Vlaams
Parlement

1508 (2017-2018) – Nr. 1
ingediend op 2 februari 2018 (2017-2018)

Ontwerp van decreet

betreffende de uitbouw
van de graduaatsopleidingen
binnen de hogescholen
en de versterking van de lerarenopleidingen
binnen de hogescholen en universiteiten

verzendcode: OND

INHOUD

Memorie van toelichting 3

Voorontwerp van decreet van 14 juli 2017 85

Ontwerpen van amendement op het voorontwerp van decreet van 14 juli 2017..... 135

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen op het voorontwerp van decreet 171

Advies van de Vlaamse Onderwijsraad op het voorontwerp van decreet 183

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen op de ontwerpen van amendement 191

Advies van de Vlaamse Onderwijsraad op de ontwerpen van amendement ... 197

Protocol nr. 71 houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in de gemeenschappelijke vergadering van Sectorcomité X – Onderwijs (Vlaamse Gemeenschap), Comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten – Afdeling 2 – Onderafdeling "Vlaamse Gemeenschap", Overkoepelend Onderhandelingscomité Vrij Gesubsidieerd Onderwijs op 21 november en 5 en 12 december 2017..... 215

Protocol nr. 83 houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in de vergaderingen van het Vlaams Onderhandelingscomité voor het hoger onderwijs op 21 november en 5 en 12 december 2017 229

Voorontwerp van decreet van 22 december 2017..... 239

Advies van de Raad van State 309

Ontwerp van decreet..... 325

Bijlage bij de memorie van toelichting: Reguleringsimpactanalyse 395

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. Algemene inleiding

1. Samenvatting

Voorliggend ontwerp van decreet regelt de uitbouw van de graduaatsopleidingen in de hogescholen, en de versterking van de lerarenopleidingen in de hogescholen en universiteiten. Daartoe wordt onder meer geopteerd voor een structurele inbedding van al deze opleidingen binnen het hoger onderwijs, waar deze tot nu toe ook binnen het volwassenenonderwijs werden georganiseerd. Dit ontwerp omvat voor elk van de twee soorten opleidingen drie grote onderdelen: de organisatie van de opleidingen, de financiering en het statuut van het personeel.

2. Situering

2.1. De opleidingen van het hoger beroepsonderwijs

Het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs introduceerde een nieuw begrip in het Vlaams onderwijs: hoger beroepsonderwijs of hbo5. Het hoger beroepsonderwijs omvat sindsdien de opleidingen uit het vroegere hoger onderwijs voor sociale promotie (hosp) en de opleiding Verpleegkunde uit de vierde graad beroepssecundair onderwijs. Het hbo5 werd op de leerladder gesitueerd binnen het hoger onderwijs en had een dubbel doel voor ogen: enerzijds een duidelijke arbeidsmarktgerichtheid, anderzijds de overgang naar een professionele bachelor vergemakkelijken.

Door de decreetgever werd bepaald dat de hbo5-opleidingen tot het hoger onderwijs behoren, maar aanvankelijk was het opzet dat zowel hogescholen als centra voor volwassenenonderwijs (CVO) elk apart hbo5-opleidingen zouden inrichten.

Op 8 juli 2010 nam het Vlaams Parlement de motie van aanbeveling (*Parl.St.* Vl.Parl. 2009-10, nr. 591/4) aan over de hervorming van het hoger onderwijs in Vlaanderen. In deze motie vroeg het Vlaams Parlement aan de Vlaamse Regering:

"5° om de eindverantwoordelijkheid voor de hogere beroepsopleidingen (hbo5) te situeren aan de hogescholen maar met een duidelijke arbeidsverdeling en afspraken met de centra voor volwassenenopleiding en ook met de universiteiten in het kader van levenslang leren;".

De Vlaamse Regering onderschreef deze aanbeveling "als een te bereiken eindpunt op middellange termijn" en opteerde ervoor om in eerste instantie de samenwerking tussen de aanbieders van hbo5-opleidingen te versterken. Hierdoor kregen de verschillende instellingen de kans om naar elkaar toe te groeien.

Het decreet van 12 juli 2013 betreffende de versterking van het hoger beroepsonderwijs zorgde voor een meer gestructureerde aanpak in de samenwerking tussen de hogescholen enerzijds en de CVO en secundaire scholen Verpleegkunde anderzijds. Zo worden hbo5-opleidingen vanaf 1 september 2014 nog uitsluitend georganiseerd binnen een samenwerkingsverband dat gevormd wordt door een hogeschool en een of meer centra voor volwassenenonderwijs en een of meer scholen voor secundair onderwijs die een hbo5-opleiding Verpleegkunde aanbieden. Instellingen kunnen hierbij maar lid zijn van één samenwerkingsverband. Sinds het academiejaar 2014-2015 is het diploma van gegradueerde dat aan een afgestudeerde uit een hbo5-opleiding wordt uitgereikt een gezamenlijk diploma geworden.

Als verdere stappen werd in het regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2014-2019 afgesproken dat:

"We bouwen het hoger beroepsonderwijs uit tot een volwaardig onderdeel van het hoger onderwijs. We hebben in het bijzonder oog voor een goede regionale spreiding en de arbeidsmarktgerichtheid van de opleidingen, waarin leren en werken zijn geïntegreerd.".

Dit engagement werd verder geconcretiseerd in de beleidsnota Onderwijs 2014-2019:

"Sinds 1 september 2014 zijn hogescholen, centra voor volwassenenonderwijs en secundaire scholen met hbo5 verpleegkunde gezamenlijk verantwoordelijk voor de hbo5-opleidingen. Ik zal in overleg met hen werk maken van een optimalisering van het hbo5-landschap. Voor het hbo5-aanbod wil ik de verschillen die bestaan tussen hogescholen, secundaire scholen en de centra voor volwassenenonderwijs op het vlak van personeelsregelgeving, studentenvoorzieningen, examenbetwistingen, studiegelden, … wegwerken. Ik zal ook onderzoeken hoe het financieringssysteem voor het hbo5 beter kan aansluiten bij dat van het hoger onderwijs.".

Hbo5-opleidingen kunnen een belangrijke rol spelen in de verdere democratisering van het hoger onderwijs. Hbo5 biedt een alternatief voor veel studenten die op vandaag nog niet kiezen voor hoger onderwijs of studenten die een bachelor-opleiding starten maar niet beëindigen en bijgevolg geen diploma hoger onderwijs behalen. Via een hbo5-opleiding kunnen ze alsnog een kwalificatie bekomen waarmee ze kunnen instromen op de arbeidsmarkt ofwel via een verkort traject een professionele bacheloropleiding kunnen volgen.

Doordat de hbo5-opleidingen op dit ogenblik in de centra voor volwassenenonderwijs worden georganiseerd, volgen voornamelijk werkende volwassenen deze opleidingen. hbo5-opleidingen dragen bij aan een leven lang leren door aantrekkelijk en toegankelijk te zijn voor volwassenen en niet-traditionele lerenden. Ook in de toekomst moeten volwassenen in elke fase van hun leven terechtkunnen in een hbo5-opleiding. Hbo5-opleidingen bieden naast horizontale (een omscholing of een specialisatie) ook verticale (namelijk als opstap naar een bacheloropleiding) progressiemogelijkheden. Hbo5-opleidingen zijn dus arbeidsmarktgericht en bereiden voor op een beroep, maar ze moeten meer gericht zijn op doorstroom naar de andere opleidingen van het hoger onderwijs. Generatiestudenten behoren namelijk ook tot de doelgroep van hbo5 en dit vergt een flexibel aanbod van trajecten. Een achttienjarige generatiestudent leert op een andere manier en moet andere competenties verwerven dan iemand die al twintig jaar werkt en een carrièreswitch wil maken.

Al deze elementen vormen de doelstellingen en de noodzakelijke bouwstenen van de voorliggende hervorming van hbo5. De Vlaamse Regering keurde op 25 maart 2016 de conceptnota 'Uitbouw van het hoger beroepsonderwijs' goed, die volgende principes onderschreef: "een duidelijke positionering en erkenning, transparantie, een duidelijk regelgevend kader, stabiliteit, financiële haalbaarheid en rechtszekerheid. Dit trachten we te realiseren door de inbedding van deze opleidingen in de hogescholen. De onderwijsbevoegdheid en verantwoordelijkheid zal aan de hogescholen worden toevertrouwd in plaats van aan de samenwerkingsverbanden.".

De hbo5-opleidingen die werden aangeboden aan de CVO verschilden qua vormgeving van de andere opleidingen van het hoger onderwijs. Na de structurele inbedding in de hogescholen in september 2019 zullen zoveel mogelijk dezelfde regelingen voor de hbo5-opleidingen gelden als deze voor de bachelor- en master-opleidingen. Enkel indien er grondige redenen zijn of er zich obstakels voordoen, worden er uitzonderingen voorzien.

In het decreet van 23 december 2016 werd de procedure voor de omvorming van de opleidingen aangepast en de actualisatie mogelijk gemaakt. Hierdoor werd de totstandkoming van de hbo5-opleidingen al gestroomlijnd met de bachelor- en masteropleidingen. Daarnaast zijn er verschillende tussentijdse maatregelen opgenomen in het 'verzameldecreet hoger onderwijs' van 2017. Beide decreten wijzigden het decreet betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs. Dit laatste decreet wordt met dit ontwerp van decreet opgeheven en de bepalingen die nog van toepassing zullen zijn voor de hbo5-opleidingen (omdat ze verschillen van de andere opleidingen in het hoger onderwijs) zullen worden opgenomen in de Codex Hoger Onderwijs.

Op het vlak van financiering, subsidiëring en inschrijvingsgelden gelden tot op heden de bepalingen opgenomen in het decreet betreffende het volwassenenonderwijs. Deze worden door voorliggend ontwerp van decreet opgeheven.

Om tegemoet te komen aan de vraag naar een transparante naamgeving, wordt voor de omgevormde en geactualiseerde hbo5-opleidingen, aangeboden door de hogescholen, de term 'graduaatsopleidingen' geïntroduceerd.

De toekomstige indeling van het hoger onderwijs zal er dan als volgt uit zien:

Type hoger onderwijs	**Graad + EQF niveau + omvang**	**Aanbieder**
Hoger beroepsonderwijs	Gegradueerde (5) 90 of 120 stp	Hogescholen *(+ secundaire scholen voor verpleegkunde)*
Hoger professioneel onderwijs	Bachelor (6) 180 stp *(240 stp voor de bachelor Verpleegkunde)*	Hogescholen
Academisch onderwijs	Bachelor (6) 180 stp Master (7) 60 tot 180 stp Doctor (8)	Universiteiten *(+ hogescholen voor kunsten en nautische wetenschappen)*

Zoals beslist in de conceptnota van 25 maart 2016, betreft dit ontwerp van decreet enkel de hbo5-opleidingen die nu in de CVO worden ingericht. De hbo5-opleiding Verpleegkunde komt nog niet aan bod. Die keuze heeft twee redenen: naar aanleiding van de vernieuwde Europese richtlijn in verband met de wederzijdse erkenning van beroepskwalificaties (onder andere gezondheidszorgberoepen) zijn nog geen beslissingen genomen over de eigenheid van deze opleiding, de toegang tot het beroep en de differentiatie ten aanzien van de bacheloropleiding en de hbo5-opleiding Verpleegkunde wijkt op verschillende punten af van de andere hbo5-opleidingen (ze wordt georganiseerd door secundaire scholen, heeft een studieduur van drie jaar).

De hbo5-opleidingen van minder dan negenhonderd lestijden, die niet leiden tot een diploma van gegradueerde, worden afgebouwd. Zij zullen dus niet als graduaatsopleiding worden overgedragen aan de hogescholen. De hogescholen kunnen het aanbod eventueel verderzetten als postgraduaat of een andere vorm van permanente vorming. Ook de opleidingen die leiden naar een beroepskwalificatie van niveau 5 maar die geen deel uitmaken van een onderwijskwalificatie van niveau 5 worden niet als graduaatsopleiding overgedragen aan de hogescholen. Deze opleidingen blijven tot het secundair volwassenenonderwijs behoren als beroepskwalificerende trajecten.

2.2. De lerarenopleidingen

Op 25 maart 2016 keurde de Vlaamse Regering de conceptnota 'Lerarenopleidingen versterken: wervende en kwalitatieve lerarenopleidingen als basispijler voor hoogstaand onderwijs' goed. Deze conceptnota tekent het kader uit voor de hervorming van de lerarenopleidingen.

De basis voor de conceptnota is terug te vinden in het regeerakkoord 2014-2019 waar de Vlaamse Regering het volgende stelt over de lerarenopleidingen:

"De kwaliteit van ons onderwijs hangt in hoge mate af van de kwaliteit van de leerkrachten: onderwijs gebeurt in de klas en in de school. Met dat doel voor ogen hervormen we de lerarenopleiding en verwachten we van de pedagogische begeleidingsdiensten dat ze zich bijsturen. Instromers zullen moeten deelnemen aan een niet-bindende toelatingsproef. Met de onderwijsverstrekkers en de vakorganisaties sluiten we een pact om de lerarenloopbaan aantrekkelijker te maken en beroepsuitval te verminderen.".

"We hervormen de lerarenopleiding. De beleidsevaluatie en de rapporten van de thematische werkgroepen kunnen daartoe een aanzet geven. In elk geval zullen instromers in de lerarenopleidingen voor inschrijving moeten deelnemen aan een niet-bindende toelatingsproef. Deze niet-bindende toelatingsproef wordt na 3 jaar geëvalueerd. Bij het uittekenen van de nieuwe lerarenopleiding zetten we in op de kennis van de te onderwijzen vakinhoud net zoals op de noodzakelijke didactische vaardigheden alsook klasmanagement. Van onderwijsinstellingen verwachten we dat ze hun verantwoordelijkheid nemen door voldoende stageplaatsen aan te bieden.".

"We stimuleren onderzoek gericht op het didactisch handelen van leraren (praxisonderzoek) en het versterken ervan.".

Uit het regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2014-2019 en de beleidsnota zijn, naast de globale doelstelling 'het aantrekkelijker maken van de lerarenopleiding en het lerarenberoep', de doelstellingen rond de lerarenopleiding samen te brengen in vier grote lijnen:

1° strategieën ontwikkelen voor een brede en kwaliteitsvolle instroom in de lerarenopleiding:
   a) jongeren en zijinstromers met ambitie en kunde moeten opnieuw met overtuiging kiezen voor het beroep van leraar;
   b) wervende opleidingen aanbieden;
   c) een verplichte niet-bindende toelatingsproef organiseren;

2° de inhoud van de lerarenopleiding versterken en actualiseren:
   a) alle lerarenopleidingen zetten versterkt in op de kennis van de te onderwijzen vakinhoud en -didactiek, didactische vaardigheden, klasmanagement, diversiteit, grootstedelijke context en inzicht in organisatieprincipes van scholen en van goed schoolbeleid;
   b) voor de lerarenopleiding kleuter- en lager onderwijs wordt de didactiek van Nederlands als vreemde taal extra versterkt;
   c) actualisatie van de basiscompetenties en het beroepsprofiel in functie van de resultaten en aanbevelingen van de visitaties, de evaluatie van de lerarenopleiding en de daaropvolgende beleidsgroepen;

3° maatregelen nemen die versnippering van het aanbod tegengaan en samenwerking tussen aanbieders bevorderen:
   a) betere samenwerking tussen de aanbieders zodat het aanbod minder versnipperd georganiseerd is en behoeftedekkend blijft voor (generatie)studenten en zijinstromers;
   b) onderzoek stimuleren gericht op het didactisch handelen van leraren;

4° de weg van de opleiding naar de uitoefening van het beroep van leraar faciliteren;
   a) lerarenopleidingen en werkveld komen samen tot een werkbaar model van samenwerking dat minder planlast genereert en elkaar versterkt. Onder andere de organisatie van stage, die een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid is, wordt samen opgenomen;
   b) actualisatie van de basiscompetenties en het beroepsprofiel in functie van de resultaten en aanbevelingen van de visitaties, de evaluatie van de lerarenopleiding en de daaropvolgende beleidsgroepen.

Vertrekkende vanuit het regeerakkoord, de beleidsnota en de geformuleerde doelstellingen werd ter voorbereiding van de conceptnota een taskforce Lerarenopleidingen opgericht. Deze taskforce bestond uit een vertegenwoordiger van VVS (Vlaamse Vereniging van Studenten), drie vertegenwoordigers van de centra voor volwassenenonderwijs, drie vertegenwoordigers van de hogescholen, drie vertegenwoordigers van de universiteiten, een vertegenwoordiger van het OVSG (Onderwijskoepel van Steden en Gemeenten), een vertegenwoordiger van het POV (Provinciaal Onderwijs Vlaanderen), een vertegenwoordiger van het GO! (onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap), een vertegenwoordiger van het Katholiek Onderwijs Vlaanderen en een vertegenwoordiger van VELOV (beroepsvereniging voor Vlaamse Lerarenopleiders). Parallel werd afgestemd met de vakorganisaties. De taskforce formuleerde uitgangspunten voor het versterken van lerarenopleidingen.

De uitgangspunten en doelstellingen van de conceptnota zijn:

"We versterken de instroom, hervormen onze lerarenopleidingen en positioneren ze duidelijk binnen het hoger onderwijs met als doel kwalitatief en faciliterend op te treden naar de studenten, de startende leerkrachten en het gehele werkveld.

De kwaliteit van ons onderwijs hangt in hoge mate af van de kwaliteit van de leerkrachten. Het beroep en de opleiding moeten wervend zijn voor alle potentiële instromers. Jongeren en zijinstromers met passie, ambitie, kunde en kennis moeten opnieuw met overtuiging kiezen voor het beroep van leraar. Met deze doelen voor ogen versterken en hervormen we de lerarenopleidingen.

Dit realiseren we aan de hand van de volgende beleidskeuzes:
- We versterken de instroom via een verplichte niet-bindende toelatingsproef.
- Alle toekomstige lerarenopleidingen worden bachelor- en masteropleidingen onder eindverantwoordelijkheid van respectievelijk de hogescholen, de universiteiten en de School of Arts. Dit impliceert onder meer dat jongeren als basisopleiding meteen kunnen kiezen om leraar te worden en dit zowel op bachelor- als masterniveau.
- Het toekomstige aanbod wordt transparanter en blijft op maat van (generatie) studenten en zij-instromers. Flexibiliteit en toegankelijkheid zijn daarbij kritische succesfactoren. Binnen iedere lerarenopleiding worden zowel een traject voor (generatie)studenten als voor zijinstromers voorzien zodat maximaal kan worden ingespeeld op de voorkennis en noden van beide doelgroepen.
- Bij het uittekenen van de nieuwe lerarenopleidingen zetten we in op de kennis van de te onderwijzen vakinhoud net zoals op de noodzakelijke didactische vaardigheden alsook klasmanagement.
- We onderzoeken of een profiel in onderwijs op niveau 5 Vlaamse Kwalificatiestructuur noodzakelijk is.
- De expertise van de huidige aanbieders wordt gebundeld binnen de hogescholen/universiteiten. Van daaruit krijgen de toekomstige lerarenopleidingen vorm.
- We faciliteren de lerarenopleidingen en het werkveld door het ontwikkelen van een Vlaanderenbreed stageregistratiesysteem met als doel samenwerking en minder planlast.".

Na de goedkeuring van de conceptnota door de Vlaamse Regering werden een aantal werkgroepen opgestart met de bedoeling een aantal elementen van deze nota verder uit te werken en te concretiseren. De werkgroepen waren:

- de werkgroep Beheersingsniveaus basiscompetenties en beroepsprofiel, met als opdracht 1) het bepalen van beheersingsniveaus/startcompetenties binnen de drie bestaande sets van basiscompetenties, 2) het opmaken van een voorstel over de verhouding tussen basiscompetenties en domeinspecifieke leerresultaten en 3) een advies opmaken over het potentieel van de LIO-baan (LIO: leraar in opleiding) in alle lerarenopleidingen, met aandacht voor de kennis en vaardigheden die aanwezig moeten zijn voor het LIO-traject aangevat kan worden;
- de werkgroep Trajecten zijinstroom toekomstige lerarenopleidingen, met als opdracht het uitwerken van (verkorte) flexibele trajecten voor zijinstromers van de toekomstige lerarenopleidingen;
- de werkgroep 'bachelor Kleuteronderwijs en bachelor Lager Onderwijs', met als opdracht het uitwerken van een afsprakenkader/plan van aanpak tussen alle aanbieders over de concrete invulling van de aanbevelingen over het regeerakkoord, met name het versterken van de lerarenopleiding in termen van vakinhoudelijke kennis, didactische vaardigheden, klasmanagement, praxisonderzoek, de afstemming van de lerarenopleiding op de alsmaar toenemende diversiteit, zeker in een grootstedelijke context, het inzicht krijgen in de volledige opdracht van leraar, Nederlands als tweede taal;
- de werkgroep 'bachelor Secundair Onderwijs', met als opdracht 1) het uitwerken van een afsprakenkader/plan van aanpak tussen alle aanbieders over de concrete invulling van de aanbevelingen over het regeerakkoord (zie bachelor Kleuteronderwijs en Lager Onderwijs), 2) het uitbrengen van een advies over de clustering van onderwijsvakken en 3) het maken van een afsprakenkader/plan van aanpak tussen alle aanbieders met minimaal de kenmerken van een toeleidingstraject voor zijinstromers met ervaring;
- de werkgroep 'Educatieve master voor het secundair onderwijs', met als opdracht 1) het uitwerken van een afsprakenkader/plan van aanpak tussen alle aanbieders over de concrete invulling (bijvoorbeeld aandeel blok vakdidactiek, onderzoek, invulling masterproef enzovoort) van de educatieve master, 2) het uitbrengen van een advies over de clustering van onderwijsvakken, 3) het maken van een afsprakenkader/plan van aanpak tussen alle aanbieders over de concrete invulling van de aanbevelingen over het regeerakkoord, en 4) het uitwerken van een afsprakenkader/plan van aanpak tussen alle aanbieders rond de zalmtrajecten;
- de werkgroep 'Bachelor en educatieve master in de kunsten', met als opdracht 1) het uitwerken van een afsprakenkader/plan van aanpak tussen alle aanbieders over de concrete invulling (bijvoorbeeld aandeel blok vakdidactiek, onderzoek, invulling masterproef enzovoort) van de educatieve master, 2) invulling geven aan de lerarenopleiding voor een professionele bachelor in de kunsten, 3) het uitbrengen van een advies over clustering van onderwijsvakken en 4) het uitwerken van een afsprakenkader/plan van aanpak tussen alle aanbieders over de concrete invulling van de aanbevelingen over het regeerakkoord;
- de werkgroep 'Onderzoek profiel onderwijs op niveau 5 VKS', met als opdracht te onderzoeken of er in de toekomst een profiel binnen het onderwijs op niveau 5 moet worden ontwikkeld voor zijinstromers met ervaring in een praktijkvak die niet voldoen aan de algemene toelatingsvoorwaarden voor hoger onderwijs en mogelijks voor een deel van de groep instromers met beroepservaring in een praktijkvak en maximaal een diploma secundair onderwijs.

Het voorliggende ontwerp van decreet geeft uitvoering aan een aantal elementen van de conceptnota van 26 maart 2016. In het bijzonder wordt met het voorliggende ontwerp van decreet het stopzetten van de specifieke lerarenopleidingen aan de CVO, hogescholen en universiteiten geregeld en het creëren van een decretaal kader voor de uitbouw van de verschillende lerarenopleidingen binnen het

hoger onderwijs. Daarbij werd waar mogelijk en relevant rekening gehouden met de resultaten van de werkgroepen.

3. Inhoud

3.1. De opleidingen van het hoger beroepsonderwijs

Zowel in het onderwijsveld als op de arbeidsmarkt zijn de hbo5-opleidingen en het kwalificatieniveau 5 nog te weinig gekend. Een graduaatsdiploma wordt zelden gevraagd in vacatures, te weinig jongeren kiezen voor deze opleidingen, regelgeving van andere overheden houdt niet altijd rekening met dit niveau van de kwalificatiestructuur. Maar ondertussen is wel gebleken dat de arbeidsmarkt nood heeft aan werknemers die praktijkkennis, goed inzicht en verantwoordelijkheidszin hebben en daarnaast goed kunnen samenwerken. Een werknemer met enkel een diploma secundair onderwijs bezit deze competenties niet altijd, terwijl een bachelor vaak meer verantwoordelijkheden wil. Dit onderscheid wordt ook gemaakt in de Vlaamse kwalificatiestructuur, waar van een afgestudeerde bachelor (niveau 6) bijvoorbeeld wordt verwacht dat deze moet kunnen "functioneren met volledige autonomie en een ruime mate van initiatief", terwijl een gegradueerde (niveau 5) moet "autonoom functioneren met initiatief". Een gegradueerde moet "handelen in een reeks van nieuwe, complexe contexten", na het secundair onderwijs moet men "handelen in een combinatie van wisselende contexten".[1]

Een graduaatsopleiding is tevens de ideale oplossing om tal van knelpuntfuncties in te vullen. Er zijn heel wat jobs waarvoor werkgevers te weinig kandidaten vinden bij de populatie met enkel een diploma secundair onderwijs en waarvoor bachelors te hoog gekwalificeerd zijn. Zo is er volgens de studie in verband met knelpuntberoepen uit 2015 van de VDAB (Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding) bijvoorbeeld een gebrek aan technisch leidinggevenden en is het voor 'gespecialiseerde bediendefuncties' moeilijk om personeel te vinden dat aan de (hoge) eisen van de werkgevers voldoet. Vooral de combinatie van talenkennis, commerciële, technische, administratieve, boekhoudkundige en soms juridische vaardigheden vormt het voornaamste struikelblok.[2] Dit zijn voorbeelden van 'typische graduaatsprofielen'.

Het hoger beroepsonderwijs heeft dus een duidelijk profiel nodig, onder meer om een grotere bekendheid te verwerven. De eigenheid ervan en het verschil met de onder- en bovenliggende niveaus moet transparant zijn. Het moet een duidelijk onderscheiden onderdeel van het hoger onderwijs worden en eenzelfde naamsbekendheid genereren als de bachelor- en masteropleidingen. Daarom wordt er geopteerd om de graduaatsopleidingen in te bedden in de hogescholen, op een manier die de zichtbaarheid en eigenheid van het hoger beroepsonderwijs garandeert. Dit betekent tevens dat de rechtspositie van het personeel wordt afgestemd, met garanties voor de huidige personeelsleden van het CVO, en een overheveling van de middelen, met een financieringsmechanisme dat aansluit bij dat van het hoger onderwijs.

3.1.1. Onderwijsbevoegdheden

De bevoegdheid voor hbo5-opleidingen wordt op dit ogenblik per CVO op het niveau van de opleiding vastgelegd, via een besluit van de Vlaamse Regering, en kan worden uitgeoefend op meerdere vestigingsplaatsen van het CVO. Voor hogescholen worden de bevoegdheden per vestiging, per studiegebied vastgelegd in de Codex Hoger Onderwijs, waarna binnen deze bevoegdheid een nieuwe opleiding kan worden aangevraagd.

[1] Zie artikel 6 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur.
[2] Zie https://www.vdab.be/trendsdoc/vacatureanalyse/vacatureanalyse_2015.pdf p. 45.

Om deze twee methodieken met elkaar te verzoenen, zal het toekennen van de onderwijsbevoegdheid voor graduaatsopleidingen en het bepalen van de vestiging in de toekomst gebeuren volgens de volgende principes:

a) op het niveau van studiegebieden

De onderwijsbevoegdheden voor het hoger beroepsonderwijs en het verlenen van de graad van gegradueerde zullen voor elke hogeschool per vestiging en per studiegebied worden opgenomen in de Codex Hoger Onderwijs, en dit volgens volgende principes:
- wanneer een hogeschool voor het hoger professioneel onderwijs op een vestiging de onderwijsbevoegdheid heeft voor een bepaald studiegebied, dan krijgt ze op die vestiging deze bevoegdheid ook voor de graduaatsopleidingen;
- wanneer een hogeschool voor een studiegebied nu geen onderwijsbevoegdheid heeft voor het hoger professioneel onderwijs, maar waartoe wel minimum één hbo5-opleiding die ze overneemt toebehoort, dan wordt dit studiegebied toegevoegd aan de onderwijsbevoegdheid, maar beperkt tot het hoger beroepsonderwijs;
- een vestigingsplaats waar een hogeschool nu geen onderwijsbevoegdheid heeft, maar waar wel een hbo5-opleiding die ze overneemt kan worden aangeboden, wordt toegevoegd aan de vestigingen van de hogeschool, maar beperkt tot het hoger beroepsonderwijs.

b) op het niveau van opleidingen

De specifieke graduaatsopleidingen waarvoor een hogeschool de onderwijsbevoegdheid heeft, worden opgenomen in een lijst die bij een besluit van de Vlaamse Regering wordt vastgelegd en die per jaar wordt aangepast, naar analogie met de lijst van bachelor- en masteropleidingen.

De eerste lijst (met de situatie vanaf academiejaar 2019-2020) wordt opgemaakt op basis van de lijst vermeld in artikel 63 van het decreet Volwassenenonderwijs, en wordt aangevuld met de bevoegdheden die de hogeschool verwerft naar aanleiding van de erkenning van een aangevraagde TNO (toets nieuwe opleiding).

c) op het niveau van vestigingen

Net zoals voor de bachelor- en de masteropleidingen zal het aanbod van graduaatsopleidingen van de hogescholen worden gefixeerd per vestiging.

De programmatie van een opleiding van het hoger beroepsonderwijs kan worden aangevraagd om te worden georganiseerd op een van de vestigingen van de hogeschool en van het centrum voor volwassenenonderwijs die de opleiding vóór 2019-2020 organiseerde. In het rapport naar aanleiding van de Toets Nieuwe Opleiding en het erkenningsbesluit zal de gekozen vestiging worden vermeld.

Voor opleidingen die worden geactualiseerd geeft de hogeschool per opleiding waarvoor ze onderwijsbevoegdheid heeft een keuze van vestiging door, zonder dat dit tot een uitbreiding van het bestaande aanbod leidt.

Voor nieuwe opleidingen bepaalt de hogeschool vrij op welke van haar vestigingen de opleiding zal aangeboden worden. Dit is onderdeel van de macrodoelmatigheidstoets.

Wanneer een hogeschool op een later ogenblik een opleiding wenst te transfereren van de ene vestiging naar een andere, dan moet de procedure worden gevolgd die van toepassing is voor de bachelor- en masteropleidingen.

Om de onderwijsbevoegdheden van de hogescholen te kunnen bepalen vanaf academiejaar 2019-2020 werd aan de centra voor volwassenenonderwijs die hbo5-opleidingen aanbieden gevraagd om een intentieovereenkomst af te sluiten met een hogeschool naar hun keuze. In deze overeenkomst verklaren de CVO dat ze al hun hbo5-opleidingen (met bijhorende financiële middelen en personeel) overdragen aan de betrokken hogeschool. De hogeschool verklaart in deze overeenkomst dat ze deze overdracht aanvaardt. Een hogeschool kan overeenkomsten met meerdere CVO afsluiten, maar elk CVO draagt al haar hbo5-opleidingen in globo over aan één hogeschool. In november 2017 ontving de Vlaamse overheid alle intentieovereenkomsten, op basis van dewelke de onderwijsbevoegdheden van de hogescholen (artikel 82 tot en met 98 van voorliggend ontwerp van decreet) werden aangepast.

3.1.2. Inhoud van de graduaatsopleidingen

Wat de graduaatsopleidingen specifiek maakt, is dat ze een directe link moeten hebben met een beroep, het mogen geen 'mini-bachelors' worden. De opleidingen moeten gebaseerd zijn op arbeidsmarktrelevante competenties, de betrokkenheid van de werkgevers moet dus groot zijn. Niet alleen bij de opmaak van het beroepskwalificatiedossier, maar ook tijdens de opleiding. Een grotere betrokkenheid van het werkveld zal ook de bekendheid van het hoger beroepsonderwijs doen stijgen. De werkgevers zullen weten wat ze van een gegradueerde kunnen verwachten en zullen op zoek gaan naar deze specifieke profielen.

Werkplekleren vormt een fundamenteel onderdeel van de graduaatsopleidingen, als minimale norm geldt dat een derde van de studieomvang moet worden besteed aan werkplekleren. Onder de definitie van werkplekleren kunnen tal van werkvormen geplaatst worden, maar belangrijk is dat het moet gaan om leeractiviteiten. De activiteiten die studenten uitvoeren, hebben dan ook als eerste doel om competenties te verwerven, niet het creëren van economische meerwaarde. Het kan gaan om het verwerven en inoefenen van algemene en/of beroepsgerichte competenties en naargelang de werkvorm wordt er al dan geen arbeid verricht door de student (bijvoorbeeld wel bij stages, niet bij observatieactiviteiten). Er kan maar van werkplekleren worden gesproken wanneer de arbeidssituatie de leeromgeving is. Aangezien het begrip arbeidssituatie ruim ingevuld kan worden, kunnen de leeractiviteiten georganiseerd worden in reële of gesimuleerde/realistische omgevingen, binnen of buiten de vestiging van een onderwijsinstelling. Onder reële omgevingen worden werkomgevingen verstaan waar er arbeid wordt verricht door werknemers onder toezicht van een werkgever. De keuze voor de werkvormen behoort tot de pedagogische vrijheid van de hogeronderwijsinstellingen, maar de onderwijsinstellingen zullen moeten streven naar de organisatie van leeractiviteiten binnen een reële arbeidssituatie. Bij de beoordeling van de Toets Nieuwe Opleiding zal nagegaan worden of de onderwijsleeromgeving hieraan tegemoetkomt.

De totstandkoming van graduaatsopleidingen is opgenomen in het decreet betreffende de kwalificatiestructuur en werd gewijzigd door het decreet van 23 december 2016.

De ontwikkeling van onderwijskwalificaties op niveau 5 start bij de erkenning van een of meerdere beroepskwalificaties van niveau 5 door de Vlaamse Regering. Hierna verleent AHOVOKS (Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen) een advies aan de Vlaamse Regering, dat bestaat uit twee delen, namelijk:
- een advies over het al dan niet opmaken en de samenstelling van een onderwijskwalificatie;
- een advies over de verwantschap van de onderwijskwalificatie met een of meerdere bestaande hbo5-opleidingen.

Wanneer de Vlaamse Regering beslist dat een bestaande hbo5-opleiding verwant is met een beroepskwalificatie waarvan geen onderwijskwalificatie wordt opgemaakt, dan moet deze opleiding worden afgebouwd.

Indien er geen verwantschap wordt vastgesteld, dan wordt de graduaatsopleiding die leidt tot deze onderwijskwalificatie als nieuw beschouwd. Hogescholen kunnen een aanvraag indienen om deze opleidingen aan te bieden volgens de procedure die geldt voor de andere opleidingen van het hoger onderwijs (cf. infra).

De onderwijskwalificatie wordt opgebouwd uit domeinspecifieke leerresultaten (DLR) die de onderwijsinstellingen gezamenlijk uitwerken. Deze DLR zijn duidelijk gebaseerd op de competenties van de erkende beroepskwalificatie(s). Dit betekent dat ze (een verwijzing naar) alle competenties bevatten en er geen competenties weggelaten kunnen worden. Er is een duidelijke koppeling tussen de inhoud van de activiteiten en de onderliggende vaardigheden en de inhoud van de DLR. De DLR dekken bovendien aantoonbaar het descriptorelement 'kennis' af. De descriptorelementen 'context', 'autonomie' en 'verantwoordelijkheid' worden niet verkaveld over de verschillende DLR. Ze gelden als kader voor de volledige opleiding. Toevoeging van extra competenties (bovenop deze van de beroepskwalificatie(s)) is mogelijk indien deze realiseerbaar zijn binnen de voorziene studieomvang. Zoals bij de bachelor- en masteropleidingen gebeurt de validering van de DLR door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO), in het kader van het omvormingsproces (de Toets Nieuwe Opleiding) of tussentijds bij de actualisatie van een opleiding.

3.1.3. Programmatieprocedure voor bestaande opleidingen

Ten laatste op 1 september 2019 zijn alle bestaande hbo5-opleidingen ofwel omgevormd, ofwel geactualiseerd. Bestaande hbo5-opleidingen die niet worden geactualiseerd of omgevormd, zullen niet als graduaatsopleiding door de hogescholen kunnen worden aangeboden.

Verwante opleidingen die voor september 2019 worden geactualiseerd, worden nadien nog omgevormd.

Wanneer de NVAO een negatief advies verleent over de TNO, betekent dit volgens de huidige regelgeving dat de hogeschool op een later tijdstip opnieuw een aanvraag moet indienen. Om rechtszekerheid te garanderen voor de studenten wordt verduidelijkt dat een hogeschool na een negatief besluit nog maximaal één academiejaar de om te vormen opleiding kan aanbieden. Hiervoor dient ze wel het programma van de opleiding te organiseren zoals de andere opleidingen van het hoger onderwijs. Na een negatief besluit kan de instelling voor dezelfde opleiding nog eenmaal een toets nieuwe opleiding aanvragen; wanneer deze ook negatief is, moet de opleiding worden stopgezet.

Opleidingen die na de erkenning van een beroepskwalificatie moeten omvormen en waarvoor een TNO werd aangevraagd, moeten niet onmiddellijk worden aangeboden. Het kan bijvoorbeeld zijn dat de nodige financiële middelen ontbreken om een opleiding na de omvorming ervan in te richten. Om een latere startdatum mogelijk te maken, is de geldigheidsperiode van een erkenningsbeslissing na een TNO vijf jaar (in plaats van de studieomvang + twee jaar).

Indien in 2024 bepaalde graduaatsopleidingen nog steeds niet zijn omgevormd (doordat er nog geen verwante beroepskwalificatie is erkend), zal AHOVOKS een lijst opmaken van deze opleidingen. Op basis hiervan wordt dan beslist tot afbouw van deze opleidingen (indien er geen beroepskwalificatie wordt verwacht) of zullen deze opleidingen opnieuw moeten actualiseren. Maar deze actualisatie zal een TNO bij de NVAO moeten omvatten. Indien een hogeschool voor een opleiding van het

hoger beroepsonderwijs (met uitzondering van de hbo5-opleiding Verpleegkunde) uiterlijk op 30 november 2024 nog nooit een toets nieuwe opleiding heeft aangevraagd bij de accreditatieorganisatie, verliest de hogeschool de onderwijsbevoegdheid voor deze opleiding.

Omgevormde opleidingen kunnen enkel geprogrammeerd worden door de hogescholen die de verwante opleiding aanboden, niet door de andere hogescholen. Indien er nood is aan bijkomende graduaatsopleidingen, kunnen de andere hogescholen een aanvraag indienen om deze te programmeren. Hiervoor moet de procedure voor de aanvraag van een nieuwe opleiding worden gevolgd (zie verder). Deze bijkomende opleidingen kunnen ten vroegste aangevraagd worden in het kalenderjaar volgend op de erkenning van de opleiding aan de andere hogescholen.

3.1.4. Programmatieprocedure nieuwe opleidingen

Voor nieuwe graduaatsopleidingen moet dezelfde programmatieprocedure worden gevolgd als voor de andere opleidingen van het hoger onderwijs.

Om de beroepsgerichtheid en de nauwe band met het werkveld van de graduaatsopleidingen te behouden, kan de erkenning van nieuwe opleidingen enkel worden aangevraagd indien de Vlaamse Regering heeft beslist dat er een onderwijskwalificatie kan worden ontwikkeld op basis van één of meerdere beroepskwalificaties.

Deze procedure start met het oordeel van de Commissie Hoger Onderwijs (CHO) over de macrodoelmatigheid van de nieuwe opleiding, aangevraagd door een hogeschool. In tegenstelling tot de bachelor- en masteropleidingen zal het voor een hogeschool niet verplicht worden om een opleiding parallel af te bouwen wanneer deze een nieuwe opleiding wil aanbieden.

3.1.5. Programmatie van een bijkomende afstudeerrichting

Graduaatsopleidingen zijn duidelijk gebaseerd op een of meerdere beroepskwalificaties, die mogelijk een afstudeerrichting van de opleiding kunnen vormen. In haar advies bezorgt AHOVOKS tevens een indicatie van de omvang van de afstudeerrichting. Zelfs wanneer verwacht wordt dat later nog bijkomende, nauw verwante beroepskwalificaties op niveau 5 zullen worden ontwikkeld, kan de Vlaamse Regering reeds een voorstel van onderwijskwalificatie laten ontwikkelen. Wanneer de Vlaamse Regering op een later ogenblik een nauw verwante beroepskwalificatie erkent, kan ze tevens beslissen om deze beroepskwalificatie als afstudeerrichting toe te voegen aan een reeds ontwikkelde opleiding. Hogescholen die de betrokken opleiding al aanbieden, kunnen de nieuwe afstudeerrichting toevoegen aan de opleiding, na advies van de VLUHR (Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad) en opname in de lijst van de graduaatsopleidingen. Bij een latere aanvraag voor accreditatie wordt deze nieuwe afstudeerrichting mee opgenomen in het aanvraagdossier.

3.1.6. Andere opleidingen van niveau 5

De bestaande hbo5-opleidingen van minder dan negenhonderd lestijden en de bestaande hbo5-opleidingen waarvoor geen verwante beroeps- en dus onderwijskwalificatie wordt ontwikkeld, worden afgebouwd. Bepaalde (onderdelen van) opleidingen zullen evenwel maatschappelijk relevant blijven. Hogescholen krijgen de mogelijkheid om deze opleidingen in hun geheel of bepaalde modules ervan in te richten, bijvoorbeeld onder de vorm van nascholing of postgraduaten. Deze zullen echter niet worden opgenomen in het financieringsmechanisme.

3.1.7. Andere aanbieders van graduaatsopleidingen

Naast de ambtshalve geregistreerde instellingen kunnen andere instellingen die in Vlaanderen hoger onderwijs aanbieden, zich laten registreren door de Vlaamse Regering en zo het recht verkrijgen om de graad van bachelor en master uit te reiken. Hiervoor moet ten minste een opleiding van deze instelling de toets nieuwe opleidingen door de NVAO met positief gevolg zijn ondergaan. Deze mogelijkheid wordt uitgebreid naar de graduaatsopleidingen.

3.1.8. Kwaliteitszorg

Na de inbedding van de hbo5-opleidingen in de hogescholen, wordt het kwaliteitszorgsysteem van de andere hogeronderwijsopleidingen overgenomen. Het kader voor de TNO en de accreditatie en de te volgen procedure zullen waar mogelijk identiek zijn.

Een belangrijk verschil is de geldigheidsduur van de erkenning als nieuwe opleiding. Voor de bacheloropleidingen geldt dat deze geldig is "tot en met het einde van het tweede academiejaar volgend op het einde van het academiejaar waarin voor de eerste maal de voor de nieuwe opleiding bepaalde studieomvang geheel doorlopen werd" (dus studieomvang + twee jaar). Dit principe kan niet uitgebreid worden naar de graduaatsopleidingen, aangezien deze maar een omvang van 90 of 120 studiepunten hebben en het programma vaak wordt gespreid over een langere periode.

Alle hbo5-opleidingen zullen binnen een beperkt tijdsbestek worden omgevormd, en indien de huidige geldigheidsduur van de erkenning van de nieuwe opleiding (namelijk vier jaar) blijft behouden, betekent dit dat alle opleidingen ook op ongeveer hetzelfde ogenblik zullen moeten worden geaccrediteerd.

Om deze problemen te ondervangen, zal het mogelijk worden om de opleidingen geclusterd te laten accrediteren en wordt de termijn van de geldigheidsduur van de TNO gespreid:
- een positief besluit over de aanvraag van een opleiding van het hoger beroepsonderwijs vervalt op het einde van het vijfde jaar dat volgt op de dag van de start van de opleiding in kwestie; en
- een positief besluit over de aanvraag van een opleiding van het hoger beroepsonderwijs vervalt automatisch als het instellingsbestuur de opleiding niet start in het derde academiejaar dat volgt op de bekendmaking aan het instellingsbestuur.

De NVAO kan de geldigheidsduur van een positief besluit over de aanvraag van een opleiding maximaal met één jaar verlengen ter vrijwaring van de gelijktijdige en geclusterde organisatie van externe beoordelingen, maar ten laatste acht jaar na een positief besluit over de aanvraag van een opleiding moet de NVAO de accreditatie verleend hebben over de opleiding.

hbo5-opleidingen die worden geactualiseerd ondergaan in een eerste fase geen kwaliteitstoezicht door de NVAO. Dit gebeurt pas bij een omvorming, wanneer er een aanvraag toets nieuwe opleiding moet worden ingediend. Om te vermijden dat er een te lange termijn zou ontstaan zonder kwaliteitstoezicht, wordt voorzien dat indien er in 2024 voor bepaalde graduaatsopleidingen nog geen verwante beroepskwalificatie zou zijn erkend, deze opleidingen toch een toets nieuwe opleiding moeten aanvragen bij de NVAO. Indien een hogeschool geen aanvraag indient, verliest ze de onderwijsbevoegdheid voor deze opleiding.

3.1.9. Samenwerkingsakkoorden en gezamenlijke diplomering

Net zoals voor de andere opleidingen van het hoger onderwijs zullen hogescholen in de toekomst voor de graduaatsopleidingen samenwerkingsakkoorden met andere instellingen (uit Vlaanderen, uit de andere gemeenschappen van België en uit het buitenland) kunnen afsluiten en gezamenlijke diploma's uitreiken.

3.1.10. Rechtspositie van de student

Een volledige inbedding van de hbo5-opleidingen in de hogescholen heeft ook gevolgen voor de rechtspositie van de studenten, graduaatsstudenten zullen in de toekomst op dezelfde manier worden behandeld als de huidige bachelor- en masterstudenten. Dit heeft impact op volgende domeinen:

- de rechtsbescherming bij studievoortgangsbeslissingen: ook graduaatsstudenten zullen zich, na uitputting van een interne beroepsprocedure, kunnen wenden tot de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen;
- studentenvoorzieningen zullen ook worden aangeboden voor graduaatsstudenten, aangepast aan hun noden. Hiervoor zal elke hogeschool per vestiging moeten onderzoeken of het huidige aanbod voldoet aan de verwachtingen van deze nieuwe doelgroep;
- de procedure voor het aanvragen van redelijke aanpassingen door studenten met functiebeperkingen;
- de interne beroepsprocedure;
- de klachtenprocedure;
- studievoortgang op basis van EVC (elders verworven competentie/eerder verworven competentie/erkenning van verworven competenties) en EVK (eerder verworven kwalificatie), via dezelfde procedure als deze voor de bacheloropleidingen. Dit betekent dat voor EVC het bekwaamheidsonderzoek en het bewijs van bekwaamheid worden aangevraagd bij en toegekend door een validerende instantie in de schoot van (een) associatie(s), die hierin al enorme expertise hebben opgebouwd. De maximumbijdrage voor dit bekwaamheidsonderzoek varieert per niveau van het hoger onderwijs. Voor het niveau van gegradueerde wordt het vastgelegd op 335 euro, wat overeenkomt met de andere niveaus en rekening houdend met de gemiddelde omvang van de verschillende opleidingen in het hoger onderwijs;
- maatregelen van studievoortgangsbewaking kunnen door de hogescholen worden genomen wanneer studenten niet genoeg studiepunten verwerven voor opleidingsonderdelen waarvoor ze zich inschreven.

3.1.11. Taalregeling

Voor de initiële bachelor- en masteropleidingen bestaat de mogelijkheid om een opleiding in een andere onderwijstaal dan het Nederlands aan te bieden, mits voldaan is aan bepaalde voorwaarden. Gezien de specificiteit van de opleidingen en de te bereiken doelgroep, wordt deze mogelijkheid niet voorzien voor graduaatsopleidingen. Maar bepaalde opleidingsonderdelen kunnen wel in een andere taal worden aangeboden, onder dezelfde voorwaarden die gelden voor de professionele bacheloropleidingen.

3.1.12. Overgangsmaatregelen

Wanneer nieuwe graduaatsopleidingen worden aangeboden, moet het mogelijk zijn voor studenten die gestart zijn in het oude curriculum om dit oude curriculum af te werken en hun diploma te behalen.

Om dit zo efficiënt mogelijk te laten verlopen, zal de hogeschool deze studenten een aangepast traject voorstellen, met opleidingsonderdelen van de nieuwe opleiding. Er wordt door de hogeschool een concordantietabel tussen de nieuwe en de

oude opleiding gemaakt en de nieuwe opleiding wordt de norm voor de studenten die minder dan 1/3 van de opleiding hebben afgewerkt aan het CVO. De hogeschool zorgt ervoor dat dit niet leidt tot uitbreiding van de studieomvang. Hiervoor moet het tweede jaar van een nieuwe opleiding ook onmiddellijk voorzien worden aan de hogeschool, om de studenten die van het CVO komen toch hun tweede jaar te laten volgen. (In academiejaar 2019-2020 wordt dus het oude tweede jaar aangeboden, in 2020-2021 het oude derde jaar.)

Maar de mogelijkheid blijft bestaan voor de hogeschool om nog gedurende een overgangsperiode het oude diploma af te leveren, met de studieomvang ook uitgedrukt in lestijden. Hiervoor worden de oude opleidingen gedurende twee jaar op de lijsten met onderwijsbevoegdheden opgenomen, als uitdovend. De oude modules worden opgenomen in DHO (Databank Hoger Onderwijs) als opleidingsonderdelen, studenten die deze modules reeds verworven hebben aan het CVO worden hierin geregistreerd en ze krijgen EVK voor deze opleidingsonderdelen. De studenten schrijven zich in met een diplomacontract, ze werken het oude programma af, binnen een bepaalde periode, en ze krijgen het oude diploma.

In de nieuwe opleiding wordt het mogelijk om onderdelen van de oude opleiding op te nemen en een student kan, indien deze wil, overschakelen naar een nieuw diploma via vrijstellingen.

3.1.13. Financiering

3.1.13.1. Inleiding

De financiering van de hbo5-opleidingen die georganiseerd worden binnen de CVO verloopt momenteel volgens het systeem van het volwassenenonderwijs. Met het decreet van 12 juli 2013 betreffende de versterking van het hoger beroepsonderwijs in Vlaanderen werd ervoor geopteerd om in een eerste fase het vigerende systeem van het volwassenenonderwijs te behouden. De memorie van toelichting bij dit decreet stelde dat er in een tweede fase een nieuw financieringssysteem voor alle hbo5-opleidingen moest uitgewerkt worden gebaseerd op studiepunten.

Bij de integratie van de hbo5-opleidingen in de hogescholen is het aangewezen dat de financiering voor deze opleidingen opgenomen wordt in het financieringsmechanisme hoger onderwijs en dat de financieringsberekeningen voor deze opleidingen zo nauw mogelijk aansluiten bij deze van de andere opleidingen, in het bijzonder van de professionele bacheloropleidingen. Reeds bij de totstandkoming van het decreet betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs in 2009 werd gekozen voor deze optie.

De keuze voor het financieringsmechanisme hoger onderwijs voor de graduaatsopleidingen biedt een aantal voordelen:
- de hogescholen werken met één financieringssysteem voor het volledige opleidingsaanbod (professionele bacheloropleidingen, kunstopleidingen en graduaatsopleidingen na de overheveling). Dit creëert duidelijkheid en beperkt de administratieve lasten voor de instellingen;
- het financieringsmechanisme hoger onderwijs biedt voldoende mogelijkheden om om te gaan met de verschillende beoogde doelgroepen van de graduaatsopleidingen (generatiestudenten, zijinstromers, werkstudenten enzovoort). In dit systeem worden zowel voltijdse diplomastudenten gefinancierd als studenten die een beperkt aantal studiepunten opnemen. Voor bepaalde doelgroepen ontvangen de hogescholen door middel van financieringsboni een hogere financiering (beursstudenten, werkstudenten, studenten met een functiebeperking);
- het financieringsmechanisme kan de flexibiliteit die het hoger beroepsonderwijs beoogt, ondersteunen. Aangezien er gewerkt wordt met opgenomen en ver-

worven studiepunten kunnen zowel de klassikale onderwijsvormen als andere onderwijsvormen zoals afstandsonderwijs, gefinancierd worden;
- met het mee in rekening brengen van de doorstroombonus in de financieringsberekeningen bij de bachelor- en de masteropleidingen, beoogt de decreetgever het verwerven van een diploma te stimuleren. Dit is zeker ook van belang voor de graduaatsopleidingen, in het bijzonder voor de nieuwe doelgroep van generatiestudenten;
- het systeem voorziet, weliswaar gecontroleerd, in een groeimechanisme. Het budget varieert in functie van de evolutie van het aantal opgenomen studiepunten (het klikmechanisme);
- er wordt voor de graduaatsopleidingen afgestapt van het voor +18-jarigen onaangepaste systeem van participatie aan de lessen als belangrijkste subsidiëringsfactor. De belangrijkste bouwstenen van het hogeronderwijssysteem zijn de studiepunten, zowel de opgenomen als de verworven studiepunten.

Voor de toekomstige financiering van de graduaatsopleidingen aan de hogescholen wordt dan ook het huidige financieringsmodel voor de bachelors en masters als basis genomen. Bij de uitwerking van het systeem wordt wel met de volgende elementen rekening gehouden:
- aangezien het huidige financieringsmechanisme voor de hbo5-opleidingen aan de CVO sterk afwijkt van het financieringsmechanisme hoger onderwijs, wordt er voorzien in een overgangsperiode om de overstap van het bestaande systeem naar het nieuwe te maken. Zonder overgangsperiode zou er een breuklijn ontstaan in de financiering en krijgt men een verschuiving van middelen tussen instellingen. Daarenboven is er op het moment van de inbedding van de hbo5-opleidingen in de hogescholen geen historiek op basis van studiepunten waarop de financieringsberekeningen zouden moeten gebaseerd zijn. Deze kan pas opgebouwd worden vanaf het academiejaar 2019-2020;
- in deze overgangsperiode wordt er gestreefd naar een juiste retour waarbij de hogescholen ten minste het bedrag ontvangen dat conform de regelgeving volwassenenonderwijs gegenereerd wordt op basis van leraarsuren, lesurencursist en punten in de CVO waarvan ze de opleidingen overnemen;
- binnen het financieringsmodel hoger onderwijs wordt er een apart variabel onderwijsdeel gecreëerd voor de graduaatsopleidingen, namelijk VOWhbo. Voor de hogescholen betekent dit dat ze na de integratie van de hbo5-opleidingen drie variabele onderwijsdelen zullen hebben: het variabel onderwijsdeel voor de professionele bachelors (VOWprof), het variabel onderwijsdeel voor de kunstopleidingen (VOWhko) indien van toepassing en het variabel onderwijsdeel voor de graduaatsopleidingen (VOWhbo);
- de middelen die een hogeschool ontvangt vanuit het variabel onderwijsdeel VOWhbo maken deel uit van het totale budget werkingsmiddelen en zijn geen gekleurde middelen.

3.1.13.2. De basis voor de werkingsuitkeringen voor de graduaatsopleidingen aan de hogescholen

De hbo5-opleidingen worden met ingang van het academiejaar 2019-2020 overgedragen van de CVO naar de hogescholen. Dit betekent dat de hogescholen vanaf dat moment een budget moeten hebben om deze opleidingen te organiseren. Het budget dat zal overgedragen worden van de CVO naar de hogescholen is gebaseerd op de middelen gegenereerd op basis van de bepalingen uit het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs. De artikelen die hierop betrekking hebben zijn de volgende:
- artikel 98: de berekening van de leraarsuren (voor de ambten van docenten);
- artikel 99: de vaststelling van de cursisten die in aanmerking komen voor financiering;
- artikel 105: de puntenenveloppes voor de oprichting van betrekkingen in de ambten van het bestuurs- en ondersteunend personeel.

De personeelsleden van de CVO krijgen een terugbetaling van de kosten voor woon-werkverkeer. Het gaat hierbij om middelen waar zowel lesgevers als administratief personeel uit hoofdstructuur 417 recht op hebben. Deze middelen worden meegenomen in het bedrag dat naar de hogescholen komt.

Andere middelen:

Vanaf het begrotingsjaar 2016 ontvangen de hogescholen voor de taken in verband met het samenwerkingsverband voor hbo5-opleidingen een werkingstoelage van 1.500.000 euro. Dit bedrag wordt vanaf het begrotingsjaar 2017 geïndexeerd (artikel III.55 van de Codex Hoger Onderwijs).

3.1.13.3. De overgangsperiode

Alle hbo5-opleidingen worden op hetzelfde ogenblik overgeheveld naar de hogescholen, namelijk op 1 september 2019 (bij de start van het academiejaar 2019-2020). Dit betekent dat in het begrotingsjaar 2019 een deel van het hbo5-budget moet overgeheveld worden naar de hogescholen (voor de maanden september tot december). In het begrotingsjaar 2020 moet het gehele budget bij de hogescholen terechtkomen.

Tijdschema:

1° stap 1: begroting 2019

a) opmaak begroting 2019: tegen de zomer 2018;

b) laatst beschikbare gegevens op dat ogenblik: de gegevens van de referteperiode 1 april 2017-31 maart 2018 voor het toekennen van de leraarsuren en punten voor het schooljaar 2018-2019;

c) het huidige financieringsmechanisme voor volwassenenonderwijs creëert geen eigenlijke middelen, maar creëert 1) een recht op leraarsuren voor de oprichting van betrekkingen in het ambt van lector en 2) een recht op een puntenenveloppe voor de oprichting van betrekkingen in de ambten van het bestuurs- en ondersteunend personeel (de zogenaamde omkadering). Bij de overdracht van de hbo5-opleidingen naar de hogescholen moeten er evenwel middelen overgaan uit het omkaderingssysteem voor het volwassenenonderwijs naar de werkingsuitkering van de hogescholen. Het betreft hier de gegenereerde middelen, middelen die gebaseerd zijn op datgene waarop de centra voor volwassenenonderwijs recht hebben conform de regelgeving in het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs. Buiten de omkadering ontvangen de centra ook nog nascholingsmiddelen en middelen voor ICT voor de hbo5-opleidingen. De personeelsleden uit deze opleidingen ontvangen ook nog een bijdrage voor woon-werkverkeer. Ook deze middelen worden meegenomen in de berekeningen. Om de hoogte van deze middelen te berekenen wordt er in het voorliggende ontwerp van decreet de volgende formule vastgelegd: het aantal leraarsuren in het centrum voor volwassenenonderwijs berekend voor het schooljaar 2018-2019 conform artikel 98 en 99 van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs, vermenigvuldigd met een vast bedrag. Dit bedrag, een gemiddelde kostprijs per leraarsuur, is vastgelegd in het voorliggende ontwerp van decreet (zie artikelsgewijze bespreking). In het begrotingsjaar 2019 ontvangen de hogescholen 1/3de van dit bedrag (voor de maanden september tot december);

d) met het programmadecreet 2019 wordt het totale overgehevelde bedrag vastgelegd in de Codex Hoger Onderwijs, evenals het bedrag dat iedere hogeschool afzonderlijk ontvangt;

2° stap 2: begroting 2020

a) de hogescholen ontvangen de bedragen die vastgelegd zijn in de Codex Hoger Onderwijs (geïndexeerd) (zie stap 1);

b) er wordt voorzien in een evolutie van de middelen zodat deze ook na inbedding in de hogescholen in verhouding blijven met de instroom in de graduaatsopleidingen. Daartoe wordt de evolutie van het aantal cursisten in het schooljaar 2018-2019 ten opzichte van het schooljaar 2017-2018 mee in rekening gebracht;

3° stap 3: begroting 2021

a) de hogescholen ontvangen de bedragen die ze in 2020 ontvangen hebben (geïndexeerd) (zie stap 1 en 2);

b) er wordt voorzien in een evolutie van de middelen zodat deze ook na inbedding in de hogescholen in verhouding blijven met de instroom in de graduaatsopleidingen. Daartoe wordt de evolutie van het aantal studenten in het academiejaar 2019-2020 ten opzichte van het schooljaar 2018-2019 mee in rekening gebracht;

4° stap 4: begroting 2022 en volgende

a) met ingang van het academiejaar 2019-2020 wordt er ook bij de graduaatsopleidingen gewerkt met studiepunten, en kunnen op basis van opgenomen en verworven studiepunten en de doorstroombonus ook financieringspunten berekend worden. Hierbij kan op dat ogenblik ook rekening gehouden worden met de puntengewichten voor de studiegebieden en met de boni voor beursstudenten, werkstudenten en studenten met een functiebeperking;

b) de eerste gegevens zijn deze van het academiejaar 2019-2020, die kunnen meegenomen worden voor de berekeningen voor de verdeling van de middelen voor het begrotingsjaar 2022. Aangezien er geen historiek van gegevens op basis van studiepunten is, wordt het volgende mechanisme voorgesteld:

Begrotingsjaar 2021	De hogescholen ontvangen de bedragen vastgelegd overeenkomstig stap 3
Begrotingsjaar 2022	Het bedrag 2021 van iedere hogeschool wordt geïndexeerd en aangepast aan de evolutie van de cursisten/studenten (de evolutie van het aantal studenten in het academiejaar 2020-2021 ten opzichte van het academiejaar 2019-2020). Het aldus bekomen bedrag wordt met 1/3de verminderd
	Het vrijgekomen bedrag komt in VOWhbo
	VOWhbo wordt verdeeld op basis van de financieringspunten gebaseerd op de gegevens van het academiejaar 2019-2020
Begrotingsjaar 2023	Het bedrag 2021 van iedere hogeschool, geïndexeerd en aangepast aan de evolutie van de studenten op basis van de groei in de voorgaande jaren en monitoring door de Vlaamse Regering wordt met 2/3de verminderd
	Het vrijgekomen bedrag wordt toegevoegd aan VOWhbo
	VOWhbo wordt verdeeld op basis van de financieringspunten gebaseerd op het gemiddelde van de gegevens van de academiejaren 2019-2020 en 2020-2021
Begrotingsjaar 2024	Het bedrag 2021 van iedere hogeschool, geïndexeerd en aangepast aan de evolutie van de studenten op basis van de groei in de voorgaande jaren en monitoring door de Vlaamse Regering wordt volledig afgebouwd
	Het vrijgekomen bedrag wordt toegevoegd aan VOWhbo
	VOWhbo wordt verdeeld op basis van de financieringspunten gebaseerd op het gemiddelde van de gegevens van de academiejaren 2019-2020, 2020-2021 en 2021-2022
Begrotingsjaar 2025 en volgende (t)	VOWhbo wordt verdeeld op basis van de financieringspunten gebaseerd op het gemiddelde van de gegevens van de academiejaren t-5/t-4 tot en met t-3/t-2

Aangezien er verwacht wordt dat het aantal studenten in de nieuwe graduaatsopleidingen snel zal toenemen, wordt in de begrotingsjaren 2020 tot en met 2022 de toename van het aantal studenten cumulatief meegenomen in de berekening van de bedragen voor de hogescholen. Voor de begrotingsjaren 2023 en 2024 monitort de Vlaamse Regering de budgettaire effecten van de open-end financiering van de graduaatsopleidingen tweemaal per jaar in functie van begrotingsopmaak en begrotingscontrole. Op basis van deze monitoring kan de regering ingrijpen in het groeimechanisme om deze effecten onder controle te houden en eventueel beslissen om over te stappen op een budgetbeheersbaar financieringssysteem, zoals bijvoorbeeld een kliksysteem. Vanaf het begrotingsjaar 2025 treedt ook voor de graduaatsopleidingen het klikmechanisme in werking, zoals voor de andere opleidingen in het hoger onderwijs.

3.1.13.4. Het nieuwe financieringsmechanisme graduaatsopleidingen aan de hogescholen

a) Naar een enveloppefinanciering

Het hoger onderwijs kent een systeem van enveloppefinanciering, waarbij iedere hogeronderwijsinstelling een werkingsuitkering (= enveloppe) krijgt waarmee zowel (een deel van) de personeelskosten als de werkingskosten gefinancierd worden. De instellingen hebben de autonomie om deze enveloppe zelf te besteden in het kader van hun decretale opdracht (uitgaven voor onderwijs, onderzoek en maatschappelijke dienstverlening), dit via hun intern allocatiemodel. Om na de overheveling de hogescholen dezelfde autonomie, flexibiliteit en verantwoordelijkheid te geven voor de graduaatsopleidingen als voor de professionele bacheloropleidingen en de kunstopleidingen, wordt het voorziene budget voor de graduaatsopleidingen toegevoegd aan de enveloppe voor de hogescholen en vallen de graduaatsopleidingen voor financiering ook onder het systeem van enveloppefinanciering.

Sinds de integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten bestaat de enveloppe voor de hogescholen uit twee onderwijssokkels en twee variabele onderwijsdelen: een sokkel en een variabel onderwijsdeel voor de kunstopleidingen en een sokkel en een variabel onderwijsdeel voor de professionele bacheloropleidingen.

Er wordt geopteerd om de graduaatsmiddelen niet toe te voegen aan de sokkel en het variabel onderwijsdeel voor de professionele opleidingen (VOWprof), maar om een apart variabel onderwijsdeel te creëren (VOWhbo). De achterliggende redenen voor deze keuze zijn de volgende:

- het toevoegen van de graduaatsmiddelen aan het variabel onderwijsdeel voor de professionele bachelors VOWprof zou leiden tot verschuivingen van middelen tussen de instellingen. Het is daarbij geen garantie dat alle graduaatsmiddelen terechtkomen bij die instellingen die graduaatsopleidingen aanbieden;
- op dit ogenblik is er weinig zicht op de toekomstige evolutie van het aantal graduaatsstudenten, op mogelijke profielveranderingen van deze studenten (al dan niet een verschuiving van zijinstromers naar generatiestudenten, studenten nemen al dan niet meer studiepunten op, al dan niet meer dagstudenten dan avond- en weekendcursisten enzovoort);
- het huidige profiel van de hbo5-cursisten is sterk verschillend van dat van de studenten in de professionele opleidingen;
- een aparte enveloppe voor de graduaatsopleidingen maakt het mogelijk om sneller in te spelen op evoluties in studentenaantallen.

Er komt geen aparte onderwijssokkel voor de graduaatsopleidingen. Het beschikbare bedrag voor deze opleidingen is te beperkt om hiervan een stuk af te zonderen voor een sokkel. De graduaatsstudenten worden ook niet meegenomen in de

sokkelberekeningen voor de professionele bachelors of kunstopleidingen. Dit zou leiden tot verschuivingen van sokkelmiddelen tussen de instellingen.

De variabele onderwijsdelen VOWprof en VOWhbo blijven in eerste instantie naast elkaar bestaan. Op langere termijn, nadat het hoger beroepsonderwijs verder vorm gekregen heeft en uitgerold is, kan er gekeken worden of de beide variabele onderwijsdelen niet kunnen samengebracht worden.

b) De financierbare graduaatsstudenten

Artikel 99 van het decreet Volwassenenonderwijs legt de voorwaarden vast waaraan cursisten moeten voldoen om in aanmerking te komen voor de berekening van het aantal lesurencursist. De cursisten moeten:
1° het inschrijvingsgeld betaald hebben, als zij daartoe verplicht zijn;
2° ingeschreven zijn vóór een derde van het minimumaantal lestijden van een module voorbij is, dat volgens het opleidingsprofiel georganiseerd moet worden;
3° regelmatig aan het geheel van de vorming geparticipeerd hebben vanaf het moment van inschrijving tot het moment dat één derde van het minimum aantal lestijden van de module voorbij is (bij gecombineerd onderwijs moeten de cursisten aantoonbaar participeren aan de opleiding).

In het hoger onderwijs hebben de financieringsvoorwaarden betrekking op (artikel III.3 van de Codex Hoger Onderwijs):
1° de inschrijving:
studenten onder diploma- en creditcontract zijn financierbaar, onder meer in:
a) een of meer opleidingen in het hoger beroepsonderwijs;
b) een of meer opleidingsonderdelen die behoren tot een of meer opleidingen in het hoger beroepsonderwijs;
2° de nationaliteit;
3° het leerkrediet.

Vanaf het academiejaar 2019-2020 worden de graduaatsstudenten volwaardige studenten hoger onderwijs. Er wordt dan ook afgestapt van de financieringsvoorwaarden vastgelegd voor het volwassenenonderwijs. De financieringsvoorwaarden voor het hoger onderwijs inzake inschrijving en nationaliteit worden ook van kracht op de graduaatsopleidingen.

Voor de graduaatsstudenten wordt het leerkrediet niet ingevoerd als financieringsvoorwaarde. Het blijft enkel van toepassing voor initiële bachelor- en masteropleidingen.

c) Het financieringsmechanisme – berekening van de hoogte van het variabel onderwijsdeel voor een hogeschool

De hoogte van het variabel onderwijsdeel voor een hogeschool wordt berekend op basis van het aantal financieringspunten. Deze financieringspunten zijn de maatstaf voor het financieringsvolume, uitgedrukt in een aantal punten en berekend op basis van het aantal opgenomen studiepunten, het aantal verworven studiepunten en het aantal diploma's, en rekening houdend met het puntengewicht van het studiegebied en de financieringsboni. De financieringsboni zijn de extra puntengewichten voor beursstudenten, studenten met een functiebeperking en werkstudenten. Met het voorliggende ontwerp van decreet wordt voor de graduaatsopleidingen geleidelijk hetzelfde systeem ingevoerd. Op een aantal punten wijkt het verdelingsmechanisme voor VOWhbo enigszins af van dat van de andere variabele onderwijsdelen. Hier wordt verder op ingegaan bij de artikelsgewijze bespreking.

3.1.14. Personeel

3.1.14.1. Inleiding

De inbedding van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs in de hogescholen heeft ook consequenties op personeelsvlak. De personeelsleden van de centra voor volwassenenonderwijs vallen onder de rechtspositieregeling die opgenomen is in de decreten Rechtspositie van 27 maart 1991.[3] Voor de personeelsleden van de hogescholen geldt een eigen rechtspositieregeling die opgenomen is in deel 5, titel 2, van de Codex Hoger Onderwijs.[4] De verschillen tussen de rechtspositieregelingen variëren al naargelang van de instelling (CVO of hogeschool) en de personeelscategorie (onderwijzend personeel of administratief en technisch personeel).

Om de inbedding van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs in de hogescholen te doen slagen, is het belangrijk dat ook de personeelsleden die aan deze opleidingen verbonden zijn zo veel mogelijk mee overgaan naar de hogescholen. Op die manier wordt enerzijds de continuïteit en de kwaliteit van een opleiding verder verzekerd en wordt anderzijds het risico op een sociaal passief voor de CVO door de achterblijvende personeelsleden verkleind. Bovendien moet er bij het uitwerken van een regeling een evenwicht gevonden worden tussen enerzijds de implementatielasten voor de ontvangende hogeschool en anderzijds de verwachtingen van de personeelsleden die vanuit een CVO overkomen.

Bij het uitwerken van een regeling voor de overgang van personeelsleden van een CVO naar een hogeschool zijn er een aantal belangrijke principes die moeten uitgeklaard worden:

a) Ambtshalve overgang versus vrijwillige overgang

Het lijkt logisch dat de personeelsleden die aan een CVO aan een hbo5-opleiding verbonden zijn na de inbedding van deze opleidingen in een hogeschool ambtshalve naar de hogeschool overgaan. Dat is maar mogelijk voor die personeelsleden van wie de opdracht eenduidig kan toegewezen worden aan een hbo5-opleiding. Dit is alleen maar het geval voor het onderwijzend personeel van een CVO. Voor het bestuurs- en ondersteunend personeel is het onmogelijk om de opdracht eenduidig aan een hbo5-opleiding toe te wijzen aangezien ze ook taken verrichten voor andere opleidingen in dezelfde centra.

b) Personeelsstatuut van de nieuwe werkgever versus behoud bestaande statuut

Er zijn in het verleden nog hervormingen in het onderwijs doorgevoerd die gepaard gingen met een overdracht van personeel. Bij de integratie van de academische hogeschoolopleidingen naar een universiteit werd – vooral omwille van het behoud van de pensioenrechten – een integratiekader opgericht zodat de overgedragen personeelsleden hun 'oude' personeelsstatuut kunnen behouden. Bij de afsplitsing van de opleidingen van het hoger onderwijs van het korte type van de secundaire scholen in 1994, kwamen de personeelsleden bij de start van de nieuwe hogescholen meteen onder de rechtspositie van de hogescholen terecht. Datzelfde principe wordt ook toegepast bij de accreditatie van hbo5-opleidingen tot een professionele bachelor. Het voordeel van dit principe is dat de overnemende hogeronderwijsinstelling maar met een enkele rechtspositieregeling moet rekening houden, wat

[3] Decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs.
Decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding.

[4] Besluit van de Vlaamse Regering van 11 oktober 2013 tot codificatie van de decretale bepalingen betreffende het hoger onderwijs.

zowel op het vlak van personeelsbeleid als van administratieve lasten eenvoudiger is.

3.1.14.2. Nieuwe regeling

a) Overgang onderwijzend personeel (lectoren) hbo5 naar de hogescholen

De volgende personeelsleden gaan automatisch over naar de hogescholen:
1° de vastbenoemde personeelsleden;
2° de personeelsleden met een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur (TADD) in een vacante betrekking.

De automatische overgang geldt voor alle lectoren met een onderliggend ambt in het hbo5, ook als ze hun feitelijke opdracht op een ander niveau uitoefenen.

Personeelsleden kunnen een overgang in principe niet weigeren, behalve wanneer ze overgaan van een pluralistische naar een confessionele instelling of omgekeerd.

De volgende personeelsleden gaan niet automatisch over naar de hogescholen:
1° personeelsleden in een TBS (terbeschikkingstelling) voorafgaand aan een pensioen;
2° personeelsleden met een TADD in een niet-vacante betrekking;
3° personeelsleden met een aanstelling van bepaalde duur (vervangers);
4° personeelsleden in een TBS wegens ontstentenis van betrekking (TBSOB).

De hogescholen hebben wel de mogelijkheid om deze personeelsleden zonder openbare vacature over te nemen.

De personeelsleden die automatisch overgaan naar een hogeschool doen dit voor de omvang van hun opdracht in het hbo5 aan het CVO. De vastbenoemde personeelsleden behouden na de overgang hun benoeming. De TADD-leden in een vacante betrekking krijgen na de overgang een aanstelling van onbepaalde duur.

Alle personeelsleden die overgaan, krijgen een betrekking in een ambt binnen de personeelsformatie van de hogeschool, rekening houdend met de minimale bekwaamheidsbewijzen op grond van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juni 1989 betreffende de bekwaamheidsbewijzen, de salarisschalen, het prestatiestelsel en de bezoldigingsregeling in het secundair onderwijs. Ze behouden bij de overgang ten minste het salaris dat zij aan het CVO genoten.

Alle personeelsleden die overgaan vallen onder het personeelsstatuut van de hogescholen, met inachtname van de volgende overgangsbepalingen:
1° de aan het CVO opgebouwde dienstanciënniteit in het hbo5 wordt voor tijdelijke personeelsleden meegenomen voor het bepalen van de minimale dienstanciënniteit die aan een hogeschool vereist is om vastbenoemd te kunnen worden;
2° personeelsleden die voor de overgang aan een CVO of een hogeschool voor een voltijdse opdracht benoemd waren en die daarnaast een nevenactiviteit uitoefenden aan de hogeschool of het CVO kunnen na de overgang voor de omvang van hun gecombineerde opdrachten aan de hogeschool werken;
3° wanneer de hogeschool zelf een einde maakt aan de aanstelling van een personeelslid dat automatisch naar de hogeschool overgegaan is, moet ze bij het vaststellen van de opzeggingstermijn rekening houden met de aan het CVO opgebouwde dienstanciënniteit.

b) Overgang bestuurs- en ondersteunend personeel hbo5 naar de hogescholen

Voor deze personeelsleden geldt er geen automatische overgang naar een hogeschool, ook niet wanneer het CVO alleen maar hbo5 aanbiedt.

Het is de bedoeling dat de personeelsbehoefte van de hogeschool zo veel mogelijk via een vrijwillige overgang van personeelsleden ingevuld wordt. Hiervoor is geen openbare vacature nodig. Vooral naar werktijden en verlofregeling toe zijn er grote verschillen tussen het personeelsstatuut van het bestuurs- en ondersteunend personeel aan de CVO en het administratief en technisch personeel aan de hogescholen. De personeelsleden komen na de overgang niettemin meteen onder het personeelsstatuut van de hogeschool terecht. De hogescholen hebben binnen het regelgevend kader voldoende autonomie om binnen hun personeelsbeleid aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden uit te werken.

Er wordt voor hogescholen ook de mogelijkheid gecreëerd om personeelsleden die na de uitbouw van hbo5 in het hoger onderwijs aan het CVO in TBSOB terechtgekomen zijn, aan hun instelling weder tewerk te stellen. In dit geval gelden de algemene regels voor reaffectatie en wedertewerkstelling, wat betekent dat de weder tewerkgestelde personeelsleden personeelslid van het CVO blijven, maar wel onder de rechtspositieregeling van de hogeschool terechtkomen.

3.2. De lerarenopleidingen

3.2.1. De probleemstelling

Onderzoek heeft aangetoond dat de invloed van de leraar op de onderwijsprestaties van leerlingen groot is, met een blijvende impact op het verdere leven van die leerlingen. Vlaanderen heeft dan ook excellent onderwijs nodig en omgekeerd heeft excellent onderwijs excellente leraren nodig. Daarom is het een zorgwekkende vaststelling dat het beroep van leraar onder druk staat. Het gemiddelde onderwijsniveau van de beroepsbevolking is de afgelopen decennia gestaag toegenomen. Elke nieuwe generatie instromende leraren telt globaal gezien minder masters. Onder meer hierdoor is de relatieve positie van het lerarenberoep op de maatschappelijke ladder gedaald, wat uiteindelijk de status van het beroep aantast. De onderwijsvisitaties[5] van de lerarenopleiding en de beleidsevaluatie van de lerarenopleidingen legden verschillende pijnpunten van de initiële lerarenopleidingen bloot.

De beleidsevaluatie van de lerarenopleidingen bracht verschillende problemen en uitdagingen aan het licht. Deze evaluatie werd uitgevoerd door een onafhankelijke commissie onder leiding van prof. dr. Gert Biesta. De commissie heeft haar conclusies gebaseerd op het EVALO-onderzoek (EVALO: evaluatie lerarenopleiding), literatuurstudie, een eigen bevraging bij de lerarenopleidingen en gesprekken met lerarenopleidingen en stakeholders.

De twee voornaamste beleidsaanbevelingen van de commissie-Biesta gaan over de aanvangsbegeleiding en de (on)gelijkwaardigheid van de verschillende trajecten van de specifieke lerarenopleidingen. Waar de aanvangsbegeleiding een onderdeel is van het loopbaandebat, is de (on)gelijkwaardigheid van de verschillende trajecten van de specifieke lerarenopleidingen (SLO) een belangrijk maatschappelijk probleem waarvoor decretaal een oplossing gezocht dient te worden.

De idee van het decreet van 15 december 2006 dat de SLO gelijkwaardig is in alle instellingen die ze aanbiedt, is volgens de commissie niet omgezet in de praktijk. Tussen de verschillende aanbieders van de specifieke lerarenopleiding en voornamelijk tussen hogescholen en universiteiten enerzijds en de CVO anderzijds, zijn er veel verschillen vastgesteld. Zo hebben de opleidingen een ander financieringsmechanisme, hebben de studenten/cursisten andere rechten, is er een verschillende aandacht voor vakdidactiek en is het aantal uren stage dat de studenten moeten lopen heel verschillend.

[5] http://vluhr.be/default.aspx?PageId=207.

Naast de problematiek van de (on)gelijkwaardigheid telt het Vlaamse landschap veel lerarenopleidingen, wat voor een goede regionale spreiding en bereikbaarheid zorgt, maar ook voor een versnippering van mensen en middelen. Volgens de commissie is er nood aan een betere en intensievere samenwerking tussen de verschillende opleidingen. De commissie raadt aan te onderzoeken of er een minimale schaalgrootte en een minimale inhoud noodzakelijk zijn om een lerarenopleiding kwaliteitsvol te kunnen aanbieden.

Daarnaast formuleerde de commissie ook aanbevelingen over de instroom in de lerarenopleidingen, de basiscompetenties, de onderwijsvakken in de opleiding voor het secundair onderwijs (so), de stage en de lerarenopleiders.

De verschillende visitatierapporten over de lerarenopleidingen bevestigden de hierboven beschreven aspecten van de (on)gelijkwaardigheid en het landschap. Daarnaast vermeldden zij ook elementen als: nood aan meer professionalsering van lerarenopleiders, nood aan meer aandacht voor onderzoekscompetenties, taalvaardigheid en diversiteit in de lerarenopleidingen.

In oktober 2015 heeft de minister een taskforce opgericht die zich diende te buigen over de toekomst van de lerarenopleidingen in Vlaanderen.

3.2.2. De huidige structuur van de lerarenopleidingen

Het decreet van 15 december 2006 betreffende de lerarenopleidingen in Vlaanderen heeft de basis gelegd voor de huidige structuur en organisatie van de lerarenopleidingen. Sinds 1 september 2007 zijn er twee soorten lerarenopleidingen: een geïntegreerde lerarenopleiding (GLO), waarbij gedurende de gehele opleiding een integratie van vakinhoudelijke en pedagogisch didactische onderdelen wordt nagestreefd, en een specifieke lerarenopleiding (SLO) na een vakinhoudelijke basisopleiding of een beroepservaring.

De geïntegreerde lerarenopleidingen worden aangeboden door hogescholen. Deze opleidingen leiden tot de graad van bachelor in onderwijs, respectievelijk in kleuteronderwijs, lager onderwijs en secundair onderwijs. De studieomvang van deze bacheloropleidingen bedraagt 180 studiepunten, met een praktijkcomponent van 45 studiepunten. Deze opleidingen zijn als bacheloropleidingen ingeschaald op niveau 6 van de Vlaamse kwalificatiestructuur.

De specifieke lerarenopleidingen worden aangeboden door hogescholen (School of Arts), universiteiten en centra voor volwassenenonderwijs (CVO). De hogescholen (School of Arts) bieden deze SLO aan voor de afgestudeerden in de masteropleidingen in de studiegebieden Audiovisuele en Beeldende Kunst en Muziek en Podiumkunsten en voor de bachelor Dans. Decretaal was ook de mogelijkheid voorzien dat ook hogescholen een SLO zouden kunnen inrichten voor andere professionele bacheloropleidingen, maar dit is niet ingevuld. De universiteiten bieden de SLO aan voor afgestudeerden van hun masteropleidingen. De CVO bieden de SLO aan voor iedereen (afgestudeerden secundair onderwijs, professionele en academische bacheloropleidingen en masteropleidingen enzovoort). Daarnaast wordt er ook een SLO aangeboden voor leraren protestantse godsdienst, door de Evangelische Theologische Faculteit Heverlee.

De SLO hebben een studieomvang van zestig studiepunten. Zowel de omvang van de praktijkcomponent als van de theoretische component bedraagt dertig studiepunten. De praktijkcomponent kan worden aangereikt als een preservicetraining of als een inservicetraining (LIO-baan) of als een combinatie van beide.

Een SLO kan in drie vormen worden aangeboden:
1° als een aparte opleiding voor mensen die vanuit een beroepservaring de stap naar het lerarenberoep willen zetten;
2° als een aansluitende opleiding bij een vakinhoudelijke opleiding (na of gedeeltelijk samen met een professionele bachelor- of masteropleiding);
3° als een gedeeltelijk ingebouwde opleiding als afstudeerrichting van een vakinhoudelijke opleiding.

Voor de hogescholen en universiteiten betekent dit laatste concreet dat zij een SLO voor 30 studiepunten kunnen laten indalen in een masteropleiding van 120 studiepunten. Zij kunnen ook 15 studiepunten als keuzepakket aanbieden in het opleidingsprogramma van de academische bacheloropleiding.

De SLO zijn niet ingeschaald in de Vlaamse kwalificatiestructuur.

Met het decreet van 2006 werd gestreefd naar een maximale gelijkvormigheid van de verschillende lerarenopleidingen. Dit komt onder meer tot uiting in de beroepsprofielen en basiscompetenties en het gemeenschappelijk diploma van leraar. Zo kreeg al wie een opleiding tot leraar met succes afrondt, het diploma van leraar, ongeacht de aard van het opleidingsinstituut, het specifiek gevolgde traject of de wijze waarop de praktijkcomponent wordt ingevuld.

Wat het beroepsprofiel betreft, heeft de Vlaamse Regering één beroepsprofiel van leraar vastgesteld, ongeacht het onderwijsniveau. De basiscompetenties verschillen per niveau: kleuteronderwijs, lager onderwijs en secundair onderwijs.

3.2.3. Inhoudelijke versterking

Het regeerakkoord en de beleidsnota gaven reeds aan dat de inhoud van de lerarenopleiding versterkt en geactualiseerd dient te worden.

Om dit doel te bereiken zal de Vlaamse Regering de basiscompetenties herwerken en beheersingsniveaus bepalen voor de verschillende opleidingen tot leraar.

Daarnaast is er een beheersovereenkomst met VLIR (Vlaamse Interuniversitaire Raad) en VLHORA (Vlaamse Hogescholenraad) afgesloten om in alle lerarenopleidingen verder in te zetten op de versterking van de te onderwijzen vakinhoud en -didactiek, didactische vaardigheden, klasmanagement, diversiteit, grootstedelijke context en inzicht in organisatieprincipes van scholen en van goed schoolbeleid. Vakdidactiek wordt met het voorliggende ontwerp van decreet ook decretaal verankerd als onderdeel van het curriculum van elke lerarenopleiding.

Om beter te kunnen inspelen op concrete maatschappelijke behoeften, zal de lijst met onderwijsvakken van de professioneel gerichte bacheloropleiding secundair onderwijs niet langer bij decreet, maar wel bij besluit van de Vlaamse Regering worden vastgelegd. Een van de belangrijkste maatschappelijke behoeften is de problematiek van de steeds grotere groep van anderstaligen in ons onderwijs. Om hieraan tegemoet te komen, zal een onderwijsvak ‘Nederlands-niet thuistaal’ overwogen worden.

In dit ontwerp van decreet wordt eveneens de start gegeven van de ontwikkeling van drie nieuwe educatieve opleidingen. Enerzijds gaat het om de educatieve graduaats-opleiding, die focust op de specifieke doelgroep van zijinstromers. Deze groep van zijinstromers is van onmiskenbaar belang voor het onderwijsaanbod. Anderzijds wordt ook een educatieve masteropleidingen voor secundair onderwijs en kunstvakken ontwikkeld.

3.2.4. De toekomstige structuur van de lerarenopleidingen

Een van de belangrijkste uitgangspunten van de conceptnota is dat alle lerarenopleidingen vanaf het academiejaar 2019-2020 opleidingen van het hoger onderwijs worden. Ze krijgen een niveau toegewezen binnen de Vlaamse Kwalificatiestructuur en worden volledig ingeschreven in de geldende kwaliteitscontrole van het hoger onderwijs. Deze inbedding in het hoger onderwijs moet de nodige garanties bieden om in de lerarenopleidingen kwalitatief onderwijs te kunnen aanbieden en dit zowel op het vlak van onderwijs, onderzoek, personeel en infrastructuur. Op deze manier wordt ook beoogd het aanbod van lerarenopleidingen transparanter, flexibel en divers te maken. Daarvoor moet voor de toekomstige lerarenopleidingen de organisatie efficiënt gebeuren en is voldoende kritische massa essentieel.

De opleidingen worden gesitueerd op niveau 5 (niveau hoger beroepsonderwijs), niveau 6 (bachelorniveau) en 7 (masterniveau) van de Vlaamse kwalificatiestructuur (VKS). Dit leidt tot volgende lerarenopleidingen vanaf het academiejaar 2019-2020:
- de educatieve graduaatsopleiding voor secundair onderwijs;
- de educatieve bacheloropleiding voor kleuteronderwijs;
- de educatieve bacheloropleiding voor lager onderwijs;
- de educatieve bacheloropleiding voor secundair onderwijs;
- de educatieve masteropleiding voor secundair onderwijs;
- de educatieve masteropleiding voor kunstvakken.

Deze toekomstige lerarenopleidingen moeten een antwoord blijven bieden op de noden van de bestaande doelgroepen. Daartoe werd in de conceptnota gesteld dat decretaal zal verankerd worden dat iedere lerarenopleiding minimaal zal bestaan uit een traject voor (generatie)studenten en een traject voor zijinstromers. De meerwaarde van deze toekomstige lerarenopleidingen met inbegrip van een traject voor (generatie)studenten en een traject voor zijinstromers is:
- dat de toekomstige lerarenopleidingen graduaatsopleidingen, bachelor- of masteropleidingen zijn, en dus dienen te voldoen aan de Dublindescriptoren, de decretaal verankerde niveaudescriptoren voor de graduaatsopleidingen, bachelor- en masteropleidingen en de kwaliteitseisen voor hoger onderwijs. Tevens blijven basiscompetenties voor leraren gelden, al zal de Vlaamse Regering naar aanleiding van deze aanpassingen een nieuwe versie vastleggen. De keuze benadrukt ook meer dan ooit dat praktijkgericht (vak)didactisch onderzoek een taak van elke lerarenopleiding is;
- dat het opleidingsaanbod wervend wordt gemaakt voor alle potentiële studenten. Jongeren met ambitie en kunde zullen van bij de aanvang van hun studietraject in het hoger onderwijs met overtuiging kunnen kiezen voor het beroep van leraar. Lerarenopleidingen op graduaats-, bachelor- en masterniveau zullen tevens een positieve invloed hebben op de maatschappelijke beeldvorming over de opleiding en het beroep van leraar;
- dat door het aanbieden van een traject voor (generatie)studenten en een traject voor zijinstromers de inhoud en methodologie maximaal kunnen worden afgestemd op de voorkennis, beginsituatie en noden van de betreffende doelgroep. Verschillende opleidingsconcepten met een passende opleidingsorganisatie verzekeren de rekrutering en gepaste opleiding van beide doelgroepen. Voor zijinstromers impliceert dit bijvoorbeeld dat de opleiding met de nodige flexibiliteit wordt aangeboden (bijvoorbeeld begeleiding en aanbod buiten de normale uren, modaliteiten voor afstandsonderwijs enzovoort) en gebruikmaakt van aangepaste onderwijs- en leervormen (bijvoorbeeld met aangepast studiemateriaal voor bijvoorbeeld zelfstudie, werkplekleren, blended learning enzovoort);
- dat binnen het niveau van respectievelijk het hoger beroepsonderwijs, bachelor en master de (generatie)studenten en de zijinstromers hetzelfde eindniveau behalen.

3.2.4.1. De educatieve graduaatsopleidingen

Om het lerarenkorps in het secundair onderwijs te versterken dient er ook een lerarenopleiding uitgewerkt te worden voor de waardevolle en gegeerde groep van instromers met beroepservaring in een praktijkvak/technisch vak en maximaal een diploma secundair onderwijs. Daartoe wordt een educatieve graduaatsopleiding secundair onderwijs uitgewerkt.

Deze opleiding is toegankelijk voor diegenen die een diploma secundair onderwijs hebben en minimaal drie jaar nuttige beroepservaring in een praktijkvak of technisch vak kunnen aantonen. Deze opleiding focust louter op de basiscompetenties van leraar. Er wordt geen vakinhoud opgenomen in het opleidingsprogramma. Uitgangspunt daarbij is dat de studenten hun vakinhoudelijke kennis reeds verworven hebben in het werkveld. In het programma wordt wel aandacht besteed aan vakdidactiek.

De praktijkcomponent van deze opleiding zal zowel via pre- als inservicetrajecten worden aangeboden.

Voor de opleiding Dans blijft de bestaande uitzondering, met name dat dansers met artistieke ervaring, onder bepaalde voorwaarden kunnen instromen (en afstuderen) in een lerarenopleiding, behouden, en wordt deze ingeschreven als een educatieve graduaatsopleiding.

3.2.4.2. De educatieve bacheloropleidingen voor kleuteronderwijs, lager onderwijs en secundair onderwijs

Voor deze opleidingen verandert er met het voorliggende ontwerp van decreet niets aan de structuur. Deze lerarenopleidingen dienen wel maximaal in te zetten op een aantal inhoudelijke aspecten, zoals geformuleerd in het regeerakkoord, de beleidsnota en de conceptnota. Daarbij ligt de nadruk op het versterken van de lerarenopleiding in terreinen zoals vakinhoudelijke kennis, didactische vaardigheden, klasmanagement, praxisonderzoek, toenemende diversiteit (zeker in een grootstedelijke context) en het inzicht krijgen in de volledige opdracht van leraar. Veel van deze zaken komen nu al aan bod in de lerarenopleidingen, maar kunnen versterkt worden. Taalverwerving Nederlands voor leerlingen met een andere thuistaal moet in het basisonderwijs naar een hoger niveau getild worden, onder meer door leerkrachten te versterken met betrekking tot de didactiek van Nederlands als vreemde taal.

De introductie van een masteropleiding voor basisonderwijs wordt verder onderzocht.

In de educatieve bacheloropleiding voor secundair onderwijs zullen ook in de toekomst de studenten vrij blijven kiezen voor twee onderwijsvakken. Met het voorliggende ontwerp van decreet wordt de lijst van onderwijsvakken niet langer vastgelegd bij decreet, maar wel bij besluit van de Vlaamse Regering. Dit geeft meer mogelijkheden tot flexibiliteit. Binnen deze opleidingen zal het ook mogelijk worden om de praktijkcomponent, deels, via een LIO-traject te verwerven.

3.2.4.3. De verkorte educatieve bacheloropleiding voor secundair onderwijs

Een van de uitgangspunten van de conceptnota is dat er moet geïnvesteerd worden in het opzetten van flexibele trajecten voor zijinstromers. Voor de studenten die reeds in het bezit zijn van een bachelordiploma wordt dit vormgegeven door de uitbouw van een verkorte educatieve bacheloropleiding voor secundair onderwijs.

Deze bacheloropleiding, met een studieomvang van zestig studiepunten, wordt aangeboden door de hogescholen. Voor de opleiding in de kunsten gebeurt dit gezamenlijk met een School of Arts. Deze opleiding focust louter op de basiscompetenties van leraar. Er wordt geen vakinhoud opgenomen in het opleidingsprogramma. Uitgangspunt daarbij is dat de studenten hun vakinhoudelijke kennis reeds verworven hebben in hun eerder afgeronde vakinhoudelijke bacheloropleiding. In het programma wordt wel aandacht besteed aan vakdidactiek. Deze vakdidactiek kan geclusterd aangeboden worden.

Om deze opleiding aantrekkelijk te maken voor de zijinstromers die de opleiding wensen te combineren met een job en/of een gezinsleven is het noodzakelijk dat de opleiding met de nodige flexibiliteit wordt aangeboden (bijvoorbeeld begeleiding en aanbod buiten de normale uren, modaliteiten voor afstandsonderwijs enzovoort) en gebruikmaakt van aangepaste onderwijs- en leervormen (bijvoorbeeld met aangepast studiemateriaal voor bijvoorbeeld zelfstudie, werkplekleren, blended learning enzovoort).

Ook moet de nodige fijnmazigheid van het aanbod gegarandeerd worden. Conform de conceptnota zal de verkorte educatieve bacheloropleiding voor secundair onderwijs niet enkel kunnen aangeboden worden op de huidige vestigingen van de hogescholen, maar ook op de vestigingsplaatsen van de CVO waar in het academiejaar 2016-2017 een SLO werd aangeboden (indien deze een samenwerking hebben aangegaan met de hogeschool).

3.2.4.4. De educatieve masteropleidingen voor secundair onderwijs en voor kunstvakken

Het voorliggende ontwerp van decreet werkt de educatieve masteropleidingen verder uit in het hoger onderwijs. Met de invoering van de educatieve masteropleidingen beoogt de decreetgever de volgende doelstellingen te realiseren:
- ook op masterniveau kunnen jongeren als basisopleiding meteen kiezen om leraar te worden;
- de maatschappelijke beeldvorming over de opleiding en het beroep van leraar positief beïnvloeden door het creëren van een lerarenopleiding secundair onderwijs op masterniveau;
- het uitbouwen van een geïntegreerde lerarenopleiding op masterniveau, waardoor gegarandeerd is dat de leraar zowel domeinexpert is als expert in het leraarschap. Beide elementen (domeinexpertise en expertise in het leraarschap) komen aan bod in het opleidingstraject van de leraar.

De meeste educatieve masteropleidingen worden door de hogescholen (School of Arts) en de universiteiten aangeboden naast de bestaande vakinhoudelijke masteropleidingen. Het opleidingsprogramma van de educatieve masteropleidingen bestaat uit een vakinhoudelijk deel en uit een luik leraarschap, dat, ongeacht de studieomvang van de masteropleiding, 45 studiepunten bedraagt. Alvorens evenwel het diploma van een educatieve master te kunnen verwerven, moet een student een component leraarschap van 60 studiepunten met succes doorlopen hebben.

Door het inbouwen van een deel van de component leraarschap in academische bacheloropleidingen krijgen studenten die nog twijfelen aan een loopbaan in het onderwijs de kans om reeds in de bachelor te proeven van de lerarenopleiding. Indien de student daar niet voor kiest, kan hij/zij deze vijftien studiepunten ook opnemen als voorbereidingsprogramma of als deel van de educatieve masteropleiding.

De zestig studiepunten van het luik leraarschap bevatten onder andere dertig studiepunten praktijkcomponent. Ook vakdidactiek is opgenomen in het opleidingsprogramma.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels en de voorwaarden bepalen waaronder een educatieve masteropleiding wordt georganiseerd. Die betreffen ten minste de studieomvang en het studiegebied van de opleiding.

Tevens legt de Vlaamse Regering een lijst van vakdidactieken vast die in een educatieve masteropleiding voor secundair onderwijs en voor kunstvakken kunnen worden aangeboden, naar analogie met de onderwijsvakken die bestaan voor de educatieve bacheloropleiding voor secundair onderwijs.

3.2.4.4.1. De verkorte educatieve masteropleiding

Een student die al beschikt over een masterdiploma kan instromen in een verkorte versie van de educatieve masteropleiding voor secundair onderwijs en voor kunstvakken. De opleidingsduur wordt bepaald door de vrijstellingen waarop de student aanspraak kan maken. Voor deze groep instromers moet de instelling minimaal de totale component leraarschap als een coherent geheel aanbieden.

Om deze opleiding aantrekkelijk te maken voor de zijinstromers die de opleiding wensen te combineren met een job en/of een gezinsleven is het noodzakelijk dat de opleiding met de nodige flexibiliteit wordt aangeboden (bijvoorbeeld begeleiding en aanbod buiten de normale uren, modaliteiten voor afstandsonderwijs enzovoort) en gebruikmaakt van aangepaste onderwijs- en leervormen (bijvoorbeeld met aangepast studiemateriaal voor bijvoorbeeld zelfstudie, werkplekleren, blended learning enzovoort). Ook moet de nodige fijnmazigheid van het aanbod gegarandeerd worden. Daarnaast moet minimaal het traject leraarschap (zestig studiepunten) als een coherent geheel worden aangeboden voor deze studenten.

Conform de conceptnota zal de verkorte educatieve masteropleiding voor secundair onderwijs en voor kunstvakken niet enkel kunnen aangeboden worden op de huidige vestigingen van de hogescholen (Schools of Arts) en universiteiten, maar ook op de vestigingsplaatsen van het CVO waarmee een samenwerkingsovereenkomst is afgesloten en waar het CVO onderwijsbevoegdheid voor de specifieke lerarenopleiding had conform bijlage 2 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 8 september 2017 betreffende de onderwijsbevoegdheden per vestgingsplaats van de centra voor volwassenonderwijs.

3.2.4.4.2. De consecutieve educatieve masteropleiding in de kunsten

In het kader van een School of Arts kan een hogeschool ook een consecutief traject aanbieden van een educatieve masteropleiding voor kunstvakken. Zoals het verkorte traject heeft dit consecutieve traject ook een studieomvang van zestig studiepunten waarvan ten minste dertig studiepunten praktijkcomponent. In tegenstelling tot het verkorte traject, waar een universiteit of hogeschool, in het kader van een School of Arts, ook het volledige traject van de educatieve masteropleiding moet aanbieden, biedt de hogeschool dan enkel het consecutieve traject aan, zonder de volledige educatieve masteropleiding voor kunstvakken. Een student kan enkel instromen in het consecutieve traject van een educatieve masteropleiding voor kunstvakken als hij reeds in het bezit is van een masterdiploma in hetzelfde studiegebied van de desbetreffende educatieve masteropleiding voor kunstvakken.

3.2.5. Kwaliteitszorgstelsel lerarenopleidingen

De toekomstige lerarenopleidingen zullen op termijn volledig onder het geldende kwaliteitszorgstelsel van het hoger onderwijs vallen. Na een toets nieuwe opleiding

en een eerste accreditatie voor de nieuwe opleidingen, zullen deze opleidingen worden meegenomen in het stelsel van instellingsreviews. De hogeronderwijsinstellingen voeren daarbij zelf de regie van de borging van de kwaliteit van de lerarenopleidingen.

De toekomstige lerarenopleidingen zullen evenwel verschillen van de huidige. Dit is zeker het geval voor de educatieve graduaatsopleiding voor secundair onderwijs en de educatieve masteropleidingen. Het gaat hier over nieuwe opleidingen. Om vanaf het begin de kwaliteit van deze opleidingen te garanderen, moeten deze opleidingen de toets nieuwe opleiding bij de NVAO doorlopen alvorens de opleidingen aangeboden kunnen worden.

Conform de huidige regelgeving inzake nieuwe opleidingen zouden deze nieuwe opleidingen zowel een toets macrodoelmatigheid door de Commissie Hoger Onderwijs als een toets nieuwe opleiding door de NVAO met succes moeten doorlopen. De conceptnota stelt evenwel dat door de integratie van de bestaande SLO, de voorziene samenwerking tussen de hogescholen en universiteiten en de eventuele herschikkingen ten gevolge van deze operatie, de macrodoelmatigheid aanwezig geacht wordt waardoor deze toets niet vereist is. Met het voorliggende ontwerp van decreet wordt deze uitzondering dan ook ingeschreven in de Codex Hoger Onderwijs.

De bacheloropleidingen voor de leraar kleuteronderwijs, de leraar lager onderwijs en de leraar secundair onderwijs zijn op dit ogenblik reeds meegenomen in het stelsel van de instellingsreview. De huidige, en ook de nieuwe, opleidingen worden inhoudelijk versterkt. Zij moeten namelijk verder inzetten op vakinhoud en -didactiek, op de noodzakelijke didactische vaardigheden en klasmanagement. Afhankelijk van de evoluties kan hiervoor nog een externe kwaliteitscheck, gericht op de versterking van deze lerarenopleidingen, georganiseerd worden. Deze bepaling geeft de Vlaamse Regering de machtiging om een bijkomende kwaliteitscontrole te organiseren, maar niet om bijkomende kwaliteitsvereisten op te leggen.

3.2.6. De financiering van de lerarenopleidingen

3.2.6.1. Inleiding

De financiering van de huidige lerarenopleidingen is afhankelijk van het soort opleiding en het soort instelling waar deze momenteel aangeboden worden:
- de professionele bacheloropleidingen (leraar kleuter-, lager en secundair onderwijs) aangeboden door de hogescholen zijn opgenomen in het reguliere financieringsmechanisme hoger onderwijs;
- de SLO die aangeboden worden door de CVO worden momenteel gefinancierd volgens het systeem van het volwassenenonderwijs;
- de SLO aangeboden door de hogescholen en universiteiten kennen een apart financieringsmechanisme binnen het hoger onderwijs.

Vanaf het academiejaar 2019-2020 zal het aanbod lerarenopleidingen er als volgt uitzien:
- de educatieve graduaatsopleiding voor secundair onderwijs, aangeboden door de hogescholen;
- de educatieve bacheloropleidingen voor kleuteronderwijs, lager onderwijs en secundair onderwijs blijven aangeboden door de hogescholen;
- educatieve masteropleidingen voor secundair onderwijs en voor kunstvakken, aangeboden door de universiteiten en hogescholen (voor de kunstopleidingen binnen de Schools of Arts).

Het is de bedoeling dat deze verschillende lerarenopleidingen een plaats krijgen in het financieringsmechanisme hoger onderwijs. Daartoe moeten verschillende stappen ondernomen worden:
- de SLO-middelen van de CVO moeten overgedragen worden naar de hogescholen en universiteiten;
- de nieuwe opleidingen (de educatieve graduaatsopleiding voor secundair onderwijs en de educatieve masteropleidingen voor secundair onderwijs) moeten opgenomen worden in het reguliere financieringsmechanisme hoger onderwijs. Daartoe moeten dan ook de SLO-middelen van de CVO en de huidige SLO-middelen van de hogescholen/universiteiten in de werkingsmiddelen hoger onderwijs gebracht worden.

3.2.6.2. De basis voor de SLO-middelen die moeten overgedragen worden van de CVO naar de hogescholen en universiteiten

Vanaf het academiejaar 2019-2020 worden er geen SLO meer aangeboden aan de CVO en starten de nieuwe lerarenopleidingen aan de hogescholen en universiteiten. Dit betekent dat de hogescholen en/of universiteiten vanaf dat moment een budget moeten hebben om deze opleidingen te organiseren. Het budget dat zal overgedragen worden van de CVO naar de hogescholen/universiteiten is gebaseerd op de middelen gegenereerd op basis van de bepalingen uit het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs. De artikelen die hierop betrekking hebben zijn de volgende:
- artikel 98: de berekening van de leraarsuren (voor de ambten van docenten);
- artikel 99: de vaststelling van de cursisten die in aanmerking komen voor financiering;
- artikel 105: de puntenenveloppes voor de oprichting van betrekkingen in de ambten van het bestuurs- en ondersteunend personeel.

CVO krijgen nu terugbetaling van kosten voor woon-werkverkeer. Het gaat hierbij om middelen waar zowel lesgevers als administratief personeel uit hoofdstructuur 417 recht op hebben.

3.2.6.3. De link met het organisatiemodel

Bij het stopzetten van de specifieke lerarenopleidingen aan de CVO, zullen overeenkomstig dit ontwerp van decreet personeelsleden en middelen overgedragen worden naar een hogeschool en/of universiteit. De CVO die tot en met het schooljaar 2018-2019 specifieke lerarenopleidingen aanbieden, sluiten dan ook een overeenkomst met een hogeschool en/of universiteit waarin ten minste afspraken gemaakt worden over:
- de overdracht, de terbeschikkingstelling en het gebruik van infrastructuur;
- de overdracht van personeelsleden;
- financiële aangelegenheden.

De overgedragen middelen vanuit de CVO worden verdeeld onder de betrokken hogeschool en universiteit op basis van een percentage dat ze vastleggen in een overeenkomst.

3.2.6.4. De integratie van de nieuwe lerarenopleidingen in het financieringsmodel hoger onderwijs

3.2.6.4.1. De educatieve graduaatsopleiding voor secundair onderwijs

Deze nieuwe opleiding zal de financieringsregels van de graduaatsopleidingen, georganiseerd door de hogescholen, volgen.

3.2.6.4.2. De educatieve masteropleidingen aan de hogescholen (Schools of Arts) en de universiteiten

Zoals de andere initiële masteropleidingen worden de educatieve masteropleidingen voor secundair onderwijs volledig opgenomen in het reguliere financieringsmechanisme van het hoger onderwijs. Als de studenten het voorbereidingsprogramma van vijftien studiepunten volgen (in het geval ze dat niet in de voorafgaande bacheloropleiding gevolgd hebben) dan worden deze financieringspunten berekend op basis van de verworven credits. De educatieve masteropleidingen krijgen het puntengewicht van het studiegebied waaronder zij ressorteren. Bij een combinatie van studiegebieden krijgen zij het laagste puntengewicht (artikel III.19, §2, van de Codex Hoger Onderwijs). Voor de voorbereidingsprogramma's geldt ook de decretale regeling van artikel III.19, §5, van de Codex Hoger Onderwijs.

De educatieve masteropleidingen voor kunstvakken worden op termijn gedeeltelijk opgenomen in het reguliere financieringsmechanisme:
- de educatieve masteropleidingen voor kunstvakken in het studiegebied Muziek en Podiumkunsten worden volledig meegenomen in het reguliere financieringsmechanisme. Deze opleidingen worden meegenomen in de regeling van de bijkomende puntengewichten: als het plafond niet overschreden wordt, krijgen deze opleidingen een bijkomend puntengewicht van 3;
- de educatieve masteropleidingen voor kunstvakken in het studiegebied Audiovisuele en Beeldende Kunst worden maar voor zestig studiepunten meegenomen in het reguliere mechanisme. De eerste zestig opgenomen en verworven studiepunten worden meegenomen in de regeling van de bijkomende puntengewichten: als het plafond niet overschreden is, krijgen de eerste zestig opgenomen en verworven punten van deze opleidingen een bijkomend puntengewicht van 2;
- de verkorte trajecten en de consecutieve trajecten worden buiten het reguliere financieringsmechanisme gehouden. Er wordt een apart budget voorzien voor de financiering van deze trajecten en voor de resterende zestig studiepunten van educatieve masteropleidingen in het studiegebied Audiovisuele en Beeldende Kunst. Dit budget is grotendeels het huidige budget voor de specifieke lerarenopleidingen aan de hogescholen, in de toekomst aangevuld met middelen die afkomstig zijn van de CVO.

3.2.6.5. Overgang van het oude naar het nieuwe systeem

De nieuwe lerarenopleidingen starten in het academiejaar 2019-2020. De SLO aan de CVO worden dan niet langer aangeboden. De studenten die zich in het academiejaar 2019-2020 inschrijven in een nieuwe lerarenopleiding worden conform het huidige financieringsmechanisme pas meegenomen in de financieringsberekeningen voor het begrotingsjaar 2022 (en dan nog maar voor 1/5 – vijfjarig gemiddelde).

Voor de studenten die zich inschrijven in een educatieve masteropleiding zal de impact op de financiering pas een jaar later zichtbaar worden, namelijk in het begrotingsjaar 2023. Deze studenten bevinden zich reeds in het hoger onderwijs en zouden zich in het bestaande systeem inschrijven in een vakinhoudelijke masteropleiding. Men zal hier een verschuiving hebben van het aantal studenten in een vakinhoudelijke masteropleiding naar een educatieve masteropleiding, wat weinig of geen impact zal hebben op het totaal aantal studenten. Pas in het volgende jaar krijgt men een groei van het aantal studenten in de masteropleidingen, omdat diegene die leraar willen worden een educatieve masteropleiding van 90 of 120 studiepunten zullen volgen in plaats van een domeinmasteropleiding van 60 studiepunten.

3.2.6.5.1. De middelen van de CVO

In het begrotingsjaar 2019 moet een deel van het SLO-budget van de CVO overgeheveld worden naar de hogescholen en de universiteiten (voor de maanden september tot december). In het begrotingsjaar 2020 moet het gehele budget SLO-CVO bij de hogescholen en universiteiten terechtkomen.

Tijdschema:

Stap 1: begroting 2019:
- opmaak begroting 2019: tegen de zomer 2018;
- laatst beschikbare gegevens op dat ogenblik: de gegevens van de referteperiode 1 april 2017-31 maart 2018 voor het toekennen van de leraarsuren en punten voor het schooljaar 2018-2019;
- het huidige financieringsmechanisme voor volwassenenonderwijs creëert geen eigenlijke middelen, maar creëert 1) een recht op leraarsuren voor de oprichting van betrekkingen in het ambt van lector en 2) een recht op een puntenenveloppe voor de oprichting van betrekkingen in de ambten van het bestuurs- en ondersteunend personeel (de zogenaamde omkadering). Bij het stopzetten van de SLO aan de CVO moeten er evenwel middelen overgaan uit het omkaderingssysteem voor het volwassenenonderwijs naar de werkingsuitkering van de hogescholen en universiteiten. Het betreft hier de gegenereerde middelen, middelen die gebaseerd zijn op datgene waarop de centra voor volwassenenonderwijs recht hebben conform de regelgeving in het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs. Buiten de omkadering ontvangen de centra ook nog nascholingsmiddelen en middelen voor ICT voor de SLO. De personeelsleden uit deze opleidingen ontvangen ook nog een bijdrage voor woonwerkverkeer. Ook deze middelen worden meegenomen in de berekeningen. Om de hoogte van deze middelen te berekenen wordt er in het voorliggende ontwerp van decreet de volgende formule vastgelegd: het aantal leraarsuren in het centrum voor volwassenenonderwijs berekend voor het schooljaar 2018-2019 conform artikel 98 en 99 van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs, vermenigvuldigd met een vast bedrag. Dit bedrag, een gemiddelde kostprijs per leraarsuur, is vastgelegd in het voorliggende ontwerp van decreet (zie artikelsgewijze bespreking). In het begrotingsjaar 2019 ontvangen de betrokken hogeschool en universiteit samen 1/3de van dit bedrag;
- systeem overheveling: het bedrag berekend conform het vorige punt, wordt voor de betrokken hogeschool en universiteit samen, verdeeld onder de hogeschool en de universiteit waarmee de CVO een overeenkomst afgesloten heeft op basis van het percentage dat de hogeschool en universiteit overeengekomen zijn;
- met het programmadecreet 2019 wordt het totale overgehevelde bedrag vastgelegd in de Codex Hoger Onderwijs.

Stap 2: begroting 2020 tot en met 2026: de hogescholen/universiteiten ontvangen gezamenlijk het bedrag berekend conform stap 1. Het wordt verdeeld op basis van het percentage dat ze overeengekomen zijn. Dit percentage kan aangepast worden per begrotingsjaar.

Stap 3: vanaf het begrotingsjaar 2027 wordt het globale budget toegevoegd aan de variabele onderwijsdelen (VOWhbo, VOWprof2014, VOWun2014) en aan het aparte budget voor de kunstopleidingen, en dit op basis van het aandeel diploma's in de academiejaren 2020-2021 tot en met 2024-2025, zijnde:
- de diploma's van de educatieve graduaatsopleidingen voor secundair onderwijs;
- de diploma's van het verkorte traject van de educatieve bacheloropleiding voor secundair onderwijs;
- de diploma's van het verkorte traject van de educatieve masteropleiding voor secundair onderwijs;

– de diploma's van het verkorte of consecutieve traject van de educatieve masteropleiding voor kunstvakken.

3.2.6.5.2. De SLO-middelen van de universiteiten en de hogescholen

Jaarlijks ontvangen de hogescholen en universiteiten een bedrag voor de financiering van de SLO. Deze gezamenlijke toelage wordt jaarlijks verdeeld pro rata de in het voorlaatst afgelopen academiejaar verworven credits in de lerarenopleiding (concreet: voor het begrotingsjaar 2018 op basis van de gegevens van het academiejaar 2015-2016):
– stap 1: begroting 2019: het bestaande systeem blijft behouden: de vastgelegde bedragen (geïndexeerd) worden verdeeld onder respectievelijk de hogescholen en universiteiten op basis van de verworven credits van het academiejaar 2016-2017;
– stap 2: begroting 2020: de vastgelegde bedragen (geïndexeerd) worden verdeeld onder respectievelijk de hogescholen en universiteiten op basis van de verworven credits van het academiejaar2016-2017 en 2017-2018;
– stap 3: begroting 2021: de vastgelegde bedragen (geïndexeerd) worden verdeeld onder respectievelijk de hogescholen en universiteiten op basis van de verworven credits van het academiejaar 2016-2017, 2017-2018 en 2018-2019.

Voor wat betreft de universiteiten worden deze middelen vanaf het begrotingsjaar 2022 jaarlijks met een vijfde afgebouwd en toegevoegd aan het variabel onderwijsdeel VOWun2014.

Voor wat betreft de hogescholen worden deze middelen als een afzonderlijk budget behouden en vanaf het academiejaar 2022 verdeeld op basis van het aantal verworven studiepunten in de verkorte en consecutieve trajecten van de educatieve masteropleidingen voor kunstvakken en de laatste 60 verworven studiepunten in de educatieve masteropleidingen voor kunstvakken in het studiegebied Audiovisuele en Beeldende Kunsten.

3.2.7. Personeel

3.2.7.1. Inleiding

Aangezien de lerarenopleidingen niet alleen kunnen ingebed worden in de hogescholen maar ook in de universiteiten, heeft deze operatie op personeelsvlak naast gevolgen voor een overgang van personeelsleden naar de hogescholen ook gevolgen voor een overgang van personeelsleden naar de universiteiten. Ook voor het personeel van de universiteiten geldt er een eigen rechtspositieregeling, opgenomen in deel 5, titel 1, van de Codex Hoger Onderwijs. Bij de overgang van personeelsleden uit een SLO van een CVO naar een hogeschool of universiteit moet bijgevolg met drie verschillende rechtspositieregelingen rekening gehouden worden. Voor de overgang van personeelsleden naar een universiteit stelt zich hier nog een bijkomende moeilijkheid, namelijk dat er voor de personeelsleden van de universiteiten een andere pensioenwetgeving geldt dan voor de personeelsleden van het niet-universitair onderwijs. Daardoor is het mogelijk dat een personeelslid van een CVO door de overgang naar een universiteit het recht op een overheidspensioen verliest.

3.2.7.2. Nieuwe regeling

a) Algemeen

Bij de lesopdracht van personeelsleden van een SLO aan een CVO wordt geen onderscheid gemaakt op grond van het gegeven dat de cursisten die de opleiding volgen al een bachelor- of een masterdiploma hebben. Het is daardoor niet moge-

lijk om op basis van de opdracht in de SLO generiek vast te leggen welke personeelsleden na het stopzetten van de SLO geheel of gedeeltelijk naar een hogeschool of naar een universiteit zullen overgaan. Daarom wordt er bij de overgang van de personeelsleden naar een ander criterium gekeken, namelijk de verdeling van het SLO-budget van een CVO tussen een hogeschool en een universiteit.

Het uitgangspunt is dat de betrokken hogeschool en universiteit in gezamenlijk overleg zelf een regeling uitwerken voor de verdeling van de middelen en de personeelsleden die aan een SLO in een CVO verbonden zijn. De betrokken hogeschool en universiteit sluiten hierover een overeenkomst af. Deze overeenkomst voorziet minimaal een regeling over:
- de manier waarop het SLO-budget tussen de hogeschool en de universiteit verdeeld wordt;
- het aandeel van de personeelsleden in vte (voltijdsequivalent/voltijdequivalent) die aan de hogeschool en de universiteit toegewezen worden.

Bij het vastleggen van het aandeel van de personeelsleden kan ook rekening gehouden worden met de specifieke opdracht van de personeelsleden. Op die manier kunnen de hogeschool en universiteit ervoor zorgen dat de geschikte functieprofielen naar iedere instelling overgaan, wat bijdraagt aan een kwalitatieve en vlotte opstart van de vernieuwde lerarenopleiding. Dat betekent ook dat het aandeel van de personeelsleden die in de overeenkomst aan een hogeschool of universiteit toegewezen worden, niet noodzakelijk gelijk moet zijn aan het aandeel van de instelling in het overgedragen SLO-budget, aangezien de loonkost niet voor alle personeelsleden even hoog is.

Er wordt ten aanzien van de overgang van personeelsleden van een SLO van een CVO naar een hogeschool een gelijkaardige regeling uitgewerkt als voor de overgang van een hbo5-opleiding. De regels die onder punt 3.14.2 uiteengezet zijn voor de overgang van personeelsleden van hbo5 naar een hogeschool gelden ook voor de overgang van personeelsleden van een SLO.

De regels die in punt 3.14.2 uiteengezet zijn voor de overgang van personeelsleden van het bestuurs- en ondersteunend personeel naar een hogeschool gelden ook voor de overgang naar een universiteit.

Voor de overgang van leden van het onderwijzend personeel van een SLO van een CVO naar een universiteit wordt een specifieke regeling uitgewerkt. Deze regeling wordt in punt b) verder uiteengezet.

b) Overgang onderwijzend personeel (lectoren) SLO naar de universiteiten

Aangezien het niet mogelijk is om een generieke bepaling uit te werken over de toewijzing van het onderwijzend personeel naar de universiteiten, wordt er hier niet met een automatische overgang van personeelsleden gewerkt. Er wordt in deze situatie zo veel mogelijk ingezet op de vrije keuze van de betrokken personeelsleden. Voor de uitwerking van de regeling wordt er gewerkt op basis van het aandeel van de personeelsleden dat in de overeenkomst tussen de hogeschool en de universiteit opgenomen is of op grond van het aandeel cursisten met een bachelor- of masterdiploma dat vastgelegd is.

In een eerste fase hebben de instellingen de mogelijkheid personeelsleden te laten overstappen op vrijwillige basis. Hiervoor is geen openbare vacature nodig. Deze personeelsleden komen meteen onder het personeelsstatuut van de ontvangende instelling terecht. Aan de universiteit krijgen zij een betrekking in een graad binnen de personeelsformatie, rekening houdend met de minimale bekwaamheidsbewijzen op grond van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juni 1989 betreffende de bekwaamheidsbewijzen, de salarisschalen, het prestatiestelsel en

de bezoldigingsregeling in het secundair onderwijs. Ze behouden bij de overgang ten minste het salaris dat zij aan het CVO genoten.

De benoemde lectoren en de lectoren met een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur in een vacante betrekking van een SLO van een CVO die niet vrijwillig zijn overgestapt naar een universiteit of hogeschool, gaan automatisch over naar de hogeschool volgens de regeling uiteengezet in punt 3.14.2. Zij kunnen daarbij aangeven of zij bij voorkeur aan de hogeschool willen blijven of alsnog aan de universiteit willen werken. In de volgende fase wordt met die voorkeur rekening gehouden.

Wanneer na de vrijwillige overgang van de personeelsleden het aandeel in de toewijzing van personeelsleden tussen de betrokken hogeschool en universiteit nog niet bereikt is, worden de personeelsleden aan de universiteit en de hogescholen toegewezen op basis van een overeenkomst die beide instellingen hierover gesloten hebben. De hogeschool en universiteit houden bij deze toewijzing maximaal rekening met de voorkeur van het betrokken personeelslid om aan de universiteit of hogeschool te werken. De personeelsleden die naar een universiteit overgaan kunnen dit op twee manieren doen:

- het personeelslid komt via de hogeschool op 1 oktober 2019 in het integratiekader terecht. In het integratiekader behoudt het personeelslid de rechtspositieregeling die het na de overgang naar de hogeschool gekregen heeft maar de universiteit wordt zowel de feitelijke als de juridische werkgever van het personeelslid. Het personeelslid behoudt in het integratiekader ook het recht op een overheidspensioen;
- het personeelslid oefent via een overeenkomst met de hogeschool en de universiteit een opdracht uit aan de universiteit. Anders dan bij het integratiekader blijft de hogeschool in dit geval de juridische werkgever van het personeelslid.

De toewijzing van de personeelsleden aan een hogeschool of universiteit gebeurt op een moment dat de nieuwe lerarenopleidingen nog niet opgestart zijn. Op dat moment is het moeilijk om in te schatten hoeveel personeelsleden er in iedere opleiding nodig zijn en welke profielen daar het best bij passen. Er wordt daarom een overgangsperiode van vijf jaar voorzien gedurende dewelke een personeelslid zonder openbare vacature nog kan verschuiven tussen een hogeschool of universiteit. Hiervoor is een aanpassing aan de overeenkomst nodig. Een verschuiving is niet mogelijk zonder instemming van het betrokken personeelslid.

4. Adviezen strategische adviesraden in verband met de graduaatsopleidingen

4.1. Arbeidsmarktgerichtheid

De SERV (Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen) stelt dat "het werken met DLR er niet toe mag leiden dat het arbeidsmarkgericht karakter van (de opleidingen in) het hoger beroepsonderwijs afneemt. De omzetting van beroepskwalificaties naar opleidingsinhouden dient te gebeuren volgens dezelfde principes als bij de beroepsopleidingen in het volwassenenonderwijs.".

Graduaatsopleidingen moeten hun dubbele finaliteit behouden: zowel voorbereiden op verdere studies als op uitstromen naar de arbeidsmarkt. Het kan niet de bedoeling zijn dat door het opstellen van domeinspecifieke leerresultaten dit verloren gaat. Hierop zal nauwlettend worden toegekeken, onder andere door de NVAO bij haar kwaliteitstoezicht.

De arbeidsmarktgerichtheid van de graduaatsopleidingen wordt ook verzekerd doordat deze steeds zullen moeten gebaseerd zijn op een beroepskwalificatie, ontwikkeld door de arbeidsmarktsectoren.

Opleidingen van het hoger onderwijs verschillen evenwel van deze van het volwassenenonderwijs, zodat een zelfde werkwijze overnemen niet aan te bevelen valt.

De betrokkenheid van en dialoog met sectoren en andere arbeidsmarktpartners bij het opstellen van de DLR die wordt gevraagd door de SERV is voorzien, doordat er een aftoetsing van de ontwerp-DLR bij vertegenwoordigers uit het werkveld moet gebeuren.

4.2. Bereiken van de dubbele doelgroep

- Voor de SERV "blijft het belangrijk dat de eigenheid en de diverse doelstellingen van het hoger onderwijs bewaard blijven, dat er blijvend een brede doelgroep bereikt wordt, dat het opleidingsaanbod breed arbeidsmarktgericht en actueel wordt en dat de financiering groei mogelijk maakt". De raad blijft benadrukken dat het bereiken van de zijinstromers en het inspelen op hun noden en behoeften zeer belangrijk is.

- Ook de Vlor (Vlaamse Onderwijsraad) vindt het bereiken van de dubbele doelgroep een grote bezorgdheid. Het is de verantwoordelijkheid van de hogescholen om een brede doelgroep van studenten aan te trekken en programma's op te stellen die voldoen aan de verschillende noden. Net zoals voor de bacheloropleidingen zijn trajecten voor werkstudenten mogelijk en worden de studenten die zich hiervoor inschrijven extra gefinancierd.

- De SERV vindt dat de hogescholen voor de graduaatsopleidingen sneller dezelfde financieringsboni dienen te ontvangen voor bepaalde doelgroepen waaronder de werkstudenten, zoals dat het geval is in de rest van het hoger onderwijs.

Het toekennen van financieringsboni gebeurt op basis van studentenkenmerken. Voor de graduaatsopleidingen zullen deze een eerste maal worden geregistreerd tijdens het academiejaar 2019-2020, waardoor deze maar kunnen worden in rekening gebracht vanaf begrotingsjaar 2023.

- De monitoring van studentenstromen en studieresultaten moet volgens de SERV "zo gebeuren dat er blijvend zicht is op het bereik door de graduaatsopleidingen van de verschillende potentiële doelgroepen. De effecten van de inkanteling van het hoger beroepsonderwijs in de hogescholen op de deelname aan levenslang leren moet in kaart gebracht worden.".

Doordat de werkstudenten extra worden gefinancierd, beschikt de overheid over de gegevens in verband met cursistenkenmerken, die nauwgezet zullen worden opgevolgd.

- De Vlor stelt dat de kans bestaat, doordat bij actualisatie een vestigingsplaats moet worden gekozen en er geen uitbreiding van het aanbod mag zijn, "er niet langer wordt gekozen voor de vestigingsplaats waar die opleiding nu wordt aangeboden, maar voor een vestigingsplaats van de hogeschool. De regionale spreiding van de graduaatsopleidingen komt dan onder druk te staan. Om dit op te lossen, vraagt de VLOR dat het bij een actualisatie mogelijk moet zijn om de bestaande vestigingsplaats te behouden naast een vestigingsplaats van een hogeschool.".

Uit analyses is echter gebleken dat er maar een klein aantal opleidingen zal worden geactualiseerd, en deze worden op dit ogenblik ofwel niet aangeboden door de CVO, ofwel op een vestigingsplaats waar ook de hogeschool gevestigd is. Het effect van deze bijkomende maatregel zou dus beperkt zijn en geen garantie betekenen op het aanbieden van een extra aanbod voor een andere doelgroep.

– De SERV stelt dat "Er dient in het decreet opgenomen te worden dat het gebruik van de vestigingsplaatsen van de CVO voor het aanbod graduaatsopleidingen positief aangewend kan worden om de doelgroep werkenden te blijven bereiken en om het aanbod fijnmazig te houden. De raad vraagt dat er snel duidelijkheid komt over waar welke opleidingen zullen georganiseerd worden zodat er nog kan bijgestuurd worden op vlak van bereikbaarheid.”.

In het ontwerp van decreet zijn de vestigingsplaatsen van de CVO opgenomen als vestigingsplaatsen voor de graduaatsopleidingen. Het is de beslissing van de hogeschool om binnen haar bevoegdheden haar aanbod zo coherent mogelijk in te richten, de overheid kan hierover niets vastleggen.

– De SERV vraagt om niet te wachten tot september 2019 om van start te gaan met nieuwe opleidingen.

Doordat de decretale basis voor de onderwijsbevoegdheden, de financiering, de personeelsoverheveling enzovoort pas wordt gelegd vanaf september 2019, zouden nieuwe opleidingen die eerder starten vallen onder de oude regelingen, wat niet wenselijk is.

4.3. Financiering

– De Vlor vreest dat met het voorstel van financiering in het voorontwerp van decreet de financiering onvoldoende zal zijn om de dubbele doelgroep te voorzien en vraagt:
  a) om werkings- en investeringsmiddelen te voorzien volgens de 80-20-berekening die wordt gehanteerd in het hoger onderwijs;
  b) de open-endfinanciering te verlengen tot 2025 omdat het hoger beroepsonderwijs eerst de kans moet krijgen om uit te groeien tot een volwaardig onderwijsniveau;
  c) om geen negatieve kliks door te voeren naar aanleiding van een eventuele daling van de studentenaantallen in de professionele bacheloropleidingen;
  d) dat de Vlaamse Regering gebruikmaakt van artikel 107 van het decreet volwassenenonderwijs om het reële groeipercentage toe te kennen;
  e) de financiering van de graduaatsopleidingen niet door te voeren ten koste van of te verhalen op de middelen van het secundair volwassenenonderwijs;
  f) een overgangsfase te voorzien voor de financiering van de omkadering van de CVO.

De middelen die zullen worden overgedragen naar de hogescholen worden op een andere wijze berekend dan in het initiële ontwerp van decreet, namelijk op basis van het aandeel van het aantal leraarsuren voor de hbo5-opleidingen in het totale aantal leraarsuren in het desbetreffende CVO, en op basis van het aandeel van het aantal punten voor de hbo5-opleidingen in de totale puntenenveloppe van het desbetreffende CVO. Het aantal vte wordt vermenigvuldigd met de gemiddelde effectieve loonkost van een lector of voor het administratief en ondersteunend personeel in het volwassenenonderwijs. Artikel 107 van het decreet betreffende het volwassenenonderwijs wordt in voorliggend ontwerp van decreet niet in aanmerking genomen voor de overdracht van de middelen.

Deze berekeningswijze heeft geen invloed op de financiering van de opleidingen van het secundair volwassenenonderwijs. De financiering van de omkadering van de CVO wordt in voorliggend ontwerp van decreet niet behandeld, maar wordt besproken in de discussies in verband met de hervorming van het volwassenenonderwijs.

Hogescholen kunnen tot en met het begrotingsjaar 2025 op gemotiveerde wijze afwijken van de 80%-norm voor de bezoldigingskosten.

De open-endfinanciering is voorzien tot 2025, maar de Vlaamse Regering kan eventueel ingrijpen in het groeimechanisme en eventueel beslissen om over te stappen op een budgetbeheersbaar financieringssysteem. Deze bepaling werd behouden.

Op de vraag om geen negatieve kliks door te voeren bij een eventuele daling van de studentenaantallen in de professionele bacheloropleiding wordt niet ingegaan gezien de relatief kleine kans op een negatieve klik de komende jaren.

– De Vlor geeft aan dat het studiegeld voor deeltijdse studenten in het hoger onderwijs hoger uitvalt dan in het volwassenenonderwijs en zal hierover een advies formuleren in de loop van het werkjaar 2017-2018.

Een aanpassing van het studiegeld wordt daarom niet voorzien in dit ontwerp van decreet.

Ook andere mogelijke kosten die instellingen zouden aanrekenen worden niet in dit ontwerp van decreet beperkt voor graduaatsstudenten, aangezien deze in het globaal voor het hoger onderwijs moeten worden geregeld.

4.4. Studenten

Voor de gon-begeleiding (gon: geïntegreerd onderwijs), vraagt de Vlor dat de middelen tegemoetkomen aan de behoeften van de studenten uit het hoger beroepsonderwijs. De hogescholen zijn immers verplicht om een zorgbeleid uit te bouwen dat is afgestemd op de doelgroep. De raad vraagt dat de overheid de noden in kaart brengt zodat de ondersteuning vanaf het begin is afgestemd op de doelgroep.

De middelen voor de studentenvoorzieningen worden verhoogd ten opzichte van het initiële voorstel. Er is rekening gehouden met het bedrag per opgenomen studiepunt in de middelen zoals die zijn opgenomen in de envelopperaming van de hogescholen en universiteiten voor 2018, een bedrag dat hoger ligt dan dat voor 2017, onder meer omdat de voormalige middelen voor gon-begeleiding aan de sociale toelage zijn toegevoegd. Aan het principe voor de berekening van de nodige middelen is niks gewijzigd.

4.5. Communicatie

De Vlor vindt het belangrijk dat de overheid actief investeert in een betere bekendmaking van het hoger beroepsonderwijs en de graduaatsopleidingen. Acties hierrond zullen worden ondernomen.

5. Adviezen strategische adviesraden lerarenopleiding

Op 25 oktober 2017 bracht de SERV advies uit over de overdracht van de lerarenopleidingen.

De SERV vindt het positief dat:
– er een educatieve graduaatsopleiding komt voor zijinstromers, waarbij experten, op basis van hun ervaring, kunnen instappen;
– de mogelijkheden om via een LIO-baan een lerarendiploma te behalen uitgebreid worden;
– er een extra focus is voor het integreren van actuele maatschappelijke thema's in de lerarenopleidingen, via het instrument van de beheersovereenkomsten en via de actualisering van de lijst van onderwijsvakken;
– er een mogelijkheid wordt voorzien om de bestaande vestigingsplaatsen van de CVO te behouden voor de groep van zijinstromers.

De SERV stelt vast dat het werken met basiscompetenties en een beroepsprofiel en het proces daarnaartoe niet spoort met het proces dat andere beroepen dienen te volgen en dat start met de opmaak en de inschaling van een beroepskwalificatie. Het is correct dat gekozen is om voor het lerarenberoep een iets andere weg te volgen, door te werken met basiscompetenties en een beroepsprofiel.

De SERV geeft ten slotte aan dat alle nieuwe inhoudelijke aanpassingen nog niet geheel duidelijk zijn. Hierbij kan gedacht worden aan de beheersovereenkomsten met VLIR en VLHORA en de uitvoeringsbesluiten.

Op 26 oktober 2017 bracht de Vlor advies uit over de overdracht van de lerarenopleidingen.

Voorgaand maakt de Vlor enkele algemene opmerkingen:
- op het ogenblik van de adviesvraag waren enkele zaken die aangekondigd werden in het ontwerp van decreet nog niet publiek of niet uitgewerkt. Hierbij kan gedacht worden aan de lijst educatieve masteropleidingen, de onderwijsvakken van de educatieve bachelor voor het secundair onderwijs, de inhoud van de beheersovereenkomsten met VLIR en VLHORA en de hervorming van de basiscompetenties;
- zoals de Vlor aanhaalt bevat het ontwerp van decreet zowel maatregelen voor de uitbouw van de graduaatsopleidingen aan de hogescholen als voor de hervorming van de lerarenopleidingen, waarbij deze laatste later in het proces via een amendement werd ingevoegd. Maar het is wel een bewuste keuze om beide thema's in één decreet te verenigen. De voornaamste reden is de impact van de maatregelen van beide decreten op de CVO. Aangezien in beide gevallen er opleidingen, personeel en middelen van het CVO overgedragen worden naar andere instellingen, zou het opsplitsen in twee decreten vooral rechtsonzekerheid en onduidelijkheid creëren voor de CVO;
- de Vlor vraagt werk te maken van een sensibiliseringscampagne. Dit is inderdaad een mogelijkheid om te werken aan de aantrekkelijkheid van het lerarenberoep en ook om de diversiteit van de instroom in de lerarenopleidingen positief te beïnvloeden;
- de Vlor vraagt voldoende aandacht te besteden aan monitoring en evaluatie en bij te sturen waar nodig;
- de Vlor vraagt om het loopbaandebat te realiseren, aangezien het een hefboom kan zijn voor een positiever imago van het lerarenberoep;
- de Vlor gaat uit van een breed, geïntegreerd vormingsmodel dat vertrekt vanuit het opleiden van leraren als reflectieve, dynamische professionals en zegt dat het ontwerp van decreet eerder lijkt uit gaan van een technisch-instrumentele visie op het leraarschap. Het ontwerp van decreet gaat eveneens uit van een breed, geïntegreerd vormingsmodel, waarin het beroepsprofiel en de herwerkte basiscompetenties belangrijke bakens zullen zijn. Het is correct dat in het ontwerp van decreet enkele specifieke elementen van het leraarschap worden benadrukt (bijvoorbeeld klasmanagement, vakdidactiek), maar dit wil niet zeggen dat deze in een hiërarchische relatie ten opzichte van andere elementen van de basiscompetenties en het beroepsprofiel zouden komen.

De meer specifieke maatregelen in het ontwerp van decreet worden besproken in het hoofdstuk 'Bouwstenen van de hervorming'. Hier zijn vijf onderdelen: inhoudelijke versterking, afstemming hervorming bestaande opleidingen, nieuwe opleidingen, verkorte opleidingen en de bijkomende externe kwaliteitscontrole.

Wat betreft de inhoudelijke versterking, start de Vlor met de opmerking dat het onduidelijk is welke inhoudelijke aanpassingen er precies in de opleidingen gerealiseerd zullen worden. Dit is logisch, aangezien het hier gaat om wat decretaal is vastgelegd en de verdere vertaling naar de domeinspecifieke leerresultaten en een concreet opleidingscurriculum exclusieve bevoegdheden zijn van de lerarenoplei-

dingen en niet van de overheid. De beheersovereenkomsten zijn een methodologie om als overheid meer inhoudelijke accenten te kunnen leggen in de lerarenopleidingen. Daarnaast vraagt de Vlor om geen wijzigingen door te voeren aan het beroepsprofiel van leraar en de basiscompetenties aan te passen naar één versoberde set. Al in de conceptnota werd aangekondigd dat het beroepsprofiel van leraar ongewijzigd zou blijven. Dit is vandaag niet anders. De basiscompetenties worden wel aangepast en zijn herwerkt tot één versoberde set. Deze set is principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 20 oktober 2017 en ondertussen voor advies aan de Vlor overgemaakt.

Wat de praktijkcomponent betreft is de Vlor tevreden dat deze een substantieel deel blijft uitmaken van alle educatieve opleidingen. De Vlor vraagt wel om de definitie van praktijkcomponent (het geheel van praktijkgerichte onderwijsactiviteiten) te verduidelijken. De definitie is echter niet gewijzigd ten opzichte van de huidige decretale bepalingen over de praktijkcomponent. Deze definitie wil de lerarenopleidingen alle vrijheid geven om de praktijkcomponent zelf en voldoende flexibel te kunnen invullen. De Vlor is voorstander van samen opleiden en sterke partnerschappen tussen scholen en lerarenopleidingen. Een van de concretiseringen hiervan is het Vlaanderenbrede stageregistratieplatform lerarenstage.be. Dit platform is sinds september 2017 operationeel en heeft als voornaamste doelstellingen om de communicatie tussen scholen en lerarenopleidingen te verbeteren en de administratieve lasten voor het aanvragen van stages te verminderen.

De Vlor pleit in haar advies om de uitbreiding van de LIO-banen te beperken tot de verkorte trajecten van de lerarenopleidingen. Ook een uitbreiding naar het hoger onderwijs vindt de Vlor geen goed idee. De Vlor geeft ook aan dat volgens haar het LIO-statuut geen bijkomende zijinstromers aantrekt, maar vooral gebruikt wordt door zij die eerder toevallig in het onderwijs terechtkomen. Vandaag laten lerarenopleidingen soms al toe dat studenten een deel of het geheel van hun praktijkcomponent in opleidingen van het hoger onderwijs vervullen. Daarnaast zien we een toename van het aantal studenten die eerst een ander bachelor- of masterdiploma behalen en nadien pas de opleiding tot (kleuter)onderwijzer aanvatten. Een beperking tot verkorte trajecten is administratief moeilijk te controleren en lijkt ook zinloos, aangezien de student sowieso steeds via een bekwaamheidsbewijs 'andere' moet kunnen worden aangesteld in het onderwijs. Dat is op zich reeds een grote beperking van wie in een LIO-baan zou kunnen instromen. Iemand die rechtstreeks van het secundair onderwijs komt, zal dus nooit in een LIO kunnen starten. Een LIO slaat ook enkel op de praktijkcomponent. De 'theoretische' component blijft gewoon aan de lerarenopleiding, al zou het kunnen dat de lerarenopleiding beslist om dit op een andere wijze te organiseren dan voor de generatiestudenten. Belangrijk is ook dat een LIO-traject geen verplichting of een recht is, maar een gunst. De drie betrokken partijen (de student, de lerarenopleiding en de school) moeten akkoord gaan met de voorwaarden in het LIO-contract dat ze afsluiten. Als één partij het niet ziet zitten, is er geen LIO en dient de student een 'gewoon' traject te volgen, dat mogelijks verkort of via blended learning of nog anders aangeboden kan worden.

Een volgende paragraaf wijdt de Vlor aan de nieuwe opdrachten die aan de lerarenopleiding worden toegekend in het ontwerp van decreet. De Vlor pleit hierbij voor een goede taakverdeling tussen de verschillende partners. De Vlor geeft daar ook zelf een invulling van. De beschrijving in het ontwerp van decreet is niet in tegenspraak met deze die de Vlor voorstelt.

In een laatste paragraaf van dit onderdeel gaat de Vlor verder in op de beheersovereenkomsten die gesloten worden met VLIR en VLHORA. De Vlor is correct in haar interpretatie dat de beheersovereenkomsten een methodologie zijn om als overheid meer inhoudelijke accenten te kunnen leggen in de lerarenopleidingen.

Deze beheersovereenkomsten werden op 17 november 2017 goedgekeurd door de Vlaamse Regering.

Het tweede onderdeel van het hoofdstuk rond bouwstenen behandelt de afstemming van de hervormingen die hier worden voorgesteld met de wijzigingen die de modernisering van het secundair onderwijs tot gevolg zouden kunnen hebben. Het spreekt van zelf dat als de bepalingen rond de modernisering duidelijker worden, er bekeken zal worden of deze een effect hebben op de onderwijsvakken van de educatieve bachelor voor het secundair onderwijs.

In een derde deel groepeert de Vlor haar advies over de maatregelen betreffende nieuwe opleidingen: de educatieve masteropleiding voor het secundair onderwijs, deze voor de kunsten en de educatieve graduaatsopleidingen.

De Vlor geeft aan voorstander te zijn van de educatieve masteropleiding voor het secundair onderwijs omdat op die manier een bijkomende groep studenten aangesproken kan worden. Het is daarbij inderdaad de bedoeling dat studenten die voor een opleiding aan de universiteit kiezen, ook kunnen kiezen voor een lerarenopleiding en deze keuze al kunnen maken tijdens de academische bacheloropleidingen. De Vlor vraagt zich af of educatieve masteropleidingen van 120 studiepunten niet meer aangewezen zouden zijn. Het ontwerp van decreet laat de mogelijkheid voor educatieve masteropleidingen van 90 of 120 studiepunten. Het uitvoeringsbesluit dat de lijst van de educatieve masteropleidingen en voor het secundair onderwijs hun studieduur vastlegt, is op 17 november 2017 principieel door de Vlaamse Regering goedgekeurd.

Voor de educatieve master in de kunsten vraagt de Vlor dat de overheid verder gesprekken voert met de betrokken actoren. Hier is op ingegaan. Een aangepast voorstel met betrekking tot de kunsten is op basis van overleg met de betrokken hogescholen opgenomen.

De Vlor is verdeeld wat de educatieve graduaatsopleiding betreft. Een aantal organisaties kan begrip opbrengen voor de pragmatische oplossing die voorgesteld wordt om een specifieke doelgroep een graduaatsdiploma te laten behalen. Zij vragen om toch ook een realistisch traject naar een diploma op niveau 6 te voorzien. Een aantal andere organisaties vraagt om de mogelijkheid van een diploma op niveau 5 te schrappen. Bij het maken van de keuze voor een educatieve graduaatsopleiding is niet over één nacht ijs gegaan. De educatieve graduaatsopleiding is een lerarenopleiding voor kandidaat-leraren die op basis van beroepservaring, een tewerkstelling in een technisch of praktisch vak, specialiteit of module of ambt, als bepaald in het besluit van de Vlaamse Regering van 7 oktober 1997 betreffende de nuttige ervaring als bekwaamheidsbewijs voor personeelsleden van het onderwijs, beogen. De keuze voor deze opleiding is ingegeven door enerzijds een duidelijke vraag naar de aanwezigheid van de doelgroep van leraren met een beroepservaring in onze scholen en anderzijds het voorzien van een haalbare en realistische opleiding. Afgestudeerden van de educatieve graduaatsopleidingen zullen via een verkort traject een bachelor kunnen behalen.

In een vierde onderdeel spreekt de Vlor zich uit over de verkorte opleidingen. De Vlor ziet hier twee problemen: er is geen duidelijkheid over de koppeling tussen de diploma’s en bekwaamheidsbewijzen en het voorontwerp biedt geen garantie dat er afstemming is tussen de verschillende aanbieders over de verkorte opleidingen, onder meer over hun visie op het leraarschap. De koppeling tussen diploma en bekwaamheidsbewijzen maakt inderdaad geen deel uit van het voorontwerp, maar van de uitvoeringsbesluiten op de bekwaamheidsbewijzen. Hiervoor zal tijdig een voorstel worden uitgewerkt. Hier zal dan ook specifiek een actie voor opgenomen worden in de beheersovereenkomsten met VLIR en VLHORA.

Een vijfde en laatste onderdeel handelt over de bijkomende externe kwaliteitscontrole die is ingeschreven in het ontwerp van decreet. De Vlor vindt dit een vreemde keuze. Deze maatregel wil geenszins afbreuk doen aan het kwaliteitszorgsysteem van het hoger onderwijs. Dat zal volledig van toepassing zijn op alle lerarenopleidingen. Wat hier bedoeld wordt, is een bijkomende controle om na te gaan of de inhoudelijke versterking van de lerarenopleidingen die door dit ontwerp van decreet beoogd wordt, daadwerkelijk heeft plaatsgevonden. De wijze waarop dit zal gebeuren, dient nog verder te worden uitgeklaard.

In een volgend hoofdstuk buigt de Vlor zich over enkele randvoorwaarden. Als eerste punt vraagt de Vlor erover te waken dat de overdracht van het personeel naar de hogescholen en universiteiten respectvol zal gebeuren. Dit is vanzelfsprekend noodzakelijk. Een van de uitgangspunten van de hervorming van de lerarenopleidingen is dat de bestaande expertise van de drie aanbieders geborgd kan blijven in het nieuwe systeem. Dit betekent dat men in eerste plaats zorg moet dragen voor het personeel van deze opleidingen.

In een tweede paragraaf besteedt de Vlor aandacht aan de vraag naar bijkomende financiering. De Vlor is tevreden dat er extra middelen worden vrijgemaakt voor sociale voorzieningen en studiefinanciering, en dat de middelen voor het personeel worden overgedragen, maar vraagt ook bijkomende investerings- en werkingsmiddelen. De Vlor vraagt ook een bijkomende financiering voor de nieuwe vestigingsplaatsen die hogescholen en universiteiten krijgen. Hier wordt niet op ingegaan. Het gaat immers niet over echte nieuwe vestigingsplaatsen, maar over de bestaande vestigingsplaatsen van de CVO waar de hogescholen en de universiteiten een samenwerking mee aangaan.

In een derde paragraaf vraagt de Vlor goede overgangsmaatregelen. Er zijn al overgangsmaatregelen opgenomen in het ontwerp van decreet, maar misschien kan het helpen als men samen met de instellingen gezamenlijke afspraken maakt over de communicatie ervan.

In een laatste hoofdstuk haalt de Vlor nog aan dat de timing van het decreet onmogelijk is, aangezien er heel veel elementen vandaag nog niet duidelijk zijn. Dit dossier loopt al lang. Er was een beleidsevaluatie, beleidsgroepen, een taskforce, een conceptnota en nieuwe werkgroepen. Tijdens dit proces is er steeds open gecommuniceerd naar de aanbieders, waardoor zij steeds op de hoogte waren van de vorderingen in dit dossier. Omtrent de opmaak van de dossiers voor de nieuwe educatieve opleidingen is een aangepaste timing ingevoegd die de instellingen maximaal tijd geeft om de dossiers voor te bereiden zonder afbreuk te doen aan de beoordelingsprocedure bij de NVAO.

6. Advies Raad van State

De Raad van State heeft op 22 februari 2018 een advies op het voorontwerp van decreet uitgebracht met nummer 62.785/1.

6.1. Normatieve machtigingen aan de Vlaamse Regering

De machtiging aan de Vlaamse Regering in artikel II.110, §2, van de Codex Hoger Onderwijs (artikel 106 van het voorontwerp van decreet) is zoals gevraagd nader omschreven. De machtigingen in artikel II.113 en II.114 (artikel 110 en 111 van het voorontwerp) betreffen het vastleggen van de lijst van onderwijsvakken en vakdidactieken in respectievelijk de educatieve bachelor- en masteropleidingen voor secundair onderwijs en kunstvakken en behoeven bijgevolg geen bijkomende criteria.

6.2. Verwijzingen naar bepalingen uit besluiten van de Vlaamse Regering

Er is alleen bij artikel 109 ingegaan op de suggestie om in het voorontwerp van decreet niet te verwijzen naar bepalingen uit besluiten van de Vlaamse Regering. In de artikelen 99, 181, 184, 194 en 195 slaan de verwijzingen op een overgangsregeling waarvoor deze werkwijze aanvaardbaar is. De verwijzing naar artikel 11 van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juni 1990 in artikel 103 is behouden omdat in dit artikel een aantal specifieke voorwaarden opgenomen zijn die niet door een generieke verwijzing kunnen vervangen worden.

6.3. Overgang personeelsleden uit een specifieke lerarenopleiding

De Raad van State heeft vragen bij de regeling dat bepaalde personeelsleden uit een specifieke lerarenopleiding die voor een deel naar een hogeschool en voor een deel naar een universiteit overgaan door de hogeschool moeten overgenomen worden terwijl deze verplichting niet geldt voor de universiteit. Deze regeling zou een schending van het gelijkheidsbeginsel kunnen inhouden.

De automatische overgang naar de hogescholen heeft tot doel zo weinig mogelijk veranderingen ten aanzien van de rechtspositie van de lectoren aan het CVO teweeg te brengen. Er is een relatief klein verschil tussen de rechtspositie van de lectoren aan de CVO en het onderwijzend personeel aan de hogescholen terwijl dat onderscheid ten aanzien van de rechtspositie aan de universiteiten groter en ingrijpender is. Door de verplichte overgang naar de hogescholen en vandaar via een overeenkomst of het integratiekader de overstap naar de universiteiten, worden de rechten van de lectoren uit de specifieke lerarenopleiding maximaal gegarandeerd.

De verplichting van de overeenkomst over de verdeling van de personeelsleden tussen de universiteiten en hogescholen zorgt er bovendien voor dat zowel de universiteiten als de hogescholen personeelsleden uit de CVO moeten overnemen. Door het werken met een overeenkomst wordt vermeden dat een hogeschool alle betrokken personeelsleden moet overnemen terwijl deze verplichting niet voor de universiteit geldt.

6.4. Actieve onderwijsvrijheid bij de overdracht van graduaatsopleidingen en SLO van de CVO naar de hogescholen/universiteiten

De Raad van State merkte op dat "de ontworpen regeling bepaalt niet uitdrukkelijk dat de CVO's, de hogescholen en de universiteiten vrij kiezen met welke andere instellingen ze dergelijke overeenkomsten inzake de overdracht sluiten.". Onder punt 3.1.1 van deze memorie werd daarom verduidelijkt dat CVO, hogescholen en universiteiten vrij konden kiezen met welke instelling ze een intentieovereenkomst konden afsluiten.

6.5. Artikel 143

Op de aanbeveling om het ingevoegde artikel II.260/1 en artikel II.261, §1, eerste lid, van de Codex Hoger Onderwijs op te nemen in een afzonderlijke bepaling, werd niet ingegaan. Er wordt voor de onderwijstaal in de graduaatsopleidingen via het artikel 142 van het voorliggend ontwerp van decreet namelijk een aparte afdeling ingevoegd, waardoor de aparte regeling voldoende duidelijk wordt gemaakt.

6.6. Artikel 173

Op de aanbeveling om de bepaling in verband met de overeenkomsten(en) die moet(en) gesloten worden tussen het CVO en de hogescholen en universiteiten waaraan de specifieke lerarenopleidingen worden overgedragen, naar de overgangsmaatregelen te verplaatsen, werd niet ingegaan. De huidige formulering

heeft als voordeel dat het geheel duidelijk is voor de betrokken instellingen: er worden twee overeenkomsten gesloten:
- een meer algemene overeenkomst tussen de CVO en de hogescholen en universiteiten waaraan de specifieke lerarenopleidingen worden overgedragen; en
- een meer specifieke overeenkomst tussen de hogeschool en universiteit waaraan de financiering en de personeelsleden ten gevolge de overdracht van de specifieke lerarenopleiding worden overgedragen. In deze laatste overeenkomst wordt de verdeling van de financiering en van de personeelsleden, afkomstig van de CVO, vastgelegd.

6.7. Wetgevingstechnische adviezen

In de aangehaalde artikelen werden aanpassingen op basis van de wetgevingstechnische opmerkingen doorgevoerd.

Daarnaast gebeurden er nog enkele kleine, technische aanpassingen.

B. Toelichting bij de artikelen

Artikel 2, 3, 6, 7, 8, 16, 17, 18, 23 en 24

In de decreten Rechtspositie van 27 maart 1991 worden de bepalingen die slaan op de hbo5-opleidingen en de specifieke lerarenopleiding in een centrum voor volwassenenonderwijs opgeheven.

Artikel 9, 10, 21 en 22

Een vastbenoemde lector kan op 1 september 2019 weigeren om bij de overname van een opleiding van het hoger beroepsonderwijs of bij de stopzetting van een specifieke lerarenopleiding mee over te gaan naar een hogeschool. Die weigering geeft aanleiding tot het ontslag van de vastbenoemde lector.

Voor het ontslagnemend personeelslid gelden dan de bepalingen van artikel 88bis van het decreet Rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs of artikel 62bis van het decreet Rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs. Hierdoor kan het personeelslid als tijdelijk personeelslid een opzeggingstermijn vervullen die het mogelijk maakt dat het personeelslid aanspraak kan maken op uitkeringen in het kader van de werkloosheidsreglementering, de ziekte- en invaliditeitsverzekering.

Artikel 11

Vastbenoemde personeelsleden van een CVO gaan bij de overname van een opleiding van het hoger beroepsonderwijs of bij de stopzetting van een specifieke lerarenopleiding in principe automatisch over naar een hogeschool. Een personeelslid dat niet naar een hogeschool wil overgaan, moet dit ten laatste op 1 januari 2019 aan het CVO meedelen. In principe heeft deze keuze tot gevolg dat de tewerkstelling van het betrokken personeelslid aan het CVO stopt. Wanneer de weigering echter op confessionele redenen berust, blijft het personeelslid wel nog aan het CVO verbonden.

Deze mogelijkheid geldt alleen voor een overgang naar een hogeschool. Bij de overgang van personeelsleden naar een universiteit is er nooit een automatische overgang.

Artikel 12

De regeling over de overgang van personeelsleden van een specifieke lerarenopleiding van een CVO naar een universiteit voorziet de mogelijkheid dat deze personeelsleden, na een automatische overgang naar een hogeschool, via het instappen in het integratiekader naar een universiteit overgaan. Er wordt daarbij zoveel mogelijk rekening gehouden met de voorkeur van de betrokken personeelsleden om ofwel naar een hogeschool, ofwel naar een universiteit over te gaan. Deze bepaling regelt dat de personeelsleden daartoe vooraf hun voorkeur moeten kenbaar maken, zodat daar nadien kan mee rekening gehouden worden.

Artikel 13

Het is belangrijk dat alle betrokken partijen een duidelijk zicht hebben op de personeelsleden uit de CVO die direct of indirect bij de hervorming van de graduaats- en lerarenopleidingen betrokken zijn. Naar analogie met de regeling die bij de integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten uitgewerkt is, wordt hier ook gebruikgemaakt van verschillende personeelslijsten. Het artikel vermeldt welke personeelsleden en welke gegevens er op de personeelslijsten moeten opgenomen worden. De personeelslijsten slaan ook op de personeelsleden die niet automatisch naar een hogeschool overgaan. Dat is nodig om te weten welke personeelsleden zonder openbare vacature kunnen overgenomen worden door een universiteit of hogeschool en zo misbruik van deze regel tegen te gaan.

Artikel 14 en 15

Deze artikelen leggen de procedure voor het opstellen van de personeelslijsten vast. De door het ministerie van Onderwijs en Vorming aangeleverde gegevens worden door het CVO nagekeken en aangevuld en na de verificatie door het CVO naar de betrokken hogeschool of universiteit doorgestuurd. De lijsten worden alleen bezorgd aan het CVO waar de personeelsleden tewerkgesteld zijn en aan de hogeschool of universiteit waar de personeelsleden naartoe zullen of kunnen gaan, niet aan de andere CVO en hogeronderwijsinstellingen.

De personeelslijsten die aan de CVO en hogeronderwijsinstellingen bezorgd worden, bevatten de maximale groep van personeelsleden die vanuit het CVO kunnen overkomen. Het is mogelijk dat de groep voor de effectieve overgang op 1 september 2019 wat vermindert, bijvoorbeeld door de pensionering van een personeelslid dat op de lijst voorkomt. Er kunnen echter geen bijkomende personeelsleden aan de lijsten toegevoegd worden. Vanaf het moment dat de personeelslijsten aan de hogescholen en universiteiten bezorgd zijn, kunnen deze de gesprekken opstarten over de toewijzing van de personeelsleden van de SLO.

Artikel 4, 5, 19 en 20

Deze artikelen geven een centrumbestuur de mogelijkheid om een personeelslid dat uiterlijk op 31 augustus 2019 – de vooravond van de overheveling van de hbo5-opleidingen van de centra voor volwassenenonderwijs naar het hoger onderwijs – vast benoemd is als lector in een hbo5-opleiding, op 1 september 2019 een nieuwe affectatie aan te bieden in het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs of in te gaan op een vraag tot mutatie in dat ambt. Deze nieuwe affectatie of mutatie is slechts mogelijk als er in het centrum op 1 september 2019 een vacante betrekking is in het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs en als het personeelslid in kwestie een vereist bekwaamheidsbewijs of een voldoend geacht bekwaamheidsbewijs heeft voor dat ambt. Als het personeelslid ingaat op dit aanbod en de nieuwe affectatie aanvaardt of de gevraagde mutatie opneemt, dan houdt dit in dat het personeelslid ook de salarisschaal aanvaardt die aan het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs is verbonden.

Daarnaast wordt ook de mogelijkheid ingeschreven dat een centrumbestuur een vastbenoemde lector die specifiek belast is met een coördinatieopdracht of met een opdracht als lector die maximum 10 procent van een voltijdse betrekking bedraagt, een nieuwe affectatie aanbiedt of een mutatie toekent op 1 september 2019 in het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs.

Ook een affectatie of mutatie van een vastbenoemde lector die uiterlijk op 31 augustus 2019 belast is met een coördinatieopdracht, naar het nieuwe ambt van stafmedewerker – dat vanaf 1 september 2019 in de categorie van het ondersteunend personeel zal kunnen worden ingericht – behoort tot de mogelijkheden.

Voor een affectatie of mutatie van een lector die belast is met een coördinatieopdracht naar het ambt van stafmedewerker, moet het gaan om een lector die uiterlijk op 31 augustus 2019 in dat ambt vast benoemd is én uiterlijk op die datum belast is met een coördinatieopdracht.

Voor een affectatie of mutatie van een lector die belast is met een coördinatieopdracht naar het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs, moet het gaan om een lector die uiterlijk op 1 september 2017 in dat ambt vast benoemd is én uiterlijk op die datum belast is met een coördinatieopdracht. Het personeelslid behoudt bij deze affectatie of mutatie het salaris dat hij genoot als lector voor het volume van de opdracht waarvoor hij met een coördinatieopdracht is belast.

Voor een affectatie of mutatie van een lector die belast is met een opdracht die maximum 10 procent van een voltijdse betrekking bedraagt, moet het gaan om een lector die uiterlijk op 31 augustus 2019 in dat ambt vast benoemd is. Het personeelslid behoudt bij deze affectatie of mutatie het salaris dat hij genoot als lector voor het volume van de opdracht op 31 augustus 2019.

Ten slotte wordt ook nog de mogelijkheid ingeschreven dat een vastbenoemde lector gedurende een periode van drie jaren na de overheveling van een hbo-opleiding of de lerarenopleiding naar het hoger onderwijs toch nog bij wijze van mutatie kan worden aangesteld in een centrum voor volwassenenonderwijs in het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs met behoud van het vroegere salaris van lector. Het personeelslid moet daartoe aan een aantal voorwaarden voldoen:
- het gaat om een vastbenoemde lector die effectief is overgegaan naar een instelling van het hoger onderwijs;
- het personeelslid was uiterlijk op 1 september 2017 vast benoemd in het ambt van lector én uiterlijk op die datum belast met een coördinatieopdracht;
- het personeelslid beschikt over een vereist of voldoend geacht bekwaamheidsbewijs voor het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs.

Deze mutatie kan dan plaatsvinden op 1 september 2020 of 1 september 2021.

Artikel 25

Dit is een analoge bepaling als artikel 11. CVO van de provincie of een gemeente zijn pluralistisch zodat de personeelsleden om confessionele redenen een overgang naar een vrije hogeschool kunnen weigeren. Dat is niet het geval voor een overgang naar een publiekrechtelijke hogeschool omdat die ook pluralistisch is.

Personeelsleden van een CVO dat tot de koepel van het Katholiek Onderwijs Vlaanderen behoort, kunnen dan weer weigeren om naar een publiekrechtelijke hogeschool over te gaan.

Artikel 26

Dit is een gelijkaardige regeling als deze die in artikel 12 opgenomen is, maar voor de personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs.

Artikel 27, 28 en 29

Dit is een gelijkaardige regeling over de opmaak en het bezorgen van de personeelslijsten als voor de personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs in de artikelen 13, 14 en 15 opgenomen is.

Artikel 30 en 31

De studenten van de graduaatsopleidingen zullen in de toekomst ook recht hebben op een studietoelage, voor het behalen van twee graduaatsdiploma's. Dit wordt via voorliggend ontwerp van decreet mogelijk gemaakt.

De hbo5-opleiding Verpleegkunde wordt apart beschouwd: deze valt onder de regeling van het voltijds secundair onderwijs waardoor de leerlingen al recht hadden op een studietoelage en deze opleiding is ook geen opleiding die wordt uitgedrukt in studiepunten.

De specifieke lerarenopleiding houdt op te bestaan en wordt vervangen door educatieve graduaatsopleidingen en verkorte educatieve bachelor- en masteropleidingen.

Zij vallen reeds onder de bepalingen in paragraaf 1 van het artikel dat wordt gewijzigd.

Bij de opsomming van de opleidingen hoger onderwijs in punt 16°/1 worden de lerarenopleidingen toegevoegd.

Artikel 32

In dit artikel worden de opleidingen waarvoor een student een studietoelage kan ontvangen in het hoger onderwijs uitgebreid met twee graduaten en een lerarenopleiding.

Artikel 33

De studenten van de graduaatsopleidingen zullen in de toekomst ook recht hebben op een studietoelage, voor het behalen van twee graduaatsdiploma's. Dit artikel bepaalt het maximumaantal studiepunten dat kan worden verworven om studietoelagegerechtigd te zijn, namelijk de totale studieomvang van de opleiding(en), vermeerderd met maximaal zestig studiepunten.

Artikel 34

De verwijzingen naar het reeds opgeheven Structuurdecreet worden door dit artikel rechtgezet.

Artikel 35

Met dit artikel wordt aangeduid welke andere opleiding, voor het bepalen van het recht op een studietoelage, gelijk wordt gesteld met de nieuw toegevoegde opleidingen in artikel 21, §1, van het decreet betreffende de studiefinanciering.

Artikel 36

Artikel 2 van het decreet betreffende het volwassenenonderwijs bepaalt de definities die toepasselijk zijn in het volwassenenonderwijs. De punten die door het voorliggend ontwerp van decreet worden gewijzigd, zijn elementen die verwijzen naar het hoger beroepsonderwijs en/of de specifieke lerarenopleiding.

Artikel 37

Door dit artikel wordt het volwassenenonderwijs ingedeeld in twee onderdelen, met name de basiseducatie en het secundair volwassenenonderwijs. Het hoger beroepsonderwijs en de specifieke lerarenopleiding worden geschrapt.

Artikel 38

Artikel 5 van het decreet betreffende het volwassenenonderwijs omschrijft de verschillende niveaus van het volwassenenonderwijs. Het niveau van het hoger beroepsonderwijs wordt door voorliggend artikel uit het volwassenenonderwijs gehaald.

Artikel 39

In artikel 8 van het decreet betreffende het volwassenenonderwijs werden de studiegebieden van de hbo5-opleidingen opgesomd – deze zijn dezelfde voor de professionele bacheloropleidingen.

Artikel 40

Dit artikel heft de indeling van de leergebieden en studiegebieden van het hoger beroepsonderwijs in de CVO, en de concordantie met de vroegere indelingen op.

Artikel 41

De afdeling die door dit artikel wordt opgeheven bepaalde de specifieke regelingen met betrekking tot het hoger beroepsonderwijs en de specifieke lerarenopleiding aan de CVO.

Artikel 42 en 43

Artikel 34 van het decreet betreffende het volwassenenonderwijs bepaalde de toelatingsvoorwaarden voor een hbo5-opleiding aan een CVO en artikel 34bis voor de specifieke lerarenopleiding aan een CVO.

Artikel 44

Door artikelen 42 en 43 worden artikelen 34 en 34bis van het decreet betreffende het volwassenenonderwijs opgeheven, waardoor de verwijzing naar deze artikelen ook moet worden opgeheven.

Artikel 45

Dit artikel heft de verwijzing naar de evaluatie in de hbo5-opleidingen en de specifieke lerarenopleidingen in de CVO op.

Artikel 46

Dit artikel heft de verwijzing naar de tweede evaluatieperiode in de hbo5- en specifieke lerarenopleidingen in de CVO op. Daarnaast worden de twee ongenummerde leden die na punt 6° kwamen nu genummerd (punten 6° en 7°).

Artikel 47

Dit artikel heft de bepaling op dat in een CVO een hbo5-opleiding wordt bekrachtigd met een graduaatsdiploma, een module met een modulebewijs en een specifieke lerarenopleiding met een diploma van leraar.

In het hoger onderwijs worden graden verleend aan het einde van de opleiding. Voor hbo5-opleidingen wordt dezelfde terminologie gehanteerd.

Artikel 48

Deze afdeling bevat artikelen die de kwaliteitszorg van de specifieke lerarenopleiding aan de CVO beschrijven. Zij zijn niet langer van toepassing.

Artikel 49

Artikel 55bis van het decreet betreffende het volwassenenonderwijs bepaalde dat de hbo5-opleidingen waren onderworpen aan het kwaliteitstoezicht door de Commissie Hoger Onderwijs en de NVAO. Het kwaliteitstoezicht van de graduaatsopleidingen zal in de toekomst worden uitgeoefend zoals omschreven in de Codex Hoger Onderwijs.

Artikel 50

Door dit artikel wordt de verwijzing naar het mogelijk maken van het kwaliteitstoezicht voor de hbo5-opleidingen en de specifieke lerarenopleiding voor de erkenning van een CVO opgeheven.

Artikel 51

Dit artikel heft de bepaling op dat CVO kunnen erkend worden voor de organisatie van de specifieke lerarenopleiding of het hoger beroepsonderwijs. Vanaf september 2019 kan dit enkel nog voor de organisatie van het secundair volwassenenonderwijs.

Artikel 52

Artikel 63 van het decreet betreffende het volwassenenonderwijs bepaalt de onderwijsbevoegdheden van de verschillende CVO. Door voorliggend artikel wordt de onderwijsbevoegdheid voor hbo5-opleidingen en de specifieke lerarenopleiding van de CVO opgeheven.

Artikel 53

Artikel 64 van het decreet betreffende het volwassenenonderwijs bepaalt de wijze waarop een CVO een onderwijsbevoegdheid kan verwerven. De verwijzing naar de procedures voor de hbo5-opleidingen wordt opgeheven.

Artikels 54 en 55

Deze artikels heffen de bepalingen rond samenwerking en ondersteuning voor de specifieke lerarenopleidingen van de CVO op, met uitzondering van de samenwerking met de hogescholen en de universiteiten voor het gebruik van infrastructuur.

Artikel 56

Artikel 97 van het decreet betreffende het volwassenenonderwijs definieert de rationalisatienorm voor de financiering of subsidiëring van de CVO, en voor de hbo5-opleidingen de norm om te kunnen toetreden tot een samenwerkingsverband. Door voorliggend artikel worden deze bepalingen opgeheven.

Artikel 57

Artikel II.155 van de Codex Hoger Onderwijs wordt door artikel 121 van voorliggend ontwerp van decreet opgeheven, waardoor de verwijzing naar dit artikel ook komt te vervallen.

Artikel 58

Dit artikel heft de verwijzing naar de andere kosten die een CVO mag aanrekenen bij de inschrijving per opleidingsonderdeel van een hbo5-opleiding op.

Artikel 59

Dit artikel heft de specifieke administratieve en geldelijke rechtspositie voor de personeelsleden van de specifieke lerarenopleidingen aan de CVO op.

Artikel 60

Dit artikel heft de bepaling op dat de Vlaamse Regering de timing van de afbouw van de hbo5-opleidingen bepaalt.

Artikel 61

Artikel 185bis van het decreet betreffende het volwassenenonderwijs bepaalde dat hbo5-opleidingen van minder dan negenhonderd lestijden, in afwachting van een omvorming, tot een certificaat leidden. Deze opleidingen worden afgebouwd, waardoor deze bepaling kan worden opgeheven. Ze wordt vervangen door de bepaling dat de CVO de onderwijsbevoegdheid voor de hbo5-opleidingen verliezen en dat ze een overeenkomst moeten afsluiten met de hogescholen over de wijze waarop cursisten hun gestarte opleiding kunnen afwerken aan de hogeschool.

Artikel 62

Het maximale inschrijvingsgeld voor een lineair georganiseerde opleiding van het hoger beroepsonderwijs in een CVO werd begrensd op 600 euro. Vanaf academiejaar 2019-2020 gelden voor deze opleidingen dezelfde studiegelden als deze voor de andere opleidingen van het hoger onderwijs.

Artikel 63

Het decreet van 23 december 2016 wijzigde in het decreet betreffende de kwalificatiestructuur de procedure voor de erkenning van onderwijskwalificaties van niveau 5, via de invoeging van de afdeling II/1. In afdeling II (dat de procedure regelt voor de niveaus 1 tot en met 4), werd in het eerste lid nog foutief verwezen naar niveau 5. Dit wordt nu rechtgezet.

Artikel 64

Voor het bepalen van de studieomvang van een graduaatsopleiding vraagt AHOVOKS het advies van de samenwerkingsverbanden. Na de inbedding van de hbo5-opleidingen in de hogescholen wordt deze opdracht aan de hogescholen toevertrouwd.

Artikel 65

De opmaak van de domeinspecifieke leerresultaten van een graduaatsopleiding gebeurt door de samenwerkingsverbanden. Na de inbedding van de hbo5-opleidingen in de hogescholen wordt deze opdracht aan de hogescholen toevertrouwd. Deze kunnen voor deze opdracht op externe experten beroep doen.

Dit artikel wijzigt ook de verwijzing naar het Hbo5-decreet in de verwijzing naar de Codex Hoger Onderwijs, dat vanaf academiejaar 2019-2020 de organisatie van de graduaatsopleidingen regelt.

Artikel 66, 67 en 68

Deze artikels vervangen in de Codex Secundair Onderwijs telkens de verwijzing naar het Hbo5-decreet door de verwijzing naar de Codex Hoger Onderwijs, die vanaf academiejaar 2019-2020 de organisatie van de graduaatsopleidingen regelt.

Artikel 69

Dit artikel voegt definities die waren opgenomen in het Hbo5-decreet toe aan de Codex Hoger Onderwijs, met name van een beroepskwalificatie, een onderwijskwalificatie en werkplekleren.

De definitie van cursist wordt geschrapt, deelnemers aan het hoger beroepsonderwijs worden ook studenten genoemd.

De definitie van graad wordt uitgebreid naar gegradueerde.

Artikel 70

Een School of Arts kan in de toekomst ook graduaatsopleidingen aanbieden. Door dit artikel wordt verduidelijkt dat ook de graad van gegradueerde kan worden verleend.

Artikel 71

Dit artikel heft de cel Kwaliteitszorg hbo5-opleidingen van de Commissie Hoger Onderwijs op, aangezien de taken die aan deze cel waren toevertrouwd, werden uitgevoerd in afwachting van de omvorming van de hbo5-opleidingen. De kwaliteitszorg voor deze opleidingen wordt nu volledig toegewezen aan de NVAO.

Artikel 72

Artikel II.24 van de Codex Hoger Onderwijs omschrijft de taken van de Commissie Hoger Onderwijs. Voor hbo5-opleidingen worden volgende taken opgeheven: het kwaliteitstoezicht in afwachting van de omvorming, het beoordelen van de aanvragen voor gecombineerd onderwijs ingediend door CVO en het beoordelen van aanvragen voor het wijzigen van een opleidingsprofiel in afwachting van een omvorming.

Artikel 73

Door het schrappen van de specifieke lerarenopleidingen in het hogeronderwijslandschap is het niet langer zinvol om te vragen dat de leden van het verzelfstandigde orgaan voor kwaliteitscontrole hierrond expertise hebben. De specifieke lerarenopleidingen worden dan ook niet langer opgenomen in dit artikel.

Artikel 74

Door het schrappen van de specifieke lerarenopleidingen in het hogeronderwijslandschap is deze verwijzing ernaar niet langer toepasbaar.

Voor de graduaatsopleidingen wordt ook de term 'graad' gehanteerd.

Artikel 75

De verwijzing naar het Hbo5-decreet wordt door dit artikel opgeheven en de term 'diploma' wordt vervangen door 'graad'.

Artikel 76

Door dit artikel wordt het mogelijk om postgraduaten in te richten die een verbreding c.q. verdieping beogen van de competenties verworven bij de voltooiing van een graduaatsopleiding.

Artikel 77

De omvang van een graduaatsopleiding bedraagt 90 of 120 studiepunten, maar het is niet meer noodzakelijk dat de globale duur 2 jaar is. Studenten die een voltijds traject volgen, kunnen hun studie in een kortere tijdsduur afwerken.

Artikel 78

Dit artikel neemt de bepaling uit het Hbo5-decreet over dat werkplekleren een relevant aandeel van elke graduaatsopleiding moet vormen en minimum een derde van de studieomvang moet bedragen.

Artikel 79

De domeinspecifieke leerresultaten van een graduaatsopleiding komen op een andere manier tot stand dan deze voor de bachelor- en masteropleidingen. Deze procedure is beschreven in het decreet betreffende de kwalificatiestructuur en wordt ter verduidelijking vermeld in de Codex Hoger Onderwijs.

Artikel 80

Dit artikel schrapt de verwijzing naar het Hbo5-decreet en vervangt telkens "diploma" door "graad", conform de andere opleidingen van het hoger onderwijs.

Artikel 81

Door deze toevoeging wordt de term 'graad' gehanteerd voor gegradueerden, net zoals voor de andere opleidingen van het hoger onderwijs.

Artikelen 82 tot en met 97

De artikelen II.83 tot en met II.100 van de Codex Hoger Onderwijs bepalen per hogeschool, voor elke vestiging de onderwijsbevoegdheid per studiegebied. Deze

bevoegdheid wordt uitgebreid door de inbedding van de hbo5-opleidingen volgens volgende principes:

- wanneer een hogeschool op een vestiging de onderwijsbevoegdheid heeft voor bacheloropleidingen in een bepaald studiegebied, dan verwerft ze deze bevoegdheid op die vestiging ook voor de graduaatsopleidingen;
- voor de hogescholen worden de studiegebieden waarvoor ze nu geen onderwijsbevoegdheid hebben, maar waartoe wel hbo5-opleidingen die ze overnemen behoren, toegevoegd aan hun onderwijsbevoegdheid, maar beperkt tot het hoger beroepsonderwijs;
- hetzelfde geldt voor vestigingen waar hogescholen nu geen onderwijsbevoegdheid hebben maar waar ze wel hbo5-opleidingen overnemen. Ook daar wordt de onderwijsbevoegdheid beperkt tot het hoger beroepsonderwijs;
- de specifieke graduaatsopleidingen waarvoor een hogeschool de onderwijsbevoegdheid heeft, worden opgenomen in een lijst die bij een besluit van de Vlaamse Regering wordt vastgelegd en die per jaar wordt aangepast, naar analogie met de lijst van bachelor- en masteropleidingen (zie artikel II.170). De eerste lijst (met de situatie vanaf academiejaar 2019-2020) wordt opgemaakt op basis van de lijst, vermeld in artikel 63 van het decreet volwassenenonderwijs, en wordt aangevuld met de bevoegdheden die de hogeschool verwerft naar aanleiding van de erkenning van een aangevraagde TNO.

De onderwijsbevoegdheden van de hogescholen werden uitgebreid voor de graduaatsopleidingen op basis van de intentieverklaringen voor de overdracht van de opleidingen die door de centra voor volwassenenonderwijs en de hogescholen werden ondertekend.

Artikel 98

Hbo5-opleidingen die vóór 1 januari 2017 werden overgeheveld van een CVO naar een ander CVO, mochten door het ontvangende CVO bijkomend blijvend georganiseerd worden in de vestigingsplaatsen van het overhevelende CVO waar deze reeds de twee voorafgaande schooljaren georganiseerd werden. De hogescholen behouden de onderwijsbevoegdheid voor deze welbepaalde opleidingen op deze specifieke vestigingsplaatsen, zodat de continuïteit voor de studenten gegarandeerd blijft.

Indien deze opleidingen gedurende twee opeenvolgende academiejaren niet worden ingericht, vervallen deze onderwijsbevoegdheden.

Artikel 99

Wie een lerarenopleiding wil volgen op basis van nuttige beroepservaring of op basis van een eerder verworven bachelor- of masterdiploma, kan terecht in respectievelijk de educatieve graduaatsopleiding en de verkorte educatieve bachelor- en masteropleidingen. Om voor deze zijinstromers de fijnmazigheid en de laagdrempeligheid van het huidige aanbod te behouden, is het nodig dat hogescholen en universiteiten voor de educatieve graduaatsopleiding en de verkorte educatieve bachelor- en masteropleidingen de bevoegdheid krijgen om deze opleidingen aan te bieden buiten de vestigingsplaatsen waar ze decretaal onderwijsbevoegdheid hebben, en wel op die vestigingsplaatsen waar de CVO vandaag een specifieke lerarenopleiding organiseren en waar de hogescholen en universiteiten een samenwerkingsovereenkomst mee zijn aangegaan. Het kan hier enkel over die vestigingsplaatsen van CVO gaan, zoals opgenomen in het besluit van de Vlaamse Regering van 8 september 2017 betreffende de onderwijsbevoegdheden per vestigingsplaats van de centra voor volwassenonderwijs.

Indien de vestigingsplaats van het CVO een andere is dan deze van de hogeschool of de universiteit, dan wordt het aanbod op deze vestigingsplaats, voor de ver-

korte bachelor secundair onderwijs en de verkorte educatieve master, beperkt tot de component leraarschap van zestig studiepunten. Indien de instellingen op die vestigingsplaatsen geen andere bevoegdheden hebben, kunnen de universiteiten en hogescholen op deze bijkomende vestigingsplaatsen geen volledige educatieve bachelor- en masteropleidingen aanbieden.

Om de laagdrempeligheid van het aanbod te behouden en de student de keuze te laten tussen het autonome en vrije net, mag de Universiteit Gent het verkorte traject van haar educatieve masteropleidingen ook aanbieden in Kortrijk.

Artikel 100

Door het toevoegen van de onderwijsbevoegdheid voor graduaatsopleidingen per hogeschool in de artikelen II.83 tot en met II.100 van de Codex Hoger Onderwijs is dit artikel overbodig geworden.

Artikel 101

Met dit artikel wordt de titel van afdeling 1 van het hoofdstuk Lerarenopleiding in de Codex Hoger Onderwijs vervangen.

Artikel 102

Met het decreet van 15 december 2006 betreffende de lerarenopleiding en de besluiten van de Vlaamse Regering die het beroepsprofiel en de basiscompetenties van de leraren vaststellen, werd de kwalitatieve vernieuwing van de lerarenopleiding ingezet. Daarbij mag de verhouding tussen beide besluiten niet uit het oog worden verloren. De basiscompetenties beschrijven wat een pas afgestudeerde leraar moet kennen en kunnen, het beroepsprofiel beschrijft waar een ervaren leraar naar moet streven.

De basiscompetenties voor leraren geven aan welke eisen onderwijs en maatschappij stellen aan de pas afgestudeerde leraar. Hiermee geeft de overheid de minimale kwaliteitscriteria aan zodat ouders, onderwijsverstrekkers en externen weten wat zij van leraren mogen verwachten. Die transparantie kan de waardering voor het werk dat leraren doen, alleen maar ten goede komen. Door specifiek de basiscompetenties vast te leggen, maakt de overheid ook duidelijk dat van een pas afgestudeerde leraar niet hetzelfde niveau van beroepsuitoefening kan verwacht worden als van een leraar met enige ervaring. Hiermee wordt aangegeven dat 'leraar zijn' een proces is van levenslang leren.

Ongeacht het kwalificatieniveau zijn de basiscompetenties voor alle leraren kwalitatief gelijkwaardig. De inschaling van het diploma van leraar (op graduaats-, bachelor- of masterniveau) impliceert dus geen hiërarchie tussen deze niveaus. De basiscompetenties gelden als referentiekader voor alle lerarenopleidingen.

Artikel 103

De lerarenopleiding moet bestaan uit vakinhouden (het te onderwijzen vak of leergebied) en het aspect leraarschap, met inbegrip van een luik vakdidactiek en klasmanagement, en bestaat uit een combinatie van theoretisch en praktisch onderwijs. Uiteraard is het zo dat de scheidingslijn niet altijd te trekken zal zijn bij verschillende opleidingsactiviteiten, omdat er een wederzijdse inwerking zal zijn. Maar toch zal een wezenlijk aandeel van elke lerarenopleiding georganiseerd naar praktijk moeten gaan, zijnde minimaal 30 studiepunten, net omdat de studenten tijdens de opleiding al moeten kunnen kennismaken met het beroep door een onderdompeling in de onderwijspraktijk van een leraar. Lerarenopleidingen dienen steeds rekening te houden met actuele maatschappelijke thema's en ont-

wikkelingen, zodat de pas afgestudeerde leraar kan inspelen op ontwikkelingen binnen het sociaal-politieke, sociaal-economische, levensbeschouwelijke, cultureel-esthetische en cultureel-wetenschappelijke domein. Rekening houdende met de complexiteit van les geven in een grootstedelijke context en wetende dat we beginnende leerkrachten opleiden om Vlaanderenbreed ingezet te worden, dienen studenten praktijkervaring op te doen op het vlak van omgaan met diversiteit, meertaligheid en taalsensitief les geven (aspecten die tevens voorwerp kunnen zijn van de middelen die worden ingezet in het kader van artikel II.110). Stage volgen in een grootstedelijke context kan hiervoor een methodiek zijn. Voor de educatieve bacheloropleiding bepaalt artikel II.113 dat de praktijkcomponent 45 studiepunten bedraagt.

De praktijkcomponent van het opleidingsprogramma omvat het geheel van praktijkgerichte onderwijsactiviteiten, preservicetraining en/of inservicetraining.

Onder preservicetraining wordt verstaan: de praktijkcomponent die men zonder een statutaire relatie met een centrum, instelling of school vervult. Het is de klassieke stage.

De inservicetraining (synoniem: de leraar in opleiding of LIO-baan) moet toelaten dat een leraar in opleiding via een leerwerktraject kennis kan maken met het beroep. De leraar in opleiding heeft het theoretische gedeelte al geheel of gedeeltelijk achter de rug en kan de praktijkcomponent vervullen door een LIO-baan, zijnde een onderwijsopdracht van vijfhonderd – al naargelang van het onderwijsniveau – 'uren-leraar', 'lesuren', 'leraarsuren', 'lestijden' op jaarbasis. Indien de leraar in opleiding er niet in slaagt deze vijfhonderd uren te presteren, kunnen deze verder worden aangevuld met gewone preservicetraining. Deze vijfhonderd uren kunnen maximaal dertig studiepunten praktijkcomponent vervangen. Indien de praktijkcomponent van een opleiding groter is dan dertig studiepunten of indien de lerarenopleiding van oordeel is dat op de werkplek niet alle competenties verworven kunnen worden, moet de LIO-baan worden aangevuld met preservicestage of andere praktijkgerichte onderwijsactiviteiten.

De LIO-baanovereenkomst slaat de brug tussen de school en de lerarenopleidingen. De leraar in opleiding wordt begeleid door een of meerdere personeelsleden van de onderwijsinstelling(en) van tewerkstelling en krijgt ondersteuning van zijn lerarenopleiding. Hierdoor wordt het partnerschap tussen de lerarenopleidingen en het afnemende veld versterkt en uitgebouwd.

Voor een LIO-baan moet een student een aanstelling als leraar kunnen voorleggen. Dit moet minimaal onder een bekwaamheidsbewijs 'andere'. Dit is een strenge instroomvoorwaarde voor dit traject. Een generatiestudent die rechtstreeks van het secundair onderwijs in de lerarenopleiding wil starten, kan dit dus niet doen via een LIO-baan. Een student die reeds eerder een bachelor- of masterdiploma of relevante beroepservaring verwierf, kan dit wel.

Een LIO-baan is geen recht, maar een gunst. Indien een van de partijen (school, student of lerarenopleiding) niet akkoord kan gaan met de voorwaarden, kan de student niet in het LIO-traject instromen. Hij kan dan steeds terecht in het reguliere traject, waar de praktijkcomponent door preservicetrainingen zal worden ingevuld.

De preservicetraining (stage) en de inservicetraining (LIO-baan) zijn dus verschillende instrumenten ter ondersteuning van het professionaliseringsproces. Met dit ontwerp van decreet wordt in alle lerarenopleidingen en onderwijsinstellingen preservicetraining en inservicetraining mogelijk. Ten opzichte van het vorige decreet wordt een LIO-baan nu ook mogelijk in andere onderwijsniveaus dan enkel het secundair onderwijs. Gelet op de specificiteit van het basisonderwijs blijft de inzet van leraren in opleiding in dat onderwijsniveau beperkt.

Daarnaast wordt aandacht gevraagd voor de kennis en vaardigheden die minimaal aanwezig dienen te zijn voordat de inservicetraining wordt aangevat en de omvang van de opdracht die de leraar in opleiding opneemt in een school of instelling.

Artikel 104

In een snel evoluerende samenleving wordt van leerkrachten verwacht dat ze zich professioneel blijven ontwikkelen tijdens hun hele loopbaan om zo goed onderwijs te kunnen bieden aan alle leerlingen. Geen enkele vorm van initiële opleiding kan leerkrachten toerusten met alle competenties die ze doorheen hun loopbaan nodig hebben. Bovendien veranderen de maatschappij, het onderwijslandschap en inzichten in en over onderwijs voortdurend en dit vereist ook veranderingen van scholen en leerkrachten.

Om dit te realiseren willen we leerkrachten aanmoedigen en ondersteunen om de nodige kennis en vaardigheden op te doen en blijvend te versterken en dit via een professioneel continuüm, gaande van sterke lerarenopleidingen, over een aanvangsbegeleiding naar een loopbaanlange professionele ontwikkeling. Lerarenopleidingen beschikken daartoe over een kwaliteitsvol en complementair team lerarenopleiders, zeker ook op het vlak van het hebben van voldoende ervaring in het lesgeven zelf. Lerarenopleidingen verzorgen de initiële opleiding, maar hebben ook een ondersteunende opdracht in de andere fases van het continuüm. Zo kunnen zij ook optreden als aanbieder van professionalisering en permanente vorming en een ondersteunende rol opnemen met betrekking tot de aanvangsbegeleiding, die onder de verantwoordelijkheid van de school van een beginnende leraar, samen met de pedagogische begeleidingsdiensten, georganiseerd wordt. In het kader van de aanvangsbegeleiding kunnen lerarenopleidingen bijvoorbeeld een aanbod ontwikkelen voor verdere vakinhoudelijke of vakdidactische vervolmaking. Vanuit die opdrachten kunnen de aanbieders van lerarenopleiding in onderling overleg en samen met het afnemend veld ook een rol opnemen in het uitbouwen van een opleiding gericht op het versterken van de directeur en leidinggevenden in het leerplichtonderwijs.

Artikel 105

Dit artikel heft het opschrift van afdeling 2. Geïntegreerde lerarenopleidingen op.

Artikel 106

Dit artikel moedigt de samenwerking tussen de verschillende aanbieders van lerarenopleidingen aan en verwijst daarbij naar de mogelijkheid die voorzien is in artikel II.173 met betrekking tot de overeenkomsten die hogescholen en universiteiten onderling kunnen afsluiten.

Daarnaast geeft het de Vlaamse Regering de mogelijkheid om bijkomende middelen toe te kennen aan projecten die de samenwerking tussen de lerarenopleidingen bevorderen en de kwaliteit ten goede komen. In het verleden werden zo reeds innovatie- en transitieprojecten tijdelijk gesubsidieerd. De Vlaamse Regering zal hiertoe, telkens voor een termijn van maximum vijf jaar, de beleidsprioriteiten vastleggen.

In het kader van de hervorming van de lerarenopleidingen wordt prioritair ingezet op de inhoudelijke versterking van de lerarenopleidingen en meer bepaald op vlak van vakinhoud, (vak)didactiek, klasmanagement, diversiteit en grootstedelijke context en taalsensitief lesgeven (de aandacht bij alle leraren omtrent de correcte taalontwikkeling van alle leerlingen, ongeacht hun thuistaal). Daartoe worden vanaf het academiejaar 2017-2018 beheersovereenkomsten afgesloten met de VLIR en de VLHORA opdat alle bestaande lerarenopleidingen Vlaanderenbreed

deze versterking realiseren en alle nieuw te ontwikkelen lerarenopleidingen deze prioriteiten meenemen.

Artikel 107

Dit artikel vervangt het opschrift van afdeling 3. Specifieke lerarenopleidingen in afdeling 2. Organisatorische bepalingen.

Artikel 108

Dit artikel geeft een overzicht van alle toekomstige lerarenopleidingen.

Artikel 109

Dit artikel geeft invulling aan een educatieve graduaatsopleiding. De educatieve graduaatsopleiding is een lerarenopleiding voor kandidaat-leraren die op basis van beroepservaring, een tewerkstelling in een technisch of praktisch vak, specialiteit of module of ambt, als bepaald in het besluit van de Vlaamse Regering van 7 oktober 1997 betreffende de nuttige ervaring als bekwaamheidsbewijs voor personeelsleden van het onderwijs, beogen. Deze nieuwe graduaatsopleiding zal, net als alle andere graduaatsopleidingen, aangeboden kunnen worden door de hogescholen. De programmatie van de educatieve graduaatsopleiding is echter afwijkend omdat de door de Vlaamse Regering bepaalde set basiscompetenties de opmaak van een aparte beroepskwalificatie overbodig maakt. Eerst legt de Vlaamse Regering, net als voor alle andere lerarenopleidingen, de basiscompetenties voor deze opleiding vast. Vervolgens maken de instellingen, binnen de VLUHR, gezamenlijk een set van domeinspecifieke leerresultaten, die door de accreditatieorganisatie aan een niveautoets wordt onderworpen. Daarna kan een individuele hogeschool een dossier voor een toets nieuwe opleiding indienen.

De opleiding zal een studieomvang hebben van negentig studiepunten, waarvan ten minste dertig studiepunten gewijd moeten worden aan de praktijkcomponent. Ook vakdidactiek dient aan bod te komen in het opleidingsprogramma. De hogescholen kiezen zelf, op basis van de vakexperten die ze kunnen inzetten, voor welke vakdidactieken zij een aanbod kunnen voorzien. Om optimaal tegemoet te komen aan noden van de doelgroep van zijinstromers, moet deze opleiding op vlak van organisatie en methodiek op maat van de student worden aangeboden. Dit impliceert bijvoorbeeld dat de opleiding met de nodige flexibiliteit wordt aangeboden (bijvoorbeeld begeleiding en aanbod buiten de normale uren, modaliteiten voor afstandsonderwijs enzovoort) en gebruikmaakt van aangepaste onderwijs- en leervormen (bijvoorbeeld met aangepast studiemateriaal voor bijvoorbeeld zelfstudie, werkplekleren, blended learning enzovoort).

De praktijkcomponent van de educatieve graduaatsopleiding kan als preservice- en als inservicetraject worden aangeboden. Gelet op de vakinhoudelijke kennis die reeds is bewezen op basis van de nuttige ervaring in het te onderwijzen technisch of praktisch vak is een LIO-baan voor de doelgroep van deze opleiding een aangewezen optie.

De toegang tot de opleiding wordt beperkt tot kandidaten die minstens drie jaar nuttige ervaring in een praktisch of technisch vak, specialiteit of module of ambt kunnen bewijzen. De Vlaamse Regering zal hiertoe het besluit van de Vlaamse Regering van 7 oktober 1997 betreffende de nuttige ervaring als bekwaamheidsbewijs voor personeelsleden van het onderwijs wijzigen. Als uitzondering hierop worden tot deze opleiding ook dansers zonder diploma toegelaten. Zij dienen wel geslaagd te zijn voor een artistiek toelatingsexamen, georganiseerd door de hogeschool die, in het kader van een School of Arts, de professionele bacheloropleiding dans organiseert, en vijf jaar nuttige ervaring als professionele danser in een

erkend gezelschap kunnen aantonen. Gezien de noodzakelijke expertise voor de vakdidactiek is het logisch dat dit traject aangeboden wordt door een hogeschool die eveneens de professionele bacheloropleiding Dans organiseert.

Houders van een educatief graduaatsdiploma zullen via een verkort traject een educatieve bacheloropleiding kunnen behalen.

Dit artikel geeft de mogelijkheid aan de Vlaamse Regering om bijkomende regels en voorwaarden te formuleren voor de educatieve graduaatsopleiding.

Artikel 110

Dit artikel betreft de educatieve bacheloropleidingen georganiseerd door de hogescholen.

Dit artikel herhaalt dat de bacheloropleidingen in onderwijs leiden tot de graad van bachelor in kleuteronderwijs, lager onderwijs en secundair onderwijs. Het zijn opleidingen van 180 studiepunten.

Twee vakken: het aantal vakken dat een student van de educatieve bacheloropleiding secundair onderwijs kan volgen, blijft beperkt tot twee. Tegelijkertijd krijgt de Vlaamse Regering de bevoegdheid om de lijst van onderwijsvakken vast te leggen. De delegatie aan de regering laat toe dat er sneller aanpassingen en actualisaties doorgevoerd kunnen worden, bijvoorbeeld in het geval van noodzakelijke aanpassingen als gevolg van de modernisering van het secundair onderwijs. De hogeschool kiest zelf welke van de door de Vlaamse Regering opgelijste vakken ze wil aanbieden in haar opleiding.

De praktijkcomponent: het aandeel van de praktijkcomponent, dat ingericht wordt als een preservicegedeelte van de opleiding, is hoger dan bij de andere lerarenopleidingen en bedraagt ten minste 45 studiepunten. Uiteraard heeft dit te maken met de omvang van de bacheloropleiding, zijnde 180 studiepunten, waardoor een groeitraject binnen de opleiding kan worden uitgetekend. De hogeschool en de ontvangende instelling sluiten een overeenkomst, waarbij de verantwoordelijkheid van alle actoren wordt vastgelegd.

De in 2010 ingeschreven bijkomende bepaling dat indien een student reeds een lerarenopleidingen behaalde, hij een diploma bachelor in het secundair onderwijs met slechts één onderwijsvak kan behalen, blijft behouden.

De educatieve bacheloropleiding voor secundair onderwijs, met keuze van twee onderwijsvakken, kan niet alle leraren aanleveren op bachelorniveau voor het secundair onderwijs. Daarvoor is het aanbod in het onderwijs te divers. Zeker voor vakken die niet voorkomen op bovenvermelde lijst met onderwijsvakken rekruteert het onderwijs dan ook typisch leraren die hun vakkennis baseren op een vakinhoudelijke opleiding (en eventueel aangevuld met beroepservaring), aangevuld door een bijkomende opleiding tot leraar.

In die gevallen wordt voor de lerarenopleiding vertrokken van de vakinhoudelijke kennis van studenten die eerst een inhoudelijke bacheloropleiding afgerond hebben. Indien zij deze inhouden willen doceren in het onderwijs kunnen zij na hun bacheloropleiding een lerarenopleiding op maat volgen. Dit zal worden ingericht als een verkort traject van de educatieve bacheloropleiding voor secundair onderwijs, zonder de specificatie van een onderwijsvak.

Dit verkort traject telt zestig studiepunten, waarin louter gefocust wordt op de basiscompetenties van leraar. In dit traject wordt er met andere woorden geen vakinhoud aangeboden met betrekking tot een bepaald onderwijsvak, maar wel

vakdidaktiek. Omdat het onmogelijk zou zijn om voor elke professionele bachelor een afzonderlijke vakdidactiek te voorzien, wordt de vakdidactiek geclusterd aangeboden.

Dit verkort traject is enkel van toepassing op bachelordiploma's die niet tot het studiegebied onderwijs behoren. Indien het verkorte traject gevolgd wordt op basis van een bachelordiploma in de kunsten, moet het verkorte traject samen met een School of Arts worden ingericht. Zo wordt de vakinhoudelijke en vakdidactische link gewaarborgd. Het kan gaan om een School of Arts verbonden aan de eigen hogeschool of aan een andere instelling. De School of Arts kan dit ook doen, indien de hogeschool waaraan ze verbonden is, geen onderwijsbevoegdheid heeft voor het studiegebied onderwijs, maar dient de opleiding wel gezamenlijk in te richten met een hogeschool die deze onderwijsbevoegdheid wel heeft.

Om de opleiding aantrekkelijk te maken voor de doelgroep van zijinstromers moet de opleiding op vlak van organisatie en methodiek op maat van de student worden aangeboden. Dit impliceert bijvoorbeeld dat de opleiding met de nodige flexibiliteit wordt aangeboden (bijvoorbeeld begeleiding en aanbod buiten de normale uren, modaliteiten voor afstandsonderwijs enzovoort) en gebruikmaakt van aangepaste onderwijs- en leervormen (bijvoorbeeld met aangepast studiemateriaal voor bijvoorbeeld zelfstudie, werkplekleren, blended learning enzovoort). De praktijkcomponent van deze opleiding kan als preservice- en inservicetraject worden aangeboden.

Naast de twee bovenstaande specifieke types van een verkort traject blijven verkorte trajecten op basis van eerder verworven kwalificaties of competenties vanzelfsprekend steeds mogelijk in alle lerarenopleidingen.

Artikel 111

Studenten die kiezen voor een academische opleiding in de kunsten of aan de universiteit krijgen de mogelijkheid bij het behalen van hun eerste masterdiploma ook meteen te kiezen voor het beroep van leraar. Vanaf het academiejaar 2019-2020 worden er educatieve masteropleidingen voor kunstvakken ingericht door de Schools of Arts en de universiteiten. Deze lerarenopleidingen hebben een studieomvang van 90 of 120 studiepunten, waarvan 30 studiepunten besteed moeten worden aan de praktijkcomponent met betrekking tot het leraarschap. Van deze studiepunten academische lerarenopleidingen kunnen er 15 studiepunten georganiseerd worden in elke academische bacheloropleiding. Zo kan de student al vroeg in zijn opleiding proeven van het beroep van leraar. De resterende 45 studiepunten worden georganiseerd in de nieuwe educatieve masteropleidingen.

Aan de student kan alleen het diploma van educatieve master worden uitgereikt en de graad van master worden toegekend als die student een totale component leraarschap van zestig studiepunten met succes doorlopen heeft. Indien de student de vijftien studiepunten academische lerarenopleiding niet heeft opgenomen tijdens de bacheloropleiding, maar toch wil starten in een educatieve masteropleiding, moet hij alsnog deze 15 studiepunten verwerven. Dit kan via een voorbereidingsprogramma, maar ook eventueel via een keuzepakket in de educatieve masteropleiding. Deze manier kan wel enkel worden aangeboden als de twee andere opties (keuzepakket in de bacheloropleidingen en een voorbereidingsprogramma) ook worden aangeboden, binnen dezelfde instelling.

De huidige specifieke lerarenopleiding wordt vervangen door een verkort traject van de educatieve masteropleidingen. Zijinstromers die reeds een (niet-educatief) masterdiploma bezitten en leraar willen worden, zullen instromen in de educatieve masteropleidingen en dus een tweede masterdiploma behalen. Gelet op hun reeds behaalde masterdiploma worden deze zijinstromers vrijgesteld van de vakinhoude-

lijke component en volgen zij een verkort traject van 60 studiepunten. Voor deze doelgroep moet de component leraarschap (15 studiepunten uit de bacheloropleiding en 45 studiepunten uit de educatieve masteropleiding) als een coherent deel worden aangeboden door de instellingen. Van deze 60 studiepunten moeten er 30 studiepunten besteed worden aan de praktijkcomponent met betrekking tot de lerarenopleiding. Om de opleiding aantrekkelijk te maken voor de doelgroep van zijinstromers moet de opleiding op het vlak van organisatie en methodiek op maat van de student worden aangeboden. Dit impliceert bijvoorbeeld dat de opleiding met de nodige flexibiliteit wordt aangeboden (bijvoorbeeld begeleiding en aanbod buiten de normale uren, modaliteiten voor afstandsonderwijs enzovoort) en gebruikmaakt van aangepaste onderwijs- en leervormen (bijvoorbeeld met aangepast studiemateriaal voor bijvoorbeeld zelfstudie, werkplekleren, blended learning enzovoort).

In het kader van een School of Arts kan een hogeschool ook een consecutief traject aanbieden van een educatieve masteropleiding voor kunstvakken. Zoals het verkorte traject heeft dit consecutieve traject ook een studieomvang van zestig studiepunten waarvan ten minste dertig studiepunten praktijkcomponent. In tegenstelling tot het verkorte traject, waar een universiteit of hogeschool, in het kader van een School of Arts, ook het volledige traject van de educatieve masteropleiding moet aanbieden, biedt de hogeschool dan enkel het consecutieve traject aan, zonder de volledige educatieve masteropleiding voor kunstvakken. Een student kan enkel instromen in het consecutieve traject van een educatieve masteropleiding voor kunstvakken als hij reeds in het bezit is van een masterdiploma in hetzelfde studiegebied van de desbetreffende educatieve masteropleiding voor kunstvakken.

Als uitgangspunten voor het bepalen van de bekwaamheidsbewijzen wordt voorgesteld om deze toe te kennen vertrekkend vanuit vastgelegde vakdidactieken, rekening houdend met de opgebouwde vakinhoudelijke kennis in de bachelor- en masteropleiding. De Vlaamse Regering krijgt de bevoegdheid om de lijst van vakdidactieken vast te leggen.

Naast bovenstaand omschreven verkort traject blijven verkorte trajecten op basis van eerder verworven kwalificaties of competenties ook steeds mogelijk in de educatieve masteropleidingen. Deze kunnen bijvoorbeeld dienen om houders van het diploma de mogelijkheid te geven zich eveneens te verdiepen in een bijkomende vakdidactiek, en op basis van deze verruiming voor meer onderwijsvakken een vereist bekwaamheidsbewijs te bekomen.

Artikel 112

Dit artikel heft het opschrift van afdeling 4. Samenwerking en ondersteuning van lerarenopleiding op.

Artikel 113

Dit artikel betreft de vervolgopleidingen die mogelijk zijn na een professionele bacheloropleiding onderwijs.

De bestaande uitzonderingsregel, waarbij alle personeelsleden van het onderwijs, toegang hebben tot de bachelor-na-bacheloropleiding Zorgverbreding en Remediërend Leren en de bachelor-na-bacheloropleiding Buitengewoon Onderwijs, ook als zij niet in bezit zijn van een bachelordiploma, blijft behouden.

Artikel 114

De CVO organiseren in de toekomst geen lerarenopleidingen meer.

Artikel 115

Gezien alle lerarenopleidingen volledig integreren in de hogeronderwijsruimte, zijn specifieke bepalingen omtrent de kwaliteitscontrole niet langer nodig. De lerarenopleidingen volgen vanaf september 2019 de bepalingen die van kracht zijn voor alle opleidingen van het hoger onderwijs.

Artikel 116

Gezien alle lerarenopleidingen volledig integreren in de hogeronderwijsruimte, zijn specifieke bepalingen omtrent de kwaliteitscontrole niet langer nodig. De lerarenopleidingen volgen vanaf september 2019 de bepalingen die van kracht zijn voor alle opleidingen van het hoger onderwijs.

Artikel 117

Door de toevoeging van de term 'graad' wordt hetzelfde begrip gehanteerd voor gegradueerden als voor de andere opleidingen van het hoger onderwijs.

Door toevoeging van punt 4° verwerven de hogescholen de bevoegdheid om de graad van gegradueerde toe te kennen voor graduaatsopleidingen die worden geactualiseerd overeenkomstig de procedure, vermeld in de nieuwe afdeling 3/1.

Artikel 118

Gezien alle lerarenopleidingen volledig integreren in de hogeronderwijsruimte, zijn specifieke bepalingen omtrent de kwaliteitscontrole niet langer nodig. De lerarenopleidingen volgen vanaf september 2019 de bepalingen die van kracht zijn voor alle opleidingen van het hoger onderwijs.

Artikel 119

De procedure tot ontwikkeling van onderwijskwalificaties van niveau 5 verschilt van deze van de bachelor- en masteropleidingen. Deze procedure werd omschreven in het Hbo5-decreet en wordt nu overgenomen in de Codex Hoger Onderwijs.

De programmatieprocedure voor graduaatsopleidingen wordt door dit artikel gebaseerd op de procedure voor bachelor- en masteropleidingen. Voor bestaande hbo5-opleidingen die moeten worden omgevormd, dienen de hogescholen een toets nieuwe opleiding in bij de NVAO. Voor nieuwe graduaatsopleidingen of voor graduaatsopleidingen waarvoor een hogeschool nog geen onderwijsbevoegdheid heeft, moet eerst een macrodoelmatigheidstoets bij de Commissie Hoger Onderwijs worden aangevraagd. Voor de tweede categorie van opleidingen kan dit ten vroegste in het kalenderjaar volgend op de erkenning van de desbetreffende opleiding aan de andere hogescholen.

Artikel 120

De nieuwe lerarenopleidingen moeten enkel de toets nieuwe opleiding door de NVAO doorlopen en niet de macrodoelmatigheidstoets door de Commissie Hoger Onderwijs. Voor de opleidingen die starten in het academiejaar 2019-2020 dienen de instellingen een toets nieuwe opleiding in te dienen voor 15 oktober 2018. Voor 15 mei 2018 dienen de instellingen aan de NVAO kenbaar te maken welke TNO op 15 oktober zullen worden ingediend. Op deze manier kan de NVAO de nodige voorbereidingen treffen om het gehele proces tijdig te doorlopen, zodat de opleidingen, na een positieve TNO, kunnen starten met ingang van het academiejaar 2019-2020. De NVAO deelt uiterlijk op 15 februari 2019 haar beslissing mee. De

Vlaamse Regering kan het toetsingskader voor deze TNO aanpassen aan de concrete situatie.

De nieuwe leden in paragraaf 8 die met dit artikel worden opgenomen, worden grotendeels overgenomen uit het Hbo5-decreet (ingevoegd bij het verzameldecreet HO) en bepalen de geldigheidsduur van een besluit na een toets nieuwe opleiding. Aangezien de vernieuwde graduaatsopleidingen pas vanaf het academiejaar 2019-2020 kunnen worden aangeboden, wordt het academiejaar 2018-2019 niet meegerekend in de periode van drie jaar waarbinnen de opleiding moet worden opgestart.

Artikel 121

Artikel II.155 van de Codex Hoger Onderwijs regelt de mogelijkheid voor een CVO om een hbo5-opleiding te laten accrediteren als bacheloropleiding. Doordat de CVO hun onderwijsbevoegdheid verliezen voor de hbo5-opleidingen, wordt dit artikel zonder voorwerp.

Artikel 122 tot en met 125

Om de hbo5-opleidingen te kunnen inbedden in de hogescholen, moeten deze opleidingen worden georganiseerd op een gelijkaardige wijze als de andere opleidingen van het hoger onderwijs. Voor de hbo5-opleidingen waarvoor nog geen verwante beroepskwalificatie is erkend, werd de procedure van actualisatie gecreëerd (via het decreet van 23 december 2016). Deze procedure werd omschreven in het Hbo5-decreet en wordt nu overgenomen in de Codex Hoger Onderwijs (artikelen II.155/1 tot en met 155/3).

Artikel 126

Hbo5-opleidingen die worden geactualiseerd, ondergaan in een eerste fase geen kwaliteitstoezicht door de NVAO. Dit gebeurt pas bij een omvorming, wanneer er een aanvraag toets nieuwe opleiding moet worden ingediend. Om te vermijden dat er een te lange termijn zou ontstaan zonder kwaliteitstoezicht, wordt bepaald dat indien er in 2024 voor bepaalde graduaatsopleidingen nog geen verwante beroepskwalificatie zou zijn erkend, deze opleidingen toch een toets nieuwe opleiding moeten aanvragen bij de NVAO.

Indien een hogeschool geen aanvraag indient, verliest ze de onderwijsbevoegdheid voor deze opleiding.

Een uitzondering wordt gemaakt voor de hbo5-opleiding Verpleegkunde, omdat deze op dit ogenblik niet wordt ingebed in de hogescholen.

Artikel 127

Door de nieuwe structuur van lerarenopleidingen is het niet langer relevant om een deel van de lerarenopleiding in te bouwen in de vakinhoudelijke masteropleidingen.

Ook de bepaling inzake de educatieve masteropleiding is niet langer relevant. De nieuwe educatieve masteropleidingen worden onderworpen aan een toets nieuwe opleiding door de NVAO. Ze worden niet erkend volgens de procedure uitbreiding van studieomvang.

Artikel 128

De mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om de studieomvang van een opleiding uit te breiden om te kunnen voldoen aan reglementering met betrekking tot de toegang tot het beroep wordt ook mogelijk gemaakt voor graduaatsopleidingen.

Artikel 129

Wanneer de studieomvang van een graduaatsopleiding wordt uitgebreid, hebben de studenten die deze opleiding al hadden aangevat in het voorafgaande academiejaar, nog twee academiejaren na de invoering van de uitbreiding het recht om het diploma te behalen op basis van de studieomvang van voor de uitbreiding. Deze regeling is conform aan deze van de andere opleidingen van het hoger onderwijs.

Artikel 130

Net zoals voor de bacheloropleidingen krijgen hogescholen de mogelijkheid om gezamenlijk een graduaatsopleiding aan te bieden.

Artikel 131

Een gezamenlijk georganiseerde graduaatsopleiding door de omvorming van bestaande graduaatsopleidingen wordt niet als een nieuwe opleiding beschouwd voor de betrokken instellingen. Deze moeten wel de onderwijsbevoegdheid hebben op de vestigingsplaats waar de gezamenlijke opleiding zal worden ingericht.

Artikel 132

De mogelijkheid voor hogescholen om gezamenlijk een bachelor- of masterdiploma uit te reiken, wordt uitgebreid naar de graduaatsopleidingen.

Artikel 133

Hogescholen kunnen hun studenten een deel van het opleidingsprogramma aan een instelling die niet valt onder de regelgeving van de Vlaamse Gemeenschap laten volgen. Deze mogelijkheid wordt uitgebreid voor de graduaatsopleidingen. De minimale omvang van de opleidingen die de buitenlandse instelling aanbiedt wordt gelijkgesteld met deze van de graduaatsopleidingen, met name negentig studiepunten.

De mogelijkheid voor hogescholen om een gezamenlijk diploma uit te reiken wordt uitgebreid met de graad van gegradueerde.

Artikel 134

De definitie van cursist wordt geschrapt, deelnemers aan het hoger beroepsonderwijs worden ook studenten genoemd. Dit artikel bepaalt de toelatingsvoorwaarden voor een graduaatsopleiding.

Artikel 135

De definitie van cursist wordt geschrapt, deelnemers aan het hoger beroepsonderwijs worden ook studenten genoemd. Dit artikel bepaalt dat een hogeschool afwijkende toelatingsvoorwaarden kan opnemen in zijn onderwijsreglement.

Artikel 136

De verplichting voor hogescholen om voor de opleidingen ten minste één modeltraject aan te bieden, wordt uitgebreid naar de graduaatsopleidingen.

Artikel 137

Conform de bestaande regelgeving werd in een specifieke lerarenopleidingen geen leerkrediet ingezet. Een student kon dus steeds inschrijven in een specifieke lerarenopleiding, ongeacht de stand van zijn leerkrediet.

Als in de nieuwe structuur van lerarenopleidingen een student die reeds een diploma heeft van een domeinmaster, zich wil inschrijven in een educatieve masteropleiding, dan kan hij geconfronteerd worden met een tekort aan leerkrediet om deze masteropleiding te volgen. Na het behalen van een masteropleiding worden immers 140 studiepunten afgetrokken van het individuele leerkrediet van de student. Dit zou studenten kunnen tegenhouden om te starten met een lerarenopleiding, wat ten opzichte van de bestaande situatie voor de SLO, een achteruitgang zou betekenen. Om dit op te lossen wordt in het voorliggende artikel bepaald dat het leerkrediet niet ingezet wordt in een educatieve masteropleiding als een student reeds in het bezit is van een masteropleiding. Op deze manier worden studenten die reeds hun academische competenties aangetoond hebben in een masteropleiding, niet tegengehouden om een lerarenopleiding te starten. Hetzelfde kan zich voordien bij een student die eerder een bachelor behaalde en die later een educatieve bacheloropleiding wil starten. Om te voorkomen dat deze gehinderd zouden worden een lerarenopleiding te starten, moeten ook zij geen leerkrediet inzetten voor de educatieve bacheloropleiding.

Artikel 138

De bestaande regeling in verband met het leerkrediet wordt niet van toepassing gemaakt op de studenten die zich inschrijven voor een graduaatsopleiding. Maar wanneer een student een diploma heeft behaald in het hoger beroepsonderwijs en zich herinschrijft in het hoger onderwijs en op dat moment een leerkrediet heeft dat minder dan zestig studiepunten bedraagt, dan wordt het leerkrediet van de betreffende student aangevuld tot zestig studiepunten. Deze regel was niet van toepassing wanneer de student al een masterdiploma heeft behaald. Om het levenslang leren te stimuleren, wordt deze uitzondering opgeheven.

Artikel 139

Een student kan een bekwaamheidsonderzoek vragen om zijn elders verworven competenties te laten valideren. De bijdrage voor dit bekwaamheidsonderzoek varieert per niveau van het hoger onderwijs. Voor het niveau van gegradueerde wordt het vastgelegd op 335 euro, wat overeenkomt met de andere niveaus en rekening houdt met de gemiddelde omvang van de verschillende opleidingen in het hoger onderwijs.

Artikel 140 en 141

Door deze wijziging wordt dezelfde terminologie gebruikt als voor de bachelors en masters, met name ‘graad’ in plaats van ‘diploma’.

Artikel 142 tot en met 144

In de graduaatsopleidingen kan een andere onderwijstaal dan het Nederlands worden gebruikt in de volgende gevallen:
1° in opleidingsonderdelen die een vreemde taal tot onderwerp hebben en die in die taal worden gedoceerd;
2° in opleidingsonderdelen die gedoceerd worden door anderstalige gastprofessoren;
3° in anderstalige opleidingsonderdelen die, op initiatief van de student en met instemming van de instelling, worden gevolgd aan een andere instelling voor hoger onderwijs;
4° in opleidingsonderdelen waar uit de expliciet gemotiveerde beslissing de meerwaarde voor de studenten en het afnemende veld en de functionaliteit voor de opleiding blijkt.

Als een instelling gebruik wil maken van die mogelijkheid, moeten de waarborgen inzake kwaliteit en democratisering, vermeld in artikel II.270 en II.271, vervuld zijn voorafgaand aan de start van de opleiding.

Net zoals in de bacheloropleidingen mag de omvang van de opleidingsonderdelen aangeboden in een andere onderwijstaal dan het Nederlands in het modeltraject van die opleiding niet hoger zijn dan 18,33% van de totale omvang van de in die opleiding aangeboden opleidingsonderdelen, in het modeltraject.

De mogelijkheid om anderstalige graduaatsopleidingen aan te vragen wordt niet voorzien.

Artikel 145

De studenten van de graduaatsopleidingen zullen net als de andere studenten toegang hebben tot de sociale voorzieningen van de hogeschool, voor hen moet geen expliciete bepaling worden opgenomen, enkel voor de hbo5-verpleegkundeleerlingen is dit nog noodzakelijk.

Artikel 146

De studenten van de graduaatsopleidingen zijn begrepen onder de term 'studenten', enkel voor de hbo5-verpleegkundeleerlingen is de explicitering nog noodzakelijk.

Artikel 147 tot en met 149

Cursisten van een hbo5-opleiding aan een CVO hadden reeds recht op een mobiliteitstoelage om een periode in het buitenland door te brengen in het kader van hun opleiding. Deze cursisten worden nu studenten aan de hogescholen en krijgen dezelfde mogelijkheden als de bachelor- en masterstudenten. Een verwijzing naar de cursist of het CVO is daarom niet meer noodzakelijk.

Artikel 150

De definitie van cursist wordt uit de Codex Hoger Onderwijs geschrapt, deelnemers aan het hoger beroepsonderwijs worden ook studenten genoemd. Een verwijzing naar cursist-stagiair is daarom overbodig.

Artikel 151

Artikel II.381 van de Codex Hoger Onderwijs is een overgangsmaatregel in afwachting van de derde ronde opleidingsaccreditaties. Op het ogenblik dat deze ronde

zou ingaan, bestaan de specifieke lerarenopleidingen niet meer, waardoor deze bepaling kan worden opgeheven.

Artikel 152

Dit artikel voert een hoofdstuk in met overgangsbepalingen voor de inbedding van de graduaatsopleidingen in de hogescholen.

Artikel 153

Dit artikel regelt de overdracht van de onderwijsbevoegdheid voor de hbo5-opleidingen van de CVO naar de hogescholen vanaf academiejaar 2019-2020.

De hogeschool treedt na de overdracht in de rechten en verplichtingen van het centrum voor volwassenenonderwijs die haar bevoegdheden heeft overgedragen aan de hogeschool. De hogeschool en het centrum voor volwassenenonderwijs moeten een overeenkomst sluiten, waarin ten minste afspraken gemaakt worden over de overdracht, de terbeschikkingstelling en het gebruik van infrastructuur en onroerende goederen, en over financiële aangelegenheden.

De hogescholen moeten voorzien in aangepaste overgangs- en begeleidingsmaatregelen, opdat studenten die gestart zijn in een opleiding van het hoger beroepsonderwijs aan een CVO hun opleiding kunnen voltooien.

Artikel 154

Dit artikel beschrijft de procedure voor een toets nieuwe opleiding voor de omvorming van een hbo5-opleiding en is overgenomen uit het Hbo5-decreet.

Artikel 155

Dit artikel bepaalt dat naast de graduaatsopleidingen die door de hogescholen worden aangeboden ook de opleiding Verpleegkunde tot het hoger beroepsonderwijs behoort, maar dat deze wordt ingericht in het kader van een samenwerkingsverband tussen een hogeschool en een secundaire school. Voor deze opleiding blijft de financiering toegekend volgens de bepalingen van de Codex Secundair Onderwijs.

Artikel 156

Dit artikel verduidelijkt de samenstelling van het samenwerkingsverband en is overgenomen uit het Hbo5-decreet.

Artikel 157

Dit artikel verduidelijkt de opdrachten van het samenwerkingsverband en is overgenomen uit het Hbo5-decreet.

Artikel 158

Na de omvorming en de inbedding van de hbo5-opleidingen in de hogescholen, zullen deze opleidingen een andere inhoud krijgen en zal de studieomvang mogelijk anders zijn. Het moet daarom mogelijk zijn voor studenten die gestart zijn in het oude curriculum om dit oude curriculum af te werken en hun diploma te behalen.

Om dit zo efficiënt mogelijk te laten verlopen, zal de hogeschool deze studenten een aangepast traject voorstellen, met opleidingsonderdelen van de nieuwe opleiding. De hogeschool zal een concordantietabel tussen de nieuwe en de oude opleiding maken en de nieuwe opleiding wordt de norm voor de studenten die minder

dan een derde van de opleiding hebben afgewerkt aan het CVO. De hogeschool zorgt ervoor dat dit niet leidt tot uitbreiding van de studieomvang.

Maar de mogelijkheid blijft bestaan voor de hogeschool om nog gedurende een overgangsperiode het oude diploma af te leveren, met de studieomvang ook uitgedrukt in lestijden. Hiervoor worden de oude opleidingen gedurende twee jaar op de lijsten met onderwijsbevoegdheden opgenomen, als uitdovend. De oude modules worden opgenomen in DHO als opleidingsonderdelen, studenten die deze modules reeds verworven hebben aan het CVO worden hierin geregistreerd en ze krijgen vrijstellingen. De studenten schrijven zich in met een diplomacontract, ze werken het oude programma af, binnen een bepaalde periode, en ze krijgen het oude diploma.

In de nieuwe opleiding wordt het mogelijk om onderdelen van de oude opleiding op te nemen en een student kan, indien deze wil, overschakelen naar een nieuw diploma via vrijstellingen.

Bestaande hbo5-opleidingen die niet worden geactualiseerd of omgevormd, kunnen door de hogescholen niet worden aangeboden als graduaatsopleiding.

Artikel 159 en 160

Met artikel 159 wordt een nieuw hoofdstuk ingevoegd, met name met betrekking tot overgangsmaatregelen voor de afbouw van de specifieke lerarenopleidingen.

Studenten die bij de start van het academiejaar 2019-2020 minstens vijftien studiepunten van de SLO verworven hebben, hebben het recht deze opleiding nog af te werken, tot en met het academiejaar 2020-2021. De opleiding in afbouw zal aan een universiteit of hogeschool georganiseerd worden en niet langer aan een CVO.

Artikel 160 voorzag ook in een overgangsperiode voor de afbouw van de specifieke lerarenopleiding aangeboden door de Evangelische Theologische Faculteit. Deze opleiding kreeg een langere overgangsperiode, namelijk tot het academiejaar 2022-2023.

De Raad van State merkt in zijn advies 62.785/1 van 22 februari 2018 op dat dit een ambtshalve geregistreerde onderwijsinstelling is met een specifiek pedagogisch project. Op grond van het ontworpen artikel II.10, §1, van de Codex Hoger Onderwijs kan ook een ambtshalve geregistreerde instelling een overeenkomst sluiten over de organisatie van de lerarenopleidingen. Aangezien er evenwel in beginsel geen enkele hogeschool of universiteit is die een gelijkaardig pedagogisch project heeft, worden de studenten gedwongen hun lerarenopleiding te voltooien aan een instelling die mogelijk niet aansluit bij hun levensbeschouwelijke opvattingen. De Raad van State adviseert dan ook om de ontworpen paragraaf 3 in artikel II.399 (het huidige artikel II.400) weg te laten.

Het is evenwel de bedoeling dat de Evangelische Theologische Faculteit ook in de toekomst een lerarenopleiding blijft aanbieden, namelijk een educatieve masteropleiding. Rekening houdend met de beperkte schaal van de instelling en de specificiteit heeft de Evangelische Theologische Faculteit meer tijd nodig om de omvorming te maken van de huidige specifieke lerarenopleiding naar een nieuwe educatieve masteropleiding. Het is evenwel steeds de bedoeling dat er een lerarenopleiding aangeboden blijft door de Evangelische Theologische Faculteit: zolang er geen educatieve masteropleiding aangeboden wordt, blijft de specifieke lerarenopleiding aangeboden. Paragraaf 3 wordt in die zin geherformuleerd. Op deze manier blijft het specifieke pedagogische project van deze instelling behouden voor de studenten die hiervoor kiezen.

Artikel 161

Dit artikel geeft de Vlaamse Regering de mogelijkheid om alle educatieve opleidingen aan een bijkomende kwaliteitscontrole te onderwerpen. Het doel van deze bijkomende kwaliteitscontrole is om te oordelen of de inhoudelijke versterking met betrekking tot de vakinhoud, (vak)didactiek, klasmanagement, diversiteit, grootstedelijke context en taalsensitief lesgeven, wel degelijk geïmplementeerd is in alle lerarenopleidingen. Een mogelijk onderdeel van deze bijkomende kwaliteitscontrole zijn de nieuwe domeinspecifieke leerresultaten voor alle lerarenopleidingen.

Artikel 162

Punt d) van artikel III.3 wordt aangepast naar analogie met de formulering van de bachelor- en de masteropleidingen (punt a)). Vanaf het academiejaar 2019-2020 zullen de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs ook opgenomen zijn in het Hogeronderwijsregister.

Artikel 163

Met paragraaf 2/1 wordt vanaf het begrotingsjaar 2022 een variabel onderwijsdeel gecreëerd voor de graduaatsopleidingen (VOWhbo). Pas vanaf dat begrotingsjaar kan het verdelingsmechanisme op basis van financieringspunten toegepast worden. De opgenomen studiepunten, verworven studiepunten en diploma's van het academiejaar 2019-2020 (t-3/t-2) zijn dan beschikbaar om financieringspunten voor het begrotingsjaar 2022 te berekenen.

Het bedrag VOWhbo wordt geleidelijk opgebouwd (zie ook algemene luik van de memorie van toelichting):
- in het begrotingsjaar 2022 is dit bedrag gelijk aan 1/3 van het gegenereerde bedrag berekend overeenkomstig het met dit ontwerp van decreet ingevoerde artikel III.42/1 voor het begrotingsjaar 2022 (op basis van het aantal leraarsuren en de puntenenveloppe voor de hbo5-opleidingen voor het schooljaar 2018-2019 in de CVO, de middelen voor het woon-werkverkeer, het bedrag dat oorspronkelijk voorzien was voor het samenwerkingsverband (1,5 miljoen euro), dit alles geïndexeerd en aangepast met het percentage dat de evolutie van het aantal lestijden/studiepunten weergeeft);
- in het begrotingsjaar 2023 is dit bedrag gelijk aan 2/3 van het gegenereerde bedrag berekend overeenkomstig het met dit ontwerp van decreet ingevoerde artikel III.42/1 voor het begrotingsjaar 2023;
- in het begrotingsjaar 2024 is dit bedrag gelijk aan 3/3 van het gegenereerde bedrag berekend overeenkomstig het met dit ontwerp van decreet ingevoerde artikel III.42/1 voor het begrotingsjaar 2024.

Vanaf het begrotingsjaar 2025 treedt het klikmechanisme, zoals vermeld in artikel III.6, in werking voor het variabel onderwijsdeel VOWhbo.

Artikel 164

Met het voorliggende artikel wordt ook voor de graduaatsopleidingen het klikmechanisme ingevoerd. Dit betekent dat zoals bij de andere variabele onderwijsdelen, VOWhbo zal toenemen met 2% als het aantal opgenomen studiepunten ten minste 2% gestegen is ten opzichte van het aantal referentiepunten. Voor de graduaatsopleidingen treedt dit mechanisme pas in werking vanaf het begrotingsjaar 2025. De opgenomen studiepunten voor het begrotingsjaar 2025, gebaseerd op het gemiddelde van de academiejaren 2020-2021 tot en met 2022-2023 kunnen dan afgezet worden tegenover de eerste referentiepunten, zijnde het gemiddelde van de opgenomen studiepunten over de academiejaren 2019-2020 tot en met 2021-2022.

Voor de graduaatsopleidingen wordt er geen vijfjarig gemiddelde gehanteerd zoals bij de bachelor- en masteropleidingen. De achterliggende idee is dat het hier gaat over nieuwe opleidingen, waarvan verwacht wordt dat het aantal studenten, in het bijzonder het aantal generatiestudenten, in deze opleidingen sterk zal stijgen. De groei van het budget moet hier dan ook sneller op inspelen dan bij de bachelor- en masteropleidingen.

Artikel 165

Dit artikel regelt dat het variabel onderwijsdeel voor een hogeschool vanaf het begrotingsjaar 2022 ook het variabel onderwijs voor de graduaatsopleidingen van deze hogeschool omvat, naast het variabel onderwijsdeel voor de professionele opleidingen en voor de kunstopleidingen.

Artikel 166

Het voorliggende artikel bepaalt dat bij de graduaatsopleidingen er gewerkt wordt met een driejarig tijdsvenster, in plaats van met een vijfjarig tijdsvenster zoals bij de bachelor- en masteropleidingen. Dit driejarig tijdsvenster wordt geleidelijk opgebouwd.

In de bacheloropleidingen worden studenten onder diplomacontract gefinancierd op basis van input (opgenomen studiepunten) tot op het ogenblik dat ze 60 studiepunten verworven hebben in één bacheloropleiding. Vanaf het 61ste verworven studiepunt worden de studenten gefinancierd op basis van output (verworven studiepunten).

Voor de graduaatsopleidingen wordt met het voorliggende artikel het bestaande systeem volledig overgenomen: financiering op basis van opgenomen studiepunten tot de cursist 60 studiepunten verworven heeft in één graduaatsopleiding, vanaf het 61ste verworven studiepunt op basis van verworven studiepunten.

Dit impliceert dat voor de graduaatsopleidingen, waar de studieomvang beperkt is tot 90 of 120 studiepunten, het aandeel van de financieringspunten op basis van input groter zal zijn dan bij de professionele bacheloropleidingen. Dit is te verantwoorden door de specifieke doelgroepen waarop de graduaatsopleidingen zich toespitsen (naast generatiestudenten ook zijinstromers die in het kader van levenslang leren hun kansen op de arbeidsmarkt willen verbeteren), waarbij studenten extra begeleiding en ondersteuning nodig hebben.

De achterliggende idee van paragraaf 3 van artikel III.12 was dat een instelling geen financiering zou verliezen als een generatiestudent in de loop van het academiejaar heroriënteert naar een andere opleiding in een andere instelling. Aangezien vanaf het academiejaar 2019-2020 graduaatsopleidingen aangeboden worden door de hogescholen, zou de oorspronkelijke formulering van paragraaf 3 ertoe leiden dat een hogeschool dubbel zou gefinancierd worden als een generatiestudent binnen de instelling zou heroriënteren van een professionele bachelor- naar een graduaatsopleiding.

Met het voorliggende artikel wordt dit aangepast en naar analogie met de bacheloropleidingen, zal een hogeschool enkel het aantal opgenomen studiepunten van een generatiestudent die heroriënteert behouden, als die student verandert van opleiding en instelling. Dit betekent eveneens dat een instelling het aantal opgenomen studiepunten behoudt van een generatiestudent die heroriënteert van een bacheloropleiding naar een graduaatsopleiding in een andere instelling.

Artikel 167

Met het voorliggende artikel worden voor de berekening van het aantal financieringspunten output ook de verworven studiepunten in de graduaatsopleidingen meegenomen. Dit wordt geregeld met de nieuwe paragraaf 2/1. In paragraaf 4 worden hierbij aansluitend dan ook de graduaatsopleidingen toegevoegd voor het vaststellen van het aantal verworven studiepunten.

Voor de graduaatsopleidingen wordt voor de berekening van het aantal financieringspunten gewerkt met een driejarig gemiddelde in plaats van met een vijfjarig gemiddelde bij de bachelor- en masteropleidingen. Dit driejarige gemiddelde wordt geleidelijk opgebouwd. Dit wordt geregeld met de toevoeging in paragraaf 3.

Met de nieuwe paragraaf 9 wordt het aantal verworven studiepunten dat meegenomen wordt voor de berekening van het aantal financieringspunten voor de educatieve masteropleidingen voor kunstvakken in het studiegebied Audiovisuele en beeldende kunst beperkt tot 60. Ook wordt geregeld dat de verworven studiepunten in de verkorte en consecutieve trajecten van de educatieve masteropleidingen voor kunstvakken niet meegenomen worden voor de berekening van de financieringspunten. De financiering van de bijkomende studiepunten in de educatieve masteropleidingen in het studiebied Audiovisuele en beeldende kunsten (de domeinmasters hebben in dit studiegebied overwegend een studieomvang van 60 studiepunten, terwijl de educatieve masteropleidingen een studieomvang zullen hebben van 120 studiepunten) wordt afzonderlijk geregeld in artikel III.33 van de codex, evenals de financiering van alle verkorte en consecutieve trajecten (in het geval een student reeds in het bezit is van een master in hetzelfde studiegebied) van de educatieve masteropleidingen voor kunstvakken.

Artikel 168

Aangezien het ook bij de graduaatsopleidingen de bedoeling is dat zoveel mogelijk studenten een diploma verwerven, wordt de doorstroombonus ook toegekend aan de uitgereikte graduaatsdiploma's. Met het voorliggende artikel worden voor de berekening van het aantal financieringspunten diploma dan ook de diploma's in de graduaatsopleidingen meegenomen (de nieuwe paragraaf 2/1). Hierbij aansluitend worden met de aangepaste paragraaf 5 ook de graduaatsopleidingen toegevoegd voor de vaststelling van het aantal uitgereikte diploma's. De doorstroombonus voor deze opleidingen wordt ook hier vastgelegd op dertig.

Voor de graduaatsopleidingen wordt gewerkt met een driejarig gemiddelde in plaats van met een vijfjarig gemiddelde bij de bachelor- en masteropleidingen. Dit driejarige gemiddelde wordt geleidelijk opgebouwd.

De aanpassing aan het tweede lid van paragaaf 6 is een technische correctie. Hier werd nog het woord 'diplomabonus' gebruikt in plaats van 'doorstroombonus'.

Met het voorliggende artikel worden in het derde lid van paragraaf 6 de graduaatsopleidingen toegevoegd, zodat ook voor de graduaatsstudenten die zich een tweede maal ingeschreven hebben in een opleiding en al in het bezit zijn van een diploma voor die opleiding, het tweede diploma niet meegenomen wordt in de financieringsberekening.

Met de nieuwe paragraaf 2/2 wordt geregeld dat de diploma's van de verkorte en consecutieve trajecten van de educatieve masteropleidingen voor kunstvakken niet meegenomen worden voor de berekening van de financieringspunten. Zoals reeds vermeld in het vorige artikel wordt de financiering van deze trajecten geregeld in artikel III.33 van de codex.

Artikel 169

Met het voorliggende artikel worden de puntengewichten voor de studiegebieden van de graduaatsopleidingen aangepast. In het verleden werd de keuze gemaakt om de puntengewichten van de professionele bacheloropleidingen ook toe te kennen aan de graduaatsopleidingen.

In het huidige financieringsmechanisme voor de hbo5-opleidingen worden voor de berekening van het aantal leraarsuren de volgende delers toegepast:
- deler 10 voor de studiegebieden industriële wetenschappen en technologie, biotechniek, gezondheidszorg, architectuur, audiovisuele en beeldende kunst, muziek en podiumkunsten, nautische wetenschappen, onderwijs;
- deler 13 voor het studiegebied handelswetenschappen en bedrijfskunde;
- deler 15 voor het studiegebied sociaal-agogisch werk.

Het hanteren van de puntengewichten oorspronkelijk opgenomen in de Codex Hoger Onderwijs bij de graduaatsopleidingen geeft een verschuiving van gegenereerde middelen naar het studiegebied sociaal-agogisch werk (hoge deler – relatief hoog puntengewicht) en een vermindering voor het studiegebied handelswetenschappen en bedrijfskunde (gemiddelde deler – laag puntengewicht). Dit leidt tot verschuivingen van middelen tussen de instellingen. Om dit te vermijden wordt voor de graduaatsopleidingen een alternatief puntengewicht gehanteerd, waarbij de huidige delers omgerekend worden naar puntengewichten zodat er geen verschuiving van middelen plaatsvindt:

Huidige deler hbo5	Neutraal puntengewicht
10	1,5
13	1,15 (1,153846154)
15	1

Deze gewichten worden voor de verschillende studiegebieden opgenomen in het voorliggende artikel.

De verschillende puntengewichten voor de professionele bachelors enerzijds en de graduaatsopleidingen anderzijds, is een tijdelijke situatie. Op het ogenblik dat de puntengewichten voor de professionele bacheloropleidingen herbekeken en aangepast worden, worden deze van de graduaatsopleidingen ook meegenomen, zodat er op termijn voor beide opleidingen dezelfde puntengewichten komen.

In de toekomst zullen er educatieve masteropleidingen voor secundair onderwijs kunnen aangeboden worden in de studiegebieden Biomedische wetenschappen en Geneeskunde. Afwijkend van de andere masteropleidingen in deze studiegebieden zal het puntengewicht voor deze opleidingen 2 bedragen.

Met het voorliggende artikel worden ook de educatieve masteropleidingen voor de kunstvakken gedeeltelijk opgenomen in het reguliere financieringsmechanisme voor de kunstvakken. Het resterende gedeelte wordt gefinancierd conform artikel III.33 van de codex.

Artikel 170

Dit artikel wijzigt het opschrift van afdeling 1. Specifieke lerarenopleiding naar "Financiering van de lerarenopleidingen".

Artikel 171 en 172

Buiten het reguliere financieringsmechanisme ontvangen de hogescholen en de universiteiten momenteel een bedrag voor de financiering van de specifieke lerarenopleiding, dit conform het bestaande artikel III.32 en III.33 van de Codex Hoger Onderwijs.

Aangezien de specifieke lerarenopleidingen aan de universiteiten vanaf het academiejaar 2019-2020 vervangen worden door educatieve masteropleidingen voor secundair onderwijs, worden de voorziene bedragen vanaf het begrotingsjaar 2022 geleidelijk overgedragen naar het variabele onderwijsdeel voor de universitaire opleidingen VOWun2014. Dit kan slechts gebeuren vanaf het begrotingsjaar 2022 omdat vanaf dan voor de berekening van de financieringspunten de gegevens van het academiejaar 2019-2020 voor het eerst meegenomen worden. Vanaf het begrotingsjaar 2026 zullen alle educatieve masteropleidingen voor het secundair onderwijs dan volledig volgens het reguliere financieringsmechanisme gefinancierd worden.

In de begrotingsjaren 2019, 2020 en 2021 blijft het bestaande verdelingsmechanisme op basis van de verworven studiepunten in de SLO behouden, evenwel met dit verschil dat voor het begrotingsjaar 2020 het gemiddelde aantal studiepunten berekend wordt over de academiejaren 2016-2017 en 2017-2018, en voor het begrotingsjaar 2021 over de academiejaren 2016-2017, 2017-2018 en 2018-2019.

De aldus bekomen bedragen voor 2021 per instelling worden vastgeklikt en het zijn deze bedragen die vanaf het begrotingsjaar jaarlijks met 1/5de afgebouwd worden.

Voor de hogescholen is de verdelingswijze van de bestaande middelen voor de specifieke lerarenopleidingen dezelfde als deze bij de universiteiten voor de begrotingsjaren 2019, 2020 en 2021. Wel wordt er van het totale bedrag een budget afgenomen van 52.616 euro voor de specifieke lerarenopleiding Dans aangeboden door de Artesis Plantijn Hogeschool. Dit is de enige SLO die volgt op een professionele bachelor en zal aldus ook niet omgevormd worden naar een educatieve masteropleiding.

Vanaf het begrotingsjaar 2022 worden de vastgeklikte bedragen voor het begrotingsjaar 2021 jaarlijks met 1/3de afgebouwd. De vrijgekomen middelen worden dan verdeeld op basis van het aantal verworven studiepunten in de verkorte en consecutieve trajecten van de educatieve masteropleidingen voor kunstvakken en de resterende 60 verworven studiepunten in de educatieve masteropleidingen in het studiegebied Audiovisuele en beeldende kunst.

Deze middelen blijven bestaan als een afzonderlijk budget, naast het variabel onderwijsdeel voor de kunstopleidingen VOWhko. Als het variabel onderwijsdeel voor de kunsten een klik kent, wordt deze klik ook doorgerekend op dit apart budget.

Het afzonderlijke bedrag voor de SLO Dans wordt vanaf het begrotingsjaar 2022 geleidelijk afgebouwd en toegevoegd aan het budget VOWhbo. Deze SLO zal namelijk omgevormd worden tot een educatieve graduaatsopleiding.

Van deze gelegenheid wordt gebruikgemaakt om de voorziene bedragen op indexniveau 2017 te brengen.

Artikel 173

Bij het stopzetten van de specifieke lerarenopleidingen aan de CVO worden de financiële middelen die gegenereerd worden voor deze opleidingen overgedragen

naar de hogescholen en de universiteiten waarmee de CVO een overeenkomst hebben afgesloten, alsook een deel van de personeelsleden.

Met het voorliggende artikel wordt ook de overdracht van de financiering geregeld. In paragraaf 2 van het voorliggende artikel wordt vastgelegd welke gegenereerde bedragen van de CVO overgaan naar de hogescholen en universiteiten. Deze regeling is dezelfde als deze voor de hbo5-opleidingen. In het begrotingsjaar 2019 gaat het over 1/3de van de gegenereerde middelen voor de lerarenopleidingen in de CVO.

Het huidige financieringsmechanisme voor volwassenenonderwijs creëert geen eigenlijke middelen, maar creëert 1) een recht op leraarsuren voor de oprichting van betrekkingen in het ambt van lector en 2) een recht op een puntenenveloppe voor de oprichting van betrekkingen in de ambten van het bestuurs- en ondersteunend personeel (de zogenaamde omkadering). Bij de overdracht van de hbo5-opleidingen naar de hogescholen en de stopzetting van de specifieke lerarenopleidingen aan de centra voor volwassenenonderwijs, moeten er evenwel middelen overgaan uit het omkaderingssysteem voor het volwassenenonderwijs naar de werkingsuitkering van de hogescholen en universiteiten. Het voorliggende artikel geeft de formule weer om de hoogte van deze middelen te berekenen voor de specifieke lerarenopleidingen. Het betreft hier de gegenereerde middelen, middelen die gebaseerd zijn op datgene waarop de centra voor volwassenenonderwijs recht hebben conform de regelgeving in het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs. Buiten de omkadering ontvangen de centra voor volwassenenonderwijs ook nog nascholingsmiddelen en middelen voor ICT voor de SLO-opleidingen. De personeelsleden uit deze opleidingen ontvangen ook een bijdrage voor woon-werkverkeer. Ook deze middelen gaan over naar de hogescholen en universiteiten. Ze worden meegenomen in de berekening.

De middelen die de betrokken hogescholen en universiteiten in 2019 tot en met 2026 ontvangen voor de specifieke lerarenopleidingen zijn het product van de volgende elementen:
- het aantal leraarsuren in het centrum voor volwassenenonderwijs waarmee de betrokken hogeschool en universiteit een overeenkomst hebben afgesloten, berekend voor het schooljaar 2018-2019 conform artikel 98 en 99 van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs;
- een bedrag van 100,08 euro. Dit bedrag is een benadering van de gemiddelde effectieve loonkost per leraarsuur voor de specifieke lerarenopleidingen.

Het bedrag van 100,08 euro werd als volgt berekend:

	SLO
1. Leraarsuren (incl. combi)	€ 13.600.188
2. Punten	€ 1.722.282
3. Nascholingsmiddelen	€ 19.662
4. ICT coördinatiemiddelen: WM	€ 2.105
5. ICT coördinatiemiddelen: punten	€ 60.496
6. Woon-werk	€ 42.248
Totale kost	€ 15.446.982
LeU	154.351,14
Kost per LeU	**€ 100,08**

1. Leraarsuren: het betreft het aantal leraarsuren voor de specifieke lerarenopleidingen voor het schooljaar 2017-2018, gebaseerd op het aantal lesurencursist (LUC) voor de referteperiode van 1 april 2016 tot en met 31 maart 2017, vermenigvuldigd met de gemiddelde loonkost:

	Aantal LeU	**Gemiddelde loonkost**	**Kost**
SLO	154.351,14	€ 70.490	**€ 13.600.188**

2. Punten: het betreft het aantal punten, berekend op basis van het aantal lesurencursist voor de referteperiode van 1 april 2016 tot en met 31 maart 2017, voor het toekennen van het volume aan punten voor het schooljaar 2017/2018, vermenigvuldigd met de gemiddelde kost per punt:

	Punten	**Gemiddelde kost per punt**	**Kost**
SLO	3.047,15	565,21	**€ 1.722.282**

3. Daarnaast ontvangen de centra voor volwassenenonderwijs ook nog nascholingsmiddelen en ICT-coördinatiemiddelen. De nascholingsmiddelen en de ICT-coördinatiemiddelen zijn gebaseerd op het aandeel van de specifieke lerarenopleidingen in het volwassenenonderwijs in het aantal LUC's. Hetzelfde geldt voor het woon-werkverkeer.

De aldus bekomen middelen worden samengeteld en gedeeld door het aantal leraarsuren voor de specifieke lerarenopleidingen voor het schooljaar 2017-2018, om een bedrag per leraarsuur te bekomen.

Met het voorliggende artikel wordt via paragraaf 3 de verdeling geregeld van het totale bedrag dat een CVO overdraagt naar de hogeschool en universiteit waarmee ze een overeenkomst heeft gesloten. Dit gebeurt op basis van een percentage dat de instellingen zelf zijn overeengekomen en dat vastgelegd wordt in een overeenkomst. De betrokken hogeschool en universiteit kunnen dit percentage jaarlijks aanpassen. Deze regeling blijft van kracht tot en met het begrotingsjaar 2026.

Vanaf het begrotingsjaar 2027 zijn er binnen de verschillende enveloppes voldoende gegevens opgebouwd binnen de financieringsmotor van het hoger onderwijs om deze ook te hanteren als parameters voor de financiering van de lerarenopleidingen. Het budget van de voormalige specifieke lerarenopleidingen aan de centra voor volwassenenonderwijs, dat tot 2026 verdeeld wordt op basis van de overeenkomsten, wordt in 2027 toegevoegd aan de variabele onderwijsdelen a rato van het aantal diploma's van leraar dat is afgeleverd voor de trajecten die de logische opvolger zijn van die voormalige specifieke lerarenopleidingen, met name de educatieve graduaatsopleiding (waarvan het budget wordt toegevoegd aan VOWhbo), de verkorte educatieve bacheloropleidingen (waarvan het budget wordt toegevoegd aan VOWprof2014), de verkorte educatieve master voor secundair onderwijs (waarvan het budget wordt toegevoegd aan VOWun2014), en de verkorte of consecutieve educatieve master voor kunstvakken (waarvan het budget wordt toegevoegd aan het bedrag, vermeld in artikel III.33 van de codex).

Artikel 174

Met het voorliggende artikel wordt de overdracht van de financiering geregeld van de CVO naar de hogescholen voor de hbo5-opleidingen.

Het huidige financieringsmechanisme voor volwassenenonderwijs creëert geen eigenlijke middelen, maar creëert 1) een recht op leraarsuren voor de oprichting van betrekkingen in het ambt van lector en 2) een recht op een puntenenveloppe voor de oprichting van betrekkingen in de ambten van het bestuurs- en ondersteunend personeel (de zogenaamde omkadering). Bij de overdracht van de hbo5-opleidingen naar de hogescholen en de stopzetting van de specifieke lerarenopleidingen aan de centra voor volwassenenonderwijs, moeten er evenwel middelen overgaan uit het omkaderingssysteem voor het volwassenenonderwijs naar de werkingsuitkering van de hogescholen en universiteiten. Het voorliggende artikel geeft de formule weer om de hoogte van deze middelen te berekenen voor de hbo5-opleidingen. Het betreft hier de gegenereerde middelen, middelen die gebaseerd zijn op datgene waarop de centra voor volwassenenonderwijs recht hebben conform de regelgeving in het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs. Buiten de omkadering ontvangen de centra voor volwassenenonderwijs ook nog nascholingsmiddelen en middelen voor ICT voor de hbo5-opleidingen. De personeelsleden uit deze opleidingen ontvangen ook een bijdrage voor woonwerkverkeer. Ook deze middelen gaan over naar de hogescholen en universiteiten. Ze worden meegenomen in de berekening.

De middelen die de betrokken hogescholen vanaf 2019 ontvangen voor de hbo5-opleidingen zijn het product van de volgende elementen:
- het aantal leraarsuren in het centrum voor volwassenenonderwijs waarmee de betrokken hogeschool en universiteit een overeenkomst hebben afgesloten, berekend voor het schooljaar 2018-2019 conform artikel 98 en 99 van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs;
- een bedrag van 98,39 euro. Dit bedrag is een benadering van de gemiddelde effectieve loonkost per leraarsuur voor de hbo5-opleidingen.

Het bedrag van 98,39 euro werd als volgt berekend:

	hbo
1. Leraarsuren (incl. combi)	€ 30.159.627
2. Punten	€ 3.915.645
3. Nascholingsmiddelen	€ 44.703
4. ICT coördinatiemiddelen: WM	€ 4.786
5. ICT coördinatiemiddelen: punten	€ 137.539
6. Woon-werk	€ 95.586
Totale kost	€ 34.357.887
LeU	349.217,86
Kost per LeU	**€ 98,39**

1. Leraarsuren: het betreft het aantal leraarsuren voor de hbo5-opleidingen voor het schooljaar 2017-2018, gebaseerd op het aantal lesurencursist voor de referteperiode van 1 april 2016 tot en met 31 maart 2017, vermenigvuldigd met de gemiddelde loonkost:

	Aantal LeU	**Gemiddelde loonkost**	**Kost**
hbo5	349.217,86	€ 69.091	**€ 30.159.627**

2. Punten: het betreft het aantal punten, berekend op basis van het aantal lesurencursist voor de referteperiode van 1 april 2016 tot en met 31 maart 2017, voor het toekennen van het volume aan punten voor het schooljaar 2017/2018, vermenigvuldigd met de gemiddelde kost per punt:

	Punten	**Gemiddelde kost per punt**	**Kost**
hbo5	6.927,76	565,21	**€ 3.915.645**

3. Daarnaast ontvangen de centra voor volwassenenonderwijs ook nog nascholingsmiddelen en ICT-coördinatiemiddelen. De nascholingsmiddelen en de ICT-coördinatiemiddelen zijn gebaseerd op het aandeel van de specifieke lerarenopleidingen in het volwassenenonderwijs. Hetzelfde geldt voor het woonwerkverkeer.

De aldus bekomen middelen worden samengeteld en gedeeld door het aantal leraarsuren voor de hbo5-opleidingen voor het schooljaar 2017-2018, om een bedrag per leraarsuur te bekomen.

Vanaf het begrotingsjaar 2020 wordt ook het bedrag dat voorzien was voor de hogescholen voor de taken in verband met het samenwerkingsverband voor hbo5-opleidingen, berekend voor het begrotingsjaar 2019 (geïndexeerd), hieraan toegevoegd.

Er wordt verwacht dat het aantal studenten in de graduaatsopleidingen zal toenemen na de verdere uitbouw van de graduaatsopleidingen in de hogescholen. Dit zal zeker gebeuren door het aantrekken van de nieuwe doelgroep van generatiestudenten. Op dit ogenblik is het evenwel onmogelijk om te voorspellen hoe groot de groei zal zijn, aangezien het een volledig nieuwe doelgroep voor de graduaatsopleidingen betreft. Om deze groei in de beginjaren op te vangen wordt voor de financiering de groei van het aantal cursisten/studenten mee in rekening gebracht. Dit gebeurt door vanaf het begrotingsjaar 2020 tot en met het begrotingsjaar 2022 de overgedragen middelen vanuit de CVO en de middelen voorzien voor het samenwerkingsverband cumulatief te vermenigvuldigen met het percentage waarmee het aantal cursisten/studenten ten opzichte van het vorige schooljaar/academiejaar toeneemt. Voor de begrotingsjaren 2023 en 2024 monitort de Vlaamse Regering de budgettaire effecten van de open-end financiering van de graduaatsopleidingen tweemaal per jaar in functie van begrotingsopmaak en begrotingscontrole. Op basis van deze monitoring kan de regering ingrijpen in het groeimechanisme om deze effecten onder controle te houden en eventueel beslissen om over te stappen op een budgetbeheersbaar financieringssysteem, zoals bijvoorbeeld een kliksysteem. Vanaf het begrotingsjaar 2025 treedt dan het klikmechanisme, zoals vastgelegd in artikel III.6 in werking.

Vanaf het begrotingsjaar 2022 worden deze middelen, met inbegrip van het groeimechanisme, over een periode van drie jaar overgedragen naar het nieuwe variabel onderwijsdeel voor de graduaatsopleidingen VOWhbo.

Artikel 175

Artikel III.55 legt het bedrag vast dat de hogescholen krijgen voor de taken in verband met het samenwerkingsverband voor hbo5-opleidingen, evenals de verdelingswijze van dit bedrag.

Met het voorliggende artikel wordt geregeld dat het bedrag voor het begrotingsjaar 2020 voor een hogeschool gelijk is aan het bedrag dat ze in 2019 ontvangen hebben, weliswaar geïndexeerd. Deze vastgestelde bedragen worden in het begro-

tingsjaar 2020 toegevoegd aan het bedrag dat de hogescholen ontvangen in het kader van de overdracht van de hbo5-opleidingen. Vanaf dan worden deze bedragen opgenomen in het geheel van de middelen die de hogescholen ontvangen voor de graduaatsopleidingen en worden ze niet langer afzonderlijk toegekend.

Artikel 176

Gelet op de inspanningen die de voorbije jaren zijn gebeurd om de sociale toelage (stuvo-middelen) in verhouding te houden met het aantal studenten hoger onderwijs, is bij de inbedding van de hbo5-opleidingen en lerarenopleiding een bijkomende injectie aangewezen. Met het voorliggende artikel zijn dan ook de bijkomende bedragen opgenomen voor de hogescholen en de universiteiten.

Deze bedragen zijn gebaseerd op de berekeningen opgenomen in de hierna volgende tabel. Daarbij wordt voor de hogescholen zowel rekening gehouden met de cursisten hbo5 aan de CVO, als met de cursisten SLO aan de CVO en de studenten SLO aan de hogescholen. Bij de universiteiten worden SLO-cursisten aan de CVO en aan de universiteiten mee in rekening gebracht. Aangezien ongeveer 64% van de SLO-cursisten aan de CVO ten hoogste een bachelordiploma hebben, wordt de verhouding 64/36 genomen voor de verdeling van de LUC's over de hogescholen en universiteiten.

Benodigde Stuvo budget hogescholen – voor de graduaatsopleidingen	
LUC hbo5 referteperiode 16-17	4.807.274
LUC hbo5/12 = OSTP	400.606,17
Bedrag per OSTP STUVO hogescholen 2018	4,56
Benodigde budget	**1.826.764,12**
Benodigde Stuvo budget hogescholen – voor de SLO	
CVO-opleidingen	
Totaal LUC SLO referteperiode 16-17	2.160.916
LUC SLO met ten hoogste bachelordiploma	1.382.986.24
LUC SLO/12 = OSTP	115.248,85
Bedrag per OSTP STUVO hogescholen 2018	4,56
Benodigde budget	525.534,77
SLO hogescholen	
OSTP SLO hogescholen 15-16	12.573
Bedrag per OSTP STUVO hogescholen 2018	4,56
Benodigde budget	57.332,88
Totaal	582.867,65
Totaal budget Stuvo hogescholen	**2.409.631,77**

Benodigde Stuvo budget universiteiten – voor de SLO	
CVO-opleidingen	
Totaal LUC SLO referteperiode 16-17	2.160.916
LUC SLO met ten hoogste bachelordiploma	777.929,76
LUC SLO/12 = OSTP	64.827,48
Bedrag per OSTP STUVO hogescholen 2018	4,41
Benodigde budget	*285.889,19*
SLO universiteiten	
OSTP SLO universiteiten 15-16	46.546,00
Bedrag per OSTP STUVO universiteiten 2018	4,41
Benodigde budget	*205.267,86*
Totaal budget Stuvo universiteiten	**491.157,05**

Artikel 177

Met het voorliggende artikel wordt de definitie van opgenomen studiepunten voor de berekening van de stuvo-middelen aangepast, zodat ook de opgenomen studiepunten in de graduaatsopleidingen worden meegenomen.

Artikel 178

Artikel III.69 van de Codex Hoger Onderwijs wordt opgeheven.

Artikel 179

Met het voorliggende artikel wordt geregeld dat hogescholen die graduaatsopleidingen zullen aanbieden, op een gemotiveerde wijze kunnen afwijken van de 80%-norm. Dit is eenzelfde regeling die werd ingeschreven bij de integratieoperatie.

Artikel 180

Dit artikel voegt in de titel van de codex met de rechtspositieregeling voor het personeel van de universiteiten een nieuw hoofdstuk in waarin de bepalingen betreffende de overname van personeelsleden uit een specifieke lerarenopleiding van een CVO opgenomen worden.

Artikel 181

Wanneer volgens de financiële bepalingen een deel van de middelen voor een stopgezette specifieke lerarenopleiding naar een universiteit overgaan, gaat in principe ook een evenredig deel van de aan deze opleiding verbonden personeelsleden naar die universiteit over. De personeelsleden die naar een universiteit overgaan, komen ofwel meteen in het universitaire personeelsstatuut terecht ofwel – via een overstap naar het integratiekader – in het personeelsstatuut van de hogescholen. Dat betekent sowieso een wijziging ten aanzien van het personeelsstatuut dat de betrokken personeelsleden aan het CVO hadden.

Niet voor alle personeelsleden van de specifieke lerarenopleiding is een overgang naar een universiteit en het universitaire statuut vanzelfsprekend. Vandaar dat in de eerste plaats ingezet wordt op een vrijwillige overgang van personeelsleden naar een universiteit. Dit geldt zowel voor personeelsleden van het onderwijzend als van het bestuurs- en ondersteunend personeel uit het CVO.

De universiteit heeft binnen het regelgevend kader voldoende autonomie om een voor de personeelsleden van een CVO aantrekkelijk personeelsbeleid uit te werken. Ze heeft er alle baat bij om op die manier personeelsleden over te nemen die bewust voor een overgang naar de universiteit kiezen.

De personeelsleden kunnen na de overname door de universiteit nooit minder verdienen dan zij aan het CVO verdienden. Bij de inschaling van personeelsleden van het onderwijzend personeel van een CVO in een universitaire graad, wordt rekening gehouden met de regeling over de bekwaamheidsbewijzen die van toepassing is op het personeel voor CVO. Het is de bedoeling dat personeelsleden waarvan het diploma voor een functie aan het CVO gelijkgesteld was met een bepaald bekwaamheidsbewijs – bijvoorbeeld een diploma hbo5 dat gelijkgesteld is met een diploma van bachelor – deze gelijkstelling ook na de overgang naar de universiteit kunnen behouden.

Artikel 182

Op basis van het aandeel van de financiële middelen die na de stopzetting van een specifieke lerarenopleiding naar een universiteit overgaan, kan een theoretisch aandeel bepaald worden van het aantal personeelsleden uit deze opleiding die mee naar de universiteit overgaan. Het is de bedoeling dat dit aandeel zoveel mogelijk via een vrijwillige overgang van personeelsleden behaald wordt. Is dat aandeel op die manier nog niet bereikt, dan kan de universiteit een deel van de personeelsleden overnemen die op grond van artikel 189 van voorliggend ontwerp van decreet automatisch naar een hogeschool overgaan.

Deze overname kan op twee manieren gebeuren. Ofwel plaatst de hogeschool deze personeelsleden vanaf 1 oktober 2019 op de lijst van personeelsleden in het integratiekader. Op deze manier komen de personeelsleden van het CVO aan de universiteit in het integratiekader terecht. Dat betekent dat zij aan de universiteit onder het personeelsstatuut van de hogescholen vallen. Een andere mogelijkheid is dat het personeelslid aan de hogeschool verbonden blijft maar via een overeenkomst geheel of gedeeltelijk een opdracht aan de universiteit uitoefent. Het verschil tussen beide opties is dat bij een overgang naar het integratiekader de universiteit de feitelijke en juridische werkgever wordt, terwijl in het geval van een overeenkomst de hogeschool de juridische werkgever blijft.

Het toewijzen van de personeelsleden die naar een hogeschool of universiteit zullen overgaan, gebeurt via een overeenkomst tussen de hogeschool en de universiteit. Deze overeenkomst legt vast welke personeelsleden voor welke omvang van de opdracht naar de universiteit zullen overgaan. De overeenkomst bevat ook een regeling over de verdeling van de financiële middelen die van een SLO naar een hogeschool en universiteit overgaan. Het is mogelijk dat er verhoudingsgewijs meer middelen bijvoorbeeld naar een hogeschool overgaan, bijvoorbeeld omdat de personeelskost van de personeelsleden die naar daar overgaan hoger is dan de personeelskost van de personeelsleden die naar de universiteit overgaan.

Bij de toewijzing wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de voorkeur die de personeelsleden op grond van artikel 12 of 26 opgegeven hebben, maar deze voorkeur is niet het enige criterium waarmee bij de toewijzing rekening kan gehouden worden. Ook het profiel dat nodig is in de nieuwe lerarenopleidingen kan hierbij een rol spelen.

Artikel 183

Dit artikel voert een overgangsperiode in tijdens dewelke de personeelsleden die op basis van artikel 182 aan een universiteit of hogeschool toegewezen zijn, gemakkelijk zonder openbare vacature naar de andere instelling kunnen overgaan. Dit is

nodig omdat op het moment van de toewijzing volgens artikel 182 nog niet volledig duidelijk is hoe de nieuwe lerarenopleidingen aan de hogeschool en universiteit er precies zullen uitzien en wat de precieze personeelsbehoeften zullen zijn. De overgang van een personeelslid zonder openbare vacature is niet mogelijk zonder instemming van het betrokken personeelslid en gebeurt via een aanpassing van de overeenkomst tussen de hogeschool en de universiteit. Bij die aanpassing van de overeenkomst kan ook de financiële regeling tussen de hogeschool en universiteit gewijzigd worden.

Artikel 184

Dit artikel voorziet de mogelijkheid dat personeelsleden van een CVO die door het wegvallen van de hbo5-opleidingen of de specifieke lerarenopleidingen in een terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking terechtkomen, kunnen wedertewerkgesteld worden aan een universiteit.

Artikel 185

Een personeelslid dat aan een CVO een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur in een vacante betrekking heeft, krijgt na de overgang naar de hogeschool een aanstelling van onbepaalde duur. Volgens de rechtspositieregeling van de hogescholen kan het hogeschoolbestuur een einde maken aan een aanstelling op voorwaarde dat het een opzeggingstermijn toekent gelijk aan drie maanden per begonnen schijf van vijf jaar dienstanciënniteit aan de betrokken hogeschool of haar rechtsvoorganger. Om de betrokken tijdelijke personeelsleden die automatisch overgegaan zijn naar een hogeschool na de overgang meer zekerheid op het behoud van hun betrekking te bieden, moet de hogeschool in dit geval bij het vastleggen van de opzeggingstermijn ook rekening houden met de dienstanciënniteit die het betrokken personeelslid voor de overgang in een hbo5- opleiding of een specifieke lerarenopleiding opgebouwd heeft.

Artikel 186

Dit artikel vloeit voort uit de regeling in artikel 4 en 19 van dit ontwerp van decreet die het mogelijk maakt dat een personeelslid onder bepaalde voorwaarden via een mutatie terug in een vacante betrekking aan een CVO kan tewerkgesteld worden nadat het personeelslid als gevolg van de automatische overgang naar een hogeschool was overgegaan. Wanneer het betrokken personeelslid gebruikmaakt van de in artikel 4 en 19 vermelde mogelijkheid wordt de benoeming aan de hogeschool van rechtswege en zonder vooropzeg beëindigd.

Artikel 187

In de rechtspositieregeling voor de hogescholen is nu al een regeling opgenomen over de overgang van personeelsleden uit het volwassenenonderwijs. De bestaande artikelen, die betrekking hebben op de omvorming van een hbo5-opleiding tot een professionele bachelor, worden ondergebracht in een nieuwe onderafdeling 1 terwijl de artikelen over de overname van personeelsleden uit een hbo5-opleiding of een specifieke lerarenopleiding in een onderafdeling 2 opgenomen worden.

Artikel 188

Dit artikel voert in het hoofdstuk in verband met de overname van personeel in de afdeling over de overname van personeel uit het volwassenenonderwijs een onderafdeling in met bepalingen over de overname van hbo5-opleidingen of SLO.

Artikel 189

Dit artikel regelt de automatische overgang van een deel van de personeelsleden die verbonden zijn aan een hbo5-opleiding of aan een SLO die aan het CVO stopgezet wordt en waarvan de financiële middelen ten minste voor een deel naar de hogeschool overgaan. Dit is een gelijkaardige regeling als in deel 5, titel 2, hoofdstuk 4, afdeling 2, onderafdeling 1, van de codex over de omvorming van een hbo5-opleiding tot een professionele bacheloropleiding.

Artikel 190

De personeelsleden die automatisch overgaan naar een hogeschool, doen dit voor de omvang van de opdracht die zij aan het CVO in de hbo5-opleiding of de SLO hadden. Voor het bepalen van de omvang van de opdracht wordt geen rekening gehouden met dienstonderbrekingen die toelaten dat een personeelslid elders een opdracht uitoefent. Een benoemd personeelslid aan een CVO kan bijvoorbeeld voor de opdracht aan het CVO een verlof voor een afwezigheid voor verminderde prestaties opnemen en in de periode van dat verlof een opdracht aan een hogeschool uitoefenen. In theorie wordt op dat moment het volume van de benoeming aan het CVO en van de opdracht aan de hogeschool opgeteld, terwijl het opdrachtvolume dat het personeelslid in praktijk uitoefent, veel lager is. Om dergelijke dubbeltellingen te vermijden, worden dergelijke dienstonderbrekingen niet meegenomen bij het bepalen van het opdrachtvolume.

De benoemde personeelsleden behouden na de overgang hun benoeming. De tijdelijke personeelsleden met een aanstelling van doorlopende duur krijgen aan de hogeschool een aanstelling van onbepaalde duur. De hogeschool heeft de mogelijkheid deze personeelsleden op hun verzoek te benoemen.

De regels met betrekking tot het maximale benoemingspercentage aan de hogeschool gelden niet voor deze overgenomen personeelsleden.

Artikel 191

Personeelsleden die automatisch naar een hogeschool overgaan maar die vanaf 1 oktober 2019 in het integratiekader van een universiteit terechtkomen, moeten hiertoe door de hogeschool op de integratielijst gezet worden.

Artikel 192

Een hogeschool heeft de mogelijkheid om personeelsleden van het onderwijzend personeel van een CVO die niet automatisch overkomen zonder openbare vacature over te nemen. Deze mogelijkheid geldt ook voor personeelsleden die tot het bestuurs- en ondersteunend personeel behoren.

Artikel 193

In dit artikel worden de algemene regels opgenomen die zowel gelden voor de personeelsleden die automatisch naar een hogeschool overgaan als voor de personeelsleden die zonder openbare vacature door de hogeschool overgenomen worden.

Artikel 194

Het algemene principe is dat de personeelsleden die van een CVO overkomen onder de rechtspositieregeling van het personeel van de hogeschool vallen. In dit artikel worden een aantal afwijkingen op dit principe voorzien.

Artikel 195

Dit is een analoge regeling als degene die in artikel 184 van voorliggend ontwerp van decreet voor de universiteiten opgenomen is.

Artikel 196

Er is tot nu toe een afwijking op de regel dat de lijst met de personeelsleden in het integratiekader aan een universiteit niet kan uitgebreid worden en dat geldt voor de personeelsleden die vanuit de gemengde lijst naar de integratielijst overgaan. Hier wordt nu een tweede afwijking aan toegevoegd voor de personeelsleden die van een CVO via de hogeschool naar een universiteit overgaan. In afwijking van de regeling die voor opname van de personeelsleden van de academische opleidingen aan de hogescholen geldt, kunnen personeelsleden van een CVO die via de hogeschool naar een universiteit overgaan ook overgaan naar een universiteit die niet tot dezelfde associatie als de hogeschool behoort. Sommige CVO hebben voor de overdracht van de SLO immers een intentieovereenkomst gesloten met een hogeschool en een universiteit die niet tot dezelfde associatie behoren.

Artikel 197

Artikel V.69 van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat er geen nieuwe personeelsleden aan het integratiekader kunnen toegevoegd worden. De personeelsleden uit de zogenaamde gemengde lijst die bij de integratie opgesteld is, worden echter niet als nieuwe personeelsleden beschouwd zodat deze personeelsleden na 1 februari 2013 nog aan het integratiekader kunnen toegevoegd worden. Om mogelijk te maken dat lectoren van een SLO aan een CVO via het integratiekader naar een universiteit kunnen overgaan, worden zij aan artikel V.220 van de codex toegevoegd zodat ook zij volgens de regeling van artikel V.69 niet als nieuwe personeelsleden in het integratiekader beschouwd worden.

Artikel 198

Dit artikel heft het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs op.

Artikel 199

Dit artikel legt de datum van inwerkingtreding van voorliggend decreet vast op 1 september 2019, met uitzondering van enkele artikelen in verband met de financiering en sommige artikelen in verband met de personeelsaangelegenheden, waarvan de ingangsdatum 1 januari 2019 is. Artikel 120 in verband met het indienen van de toets nieuwe opleiding voor de lerarenopleiding treedt onmiddellijk in werking.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Onderwijs,

Hilde CREVITS

VOORONTWERP VAN DECREET
van 14 juli 2017

Vlaamse Regering

Voorontwerp van decreet betreffende de uitbouw van de graduaatsopleidingen binnen de hogescholen en overdrachtsmaatregelen voor de lerarenopleidingen

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 1. Wijzigingen van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991

Art. 2. In artikel 3 van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991, het laatst gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 35° wordt de zinsnede "of in het volwassenenonderwijs zoals bedoeld in artikel 4 van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs" opgeheven;

2° in punt 36° worden de woorden "en lector in het hoger beroepsonderwijs en de specifieke lerarenopleiding in het volwassenenonderwijs" opgeheven.

Art. 3. Artikel 29bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 23 december 2016, wordt opgeheven.

Art. 4. Aan artikel 31 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 18 mei 1999 en gewijzigd bij de decreten van 14 februari 2003, 30 april 2009, 21 december 2012 en 25 april 2014, wordt een paragraaf 5 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§5. In afwijking van paragraaf 1 kan de raad van bestuur een personeelslid dat uiterlijk op 31 augustus 2019 vast benoemd is in het ambt van lector in een centrum voor volwassenenonderwijs, mits zijn akkoord op 1 september 2019 een nieuwe affectatie toewijzen in een vacante betrekking in het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs, op voorwaarde dat dit personeelslid beschikt over een vereist of voldoend geacht bekwaamheidsbewijs voor dat ambt. Als het

personeelslid deze affectatie aanvaardt, houdt dit in dat het personeelslid ook de salarisschaal verbonden aan dit ambt aanvaardt.

In afwijking van paragraaf 1 kan de raad van bestuur een personeelslid dat uiterlijk op 31 augustus 2019 vast benoemd is in het ambt van lector in een centrum voor volwassenenonderwijs, op zijn verzoek op 1 september 2019 een mutatie toewijzen in een vacante betrekking in het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs, op voorwaarde dat dit personeelslid beschikt over een vereist of voldoend geacht bekwaamheidsbewijs voor dat ambt. Als het personeelslid deze mutatie opneemt, houdt dit in dat het personeelslid ook de salarisschaal verbonden aan dit ambt aanvaardt.”.

Art. 5. In artikel 34, §2, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 18 mei 1999 en gewijzigd bij het decreet van 21 december 2012, wordt de zinsnede “van artikel 31, §3 of §4” vervangen door de zinsnede “van artikel 31, §3, §4 of §5”.

Art. 6. Artikel 43bis van hetzelfde decreet, ingevoegd door het decreet van 3 december 2016, wordt opgeheven.

Art. 7. In hetzelfde decreet wordt in het opschrift van hoofdstuk VI, gewijzigd bij de decreten van 8 mei 2009 en 12 juli 2013, de woorden “of bij de overheveling van een HBO5- of een SLO-opleiding” opgeheven.

Art. 8. Artikel 56/2 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 12 juli 2013 en gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014 en 3 juli 2015, wordt opgeheven.

Art. 9. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet OD XXVII, wordt een artikel 103undecies ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 103undecies. De vastbenoemde personeelsleden van een opleiding van het hoger beroepsonderwijs of een specifieke lerarenopleiding aan een centrum voor volwassenenonderwijs die op 1 september 2019 niet willen overgaan naar een vrije hogeschool overeenkomstig de regeling, vermeld in artikel V.206/1 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, blijven personeelslid van de scholengroep van het centrum voor volwassenenonderwijs en worden op het ogenblik van de overdracht van de opleiding ter beschikking gesteld wegens ontstentenis van betrekking in het ambt van lector.”.

Art. 10. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet ODXXVII, wordt een artikel 103duodecies ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 103duodecies. De vastbenoemde personeelsleden van een specifieke lerarenopleiding aan een centrum voor volwassenenonderwijs die aan de volgende voorwaarden voldoen, delen uiterlijk op 1 februari 2019 aan de raad van bestuur mee of ze na de stopzetting van de opleiding aan het centrum voor volwassenenonderwijs het liefst aan de hogeschool of aan de universiteit willen werken:

1° het betrokken personeelslid maakt niet gebruik van de mogelijkheid, vermeld in artikel 103undecies van dit decreet;

2° het betrokken personeelslid gaat na de stopzetting van de opleiding, overeenkomstig de regeling, vermeld in artikel V.206/1 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, over naar een hogeschool;

3° het betrokken personeelslid kan na de stopzetting van de specifieke lerarenopleiding ofwel naar een hogeschool ofwel naar een universiteit overgaan.”.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991

Art. 11. In artikel 5 van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991, het laatst gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 25° wordt de zinsnede "of in het volwassenenonderwijs zoals bedoeld in artikel 4 van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs" opgeheven;

2° in punt 26° worden de woorden "en lector in het hoger beroepsonderwijs en de specifieke lerarenopleiding in het volwassenenonderwijs" opgeheven.

Art. 12. Artikel 34bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 23 december 2016, wordt opgeheven.

Art. 13. Artikel 38bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 23 december 2016, wordt opgeheven.

Art. 14. Aan artikel 45 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 21 december 1994, 18 mei 1999, 30 april 2009 en 21 december 2012, wordt een paragraaf 5 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§5. In afwijking van paragraaf 2 kan de inrichtende macht een personeelslid dat uiterlijk op 31 augustus 2019 vast benoemd is in het ambt van lector in een centrum voor volwassenenonderwijs, mits zijn akkoord op 1 september 2019 een nieuwe affectatie toewijzen in een vacante betrekking in het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs, op voorwaarde dat dit personeelslid beschikt over een vereist of voldoend geacht bekwaamheidsbewijs voor dat ambt. Als het personeelslid deze affectatie aanvaardt, houdt dit in dat het personeelslid ook de salarisschaal verbonden aan dit ambt aanvaardt.

In afwijking van paragraaf 2 kan de inrichtende macht een personeelslid dat uiterlijk op 31 augustus 2019 vast benoemd is in het ambt van lector in een centrum voor volwassenenonderwijs, op zijn verzoek op 1 september 2019 een mutatie toewijzen in een vacante betrekking in het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs, op voorwaarde dat dit personeelslid beschikt over een vereist of voldoend geacht bekwaamheidsbewijs voor dat ambt. Als het personeelslid deze mutatie opneemt, houdt dit in dat het personeelslid ook de salarisschaal verbonden aan dit ambt aanvaardt.".

Art. 15. In artikel 46 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 9 april 1992, 21 december 1994, 18 mei 1999 en 21 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid van paragraaf 1 wordt de zinsnede "bij toepassing van artikel 45, §3 en 4" vervangen door de zinsnede "bij toepassing van artikel 45, §3, §4 of §5";

2° in paragraaf 2 wordt de zinsnede "van artikel 45, §3" vervangen door de zinsnede "van artikel 45, §3, §4 of §5".

Art. 16. In titel II van hetzelfde decreet worden in het opschrift van hoofdstuk X, gewijzigd bij de decreten van 8 mei 2009 en 12 juli 2013, de woorden "of bij een overheveling van een HBO5- of SLO-opleiding" opgeheven.

Art. 17. Artikel 74bis2 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 12 juli 2013 en gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014 en 3 juli 2015, wordt opgeheven.

Art. 18. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij OD XXVII, wordt een artikel 84vicies ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 84vicies. De vastbenoemde personeelsleden van een opleiding van het hoger beroepsonderwijs of een specifieke lerarenopleiding aan een centrum voor volwassenenonderwijs, georganiseerd door het gesubsidieerd officieel onderwijs, die op 1 september 2019 niet willen overgaan naar een vrije hogeschool overeenkomstig de regeling, vermeld in artikel V.206/1 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, blijven personeelslid van de inrichtende macht van het centrum voor volwassenenonderwijs en worden op het ogenblik van de overdracht van de opleiding ter beschikking gesteld wegens ontstentenis van betrekking in het ambt van lector.

De vastbenoemde personeelsleden van een opleiding van het hoger beroepsonderwijs of een specifieke lerarenopleiding aan een centrum voor volwassenenonderwijs, georganiseerd door het gesubsidieerd vrij onderwijs, die op 1 september 2019 niet willen overgaan naar een publiekrechtelijke hogeschool overeenkomstig de regeling, vermeld in artikel V.206/1 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, blijven personeelslid van de inrichtende macht van het centrum voor volwassenenonderwijs en worden op het ogenblik van de overdracht van de opleiding ter beschikking gesteld wegens ontstentenis van betrekking in het ambt van lector.".

Art. 19. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij decreet ODXXVII, wordt een artikel 84vicies semel ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 84vicies semel. De vastbenoemde personeelsleden van een specifieke lerarenopleiding aan een centrum voor volwassenenonderwijs die aan de volgende voorwaarden voldoen, delen uiterlijk op 1 februari 2019 aan de inrichtende macht mee of ze na de stopzetting van de opleiding aan het centrum voor volwassenenonderwijs het liefst aan de hogeschool of aan de universiteit willen werken:
1° het betrokken personeelslid maakt geen gebruik van de mogelijkheid, vermeld in artikel 103undecies van dit decreet;
2° het betrokken personeelslid gaat na de stopzetting van de opleiding, overeenkomstig de regeling, vermeld in artikel V.206/1 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, over naar een hogeschool;
3° het betrokken personeelslid kan na de stopzetting van de specifieke lerarenopleiding ofwel naar een hogeschool ofwel naar een universiteit overgaan.".

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap

Art. 20. In artikel 5 van het decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap, het laatst gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, wordt in punt 16°/1, e), de zinsnede ", met uitzondering van de opleiding vermeld in artikel 4, § 3, derde lid, van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs" opgeheven.

Art. 21. In artikel 21 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 4 juli 2008, wordt paragraaf 1 vervangen door wat volgt:

"§1. Iedere student kan een studietoelage krijgen voor het behalen van een diploma voor twee bachelors, twee graduaten, een master, een lerarenopleiding en voor het voltooien van een voorbereidingsprogramma en een schakelprogramma.".

Art. 22. In artikel 23, §3, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 4 juli 2008 en gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2011, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt de zinsnede "in het tweede, derde en vierde lid" vervangen door de zinsnede "in het tweede, derde, vierde en vijfde lid";

2° er wordt een vijfde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Een student mag voor het behalen van een eerste graduaatsdiploma slechts zoveel studiepunten voor opleidingen van het hoger beroepsonderwijs verwerven dan het aantal studiepunten dat de totale studieomvang van de opleiding van het hoger beroepsonderwijs waarvoor de student zich in het academiejaar in kwestie heeft ingeschreven telt, vermeerderd met zestig.
De student die reeds een graduaatsdiploma behaald heeft, is studietoelagegerechtigd voor het behalen van zijn tweede graduaatsdiploma totdat hij in totaal maximaal het aantal studiepunten dat de totale studieomvang van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs waarvoor de student zich inschreef telt, vermeerderd met maximaal zestig studiepunten.".

Art. 23. In artikel 30 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 9 juli 2010, 25 april 2014, 19 juni 2015 en 17 juni 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2, 1°, worden de woorden "het Structuurdecreet" vervangen door de zinsnede "de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013";

2° in paragraaf 3, 3°, wordt de zinsnede "de bijlage bij het besluit van de Vlaamse Regering van 13 februari 2004 tot vaststelling van de lijst van de bachelor- en de masteropleidingen in het hoger onderwijs in Vlaanderen, zoals gewijzigd" vervangen door de zinsnede "de lijst, vermeld in artikel II.170, §2, van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013".

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs

Art. 24. In artikel 2 van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs, het laatst gewijzigd bij het decreet **ODXXVII**, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 11° wordt vervangen door wat volgt:
"11° deelcertificaat: een van rechtswege erkend studiebewijs, door het centrumbestuur uitgereikt aan een cursist die een module in de basiseducatie of het secundair volwassenenonderwijs met goed gevolg heeft beëindigd;";

2° in punt 12° worden de woorden "of het hoger" opgeheven;

3° in punt 24° worden de woorden "of een lector" opgeheven;

4° in punt 29° wordt de zinsnede ", met uitzondering van deze in het hoger beroepsonderwijs waar modules verder worden onderverdeeld in opleidingsonderdelen," opgeheven;

5° in punt 40° wordt de zinsnede ", het hoger beroepsonderwijs, een specifieke lerarenopleiding" opgeheven;

6° in punt 41° worden de woorden "of in het hoger beroepsonderwijs" opgeheven;

7° punt 42°bis wordt opgeheven;

8° punt 43° wordt opgeheven.

Art. 25. In artikel 4 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 30 april 2009, worden punt 3° en punt 4° opgeheven.

Art. 26. In artikel 5 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 30 april 2009, 9 juli 2010 en 12 juli 2013, wordt paragraaf 3 opgeheven.

Art. 27. Artikel 8 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 12 juli 2013 en gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, wordt opgeheven.

Art. 28. In artikel 9, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 23 december 2016, wordt de zinsnede "en de concordantie tussen de categorieën technisch hoger onderwijs, economisch hoger onderwijs, agrarisch hoger onderwijs, paramedisch hoger onderwijs, sociaal hoger onderwijs, artistiek hoger onderwijs, pedagogisch hoger onderwijs en maritiem hoger onderwijs en de studiegebieden van het hoger beroepsonderwijs" opgeheven.

Art. 29. In titel III, hoofdstuk IV, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 23 december 2016, wordt afdeling II, die bestaat uit artikel 16 tot en met 22, opgeheven.

Art. 30. Artikel 34 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 30 april 2009 en 9 juli 2010, wordt opgeheven.

Art. 31. Artikel 34bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 9 juli 2010, wordt opgeheven.

Art. 32. In artikel 35 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 23 december 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de zinsnede "vermeld in artikel 31, 32, 33, 34 en 34bis" wordt telkens vervangen door de zinsnede "vermeld in artikel 31, 32 en 33";

2° in paragraaf 2, 1°, worden de woorden "of modulebewijs" opgeheven.

Art. 33. In artikel 38 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 30 april 2009 en 19 juni 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, derde lid, worden de woorden "en in het hoger beroepsonderwijs ook voor elk opleidingsonderdeel" opgeheven;

2° paragraaf 2 wordt opgeheven.

Art. 34. In artikel 39 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 30 april 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 6° wordt vervangen door wat volgt:

"6° de procedure waarbij conflicten die plaatsvinden tussen de cursisten en de leden van de evaluatiecommissie voor de beraadslaging, worden behandeld of waarbij vermoede materiële vergissingen die na het afsluiten van de beraadslaging zijn vastgesteld, kunnen worden rechtgezet;";

2° er wordt een punt 7° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"7° de procedure voor vrijstelling van evaluaties en voor de regeling van betwistingen hierover.".

Art. 35. In artikel 41 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 30 april 2009, 8 mei 2009, 12 juli 2013, 19 juni 2015 en 23 december 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt de zin "In het hoger beroepsonderwijs wordt een module bekrachtigd met een modulebewijs." opgeheven;

2° in paragraaf 2 wordt punt 1° vervangen door wat volgt:

"1° een opleiding, met uitzondering van de opleidingen vermeld in § 3 en § 4;";

3° in paragraaf 4, 2°, worden tussen de woorden "een diploma" en de woorden "van gegradueerde" de woorden "of graad" ingevoegd;

4° paragraaf 5 en paragraaf 6 worden opgeheven.

Art. 36. In titel III, hoofdstuk IX, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 1 juli 2011, 12 juli 2013 en 19 juni 2015, wordt afdeling II, die bestaat uit de artikel 54 en 55, opgeheven.

Art. 37. In titel III, hoofdstuk IX, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 1 juli 2011, 12 juli 2013 en 19 juni 2015, wordt afdeling III, die bestaat uit artikel 55bis, opgeheven.

Art. 38. In artikel 56, 4°, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 12 juli 2013, wordt de zinsnede "of, indien het gaat om opleidingen van het hoger beroepsonderwijs of de specifieke lerarenopleiding, een ander daarvoor door de Vlaamse Regering aangewezen orgaan" opgeheven.

Art. 39. In artikel 60, §2, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 12 juli 2013, wordt de zinsnede ", specifieke lerarenopleiding of hoger beroepsonderwijs" opgeheven.

Art. 40. In artikel 63 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 23 december 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, 1°, wordt de zinsnede "vermeld in artikelen 7 en 8" vervangen door de zinsnede "vermeld in artikel 7";

2° in paragraaf 1, 1°, worden de woorden "en de organisatie van de specifieke lerarenopleidingen" opgeheven;

3° paragraaf 2 wordt vervangen door wat volgt:

"§2. De onderwijsbevoegdheid, vermeld in paragraaf 1, 1°, wordt vanaf 1 september 2017 voor het secundair volwassenenonderwijs per vestigingsplaats toegekend in de vorm van een studiegebied als vermeld in artikel 7.";

4° in paragraaf 2bis worden het derde en het vierde lid opgeheven;

5° in paragraaf 2bis wordt het bestaande vijfde lid, dat het derde lid wordt, vervangen door wat volgt:

"De Vlaamse Regering legt op basis van de criteria, vermeld in het eerste en het tweede lid, per vestigingsplaats van de centra voor volwassenenonderwijs een lijst vast met de onderwijsbevoegdheden voor de studiegebieden, vermeld in artikel 7.".

Art. 41. In artikel 64 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 23 december 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 2 wordt opgeheven;

2° in paragraaf 3 wordt de zinsnede "en 2" opgeheven;

3° paragraaf 5 wordt opgeheven;

4° in paragraaf 6, eerste lid, 1°, wordt de zinsnede ", of de specifieke lerarenopleiding" opgeheven;

5° in paragraaf 6, eerste lid, 1°, d), worden de woorden "of de specifieke lerarenopleiding" opgeheven;

6° in paragraaf 6, eerste lid, wordt punt 2° opgeheven;

7° in paragraaf 6, tweede lid, wordt de zinsnede "en 2" opgeheven.

Art. 42. Artikel 71 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 18 december 2015, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 71. De besturen van de centra voor volwassenenonderwijs kunnen met de hogescholen of universiteiten een overeenkomst sluiten over de organisatie van de lerarenopleidingen voor het gebruik van infrastructuur.".

Art. 43. Artikel 72 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 18 december 2015, wordt opgeheven.

Art. 44. In artikel 97 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 12 juli 2013 en gewijzigd bij de decreten van 19 december 2014 en **ODXXVII**, worden paragraaf 2 en paragraaf 7 opgeheven.

Art. 45. In artikel 97bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 12 juli 2013 en gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, wordt de zinsnede ", II.155" opgeheven.

Art. 46. In artikel 109, §1, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, worden de woorden "of voor het hoger beroepsonderwijs het opleidingsonderdeel" opgeheven.

Art. 47. In artikel 121, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, worden de woorden "of in het hoger beroepsonderwijs het opleidingsonderdeel" opgeheven.

Art. 48. In titel VI, hoofdstuk II, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 30 april 2009 en 21 december 2012, wordt afdeling III, die bestaat uit artikel 130bis, opgeheven.

Art. 49. Artikel 181bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 9 juli 2010 en vervangen bij het decreet van 12 juli 2013, wordt opgeheven.

Art. 50. Artikel 185bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 185bis. Op 1 september 2019 verliezen de centra voor volwassenenonderwijs de onderwijsbevoegdheid voor de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs en de bevoegdheid om de overeenstemmende diploma's van gegradueerde te verlenen.

De centra voor volwassenenonderwijs sluiten een overeenkomst met een hogeschool als vermeld in artikel II.3 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, die de betreffende opleidingen zal aanbieden. Die overeenkomst betreft de wijze waarop de ingeschreven cursisten hun opleiding kunnen voltooien.".

Art. 51. Artikel 194bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 19 juni 2015, wordt opgeheven.

Hoofdstuk 5. Wijzigingen van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur

Art. 52. In artikel 14, eerste lid, van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur, gewijzigd bij de decreten van 1 juli 2011 en 23 december 2016, wordt het woord "vijf" vervangen door het woord "vier".

Art. 53. In artikel 15/1, §3, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 12 juli 2013 en vervangen bij het decreet van 23 december 2016, wordt de zinsnede "samenwerkingsverbanden, vermeld in artikel 50 van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs" vervangen door het woord "hogescholen".

Art. 54. In artikel 15/2 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 23 december 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, wordt de zinsnede "samenwerkingsverbanden, vermeld in artikel 50 van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs," vervangen door het woord "hogescholen";

2° in paragraaf 1, eerste lid, worden de woorden "samenwerkingsverbanden kunnen" vervangen door de woorden "hogescholen kunnen";

3° in paragraaf 3, eerste lid, wordt de zinsnede "artikel 12 van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs" vervangen door de zinsnede "artikel II.26 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013".

Hoofdstuk 6. Wijzigingen van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010

Art. 55. In artikel 2, §2/1, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, ingevoegd bij het decreet van 12 juli 2013, wordt de zinsnede "het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs" vervangen door de zinsnede "de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013".

Art. 56. In artikel 132, tweede lid, van dezelfde codex wordt de zinsnede "het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs" vervangen door de zinsnede "de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013".

Art. 57. In artikel 158, eerste lid, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 12 juli 2013, wordt de zinsnede "de datum voor omvorming, vermeld in artikel 161, § 2, eerste lid, van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na

secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs" vervangen door de zinsnede "de omvorming, vermeld in artikel II.150/1 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013,".

Hoofdstuk 7. Wijzigingen van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013

Art. 58. In artikel I.3 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, bekrachtigd bij het decreet van 20 december 2013, gewijzigd bij de decreten van 21 maart 2014, **ODXXVII** en **het decreet hoger onderwijs**, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een punt 11°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"11°/1 beroepskwalificatie: een afgerond en ingeschaald geheel van competenties waarmee een beroep kan uitgeoefend worden als vermeld in artikel 8 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur;";

2° punt 19° wordt opgeheven;

3° in punt 29° worden tussen de woorden "een diplomacontract voor" en de woorden "een professioneel of" de woorden "een opleiding van het hoger beroepsonderwijs of" ingevoegd;

4° in punt 33° wordt tussen de woorden "aanduiding van" en het woord "bachelor" de zinsnede "gegradueerde," ingevoegd;

5° er wordt een punt 43°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"43°/1 onderwijskwalificatie: een afgerond en ingeschaald geheel van competenties dat noodzakelijk is om maatschappelijk te functioneren en te participeren, waarmee verdere studies in het secundair of in het hoger onderwijs aangevat kunnen worden of waarmee beroepsactiviteiten uitgeoefend kunnen worden als vermeld in artikel 9 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur;";

7° er wordt een punt 77°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"77/1 werkplekleren: leeractiviteiten die gericht zijn op het verwerven van algemene of beroepsgerichte competenties, waarbij de arbeidssituatie de leeromgeving is;".

Art. 59. In artikel II.7 van dezelfde codex wordt tussen de woorden "graden van" en het woord "bachelor" de zinsnede "gegradueerde," ingevoegd.

Art. 60. In artikel II.23 van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 3, eerste lid, wordt punt 3° opgeheven;

2° in paragraaf 4 wordt punt 3° opgeheven.

Art. 61. In artikel II.24 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014, 23 december 2016 en **het decreet hoger onderwijs**, worden punt 6°, punt 7° en punt 8° opgeheven.

Art. 62. In artikel II.57, eerste lid, van dezelfde codex wordt de zin "Het hoger onderwijs omvat opleidingen die leiden tot de graad van bachelor en de graad van master en opleidingen van het hoger beroepsonderwijs die leiden tot een diploma van gegradueerde en specifieke lerarenopleidingen die leiden tot een diploma van leraar." vervangen door de zin "Het hoger onderwijs omvat opleidingen die leiden

tot de graad van gegradueerde, de graad van bachelor, de graad van master en specifieke lerarenopleidingen die leiden tot een diploma van leraar.”.

Art. 63. In artikel II.59 van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 worden de woorden “het diploma” vervangen door de woorden “de graad”;

2° in paragraaf 1 wordt de zinsnede “overeenkomstig bepalingen, vermeld in het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs” opgeheven;

3° in paragraaf 3, 1°, worden de woorden “het diploma” vervangen door de woorden “de graad”;

4° in paragraaf 4, 1°, worden de woorden “het diploma” vervangen door de woorden “de graad”.

Art. 64. Aan artikel II.62, §1, van dezelfde codex worden de woorden “of van een opleiding van het hoger beroepsonderwijs” toegevoegd.

Art. 65. In artikel II.63, §2, van dezelfde codex wordt de zinsnede “een minimale globale duur van 2 jaar en” opgeheven.

Art. 66. . In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij **het decreet hoger onderwijs van** , wordt een artikel II.66/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.66/2. Elke graduaatsopleiding bevat een relevant aandeel werkplekleren. Als minimale norm geldt een derde van de studieomvang.”

Art. 67. Aan artikel II.68 van dezelfde codex wordt een zesde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De domeinspecifieke leerresultaten voor de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs komen tot stand volgens de procedure, vermeld in artikel 15/2 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur.”.

Art. 68. In artikel II.71 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 25 april 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt de inleidende zin vervangen door wat volgt:

“De hogescholen kunnen in het hoger beroepsonderwijs en in het hoger professioneel onderwijs opleidingen organiseren en de overeenstemmende graden van gegradueerde respectievelijk van bachelor verlenen in of over de volgende studiegebieden:”;

3° paragraaf 3 wordt vervangen door wat volgt:

“§3. De Hogere Zeevaartschool kan in het hoger beroepsonderwijs, in het hoger professioneel onderwijs en in het academisch onderwijs opleidingen aanbieden en de overeenstemmende graden van respectievelijk gegradueerde, van bachelor en van bachelor en master verlenen in het studiegebied Nautische wetenschappen.”.

Art. 69. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het **decreet hoger onderwijs** van ..., wordt een artikel II.72/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II. 72/1. §1. Met ingang van het academiejaar 2019-2020 dragen de centra voor volwassenenonderwijs hun bevoegdheid voor het aanbieden van opleidingen van het hoger beroepsonderwijs en het verlenen van het overeenstemmende diploma van gegradueerde over aan de hogescholen.

De hogeschool waaraan een centrum voor volwassenenonderwijs de bevoegdheid, vermeld in het eerste lid, heeft overgedragen, oefent die bevoegdheid uit conform artikel II.83 tot en met II.100.

§2. De hogeschool treedt na de overdracht van de bevoegdheden, vermeld in het eerste lid, voor de overgedragen bevoegdheden in de rechten en verplichtingen van het centrum voor volwassenenonderwijs die zijn bevoegdheden heeft overgedragen aan de hogeschool.

Naar aanleiding van de overdracht van de desbetreffende opleidingen sluiten de hogeschool en het centrum voor volwassenenonderwijs een overeenkomst waarin ten minste afspraken gemaakt worden over de overdracht, de terbeschikkingstelling en het gebruik van infrastructuur en onroerende goederen, en over financiële aangelegenheden.

§3. De hogescholen voorzien in aangepaste overgangs- en begeleidingsmaatregelen opdat studenten die vóór het academiejaar 2019-2020 gestart zijn in een opleiding van het hoger beroepsonderwijs aan een centrum voor volwassenenonderwijs, dat met ingang van het academiejaar 2019-2020 overgedragen wordt aan een hogeschool, hun opleiding kunnen voltooien. Dat betekent minimaal dat:

1° de hogeschool de studiebewijzen en de punten die de student verworven heeft in de desbetreffende opleiding in het centrum voor volwassenenonderwijs, overneemt. Die studiebewijzen worden geacht verworven te zijn in de ontvangende hogeschool;

2° de hogeschool de vrijstellingen voor een module, een opleidingsonderdeel of voor een deel ervan, die de student verkregen heeft voor de desbetreffende opleiding, overneemt.".

Art. 70. In artikel II.75, §3, 3°, van dezelfde codex worden tussen de woorden "het diploma" en de woorden "van gegradueerde" de woorden "of de graad" ingevoegd.

Art. 71. Artikel II.83 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 83. §1. De Arteveldehogeschool kan in de vestiging Gent opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:

1° Gezondheidszorg, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

2° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

3° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

4° Onderwijs, waarvoor:

a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

5° Sociaal-agogisch werk, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.

§2. De Arteveldehogeschool kan in de vestiging Oudenaarde opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:

1° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
2° Gezondheidszorg, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.".

Art. 72. Artikel II.84 van dezelfde codex, vervangen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 20 december 2013 en gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 5 september 2014, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.84. §1. Odisee kan in de vestiging Brussel-Hoofdstad en Dilbeek opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:

1° Gezondheidszorg, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

2° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

3° Onderwijs, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

4° Sociaal-agogisch werk, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.

§2. Odisee kan in de vestigingen Gent, Sint-Niklaas en Aalst opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:

1° Biotechniek, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

2° Gezondheidszorg, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

3° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
4° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
5° Onderwijs, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.".

Art. 73. Artikel II.85 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van **ODXXVII**, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.85. §1 De Erasmushogeschool Brussel kan in de vestiging Brussel-Hoofdstad en Vilvoorde opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:
1° Architectuur, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
2° Audiovisuele en beeldende kunst, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
b) in het academisch onderwijs de graden van bachelor en master kunnen worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
c) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
3° Biotechniek, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
4° Gezondheidszorg, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
5° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
6° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
7° Muziek en podiumkunsten, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;

b) in het academisch onderwijs de graden van bachelor en master kunnen worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
c) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;

8° Onderwijs, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

9° Sociaal-agogisch werk, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.

§2. De Erasmushogeschool Brussel kan in de vestiging Leuven opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:
1° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
2° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
3° Sociaal-agogisch werk, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.”.

Art. 74. Aan artikel II.87 van dezelfde codex wordt een punt c) toegevoegd, dat luidt als volgt:

“c) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.”.

Art. 75. Artikel II.88 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

“Art. II.88. §1. De Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen kan in de vestigingen Antwerpen, Turnhout, Mechelen en Lier opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:
1° Audiovisuele en beeldende kunst, waarvoor:
a) in het academisch onderwijs de graden van bachelor en master kunnen worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;

2° Gezondheidszorg, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

3° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

4° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;

b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

5° Muziek en podiumkunsten, waarvoor:

a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;

b) in het academisch onderwijs de graden van bachelor en master kunnen worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;

c) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;

6° Onderwijs, waarvoor:

a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;

b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

7° Sociaal-agogisch werk, waarvoor:

a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;

b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.

§2. De Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen kan in de vestiging Boom opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:

1° Gezondheidszorg, waarvoor:

a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;

b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

2° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:

a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;

b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

3° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:

a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;

b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

4° Onderwijs, waarvoor:

a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;

b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

5° Sociaal-agogisch werk, waarvoor:

a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;

b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.

§3. De Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen kan in de vestiging Turnhout opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in het studiegebied Biotechniek, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.”.

Art. 76. Artikel II.89 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.89. §1. De Hogeschool Gent kan in de vestigingen Gent en Aalst opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:

1° Architectuur, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

2° Audiovisuele en beeldende kunst, waarvoor:
   a) in het academisch onderwijs de graden van bachelor en master kunnen worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;

3° Biotechniek, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

4° Gezondheidszorg, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

5° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

6° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

7° Muziek en podiumkunsten, waarvoor:
   a) in het academisch onderwijs de graden van bachelor en master kunnen worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;

8° Onderwijs, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

9° Sociaal-agogisch werk, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.

§2. De Hogeschool Gent kan in de vestiging Dendermonde opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in het studiegebied Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.

§3. De Hogeschool Gent kan in de vestiging Lokeren opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in het studiegebied Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.”.

Art. 77. Artikel II.90 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

“Art. II.90. §1. De Hogeschool PXL kan in de vestiging Hasselt opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:

1° Audiovisuele en beeldende kunst, waarvoor:
- a) in het academisch onderwijs de graden van bachelor en master kunnen worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
- b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;

2° Biotechniek, waarvoor:
- a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
- b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

3° Gezondheidszorg, waarvoor:
- a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
- b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

4° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
- a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
- b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

5° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:
- a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
- b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

6° Muziek en podiumkunsten, waarvoor:
- a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
- b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;

7° Onderwijs, waarvoor:
- a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
- b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

8° Sociaal-agogisch werk, waarvoor:
- a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
- b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.

§2. De Hogeschool PXL kan in de vestigingen Diest en Leuven opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in het studiegebied Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.

§3. De Hogeschool PXL kan in de vestiging Maasmechelen opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:
1° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
2° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.".

Art. 78. Artikel II.91 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.91. §1. De Hogeschool West-Vlaanderen kan in de vestigingen Brugge, Oostende en Kortrijk opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:
1° Architectuur, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
2° Gezondheidszorg, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
3° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
4° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
5° Onderwijs, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
6° Sociaal-agogisch werk, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.".

Art. 79. Artikel II.92 van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 25 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.92. §1. De LUCA School of Arts kan in de vestigingen Brussel-Hoofdstad, Leuven en Gent opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:
1° Architectuur, waarvoor:
a) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
b) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
2° Audiovisuele en beeldende kunst, waarvoor:

a) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
b) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
c) in het academisch onderwijs de graden van bachelor en master kunnen worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;

3° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:
a) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
b) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;

4° Muziek en podiumkunsten, waarvoor:
a) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
b) in het academisch onderwijs de graden van bachelor en master kunnen worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;

§2. De LUCA School of Arts kan in de vestiging Diepenbeek opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in volgende studiegebieden:

1° Audiovisuele en beeldende kunst, waarvoor:
a) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
b) in het academisch onderwijs de graden van bachelor en master kunnen worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;

Art. 80. Artikel II.93 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.93. De Karel de Grote-Hogeschool - Katholieke Hogeschool Antwerpen kan in de vestiging Antwerpen opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:

1° Audiovisuele en beeldende kunst, waarvoor:
a) in het academisch onderwijs de graden van bachelor en master kunnen worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;

2° Gezondheidszorg, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

3° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

4° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

5° Onderwijs, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
6° Sociaal-agogisch werk, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.".

Art. 81. Artikel II.94 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.94. §1. De Katholieke Hogeschool Vives Noord kan in de vestigingen Brugge en Oostende opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:
1° Gezondheidszorg, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
2° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
3° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
4° Onderwijs, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.

§2. De Katholieke Hogeschool Vives Noord kan in de vestigingen Ieper en Koksijde opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:
1° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
2° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.".

Art. 82. Artikel II.95 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.95. §1. Thomas More Kempen kan in de vestigingen Vorselaar, Turnhout, Geel en Lier opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:
1° Biotechniek, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
2° Gezondheidszorg, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;

b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

3° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

4° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

5° Onderwijs, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

6° Sociaal-agogisch werk, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.”.

Art. 83. Artikel II.96 van dezelfde codex, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. II. 96. §1. UC Leuven kan in de vestigingen Leuven en Diest opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:

1° Gezondheidszorg, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

2° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

3° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

4° Onderwijs, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

5° Sociaal-agogisch werk, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.

§2. UC Leuven kan in de vestiging Leuven opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in het studiegebied Biotechniek, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.”.

Art. 84. Artikel II.97 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 25 april 2014 en het besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2014, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.97. §1. UC Limburg kan in de vestiging Diepenbeek opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:

1° Gezondheidszorg, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
2° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
3° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
4° Onderwijs, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
5° Sociaal-agogisch werk, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.".

Art. 85. Artikel II.98 van dezelfde codex, vervangen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 20 december 2013, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.98. §1. Thomas More Mechelen-Antwerpen kan in de vestigingen Mechelen en Sint-Katelijne-Waver opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:

1° Architectuur, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
2° Gezondheidszorg, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
3° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
4° Onderwijs, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;

b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

5° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:

a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;

b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.

§2. Thomas More Mechelen-Antwerpen kan in de vestiging Antwerpen opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:

1° Biotechniek, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

2° Gezondheidszorg, waarvoor:

a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;

b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

3° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

4° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

5° Sociaal-agogisch werk, waarvoor:

a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;

b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.”.

Art. 86. Artikel II.100 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

“Art. II.100. De Katholieke Hogeschool Vives Zuid kan in de vestigingen Kortrijk, Tielt, Roeselare en Torhout opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:

1° Biotechniek, waarvoor:

a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;

b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

2° Gezondheidszorg, waarvoor:

a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;

b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

3° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:

a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;

b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

4° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:

a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;

b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

5° Onderwijs, waarvoor:

a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;

b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

6° Sociaal-agogisch werk, waarvoor:

a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.”.

Art. 87. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het **decreet hoger onderwijs**, wordt een artikel II.100/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.100/1. Naast de opleidingen, vermeld in artikel II.88, kan de Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen in de vestiging Mol de opleiding van het hoger beroepsonderwijs Openbare Werken aanbieden en de graad van gegradueerde verlenen.

Naast de opleidingen, vermeld in artikel II.89, kan de Hogeschool Gent in de vestiging Geraardsbergen de opleiding van het hoger beroepsonderwijs Boekhouden aanbieden en de graad van gegradueerde verlenen.

Naast de opleidingen, vermeld in artikel II.91, kan de Hogeschool West-Vlaanderen in de vestiging Antwerpen de opleiding van het hoger beroepsonderwijs Bouwkundig Tekenaar aanbieden en de graad van gegradueerde verlenen.

Naast de opleidingen, vermeld in artikel II.94, kan de Katholieke Hogeschool Vives Noord in de vestiging Kortrijk de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs Elektromechanica, Elektronica en Mechanica aanbieden en de graad van gegradueerde verlenen.

Naast de opleidingen, vermeld in artikel II.95, kan Thomas More Kempen in de vestiging Herentals de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs Boekhouden en Informatica aanbieden en de graad van gegradueerde verlenen.

Naast de opleidingen, vermeld in artikel II.97, kan UC Limburg:
1° in de vestiging Maasmechelen de opleiding van het hoger beroepsonderwijs Boekhouden aanbieden en de graad van gegradueerde verlenen;
2° in de vestiging Overpelt de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs Elektriciteit en Mechanica aanbieden en de graad van gegradueerde verlenen.

Naast de opleidingen, vermeld in artikel II.98, kan Thomas More Mechelen-Antwerpen in de vestiging Sint-Niklaas de opleiding van het hoger beroepsonderwijs Boekhouden aanbieden en de graad van gegradueerde verlenen.

Naast de opleidingen, vermeld in artikel II.100, kan de Katholieke Hogeschool Vives Zuid in de vestiging Brugge de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs Informatica en Motorvoertuigentechniek aanbieden en de graad van gegradueerde verlenen.

Indien een opleiding vermeld in dit artikel, gedurende twee opeenvolgende academiejaren niet wordt ingericht, vervalt de onderwijsbevoegdheid.”.

Art. 88. Artikel II.104 van dezelfde codex wordt opgeheven.

Art. 89. In artikel II.115 van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 18 december 2015, wordt de zinsnede “en/of centra voor volwassenenonderwijs” opgeheven.

Art. 90. In artikel II.116, tweede lid, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 18 december 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de zinsnede “en/of centra voor volwassenenonderwijs” wordt opgeheven;

2° de zinsnede "(zowel geïntegreerde lerarenopleidingen als specifieke lerarenopleidingen)" wordt opgeheven.

Art. 91. In artikel II.133, §1, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in de inleidende zin wordt tussen de woorden "graden van" en het woord "bachelor" de zinsnede "gegradueerde, " ingevoegd;

2° er wordt een punt 4° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"4° ofwel als opleiding van het hoger beroepsonderwijs is geactualiseerd conform afdeling 3/1.".

Art. 92. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het **decreet hoger onderwijs**, wordt een artikel II.150/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.150/1 §1. In het advies over de ontwikkeling van een onderwijskwalificatie, vermeld in artikel 15/1 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur, verleent de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering ook een advies over de verwantschap van:

1° de onderwijskwalificatie met een of meer bestaande opleidingen van het hoger beroepsonderwijs. Daarvoor vraagt de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering inbreng van vertegenwoordigers van de hogescholen;

2° de beroepskwalificatie waarvoor geen onderwijskwalificatie wordt ontwikkeld, met een of meer bestaande opleidingen van het hoger beroepsonderwijs.

De bevoegde dienst van de Vlaamse Regering kan bij het advies over de verwantschap rekening houden met de volgende criteria:

1° de sectorale indeling;

2° de indeling naar beroepsgroep;

3° de wetenschappelijke discipline of het studiegebied.

De verwantschap kan worden vastgelegd op het niveau van de volledige opleiding of op het niveau van de afstudeerrichtingen of de opties van een opleiding van het hoger beroepsonderwijs.

§2. De Vlaamse Regering beslist over de verwantschap met bestaande HBO5-opleidingen.

Als de Vlaamse Regering beslist dat een bestaande HBO5-opleiding verwant is met een beroepskwalificatie waarvoor een onderwijskwalificatie wordt ontwikkeld, wordt de bestaande HBO5-opleiding omgevormd tot die onderwijskwalificatie.

Als er een verwantschap wordt bepaald met verschillende onderwijskwalificaties of met een onderwijskwalificatie met verschillende afstudeerrichtingen, hebben de hogescholen de vrijheid om te kiezen tot welke onderwijskwalificatie ze de bestaande HBO5-opleiding zullen omvormen.

Hogescholen die een bestaande HBO5-opleiding omvormen, hoeven geen macrodoelmatigheidstoets als vermeld in artikel II.152, 3°, aan te vragen.

Als de Vlaamse Regering beslist dat een bestaande HBO5-opleiding verwant is met een beroepskwalificatie waarvoor geen onderwijskwalificatie wordt ontwikkeld, wordt die opleiding stopgezet. De hogeschool kan vanaf het volgende academiejaar geen nieuwe studenten meer inschrijven. Het instellingsbestuur

garandeert de voorzieningen die nodig zijn om de ingeschreven studenten hun opleiding te kunnen laten voltooien.

Als de Vlaamse Regering beslist dat er geen bestaande HBO5-opleiding verwant is met een beroepskwalificatie waarvoor een onderwijskwalificatie wordt ontwikkeld, wordt de graduaatsopleiding die leidt tot de onderwijskwalificatie, als een nieuwe opleiding beschouwd. Hogescholen kunnen een aanvraag indienen om die opleiding aan te bieden volgens de procedure, vermeld in artikel II.152 en II.153.

§3. Hogescholen die geen onderwijsbevoegdheid hebben voor een bestaande HBO5-opleiding die wordt omgevormd, kunnen een aanvraag indienen om die opleiding aan te bieden. Die aanvraag wordt ingediend volgens de procedure, vermeld in artikel II.152 en II.153, en kan op zijn vroegst in het kalenderjaar dat volgt op de erkenning van de desbetreffende opleiding aan de andere hogescholen, worden ingediend.".

Art. 93. Aan artikel II.153 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015 en het **decreet hoger onderwijs**, wordt aan paragraaf 8 een tweede tot en met een vijfde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

"In afwijking van paragraaf 1, eerste lid, vervalt een positief besluit over de aanvraag van een graduaatsopleiding op het einde van het vijfde academiejaar dat volgt op de dag van de start van de opleiding in kwestie.

Een positief besluit over de aanvraag van een graduaatsopleiding vervalt automatisch als het instellingsbestuur de opleiding niet start in het derde academiejaar dat volgt op de bekendmaking aan het instellingsbestuur. Voor de besluiten die zijn bekendgemaakt tijdens het academiejaar 2017-2018, start de voormelde periode van 3 jaar in het academiejaar 2019-2020.

De accreditatieorganisatie kan de geldigheidsduur van een positief besluit over de aanvraag van een opleiding verlengen ter vrijwaring van de gelijktijdige en geclusterde organisatie van externe beoordelingen. De totale duur van de erkenning als nieuwe opleiding kan nooit meer dan 8 academiejaren zijn.

In afwijking van het tweede lid bedraagt de geldigheidsduur van de positieve besluiten over de aanvragen van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs die zijn verleend tijdens het academiejaar 2014-2015, 6 jaar vanaf het academiejaar dat volgt op de bekendmaking aan het instellingsbestuur.".

Art. 94. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het **decreet hoger onderwijs**, wordt een artikel II.153/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.153/1. De accreditatieorganisatie adviseert over de toets nieuwe opleiding voor de omvorming van bestaande HBO5-opleidingen uiterlijk op 15 april voor de aanvragen die uiterlijk op 30 november van het voorafgaande kalenderjaar zijn ingediend, en uiterlijk op 30 oktober voor de aanvragen die uiterlijk op 31 mei van hetzelfde kalenderjaar zijn ingediend.

De accreditatieorganisatie bezorgt uiterlijk één maand vóór het verstrijken van de termijn een ontwerp van toetsingsrapport aan de instelling, die de mogelijkheid krijgt om opmerkingen te formuleren.

Het instellingsbestuur kan het onderdeel van de aanvraag voor de toets nieuwe opleiding intrekken uiterlijk binnen een termijn van twintig dagen, die ingaat de dag na de ontvangst van het ontwerp. Het instellingsbestuur beschikt over een termijn van zestig dagen om het onderdeel van de aanvraag voor de toets nieuwe

opleiding opnieuw in te dienen bij de accreditatieorganisatie. De termijn van zestig dagen gaat in op de dag na de intrekking van de initiële aanvraag.

De termijnen, die lopen vanaf de datum waarop de aanvraag uiterlijk ingediend moet zijn tot en met de datum waarop de accreditatieorganisatie uiterlijk haar advies uitbrengt, worden in geval van intrekking van het onderdeel van de aanvraag voor de toets nieuwe opleiding geschorst vanaf de intrekking van het onderdeel van de aanvraag tot en met de datum van de betekening van de herindiening ervan.

Als het besluit over de "toets nieuwe opleiding" in het kader van een omvorming als vermeld in artikel 51, 5°, negatief is, kan het instellingsbestuur nog maximaal 1 academiejaar de om te vormen HBO5-opleiding aanbieden en hiervoor studenten inschrijven. Het programma van deze opleiding wordt ingericht conform artikelen II.67 en II.69 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013.

Een instelling kan na een negatief toetsingsbesluit voor een identieke opleiding nog een keer een aanvraag voor een "toets nieuwe opleiding" indienen. Als het besluit over de "toets nieuwe opleiding" in het kader van een omvorming als vermeld in artikel 51, 5°, opnieuw negatief is, bouwt de instelling de opleiding af of zet ze die stop. Het instellingsbestuur garandeert de voorzieningen die nodig zijn om de ingeschreven studenten hun opleiding te kunnen laten voltooien.".

Art. 95. Artikel II.155 van dezelfde codex wordt opgeheven.

Art. 96. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 9, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014, 19 juni 2015 en 17 juni 2016, wordt een afdeling 3/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

"Afdeling 3/1. Actualisatie van bestaande opleidingen van het hoger beroepsonderwijs".

Art. 97. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het **decreet hoger onderwijs**, wordt in afdeling 3/1, ingevoegd bij artikel 96, een artikel II.155/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.155/1. De bestaande HBO5-opleidingen waarvoor nog geen verwante beroepskwalificatie is erkend, worden geactualiseerd.".

Art. 98. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het **decreet hoger onderwijs**, wordt in dezelfde afdeling 3/1 een artikel II.155/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.155/2. §1. De hogescholen die onderwijsbevoegdheid bezitten voor een van de opleidingen, vermeld in artikel II.155/1, schrijven gezamenlijk per opleiding de domeinspecifieke leerresultaten uit op basis van de niveaudescriptoren, vermeld in artikel 6 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur. Ze organiseren daartoe structureel onderling overleg, waarbij ook de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering wordt betrokken. De hogescholen kunnen voor deze opdracht een beroep doen op externe experten.

De formulering van de domeinspecifieke leerresultaten is concreet en beroepsgericht en waarborgt de toepassing van Vlaamse, federale en internationale regelgeving over de beroepsuitoefening.

§2. De beschrijving van de domeinspecifieke leerresultaten wordt gevalideerd door de accreditatieorganisatie. De hogescholen dienen daarvoor samen een vraag tot validatie in bij de accreditatieorganisatie. Die aanvraag vermeldt de hogescholen die onderwijsbevoegdheid bezitten voor de desbetreffende opleiding, maar die de vraag niet mee willen indienen.

§3. Als een hogeschool die onderwijsbevoegdheid bezit voor een opleiding die moet worden geactualiseerd, de aanvraag, vermeld in paragraaf 2, niet mee ondertekent, verliest ze de onderwijsbevoegdheid voor de opleiding en wordt die opleiding stopgezet. De hogeschool kan vanaf het volgende academiejaar geen nieuwe studenten meer inschrijven. Het instellingsbestuur garandeert de nodige voorzieningen die toelaten dat de ingeschreven studenten hun opleiding kunnen voltooien.

§4. De accreditatieorganisatie bezorgt de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering de gevalideerde domeinspecifieke leerresultaten met de daarin vervatte competenties voor registratie in een kwalificatiedatabank.

§5. De bevoegde dienst van de Vlaamse Regering legt, na advies van de hogescholen, de studieomvang van 90 of 120 studiepunten van de opleiding vast en het aandeel werkplekleren van de opleiding, dat minimaal een derde van de studieomvang bedraagt.

§6. De hogeschool bepaalt voor elke geactualiseerde opleiding een opleidingsprogramma, dat bestaat uit een samenhangend geheel van opleidingsonderdelen, en schrijft voor elk opleidingsonderdeel leerresultaten uit.”.

Art. 99. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het **decreet hoger onderwijs**, wordt in dezelfde afdeling 3/1 een artikel II.155/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.155/3. De Vlaamse Regering neemt de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs die volgens de procedure, vermeld in deze afdeling, zijn geactualiseerd, op in de lijst, vermeld in artikel II.170.

Door een opleiding van het hoger beroepsonderwijs op te nemen in de lijst als vermeld in het eerste lid, wordt het door de Vlaamse Regering erkende opleidingsprofiel, het door de Vlaamse minister bevoegd voor Onderwijs goedgekeurde structuurschema of het goedgekeurde leerplan en lessentabel van de desbetreffende opleiding opgeheven.”.

Art. 100. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het **decreet hoger onderwijs**, wordt in dezelfde afdeling 3/1 een artikel II.155/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.155/4. §1.Opleidingen, geactualiseerd volgens de procedure, vermeld in deze afdeling, die op een later tijdstip verwant worden verklaard met een of meer erkende beroepskwalificaties, waarvoor wordt beslist om een onderwijskwalificatie te ontwikkelen, worden omgevormd als vermeld in artikel II.150/1.

§2. De bevoegde dienst van de Vlaamse Regering maakt op 1 februari 2024 een lijst van graduaatsopleidingen die zijn geactualiseerd, maar nog niet zijn omgevormd omdat er nog geen verwante beroepskwalificatie is erkend.

Als de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering adviseert dat er voor een bestaande graduaatsopleiding geen beroepskwalificatie zal worden erkend die ermee verwant kan worden verklaard, beslist de Vlaamse Regering dat de betrokken graduaatsopleiding wordt stopgezet. De hogeschool kan vanaf het volgende academiejaar geen nieuwe studenten meer inschrijven. Het instellingsbestuur garandeert de nodige voorzieningen die toelaten dat de ingeschreven studenten hun opleiding kunnen voltooien.

Als de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering adviseert dat er voor een bestaande graduaatsopleiding in de toekomst wel nog een beroepskwalificatie zal worden erkend die ermee verwant kan worden verklaard, beslist de Vlaamse

Regering dat de betrokken graduaatsopleiding opnieuw moet worden geactualiseerd volgens de procedure, vermeld in deze afdeling.

De hogescholen kunnen de opleiding pas aanbieden nadat ze met positief gevolg de toets nieuwe opleiding bij het accreditatieorgaan hebben ondergaan volgens de procedure, vermeld in artikel II.153/1. Ze dienen daarvoor een dossier in uiterlijk op 30 november 2024.

§3. Als een hogeschool voor een opleiding van het hoger beroepsonderwijs, met uitzondering van de HBO5-opleiding verpleegkunde, uiterlijk op 30 november 2024 nog nooit een toets nieuwe opleiding heeft aangevraagd bij de accreditatieorganisatie, verliest de hogeschool de onderwijsbevoegdheid voor die opleiding.”.

Art. 101. In artikel II.161 van dezelfde codex wordt tussen de woorden “studieomvang van” en het woord “bachelor” de zinsnede “graduaats-, ” ingevoegd.

Art. 102. Aan artikel II.164 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2016, wordt een paragraaf 3 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§3. In het academiejaar dat de uitbreiding van de studieomvang van een graduaatsopleiding wordt ingevoerd en in de twee academiejaren die daarop volgen kunnen studenten nog het diploma behalen van de graduaatsopleiding op basis van de studieomvang van voor de uitbreiding. Deze mogelijkheid bestaat voor studenten die reeds in de graduaatsopleiding ingeschreven waren vóór het academiejaar waarin de uitbreiding van de studieomvang wordt ingevoerd.

Instellingen moeten door middel van de organisatie van specifieke studietrajecten met een studieomvang van ten hoogste de omvang van de studie-uitbreiding aan studenten die een graduaatsopleiding van 90 of 120 studiepunten hebben voltooid, de mogelijkheid bieden om de graad van gegradueerde te behalen van de in studieomvang uitgebreide graduaatsopleiding.”.

Art. 103. In artikel II.165 van dezelfde codex worden punt 1° en 2° vervangen door wat volgt:

“1° het omvormen van graduaats-, bachelor- of masteropleidingen tot een gezamenlijk georganiseerde opleiding als vermeld in artikel II.171;
2° het omvormen van een graduaats-, bachelor- of masteropleiding tot een gezamenlijk georganiseerde opleiding, waarbij de toetredende instelling de graduaats-, bachelor- of masteropleiding op het ogenblik van de omvorming niet aanbiedt, vermeld in artikel II.166;”.

Art. 104. In artikel II.166, §1, van dezelfde codex wordt tussen het woord “bestaande” en de zinsnede “bachelor-” de zinsnede “graduaats-, ” ingevoegd.

Art. 105. In artikel II.171, §2, van dezelfde codex wordt tussen de woorden “graad van” en het woord “bachelor” de zinsnede “gegradueerde,” ingevoegd.

Art. 106. In artikel II.172 van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt tussen de zinsnede “3 jaar” en het woord “aanbiedt” de zinsnede “of voor opleidingen van niveau 5 ten minste 90 studiepunten” ingevoegd;

2° in paragraaf 1 wordt tussen de woorden “graad van” en het woord “bachelor” de zinsnede “gegradueerde,” ingevoegd;

3° paragraaf 3 wordt vervangen door wat volgt:

"§3. Een universiteit of een hogeschool kan binnen de perken van haar onderwijsbevoegdheid met 1 of meer buitenlandse instellingen voor hoger onderwijs of met de Koninklijke Militaire School in Brussel een gezamenlijk diploma uitreiken en de betreffende graad van gegradueerde, bachelor of master verlenen aan de student die met succes een door de betrokken instellingen gezamenlijke opleiding heeft voltooid. Een universiteit kan binnen de perken van haar onderwijsbevoegdheid met 1 of meer universiteiten van de Franse Gemeenschap een gezamenlijk diploma uitreiken en de betreffende graad van bachelor of master verlenen aan de student die met succes een door de betrokken instellingen gezamenlijke opleiding heeft voltooid. Een hogeschool kan binnen de perken van haar onderwijsbevoegdheid met 1 of meer hogescholen van de Franse of Duitstalige Gemeenschap een gezamenlijk diploma uitreiken en de betreffende graad van gegradueerde, bachelor of master verlenen aan de student die met succes een door de betrokken instellingen gezamenlijke opleiding heeft voltooid. De organisatie van de gezamenlijke opleiding vindt plaats in het kader van een internationaal of Europees onderwijsprogramma of in het kader van een samenwerkingsovereenkomst tussen de betrokken instellingen.".

Art. 107. In artikel II.176 van dezelfde codex wordt het woord "cursist" telkens vervangen door het woord "student".

Art. 108. In artikel II.177 van dezelfde codex wordt het woord "cursist" telkens vervangen door het woord "student".

Art. 109. In artikel II.200, §3, eerste lid, van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 21 maart 2014, wordt tussen de woorden "bieden voor" en de woorden "de bacheloropleidingen" de zinsnede "de graduaatsopleidingen," ingevoegd.

Art. 110. In artikel II.206, derde lid, van dezelfde codex worden de woorden "behalve indien de student al een masterdiploma heeft behaald" opgeheven.

Art. 111. Aan artikel II.219, §2, eerste lid, van dezelfde codex wordt een punt 4° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"4° 335 euro, als het bekwaamheidsonderzoek betrekking heeft op het niveau van gegradueerde.".

Art. 112. In artikel II.247, §1, van dezelfde codex worden de woorden "een diploma van gegradueerde" vervangen door de woorden "de graad van gegradueerde".

Art. 113. In artikel II.248 van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de zinsnede "een diploma van gegradueerde," wordt opgeheven;

2° tussen de woorden "graad van" en het woord "bachelor" wordt telkens de zinsnede "gegradueerde, " ingevoegd.

Art. 114. In deel 2, titel 4, hoofdstuk 8, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014 en 17 juni 2016, wordt een afdeling 1/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

"Afdeling 1/1. Onderwijstaal in graduaatsopleidingen".

Art. 115. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het **decreet hoger onderwijs**, wordt in afdeling 1/1, ingevoegd bij artikel 114, een artikel II.260/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.260/1. §1. De onderwijstaal in de graduaatsopleidingen is het Nederlands.

In de graduaatsopleidingen kan evenwel een andere onderwijstaal dan het Nederlands worden gebruikt, conform de bepalingen in deze afdeling. Als een instelling gebruik wil maken van die mogelijkheid, moeten de waarborgen inzake kwaliteit en democratisering, vermeld in artikel II.270 en II.271, vervuld zijn voorafgaand aan de start van de opleiding.

§2. Een instelling kan in de volgende gevallen beslissen dat in graduaatsopleidingen voor opleidingsonderdelen een andere onderwijstaal dan het Nederlands wordt gebruikt:

1° de opleidingsonderdelen die een vreemde taal tot onderwerp hebben en die in die taal worden gedoceerd;
2° de opleidingsonderdelen die gedoceerd worden door anderstalige gastprofessoren;
3° de anderstalige opleidingsonderdelen die, op initiatief van de student en met instemming van de instelling, worden gevolgd aan een andere instelling voor hoger onderwijs;
4° de opleidingsonderdelen waar uit de expliciet gemotiveerde beslissing de meerwaarde voor de studenten en het afnemende veld en de functionaliteit voor de opleiding blijkt.

§3. De omvang van de opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, aangeboden in een andere onderwijstaal dan het Nederlands in het modeltraject van die opleiding mag niet hoger zijn dan 18,33% van de totale omvang van de in die opleiding aangeboden opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, in het modeltraject.

§4. Voor de berekening van de grenzen, vermeld in paragraaf 3, worden de opleidingsonderdelen, vermeld in paragraaf 2, 1° en 3°, niet meegeteld.".

Art. 116. In artikel II.271, §1, van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt tussen de woorden "studenten die een initiële" en de woorden "bachelor- of masteropleiding" de zinsnede "graduaats-," ingevoegd;

2° in het tweede lid wordt tussen de woorden "opleidingsprogramma van initiële" en de woorden "bachelor- of masteropleidingen" de zinsnede "graduaats-," ingevoegd.

Art. 117. In artikel II.338 van dezelfde codex wordt het derde lid vervangen door wat volgt:

"De leerlingen in een HBO5-opleiding verpleegkunde, georganiseerd door een instelling voor secundair onderwijs, kunnen toegang hebben tot de sociale voorzieningen van de hogeschool, waarmee de betrokken instelling voor secundair onderwijs een samenwerkingsovereenkomst met betrekking tot de betreffende HBO5-opleiding heeft afgesloten. Deze overeenkomst legt ten minste de afspraken vast over de afstemming op het vlak van curriculumontwikkeling, de inzet van personeel, de infrastructuur en de kwaliteitszorg in die HBO5-opleidingen.".

Art. 118. In artikel II.344, eerste lid, van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 21 maart 2014, worden de woorden "en cursisten" opgeheven.

Art. 119. In artikel II.352, §1, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 25 april 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in de inleidende zin worden de woorden "of cursisten" opgeheven;

2° in punt 1° worden de woorden "of de cursist" en de woorden "of een centrum voor volwassenenonderwijs" opgeheven;

3° in punt 2° worden de woorden "of cursist" en de woorden "of het centrum" telkens opgeheven;

4° in punt 4° worden de woorden "of het centrum" telkens opgeheven.

Art. 120. In artikel II.352, §2, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 25 april 2014, worden de woorden "of cursisten" telkens opgeheven.

Art. 121. In artikel II.353, §3, §4 en §5, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 25 april 2014, worden de woorden "of cursisten" opgeheven.

Art. 122. In artikel II.355/1, eerste en tweede lid, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 17 juni 2016, worden de woorden "of cursist-stagiair" telkens opgeheven.

Art. 123. Aan deel 2, titel 8, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het **OD XXVII**, wordt een hoofdstuk 9 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Hoofdstuk 9. Overgangsbepalingen voor de inbedding van de graduaatsopleidingen in de hogescholen".

Art. 124. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het **decreet hoger onderwijs**, wordt aan hoofdstuk 9, ingevoegd bij artikel 123, een artikel II.394 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.394. Vanaf het academiejaar 2019-2020 behoren de volgende opleidingen tot de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs:

1° de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs, vastgelegd in de lijst, vermeld in artikel II.170;

2° de opleiding verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs in het secundair onderwijs, die samen met een hogeschool georganiseerd wordt in het kader van een samenwerkingsverband.

De financiering voor een HBO5-opleiding verpleegkunde kan alleen toegekend worden aan een secundaire school en wordt berekend conform de bepalingen van deel III, titel 1, hoofdstuk 3, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010.".

Art. 125. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het **decreet hoger onderwijs**, wordt aan hetzelfde hoofdstuk 9 een artikel II.395 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.395. §1. Voor de organisatie van de opleiding verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs wordt een samenwerkingsverband opgericht tussen één hogeschool, met onderwijsbevoegdheid voor de bacheloropleiding verpleegkunde, en een of meer scholen van het voltijds secundair onderwijs.

§2. Eén onderwijsinstelling kan maar participeren in één samenwerkingsverband. Binnen het samenwerkingsverband wordt afgesproken welke onderwijsinstelling de inhoudelijke coördinatie op zich neemt..

De inhoudelijk coördinerende instelling heeft als taak om de gezamenlijke organisatie van de HBO5-opleiding verpleegkunde binnen een samenwerkingsverband te coördineren. Binnen het samenwerkingsverband wordt

afgesproken welke onderwijsinstellingen een deel of het geheel van de gemeenschappelijk georganiseerde HBO5-opleiding aanbieden.

De administratief beherende instelling is altijd een secundaire school. De cursist schrijft zich in aan de administratief beherende instelling voor het totaal van de HBO5-opleiding. Op het vlak van financiering, subsidiëring en inschrijvingsgelden gelden de vigerende decretale en regelgevende bepalingen van de administratief beherende instelling.

§3. Binnen het samenwerkingsverband reiken de onderwijsinstellingen gezamenlijk het diploma van gegradueerde met bijbehorende kwalificatie en de deelcertificaten uit.

§4. Een samenwerkingsverband kan samenwerken met:
1° een of meer publieke verstrekkers van beroepsopleidingen voor volwassenen;
2° een of meer sectoren van het beroep waartoe de opleiding leidt;
3° bedrijven en organisaties.

§5. Als een onderwijsinstelling uit een samenwerkingsverband stapt, behoudt ze, voor HBO5-opleidingen, alleen de onderwijsbevoegdheid die ze had op 31 augustus 2013 of, in voorkomend geval, de onderwijsbevoegdheid van de graduaatsopleidingen die uit de omvorming, vermeld in artikel II.150/1, zijn voortgekomen.

§6. Als twee of meer hogescholen fuseren, fuseren ook de samenwerkingsverbanden waarvan ze lid zijn.".

Art. 126. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het **decreet hoger onderwijs**, wordt aan hetzelfde hoofdstuk 9 een artikel II.396 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.396. Een samenwerkingsverband vervult de volgende opdrachten:
1° de gezamenlijke organisatie van de opleiding verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs;
2° het vastleggen van een gezamenlijke onderwijs- en examenregeling en evaluatiereglement voor deze opleidingen;
3° het ontwikkelen van een gemeenschappelijk intern kwaliteitszorgsysteem voor de opleiding verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs;
4° de ontwikkeling van het curriculum met inbegrip van het uittekenen van vervolgtrajecten in inhoudelijk aansluitende professionele bacheloropleidingen;
5° de optimalisering van de dienstverlening voor de leerlingen;
6° de programmatie van het aanbod met als doelstelling dat de verschillende participerende instellingen - elk vanuit hun sterkte - zoveel mogelijk verschillende doelgroepen bereiken;
7° de optimalisering van de inzetbaarheid en professionalisering van het personeel, binnen de grenzen van de regelgeving die op de betrokken personeelsleden van toepassing is;
8° het delen van gebouwen en technische infrastructuur;
9° de uitbouw van een leerlingenbegeleiding;
10° het beschikbaar maken van de sociale voorzieningen voor de cursisten;
11° het uitwerken en evalueren van een kwaliteitsvolle EVC-procedure;
12° het uitwerken van de communicatie(strategie) over het aanbod van de opleiding verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs;
13° de organisatie van de toelatingsproef, vermeld in artikel 163, §2, 3°, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010.".

Art. 127. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het **decreet hoger onderwijs**, wordt aan hetzelfde hoofdstuk 9 een artikel II.397 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.397. De hogescholen bouwen de HBO5-opleidingen die door de centra voor volwassenenonderwijs werden aangeboden op basis van een door de Vlaamse Regering erkende opleidingsprofiel, een door de Vlaamse minister bevoegd voor Onderwijs goedgekeurd structuurschema of een goedgekeurd leerplan en lessentabel, en waarvoor de hogeschool de onderwijsbevoegdheid heeft verworven krachtens een overeenkomst met een centrum voor volwassenenonderwijs, af met ingang van het academiejaar 2019-2020.

Tijdens de academiejaren 2019-2020, 2020-2021 en 2021-2022 worden in de lijst, vermeld in artikel II.170, de opleidingen, vermeld in paragraaf 1, ook opgenomen. Hogescholen kunnen voor die opleidingen studenten inschrijven, het curriculum zoals het van kracht was vóór het academiejaar 2019-2020, aanbieden en het diploma van gegradueerde uitreiken onder de voorwaarden, vermeld in het derde lid.

Studenten die uiterlijk in het academiejaar 2018-2019 geslaagd zijn voor minstens een derde van een HBO5-opleiding in een centrum voor volwassenenonderwijs, hebben tot en met het academiejaar 2020-2021 het recht die opleiding te voltooien op basis van de inhoud en de studieomvang die van kracht was in het centrum voor volwassenenonderwijs.

De hogescholen bepalen de modaliteiten waaronder de studenten, vermeld in het tweede lid, het diploma van gegradueerde kunnen behalen.".

Art. 128. Aan deel 2, titel 8, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het **OD XXVII**, wordt een hoofdstuk 10 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Hoofdstuk 10. Overgangsbepalingen voor de versterking van de lerarenopleidingen aan de hogescholen en de universiteiten".

Art. 129. Aan deel 2, titel 8, hoofdstuk 10 van dezelfde codex, ingevoegd bij artikel 128, wordt een artikel II.398 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art II.398. §1. Vanaf het academiejaar 2019-2020 worden de specifieke lerarenopleidingen, die georganiseerd werden aan een centrum voor volwassenenonderwijs overgedragen aan een hogeschool of universiteit.

§2. Studenten die, bij de aanvang van het academiejaar 2019-2020 minstens 15 studiepunten verworven hebben in een specifieke lerarenopleiding, hebben het recht hun opleiding af te werken, tot en met het academiejaar 2021-2022.".

Art. 130. Aan artikel III.3, §1, 1°, d), van dezelfde codex wordt de zinsnede ", opgenomen in het Hogeronderwijsregister" toegevoegd.

Art. 131. In artikel III.5 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 19 december 2014 en 18 december 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een paragraaf 2/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

"§2/1. Vanaf het begrotingsjaar 2022 wordt de volgende component toegevoegd aan de totale werkingsuitkering, vermeld in paragraaf 2, eerste lid: een variabel onderwijsdeel voor de graduaatsopleidingen (VOWhbo5).";

2° er wordt een paragraaf 16 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§16. Vanaf het begrotingsjaar 2022 is het bedrag voor het variabel onderwijsdeel VOWhbo5, vermeld in paragraaf 2/1, gelijk aan het bedrag dat overgedragen wordt conform artikel III.42/1.

Vanaf het begrotingsjaar 2025 kan het bedrag voor VOWhbo5, vermeld in deze paragraaf, evolueren conform artikel III.6, §2/1.

Vanaf het begrotingsjaar 2025 wordt het bedrag voor VOWhbo5, vermeld in deze paragraaf, geïndexeerd aan de hand van de indexformule, vermeld in paragraaf 9.".

Art. 132. In artikel III.6 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2016, wordt een paragraaf 2/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

"§2/1. Vanaf het begrotingsjaar 2025 evolueert het bedrag voor het variabele onderwijsdeel VOWhbo5 conform paragraaf 1, eerste lid.

Voor de vaststelling van het aantal opgenomen studiepunten in het variabele onderwijsdeel VOWhbo5 voor het begrotingsjaar t wordt het gemiddelde aantal opgenomen studiepunten in aanmerking genomen over de academiejaren t-5/t-4 tot en met t-3/t-2 waarvoor studenten onder diplomacontract zich ingeschreven hebben voor een graduaatsopleiding.

De eerste referentiepunten voor het variabele onderwijsdeel VOWhbo5 zijn gelijk aan het gemiddelde aantal opgenomen studiepunten in de academiejaren 2019-2020 tot en met 2021-2022 in de graduaatsopleidingen, vastgesteld conform het tweede lid.

Bij elke daling of stijging van het aantal opgenomen studiepunten met 2% of meer in het variabele onderwijsdeel VOWhbo5 worden er nieuwe referentiepunten vastgelegd. De nieuwe referentiepunten zijn gelijk aan de vorige referentiepunten plus of min 2%.".

Art. 133. In artikel III.11 van dezelfde codex wordt een paragraaf 2/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

"§2/1. Vanaf het begrotingsjaar 2022 wordt voor de berekening van het variabele onderwijsdeel van een hogeschool de volgende formule toegepast: VOWi = VOWi-prof2014 + VOWi-hko2014 + VOWi-hbo5, waarbij:

1° VOWi gelijk is aan het variabele onderwijsdeel voor hogeschool i;

2° VOWi-prof2014 = FPi-prof2014 x VOWprof2014 / Σi FPi-prof2014, waarbij:
   a) VOWi-prof2014 gelijk is aan het variabele onderwijsdeel voor de professioneel gerichte opleidingen, met uitzondering van de professioneel gerichte kunstopleidingen, in hogeschool i;
   b) FPi-prof2014 gelijk is aan het totale aantal financieringspunten voor de professioneel gerichte opleidingen, met uitzondering van financieringspunten voor de professioneel gerichte kunstopleidingen, in hogeschool i;
   c) VOWprof2014 gelijk is aan het variabele onderwijsdeel voor de professioneel gerichte opleidingen in de hogescholen, vermeld in artikel III.5, of berekend conform artikel III.5;

3° VOWi-hko2014 = FPi-hko2014 x VOWhko2014 / Σi FPi-hko2014, waarbij:
   a) VOWi-hko2014 gelijk is aan het variabele onderwijsdeel voor de kunstopleidingen in de Schools of Arts in hogeschool i;
   b) FPi-hko2014 gelijk is aan het totale aantal financieringspunten voor de kunstopleidingen in de Schools of Arts in hogeschool i;

c) VOWhko2014 gelijk is aan het variabele onderwijsdeel voor de kunstopleidingen in de Schools of Arts, vermeld in artikel III.5, of berekend conform artikel III.5;

4° VOWi-hbo5 = FPi-hbo5 x VOWhbo5 / Σi FPi-hbo5, waarbij:

a) VOWi-hbo5 gelijk is aan het variabele onderwijsdeel voor graduaatsopleidingen in hogeschool i;

b) FPi-hbo5 gelijk is aan het totale aantal financieringspunten voor de graduaatsopleidingen in hogeschool i;

c) VOWhbo5 gelijk is aan het variabele onderwijsdeel voor de graduaatsopleidingen in de hogescholen, vermeld in artikel III.5, of berekend conform artikel III.5.

De sommatie Σi loopt over het aantal hogescholen die professioneel gerichte opleidingen, kunstopleidingen of graduaatsopleidingen aanbieden.".

Art. 134. In artikel III.12 van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1 wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"In afwijking van het eerste lid is voor de graduaatsopleidingen het aantal financieringspunten voor de berekening van de FPi-input:

1° in het begrotingsjaar 2022 gelijk aan de som van de producten van het aantal opgenomen studiepunten per opleiding, vermeld in paragraaf 2, van het academiejaar 2019-2020, en het overeenkomstige puntengewicht, vermeld in artikel III.19;

2° in het begrotingsjaar 2023 gelijk aan de som van de producten van het gemiddelde aantal opgenomen studiepunten per opleiding, vermeld in paragraaf 2, over de academiejaren 2020-2021 en 2019-2020, en het overeenkomstige puntengewicht, vermeld in artikel III.19;

3° vanaf het begrotingsjaar 2024 gelijk aan de som van de producten van het gemiddelde aantal opgenomen studiepunten per opleiding, vermeld in paragraaf 2, over de academiejaren t-5/t-4 tot en met t-3/t-2, en het overeenkomstige puntengewicht, vermeld in artikel III.19.";

2° paragraaf 2 wordt vervangen door wat volgt:

"§2. Voor de berekening van het aantal opgenomen studiepunten per opleiding wordt het aantal studiepunten in aanmerking genomen waarvoor een student onder diplomacontract zich heeft ingeschreven voor een graduaatsopleiding of een initiële bacheloropleiding tot op het ogenblik dat de student 60 studiepunten heeft verzameld in 1 en dezelfde graduaatsopleiding of bacheloropleiding. Voor de vaststelling van die eerste 60 studiepunten in 1 en dezelfde graduaatsopleiding of bacheloropleiding worden de volgende studiepunten in aanmerking genomen:

1° het aantal studiepunten waarvoor de student een creditbewijs ontvangen heeft in de desbetreffende graduaatsopleiding of bacheloropleiding;

2° het aantal studiepunten waarvoor de student in de desbetreffende graduaatsopleiding of bacheloropleiding een vrijstelling heeft gekregen voor een opleidingsonderdeel.";

3° in paragraaf 3 worden de woorden "of door over te stappen naar een opleiding van het hoger beroepsonderwijs" opgeheven.

Art. 135. In artikel III.13 van dezelfde codex, gewijzigd bij OD XXVII, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een paragraaf 2/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

"§2/1. Vanaf het begrotingsjaar 2022 wordt voor de berekening van het aantal financieringspunten FPi-output in aanmerking genomen:

1° voor de graduaatsopleidingen in de hogescholen: het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal verworven studiepunten in de graduaatsopleidingen (FPi-output-initieel);

2° voor de professioneel gerichte opleidingen in de hogescholen: het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal verworven studiepunten in de initiële bacheloropleidingen (FPi-output-initieel) en in de bachelor-na-bacheloropleidingen (FPi-output-banaba), met uitzondering van de verworven studiepunten in de professioneel gerichte kunstopleidingen;

3° voor de kunstopleidingen in de hogescholen: het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal verworven studiepunten in de initiële professioneel gerichte bacheloropleidingen, in de initiële academisch gerichte bachelor- en masteropleidingen, in de schakelprogramma's en de voorbereidingsprogramma's voorafgaand aan een initiële masteropleiding (FPi-output-initieel) en in de bachelor-na-bachelor-opleidingen (FPi-output-banaba);

4° voor de academisch gerichte opleidingen in de universiteiten: het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal verworven studiepunten in de initiële bachelor- en masteropleidingen, in de schakelprogramma's en in de voorbereidingsprogramma's voorafgaand aan een initiële masteropleiding (FPi-output-initieel.";

2° aan paragraaf 3 wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"In afwijking van het eerste lid is voor de graduaatsopleidingen het aantal financieringspunten FPi-output:

1° in het begrotingsjaar 2022 gelijk aan de som van de producten van het aantal verworven studiepunten per opleiding, vermeld in paragraaf 4, voor het academiejaar 2019-2020, en het overeenkomstige puntengewicht, vermeld in artikel III.19;

2° in het begrotingsjaar 2023 gelijk aan de som van de producten van het gemiddelde aantal verworven studiepunten per opleiding, vermeld in paragraaf 4, over de academiejaren 2020-2021 en 2019-2020, en het overeenkomstige puntengewicht, vermeld in artikel III.19;

3° vanaf het begrotingsjaar 2023 gelijk aan de som van de producten van het gemiddelde aantal verworven studiepunten per opleiding, vermeld in paragraaf 4, over de academiejaren t-5/t-4 tot en met t-3/t-2, en het overeenkomstige puntengewicht, vermeld in artikel III.19.";

3° paragraaf 4 wordt vervangen door wat volgt:

"§4. Voor de vaststelling van het aantal verworven studiepunten per opleiding wordt het aantal studiepunten in aanmerking genomen waarvoor een student onder diplomacontract een creditbewijs ontvangen heeft:

1° voor de berekening van FPi-output-initieel:
   a) in een graduaatsopleiding of een initiële bacheloropleiding de studiepunten die niet op basis van inputfinanciering, vermeld in artikel III.12, worden gefinancierd;
   b) in een initiële masteropleiding;
   c) in een schakelprogramma;
   d) in een voorbereidingsprogramma voorafgaand aan een initiële masteropleiding;

2° voor de berekening van FPi-output-banaba: in een bachelor-na-bacheloropleiding, vermenigvuldigd met een factor 0,5;".

Art. 136. In artikel III.14 van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een paragraaf 2/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

"§2/1. Vanaf het begrotingsjaar 2022 wordt voor de berekening van het aantal financieringspunten FPi-diploma in aanmerking genomen:

1° voor de graduaatsopleidingen in de hogescholen: het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal uitgereikte diploma's in de graduaatsopleidingen (FP1-diploma-initieel);

2° voor de professioneel gerichte opleidingen in de hogescholen: het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal uitgereikte diploma's in de initiële bacheloropleidingen (FPi-diploma-initieel) en in de bachelor-na-bacheloropleidingen (FPi-diploma-banaba), met uitzondering van de uitgereikte diploma's in de professioneel gerichte kunstopleidingen;

3° voor de kunstopleidingen in de hogescholen: het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal uitgereikte diploma's in de initiële professioneel gerichte bacheloropleidingen, in de initiële masteropleidingen (FPi-diploma-initieel) en in de bachelor-na-bacheloropleidingen (FPi-diploma-banaba);

4° voor de academisch gerichte opleidingen in de universiteiten:

a) het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal uitgereikte diploma's in de initiële masteropleidingen (FPi-diploma-initieel);

b) het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal uitgereikte diploma's in die initiële bacheloropleidingen waarvoor de desbetreffende universiteit geen onderwijsbevoegdheid heeft voor het aanbieden van de aansluitende masteropleiding.";

2° aan paragraaf 4 wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"In afwijking van het eerste lid is voor de graduaatsopleidingen het aantal financieringspunten FPi-diploma:

1° in het begrotingsjaar 2022 gelijk aan de som van de producten van het aantal uitgereikte diploma's per opleiding, vermeld in paragraaf 5, voor het academiejaar 2019-2020, en het overeenkomstige puntengewicht, vermeld in artikel III.19, en de doorstroombonus, vermeld in paragraaf 6;

2° in het begrotingsjaar 2023 gelijk aan de som van de producten van het gemiddelde aantal uitgereikte diploma's per opleiding, vermeld in paragraaf 5, over de academiejaren 2020-2021 en 2019-2020, en het overeenkomstige puntengewicht, vermeld in artikel III.19, en de doorstroombonus, vermeld in paragraaf 6;

3° vanaf het begrotingsjaar 2023 gelijk aan de som van de producten van het gemiddelde aantal uitgereikte diploma's per opleiding, vermeld in paragraaf 5, over de academiejaren t-5/t-4 tot en met t-3/t-2, en het overeenkomstige puntengewicht, vermeld in artikel III.19, en de doorstroombonus, vermeld in paragraaf 6.";

3° paragraaf 5 wordt vervangen door wat volgt:

"§5. Voor de vaststelling van het aantal uitgereikte diploma's per opleiding komen in aanmerking:

1° voor de berekening van FPi-diploma-initieel:

a) voor de graduaatsopleidingen in de hogescholen: het aantal uitgereikte graduaatsdiploma's. De doorstroombonus voor deze diploma's is gelijk aan 30;

b) voor de professioneel gerichte opleidingen in de hogescholen: het aantal uitgereikte initiële bachelordiploma's, met uitzondering van de bachelordiploma's in de professioneel gerichte kunstopleidingen. De doorstroombonus voor deze diploma's is gelijk aan 30;

c) voor de kunstopleidingen in de hogescholen: het aantal uitgereikte professioneel gerichte initiële bachelordiploma's en het aantal uitgereikte initiële masterdiploma's. De doorstroombonus voor deze diploma's is gelijk aan 30;

d) voor de academisch gerichte opleidingen aan de universiteiten:
1) het aantal uitgereikte initiële bachelordiploma's voor die bachelordiploma's waarvoor de desbetreffende universiteit geen onderwijsbevoegdheid heeft voor het aanbieden van de aansluitende masteropleiding. De doorstroombonus voor deze diploma's is gelijk aan 18;
2) het aantal uitgereikte initiële masterdiploma's. De doorstroombonus voor deze diploma's is gelijk aan 30;

2° voor de berekening van FPi-diploma-banaba: het aantal uitgereikte diploma's van bachelor-na-bacheloropleidingen. De doorstroombonus voor deze diploma's is gelijk aan 15.";

4° in paragraaf 6, tweede lid, wordt het woord "diplomabonus" vervangen door het woord "doorstroombonus";

5° in paragraaf 6, derde lid, wordt tussen de woorden "die zich een tweede maal ingeschreven hebben voor een" en de woorden "bachelor- of masteropleiding" de zinsnede "graduaatsopleiding, een" ingevoegd.

Art. 137. In artikel III.19 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 19 juni 2015, 25 april 2014 en 17 juni 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 worden in punt 1° de woorden "voor de opleidingen in het hoger beroepsonderwijs en" opgeheven;

2° in paragraaf 1 wordt een punt 1°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"1°/1 voor de opleidingen in het hoger beroepsonderwijs aan de hogescholen:

Studiegebied	Puntengewicht
a) Architectuur	1,50
b) Gezondheidszorg	1,50
c) Industriële wetenschappen en technologie	1,50
d) Audiovisuele en beeldende kunst	1,50
e) Muziek en podiumkunsten	1,50
f) Biotechniek	1,50
g) Onderwijs	1,50
h) Sociaal-agogisch werk	1,00
i) Handelswetenschappen en bedrijfskunde	1,15

".

Art. 138. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het **decreet hoger onderwijs**, wordt een artikel III.33/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. III.33/1. §1. Een centrum voor volwassenenonderwijs dat specifieke lerarenopleidingen aanbiedt tot en met het academiejaar 2018-2019 en een of meerdere hogescholen en een of meerdere universiteiten die lerarenopleidingen aanbieden sluiten een overeenkomst waarin ten minste afspraken gemaakt worden over de overdracht, de terbeschikkingstelling en het gebruik van infrastructuur en onroerende goederen, de overdracht en verdeling van personeelsleden en over financiële aangelegenheden.

§2. De hogescholen en universiteiten waarmee een centrum voor volwassenenonderwijs een overeenkomst heeft gesloten als vermeld in paragraaf 1, ontvangen samen de volgende middelen:
1° in het begrotingsjaar 2019:

a) 1/3de van de gegenereerde middelen voor de specifieke lerarenopleidingen op basis van het aantal leraarsuren voor de oprichting van betrekkingen in de ambten van lector voor het schooljaar 2018-2019 conform de bepalingen van titel V, hoofdstuk II, van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs;
b) 1/3de van de gegenereerde middelen voor de specifieke lerarenopleidingen op basis van de puntenenveloppe voor de oprichting van betrekkingen in de ambten van het bestuurs- en ondersteunend personeel voor het schooljaar 2018-2019 conform de bepalingen van titel V, hoofdstuk II, van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs;
c) 1/3de van de middelen voor het woon-werkverkeer waar de lectoren en het administratief personeel in de specifieke lerarenopleidingen van de desbetreffende centra voor volwassenenonderwijs recht op hadden in het begrotingsjaar 2019;

2° Vanaf het begrotingsjaar 2020:
a) de gegenereerde middelen voor de specifieke lerarenopleidingen op basis van het aantal leraarsuren voor de oprichting van betrekkingen in de ambten van lector voor het schooljaar 2018-2019 conform de bepalingen van titel V, hoofdstuk II, van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs;
b) de gegenereerde middelen voor de specifieke lerarenopleidingen op basis van de puntenenveloppe voor de oprichting van betrekkingen in de ambten van het bestuurs- en ondersteunend personeel voor het schooljaar 2018-2019 conform de bepalingen van titel V, hoofdstuk II, van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs;
c) de middelen voor het woon-werkverkeer waar de lectoren en het administratief personeel in de specifieke lerarenopleidingen van de desbetreffende centra voor volwassenenonderwijs recht op hadden in het begrotingsjaar 2019;

De gegenereerde middelen voor het begrotingsjaar worden vanaf het begrotingsjaar 2020 geïndexeerd aan de hand van de indexformule, vermeld in artikel III.5, §9."

Art. 139. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het **decreet hoger onderwijs**, wordt een artikel III.42/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. III.42/1. Bij de overdracht van HBO5-opleidingen van een of meer centra voor volwassenenonderwijs aan een hogeschool in het academiejaar 2019-2020 ontvangt die hogeschool vanaf het begrotingsjaar 2019 daarvoor de volgende middelen:

1° in het begrotingsjaar 2019 van ieder centrum voor volwassenenonderwijs dat HBO5-opleidingen aan de desbetreffende hogeschool overdraagt:
a) 1/3de van de gegenereerde middelen voor de HBO5-opleidingen op basis van het aantal leraarsuren voor de oprichting van betrekkingen in de ambten van lector voor het schooljaar 2018-2019 conform de bepalingen van titel V, hoofdstuk II, van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs;
b) 1/3de van de gegenereerde middelen voor de HBO5-opleidingen op basis van de puntenenveloppe voor de oprichting van betrekkingen in de ambten van het bestuurs- en ondersteunend personeel voor het schooljaar 2018-2019 conform de bepalingen van titel V, hoofdstuk II van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs;
c) 1/3de van de middelen voor het woon-werkverkeer waar de lectoren en het administratief personeel in de HBO5-opleidingen van de

desbetreffende centra voor volwassenenonderwijs recht op hadden in het begrotingsjaar 2019;

2° in de begrotingsjaren 2020 en 2021:

a) de gegenereerde middelen in de HBO5-opleidingen op basis van het aantal leraarsuren voor de oprichting van betrekkingen in de ambten van lector voor het schooljaar 2018-2019 conform de bepalingen van titel V, hoofdstuk II, van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs;

b) de gegenereerde middelen in de HBO5-opleidingen op basis van de puntenenveloppe voor de oprichting van betrekkingen in de ambten van het bestuurs- en ondersteunend personeel voor het schooljaar 2018-2019 conform de bepalingen van titel V, hoofdstuk II, van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs;

c) de middelen voor het woon-werkverkeer waar de lectoren en het administratief personeel in de HBO5-opleidingen van de desbetreffende centra voor volwassenenonderwijs recht op hadden in het begrotingsjaar 2019;

d) het bedrag berekend overeenkomstig artikel III.55, §6.

§2. De middelen vermeld in paragraaf 1, 2°, worden cumulatief vermenigvuldigd met het volgende percentage:
1° voor het begrotingsjaar 2020: het percentage van de evolutie tussen het aantal lestijden waarvoor werd ingeschreven gedeeld door 12 van het schooljaar 2018-2019 en het aantal lestijden waarvoor werd ingeschreven gedeeld door 12 van het schooljaar 2017-2018 van de betrokken cvo;
2° voor het begrotingsjaar 2021: het percentage van de evolutie tussen het aantal opgenomen studiepunten van het academiejaar 2019-2020 in de hogeschool en het aantal lestijden waarvoor werd ingeschreven gedeeld door 12 van het schooljaar 2018-2019 van de betrokken cvo;
3° voor het begrotingsjaar 2022: het percentage van de evolutie tussen het aantal opgenomen studiepunten in de graduaatsopleidingen van het academiejaar 2020-2021 en het aantal opgenomen studiepunten van het academiejaar 2019-2020 in de hogeschool;
4° voor de begrotingsjaren 2023 en 2024 monitort de Vlaamse Regering budgettaire effecten van de open-end financiering van de graduaatsopleidingen tweemaal per jaar in functie van begrotingsopmaak en begrotingscontrole. Op basis van deze monitoring kan de regering ingrijpen in het groeimechanisme om deze effecten onder controle te houden en eventueel beslissen om over te stappen op een budgetbeheersbaar financieringssysteem.

§3. De middelen vermeld in paragraaf 1 worden vanaf het begrotingsjaar 2020 geïndexeerd aan de hand van de indexformule, vermeld in artikel III.5, §9.

§4.Vanaf het begrotingsjaar 2022 worden de middelen, berekend overeenkomstig paragraaf 1, 2 en 3 jaarlijks met 1/3de afgebouwd. De vrijgekomen middelen worden toegevoegd aan het variabel onderwijsdeel voor de graduaatsopleidingen VOWhbo5, vermeld in artikel III.5.”.

Art. 140. Aan **artikel III.55** van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 18 december 2015 en 17 juni 2016, wordt een paragraaf 6 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§6. In afwijking van paragraaf 3 is het bedrag van de werkingstoelage van een hogeschool in het begrotingsjaar 2020 gelijk aan het conform artikel III.5, §9, geïndexeerde bedrag van de werkingsuitkering dat de hogeschool ontvangen heeft in het begrotingsjaar 2019. Dit bedrag wordt in het begrotingsjaar 2020 toegevoegd aan het bedrag dat de hogescholen ontvangen van de cvo, zoals vermeld in artikel III.42/1.”

Art. 141. Aan artikel III.67,§1, van dezelfde codex, gewijzigd bij ODXXVII, wordt een vierde lid toegevoegd dat luidt als volgt:

"In het begrotingsjaar 2019 wordt een bedrag van 157.233 euro toegevoegd aan het bedrag van de sociale toelage van de universiteiten en een bedrag van 695.353 euro aan het bedrag van de sociale toelage van de hogescholen. Vanaf het begrotingsjaar 2020 worden deze bedragen verhoogd tot respectievelijk 471.698 euro jaarlijks toe te voegen aan het bedrag van de sociale toelage van de universiteiten en 2.086.059 euro, jaarlijks toe te voegen aan het bedrag van de sociale toelage van de hogescholen."

Art. 142. Artikel III.69 van dezelfde codex wordt opgeheven.

Art. 143. In deel 5, titel 1, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het OD XXVII, wordt een hoofdstuk 4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Hoofdstuk 4. Overname personeel volwassenenonderwijs".

Art. 144. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het **decreet hoger onderwijs**, wordt in hoofdstuk 4, ingevoegd bij artikel 143, een artikel V.79/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. V.79/1. §1. Als na de stopzetting van een specifieke lerarenopleiding aan een centrum voor volwassenenonderwijs de financiering voor die opleiding deels naar een universiteit overgaat, kan die universiteit met ingang van 1 september 2019 de volgende personeelsleden overnemen zonder openbare vacature en vergelijkende selectieprocedure:

1° een lid van het onderwijzend personeel dat aan de specifieke lerarenopleiding verbonden is;

2° een lid van het bestuurs- en ondersteunend personeel dat verbonden is aan het centrum voor volwassenenonderwijs dat de specifieke lerarenopleiding aanbiedt.

§2. De overgenomen personeelsleden worden ingeschaald in een graad van het academisch of het administratief en technisch personeel, rekening houdend met het minimaal vereiste bekwaamheidsbewijs.

Voor de beoordeling van het vereiste bekwaamheidsbewijs, vermeld in het eerste lid, gelden, voor de personeelsleden, vermeld in paragraaf 1, 1°, de bepalingen uit artikel 7 van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juni 1989 betreffende de bekwaamheidsbewijzen, de salarisschalen, het prestatiestelsel en de bezoldigingsregeling in het secundair onderwijs.

De overgenomen personeelsleden verkrijgen in de salarisschaal die verbonden is aan hun graad, ten minste het jaarsalaris dat gelijk is aan of onmiddellijk hoger is dan het jaarsalaris tegen 100% dat ze kregen aan het centrum voor volwassenenonderwijs.

§3. Een overname en inschaling zijn alleen mogelijk met de instemming van het betrokken personeelslid.".

Art. 145. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het **decreet hoger onderwijs**, wordt in hetzelfde hoofdstuk 4 een artikel V.79/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. V.79/2. Als er door de vrijwillige overname van personeelsleden, vermeld in artikel V.79/1, §1, 1°, minder personeelsleden van de specifieke lerarenopleiding, uitgedrukt in voltijdse eenheden, naar de universiteit overgaan dan het percentage vastgesteld voor de universiteit overeenkomstig artikel III.33/1, §3, kan de

universiteit vanaf 1 oktober 2019 personeelsleden tewerkstellen die conform artikel V.206/1 naar een hogeschool overgegaan zijn.

De tewerkstelling, vermeld in het eerste lid, verloopt op een van de volgende wijzen:
1° via een opname in het integratiekader als vermeld in deel 5, titel 1, hoofdstuk 3, afdeling 1;
2° via een overeenkomst als vermeld in artikel V.223.

De tewerkstelling, vermeld in het eerste lid, is mogelijk voor het volledige volume van de opdracht van het betrokken personeelslid aan de hogeschool of voor een gedeelte van de opdracht.".

Art. 146. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het **decreet hoger onderwijs**, wordt in hetzelfde hoofdstuk 4 een artikel V.79/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. V.79/3. De tewerkstelling, vermeld in artikel V.79/2, wordt toegewezen op basis van de voorkeur van de betrokken personeelsleden, vermeld in artikel 103decies van het decreet rechtspositie personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991, of artikel 84vicies semel van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991. Daarbij wordt bij voorrang rekening gehouden met de voorkeur van personeelsleden met de meeste anciënniteit in:
1° de lerarenopleiding van het centrum voor volwassenenonderwijs in kwestie;
2° de lerarenopleiding in het volwassenenonderwijs;
3° het hele onderwijs.

De toewijzing van de tewerkstelling, vermeld in artikel V.79/2, is alleen mogelijk met instemming van het betrokken personeelslid, het centrum voor volwassenenonderwijs, de hogeschool en de universiteit.

Art. 147. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het **decreet hoger onderwijs**, wordt in hetzelfde hoofdstuk 4 een artikel V.79/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. V.79/4. Een universiteit kan, onder de in het besluit van de Vlaamse Regering van 29 april 1992 betreffende de verdeling van betrekkingen, de terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking, de reaffectatie, de wedertewerkstelling en de toekenning van een wachtgeld of wachtgeldtoelage bepaalde voorwaarden, een lid van het bestuurs- en ondersteunend personeel, vermeld in artikel V.79/1, §1, 2°, tewerkstellen, dat aan het centrum voor volwassenenonderwijs ter beschikking gesteld is wegens ontstentenis van betrekking.".

Art. 148. Aan artikel V.110, §2, van dezelfde codex, wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Wanneer het hogeschoolbestuur een einde maakt aan de aanstelling van een personeelslid dat met toepassing van artikel V.206/1 naar de hogeschool overgaan is, wordt voor het bepalen van de opzeggingstermijn ook rekening gehouden met de dienstanciënniteit die het personeelslid in het hoger beroepsonderwijs of de specifieke lerarenopleiding aan het centrum voor volwassenenonderwijs opgebouwd heeft.".

Art. 149. In deel 5, titel 2, hoofdstuk 4, afdeling 2, van dezelfde codex, worden de bestaande artikelen V.204 tot en met V.206 ondergebracht in een nieuwe onderafdeling 1 waarvan het opschrift luidt als volgt:

"Onderafdeling 1. Omvorming tot professionele bachelor".

Art. 150. Aan deel 5, titel 2, hoofdstuk 4, afdeling 2, van dezelfde codex, wordt een onderafdeling 2 toegevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling 2. Overname HBO5 of SLO.".

Art. 151. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het **decreet hoger onderwijs**, wordt in onderafdeling 2, ingevoegd bij artikel 150, een artikel V.206/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. V.206/1. §1. Een hogeschool die de onderwijsbevoegdheid van een opleiding van het hoger beroepsonderwijs of een deel van de financiële middelen voor een stopgezette specifieke lerarenopleiding overneemt, neemt met ingang van 1 september 2019 de volgende leden over van het onderwijzend personeel met een ambt binnen de overgenomen opleiding:

1° de benoemde personeelsleden die op 1 juli 2019 benoemd zijn bij het centrum voor volwassenenonderwijs;

2° de personeelsleden die op 1 juli 2019 met een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur in een vacante betrekking aangesteld zijn.

De overgenomen personeelsleden worden vanaf het moment dat ze overgenomen zijn door de hogeschool personeelsleden van de hogeschool, betaald met de werkingsuitkeringen van de hogeschool in kwestie.

De hogeschool treedt ten opzichte van de overgenomen personeelsleden vanaf 1 september 2019 in de rechten en verplichtingen van het centrum voor volwassenenonderwijs dat voor de overname de betrokken personeelsleden tewerkstelde. In deze overdracht zijn alle rechten en verplichtingen verbonden aan hangende en toekomstige procedures inbegrepen.".

Art. 152. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het **decreet hoger onderwijs**, wordt in dezelfde onderafdeling 2 een artikel V.206/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. V.206/2. De hogeschool neemt op 1 september 2019 de vastbenoemde personeelsleden, vermeld in artikel V.206/1, eerste lid, 1°, over voor de omvang van de opdracht die deze personeelsleden op 31 augustus 2019 bekleedden. De hogeschool neemt de tijdelijke personeelsleden, vermeld in artikel V.206/1, eerste lid, 2°, over voor de omvang van de opdracht die deze personeelsleden op 30 juni 2019 bekleedden.

De benoemde personeelsleden behouden na de overname door de hogeschool hun vaste benoeming. De tijdelijke personeelsleden krijgen bij de overname een aanstelling van onbepaalde duur.

In afwijking van het tweede lid kan de hogeschool de personeelsleden die op 30 juni 2019 een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur hebben, bij de overname benoemen. Een benoeming is alleen mogelijk als het personeelslid daarom verzoekt.

Artikel IV.28 van deze codex is niet van toepassing.".

Art. 153. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het **decreet hoger onderwijs**, wordt in dezelfde onderafdeling 2 een artikel V.206/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. V.206/3. De personeelsleden van het onderwijzend personeel die conform artikel V.97/3, tweede lid, vanaf 1 oktober 2019 aan een universiteit tewerkgesteld

worden via een opname in het integratiekader, worden vanaf die datum opgenomen in de lijst, vermeld in artikel V.209.”.

Art. 154. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het **decreet hoger onderwijs**, wordt in dezelfde onderafdeling 2 een artikel V.206/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. V.206/4. Een hogeschool die de onderwijsbevoegdheid van een opleiding van het hoger beroepsonderwijs of een deel van de financiële middelen voor een stopgezette specifieke lerarenopleiding overneemt, kan met ingang van 1 september 2019 de volgende personeelsleden overnemen zonder openbare vacature en vergelijkende selectieprocedure:

1° een lid van het onderwijzend personeel dat verbonden is aan een overgenomen opleiding en dat niet onder de toepassing van artikel V.206/1 valt;

2° een lid van het bestuurs- en ondersteunend personeel dat verbonden is aan het centrum voor volwassenenonderwijs waaraan de overgenomen opleiding verbonden is.”.

Art. 155. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het **decreet hoger onderwijs**, wordt in dezelfde onderafdeling 2 een artikel V.206/5 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. V.206/5. De personeelsleden die conform deze onderafdeling overgenomen zijn door een hogeschool, vallen onder de rechtspositie en de bezoldigingsregeling van de personeelsleden van de hogescholen.

De personeelsleden worden ingeschaald in een ambt uit groep 1 van het onderwijzend personeel of van het administratief en technisch personeel, rekening houdend met het minimaal vereiste bekwaamheidsbewijs.

De personeelsleden verkrijgen in de salarisschaal die verbonden is aan hun ambt, ten minste het jaarsalaris dat gelijk is aan of onmiddellijk hoger is dan het jaarsalaris tegen 100% dat ze kregen bij het centrum voor volwassenenonderwijs.”.

Art. 156. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het **decreet hoger onderwijs**, wordt in dezelfde onderafdeling 2 een artikel V.206/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. V.206/6. In afwijking van artikel V.206/5 gelden voor de personeelsleden die conform deze onderafdeling overgenomen zijn door een hogeschool, de volgende overgangsregelingen:

1° voor de beoordeling van het minimale bekwaamheidsbewijs, vermeld in artikel V.206/5, tweede lid, gelden voor de personeelsleden die bij het centrum voor volwassenenonderwijs in een ambt van het onderwijzend personeel werkten, de bepalingen, vermeld in artikel 7 van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juni 1989 betreffende de bekwaamheidsbewijzen, de salarisschalen, het prestatiestelsel en de bezoldigingsregeling in het secundair onderwijs;

2° als voor de benoeming van een personeelslid een bepaalde anciënniteit vereist is, houdt het hogeschoolbestuur bij tijdelijke personeelsleden die van een centrum voor volwassenenonderwijs overgekomen zijn, ook rekening met de dienstanciënniteit die bij het centrum verworven is binnen een opleiding van het hoger beroepsonderwijs of een specifieke lerarenopleiding;

3° artikel V.170 van deze codex is niet van toepassing op de personeelsleden van het onderwijzend personeel die op 31 augustus 2019 aan de volgende twee voorwaarden voldoen:

a) benoemd zijn voor een voltijdse opdracht bij het centrum voor volwassenenonderwijs of de overnemende hogeschool;

b) een vaste betrekking op de personeelsformatie van respectievelijk de overnemende hogeschool of het centrum voor volwassenenonderwijs hebben.”.

Art. 157. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het **decreet hoger onderwijs**, wordt in dezelfde onderafdeling 2 een artikel V.206/7 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. V.206/7. Een hogeschool kan, onder de in het besluit van de Vlaamse Regering van 29 april 1992 betreffende de verdeling van betrekkingen, de terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking, de reaffectatie, de wedertewerkstelling en de toekenning van een wachtgeld of wachtgeldtoelage bepaalde voorwaarden, een lid van het bestuurs- en ondersteunend personeel, vermeld in artikel V.206/4, 2°, tewerkstellen, dat aan het centrum voor volwassenenonderwijs ter beschikking gesteld is wegens ontstentenis van betrekking.”.

Art. 158. Aan artikel V.210, eerste lid, 3°, van dezelfde codex, wordt een punt b) toegevoegd, dat luidt als volgt:

“b) de personeelsleden, vermeld in artikel V.206/3.”.

Hoofdstuk 8. Slotbepalingen

Art. 159. Het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs, het laatst gewijzigd bij het **decreet hoger onderwijs**, wordt opgeheven.

Art. 160. Dit decreet treedt in werking op 1 september 2019.

Brussel, ….

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Onderwijs,

Hilde CREVITS

ONTWERPEN VAN AMENDEMENT
OP HET VOORONTWERP VAN DECREET VAN 14 JULI 2017

Amendement nr. 1

In het voorontwerp van decreet betreffende de uitbouw van de graduaatsopleidingen binnen de hogescholen en overdrachtsmaatregelen voor de lerarenopleidingen wordt artikel 20 vervangen door wat volgt:

"**Art. 20.** In artikel 5 van het decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 16°/1, wordt punt b) opgeheven;

2° in punt 16°/1, e), wordt de zinsnede ", met uitzondering van de opleiding vermeld in artikel 4, § 3, derde lid, van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs" opgeheven;

3° aan punt 16°/1 wordt een punt f) toegevoegd dat luidt als volgt:

f) een lerarenopleiding, als vermeld in artikel II.111 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013;

4° punt 35° wordt opgeheven."

Verantwoording

Met dit artikel worden punt 16°/1, b) en punt 35° ook opgeheven. De specifieke lerarenopleiding houdt op te bestaan en wordt vervangen door educatieve graduaatsopleidingen en verkorte educatieve bachelor- en masteropleidingen.

Bij de opsomming van de opleidingen hoger onderwijs in punt 16/1 worden de lerarenopleidingen toegevoegd.

Ingangsdatum: 1/09/2021

Amendement nr. 2

In hetzelfde voorontwerp van decreet wordt een artikel 20/1 ingevoegd dat luidt als volgt:

Art. 20/1. In artikel 20, §2, van hetzelfde decreet wordt punt 3° opgeheven.

Verantwoording

De specifieke lerarenopleiding houdt op te bestaan, en wordt vervangen door educatieve graduaatsopleidingen en verkorte educatieve bachelor en masteropleidingen. Zij vallen reeds onder de bepalingen in §1 van het artikel dat wordt gewijzigd.

Ingangsdatum: 1/09/2021

Amendement nr. 3

In hetzelfde voorontwerp van decreet wordt een artikel 23/1 ingevoegd dat luidt als volgt:

Art. 23/1. In artikel 70 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 4 juli 2008 en gewijzigd bij de decreten van 8 mei 2009 en 25 april 2014, wordt een paragraaf 1bis ingevoegd, die luidt als volgt:

"§1bis. De diploma's en de opleidingen die de student tussen het academiejaar 2008-2009 en het academiejaar 2020-2021 behaald respectievelijk voltooid heeft, worden in rekening gebracht bij het bepalen of de student een studietoelage kan verkrijgen als vermeld in artikel 21, §1. Daarbij worden de volgende bepalingen in acht genomen:

1° met een diploma voor lerarenopleiding als vermeld in artikel 21, §1, worden de volgende diploma's en voltooide opleidingen gelijkgesteld:

a) elke voltooide specifieke lerarenopleiding;

b) elke voltooide educatieve graduaatsopleiding;

c) elke voltooide bacheloropleiding uit het studiegebied onderwijs;

d) elke voltooide educatieve masteropleiding;

Verantwoording

Met dit artikel wordt aangeduid welke andere opleiding, voor het bepalen van het recht op een studietoelage, gelijk wordt gesteld met de nieuw toegevoegde opleidingen in artikel 21 §1.

Ingangsdatum: 01/09/2021

Amendement nr. 4

In hetzelfde voorontwerp van decreet wordt een artikel 61/1 ingevoegd dat luidt als volgt:

"Art. 61/1. In artikel II.37, §2, van dezelfde codex wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

"De leden van het verzelfstandigd orgaan, vermeld in het eerste lid, moeten expertise hebben met betrekking tot kwaliteitszorg van opleidingen van het hoger beroepsonderwijs, het hoger professioneel onderwijs en het academisch onderwijs.".

Verantwoording

Door het schrappen van de specifieke lerarenopleidingen in het hogeronderwijslandschap is het niet langer zinvol om te vragen dat de leden van het verzelfstandigde orgaan voor kwaliteitscontrole hierrond expertise hebben. De specifieke lerarenopleidingen worden dan ook niet langer opgenomen in dit artikel.

Amendement nr.5

In hetzelfde voorontwerp van decreet wordt artikel 62 vervangen door wat volgt:

"Art. 62. In artikel II.57, eerste lid, van dezelfde codex wordt de zin "Het hoger onderwijs omvat opleidingen die leiden tot de graad van bachelor en de graad van master en opleidingen van het hoger beroepsonderwijs die leiden tot een diploma van gegradueerde en specifieke lerarenopleidingen die leiden tot een diploma van leraar." vervangen door de zin "Het hoger onderwijs omvat opleidingen die leiden tot de graad van gegradueerde, de graad van bachelor en de graad van master."

Verantwoording

Door het schrappen van de specifieke lerarenopleidingen in het hogeronderwijslandschap is deze verwijzing ernaar niet langer toepasbaar.

Amendement nr. 6

In hetzelfde voorontwerp van decreet wordt een artikel 70/1 ingevoegd dat luidt als volgt:

"Art. 70/1. In artikel II.76 van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° voor paragraaf 1, die paragraaf 1/1 wordt, wordt een nieuwe paragraaf 1 ingevoegd, die luidt als volgt:

"§1. Diegene die gerechtigd is de titel van gegradueerde te voeren, mag naast die titel ook de titel van leraar voeren als hij in het studiegebied Onderwijs de door de Vlaamse Regering bepaalde opleiding heeft voltooid.";

2° aan de bestaande paragraaf 1, eerste lid, die paragraaf 1/1, eerste lid wordt, wordt een punt 3° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"3° Onderwijs: leraar.";

3° aan paragraaf 2 wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Onverminderd de toepassing van het eerste lid, mogen afgestudeerden van een educatieve masteropleiding ook de titel van leraar voeren.""

Verantwoording:

Met dit artikel wordt bepaald dat men de titel van leraar mag voeren na het voltooien van een lerarenopleiding. Het geldt zowel voor de educatieve graduaatsopleidingen, de educatieve bacheloropleidingen en de educatieve masteropleidingen.

Amendement nr. 7

In hetzelfde voorontwerp van decreet wordt een artikel 87/1 ingevoegd dat luidt als volgt:

"Art. 87/1. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van … , wordt een artikel II.100/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.100/2. §1. Naast de opleidingen vermeld in artikel II.83 tot en met II.100, kan een hogeschool, in functie van de laagdrempeligheid van het aanbod, de educatieve graduaatsopleiding, vermeld in artikel II.112 en het verkorte traject van een educatieve bacheloropleiding voor het secundair onderwijs, vermeld in artikel II.113,§4, ook aanbieden op de vestigingsplaats van een centrum voor volwassenenonderwijs als aan al de volgende voorwaarden wordt voldaan:

1° het centrum voor volwassenenonderwijs had onderwijsbevoegdheid voor de specifieke lerarenopleiding conform bijlage 2 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 8 september 2017 betreffende de onderwijsbevoegdheden per vestgingsplaats van de centra voor volwassenonderwijs;

2° het centrum voor volwassenenonderwijs heeft een overeenkomst gesloten met de hogeschool in kwestie als vermeld in artikel III.33/1.

§2. Naast de opleidingen vermeld in artikel II.78 tot en met II.100, kan een hogeschool, in het kader van een School of Arts, of een universiteit in functie van de laagdrempeligheid van het aanbod, het verkorte traject van een educatieve masteropleiding, vermeld in artikel II.114,§5, ook aanbieden op de vestigingsplaats van een centrum voor volwassenenonderwijs, als aan al de volgende voorwaarden wordt voldaan:

1° het centrum voor volwassenenonderwijs had onderwijsbevoegdheid voor de specifieke lerarenopleiding conform bijlage 2 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 8 september 2017 betreffende de onderwijsbevoegdheden per vestgingsplaats van de centra voor volwassenonderwijs;

2° het centrum voor volwassenenonderwijs heeft een overeenkomst gesloten met de hogeschool of universiteit in kwestie als vermeld in artikel III.33/1.".""

Verantwoording:

Wie een lerarenopleiding wil volgen op basis van nuttige beroepservaring of op basis van een eerder verworven bachelor- of masterdiploma, kan terecht in respectievelijk de educatieve graduaatsopleiding en de verkorte educatieve bachelor- en masteropleidingen. Om voor deze zij-instromers de fijnmazigheid en de laagdrempeligheid van het huidige aanbod te behouden, is het nodig dat hogescholen en universiteiten voor de educatieve graduaatsopleiding en de verkorte educatieve bachelor- en masteropleidingen de bevoegdheid krijgen om deze opleidingen aan te bieden buiten de vestigingsplaatsen waar ze decretaal onderwijsbevoegdheid hebben, en wel op die vestigingsplaatsen waar de cvo's vandaag een specifieke lerarenopleiding organiseren en waar de hogescholen en universiteiten een samenwerkingsovereenkomst mee zijn aangegaan. Het kan hier enkel over die vestigingsplaatsen van cvo gaan, zoals opgenomen in het Besluit Vlaamse Regering van 8 september 2017 betreffende de onderwijsbevoegdheden per vestgingsplaats van de centra voor volwassenonderwijs.

Voor de verkorte bachelor secundair onderwijs en de educatieve master wordt het aanbod op de bijkomende vestigingsplaats beperkt tot de component leraarschap van 60 studiepunten. Gelet op het feit dat de instellingen op die vestigingsplaatsen geen andere bevoegdheden hebben, kunnen de universiteiten en hogescholen op deze vestigingsplaatsen geenvolledige bachelor- en masteropleidingen aanbieden.

Amendement nr. 8

In hetzelfde voorontwerp van decreet wordt een artikel 88/1 ingevoegd dat luidt als volgt:

"Art. 88/1. In deel 2, titel 3 van dezelfde codex wordt hoofdstuk 6, dat bestaat uit artikelen II.107 tot en met II.116, vervangen door wat volgt:

"Hoofdstuk 6. Lerarenopleidingen

Afdeling 1. Inhoudelijke bepalingen

Art.II.107. §1. Het beroepsprofiel van de leraar is de omschrijving van de kennis, vaardigheden en attitudes van de leraar bij zijn beroepsuitoefening. Het beroepsprofiel bevat de taken die een ervaren leraar verricht en zal verrichten in het licht van maatschappelijke en andere ontwikkelingen, zoals de kennis van de te onderwijzen vakinhoud, de noodzakelijke didactische vaardigheden, klasmanagement, de grootstedelijke context, de taalvaardigheid in het Nederlands, de meertaligheid, en de diversificatie van het onderwijsgebeuren.

De Vlaamse Regering bepaalt het beroepsprofiel van de leraar op advies van de Vlaamse Onderwijsraad. De Vlaamse Regering legt het besluit binnen zes maanden na de definitieve goedkeuring ter bekrachtiging voor aan het Vlaams Parlement. Als het Vlaams Parlement dat besluit niet bekrachtigt binnen zes maanden na de definitieve goedkeuring ervan, houdt het op rechtskracht te hebben.

§2. De basiscompetenties van de pas afgestudeerde leraar zijn de omschrijving van de kennis, vaardigheden en attitudes, waarover iedere afgestudeerde moet beschikken om op een volwaardige en kwalitatief gelijkwaardige manier als beginnend leraar te kunnen fungeren met de gepaste beroepshouding. De basiscompetenties stellen de leraar in staat door te groeien naar het beroepsprofiel en worden rechtstreeks afgeleid van het beroepsprofiel.

De Vlaamse Regering bepaalt de basiscompetenties op advies van de Vlaamse Onderwijsraad.

Art. II.108. §1. In dit artikel wordt verstaan onder:

1° inservicetraining: de praktijkcomponent van de lerarenopleiding die de kandidaat-leraar vervult als een personeelslid van een centrum, instelling of school.

2° preservicetraining: de praktijkcomponent van de lerarenopleiding die de student zonder een statutaire relatie met een centrum, instelling of school vervult.

§2. Het opleidingsprogramma vormt een geïntegreerd geheel van een of meer vakinhouden en het aspect leraarschap, met inbegrip van een luik vakdidactiek en klasmanagement, en bestaat uit een combinatie van theoretisch en praktisch onderwijs dat voortdurend inspeelt op actuele maatschappelijke thema's en ontwikkelingen.

De praktijkcomponent van het opleidingsprogramma omvat het geheel van praktijkgerichte onderwijsactiviteiten, preservicetraining en/of inservicetraining. De studieomvang van de praktijkcomponent, uitgedrukt in studiepunten bedraagt ten minste 30 studiepunten.

§3. De preservicetraining wordt begeleid door een personeelslid van de instelling die de lerarenopleiding aanbiedt, de stagebegeleider genaamd, en een personeelslid van het centrum, de instelling of de school, dat belast is met het mentorschap. De instellingen die de lerarenopleidingen aanbieden, sluiten een overeenkomst met de centra, instellingen of scholen. Die overeenkomst bevat onder meer: de verantwoordelijkheidsverdeling tussen het centrum, de instelling of de school, de student en de instelling die de lerarenopleiding aanbiedt, waarbij de rol van het centrum, de instelling of de school bij de evaluatie van de student wordt vastgelegd, de periode van het schooljaar waarin die preservice plaatsvindt en de opdrachten die de stagiair moet opnemen.

De inservicetraining gebeurt in de vorm van een leraar-in-opleidingsbaan, hierna de LIO-baan genoemd, en wordt uitgeoefend in een of meer onderwijsinstellingen. De leraar-in-opleiding wordt begeleid door een personeelslid van een of meer onderwijsinstellingen dat belast is met het mentorschap. De instellingen die de lerarenopleidingen aanbieden, sluiten een overeenkomst met de betrokken onderwijsinstellingen. Die overeenkomst bevat onder meer: de verantwoordelijkheidsverdeling tussen de onderwijsinstelling, de leraar-in-opleiding en de instelling die de lerarenopleiding aanbiedt, waarbij de rol van de onderwijsinstelling bij de opleiding, begeleiding en evaluatie van de leraar-in-opleiding wordt vastgelegd.

Art. II.109. Onverminderd het aanbieden van de lerarenopleidingen, vermeld in artikel II.110, hebben de hogescholen en universiteiten die lerarenopleidingen aanbieden, de volgende opdrachten:

1° mee instaan voor de verdere ontwikkeling in het professionele continuüm en de ontwikkeling van het reflectieve vermogen bij aspirant-leraren;

2° een aanbod ontwikkelen voor professionalisering en permanente vorming, met een kwaliteitsvol en complementair team van lerarenopleiders, zeker ook op het vlak van het hebben van voldoende ervaring in het lesgeven zelf, en zo de brug slaan tussen de lerarenopleidingen, de pedagogische begeleidingsdiensten en de andere aanbieders van professionalisering voor leraren;

3° de aanvangsbegeleiding van beginnende leraren ondersteunen, onder verantwoordelijkheid van de school waar die leraren werken, en samen met de pedagogische begeleidingsdiensten.

Art. II.110. §1. De hogescholen en/of universiteiten en/of ambtshalve geregistreerde instellingen kunnen een overeenkomst sluiten over de organisatie van de lerarenopleidingen, namelijk over de onderwijs- en studieactiviteiten, de kwaliteitszorg en het gebruik van infrastructuur, zoals voorzien in artikel II.173.

§2. De Vlaamse Regering kan middelen toekennen voor initiatieven die de kwaliteit van de lerarenopleidingen verbeteren en/of de samenwerking tussen lerarenopleidingen bevorderen.

Die initiatieven kunnen georganiseerd worden door hogescholen en/of universiteiten en/of ambtshalve geregistreerde instellingen die een of meer lerarenopleidingen organiseren.

De Vlaamse Regering stelt nadere inhoudelijke, organisatorische en procedurele regels vast voor de toekenning van de middelen.

Afdeling 2. Organisatorische bepalingen

Art. II.111. Vanaf het academiejaar 2019-2020 worden in het hoger onderwijs de volgende lerarenopleidingen aangeboden:

1° de educatieve graduaatsopleiding voor secundair onderwijs;

2° de educatieve bacheloropleiding voor kleuteronderwijs;

3° de educatieve bacheloropleiding voor lager onderwijs;

4° de educatieve bacheloropleiding voor secundair onderwijs;

5° de educatieve masteropleiding voor secundair onderwijs;

6° de educatieve masteropleiding voor kunstvakken.

Art. II.112. §1. De educatieve graduaatsopleiding voor secundair onderwijs wordt door de hogescholen aangeboden binnen het hoger beroepsonderwijs in het studiegebied Onderwijs en heeft een studieomvang van 90 studiepunten.

§2. De toegang tot de educatieve graduaatsopleiding wordt beperkt tot studenten die minstens drie jaar nuttige ervaring in een technisch of praktisch vak kunnen bewijzen.

De Vlaamse Regering kan nadere bepalingen vastleggen over hoe die nuttige ervaring van de kandidaten bewezen kan worden. Tot op dat ogenblik is het besluit van de Vlaamse regering van 7 oktober 1997 betreffende de nuttige ervaring als bekwaamheidsbewijs voor personeelsleden van het onderwijs van toepassing.

§3. Om optimaal tegemoet te komen aan de behoeften van de doelgroep van de educatieve graduaatsopleiding, wordt de opleiding op het vlak van organisatie en methodiek op maat van de student aangeboden. Er wordt versterkt ingezet op de mogelijkheid om de opleiding te volgen binnen een LIO-baan.

§4. In afwijking van de procedure, vermeld in hoofdstuk IV, afdeling II/1, van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur, wordt de educatieve graduaatsopleiding ontwikkeld volgens de procedures vermeld in artikel II.68, II.108, §2, II.141, II.152 en II.153 van deze codex.

De aanvraag, vermeld in artikel II.152, kan voor de educatieve graduaatsopleiding worden ingediend zonder de beslissing van de Vlaamse Regering tot erkenning van een beroepskwalificatie.

§5. In afwijking van artikel II.112, §2 en artikel II.176 kunnen kandidaten die geslaagd zijn voor een artistiek toelatingsexamen, georganiseerd door de hogeschool die, in het kader van een School of Arts, de professionele bacheloropleiding dans organiseert, en die vijf jaar nuttige ervaring als professionele danser in een erkend gezelschap kunnen aantonen, toegelaten worden tot de educatieve graduaatsopleiding.

§6. De Vlaamse Regering kan nadere regels en voorwaarden bepalen waaronder de educatieve graduaatsopleiding wordt georganiseerd.

Art. II.113. §1. De educatieve bacheloropleidingen, respectievelijk voor het kleuteronderwijs, lager onderwijs en secundair onderwijs, worden door de hogescholen aangeboden binnen het hoger professioneel onderwijs in het studiegebied onderwijs en hebben een studieomvang van 180 studiepunten.

In afwijking van artikel II.108 §3, tweede lid, bedraagt de praktijkcomponent ten minste 45 studiepunten.

§2. De Vlaamse Regering legt een lijst van onderwijsvakken vast die de hogescholen mogen aanbieden binnen de educatieve bacheloropleiding voor het secundair onderwijs. De studenten van die opleiding kiezen twee onderwijsvakken uit het aanbod van de hogeschool.

§3. Een student die al beschikt over een van volgende diploma's of diplomacombinaties kan, in afwijking van artikel II.113, §2, een diploma van de educatieve bacheloropleiding voor secundair onderwijs behalen met maar één onderwijsvak:

1° een diploma van een educatieve bachelor in het onderwijs;

2° een diploma van de specifieke lerarenopleiding in combinatie met een bachelor- of masterdiploma;

3° een diploma van een Academische Initiële Lerarenopleiding, een Initiële lerarenopleiding van Academisch Niveau of een Getuigschrift Pedagogische bekwaamheid in combinatie met een bachelor- of masterdiploma;

4° een studiebewijs dat krachtens een wettelijke norm, een Europese richtlijn of een internationale overeenkomst als gelijkwaardig met een van de voorgaande diploma's wordt erkend.

§4. Een student die al beschikt over een bachelordiploma kan, in afwijking van artikel II.113, §2, een diploma van educatieve bacheloropleiding voor secundair onderwijs behalen zonder onderwijsvakken.

De hogescholen die de educatieve bachelor voor secundair onderwijs aanbieden, bieden de component leraarschap, met inbegrip van een cluster vakdidactiek, aan als een verkort traject van die opleiding.

Het verkorte traject, dat focust op de component leraarschap, vormt een coherent geheel van 60 studiepunten, met inbegrip van de praktijkcomponent van ten minste 30

studiepunten en van een vakdidactische cluster. Het traject wordt op het vlak van organisatie en methodiek op maat van de student aangeboden.

In het verkorte traject wordt versterkt ingezet op de mogelijkheid om de opleiding te volgen binnen een LIO-baan.

Art. II.114. §1. De educatieve masteropleidingen voor secundair onderwijs en kunstvakken worden door respectievelijk de universiteiten of de hogescholen in het kader van een School of Arts aangeboden binnen het academisch onderwijs en hebben een studieomvang van 90 of 120 studiepunten.

De component leraarschap heeft ongeacht de studieomvang van de masteropleiding een studieomvang van 45 studiepunten.

Aan een student kan alleen het diploma van een educatieve master uitgereikt worden en de graad van master toegekend worden als die student een totale component leraarschap van 60 studiepunten met succes doorlopen heeft. Hij kan de 15 studiepunten die niet opgenomen zijn in de educatieve masteropleiding, verwerven op de volgende manieren:

1° hij volgt studiepunten van de component leraarschap als een pakket van keuzevakken in een academische bacheloropleiding. De hogeschool in het kader van een School of Arts of de universiteit biedt daarvoor 15 studiepunten educatieve keuzevakken in die academische bacheloropleidingen die rechtstreeks toeleiden naar een educatieve masteropleiding aan;

2° als de student de component leraarschap niet opneemt in een bacheloropleiding, kan hij die alsnog verwerven in het kader van een voorbereidingsprogramma dat hij vooraf of samen met de educatieve master volgt.

§2. De Vlaamse Regering legt vast welke educatieve masteropleidingen hogescholen, in het kader van een School of Arts, en de universiteiten kunnen aanbieden. De Vlaamse Regering bepaalt ook de studieomvang van de educatieve masteropleiding, het studiegebied waaronder de educatieve masteropleiding ressorteert.

§3. De Vlaamse Interuniversitaire Raad en/of de Vlaamse Hogescholenraad stellen een lijst op van de bacheloropleidingen die rechtstreeks kunnen instromen in de educatieve masteropleidingen, vermeld in paragraaf 2, en bepaalt in functie daarvan de afstudeerrichtingen binnen deze educatieve masteropleidingen.

§4. De hogescholen, in het kader van een School of Arts, en de universiteiten bieden binnen de educatieve masteropleidingen afstudeerrichtingen aan die verwijzen naar de bacheloropleidingen die rechtstreeks kunnen instromen in de desbetreffende educatieve masteropleiding.

§5. Een student die al beschikt over een masterdiploma kan op basis van dat diploma vrijgesteld worden van de vakinhoudelijke component van een educatieve masteropleiding voor secundair onderwijs of kunstvakken.

De universiteiten die de educatieve master voor secundair onderwijs aanbieden, bieden de component leraarschap, met inbegrip van een cluster vakdidactiek, aan als een verkort traject van die opleiding voor studenten die al over een masterdiploma beschikken.

De hogescholen, in het kader van een School of Arts, die de educatieve master voor kunstvakken aanbieden, bieden de component leraarschap, met inbegrip van een cluster vakdidactiek, aan als een verkort traject van die opleiding voor studenten die al over een masterdiploma beschikken.

Het verkorte traject vormt een coherent geheel van 60 studiepunten, met inbegrip van de praktijkcomponent van ten minste 30 studiepunten, en wordt op het vlak van organisatie en methodiek op maat van de student aangeboden.

In het verkorte traject wordt versterkt ingezet op de mogelijkheid om de opleiding te volgen binnen een LIO-baan.

Art. II.115. Met behoud van de toepassing van artikel II.189 hebben met ingang van het academiejaar 2006-2007 alle personeelsleden van het onderwijs toegang tot de bachelor-na-bacheloropleiding Buitengewoon Onderwijs en de bachelor-na-bacheloropleiding Zorgverbreding en Remediërend Leren.”.”

Verantwoording:

Met dit artikel wordt het hoofdstuk lerarenopleiding in de codex hoger onderwijs vervangen. Hieronder volgt een artikelsgewijze bespreking van de artikels binnen dit nieuwe hoofdstuk.

Artikel II.107

Met het decreet van 15 december 2006 betreffende de lerarenopleiding en de besluiten van de Vlaamse Regering die het beroepsprofiel en de basiscompetenties van de leraren vaststellen, werd de kwalitatieve vernieuwing van de lerarenopleiding ingezet. Daarbij mag de verhouding tussen beide besluiten niet uit het oog worden verloren. De basiscompetenties beschrijven wat een pas afgestudeerde leraar moet kennen en kunnen, het beroepsprofiel beschrijft waar een ervaren leraar naar moet streven.

De basiscompetenties voor leraren geven aan welke eisen onderwijs en maatschappij stellen aan de pas afgestudeerde leraar. Hiermee geeft de overheid de minimale kwaliteitscriteria aan zodat ouders, onderwijsverstrekkers en externen weten wat zij van leraren mogen verwachten. Die transparantie kan de waardering voor het werk dat leraren doen, alleen maar ten goede komen. Door specifiek de basiscompetenties vast te leggen, maakt de overheid ook duidelijk dat van een pas afgestudeerde leraar niet

hetzelfde niveau van beroepsuitoefening kan verwacht worden als van een leraar met enige ervaring. Hiermee wordt aangegeven, dat 'leraar zijn' een proces is van levenslang leren.

Ongeacht het kwalificatieniveau zijn de basiscompetenties voor alle leraren kwalitatief gelijkwaardig. De inschaling van het diploma van leraar (op graduaats-, bachelor- of masterniveau) impliceert dus geen hiërarchie tussen deze niveaus. De basiscompetenties gelden als referentiekader voor alle lerarenopleidingen.

Artikel II.108

De opleiding moet bestaan uit vakinhouden (het te onderwijzen vak of leergebied) en het aspect leraarschap, met inbegrip van een luik vakdidactiek en klasmanagement, en bestaat uit een combinatie van theoretisch en praktisch onderwijs. Uiteraard is het zo dat de scheidingslijn niet altijd te trekken zal zijn bij verschillende opleidingsactiviteiten, omdat er een wederzijdse inwerking zal zijn. Maar toch zal een wezenlijk aandeel van elke lerarenopleiding georganiseerd naar praktijk moeten gaan, zijnde minimaal 30 studiepunten, net omdat de studenten tijdens de opleiding al moeten kunnen kennis maken met het beroep door een onderdompeling in de onderwijspraktijk van een leraar. Lerarenopleidingen dienen in hun opleiding steeds rekening te houden met actuele maatschappelijke thema's en ontwikkelingen, zodat de pas afgestudeerde leraar kan inspelen op ontwikkelingen binnen het sociaal-politieke, sociaal-economische, levensbeschouwelijke, cultureel-esthetische en cultureel-wetenschappelijke domein. Rekening houdende met complexiteit van les geven in een grootstedelijke context en wetende dat we beginnende leerkrachten opleiden om Vlaanderenbreed ingezet te worden, dienen studenten praktijkervaring op te doen op het vlak van omgaan met diversiteit, meertaligheid en taalsensitief les geven (aspecten die tevens voorwerp kunnen zijn van de middelen die worden ingezet in het kader van art. II.110). Stage volgen in een grootstedelijke context kan hiervoor een methodiek zijn. Voor de educatieve bacheloropleiding bepaalt artikel II.113 dat de praktijkcomponent 45 studiepunten bedraagt.

De praktijkcomponent van het opleidingsprogramma omvat het geheel van praktijkgerichte onderwijsactiviteiten, preservicetraining en/of inservicetraining.

Onder preservicetraining wordt verstaan: de praktijkcomponent die men zonder een statutaire relatie met een centrum, instelling of school vervult. Het is de klassieke stage.

De inservicetraining (synoniem: de leraar in opleiding of LIO-baan) moet toelaten dat een leraar-in-opleiding via een leerwerktraject kennis kan maken met het beroep. De leraar-in-opleiding heeft het theoretische gedeelte al geheel of gedeeltelijk achter de rug en kan de praktijkcomponent vervullen door een LIO-baan, zijnde een onderwijsopdracht van 500 – al naargelang van het onderwijsniveau – 'uren-leraar', 'lesuren', 'leraarsuren', 'lestijden' op jaarbasis. Indien de leraar-in-opleiding er niet in slaagt deze 500 uren te presteren, kunnen deze verder worden aangevuld met gewone preservicetraining.

De LIO-baanovereenkomst slaat de brug tussen de school en de lerarenopleidingen. De leraar-in-opleiding wordt begeleid door één of meerdere personeelsleden van de onderwijsinstelling(en) van tewerkstelling en krijgt ondersteuning van zijn lerarenopleiding. Hierdoor wordt het partnerschap tussen de lerarenopleidingen en het afnemende veld versterkt en uitgebouwd.

De preservicetraining (stage) en de inservicetraining (LIO-baan) zijn dus verschillende instrumenten ter ondersteuning van het professionaliseringsproces. Met dit decreet wordt in alle lerarenopleidingen en onderwijsinstellingen preservicetraining en inservicetraining

mogelijk. Ten opzichte van het vorige decreet wordt een LIO-baan nu ook mogelijk in het basisonderwijs en het hoger onderwijs.

Daarnaast wordt aandacht gevraagd voor de kennis en vaardigheden die minimaal aanwezig dienen te zijn voordat de inservicetraining wordt aangevat en de omvang van de opdracht die de leraar-in-opleiding opneemt in een school of instelling.

Artikel II.109

In een snel evoluerende samenleving wordt van leerkrachten verwacht dat ze zich professioneel blijven ontwikkelen tijdens hun hele loopbaan om zo goed onderwijs te kunnen bieden aan alle leerlingen. Geen enkele vorm van initiële opleiding kan leerkrachten toerusten met alle competenties die ze doorheen hun loopbaan nodig hebben. Bovendien veranderen de maatschappij, het onderwijslandschap en inzichten in en over onderwijs voortdurend en dit vereist ook veranderingen van scholen en leerkrachten.

Om dit te realiseren willen we leerkrachten aanmoedigen en ondersteunen om de nodige kennis en vaardigheden op te doen en blijvend te versterken en dit via een professioneel continuüm, gaande van sterke lerarenopleidingen, over een aanvangsbegeleiding naar een loopbaanlange professionele ontwikkeling. Lerarenopleidingen beschikken daartoe over een kwaliteitsvol en complementair team lerarenopleiders, zeker ook op het vlak van het hebben van voldoende ervaring in het lesgeven zelf. Lerarenopleidingen verzorgen de initiële opleiding, maar hebben ook een ondersteunende opdracht in de andere fases van het continuüm. Zo kunnen zij ook optreden als aanbieder van professionalisering en permanente vorming en een ondersteunende rol opnemen met betrekking tot de aanvangsbegeleiding, die onder de verantwoordelijkheid van de school van een beginnende leraar georganiseerd wordt, samen met de pedagogische begeleidingsdiensten. Vanuit die opdrachten kunnen de aanbieders van lerarenopleiding in onderling overleg en in overleg met het afnemend veld ook een rol opnemen in het uitbouwen van een opleiding gericht op het versterken van de directeur en leidinggevenden in het leerplicht onderwijs. In het kader van de aanvangsbegeleiding kunnen lerarenopleidingen bijvoorbeeld een aanbod ontwikkelen voor verdere vakinhoudelijke of vakdidactische vervolmaking.

Artikel II.110

Dit artikel moedigt de samenwerking tussen de verschillende aanbieders van lerarenopleidingen aan en verwijst daarbij naar de mogelijkheid die voorzien is in artikel II.173 met betrekking tot de overeenkomsten die hogescholen en universiteiten onderling kunnen afsluiten.

Daarnaast geeft het de Vlaamse Regering de mogelijkheid om bijkomende middelen toe te kennen aan projecten die de samenwerking tussen de lerarenopleidingen bevorderen en de kwaliteit ten goede komen. In het verleden werden zo reeds innovatie- en transitieprojecten tijdelijk gesubsidieerd.

In het kader van de hervorming van de lerarenopleidingen wordt prioritair ingezet op de inhoudelijke versterking van de lerarenopleidingen en meer bepaald op vlak van vakinhoud, (vak)didactiek, klasmanagement, diversiteit en grootstedelijke context en taalsensitief lesgeven (de aandacht bij alle leraren omtrent de correcte taalontwikkeling van alle leerlingen, ongeacht hun thuistaal). Daartoe worden vanaf het academiejaar 2017-2018 beheersovereenkomsten afgesloten met de VLIR en de VLHORA opdat alle bestaande lerarenopleidingen Vlaanderenbreed deze versterking realiseren en alle nieuw te ontwikkelen lerarenopleidingen deze prioriteiten meenemen.

Artikel II.111

Dit artikel geeft een overzicht van alle toekomstige lerarenopleidingen.

Artikel II.112

Dit artikel geeft invulling aan een educatieve graduaatsopleiding. De educatieve graduaatsopleiding is een lerarenopleiding voor kandidaat leraren die op basis van beroepservaring, een tewerkstelling in een technisch of praktisch vak, specialiteit of module of ambt, als bepaald in het besluit van de Vlaamse Regering van 7 oktober 1997 betreffende de nuttige ervaring als bekwaamheidsbewijs voor personeelsleden van het onderwijs, beogen. Deze nieuwe graduaatsopleiding zal, net als alle andere graduaatsopleidingen, aangeboden kunnen worden door de hogescholen. De programmatie van de educatieve graduaatsopleiding is echter afwijkend omdat de door de Vlaamse Regering bepaalde set basiscompetenties de opmaak van een aparte beroepskwalificatie overbodig maakt. Eerst legt de Vlaamse Regering, net als voor alle andere lerarenopleidingen, de basiscompetenties voor deze opleiding vast. Vervolgens maken de instellingen, binnen de VLUHR, gezamenlijk een set van domeinspecifieke leerresultaten, die door de accreditatieorganisatie aan een niveautoets wordt onderworpen. Daarna kan een individuele hogeschool een dossier voor een toets nieuwe opleiding indienen.

De opleiding zal een studieomvang hebben van 90 studiepunten, waarvan 30 studiepunten gewijd moeten worden aan de praktijkcomponent. Ook vakdidactiek dient aan bod te komen in het opleidingsprogramma. De hogescholen kiezen zelf, op basis van de vakexperten die ze kunnen inzetten, voor welke vakdidactieken zij een aanbod kunnen voorzien. Om optimaal tegemoet te komen aan noden van de doelgroep van zij-instromers, moet deze opleiding op vlak van organisatie en methodiek op maat van de student worden aangeboden. Dit impliceert bijvoorbeeld dat de opleiding met de nodige flexibiliteit wordt aangeboden (vb. begeleiding en aanbod buiten de normale uren, modaliteiten voor afstandsonderwijs...) en gebruik maakt van aangepaste onderwijs- en leervormen (vb. met aangepast studiemateriaal voor bijvoorbeeld zelfstudie, werkplekleren, blended learning …).

De praktijkcomponent van de educatieve graduaatsopleiding kan als preservice en als inservice traject worden aangeboden. Gelet op de vakinhoudelijke kennis die reeds is bewezen op basis van de nuttige ervaring in het te onderwijzen technisch of praktisch vak is een LIO-baan voor de doelgroep van deze opleiding een aangewezen optie.

De toegang tot de opleiding wordt beperkt tot kandidaten die minstens 3 jaar nuttige ervaring in een praktisch of technisch vak, specialiteit of module of ambt, als bepaald in het besluit van de Vlaamse Regering van 7 oktober 1997 betreffende de nuttige ervaring als bekwaamheidsbewijs voor personeelsleden van het onderwijs, kunnen bewijzen. Als uitzondering hierop worden tot deze opleiding ook dansers zonder diploma toegelaten. Zij dienen wel geslaagd te zijn voor een artistiek toelatingsexamen, georganiseerd door de hogeschool die, in het kader van een School of Arts, de professionele bacheloropleiding dans organiseert, en 5 jaar nuttige ervaring als professionele danser in een erkend gezelschap kunnen aantonen. Gezien de noodzakelijke expertise voor de vakdidactiek is het logisch dat dit traject aangeboden wordt door een hogeschool die eveneens de professionele bacheloropleiding dans organiseert.

Dit artikel geeft de mogelijkheid aan de Vlaamse Regering om bijkomende regels en voorwaarden te formuleren voor de educatieve graduaatsopleiding.

Artikel II.113

De educatieve bacheloropleidingen georganiseerd door de hogescholen

a. Dit artikel herhaalt dat de bacheloropleidingen in onderwijs leiden tot de graad van bachelor in kleuteronderwijs, lager onderwijs en secundair onderwijs. Het zijn opleidingen van 180 studiepunten. Ze leiden tot de graad van leraar;

b. twee vakken: het aantal vakken dat een student van de educatieve bacheloropleiding secundair onderwijs kan volgen, blijft beperkt tot twee. Voor de twee onderwijsvakken zal de leraar over een vereist bekwaamheidsbewijs beschikken in de eerste en tweede graad van het secundair onderwijs. Tegelijkertijd krijgt de Vlaamse Regering de bevoegdheid om de lijst van onderwijsvakken vast te leggen. Hierdoor kunnen er sneller aanpassingen en actualisaties doorgevoerd worden. De hogeschool kiest zelf welke van de door de Vlaamse Regering opgelijste vakken ze wil aanbieden in haar opleiding.

c. de praktijkcomponent: het aandeel van de praktijkcomponent, dat ingericht wordt als een preservicegedeelte van de opleiding, is hoger dan bij de andere lerarenopleidingen en bedraagt 45 studiepunten. Uiteraard heeft dit te maken met de omvang van de bacheloropleiding, zijnde 180 studiepunten, waardoor een groeitraject binnen de opleiding kan worden uitgetekend. De hogeschool en de ontvangende instelling sluiten een overeenkomst, waarbij de verantwoordelijkheid van alle actoren wordt vastgelegd.

d. de in 2010 ingeschreven bijkomende bepaling dat indien een student reeds een lerarenopleidingen behaalde, hij een diploma bachelor in het secundair onderwijs met slechts één onderwijsvak kan behalen, blijft behouden.

e. De professioneel gerichte bacheloropleiding in het onderwijs voor de leraar secundair onderwijs, met keuze van twee onderwijsvakken, kan niet alle leraren aanleveren op bachelorniveau voor het secundair onderwijs. Daarvoor is het aanbod in het onderwijs te divers. Zeker voor vakken die niet voorkomen op bovenvermelde lijst met onderwijsvakken rekruteert het onderwijs dan ook typisch leraren die hun vakkennis baseren op een vakinhoudelijke opleiding (en eventueel aangevuld met beroepservaring), aangevuld door een bijkomende opleiding tot leraar.

In die gevallen wordt voor de lerarenopleiding vertrokken van de vakinhoudelijke kennis van studenten die eerst een inhoudelijke bacheloropleiding afgerond hebben. Indien zij deze inhouden willen doceren in het onderwijs kunnen zij na hun bacheloropleiding een lerarenopleiding op maat volgen. Dit zal worden ingericht als een verkort traject van de bachelor in het onderwijs, secundair onderwijs, zonder de specificatie van een onderwijsvak.

Dit verkort traject telt 60 studiepunten, waarin louter gefocust wordt op de basiscompetenties van leraar. In dit traject wordt er met andere woorden geen vakinhoud aangeboden met betrekking tot een bepaald onderwijsvak, maar wel vakdidaktiek. Omdat het onmogelijk zou zijn om voor elke professionele bachelor een afzonderlijke vakdidactiek te voorzien, wordt de vakdidactiek geclusterd aangeboden.

Dit verkort traject is enkel van toepassing op bachelordiploma’s die niet tot het studiegebied onderwijs behoren.

Om de opleiding aantrekkelijk te maken voor de doelgroep van zij-instromers moet de opleiding op vlak van organisatie en methodiek op maat van de student worden aangeboden. Dit impliceert bijvoorbeeld dat de opleiding met de nodige flexibiliteit wordt aangeboden (vb. begeleiding en aanbod buiten de normale uren, modaliteiten voor afstandsonderwijs...) en gebruik maakt van aangepaste onderwijs- en leervormen (vb. met aangepast studiemateriaal voor bijvoorbeeld zelfstudie, werkplekleren, blended

learning …). De praktijkcomponent van deze opleiding kan als preservice en inservice traject worden aangeboden.

f. Naast de twee bovenstaande specifieke types van een verkort traject blijven verkorte trajecten op basis van eerder verworven kwalificaties of competenties vanzelfsprekend steeds mogelijk in alle lerarenopleidingen.

Artikel II.114

Studenten die kiezen voor een academische opleiding in de kunsten of aan de universiteit krijgen de mogelijkheid bij het behalen van hun eerste masterdiploma ook meteen te kiezen voor het beroep van leraar. Vanaf het academiejaar 2019-2020 worden er educatieve masters ingericht door de Schools of Arts en de universiteiten. Deze lerarenopleidingen hebben een studieomvang van 90 of 120 studiepunten, waarvan 30 studiepunten besteed moet worden aan de praktijkcomponent. Van deze studiepunten academische lerarenopleidingen kunnen er 15 studiepunten georganiseerd worden in elke academische bacheloropleiding. Zo kan de student al vroeg in zijn opleiding proeven van het beroep van leraar. De resterende 45 studiepunten worden georganiseerd in de nieuwe educatieve masteropleidingen.

Indien de student de 15 studiepunten academische lerarenopleiding niet heeft opgenomen tijdens de bacheloropleiding, maar toch wil starten in een educatieve master, moet hij alsnog deze 15 studiepunten verwerven.

De huidige specifieke lerarenopleiding wordt vervangen door een verkort traject van de masteropleidingen. Zij-instromers die reeds een (niet-educatief) masterdiploma bezitten en leraar willen worden, zullen instromen in de educatieve masters en dus een tweede masterdiploma behalen. Gelet op hun reeds behaalde masterdiploma worden deze zij-instromers vrijgesteld van de vakinhoudelijke component en volgen zij een verkort traject van 60 studiepunten. Voor deze doelgroep moet de component leraarschap (15 studiepunten uit de bachelor en 45 studiepunten uit de educatieve master) als een coherent deel worden aangeboden door de instellingen. Van deze 60 studiepunten moeten er 30 studiepunten besteed worden aan de praktijkcomponent. Om de opleiding aantrekkelijk te maken voor de doelgroep van zij-instromers moet de opleiding op het vlak van organisatie en methodiek op maat van de student worden aangeboden. Dit impliceert bijvoorbeeld dat de opleiding met de nodige flexibiliteit wordt aangeboden (vb. begeleiding en aanbod buiten de normale uren, modaliteiten voor afstandsonderwijs...) en gebruik maakt van aangepaste onderwijs- en leervormen (vb. met aangepast studiemateriaal voor bijvoorbeeld zelfstudie, werkplekleren, blended learning …).

Naast bovenstaande omschreven verkort traject blijven verkorte trajecten op basis van eerder verworven kwalificaties of competenties vanzelfsprekend steeds mogelijk in de educatieve masteropleidingen. Deze kunnen bijvoorbeeld dienen om houders van het diploma de mogelijkheid te geven zich eveneens te verdiepen in een bijkomende afstudeerrichting, en op basis van deze verruiming van de vakinhoudelijke kennis voor meer onderwijsvakken een vereist bekwaamheidsbewijs te bekomen. Op deze manier kan een leraar die een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs heeft het vereiste bekwaamheidsbewijs alsnog bekomen.

Als uitgangspunten voor het bepalen van de bekwaamheidsbewijzen wordt voorgesteld om deze toe te kennen vertrekkend vanuit de afstudeerrichtingen, rekening houdend met de opgebouwde expertise in bachelor en master (bv. minimum aantal studiepunten). Belangrijk is om daarbij ook aandacht te hebben voor de bekwaamheidsbewijzen van masters voor technische en praktische vakken (bv. elektriciteit, mechanica, hout, toerisme, …) en voor PAV.

De praktijkcomponent van deze opleiding kan als preservice en inservice traject worden aangeboden.

Artikel II.115

De bestaande uitzonderingsregel, waarbij alle personeelsleden van het onderwijs, toegang hebben tot de bachelor na bachelor zorgverbreding en remediërend leren en de bachelor na bachelor buitengewoon onderwijs, ook als zij niet in bezit zijn van een bachelordiploma, blijft behouden.

Amendement nr. 9

In hetzelfde voorontwerp van decreet wordt een artikel 90/1 ingevoegd dat luidt als volgt:

"Art. 90/1. In artikel II.122 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014 en 19 juni 2015, worden paragraaf 5 en paragraaf 9 opgeheven."

Verantwoording

Gezien alle lerarenopleidingen volledig integreren in de hogeronderwijsruimte, zijn specifieke bepalingen omtrent de kwaliteitscontrole niet langer nodig. De lerarenopleidingen volgen vanaf september 2019 de bepalingen die van kracht zijn voor alle opleidingen van het hoger onderwijs.

Amendement nr. 10

In hetzelfde voorontwerp van decreet wordt een artikel 90/2 ingevoegd dat luidt als volgt:

"Art. 90/2. Artikel II.125 van dezelfde codex wordt opgeheven."

Verantwoording

Gezien alle lerarenopleidingen volledig integreren in de hogeronderwijsruimte, zijn specifieke bepalingen omtrent de kwaliteitscontrole niet langer nodig. De lerarenopleidingen volgen vanaf september 2019 de bepalingen die van kracht zijn voor alle opleidingen van het hoger onderwijs.

Amendement nr. 11

In hetzelfde voorontwerp van decreet wordt een artikel 91/1 ingevoegd dat luidt als volgt:

"Art. 91/1. In artikel II.144, §1, 2°, van dezelfde codex wordt de zinsnede ", met uitzondering van de als afstudeerrichting georganiseerde specifieke lerarenopleiding(en)" opgeheven."

Verantwoording

Gezien alle lerarenopleidingen volledig integreren in de hogeronderwijsruimte, zijn specifieke bepalingen omtrent de kwaliteitscontrole niet langer nodig. De lerarenopleidingen volgen vanaf september 2019 de bepalingen die van kracht zijn voor alle opleidingen van het hoger onderwijs.

Amendement nr. 12

In hetzelfde voorontwerp van decreet wordt artikel 93 vervangen door wat volgt:

"Art. 93. In artikel II.153 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015 en het decreet hoger onderwijs, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1, tweede lid, worden de volgende zinnen toegevoegd:

"Dat geldt ook voor de educatieve graduaatsopleidingen, vermeld in artikel II.112 en de educatieve masteropleidingen, vermeld in artikel II.114, die met ingang van het academiejaar 2019-2020 aangeboden worden door de hogescholen en universiteiten. De hogescholen en universiteiten dienen hun dossier bij de accreditatieorganisatie in uiterlijk vóór 1 juni van het kalenderjaar dat voorafgaat aan het academiejaar waarin de instelling de opleiding op zijn vroegst wil aanbieden.";

2° aan paragraaf 8 worden een tweede tot en met een vijfde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

"In afwijking van paragraaf 1, eerste lid, vervalt een positief besluit over de aanvraag van een graduaatsopleiding van het hoger beroepsonderwijs op het einde van het vijfde academiejaar dat volgt op de dag van de start van de opleiding in kwestie.

Een positief besluit over de aanvraag van een graduaatsopleiding van het hoger beroepsonderwijs vervalt automatisch als het instellingsbestuur de opleiding niet start in het derde academiejaar dat volgt op de bekendmaking aan het instellingsbestuur. Voor de besluiten die zijn bekendgemaakt tijdens het academiejaar 2017-2018, start de voormelde periode van 3 jaar in het academiejaar 2019-2020.

De accreditatieorganisatie kan de geldigheidsduur van een positief besluit over de aanvraag van een opleiding verlengen ter vrijwaring van de gelijktijdige en geclusterde organisatie van externe beoordelingen. De totale duur van de erkenning als nieuwe opleiding kan nooit meer dan 8 academiejaren zijn.

In afwijking van het tweede lid bedraagt de geldigheidsduur van de positieve besluiten over de aanvragen van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs die zijn verleend tijdens het academiejaar 2014-2015, 6 jaar vanaf het academiejaar dat volgt op de bekendmaking aan het instellingsbestuur.".

Verantwoording

De nieuwe lerarenopleidingen moeten enkel de toets nieuwe opleiding door de NVAO doorlopen en niet de macrodoelmatigheidstoets door de Commissie Hoger Onderwijs. Voor de opleidingen die starten in het academiejaar 2019-2020, dienen de instellingen een toets nieuwe opleiding in te dienen voor 1 juni 2018.

Amendement nr. 13

In hetzelfde voorontwerp van decreet wordt een artikel 100/1 ingevoegd dat luidt als volgt:

"Art. 100/1. In artikel II.157 van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 2°, a), wordt de zinsnede ", andere dan die van leraar" opgeheven;

2° in punt 3° wordt punt a) opgeheven;

3° in punt 3°, b), wordt de zinsnede ", andere dan die van leraar" opgeheven;

4° punt 5° wordt opgeheven."

Verantwoording

Door de nieuwe structuur van lerarenopleidingen die met het voorliggende voorontwerp van decreet is ingevoerd, is het niet langer relevant om een deel van de lerarenopleiding in te bouwen in de vakinhoudelijke masteropleidingen.

Ook de bepaling inzake de educatieve masteropleiding is niet langer relevant. De nieuwe educatieve masteropleidingen worden onderworpen aan een toets nieuwe opleiding door de NVAO. Ze worden niet erkend volgens de procedure uitbreiding van studieomvang.

Amendement nr.14

In hetzelfde voorontwerp van decreet wordt een artikel 109/1 ingevoegd dat luidt als volgt:

"Art. 109/1. Aan artikel II.203, §1, van dezelfde codex wordt een tweede lid toegevoegd dat luidt als volgt:

"In afwijking van het eerste lid wordt het leerkrediet niet ingezet in een educatieve masteropleiding als een student al in het bezit is van een masterdiploma."."

Verantwoording

Conform de bestaande regelgeving werd in een specifieke lerarenopleidingen geen leerkrediet ingezet. Een student kon dus steeds inschrijven in een specifieke lerarenopleiding, ongeacht de stand van zijn leerkrediet.

Als in de nieuwe structuur van lerarenopleidingen een student die reeds een diploma heeft van een domeinmaster, zich wil inschrijven in een educatieve masteropleiding, dan kan hij geconfronteerd worden met een tekort aan leerkrediet om deze masteropleiding te volgen. Na het behalen van een masteropleiding worden immers 140 studiepunten afgetrokken van het individuele leerkrediet van de student. Dit zou studenten kunnen tegenhouden om te starten met een lerarenopleiding, wat ten opzichte van de bestaande situatie voor de SLO, een achteruitgang zou betekenen. Om dit op te lossen wordt in het voorliggende artikel bepaald dat het leerkrediet niet ingezet wordt in een educatieve masteropleiding als een student reeds in het bezit is van een masteropleiding. Op deze manier worden studenten die reeds hun academische competenties aangetoond hebben in een masteropleiding, niet tegengehouden om een lerarenopleiding te starten.

Amendement nr. 15

In hetzelfde voorontwerp van decreet wordt een artikel 122/1 ingevoegd dat luidt als volgt:

"Art. 122/1. In artikel II.381 van dezelfde codex wordt de zinsnede ", met uitzondering van de als afstudeerrichting georganiseerde specifieke lerarenopleiding(en)" opgeheven."

Verantwoording

Artikel II.381 van de Codex Hoger Onderwijs is een overgangsmaatregel in afwachting van de derde ronde opleidingsaccreditaties. Op het ogenblik dat deze ronde zou ingaan, bestaan de specifieke lerarenopleidingen niet meer, waardoor deze bepaling kan worden opgeheven.

Amendement nr. 16

In hetzelfde voorontwerp van decreet wordt een artikel 129/1 ingevoegd dat luidt als volgt:

"Art. 129/1. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van …, wordt aan hetzelfde hoofdstuk 10 een artikel II.399 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.399. De Vlaamse Regering kan een bijkomende kwaliteitscontrole organiseren voor de opleidingen, vermeld in artikel II.111.".”

Verantwoording

Artikel 129/1 geeft de Vlaamse Regering de mogelijkheid om alle educatieve opleidingen aan een bijkomende kwaliteitscontrole te onderwerpen. Een mogelijk onderdeel van deze bijkomende kwaliteitscontrole zijn de nieuwe domeinspecifieke leerresultaten voor alle lerarenopleidingen.

Amendement nr.17

Aan artikel 137 van hetzelfde voorontwerp van decreet wordt een punt 3° toegevoegd dat luidt als volgt:

"3° in paragraaf 4, vierde lid, wordt tussen de woorden "herstructurering, vermeld in artikel I.3, 34°," en "kan de Vlaamse Regering de aantallen wijzigen" de zinsnede "of de erkenning van een nieuwe opleiding in de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst en Muziek en podiumkunsten," ingevoegd."

Verantwoording

Artikel III.19 legt voor de kunstopleidingen een bijkomend puntengewicht vast en een plafond tot waar dit bijkomend puntengewicht kan toegepast worden. Het decreet voorziet reeds dat de Vlaamse Regering deze puntengewichten en plafonds kan aanpassen in functie van een herstructurering. Ook bij het erkennen van nieuwe opleidingen in de kunsten is het nodig dat de puntengewichten en plafonds worden herbekeken. Dat zal het geval zijn voor de educatieve masteropleidingen voor kunstvakken, maar ook voor de nieuw aangevraagde master dans en de professionele bachelor digital arts & entertainment.

Amendement nr. 18

Artikel 138 van hetzelfde voorontwerp van decreet wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 138. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het **decreet van ...**, wordt een artikel III.33/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. III.33/1. §1. Een centrum voor volwassenenonderwijs dat specifieke lerarenopleidingen aanbiedt tot en met het academiejaar 2018-2019 en een of meerdere hogescholen en een of meerdere universiteiten die lerarenopleidingen aanbieden sluiten een overeenkomst waarin ten minste afspraken gemaakt worden over de overdracht, de terbeschikkingstelling en het gebruik van infrastructuur en onroerende goederen, de overdracht en verdeling van personeelsleden en over financiële aangelegenheden.

§2. De hogescholen en universiteiten waarmee een centrum voor volwassenenonderwijs een overeenkomst heeft gesloten als vermeld in paragraaf 1, ontvangen samen de volgende middelen:

1° in het begrotingsjaar 2019:

a) 1/3de van de gegenereerde middelen voor de specifieke lerarenopleidingen op basis van het aantal leraarsuren voor de oprichting van betrekkingen in de ambten van lector voor het schooljaar 2018-2019 conform de bepalingen van titel V, hoofdstuk II, van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs;

b) 1/3de van de gegenereerde middelen voor de specifieke lerarenopleidingen op basis van de puntenenveloppe voor de oprichting van betrekkingen in de ambten van het bestuurs- en ondersteunend personeel voor het schooljaar 2018-2019 conform de bepalingen van titel V, hoofdstuk II, van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs;

c) 1/3de van de middelen voor het woon-werkverkeer waar de lectoren en het administratief personeel in de specifieke lerarenopleidingen van de desbetreffende centra voor volwassenenonderwijs recht op hadden in het begrotingsjaar 2019;

2° In de begrotingsjaren 2020 tot en met 2023

a) de gegenereerde middelen voor de specifieke lerarenopleidingen op basis van het aantal leraarsuren voor de oprichting van betrekkingen in de ambten van lector voor het schooljaar 2018-2019 conform de bepalingen van titel V, hoofdstuk II, van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs;

b) de gegenereerde middelen voor de specifieke lerarenopleidingen op basis van de puntenenveloppe voor de oprichting van betrekkingen in de ambten van het bestuurs- en ondersteunend personeel voor het schooljaar 2018-2019 conform de bepalingen van titel V, hoofdstuk II, van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs;

c) de middelen voor het woon-werkverkeer waar de lectoren en het administratief personeel in de specifieke lerarenopleidingen van de desbetreffende centra voor volwassenenonderwijs recht op hadden in het begrotingsjaar 2019;

De gegenereerde middelen worden vanaf het begrotingsjaar 2020 geïndexeerd aan de hand van de indexformule, vermeld in artikel III.5, §9.

§3. De middelen, vermeld in paragraaf 2, worden verdeeld onder de universiteiten en hogescholen waarmee het centrum voor volwassenenonderwijs een overeenkomst als vermeld in paragraaf 1, heeft gesloten, op basis van een percentage dat in de

overeenkomst is vastgelegd. Dat percentage wordt meegedeeld aan de bevoegde dienst van de Vlaamse overheid.

De overeenkomst, vermeld in paragraaf 1, bevat ook een regeling als het aandeel van de overgekomen personeelsleden, uitgedrukt in voltijdse eenheden, van de partners in de overeenkomst niet overeenkomt met de verdeling van de financiële middelen, vermeld in het eerste lid."

§4. Vanaf het begrotingsjaar 2024 worden de middelen, vermeld in paragraaf 2, eerste lid, 2°, afgebouwd. De vrijgekomen middelen worden toegevoegd aan VOWhbo5, VOWprof2014, VOWun2014 en VOWhko2014 op basis van respectievelijk het aandeel diploma's uitgereikt in de academiejaren 2020-2021 en 2021-2022 van de educatieve graduaatsopleiding voor secundair onderwijs, vermeld in artikel II.112, het verkorte traject van de educatieve bacheloropleiding voor secundair onderwijs, vermeld in artikel II.113, §4, het verkorte traject van de educatieve masteropleiding voor secundair onderwijs of voor kunstvakken, vermeld in artikel II.114, §5.".."

Verantwoording

Met het voorliggende amendement wordt aan het oorspronkelijke artikel 138 via paragraaf 3 de verdeling geregeld van het totale bedrag dat een cvo overdraagt naar de hogeschool en universiteit waarmee ze een overeenkomst heeft gesloten. Dit gebeurt op basis van een percentage dat de instellingen zelf zijn overeengekomen en dat vastgelegd wordt in de overeenkomst.

De percentages zoals vastgelegd in de overeenkomsten blijven van kracht tot en met begrotingsjaar 2023. Vanaf het begrotingsjaar 2024 zijn er binnen de verschillende enveloppes voldoende gegevens opgebouwd binnen de financieringsmotor van het hoger onderwijs om deze ook te hanteren als parameters voor de financiering van de lerarenopleidingen. Het budget van de voormalige specifieke lerarenopleidingen aan de centra voor volwassenenonderwijs, dat tot 2023 verdeeld wordt op basis van de overeenkomsten, wordt in 2024 toegevoegd aan de variabele onderwijsdelen a rato van het aantal diploma's van leraar dat is afgeleverd voor de trajecten die de logische opvolger zijn van die voormalige specifieke lerarenopleidingen, met name de educatieve graduaatsopleiding (waarvan het budget wordt toegevoegd aan VOWhbo5), de verkorte educatieve bacheloropleidingen (waarvan het budget wordt toegevoegd aan VOWprof2014), de verkorte educatieve master voor secundair onderwijs (waarvan het budget wordt toegevoegd aan VOWun2014), en de verkorte educatieve master voor kunstvakken (waarvan het budget wordt toegevoegd aan VOWhko2014).

Amendement nr. 19

In hetzelfde voorontwerp van decreet wordt een artikel 137/1 ingevoegd dat luidt als volgt:

"Art. 137/1. In deel 3, titel 1, hoofdstuk 2, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het **OD XXVII,** wordt het opschrift van afdeling 1 vervangen door wat volgt:

"Afdeling 1. Financiering van de lerarenopleidingen"."

Verantwoording

Dit artikel wijzigt het opschrift van afdeling 1 van "Specifieke lerarenopleiding" naar "Financiering van de lerarenopleidingen".

Amendement nr. 20

In hetzelfde voorontwerp van decreet wordt een artikel 137/2 ingevoegd dat luidt als volgt:

"Art. 137/2. Artikel III.32 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 20 december 2013, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. III.32. §1. De universiteiten ontvangen tot en met het begrotingsjaar 2021 een bedrag van 5.121.329,96 euro voor de financiering van de lerarenopleiding. Dat bedrag wordt met ingang van het begrotingsjaar 2018 geïndexeerd conform artikel III.5, §9.

Het bedrag, vermeld in het eerste lid, wordt onder de universiteiten verdeeld pro rata de in het voorlaatste afgelopen academiejaar verworven credits in de specifieke lerarenopleidingen.

De bedragen, vermeld in het tweede lid, worden beschouwd als extra werkingsmiddelen. Zij worden maandelijks per twaalfden ter beschikking gesteld van de universiteit aan het einde van de maand op die waarop het twaalfde betrekking heeft.

§2. Vanaf het begrotingsjaar 2022 wordt het bedrag, vermeld in paragraaf 1, toegevoegd aan VOWun2014."."

Verantwoording

Buiten het reguliere financieringsmechanisme ontvangen de hogescholen en de universiteiten een bedrag voor de financiering van de specifieke lerarenopleiding, dit conform het bestaande artikel III.32 en III.33 van de Codex Hoger Onderwijs.

Aangezien de specifieke lerarenopleidingen vanaf het academiejaar 2019-2020, vervangen worden door bachelor en masteropleidingen, worden de voorziene bedragen vanaf het begrotingsjaar 2022 overgedragen naar de variabele onderwijsdelen voor de universitaire opleidingen VOWun2014 (artikel III.32) en de kunstopleidingen VOWhko2014 (artikel III.33). Dit kan slechts gebeuren vanaf het begrotingsjaar 2022 omdat vanaf dan voor de berekening van de financieringspunten de gegevens van het academiejaar 2019-2020 voor het eerst meegenomen worden. In de voorgaande begrotingsjaren blijft het bestaande verdelingsmechanisme op basis van de verworven credits in de SLO behouden.

Van deze gelegenheid wordt gebruik gemaakt om de twee artikelen op elkaar af te stemmen en de voorziene bedragen op indexniveau 2017 te brengen.

Amendement nr. 21

In hetzelfde voorontwerp van decreet wordt een artikel 137/3 ingevoegd dat luidt als volgt:

"Art. 137/3. Artikel III.33 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 20 december 2013 en 18 december 2015, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. III.33. §1. De hogescholen ontvangen tot en met het begrotingsjaar 2021 een bedrag van 1.552.070,82 euro voor de financiering van de lerarenopleiding. Dat bedrag wordt met ingang van het begrotingsjaar 2018 geïndexeerd conform artikel III.5, §9.

Het bedrag, vermeld in het eerste lid, wordt onder de hogescholen verdeeld pro rata de in het voorlaatst afgelopen academiejaar verworven credits in de specifieke lerarenopleidingen.

De bedragen, vermeld in het tweede lid, worden beschouwd als extra werkingsmiddelen. Zij worden maandelijks per twaalfden ter beschikking gesteld van de hogeschool aan het einde van de maand op die waarop het twaalfde betrekking heeft.

§2. Vanaf het begrotingsjaar 2022 wordt het bedrag, vermeld in paragraaf 1, toegevoegd aan VOWhko2014."."

Verantwoording

Buiten het reguliere financieringsmechanisme ontvangen de hogescholen en de universiteiten een bedrag voor de financiering van de specifieke lerarenopleiding, dit conform het bestaande artikel III.32 en III.33 van de Codex Hoger Onderwijs.

Aangezien de specifieke lerarenopleidingen vanaf het academiejaar 2019-2020, vervangen worden door bachelor en masteropleidingen, worden de voorziene bedragen vanaf het begrotingsjaar 2022 overgedragen naar de variabele onderwijsdelen voor de universitaire opleidingen VOWun2014 (artikel III.32) en de kunstopleidingen VOWhko2014 (artikel III.33). Dit kan slechts gebeuren vanaf het begrotingsjaar 2022 omdat vanaf dan voor de berekening van de financieringspunten de gegevens van het academiejaar 2019-2020 voor het eerst meegenomen worden. In de voorgaande begrotingsjaren blijft het bestaande verdelingsmechanisme op basis van de verworven credits in de SLO behouden.

Van deze gelegenheid wordt gebruik gemaakt om de twee artikelen op elkaar af te stemmen en de voorziene bedragen op indexniveau 2017 te brengen.

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN OP HET VOORONTWERP VAN DECREET

SERV
sterk door overleg

Advies

Uitbouw graduaatsopleidingen in de hogescholen

Brussel, 28 september 2017

SERV_20170928_Uitbouwgraduaatsopleidingen_ADV.docx

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen • Wetstraat 34-36, 1040 Brussel • T +32 2 209 01 11
info@serv.be • www.serv.be

Uitbouw graduaatsopleidingen in de hogescholen

Adviesvraag: Memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet betreffende de uitbouw van de graduaatsopleidingen binnen de hogescholen en de overdrachtsmaatregelen voor de lerarenopleidingen

Adviesvrager: Hilde Crevits - Vlaams minister van Onderwijs

Ontvangst adviesvraag: 18 september 2017

Adviestermijn: 70 dagen

Decretale opdracht: SERV-decreet 7 mei 2004 art. 11 (overlegfunctie)

Goedkeuring raad: 28 september 2017

Mevrouw Hilde CREVITS
Vlaams minister van Onderwijs
Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

contactpersoon	**ons kenmerk**	**Brussel**
Mieke Valcke mvalcke@serv.be	SERV_BR_20170928_Uitbouwgraduaatsopleidingen_mv	28 september 2017

Uitbouw graduaatsopleidingen en overdracht lerarenopleidingen

Mevrouw de minister

Het hoger beroepsonderwijs wordt met dit decreet als graduaatsopleidingen in de markt gezet. Voor de raad moet de eigenheid, de zichtbaarheid en de diverse doelstellingen van het hoger beroepsonderwijs bewaard blijven. De studentenpopulatie moet divers zijn: zij-instromers, generatiestudenten, werkenden, werkzoekenden. Het aanbod aan graduaatsopleidingen dient laagdrempelig, arbeidsmarktgericht en actueel te zijn. Er is in de memorie van toelichting veel aandacht voor de diverse doelgroepen en het fijnmazig aanbod maar in het decreet zijn er weinig of geen specifieke maatregelen die dit garanderen.

Na de overheveling dient uiteraard ook versterkte aandacht te zijn voor een toekomstgerichte programmatie. De sectoren moeten altijd maximaal betrokken worden bij de uitbouw van graduaatsopleidingen in het hoger beroepsonderwijs. Ook hier dragen het onderwijs en de arbeidsmarkt samen verantwoordelijkheid.

De lerarenopleidingen kunnen door dit decreet voorlopig enkel nog in de hogescholen en de universiteiten gevolgd worden. De raad waarschuwt voor een verhoging van de drempel en een daling van het aantal zij-instromers (en daardoor van praktijkleerkrachten); praktijkleerkrachten opleiden via het hoger beroepsonderwijs is een goede piste. De lerarenopleidingen moeten ingaan op de noden van generatiestudenten én van zij-instromers.

Hoogachtend

Pieter Kerremans	Ann Vermorgen
administrateur-generaal	voorzitter

Inhoud

Inhoud **176**
Krachtlijnen **177**
Advies **179**
1 Inleiding **179**
2 Advies **179**
2.1 Graduaatsopleidingen 179
2.1.1 Eigenheid en doelstelling van het hoger beroepsonderwijs bewaren 180
2.1.2 Blijvend brede doelgroep bereiken 180
2.1.3 Fijnmazig, arbeidsmarktgericht en actueel aanbod 181
2.2 Inkanteling van de lerarenopleidingen 182

Krachtlijnen

Graduaatsopleidingen

- Het is positief dat het hoger beroepsonderwijs en dus het niveau vijf van de Vlaamse Kwalificatiestructuur (VKS) met dit decreet meer bekendheid zal krijgen op de arbeidsmarkt en zodoende zal inspelen op knelpuntfuncties. De betrokkenheid van het werkveld en de werkgevers moeten daar mee voor zorgen.
- De eigenheid, de zichtbaarheid en de diverse doelstellingen van het hoger beroepsonderwijs moeten bewaard blijven. De studentenpopulatie moet divers zijn: zij-instromers, generatiestudenten, werkenden, werkzoekenden, … . Om dit te bevorderen dienen de graduaatsopleidingen sneller dezelfde financieringsboni te ontvangen voor bepaalde doelgroepen waaronder de werkstudenten zoals dat het geval is in de rest van het hoger onderwijs.
- Het aanbod aan graduaatsopleidingen moet fijnmazig, arbeidsmarktgericht en actueel zijn. Graduaatsopleidingen moeten op zichzelf staan en niet dienen als een soort tussenschakel tussen het secundair onderwijs en de bacheloropleidingen of louter voorbereiden op het voorgezet hoger professioneel onderwijs.
- De hogescholen moeten in deze opdrachten (divers publiek, herkenbaar aanbod) hun rol vervullen en daar rekening mee houden bij het vastleggen van het aanbod, de planning van de lessen, de organisatie van het werkplekleren (eventueel valoriseren van de eigen werkplek van werkstudenten), de trajectbegeleiding, … .
- De monitoring van studentenstromen en studieresultaten moet zo gebeuren dat er blijvend zicht is op het bereik door de graduaatsopleidingen van de verschillende potentiële doelgroepen. De groep van niet-generatiestudenten die bereikt wordt moet toenemen ten opzichte van vandaag.
- De arbeidsmarktgerichtheid van de graduaatsopleidingen moet behouden blijven, in balans met competenties die verworven moeten worden om de doorstroomoptie naar bv. een professionele bachelor open te houden. Werkplekleren op de werkvloer, in de filosofie van duaal leren, is een integraal en cruciaal onderdeel van de graduaatsopleidingen.
- In het HBO5 in het volwassenenonderwijs bestaat de onderwijskwalificatie uit één of meerdere erkende beroepskwalificaties. Door de overheveling van het hoger beroepsonderwijs naar de hogescholen worden de opleidingsinhouden van de graduaatsopleidingen vastgelegd in de domein-specifieke leerresultaten (DLR). De raad stelde in zijn eerdere adviezen over het hoger beroepsonderwijs dat het werken met DLR er niet toe mag leiden dat het arbeidsmarkgericht karakter van (de opleidingen in) het hoger beroepsonderwijs afneemt. De raad herhaalt dat in dit advies en stelt dat de omzetting van beroepskwalificaties naar opleidingsinhouden dient te gebeuren volgens dezelfde principes als bij de beroepsopleidingen in het volwassenenonderwijs. De Raad vraagt dan ook een maximale betrokkenheid van en dialoog met sectoren en andere arbeidsmarktpartners bij het opstellen van de DLR. Dit overleg zorgt ook voor een grotere wederzijdse kennis van en begrip voor de eigenheid van het onderwijs en dat van het werkveld.
- Het decreet regelt in eerste instantie de transitie, met de overheveling of uitdoving van bestaande opleidingen. In de nabije toekomst dient uiteraard ook versterkte aandacht te zijn voor een toekomstgerichte programmatie.

Lerarenopleidingen

- De specifieke lerarenopleiding aan de centra volwassenenonderwijs verdwijnt, lerarenopleidingen kunnen enkel nog in de hogescholen en de universiteiten gevolgd worden. De raad waarschuwt voor een verhoging van de drempel tot deze opleidingen en een daling van het aantal zij-instromers (en daardoor van praktijkleerkrachten); praktijkleerkrachten opleiden via het hoger beroepsonderwijs is een goede piste. De lerarenopleidingen moeten inspelen op de noden van generatiestudenten én van zij-instromers.
- Erg belangrijk en prangend is de inhoudelijke vernieuwing van de lerarenopleiding en van de basiscompetenties van leraren: versterking van de te onderwijzen vakinhoud en –didactiek, didactische vaardigheden, diversiteit, grootstedelijke context, omgaan met de context van de digitale samenleving, … .

Advies

1 Inleiding

Met voorliggend decreet wordt het decreet betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs opgeheven. Ook alle bepalingen m.b.t. de financiering, subsidiëring en inschrijvingsgelden van het hoger beroepsonderwijs in het decreet betreffende het volwassenenonderwijs worden opgeheven.

Dit advies sluit aan bij de eerdere adviezen van de raad over het hoger beroepsonderwijs:

- advies Wijzigingen HBO en hoger onderwijs van12 juni 2017;
- advies Diverse regelingen voor het HBO en volwassenenonderwijs van 20 september 2016;
- advies Uitbouw Hoger Beroepsonderwijs en advies Lerarenopleiding versterken van 23 mei 2016;
- advies Versterking Hoger Beroepsonderwijs 12 september 2012.

2 Advies

De raad gaat in dit kort advies in op de uitbouw van de graduaatsopleidingen in de hogescholen en op de overdracht van de lerarenopleidingen naar de hogescholen en universiteiten.

De raad vraagt met klem dat de eigenheid, de zichtbaarheid en de diverse doelstellingen van het hoger beroepsonderwijs bewaard blijven. De raad staat achter de uitbouw van het hoger beroepsonderwijs als een vernieuwde impuls voor de democratisering van het Vlaamse onderwijs. De doelgroep mag zich echter in geen geval verengen tot enkel de generatiestudenten, ook werkenden en werkzoekenden moeten de weg naar de graduaatsopleidingen vinden. Het aanbod aan graduaatsopleidingen moet laagdrempelig, arbeidsmarktgericht en actueel zijn; de betrokkenheid van het werkveld is daartoe cruciaal.

In de toekomst zullen enkel nog in de hogescholen en de universiteiten lerarenopleidingen kunnen gevolgd worden, de specifieke lerarenopleiding aan de centra volwassenenonderwijs verdwijnt. De raad waarschuwt voor een verhoging van de drempel naar deze opleidingen in het algemeen en een daling van de zij-instromers (en daardoor van praktijkleerkrachten). Erg belangrijk is ook de inhoudelijke vernieuwing van de lerarenopleiding; deze laat momenteel nog op zich wachten.

2.1 Graduaatsopleidingen

In zijn advies over de conceptnota *'Uitbouw Hoger Beroepsonderwijs'* uit de raad zijn bezorgdheid dat de oorspronkelijke doelstelling van het hoger beroepsonderwijs niet overeind zal blijven. De raad stelt zich er niet in te kunnen vinden dat een onderwijsaanbod dat goed werkt voor een grote groep van lerenden (werkenden en werkzoekenden) organisatorisch wordt omgegooid, door de integratie ervan in het hoger onderwijs, om zodoende een veel kleinere groep (generatiestudenten) te bereiken. De raad is van mening dat de werkstudenten te weinig aan bod komen in de conceptnota. De raad staat wel achter de visie dat het HBO5 ook voor

generatiestudenten aantrekkelijk moet zijn en dat er zo gewerkt wordt aan de verdere democratisering van het onderwijs.

Voor de raad blijft het belangrijk dat de eigenheid en de diverse doelstellingen van het hoger onderwijs bewaard blijven, dat er blijvend een brede doelgroep bereikt wordt, dat het opleidingsaanbod breed arbeidsmarktgericht en actueel wordt en dat de financiering groei mogelijk maakt.

2.1.1 Eigenheid en doelstelling van het hoger beroepsonderwijs bewaren

De uitbouw van een aantrekkelijk hoger beroepsonderwijs is de voorbije jaren een dringende vraag geweest van de SERV. Met de conceptnota en het voorliggend decreet wijzigt de rol van het hoger beroepsonderwijs en wordt dit onderwijsniveau als graduaatsopleidingen in de markt gezet.

Het HBO5 richt zich niet langer heel expliciet op de werkenden die zich willen bij- en omscholen maar hoopt vooral veel meer generatiestudenten aan te trekken. De focus komt meer te liggen op de kansen die deze opleidingen bieden als opstap naar een bacheloropleiding, naast de mogelijkheid tot het behalen van een kwalificatie waarmee kan ingestroomd worden op de arbeidsmarkt. De raad vindt de uitbreiding naar de generatiestudenten geen probleem op voorwaarde dat de groep van niet-generatiestudenten die bereikt wordt, toeneemt ten opzichte van vandaag.

De graduaatsopleidingen zullen, aldus de memorie, moeten worden ingebed in de hogescholen op een manier die de zichtbaarheid en eigenheid van het hoger beroepsonderwijs garandeert. Voor de raad is dit inderdaad erg belangrijk: graduaatsopleidingen moeten op zichzelf staan en niet dienen als een soort tussenschakel tussen het secundair onderwijs en de bacheloropleidingen of louter voorbereiden op hoger professioneel onderwijs.

2.1.2 Blijvend brede doelgroep bereiken

De uitbouw van aantrekkelijke graduaatsopleidingen kan een nieuwe impuls zijn voor de democratisering van het onderwijs. Het bereik van niet-generatiestudenten moet een belangrijke opdracht zijn voor de hogescholen die daar ook de nodige ondersteuning moeten voor krijgen.

Een nieuwe impuls voor de democratisering van het onderwijs

De raad is voorstander van een verdere democratisering van het hoger onderwijs. De uitbouw van het hoger beroepsonderwijs met degelijke graduaatsopleidingen op het niveau tussen het secundair onderwijs en de bacheloropleidingen draagt daar toe bij. Het is positief dat graduaatstudenten recht zullen hebben op de studentenvoorzieningen en op een studietoelage (voor twee graduaatsdiploma's).

Instroom zij-instromers ondersteunen

Doorheen de memorie blijkt aandacht voor zowel generatiestudenten als zij-instromers; zo dienen de hogescholen na te gaan of hun aanbod voldoet aan de verwachtingen van de voor hen nieuwe doelgroep. De memorie van toelichting stelt echter ook dat er weinig zicht is op wat de toekomstige evolutie zal zijn in het aantal graduaatsstudenten en op de profielveranderingen bv. verschuiving van zij-instromers naar generatiestudenten.

De raad blijft benadrukken dat het bereiken van de zij-instromers en het inspelen op hun noden en behoeften zeer belangrijk is. De hogescholen moeten hier rekening mee houden bij het vastleggen van het aanbod (cfr. groot aanbod avondopleidingen in het volwassenenonderwijs), de planning van de lessen, de organisatie van het werkplekleren (eventueel valoriseren van de eigen werkplek), … .

De centra voor volwassenenonderwijs (cvo) hebben een opdracht op vlak van trajectbegeleiding, die opdracht moeten de hogescholen op hun beurt ter harte nemen. De aandacht voor de erkenning van eerder verworven competenties en kwalificaties (EVC en EVK) is positief en moet ook concreet gemaakt worden. De kostprijs van de procedure mag voor de raad geen belemmering vormen om daadwerkelijk eerder verworven competenties en kwalificaties te laten erkennen.

Om dit alles mogelijk te maken vindt de raad dat de hogescholen voor de graduaatsopleidingen sneller dezelfde financieringsboni dienen te ontvangen voor bepaalde doelgroepen waaronder de werkstudenten, zoals dat het geval is in de rest van het hoger onderwijs.

Monitoring

De monitoring van studentenstromen en studieresultaten moet zo gebeuren dat er blijvend zicht is op het bereik door de graduaatsopleidingen van de verschillende potentiële doelgroepen. De effecten van de inkanteling van het hoger beroepsonderwijs in de hogescholen op de deelname aan levenslang leren moet in kaart gebracht worden.

De rol van het volwassenenonderwijs wordt door dit decreet aanzienlijk ingeperkt. De raad vraagt de implementatie van een duidelijk kader voor een sterk volwassenenonderwijs zodat het de cijfers m.b.t. het levenslang en levensbreed leren in positieve zin kan ondersteunen. De scherpere focus mag geen negatieve invloed hebben op de deelname aan levenslang leren.

2.1.3 Fijnmazig, arbeidsmarktgericht en actueel aanbod

De raad schaart zich achter de doelstelling om het hoger beroepsonderwijs en dus niveau vijf van de Vlaamse Kwalificatiestructuur (VKS) meer bekendheid te geven op de arbeidsmarkt en zodoende in te spelen op knelpuntfuncties. De betrokkenheid van het werkveld en de werkgevers moeten daar mee voor zorgen.

Ondanks dat de graduaatsopleidingen voor sommige studenten een opstap zullen zijn naar verdere opleiding dient de arbeidsmarktgerichtheid behouden te blijven, in balans met andere competenties die verworven moeten worden om de doorstroomoptie naar bv. een professionele bachelor open te houden.

In het HBO5 in het volwassenenonderwijs bestaat de onderwijskwalificatie uit één of meerdere erkende beroepskwalificaties. Door de overheveling van het hoger beroepsonderwijs naar de hogescholen worden de opleidingsinhouden van de graduaatsopleidingen vastgelegd in de domein-specifieke leerresultaten (DLR). De raad stelde in zijn eerdere adviezen over het hoger beroepsonderwijs dat het werken met DLR er niet toe mag leiden dat het arbeidsmarkgericht karakter van (de opleidingen in) het hoger beroepsonderwijs afneemt. De raad herhaalt dat in dit advies en stelt dat de omzetting van beroepskwalificaties naar opleidingsinhouden dient te gebeuren volgens dezelfde principes als bij de beroepsopleidingen in het volwassenenonderwijs. De Raad vraagt dan ook een maximale betrokkenheid van en dialoog met sectoren en andere

arbeidsmarktpartners bij het opstellen van de DLR. Dit overleg zorgt ook voor een grotere wederzijdse kennis van en begrip voor de eigenheid van het onderwijs en dat van het werkveld.

Het is positief dat minstens een derde van de studieomvang besteed moet worden aan werkplekleren maar de keuze voor de werkvormen behoort tot de pedagogische vrijheid van de hogescholen (het decreet stelt dat de instellingen moeten 'streven naar leeractiviteiten binnen een reële arbeidsmarktsituatie'). De raad vraagt uitdrukkelijk naar werkplekleren op de werkvloer, in de lijn van de filosofie van duaal leren. Voor avondopleidingen kan dit bv. door de werkplek van werkstudenten te valoriseren (cfr. de werkwijze in de huidige specifieke lerarenopleiding).

De graduaatsopleidingen worden toegevoegd aan studiegebieden; mogelijks nefaste effecten op de programmeerbaarheid van nieuwe opleidingen moeten vermeden worden. De lijst van opleidingen zal elk jaar worden goedgekeurd door de Vlaamse regering (zelfde werkwijze als bij de bachelor- en masteropleidingen). Opleidingen worden gefixeerd per vestiging. Er dient in het decreet opgenomen te worden dat het gebruik van de vestigingsplaatsen van de cvo voor het aanbod graduaatsopleidingen positief aangewend kan worden om de doelgroep werkenden te blijven bereiken en om het aanbod fijnmazig te houden. De raad vraagt dat er snel duidelijkheid komt over waar welke opleidingen zullen georganiseerd worden zodat er nog kan bijgestuurd worden op vlak van bereikbaarheid.

Dit decreet regelt in eerste instantie de transitie, met de overheveling of uitdoving van bestaande opleidingen. In de nabije toekomst dient uiteraard ook versterkte aandacht te zijn voor een toekomstgerichte programmatie. Er kan enkel een nieuwe opleiding worden aangevraagd wanneer de Vlaamse Regering heeft beslist dat er een onderwijskwalificatie kan ontwikkeld worden op basis van één of meerdere beroepskwalificaties. De raad drong er in het verleden reeds op aan dat er niet gewacht zou worden tot september 2019 om van start te gaan met nieuwe opleidingen. Zo zouden de opleidingen voor de knelpuntberoepen onderhoudstechnicus, dispatcher, productieverantwoordelijke, … sneller van start kunnen en moeten gaan.

2.2 Inkanteling van de lerarenopleidingen

Met dit decreet wordt de overdracht van de specifieke lerarenopleidingen aan de cvo naar de hogescholen en de universiteiten geregeld.

De raad schaarde zich in zijn advies bij de conceptnota *'Lerarenopleidingen versterken/wervende en kwalitatieve lerarenopleidingen als basispijler voor hoogstaand onderwijs'* achter de visie dat de kwaliteit van de leerkrachten in hoge mate de kwaliteit van het onderwijs bepaalt en dat de opleiding en het beroep wervend moeten zijn voor alle potentiële instromers.

De raad herhaalt zijn bezorgdheid, ook verwoord in het vorig advies, m.b.t. een mogelijks dalende instroom van zij-instromers (omwille van de drempel naar het hoger onderwijs) en ten gevolge daarvan een oplopend tekort aan praktijkleerkrachten. De raad staat daarom gunstig tegenover de mogelijkheid om praktijkleerkrachten via het hoger beroepsonderwijs op te leiden. De raad vindt het positief dat van de lerarenopleidingen wordt verwacht dat ze ingaan op de noden van generatiestudenten en van zij-instromers.

Het is belangrijk dat de lerarenopleidingen een engagement aangaan om in te zetten op de versterking van de te onderwijzen vakinhoud en –didactiek, didactische vaardigheden, klasmanagement, diversiteit, grootstedelijke context. De raad vraagt dat ook het omgaan met de context van de digitale samenleving expliciet wordt opgenomen. Deze inhoudelijke vernieuwing van de lerarenopleiding is voor de raad veel prangender; dat proces zou gelijktijdig lopen met dit decreet maar die timing wordt vooralsnog niet gehaald.

ADVIES VAN DE VLAAMSE ONDERWIJSRAAD OP HET VOORONTWERP VAN DECREET

vlaamse onderwijsraad

Algemene Raad

28 september 2017

AR-AR-ADV-1718-002

Advies over het voorontwerp van decreet over de uitbouw van de graduaatsopleidingen

Vlaamse Onderwijsraad
Koning Albert II-laan 37
BE-1030 Brussel

T +32 2 219 42 99

www.vlor.be
info@vlor.be

Wijs beleid door overleg

Adviesvrager: Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs op 14 juli 2017

Uitgebracht door de Algemene Raad op 28 september 2017 met eenparigheid van stemmen

Voorbereiding: commissie Hbo5 op 6 september 2017 en 19 september 2017 onder voorzitterschap van Raf De Weerdt

Werden geconsulteerd: Raad Levenslang en Levensbreed Leren op 5 september 2017, Raad Hoger Onderwijs op 12 september 2017, Raad Secundair Onderwijs op 14 september 2017

Dossierbeheerder: Koen Stassen

1 Vooraf

Vlak voor het zomerreces keurde de Vlaamse Regering nog veel voorontwerpen van decreet principieel goed. De Vlor erkent dat een dringende beslissing noodzakelijk was voor de vijf dossiers. Dit laat toe dat de formele beslissingsprocessen kunnen starten. Maar de Vlor betreurt dat de gevolgde timing en overbelasting ertoe leiden dat middenveldorganisaties problemen hadden om hun achterban te informeren en te consulteren. De raad betreurt dit maar benadrukt ook dat hij samen met zijn ledenorganisaties alles in het werk heeft gesteld om de afgesproken termijnen respecteren.

2 Situering

Hoewel de uitbouw van de graduaatsopleidingen en de overdrachtsmaatregelen voor de lerarenopleidingen door de overheid in één voorontwerp van decreet werden opgenomen, kiest de Vlor ervoor de twee onderwerpen in twee eigenstandige adviezen te behandelen. De twee dossiers zijn hiervoor naar zijn aanvoelen voldoende inhoudelijk verschillend. Daarenboven ontving de Vlor een bijkomende adviesvraag over bijkomende decretale bepalingen ivm het dossier over de versterking van de lerarenopleiding. Beide adviesvragen over de lerarenopleiding worden geadviseerd door de Algemene Raad van 26 oktober 2017.

Dit advies gaat over het voorontwerp van decreet dat definitief duidelijkheid schept over de plaats van het hoger beroepsonderwijs en dat er voor zorgt dat het effectief van start kan gaan op 1 september 2019.

3 Toekenning van onderwijsbevoegdheden

In het voorontwerp van decreet wordt er een aantal principes vastgelegd voor de toekenning van onderwijsbevoegdheid aan graduaatsopleidingen. De Vlor gaat akkoord met de voorgestelde principes, maar heeft een belangrijke bezorgdheid: het bereiken van de dubbele doelgroep van het hoger beroepsonderwijs. Het gaat dan om generatiestudenten en studenten die het hoger beroepsonderwijs willen volgen vanuit een tweedekansperspectief. In principe kan de dubbele doelgroep nog bediend worden, maar hiervoor zijn er geen garanties ingebouwd.

Bij een actualisatie van opleidingen moeten de hogescholen één vestigingsplaats kiezen waar de opleiding nog wordt aangeboden. De kans bestaat dat er niet langer wordt gekozen voor de vestigingsplaats waar die opleiding nu wordt aangeboden, maar voor een vestigingsplaats van de hogeschool. De regionale spreiding van de graduaatsopleidingen komt dan onder druk te staan. Om dit op te lossen, vraagt de Vlor dat het bij een actualisatie mogelijk moet zijn om de bestaande vestigingsplaats te behouden naast een vestigingsplaats van een hogeschool.

4 Ontoereikende financiering

Voor de toekomstige financiering van de graduaatsopleidingen wordt het huidige financieringsmodel van hoger onderwijs als uitgangspunt genomen. De Vlor heeft bij dit voorstel echter een aantal fundamentele bedenkingen:

- Naast het inschrijvingsgeld voorziet de overheid geen werkingsmiddelen en geen investeringsmiddelen voor de graduaatsopleidingen. De ontwikkeling van het hoger beroepsonderwijs en een (fijnmazig) aanbod komt hierdoor onder druk te staan. De Vlor vraagt om die werkings- en investeringsmiddelen wel te voorzien volgens de 80-20-berekening die wordt gehanteerd in het hoger onderwijs.
- De open-endfinanciering die voorzien wordt tot 2022 is positief. Het groeimechanisme wordt vanaf 2023 echter afhankelijk gemaakt van budgetbeheersbaarheid. De Vlor vraagt dat de periode van de open-endfinanciering verlengd wordt tot 2025 omdat het hoger beroepsonderwijs eerst de kans moet krijgen om uit te groeien tot een volwaardig onderwijsniveau. Vanaf 2025 vallen de graduaatsopleidingen volledig onder het financieringssysteem van het hoger onderwijs.
- Als het hoger beroepsonderwijs wordt uitgebouwd tot een volwaardig onderwijsniveau, worden er minder inschrijvingen verwacht voor de professionele bacheloropleidingen. De Vlor vraagt dat er geen negatieve kliks worden doorgevoerd naar aanleiding van een eventuele daling van de studentenaantallen in de professionele bacheloropleidingen. Dat zou de jarenlange structurele onderfinanciering van de professionele bacheloropleidingen kunnen compenseren en hen de broodnodige financiële ademruimte geven.
- Het is belangrijk dat de middelen die worden overgenomen uit het volwassenenonderwijs worden berekend volgens de financieringsprincipes van het decreet Volwassenenonderwijs.[1] De Vlor vraagt dat de Vlaamse Regering gebruik maakt van artikel 107 van het decreet om het reële groeipercentage toe te kennen.
- De financiering van de graduaatsopleidingen mag niet ten koste gaan van of verhaald worden op de middelen van het secundair volwassenenonderwijs.
- Door de overheveling van de graduaatsopleiding van het volwassenenonderwijs naar de hogescholen, verliezen de centra voor volwassenenonderwijs een deel van hun omkadering. Nochtans staan ze voor een cruciale periode waarin ze zichzelf moeten herprofileren. De Vlor vraagt dat er een overgangsfase wordt voorzien voor de financiering van de omkadering.

Het advies over de conceptnota hoger beroepsonderwijs concludeerde al dat de plannen voor het hoger beroepsonderwijs onmogelijk kunnen gerealiseerd worden zonder substantiële financiering: ‘De raad is bezorgd dat de voorgestelde maatregelen louter leiden tot een verschuiving van middelen en doelgroep en dat het potentieel van graduaatsopleidingen niet ten volle ontwikkeld wordt.’[2] De Vlor vindt het cruciaal dat de dubbele doelgroep van het hoger beroepsonderwijs kan bediend worden. Die mogelijkheid wordt volgens de raad niet geboden met het voorstel van financiering in dit voorontwerp van decreet.

---

[1] Decreet betreffende het volwassenenonderwijs van 15 juni 2007.
[2] Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad. *Advies over de conceptnota ‘Uitbouw van het hoger beroepsonderwijs’*, 26 mei 2016.

5 Drempels voor levenslang leren wegwerken

De Vlor is ervan overtuigd dat het hoger beroepsonderwijs een belangrijke hefboom is voor sociale promotie en dat het die rol moet blijven opnemen na de overheveling naar de hogescholen. Naast het feit dat er door de voorziene financiering geen garanties zijn op een laagdrempelig aanbod voor de dubbele doelgroep van het hoger beroepsonderwijs, zijn er in dit voorontwerp van decreet nog een aantal andere drempels voor studenten die een opleiding willen volgen vanuit een tweedekansperspectief. Deze drempels moeten weggewerkt worden.

Het studiegeld voor deeltijdse studenten valt in het hoger onderwijs hoger uit dan in het volwassenenonderwijs. Op vraag van de minister formuleert de Vlor hierover een advies in de loop van het werkjaar 2017-2018. In dat advies zal ook nagegaan worden hoe de kostprijs van maximum 335 euro voor een bekwaamheidsonderzoek voor het niveau van een gegradueerde kan verzoend worden met een instroom van studenten waarvoor dat bedrag te hoog is. Bij het uitwerken van een regeling voor de graduaatsopleidingen moet er immers nagegaan worden welke gevolgen dit heeft voor de andere onderwijsniveaus.

Door de opheffing van art. 121 van het decreet Volwassenenonderwijs is de **kostprijs** voor de studenten van **graduaatsopleidingen niet langer beperkt tot het cursusmateriaal**. Dat brengt mogelijk bijkomende financiële drempels met zich mee.

Een strikte interpretatie van de definitie van werkplekleren in artikel 58 van het voorontwerp van decreet zou de **haalbaarheid van werkplekleren voor werkstudenten** kunnen beperken. Het gaat immers om 'leeractiviteiten die gericht zijn op het verwerven van algemene of beroepsgerichte competenties, waarbij de arbeidssituatie de leeromgeving is'. Zeker voor werkstudenten die het werkplekleren niet in de eigen werkcontext kunnen realiseren, maar een carrièreswitch beogen, kan dit problemen creëren op het vlak van haalbaarheid. Uit de memorie van toelichting blijkt echter dat een ruime interpretatie van 'arbeidssituatie' mogelijk is die meer marge geeft om het haalbaar te organiseren voor werkstudenten. De Vlor pleit ervoor om deze ruime interpretatie voor ogen te houden.

6 Volwaardige studenten

De Vlor is tevreden dat de studenten uit de graduaatsopleidingen vanaf 2019-2020 volwaardige studenten worden. Er wordt met deze maatregelen tegemoet gekomen aan vragen uit vroegere adviezen.[3]

Wat de middelen voor de GON-begeleiding betreft, vraagt de Vlor dat de middelen tegemoetkomen aan de behoeften van de studenten uit het hoger beroepsonderwijs. De hogescholen zijn immers verplicht om een zorgbeleid uit te bouwen dat is afgestemd op de doelgroep. De raad vraagt dat de overheid de noden in kaart brengt zodat de ondersteuning vanaf het begin is afgestemd op de doelgroep.

---

[3] O.m. Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad. *Advies over de conceptnota 'Uitbouw van het hoger beroepsonderwijs'*, 26 mei 2016 en Vlaamse Onderwijsraad, Raad Hoger Onderwijs. *Advies over het ontwerp van decreet studentenvoorzieningen*, 03 februari 2012.

7 Aandachtspunten voor het personeel

Voor de personeelsmaterie uit het voorontwerp van decreet stelt de Vlor vast dat er geen rekening werd gehouden met de bezorgdheden uit zijn advies over de conceptnota hbo5. Hij vraagt dat alsnog te doen.[4]

8 Nood aan een betere communicatie over de graduaatsopleidingen

In het voorontwerp van decreet wordt er systematisch gesproken over 'graduaatsopleidingen' omdat opleidingen van het hoger beroepsonderwijs leiden tot de graad van gegradueerde. Het onderwijsniveau blijft wel nog 'hoger beroepsonderwijs' heten. De Vlor ziet zowel voor- als nadelen in het systematisch gebruik van de term graduaatsopleidingen in plaats van hbo5-opleidingen:

- De term 'hoger beroepsonderwijs' heeft steeds een sterke connotatie gehad met het beroepsonderwijs en dat kan voor verwarring zorgen.
- Vanaf het begin is er verwarring geweest met het hoger beroepsonderwijs (hbo) in Nederland, dat het equivalent is van de professionele bachelor.
- Anderzijds geraakt de term 'hbo5' langzaamaan ingeburgerd en kan er opnieuw verwarring ontstaan door het gebruik van 'graduaatsopleidingen'.
- Het naast elkaar gebruiken van 'graduaatsopleidingen' en 'hoger beroepsonderwijs' zal de verwarring niet verminderen. Niet iedereen legt automatisch de koppeling tussen het hoger beroepsonderwijs en de te behalen kwalificatie (graad van gegradueerde).
- Bij het gebruik van 'graduaatsopleidingen' is er verwarring mogelijk met de vroegere graduaatsopleidingen die het equivalent waren van de huidige professionele bachelors.

Ongeacht de gekozen benaming vindt de Vlor het belangrijk dat de overheid actief investeert in een betere bekendmaking van het hoger beroepsonderwijs en de graduaatsopleidingen. In tegenstelling tot het verleden moet het duidelijk in de markt gezet worden bij alle betrokkenen: studenten, ouders, het hele onderwijsbestel, de arbeidsmarkt en de bredere samenleving. Enkel zo kan het hoger beroepsonderwijs uitgroeien tot een volwaardig onderwijsniveau met een duidelijk en transparant profiel.[5]

Mia Douterlungne
administrateur-generaal

Harry Martens
voorzitter

[4] Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad. *Advies over de conceptnota 'Uitbouw van het hoger beroepsonderwijs'*, 26 mei 2016.
[5] Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad. *Advies over de conceptnota 'Uitbouw van het hoger beroepsonderwijs'*, 26 mei 2016.

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN OP DE ONTWERPEN VAN AMENDEMENT

SERV
sterk door overleg

Advies

Lerarenopleiding versterken

Brussel, 25 oktober 2017

SERV_20171025_Lerarenopleidingversterken_ADV

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen • Wetstraat 34-36, 1040 Brussel • T +32 2 209 01 11
info@serv.be • www.serv.be

Lerarenopleiding versterken

.

Adviesvraag: Bijkomende decretale bepalingen ivm het dossier lerarenopleidingen versterken
Adviesvrager: Hilde Crevits - Vlaams minister van Onderwijs
Ontvangst adviesvraag: 26 september 2017
Adviestermijn: 30 dagen
Decretale opdracht: SERV-decreet 7 mei 2004 art. 11 (overlegfunctie)
Goedkeuring raad: 25 oktober 2017

Contactpersoon: Mieke Valcke - mvalcke@serv.be

SERV
sterk door overleg

Mevrouw Hilde CREVITS
Vlaams minister van Onderwijs
Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

contactpersoon	**ons kenmerk**	**Brussel**
Mieke Valcke mvalcke@serv.be	SERV_BR_20171025_Lerarenopleidingversterken	25 oktober 2017

Lerarenopleiding versterken

Mevrouw de minister

Voor de raad zijn deze bijkomende decretale bepalingen een stap naar het aantrekkelijker maken van het lerarenberoep, waar echter meer voor nodig is. De raad vindt een aantal zaken positief:

- de educatieve graduaatsopleiding voor zij-instromers. Het is daarbij goed dat aandacht gaat naar de behoeften van deze specifieke doelgroep door te werken op maat op vlak van organisatie en methodiek (flexibiliteit, methodes en leervormen …) en door een versterkte inzet op de LIO-baan. De expertise waarover het personeel uit de centra voor volwassenenonderwijs (CVO) beschikt, moet in deze opleidingen wel gegarandeerd blijven. Ook in de educatieve bachelor- en masteropleidingen is er aandacht voor de zij-instromers. Die aandacht is belangrijk gezien het wegvallen van de specifieke lerarenopleidingen in het volwassenenonderwijs en de extra drempels om in te stappen die dat met zich mee brengt (bv. de langere duurtijd van de opleiding).
- het Leraar In opleiding-Traject (LIO) met de directe koppeling tussen praktijk en theorie en de verruiming van deze aanpak, van kleuter tot en met hoger onderwijs.
  De 30 (in het verkort traject) of 45 studiepunten voor de praktijkcomponent is een goed voorbeeld van het stimuleren en waarderen van leren op de werkvloer.
- de extra focus op het integreren van actuele maatschappelijke thema's in de lerarenopleidingen (en dat hiervoor beheersovereenkomsten op sectorniveau met de hogescholen en de universiteiten worden afgesloten mét er aan gekoppelde middelen) en de actualisering van de lijst met onderwijsvakken in de bacheloropleiding door toevoeging van Nederlands als tweede taal als onderwijsvak.
- de mogelijkheid om hogescholen/universiteiten het traject voor zij-instromers te laten inrichten op de vestigingsplaatsen van de specifieke lerarenopleiding (SLO) van de CVO. Dit is noodzakelijk om deze doelgroep blijvend te bereiken.

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen • Wetstraat 34-36, 1040 Brussel • T +32 2 209 01 11
info@serv.be • www.serv.be

- dat experten uit het werkveld op basis van hun nuttige beroepservaring als zij-instromers kunnen instappen in de educatieve graduaatsopleiding en op die manier een kwalificatie van het hoger onderwijs verwerven.

De raad stelt vast dat in de verantwoording bij art. II.115 een onderscheid gemaakt wordt tussen een beginnend leraar en een ervaren leraar. De beginnend leraar heeft de basiscompetenties verworven en groeit toe naar de competenties in de beroepskwalificatie. Het decreet op de Vlaamse kwalifiactiestructuur omschrijft beroepskwalificatie als volgt: *een afgerond en ingeschaald geheel van competenties waarmee een beroep kan worden uitgeoefend* (art. 2.'°). De raad onderschrijft de omschrijving in het decreet VKS; een beroepskwalificatie spreekt zich niet uit over de ervaring van een beroepsbeoefenaar maar spreekt over de competenties waarover de beroepsbeoefenaar dient te beschikken om het beroep uit te oefenen.

Voor de raad blijft nog onduidelijk hoe de inhoudelijke versterking van de opleiding er precies zal uitzien. Er worden in het decreet een aantal zaken geregeld maar veel zal bepaald worden via de beheersovereenkomsten, waar nog geen zicht op is. Het is nog afwachten welke inhoudelijke vernieuwingen deze decretale bepalingen met zich mee zullen brengen.

Hoogachtend

Pieter Kerremans	Ann Vermorgen
administrateur-generaal	voorzitter

ADVIES VAN DE VLAAMSE ONDERWIJSRAAD OP DE ONTWERPEN VAN AMENDEMENT

vlaamse onderwijsraad

Algemene Raad

26 oktober 2017

AR-AR-ADV-1718-008

Advies overdracht van de lerarenopleiding

Vlaamse Onderwijsraad
Koning Albert II-laan 37
BE-1030 Brussel

T +32 2 219 42 99

www.vlor.be
info@vlor.be

Wijs beleid door overleg

Advies op vraag van Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs op 14 juli 2017 en 22 september 2017

Uitgebracht door de Algemene Raad op 26 oktober 2017 met eenparigheid van stemmen

Voorbereiding: werkgroep Lerarenopleiding op 8 september 2017, 18 september 2017, 5 oktober 2017, 13 oktober 2017 en 18 oktober 2017 onder voorzitterschap van Marianne Coopman

Dossierbeheerder: Isabelle De Ridder

Vlaamse Onderwijsraad – Koning Albert II-laan 37 – BE-1030 Brussel – info@vlor.be – www.vlor.be

1 SITUERING 202

2 KANSEN EN VALKUILEN 202

3 BELANG VAN EEN GEÏNTEGREERD VORMINGSMODEL 203

4 BOUWSTENEN VAN DE HERVORMING 203

4.1 INHOUDELIJKE VERSTERKING 203

4.1.1 Beroepsprofiel en basiscompetenties 204

4.1.2 De praktijkcomponent 205

4.1.3 Beperkte uitbreiding van de LIO-banen enkel onder strikte voorwaarden 206

4.1.4 Professionalisering via versterkte samenwerking 207

4.1.5 Beheersovereenkomsten bieden mogelijkheden 208

4.2 AFSTEMMING HERVORMING BESTAANDE OPLEIDINGEN 208

4.3 NIEUWE OPLEIDINGEN 208

4.3.1 Educatieve masteropleidingen voor het secundair onderwijs: vakinhoud én leraarschap 208

4.3.2 Educatieve master voor de kunstopleidingen: professie én leraarschap 209

4.3.3 Educatieve graduaatsopleidingen? 209

4.4 VERKORTE OPLEIDINGEN: KOPPELING DIPLOMA'S EN BEKWAAMHEIDSBEWIJZEN 210

4.5 EEN BIJKOMENDE EXTERNE KWALITEITSCONTROLE? 210

5 RANDVOORWAARDEN 211

5.1 OVERDRACHT MET RESPECT VOOR HET PERSONEEL 211

5.2 EXTRA FINANCIERING 211

5.3 OVERGANGSMAATREGELEN 211

6 BIJKOMENDE OPMERKINGEN 212

6.1 DE BELEIDSVOERING: EEN MOEIZAAM PROCES 212

6.2 MOEILIJK HAALBARE TIMING 212

7 TOT SLOT 213

1 Situering

De Vlor ontving op 14 juli 2017 een adviesvraag over de uitbouw van de graduaatsopleidingen en de overdrachtsmaatregelen voor de lerarenopleidingen. Op 22 september 2017 ontving de raad een adviesvraag over een aantal amendementen bij dit voorontwerp die betrekking hebben op de artikelen over de lerarenopleiding. Hoewel de uitbouw van de graduaatsopleidingen en de hervorming van de lerarenopleiding door de overheid in één voorontwerp van decreet werden opgenomen,[1] kiest de Vlor ervoor de twee onderwerpen in twee eigenstandige adviezen te behandelen. De twee dossiers zijn hiervoor naar zijn aanvoelen voldoende inhoudelijk verschillend. De Vlor bracht het advies over de uitbouw van de graduaatsopleidingen uit op 28 september 2017.[2] De Vlor bundelt in dit advies zijn opmerkingen bij het dossier lerarenopleiding.

Met dit voorontwerp van decreet regelt de overheid de overdracht van de specifieke lerarenopleidingen van de centra voor volwassenenonderwijs (cvo) naar de universiteiten en de hogescholen. Deze specifieke lerarenopleidingen worden omgevormd tot educatieve graduaatsopleidingen en verkorte bachelor- en masteropleidingen. Daarnaast grijpt de overheid de kans om ook nog een aantal bijkomende hervormingen door te voeren, zoals het inrichten van een educatieve master.

De Vlor ontving op 22 september 2017 ook een adviesvraag over de doelstelling, inzetbaarheid en organiseerbaarheid van de master in het basisonderwijs. De Vlor bereidt hierover een apart advies voor.

2 Kansen en valkuilen

Vanuit maatschappelijk oogpunt, vindt de Vlor hoogstaande en aantrekkelijke lerarenopleidingen erg belangrijk. Biedt de voorgestelde hervorming hiervoor voldoende garanties? De Vlor ziet een aantal kansen in de invoering van de instapproef en de educatieve masters en in het behoud van de flexibele trajecten voor zij-instromers en de substantiële praktijkcomponent. Deze elementen kunnen een positief effect hebben op de kwalitatieve en kwantitatieve verhoging van de instroom in de lerarenopleiding. De Vlor geeft de overheid daarom het vertrouwen om met deze hervorming verder te gaan.

Het is echter moeilijk te voorspellen wat het effect van deze vernieuwingen zal zijn op het keuzegedrag van studenten. Het is net zo goed mogelijk dat studenten worden afgeschrikt door de instapproef, het verhoogde inschrijvingsgeld en de onduidelijkheid die vandaag nog heerst over de studieduur en de inhoud van de opleidingen. De Vlor dringt daarom aan op een goede monitoring en evaluatie en op een tijdige bijsturing indien nodig.

Het aantrekken van nieuwe studenten kan enkel gerealiseerd worden als er een toegankelijk aanbod is. Hier maken flexibele leerwegen en een fijnmazig aanbod voor zij-instromers integraal deel van uit. Daarnaast is een positief imago van het lerarenberoep een essentiële voorwaarde voor een verhoogde instroom in de lerarenopleiding. Hiervoor zijn er een aantal hefbomen, die o.a. via het loopbaanpact gerealiseerd moeten worden. Maar ook sensibiliseringsacties zijn hierin

---

[1] *Voorontwerp van decreet betreffende de uitbouw van de graduaatsopleidingen binnen de hogescholen en overdrachtsmaatregelen voor de lerarenopleiding*, 14 juli 2017.
[2] Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad. *Advies over de uitbouw van graduaatsopleidingen*, 28 september 2017.

erg belangrijk. De Vlor vindt het daarenboven nodig dat er acties op touw worden gezet om de instroom in de lerarenopleiding meer divers te maken. Een van die mogelijke acties is de inzet van rolmodellen.

3 Belang van een geïntegreerd vormingsmodel

De Vlor gaat uit van een breed, geïntegreerd vormingsmodel dat vertrekt vanuit het opleiden van leraren als reflectieve, dynamische professionals.[3] Leraren moeten immers niet alleen weten 'hoe' zij bepaalde situaties kunnen of moeten aanpakken, maar zij moeten hierin zelf een oordeel kunnen vellen. Zij moeten dagelijks, in interactie met leerlingen, collega's en ouders situaties beoordelen, afwegingen maken, beslissingen nemen, zonder daarbij altijd te kunnen terugvallen op een vaste en onbetwistbare basis voor die oordelen en keuzes.

De lerarenopleiding kan zich niet beperken tot het aanleren van zeer concrete, technisch-instrumentele vaardigheden in specifieke handelingscontexten. Leraren moeten steeds kunnen putten uit een breed repertoire van kennis en vaardigheden, dat ze in zeer uiteenlopende contexten en samen met diverse actoren uit een breed professioneel netwerk binnen en buiten de school (leerlingen, collega-leraren, directie, ouders, experten, etc.) moeten kunnen inzetten. Dit betekent dat de professionaliteit van de leraar niet gevat wordt in het louter uitvoeren van plannen, voorbereidingen of methoden.

Net als de conceptnota, lijkt het voorontwerp van decreet echter eerder uit te gaan van een technisch-instrumentele visie op het leraarschap.[4] Het focust sterk op het klasgerichte (met o.m. de nadruk op klasmanagement), wat eerder aansluit bij een instrumenteel trainingsmodel. De Vlor waarschuwt voor deze verbrokkelde, atomische kijk op het leraarschap.

4 Bouwstenen van de hervorming

4.1 Inhoudelijke versterking

De overheid stelt dat met deze hervorming de inhoud van de lerarenopleiding versterkt wordt. Ze verwijst naar het beroepsprofiel en de basiscompetenties, de praktijkcomponent, de LIO-banen, de beheersovereenkomsten, een versterkte professionalisering en samenwerking. Voor de Vlor is het voorlopig nog onduidelijk welke inhoudelijke aanpassingen er precies in de opleidingen zullen gerealiseerd worden. Hij heeft ook vragen bij de weinige inhoudelijke aspecten die expliciet in het voorontwerp naar voren worden geschoven, zoals klasmanagement (zie 4.1.1.1).[5] De Vlor wijst er

[3] Zie bijvoorbeeld Kelchtermans, G. 'Professionaliteit van leraren. Expertise met een morele, politieke en emotionele dimensie'. Plenaire lezing SOK-congres "De leraar en kwaliteitszorg", 27 november 2015. Of in Nederland: Onderwijs Coöperatie. Oktober 2014. *Herijking bekwaamheidseisen*. Zie ook het rapport *Beleidsevaluatie lerarenopleiding* (2013).

[4] Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad. *Advies over de conceptnota 'Lerarenopleidingen versterken/wervende en kwalitatieve lerarenopleidingen als basispijler voor hoogstaand onderwijs'*, 26 mei 2016.

[5] Amendement nr 8 – artikel II. 107.

ook op dat als van de opleidingen een radicale inhoudelijke hervorming verwacht wordt, zij hiervoor tijd en ruimte moeten krijgen.

4.1.1 Beroepsprofiel en basiscompetenties[6]

Het beroepsprofiel omschrijft de competenties van de ervaren leerkracht; de basiscompetenties geven aan over welke competenties de startende leerkracht moet beschikken. De Vlor is tevreden dat het voorontwerp van decreet de geldende bepalingen daarover niet wijzigt. Het beroepsprofiel en de basiscompetenties blijven dus decretaal verankerd en worden bij besluit vastgelegd door de Vlaamse Regering na advies van de Vlor.

4.1.1.1 Geen nood aan een herwerking van het beroepsprofiel

De Vlor staat achter het beroepsprofiel van de leraar zoals dat vandaag is vastgelegd. Hij vindt dit beroepsprofiel namelijk een evenwichtig geheel waarin alle rollen van de leerkracht een gelijkwaardige plaats krijgen. Wel is het zo dat er door de ontwikkelingen in de maatschappij, de leraar in de toekomst zal functioneren in een gewijzigde context. Denk maar aan de gevolgen van het M-decreet en aan die van de hervorming van het secundair onderwijs, de leerlingenbegeleiding en het deeltijds kunstonderwijs. Ook moeten leraren kunnen functioneren in alle contexten waarin zij terechtkomen. Mogelijkerwijs zullen door deze evoluerende contexten, nieuwe accenten gelegd moeten worden. De Vlor vindt echter niet dat dit aanleiding moet geven tot de wijziging van het beroepsprofiel. Nieuwe of gewijzigde accenten komen beter aan bod in een ander instrumentarium, zoals de beheersovereenkomsten.

De overheid schoof in het decreet over de lerarenopleidingen van 2007 ook een aantal aspecten naar voren zoals het functioneren in een grootstedelijke context, de taalvaardigheid in het Nederlands, de meertaligheid en de diversificatie van het onderwijsgebeuren. Zij vult die vandaag aan met aspecten over vakinhoud, didactische vaardigheden en klasmanagement. De Vlor ziet daarbij volgende neveneffecten:

- De visie op de leraar wordt sterker geïnstrumentaliseerd;
- De leraar wordt als individu benaderd en er wordt voorbijgegaan aan de kracht van het team;
- Het beeld van de leraar versnippert;
- De indruk wordt gewekt dat er een hiërarchie bestaat tussen de tien functionele gehelen die de rollen expliciteren die de samenleving van de leraar verwacht, terwijl de leraar die rollen voortdurend moet integreren.

Als de overheid van mening is dat deze aspecten meer aandacht verdienen omdat ze vandaag niet of onvoldoende aan bod komen in de lerarenopleidingen, dan vindt de Vlor dat het decretaal inschrijven van deze aspecten niet de beoogde garantie biedt op remediëring in alle lerarenopleidingen. Als de overheid wil dat deze aspecten door de lerarenopleidingen in de verf gezet worden en de garantie wil dat ze resultaatsgericht aangepakt worden, dan moeten ze in de beheersovereenkomsten opgenomen worden. Het gewoon decretaal inschrijven als een aandachtspunt heeft veel minder zin en biedt geen gegarandeerd resultaat.

[6] Amendement nr 8 – artikel II. 107.

4.1.1.2 Eén versoberde set basiscompetenties

De Vlor is geen voorstander van een grondige herwerking van de basiscompetenties, maar hij staat wel achter een actualisering ervan. Hij dringt aan dat een actualisering zal leiden tot een versobering. De basiscompetenties van vandaag zijn zeer gedetailleerd geformuleerd, waardoor het risico bestaat dat zij een soort van afvinklijst worden, wat afbreuk doet aan de geïntegreerde benadering van de leraar-professional waar de Vlor voorstander van is. Door de basiscompetenties te concreet te formuleren, vergroot ook het risico dat zij door de maatschappelijke ontwikkelingen snel achterhaald raken. De Vlor raadt ook aan om de basiscompetenties te toetsen op hun interne samenhang.[7]

De Vlor is voorstander van één generieke set basiscompetenties op voorwaarde dat de domeinspecifieke leerresultaten de vertaling maken naar de verschillende specifieke contexten waarbinnen de leraren zullen functioneren en ook de verschillende inhouden van deze specifieke contexten waarborgen.[8]

4.1.2 De praktijkcomponent[9]

4.1.2.1 De inhoud van de praktijkcomponent is belangrijk

De Vlor is tevreden dat de praktijkcomponent substantieel blijft in alle educatieve opleidingen. Het is echter niet zo dat een sterke praktijkcomponent automatisch leidt tot een versterking van de inhoud van de opleidingen. Omdat de inhoud van de praktijkcomponent bepalend is voor de kwaliteit ervan, vindt de raad de omschrijving van de praktijkcomponent als het geheel van praktijkgerichte onderwijsactiviteiten te vaag. Het is vooral belangrijk dat de praktijkopdrachten gericht zijn op de verschillende contexten waarbinnen de afgestudeerde leerkrachten zullen functioneren en op de verschillende rollen die zij zullen opnemen. Praktijkleerkrachten moeten bijvoorbeeld ook aan stagebegeleiding doen en kunnen omgaan met een context van duaal leren. Leerkrachten volwassenenonderwijs moeten bijvoorbeeld voorbereid zijn op ‘blended learning’.

4.1.2.2 Nood aan sterke partnerschappen

De Vlor pleit voor sterke partnerschappen tussen de scholen en de lerarenopleidingen in het kader van ‘samen opleiden’. Een performante uitwisseling van goede praktijken tussen stagescholen (werkveld) en de instellingen hoger onderwijs (lerarenopleiding) is cruciaal. Hun partnerschappen moeten maximaal ondersteund worden, bijvoorbeeld door de juiste randvoorwaarden (bijvoorbeeld het vrijmaken van tijd en ruimte voor de school/de leraar) te creëren. Leerkrachten die studenten ontvangen, zijn een erg belangrijke factor in het stageproces. Het is belangrijk hun expertise te erkennen. De Vlor vindt aanzetten hiervoor in het voorontwerp, maar vindt dat dit ook nog versterkt kan worden.

---

[7] Zie ook: Biesta, G., e.a. (2013). Beleidsevaluatie lerarenopleidingen: Rapport van de commissie Beleidsevaluatie Lerarenopleidingen. Brussel: Departement Onderwijs en Vorming.

[8] De basiscompetenties worden door de opleidingen samen vertaald in domeinspecifieke leerresultaten (bijvoorbeeld de DLR leraar kleuteronderwijs). Dat veronderstelt een dubbele vertaalbeweging. Eerst en vooral moeten opleidingen in die beweging samen de specifieke vakken/leergebieden (bijvoorbeeld het leergebied muzische vorming, het vak mechanica, het vak notenleer, het vak/leergebied Frans, …) waarvoor hun studenten ingezet zullen worden, maar ook de context waarin ze zullen werken (kleuter, lager, 1ste, 2de, 3de graad secundair, aso, tso, bso, duaal leren, volwassenonderwijs, kunstonderwijs, deeltijds kunstonderwijs, …), meenemen in de DLR. Daarnaast is het de verantwoordelijkheid van de opleidingen om in deze beweging opleidingsdoelen uit te werken op het gepaste niveau, dat wil zeggen, rekening houdend met de Dublindescriptoren.

[9] Amendement nr 8 – artikel II. 108.

4.1.2.3 Stageregistratieplatform nog op punt stellen

De overheid verwijst in de nota aan de Vlaamse Regering ook naar het reeds operationele stageregistratieplatform waar aanbieders en gebruikers elkaar kunnen vinden. De Vlor is voorstander van het gebruik van een dergelijk systeem omdat monitoring de problematiek goed in kaart brengt. Hij merkt echter op dat het platform vandaag nog niet helemaal op punt staat. Hij vraagt de overheid dringend de functionaliteit van het systeem te verbeteren. Als de overheid hierin slaagt, dan moet herbekeken worden of het systeem niet verplicht en uitgebreid moet of kan worden.

4.1.3 Beperkte uitbreiding van de LIO-banen enkel onder strikte voorwaarden[10]

Het LIO-statuut (leraar-in-opleiding-statuut) werd met het decreet van 2006 over de hervorming van de lerarenopleiding geïntroduceerd en maakt het mogelijk om de praktijkcomponent van de specifieke lerarenopleiding te voltooien via een inservicetraining in het secundair onderwijs. Met het voorontwerp van decreet dat vandaag voorligt, worden LIO-banen nu ook mogelijk in het basisonderwijs en het hoger onderwijs. De Vlor vindt deze uitbreiding niet wenselijk omdat:

- het LIO-statuut vandaag ook grote onvolkomenheden vertoont, zowel vanuit het standpunt van de school als het oogpunt van de LIO-baner. Uit de evaluatie van de LIO-banen in 2010[11] bleek dat de begeleiding in de school, de samenwerking met de lerarenopleiding en de planlast, vaak een overbelasting voor de school met zich meebrachten. Er werden ook toen al vragen gesteld bij het aantal vereiste uren (500 uren leraar, lesuren, leraarsuren, lestijden op jaarbasis). Een voltijdse betrekking (waaraan de meeste scholen de voorkeur geven), is immers een zware belasting voor de LIO-baner, vooral als dit nog gepaard moet gaan met reflectie en analyse. Het statuut is personeelstechnisch ook niet evident omdat LIO-baners onmiddellijk het statuut van werknemer verwerven terwijl zij nog in opleiding zijn;
- het bijzonder vreemd is dat de LIO-baner in het hoger onderwijs het pedagogisch bewijs van bekwaamheid voor het secundair onderwijs zou kunnen verwerven, terwijl in de specifieke context van het hoger onderwijs net geen bewijs van bekwaamheid vereist is;
- de context van het basisonderwijs erg specifiek is. Een model dat uitgedacht werd voor het secundair onderwijs is dus niet zomaar transfereerbaar naar het basisonderwijs:
    - De belasting in het basisonderwijs is van die aard dat er weinig tijd dreigt over te zijn voor reflectie. Het diploma dat uitgereikt wordt aan het einde van het LIO-traject is identiek aan dat van het reguliere traject. Dit betekent dat ook de LIO-baner praktijkervaring moet kunnen opdoen in de verschillende rollen die de leraar kleuter-of lager onderwijs zal vervullen in verschillende contexten, denk hierbij bijvoorbeeld aan verschillende leerlingengroepen en verschillende leergebieden. Dit is in het basisonderwijs bijzonder moeilijk te organiseren en vormt een zware belasting voor de basisschool.
    - De begeleiding en bijkomende belasting zal in de basisschool vooral bij de directeur terechtkomen. Dit is niet wenselijk omdat de taakbelasting van de directeur vandaag al groot is.
    - Het systeem werd oorspronkelijk uitgedacht voor de specifieke lerarenopleiding in het secundair onderwijs. Het gaat hierbij om studenten die nog de component

[10] Amendement nr 8 –artikel II. 108.
[11] Idea Consult. 2010. *Evaluatie van de LIO-baan. Eindrapport.* Onderzoek in opdracht van het departement Onderwijs en Vorming.

leraarschap moeten verwerven, maar wel al de vakinhoudelijke kennis in een eerdere opleiding verworven hebben. Als het systeem ook van toepassing wordt op de geïntegreerde lerarenopleiding voor het kleuter- en lager onderwijs, dan stelt zich het probleem van de voorkennis: op welk moment van de opleiding heeft de student voldoende vakinhoudelijke kennis verworven om een LIO-baan te starten?

De Vlor is van mening dat LIO-banen enkel voor de verkorte trajecten mogelijk gemaakt moeten worden en dan nog enkel mits:

- duidelijke afspraken over de instapvereisten. Het moet in de toekomst ook gegarandeerd zijn dat zij die de praktijkcomponent van het verkorte traject via een LIO-baan wensen te behalen, de vakinhoudelijke component van het leraarschap al hebben verworven en beschikken over een basis van didactische vaardigheden;
- aandacht voor de haalbaarheid van het traject, waarbij ook voldoende tijd en ruimte voor reflectie en analyse vrijgemaakt wordt;
- garanties voor voldoende pedagogische vorming en kwalitatieve begeleiding door de school en de lerarenopleiding;
- een transparante verdeling van de verantwoordelijkheden van de lerarenopleiding en de school. Met dit voorontwerp van decreet wordt de verantwoordelijkheid van de school nog versterkt, terwijl hier geen middelen tegenover staan;
- voldoende middelen en omkadering voor de integratie van LIO-baners in de school. De middelen die hiervoor vandaag ter beschikking zijn, zijn onvoldoende.

De Vlor wijst er bijkomend op dat met het LIO-statuut geen bijkomende zij-instromers zullen aangetrokken worden. Het zijn vooral zij die eerder toevallig in het onderwijs terechtkomen, die via een LIO-baan het diploma van leraar verwerven.[12]

4.1.4 Professionalisering via versterkte samenwerking[13]

Het voorontwerp van decreet geeft de lerarenopleiding een ondersteunende rol in de aanvangsbegeleiding en de professionalisering van leraren. De Vlor pleit hierbij voor een goede taakverdeling tussen de verschillende partners. Voor de Vlor is deze taakverdeling duidelijk. De opdracht van de lerarenopleiding is het opleiden van studenten tot kwaliteitsvolle leerkrachten. Eens de afgestudeerde leraren tewerkgesteld zijn in een onderwijsinstelling, vallen zij onder de arbeidsregelgeving (werkgever-werknemer) en onder de verantwoordelijkheid van het schoolbestuur. Samen met het schoolbestuur bekijken ze dan hoe de aanvangsbegeleiding en professionalisering worden aangepakt. Het schoolbestuur kan hiervoor een beroep doen op de pedagogische begeleidingsdiensten die hierin een decretale opdracht hebben.

De Vlor moedigt samenwerking en partnerschappen aan tussen de scholen, de pedagogische begeleidingsdiensten en de lerarenopleidingen. Binnen deze netwerken kunnen de lerarenopleidingen een ondersteunende rol opnemen in de begeleiding of vorming van coaches of mentoren –iets waar het decreet op dit moment geen aandacht aan besteedt– en kan er knowhow uitgewisseld worden. Deze uitwisseling is interessant voor alle partners. Ook de

---

[12] Idea Consult. 2010. *Evaluatie van de LIO-baan. Eindrapport.* Onderzoek in opdracht van het departement Onderwijs en Vorming.
[13] Amendement nr 8 – artikel II. 109.

lerarenopleidingen hebben nood aan contact met de onderwijspraktijk in scholen om de kwaliteit van hun opleiding op peil te houden.

De Vlor stelt vast dat er voor de samenwerking tussen de aanbieders van de lerarenopleidingen middelen voorzien worden.[14] Hij vindt dit positief. Hij stelt dat er ook middelen nodig zijn voor de netwerken die ontstaan tussen lerarenopleidingen, pedagogische begeleidingsdiensten en het afnemend veld. Dit kan stimulerend werken.

De Vlor merkt op dat het voorontwerp van decreet geen aandacht besteedt aan de opleiding voor lerarenopleiders. Hij vindt dit een gemiste kans.

4.1.5 Beheersovereenkomsten bieden mogelijkheden

In het kader van de hervorming van de lerarenopleidingen zet de overheid prioritair in op de inhoudelijke versterking en meer bepaald op vlak van vakinhoud, (vak)didactiek, klasmanagement, diversiteit en grootstedelijke context en taalsensitief lesgeven.[15] Opdat alle bestaande lerarenopleidingen Vlaanderenbreed deze versterking realiseren en alle nieuw te ontwikkelen lerarenopleidingen deze prioriteiten meenemen, zullen er vanaf het academiejaar 2017-2018 beheersovereenkomsten afgesloten met de Vlir en de Vlhora.[16]

De Vlor vindt de beheersovereenkomsten in principe een goed instrument om deze inhoudelijke accenten een plaats te geven (zie ook 4.1.1.1). Hij is echter van mening dat de bepalingen omtrent de beheersovereenkomsten in het voorontwerp van decreet nog erg vaag zijn. Het is nog onduidelijk hoe resultaatsgericht deze beheersovereenkomsten zullen zijn en wat de concrete inhoud ervan zal zijn.

4.2 Afstemming hervorming bestaande opleidingen

De bestaande geïntegreerde bacheloropleidingen worden educatieve bacheloropleidingen, maar veranderen in se niet van structuur. Het voorontwerp houdt vast aan een stelsel waarbij het aantal vakken dat een student van de educatieve bacheloropleiding secundair onderwijs kan volgen, beperkt blijft tot twee.[17] De Vlor begrijpt dat er nog geen afstemming gebeurd is met de luiken structuur en organisatie en inhoudelijke doelen van de modernisering van het secundair onderwijs omdat die nog niet helemaal rond zijn, maar benadrukt dat hij een actualisering van de opleiding bachelor secundair onderwijs verwacht vanaf het moment dat hierin duidelijkheid komt.

4.3 Nieuwe opleidingen

4.3.1 Educatieve masteropleidingen voor het secundair onderwijs: vakinhoud én leraarschap[18]

De Vlor is voorstander van een educatieve master voor het secundair onderwijs omdat op die manier een bijkomende groep studenten kan aangesproken worden. Het schept mogelijkheden

[14] Amendement nr 8 – artikel II. 110.
[15] In taalsensitief lesgeven gaat er bij alle leraren aandacht naar correcte taalontwikkeling bij alle leerlingen, ongeacht hun thuistaal.
[16] Verantwoording amendement nr 8 – artikel II. 109.
[17] Amendement nr 8 – artikel II. 113.
[18] Amendement nr 8 – artikel II. 114.

voor zij die bijvoorbeeld al op 18-jarige leeftijd weten dat ze leraar willen worden, maar toch een universitaire opleiding willen volgen. Het is echter op dit moment erg moeilijk om in te schatten hoe aantrekkelijk educatieve masters voor studenten zullen zijn. Het keuzegedrag van studenten is immers niet altijd te voorspellen.

De studieomvang kan een rol spelen in de aantrekkelijkheid van deze opleidingen. Het voorontwerp van decreet bepaalt dat educatieve masters 90 of 120 studiepunten omvatten, waarvan 45 studiepunten leraarschap. De component leraarschap omvat in totaal 60 studiepunten; 15 studiepunten hiervan kunnen opgenomen worden in de bacheloropleiding. De praktijkcomponent omvat 30 van deze 60 studiepunten. De Vlor vraagt zich af of educatieve masters van 120 studiepunten niet meer aangewezen zijn omdat zowel vakinhoud als leraarschap in deze opleidingen voldoende aan bod moeten komen. In masters van 90 studiepunten, resten er dan nog maar 45 studiepunten voor vakinhoud, terwijl de domeinmaster hieraan 60 studiepunten kan wijden. Om het carrièreperspectief van de afgestudeerden niet te beperken, mag de vakinhoud in de educatieve master zeker niet ondergeschikt zijn aan die van de domeinmaster. Bovendien is het zo dat als er educatieve masters van 90 en 120 studiepunten naast elkaar bestaan, dit de coherentie en de transparantie van het model niet ten goede komt.

4.3.2 Educatieve master voor de kunstopleidingen: professie én leraarschap

Voor de educatieve master voor de kunstopleidingen stelt zich hetzelfde probleem als voor de andere educatieve masters: het is belangrijk dat voldoende tijd besteed kan worden aan de professie en het excelleren hierin. Daarnaast moet ook het leraarschap een volwaardige plaats krijgen. Over hoe dit evenwicht best bereikt wordt, wordt het debat binnen de sector nog gevoerd. De Vlor vraagt de overheid om de gesprekken daarover met de betrokken actoren verder te zetten.

4.3.3 Educatieve graduaatsopleidingen?[19]

Het voorontwerp van decreet maakt het mogelijk om educatieve graduaatsopleidingen van 90 studiepunten (met 30 studiepunten praktijkcomponent) te organiseren aan de hogescholen voor kandidaat-leraren die een tewerkstelling in een technisch of praktisch vak, specialiteit, module of ambt beogen op basis van beroepservaring. Dit zijn in de praktijk leraren die geen diploma hoger onderwijs bezitten, maar wel veel vakinhoudelijke bagage.

De Vlor vindt het belangrijk dat het onderwijs voldoende van deze leraren kan blijven aantrekken. Hun vakinhoudelijke expertise is immers van grote waarde voor het onderwijs. Zij worden door de leerlingen vandaag ook sterk geapprecieerd, maar worden ook vaak geconfronteerd met uitdagende klasgroepen.

De Vlor pleit ervoor dat profielen die deel uitmaken van schoolteams en intensief contact hebben met leerlingen, ook voldoende didactisch-pedagogisch geschoold zijn. Hij gaat er daarom van uit dat leraren een diploma behalen op niveau 6 of niveau 7 van de VKS. De Vlor stelt dat de

[19] Amendement nr 8 – artikel II. 112.

doelstelling die de overheid voor ogen heeft, namelijk een versterking van het lerarenberoep, moeilijk te verzoenen is met het invoeren van een leraar op niveau 5.

Binnen de geledingen van de Vlor

1 kunnen een aantal organisaties (Katholiek Onderwijs Vlaanderen, OKO, OVSG, SERV, VCOV, Verenigde Verenigingen, Vlhora, VSK, VVS, 1 directeur) begrip opbrengen voor de pragmatische oplossing die de overheid voorstelt om deze specifieke doelgroep een graduaatsdiploma te laten behalen. Zij vragen de overheid om toch andere mogelijkheden voor realistische en haalbare trajecten waarmee deze praktijkleraren een diploma op niveau 6 zouden kunnen behalen, te blijven onderzoeken. Zij vragen de overheid bovendien om geen andere graduaatsprofielen leraar in het onderwijs op te nemen.

2 vragen een aantal organisaties (ACOD, COC, COV, GO!, GO! ouders, KOOGO, Vlir) de overheid om in het decreet de mogelijkheid te schrappen dat deze specifieke doelgroep een diploma leraar op niveau 5 van de VKS behaalt. Zij vragen om onverkort werk te maken van realistische en haalbare trajecten waarmee deze specifieke groep leraren een diploma op niveau 6 kunnen behalen. Zij vragen vraagt de overheid bovendien om ook geen andere graduaatsprofielen leraar in het onderwijs op te nemen.

4.4 Verkorte opleidingen: koppeling diploma's en bekwaamheidsbewijzen[20]

Zowel de educatieve bacheloropleidingen als de educatieve masteropleidingen kunnen via een verkort traject van 60 studiepunten (waarvan 30 studiepunten praktijk) gehaald worden, mits de student al een bachelor- of masterdiploma behaalde.

De Vlor pleit voor een duidelijke koppeling tussen de diploma's en de bekwaamheidsbewijzen. Zolang dit niet gebeurd is, is het moeilijk om een inschatting te maken van mogelijke studentenstromen en is het moeilijk om afspraken te maken tussen de verschillende partijen. Deze koppeling is essentieel omdat dan ook pas duidelijk zal worden wat het precies betekent om een diploma leraar op niveau 6 of niveau 7 te behalen.

Het voorontwerp van decreet biedt weinig garantie dat er afstemming is tussen de verschillende soorten verkorte opleidingen. Dit kan leiden tot concurrentie tussen de aanbieders, bijvoorbeeld op het vlak van het aantal op te nemen studiepunten. Sommige van deze opleidingen zullen op dezelfde locaties aangeboden worden, maar een volledig andere inhoud hebben en verschillen op het vlak van de invulling van o.m. leraarschap. De Vlor pleit daarom voor een dialoog tussen de aanbieders. Hij vraagt de overheid hiervoor de nodige incentives te voorzien en vindt het alvast een goede zaak dat er middelen zijn voorzien voor samenwerking tussen de aanbieders.

4.5 Een bijkomende externe kwaliteitscontrole?[21]

Het Vlaamse hoger onderwijs is onderhevig aan een nieuw kwaliteitszorgstelsel waarbij de instellingen van de overheid meer autonomie en vertrouwen krijgen voor het borgen van de

[20] Amendement nr 8 – artikel II. 113, §4 en 114, §5.
[21] Amendement nr 16 – artikel 129/1.

kwaliteit van iedere individuele opleiding. Er wordt niet langer gewerkt met visitaties van individuele opleidingen door een externe organisatie.

De Vlaamse Regering voorziet daarop een uitzondering door de mogelijkheid te voorzien om alle educatieve opleidingen wel nog aan een bijkomende externe kwaliteitscontrole te onderwerpen. De Vlor vindt dat een vreemde keuze. Anderzijds is er wel de bezorgdheid van het afnemend veld of dat de kwaliteit van de afgestudeerden effectief zal verhogen. De vraag is of hiervoor dan geen ander instrumentarium kan worden voorzien.

5 Randvoorwaarden

5.1 Overdracht met respect voor het personeel

De Vlor vraagt aan de Vlaamse regering om erover te waken dat het proces van overdracht van personeel van de cvo naar de hogescholen en de universiteiten verloopt met respect voor het personeel. Het is belangrijk dat zowel ondersteunend, onderwijzend als bestuurspersoneel wordt meegenomen in de rechtspositieregeling, dat personeelsleden opgebouwde rechten kunnen behouden en dat ook de instellingen een degelijk personeelsbeleid kunnen voeren (zowel de cvo, als de universiteiten, als de hogescholen).

5.2 Extra financiering

De Vlor vindt het positief dat extra middelen vrijgemaakt worden voor sociale voorzieningen en studiefinanciering. Hij is hiervoor al langer vragende partij. De Vlor vroeg in zijn advies over de conceptnota al om ook studentenvoorzieningen toegankelijk te maken voor alle studenten en om het systeem van studiefinanciering op deze hervorming af te stemmen. Zeker omdat de studiegelden van de cvo lager lagen dan die van de hogescholen en de universiteiten.

De overheid voorziet een overdracht van de middelen van het personeel, maar voorziet geen investerings- of werkingsmiddelen. Dit is problematisch voor de hogescholen en de universiteiten die de opleidingen moeten inrichten. Maar ook het proces van de overdracht zelf, zal extra middelen vergen. Zeker omdat de overdracht op zo een korte termijn moet gebeuren. Hiervoor moet toch een zekere vorm van ondersteuning voorzien worden.

De Vlor merkt op dat instellingen die onderwijsbevoegdheid verwerven op nieuwe vestigingsplaatsen, hiervoor ook de nodige financiering moeten krijgen. Dit is immers voor deze instellingen een verhoogde kost.

5.3 Overgangsmaatregelen

De Vlor vraagt de overheid om goede overgangsmaatregelen te voorzien. Met name de cvo zijn ongerust over het volgende werkjaar: wat wordt van hen nog verwacht, welke middelen moeten zij hiervoor nog inzetten met welke personeelsleden? De Vlor vindt het ook belangrijk dat de hervorming goed, duidelijk en tijdig aan (huidige en toekomstige) studenten en cursisten wordt gecommuniceerd.

6 Bijkomende opmerkingen

6.1 De beleidsvoering: een moeizaam proces

De Vlor is van mening dat de manier waarop deze hervorming van de lerarenopleiding decretaal tot stand kwam, niet getuigt van een degelijke beleidsvoering. Zo vindt de raad dat het dossier lerarenopleiding moeilijk te koppelen is aan het dossier graduaatsopleidingen. De voorkeur van de Vlor was zeker uitgegaan naar twee afzonderlijke decreten. Er zijn weinig elementen die een koppeling van de twee dossiers verantwoorden. Graduaats- en lerarenopleidingen zijn niet alleen inhoudelijk erg verschillend, er zijn ook verschillende partners bij betrokken. Graduaatsopleidingen zijn een zaak van de cvo en de hogescholen, terwijl bij de lerarenopleidingen de cvo, de hogescholen en de universiteiten betrokken zijn. De Vlor vindt het wel belangrijk dat de graduaatsopleidingen en de specifieke lerarenopleidingen van de cvo op hetzelfde moment inkantelen in de hogescholen en de universiteiten.

De overheid heeft er bovendien voor gekozen om de regelgeving van de lerarenopleidingen te regelen via een voorontwerp van decreet dat principieel door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd op 14 juli 2017. De Vlor kreeg een nieuwe adviesvraag over een aantal amendementen bij dit voorontwerp nog voor de adviestermijn verlopen was. De raad vindt een dergelijke werkwijze moeilijk aanvaardbaar. De opsplitsing van het dossier heeft in het werkveld ongerustheid, onzekerheid en onbegrip meegebracht.

De Vlor vindt ook dat in het dossier lerarenopleiding te sterk werd ingezet op de structuur van het landschap. De brede, maatschappelijke discussie over de leraar van de toekomst die aan dit debat vooraf had kunnen gaan, werd niet gevoerd, terwijl het toch logisch lijkt dat de inhoud van de lerarenopleiding hierop afgestemd wordt. De discussie over het landschap had eerder het sluitstuk dan het startpunt moeten zijn.

6.2 Moeilijk haalbare timing

De Vlor merkt op dat de timing bijna onmogelijk is omdat heel wat elementen vandaag nog niet duidelijk zijn. Zo is voor de educatieve masteropleidingen nog niet bekend welke clusters zullen gemaakt worden, dus welke educatieve masters precies kunnen georganiseerd worden. Bijgevolg is het onmogelijk om vandaag al aan de domeinspecifieke leerresultaten te beginnen. Daarnaast moeten ook nog de dossiers voor de toets nieuwe opleidingen (TNO) samengesteld worden, de kwaliteitszorgkaders gemaakt worden en de beheersovereenkomsten afgesloten worden. Het opstellen van deze dossiers vergt ook nog reflectie over de aanpak en de inhoud van de opleidingen.

7 Tot slot

De Vlor kijkt uit naar de verdere concretisering van het dossier. Hij vraagt de overheid om werk te maken van de aanpassingen die hij voorstelt en op korte termijn invulling te geven aan de koppeling van diploma's en bekwaamheidsbewijzen, de clusters van de educatieve masters en de beheersovereenkomsten. Hij vraagt ook om extra financiering voor de overdracht te voorzien en goede overgangsmaatregelen uit te werken.

Mia Douterlungne
administrateur-generaal

Harry Martens
voorzitter

PROTOCOL NR. 71

houdende de conclusies van de onderhandelingen

die gevoerd werden in de gemeenschappelijke vergadering van:

- Sectorcomité X – Onderwijs (Vlaamse Gemeenschap);
- Comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten
- Afdeling 2 – Onderafdeling "Vlaamse Gemeenschap";
- Overkoepelend Onderhandelingscomité Vrij Gesubsidieerd Onderwijs;

op 21 november en 5 en 12 december 2017

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

SECTORCOMITE X – ONDERWIJS (Vlaamse Gemeenschap)
COMITE VOOR DE PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE OVERHEIDSDIENSTEN – Afdeling 2 – Onderafdeling "Vlaamse Gemeenschap".
OVERKOEPELEND ONDERHANDELINGSCOMITE VRIJ GESUBSIDIEERD ONDERWIJS

Brussel, 22 december 2017

PROTOCOL NR. 71 HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE ONDERHANDELINGEN DIE GEVOERD WERDEN IN DE GEMEENSCHAPPELIJKE VERGADERING VAN:

- SECTORCOMITE X – ONDERWIJS (Vlaamse Gemeenschap);
- COMITE VOOR DE PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE OVERHEIDSDIENSTEN – Afdeling 2 – Onderafdeling "Vlaamse Gemeenschap";
- OVERKOEPELEND ONDERHANDELINGSCOMITE VRIJ GESUBSIDIEERD ONDERWIJS;

OP 21 NOVEMBER, 5 EN 12 DECEMBER 2017

over

het Voorontwerp van decreet betreffende de uitbouw van de graduaatsopleidingen binnen de hogescholen en de versterking van de lerarenopleidingen binnen de hogescholen en universiteiten

De afvaardiging van de overheid, samengesteld uit:

1. dhr. Geert BOURGEOIS, Minister-president van de Vlaamse Regering - voorzitter sectorcomité X en comité C2;

2. mevr. Hilde CREVITS, Viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs - voorzitter OOC;

3. dhr. Bart TOMMELEIN, Viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie – lid;

4. mevr. Liesbeth HOMANS, Viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en armoedebestrijding – lid,

en de afvaardiging van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap en van de representatieve verenigingen van de inrichtende machten, te weten:

1. het Katholiek Onderwijs Vlaanderen, vertegenwoordigd door:

Dhr. Marc KEPPENS, directeur Dienst Personeel

hebben een gedeeltelijk akkoord bereikt over het hierbij gevoegde **Voorontwerp van decreet betreffende de uitbouw van de graduaatsopleidingen binnen de hogescholen en de versterking van de lerarenopleidingen binnen de hogescholen en universiteiten.**

***

De overheid neemt volgende engagementen:

a. De invoering van de LIO-baan voor de personeelsleden die zijn aangesteld in het ambt van kleuteronderwijzer en onderwijzer op basis van een ander bekwaamheidsbewijs en die tegelijk een opleiding "bachelor in het onderwijs – kleuteronderwijs of lager onderwijs" volgen (met salarisschaal 300), zal na 2 jaar (eind 2021) worden geëvalueerd, onder meer op het vlak van draagkracht, haalbaarheid, invulling met betrekking tot de 500 lestijden op jaarbasis.

b. Om de rechten te waarborgen van de personeelsleden die, bij de overname van het CVO COOVI door het gemeenschapsonderwijs, gekozen hebben om niet mee te gaan en ter beschikking gesteld zijn wegens ontstentenis van betrekking bij het voormalige bestuur van het CVO COOVI (provincie Vlaams-Brabant) en die zijn gereaffecteerd of weder tewerk gesteld, zullen de nodige aanpassingen worden aangebracht in het besluit van 29.4.1992 betreffende de terbeschikkingstelling, reaffectatie en wedertewerkstelling.

c. Voor wat betreft de overgangsmaatregelen voor het ondersteunend personeel, een mogelijk alternatief voor artikel 189 en de cumulatieregeling voor de overkomende personeelsleden van het volwassenenonderwijs, zullen de voorstellen waarover de sociale partners van het VOC Hoger onderwijs overeenstemming hebben bereikt, worden besproken op de formele onderhandelingen over het volgend verzameldecreet betreffende het onderwijs XXVIII.

***

Katholiek Onderwijs Vlaanderen onderschrijft een protocol van gedeeltelijk akkoord bij het voorontwerp van decreet betreffende de uitbouw van de graduaatsopleidingen binnen de hogescholen en de versterking van de lerarenopleidingen binnen de hogescholen en universiteiten.

Katholiek Onderwijs Vlaanderen gaat akkoord met het principe van de automatische overgang van lectoren (ATO2 en ATO4) die vastbenoemd of TADD zijn Wij waarderen dat de overheid het voorontwerp in gunstige zin heeft bijgestuurd zodat lectoren met een coordinatieopdracht in het secundair volwassenenonderwijs (SVWO) zonder weddeverlies via affectatie of mutatie een ander ambt binnen het SVWO kunnen blijven opnemen Daarbij werd ingegaan op onze vraag om een nieuw ambt van stafmedewerker in het middenkader te creeren zodat ook na 1 september 2019 de cvo's een beroep kunnen doen op de expertise van die personeelsleden die momenteel een coordinatieopdracht vervullen

Katholiek Onderwijs Vlaanderen betreurt dat de overheid geen gevolg gaf aan de vraag om voor het ondersteunend personeel in cvo's met een exclusief aanbod HBO5/SLO of die in een cvo met gemengd aanbod eenduidig aan HBO5/SLO toe te kennen zijn, een automatische overgang te voorzien met een uitdoofscenario voor de prestatieregeling en de vakantieregeling van het volwassenenonderwijs Dat de overheid zich enkel engageert om deze problematiek en die van de positie van de TADD'ers na hun overgang te bespreken op de formele onderhandelingen van ODXXVIII getuigt eerder van uitstelgedrag dan wel van het ernstig nemen van de situatie van deze personeelsleden Wij betreuren ook dat er geen enkele regeling uitgewerkt is voor het bestuurspersoneel

***

De afvaardiging van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap en van de representatieve verenigingen van de inrichtende machten, te weten

3. het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door

Dhr Marc SMETS, afdelingshoofd

Dhr Guido LIESSENS, adjunct van de directeur

4. het Onderwijssecretariaat voor Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door

Dhr Bruno SAGAERT, directeur Koepelwerking

5. het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen, vertegenwoordigd door

Dhr Luc COPPIETERS, adviseur

en de afvaardiging van de representatieve vakorganisaties, te weten

- de Algemene Centrale der Openbare Diensten, vertegenwoordigd door

Dhr Raf DE WEERDT, algemeen secretaris, ACOD-onderwijs

- de Federatie van de Christelijke Syndicaten der Openbare Diensten (COV en COC), vertegenwoordigd door

Mevr Marianne COOPMAN, algemeen secretaris, COV

Mevr Sylvie VANSPEYBROECK, nationaal secretaris, COC

- het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt, vertegenwoordigd door

Dhr Wauter LEENKNECHT, secretaris-onderhandelaar, VSOA-Onderwijs

gaan niet akkoord met het hierbij gevoegde **Voorontwerp van decreet betreffende de uitbouw van de graduaatsopleidingen binnen de hogescholen en de versterking van de lerarenopleidingen binnen de hogescholen en universiteiten.**

***

Het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap gaat niet akkoord met het Ontwerpdecreet betreffende de uitbouw van de graduaatsopleidingen binnen de hogescholen en de overdrachtsmaatregelen voor de lerarenopleidingen.

Tijdens het voorafgaande overleg, de adviesronde en onderhandelingen over het ontwerpdecreet heeft het GO! meermaals opgemerkt dat het decreet wel de verschillende trajecten in de toekomstige lerarenopleiding uittekent, met bijhorend kwalificatieniveau, en aangeeft wie wat waar kan organiseren, maar dat de overheid (vooralsnog ?) geen inkijk gaf in een doordacht en gedragen inhoudelijk plan voor een vernieuwde lerarenopleiding, die tegemoet komt aan de uitdagingen waarvoor het onderwijsveld staat. Precies om die inhoudelijke vernieuwing was het uiteindelijk toch allemaal te doen, rekening houdend met een hervormd/gemoderniseerd secundair onderwijs en met het oog op een herwaardering van het ambt?

Op die vraag naar de inhoudelijke hertekening/versterking is al die tijd geen antwoord gekomen. Het GO! kan zich dan ook niet van de indruk ontdoen dat de hertekening van de lerarenopleiding inhoudelijk allicht weinig om het lijf heeft.

De onderhandelingen zijn dan ook, van lieverlede, in ruime mate beperkt gebleven tot wat wél in de tekst stond: de structurele aspecten en de personeelsgevolgen van de overdracht vanuit de CVO's naar de hogescholen van de lerarenopleidingen en de graduaatsopleidingen. Van de graduaatsopleidingen wisten we uiteraard wél op voorhand dat het om een louter structurele operatie ging.
Het verdere commentaar beperkt zich dan ook tot die structurele aspecten.

Het is alvast positief dat de huidige fijnmazigheid in het aanbod, zowel voor de lerarenopleiding als voor de graduaatsopleidingen, in principe bewaard kan blijven: vestigingsplaatsen van CVO's kunnen als lesplaats worden gebruikt door hogescholen en universiteiten voor de graduaatsopleidingen, de educatieve graduaatsopleiding en verkorte educatieve bachelor- en masteropleiding. De regeling voor de overdracht van lectoren (vast benoemd en TADD in een vacante betrekking) bouwt ook een zekere garantie in dat jarenlang opgebouwde expertise niet meteen verloren gaat. Het GO! hoopt dat mét de lesplaats en de lectoren ook wat van de GO!-cultuur behouden blijft. Helaas zijn er voor die fijnmazigheid geen waterdichte garanties ingebouwd. De vrees blijft dan ook dat heel wat GO!-scholen binnen afzienbare tijd geen leerkrachten uit de eigen regio meer zullen kunnen rekruteren die door een openbare lerarenopleider werden opgeleid.

Voor het ondersteunend personeel is de toestand heel wat minder zeker. De CVO's, hogescholen en universiteiten moeten er zelf samen maar zien uit te komen. Het uitgangspunt daarbij mag dan wel zijn dat de overheidsfinanciering de opleiding/de student-cursist volgt en het personeel, logischerwijze, op zijn beurt de financiering (de hogeschool/universiteit die de opleiding overneemt, zou dan ook het 'bijhorende' personeel moeten overnemen), maar een garantie dat (veel) personeel effectief de overstap waagt, is er niet. Het personeelslid dat mee overgaat, zal het alvast moeten doen met een minder riant statuut en *incentives* ontbreken ten enenmale. Tijdens de onderhandelingen toonden de vertegenwoordigers van de hogescholen zich ook weinig toeschietelijk om zich tot wat dan ook te engageren. Het risico is dus bijzonder groot dat de CVO's nog voor jaren met een aantal boventallige personeelsleden van het ondersteunend personeel zitten. Het GO! dringt er op aan dat er niet ook nog eens een uitbreiding komt van de reaffectatieverplichtingen, dat de boventalligen buiten kader aan hun CVO verbonden kunnen blijven en dat de overheid mee investeert in eventuele omscholingstrajecten. Overigens gaat het GO! ervan uit dat het nieuw te creëren ambt van stafmedewerker, waarnaar lectoren met een coördinatieopdracht kunnen worden gemuteerd, niet op punten uit de enveloppe voor bestuurs- en ondersteunend personeel moeten worden aangesteld: er zullen er immers geen beschikbaar zijn.

***

OVSG geeft een protocol van niet akkoord bij het ontwerp van decreet betreffende de uitbouw van de graduaatsopleidingen binnen de hogescholen en de versterking van de lerarenopleidingen binnen de hogescholen en universiteiten.

Structuur versus kwaliteit

OVSG is vragende partij om de kwaliteit van de lerarenopleidingen te herbekijken. In dit decreet werd echter voornamelijk ingezet op de structuur van het landschap van de lerarenopleiding. Om de kwaliteit van de lerarenopleiding te versterken, moet er een breed maatschappelijk debat komen waar de inhoud op afgestemd kan worden. Dit debat werd tot nu toe niet gevoerd. OVSG vindt dit een gemiste kans.

Aanvangsbegeleiding[1]

OVSG kan niet akkoord gaan met de bijkomende opdrachten die de lerarenopleidingen door het decreet krijgen, met name het mee instaan voor de verdere ontwikkeling van het reflectieve vermogen bij aspirant-leraren, een aanbod ontwikkelen voor professionalisering en permanente vorming en zo de brug slaan tussen de lerarenopleidingen, de pedagogische begeleidingsdiensten en de andere aanbieders van professionalisering voor leraren, aanvangsbegeleiding.
OVSG ziet hierin geen taak van de lerarenopleidingen want zodra een leraar tewerkgesteld is, valt hij onder de verantwoordelijkheid van het schoolbestuur. Het schoolbestuur bekijkt samen met de beginnende leraar hoe de aanvangsbegeleiding en de professionalisering worden aangepakt. Het schoolbestuur kan hiervoor een beroep doen op de pedagogische begeleidingsdienst, die hierin een decretale opdracht heeft.

Middelen voor samenwerking[2]

De Vlaamse Regering kan middelen toekennen voor initiatieven die de kwaliteit van lerarenopleidingen verbeteren. De pedagogische begeleidingsdienst kan eveneens optreden als partner ter verbetering van de kwaliteit van de lerarenopleiding. Ook voor deze samenwerkingen is het opportuun om middelen te voorzien. OVSG betreurt dat middelen voor samenwerking met de pedagogische begeleidingsdienst niet in het decreet werden voorzien.

LIO-banen in het basisonderwijs[3]

Wegens de specifieke context van het basisonderwijs, is het model voor LIO-banen, dat uitgedacht werd voor het secundair onderwijs, dus niet automatisch overdraagbaar naar het basisonderwijs. Aangezien het diploma dat uitgereikt wordt aan het einde van de LIO-baan hetzelfde is als aan het einde van een regulier traject, betekent dat dat de LIO-baner praktijkervaring moet kunnen opdoen in de verschillende rollen die de leraar kleuter- of lager onderwijs zal vervullen in de verschillende contexten. In het basisonderwijs is dit zeer moeilijk organiseerbaar en vormt dit een enorme belasting voor de school. Bovendien zal deze bijkomende belasting en de begeleiding vooral bij de directeur terechtkomen, die vandaag al een zeer grote taakbelasting heeft.

***

[1] Artikel 104 ontwerp van decreet
[2] Artikel 106 ontwerp van decreet
[3] Artikel 102 ontwerp van decreet

Protocol van Provinciaal Onderwijs Vlaanderen in verband met het Ontwerpdecreet betreffende de uitbouw van de graduaatsopleidingen binnen de hogescholen en de overdrachtsmaatregelen voor de lerarenopleidingen

Provinciaal Onderwijs Vlaanderen geeft een **protocol van niet akkoord** omwille van volgende redenen die onlosmakelijk verbonden zijn aan een toekomstgerichte kwalitatieve opleiding van startende leraren:

- omdat er in hoofdzaak een organisatorische hertekening van het landschap is gebeurd zonder een voorafgaandelijk maatschappelijk debat over de taakinvulling van de leraar.

- omdat er niet altijd consequent werd verder gebouwd op de visitatie van de specifieke lerarenopleidingen, de beleidsevaluatie en de daaropvolgende beleidsgroepen zoals aangekondigd in de beleidsnota 2014-2019. In het bijzonder verwijzen we naar de beslissing tot het clusteren van de vakdidactiek.

- omdat er kansen onbenut zijn gebleven om het dossier van de lerarenopleiding te koppelen aan andere beleidsinitiatieven zoals bijvoorbeeld het strategisch plan geletterdheid 2017-2024, matrix secundair onderwijs, ...

- omdat de lerarenopleiding extra taken toebedeeld krijgen zoals ondersteuning van aanvangsbegeleiding in samenwerking met de pedagogische begeleidingsdienst terwijl de lerarenopleidingen voor grote uitdagingen staan in kader van versterking van hun opleidingen

- omdat we vaststellen wat het personeel betreft, dat hoewel er voor de lectoren (vast benoemd en TADD in een vacante betrekking) een regeling voorzien is die tegemoet komt aan de vraag van het onderwijsveld, de directeur over het hoofd wordt gezien.
    - er zijn geen maatregelen voorzien voor directeurs in een niet-vacante betrekking die door de benoemingstop niet meer kunnen benoemd worden en die terug zullen vallen op een lager loon voor hetzelfde werk.

***

ACOD Onderwijs, COC, COV en VSOA Onderwijs (verder het GVF) geven bij het Voorontwerp van decreet betreffende de uitbouw van de graduaatsopleidingen binnen de hogescholen en de versterking van de lerarenopleidingen binnen de hogescholen en universiteiten een protocol van niet-akkoord en motiveren dit als volgt:

De personeelsleden die nu fungeren in HBO5 en SLO in de CVO en die hun opleiding ofwel zien overgaan naar de hogescholen of de universiteiten, ofwel zien afbouwen in het volwassenenonderwijs verkeren door dit voorontwerp in totale onzekerheid. Een specifieke groep personeelsleden wordt verplicht de overgang te maken, daarbij voorziet de overheid geen enkele overgangsmaatregel die naam waardig. Een andere groep personeelsleden wordt volledig aan zijn lot overgelaten, voor hen wordt er niets geregeld! Dit totaal ontbreken van maatregelen staat in schril contrast met de overgangsmaatregelen die terecht werden voorzien in het integratiedecreet die de overgang regelde van de de academische opleidingen van de hogescholen naar de universiteiten tijdens de vorige legislatuur. We kunnen enkel vaststellen dat de overheid en de hogescholen in de illusie verkeren dat de rechtspositieregeling voorzien in de codex hoger onderwijs zo goed is dat er geen nood is aan extra maatregelen.

Voor de vastbenoemde lectoren en de lectoren die aangesteld zijn als tijdelijke van doorlopende duur in een vacante betrekking wordt de overgang opgelegd door de overheid. Deze personeelsleden worden ambtshalve ontslagen als ze weigeren over te gaan. Niettegenstaande de verplichting heeft de overheid verzaakt om een regeling te treffen in verband met de vakantie- en prestatieregeling. De personeelsleden zullen bij de hogescholen meer contacturen moeten presteren en daarbij nog allerlei bijkomende taken naar zich toegeschoven krijgen. Bovendien zullen zij ook een aantal vakantiedagen moeten inleveren (ongeveer 15 dagen). Hun arbeidssituatie zal er ernstig op achteruitgaan.

De lectoren die aangesteld zijn als tijdelijke van doorlopende duur verliezen dit statuut en worden contractuele van onbepaalde duur waardoor ze mits het respecteren van een opzegperiode ontslagen kunnen worden. Dit veroorzaakt een grote onzekerheid bij deze groep personeelsleden.

Voor de lectoren die aangesteld zijn als tijdelijke van doorlopende duur in een niet-vacante betrekking wordt er niets geregeld, zij worden immers niet overgenomen. Dit is onaanvaardbaar. De loutere toevalligheid dat ze in een vervangingsopdracht staan, maakt dat zij niet overgenomen worden.

Naast de lectoren is er het bestuurs- en ondersteunend personeel, voor deze groep regelt de overheid opnieuw niets. Zij worden volledig overgelaten aan hun lot. De overheid hevelt wel de financiële middelen over, maar zadelt de CVO op met boventalligheid waardoor op hun beurt tijdelijke personeelsleden zullen verdrongen worden die met heel deze verschuiving niets te maken hebben. Tot zover de zorg van deze overheid voor de startende personeelsleden in het onderwijs.

Voor wat betreft de graduaatsopleidingen is één van de doelen van dit decreet om de dubbele doelgroep te blijven bedienen. Hoe kan dit gegarandeerd worden wanneer de overheid in deze haar verantwoordelijkheid niet opneemt? Het personeel van de CVO is al lang expert in het werken met cursisten HBO5, maar door wat nu voorligt, dreigt deze expertise samen met de doelgroep verloren te gaan. Er blijkt geen respect te bestaan voor de expertise van het personeel van de CVO. Er blijkt dus ook geen zorg te zijn voor de dubbele doelgroep van de toekomstige graduaatsopleidingen. En tenslotte blijkt er geen zorg te zijn voor de werkzekerheid en de arbeidsvoorwaarden van het personeel van de CVO. Want anders zou de overheid echt moeite doen voor deze personeelsleden.

Het engagement van de overheid om in onderwijsdecreet XXVIII eventueel maatregelen op te nemen voor het personeel is echt wel een doekje voor het bloeden. Welke garantie is er eigenlijk voor goede overgangsmaatregelen voor het personeel? Als we nagaan dat we reeds sinds december 2016 proberen om de gevolgen van de overgang voor het personeel van de CVO enigszins draaglijk te maken? Als we nagaan dat de overheid tijdens de laatste onderhandelingssessie haar eigen enige ietwat positieve alternatieve voorstel heeft ingetrokken na slechte appreciatie door de hogescholen?

Het engagement voor de personeelsleden van CVO COOVI wordt als positief ervaren. Het feit dat lectoren (in coördinatie-uren) hun wedde kunnen behouden bij een nieuwe affectatie of een mutatie in het secundair volwassenenonderwijs, vindt het GVF ook positief. Dat dit ook kan voor lectoren met een beperkt volume is ook goed, maar het volume van 10% is echter heel klein.

Voor wat betreft de educatieve graduaatsopleidingen wenst het gemeenschappelijk front te verwijzen naar volgende passage uit het VLOR advies hierover " *vragen een aantal organisaties ( ) de overheid om in het decreet de mogelijkheid te schrappen dat deze specifieke doelgroep een diploma leraar op niveau 5 van de VKS behaalt Zij vragen om onverkort werk te maken van realistische en haalbare trajecten waarmee deze specifieke groep leraren een diploma op niveau 6 kunnen behalen Zij vragen de overheid bovendien om ook geen andere graduaatsprofielen leraar in het onderwijs op te nemen"*

Het GVF vindt het onbegrijpelijk dat de overheid heeft nagelaten lessen te trekken uit de evaluatie van de LIO-banen in 2010 waaruit bleek dat de begeleiding in de school, de samenwerking met de lerarenopleiding en de planlast, vaak een overbelasting voor de school met zich meebrachten Er werden ook toen al vragen gesteld bij het aantal vereiste uren (500 uren leraar, lesuren, leraarsuren, lestijden op jaarbasis) Een voltijdse betrekking (waaraan de meeste scholen de voorkeur geven), is immers een zware belasting voor de LIO-baner, vooral als dit nog gepaard moet gaan met reflectie en analyse Het statuut is personeel-technisch ook niet evident omdat LIO-baners onmiddellijk het statuut van werknemer verwerven terwijl zij nog in opleiding zijn De LIO-opleiding is ook geen oplossing om zij-instromers aan te trekken in het secundair onderwijs Er worden momenteel met het LIO-statuut bijzonder weinig bijkomende zij-instromers aangetrokken Het zijn vooral toevallige omstandigheden die maken dat iemand via een LIO-baan in het secundair onderwijs terechtkomt en het diploma van leraar behaalt

Voor het basisonderwijs werd, na de onderhandelingen, de LIO weliswaar beperkt ingevoerd Enkel kandidaten tewerkgesteld in het ambt van kleuteronderwijzer en onderwijzer op basis van een ander bekwaamheidsbewijs en die tegelijk een opleiding "bachelor in het onderwijs – kleuteronderwijs of lager onderwijs" volgen (met salarisschaal 300) kunnen als LIO aan de slag Daarbij engageerde de overheid zich om dit na twee schooljaren te evalueren Maar wat ben je met evaluaties als de conclusies niet dienen om nieuw beleid te onderbouwen?

Het GVF wijst er bovendien op dat de context van het basisonderwijs erg specifiek is De kandidaten begeleiden meestal één leerlingengroep in alle leergebieden Ook biedt de LIO-baan te weinig verscheiden leercontexten Een model dat uitgedacht werd voor het secundair onderwijs is niet zomaar transfereerbaar naar het basisonderwijs Toch is het diploma dat uitgereikt wordt aan het einde van het LIO-traject identiek aan dat van het reguliere traject Niet onbelangrijk in de huidige omstandigheden is het begeleiden van een LIO, zonder bijkomende middelen en omkadering, een te zware belasting in het basisonderwijs om dit gedegen te organiseren en kwalitatief te begeleiden

Dit decreet is onaanvaardbaar voor het gemeenschappelijk vakbondsfront en het GVF zal zich beraden over de verdere stappen die gezet zullen worden Dit niet-akkoord laat in ieder geval toe dat we alle middelen die ons ter beschikking staan, kunnen overwegen

***

De afvaardiging van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap en van de representatieve verenigingen van de inrichtende machten, te weten

2. het Overleg Kleine Onderwijsverstrekkers (FOPEM, IPCO, Steiner-federatie, VOOP)

was **niet aanwezig** op de onderhandelingen over het hierbij gevoegde **Besluit van de Vlaamse Regering houdende de vastlegging van de lijst van onderwijsvakken voor de educatieve bacheloropleiding voor het secundair onderwijs** en neemt hierover **geen standpunt** in

Brussel, 22 december 2017

AFVAARDIGING VAN DE OVERHEID:

VOORZITTERS,

Geert BOURGEOIS,
Minister-president van de Vlaamse Regering (SectX+C2)

Hilde CREVITS,
Viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs (OOC)

AFVAARDIGING VAN HET GO! ONDERWIJS VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP EN VAN DE VERENIGINGEN VAN DE INRICHTENDE MACHTEN:

Voor het Katholiek Onderwijs Vlaanderen

Marc Leppen

Voor het Overleg Kleine Onderwijs-verstrekkers (FOPEM, IPCO, Steiner-federatie, VOOP)

Voor het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap:

M. SMETS

G. LIESSENS

Voor het Onderwijssecretariaat voor Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap:

Bruno Sagaert

Voor het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen:

L. Coppieters

LEDEN,

Bart TOMMELEIN,
Viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie

Liesbeth HOMANS,
Viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en armoedebestrijding

AFVAARDIGING VAN DE REPRESENTATIEVE VAKORGANISATIES:

Voor de Algemene Centrale der Openbare Diensten:

R. DE WEERDT

Voor de Federatie van de Christelijke Syndicaten der Openbare Diensten:

Voor het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt:

PROTOCOL NR. 83
houdende de conclusies van de onderhandelingen
die gevoerd werden in de vergaderingen
van het Vlaams Onderhandelingscomité voor het hoger onderwijs
op 21 november en 5 en 12 december 2017

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

VLAAMS ONDERHANDELINGSCOMITE VOOR HET HOGER ONDERWIJS

Brussel, 22 december 2017

PROTOCOL NR. 83 HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE ONDERHANDELINGEN DIE GEVOERD WERDEN IN DE VERGADERINGEN VAN HET VLAAMS ONDERHANDELINGSCOMITE VOOR HET HOGER ONDERWIJS OP 21 NOVEMBER, 5 EN 12 DECEMBER 2017

over

het Voorontwerp van decreet betreffende de uitbouw van de graduaatsopleidingen binnen de hogescholen en de versterking van de lerarenopleidingen binnen de hogescholen en universiteiten

****

De afvaardiging van de overheid, samengesteld uit:

1. mevr. Hilde CREVITS, Viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs – voorzitter;

2. dhr. Geert BOURGEOIS, Minister-president van de Vlaamse Regering – lid;

3. dhr. Bart TOMMELEIN, Viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie – lid;

4. dhr. Philippe MUYTERS, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport – lid,

en de afvaardiging van de universiteitsbesturen, te weten

Dhr Bert OVERLAET, directeur personeelsdienst KU Leuven

Dhr Hugo DE VREESE, personeelsdirecteur UGent

hebben een akkoord bereikt over het hierbij gevoegde **Voorontwerp van decreet betreffende de uitbouw van de graduaatsopleidingen binnen de hogescholen en de versterking van de lerarenopleidingen binnen de hogescholen en universiteiten**

***

De universiteitsbesturen geven een protocol van akkoord voor het voorontwerp van decreet graduaats- en lerarenopleidingen.

De afvaardiging van de hogeschoolbesturen, te weten

Mevr Marleen VERLINDEN, algemeen directeur LUCA School of Arts

Dhr Alain VOSSAERT, directeur personeel Katholieke Hogeschool VIVES

Dhr Erwin SAMSON, algemeen beheerder van de AP hogeschool

en de afvaardiging van de representatieve vakorganisaties, te weten

- de Algemene Centrale der Openbare Diensten, vertegenwoordigd door

Dhr. Raf DE WEERDT, algemeen secretaris, ACOD-onderwijs

Dhr Lorenzo EECLOO, afgevaardigde, ACOD-overheidsdiensten

- de Federatie van de Christelijke Syndicaten der Openbare Diensten (de Christelijke Onderwijscentrale COC en ACV-openbare diensten), vertegenwoordigd door

Dhr Jan SOONS, nationaal secretaris, COC

- het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt, vertegenwoordigd door

Dhr Wauter LEENKNECHT, secretaris-onderhandelaar, VSOA-Onderwijs

gaan niet akkoord met het hierbij gevoegde **Voorontwerp van decreet betreffende de uitbouw van de graduaatsopleidingen binnen de hogescholen en de versterking van de lerarenopleidingen binnen de hogescholen en universiteiten**

***

De hogeschoolbesturen in het Vlaams Onderhandelingscomité voor het Hoger Onderwijs geven een protocol van niet akkoord bij het voorontwerp van decreet betreffende de uitbouw van de graduaatsopleidingen binnen de hogescholen en de versterking van de lerarenopleidingen binnen de hogescholen en universiteiten

- De hogeschoolbesturen zijn niet akkoord met de financiering van de HBO5-opleidingen en de lerarenopleidingen zoals uitgewerkt in art 171 tot en met art 174 van het voorontwerp van decreet Enkel de werkingsmiddelen voor ICT-coördinatie, woon-werk en nascholing zijn opgenomen in de werkingsmiddelen Die blijven bijgevolg onvoldoende om kwaliteitsvolle graduaats- en lerarenopleidingen aan de hogescholen te kunnen operationaliseren Om een ordentelijke overdracht van de opleidingen naar de hogescholen en een ontslagronde na overdracht te vermijden, blijft een verhoging van de financiele middelen met 20% ten opzichte van de huidige enveloppe die wordt voorzien in het voorontwerp van decreet noodzakelijk

- De hogeschoolbesturen hebben vragen bij het 3° in art 193 dat het behoud van cumulatie regelt voor personeelsleden uit het CVO die naar de hogescholen gaan Als dit zo behouden wordt dan zal dit ongenoegen creeren bij de personeelsleden die vandaag aan de hogescholen

werken Twee verschillende prestatieregelingen in een organisatie geeft sowieso aanleidingen tot ongenoegen en spanningen, zeker wanneer die tot grote loonverschillen leiden voor hetzelfde werk Bovendien stelt zich de vraag of het volgens de federale sociale wetgeving wel mogelijk is om iemand meer dan 100% tewerk te stellen bij één werkgever Dit wordt best ook verder juridisch onderzocht

- Voor de overdracht van de SLO naar de hogescholen en universiteiten staat of valt alles met een overeenkomst tussen de universiteiten en de hogescholen Het standpunt van de overheid van "geen overeenkomst, geen personeel, geen geld" zou betekenen dat er bijgevolg ook geen opleidingsaanbod zal zijn, wat toch echt niet de bedoeling kan zijn Het voorontwerp van decreet voorziet dat personeelsleden van het CVO kunnen kiezen om over te gaan naar de universiteit of de hogeschool De medewerkers hebben dus het recht om te kiezen Wat gebeurt er met dit recht als er geen overeenkomst is? Bovendien zal het aantal studenten de financiering bepalen Bij onvoldoende studenten is er bijgevolg onvoldoende geld om het personeel te betalen Wetende dat een overmatig deel van het SLO-personeel vandaag vast benoemd is, ontstaat er dus een financieel risico dat ten koste zal zijn van de omkadering van de andere opleidingen aan de hogescholen. Dat kan niet de bedoeling zijn Daarom moet het voorontwerp van decreet een financiele terugvalpositie in deze voorzien

- Voor wat betreft de overgangsmaatregelen voor het ondersteunend personeel, een mogelijk alternatief voor art 189 (m b t benoemingen) en de cumulatieregeling voor de overkomende personeelsleden van het volwassenenonderwijs nodigt de overheid de sociale partners van het VOC uit om tot een overeenstemming te komen die dan besproken kan worden op de formele onderhandelingen over het volgend verzameldecreet betreffende onderwijs XXVIII De hogeschoolbesturen willen dit gesprek wel aangaan, maar willen er ten stelligste op wijzen dat een overeenstemming enkel mogelijk zal zijn wanneer er voldoende financiele garanties van de overheid zijn voor een ordentelijke overdracht van de opleidingen

- De overheid heeft in het VOC aangekondigd dat de artikelen betreffende lerarenopleiding in de kunsten en (eventueel) master basisonderwijs direct op de Vlaamse regering zullen besproken worden Hiervoor werd de onderhandelingsprocedure in het VOC dus niet gevolgd, wat onaanvaardbaar is

***

ACOD Onderwijs, COC, COV en VSOA Onderwijs (verder het GVF) geven bij het Voorontwerp van decreet betreffende de uitbouw van de graduaatsopleidingen binnen de hogescholen en de versterking van de lerarenopleidingen binnen de hogescholen en universiteiten een protocol van niet-akkoord en motiveren dit als volgt:

De personeelsleden die nu fungeren in HBO5 en SLO in de CVO en die hun opleiding ofwel zien overgaan naar de hogescholen of de universiteiten, ofwel zien afbouwen in het volwassenenonderwijs verkeren door dit voorontwerp in totale onzekerheid Een specifieke groep personeelsleden wordt verplicht de overgang te maken, daarbij voorziet de overheid geen enkele overgangsmaatregel die naam waardig Een andere groep personeelsleden wordt volledig aan zijn lot overgelaten, voor hen wordt er niets geregeld! Dit totaal ontbreken van maatregelen staat in schril contrast met de overgangsmaatregelen die terecht werden voorzien in het integratiedecreet die de overgang regelde van de de academische opleidingen van de hogescholen naar de universiteiten tijdens de vorige legislatuur We kunnen enkel vaststellen dat de overheid en de hogescholen in de illusie verkeren dat de rechtspositieregeling voorzien in de codex hoger onderwijs zo goed is dat er geen nood is aan extra maatregelen

Voor de vastbenoemde lectoren en de lectoren die aangesteld zijn als tijdelijke van doorlopende duur in een vacante betrekking wordt de overgang opgelegd door de overheid. Deze personeelsleden worden ambtshalve ontslagen als ze weigeren over te gaan. Niettegenstaande de verplichting heeft de overheid verzaakt om een regeling te treffen in verband met de vakantie- en prestatieregeling. De personeelsleden zullen bij de hogescholen meer contacturen moeten presteren en daarbij nog allerlei bijkomende taken naar zich toegeschoven krijgen. Bovendien zullen zij ook een aantal vakantiedagen moeten inleveren (ongeveer 15 dagen). Hun arbeidssituatie zal er ernstig op achteruitgaan.

De lectoren die aangesteld zijn als tijdelijke van doorlopende duur verliezen dit statuut en worden contractuele van onbepaalde duur waardoor ze mits het respecteren van een opzegperiode ontslagen kunnen worden. Dit veroorzaakt een grote onzekerheid bij deze groep personeelsleden.

Voor de lectoren die aangesteld zijn als tijdelijke van doorlopende duur in een niet-vacante betrekking wordt er niets geregeld, zij worden immers niet overgenomen. Dit is onaanvaardbaar. De loutere toevalligheid dat ze in een vervangingsopdracht staan, maakt dat zij niet overgenomen worden.

Naast de lectoren is er het bestuurs- en ondersteunend personeel, voor deze groep regelt de overheid opnieuw niets. Zij worden volledig overgelaten aan hun lot. De overheid hevelt wel de financiële middelen over, maar zadelt de CVO op met boventalligheid waardoor op hun beurt tijdelijke personeelsleden zullen verdrongen worden die met heel deze verschuiving niets te maken hebben. Tot zover de zorg van deze overheid voor de startende personeelsleden in het onderwijs.

Voor wat betreft de graduaatsopleidingen is één van de doelen van dit decreet om de dubbele doelgroep te blijven bedienen. Hoe kan dit gegarandeerd worden wanneer de overheid in deze haar verantwoordelijkheid niet opneemt? Het personeel van de CVO is al lang expert in het werken met cursisten HBO5, maar door wat nu voorligt, dreigt deze expertise samen met de doelgroep verloren te gaan. Er blijkt geen respect te bestaan voor de expertise van het personeel van de CVO. Er blijkt dus ook geen zorg te zijn voor de dubbele doelgroep van de toekomstige graduaatsopleidingen. En tenslotte blijkt er geen zorg te zijn voor de werkzekerheid en de arbeidsvoorwaarden van het personeel van de CVO. Want anders zou de overheid echt moeite doen voor deze personeelsleden.

Het engagement van de overheid om in onderwijsdecreet XXVIII eventueel maatregelen op te nemen voor het personeel is echt wel een doekje voor het bloeden. Welke garantie is er eigenlijk voor goede overgangsmaatregelen voor het personeel? Als we nagaan dat we reeds sinds december 2016 proberen om de gevolgen van de overgang voor het personeel van de CVO enigszins draaglijk te maken? Als we nagaan dat de overheid tijdens de laatste onderhandelingssessie haar eigen enige ietwat positieve alternatieve voorstel heeft ingetrokken na slechte appreciatie door de hogescholen?

Het engagement voor de personeelsleden van CVO COOVI wordt als positief ervaren. Het feit dat lectoren (in coördinatie-uren) hun wedde kunnen behouden bij een nieuwe affectatie of een mutatie in het secundair volwassenenonderwijs, vindt het GVF ook positief. Dat dit ook kan voor lectoren met een beperkt volume is ook goed, maar het volume van 10% is echter heel klein.

Voor wat betreft de educatieve graduaatsopleidingen wenst het gemeenschappelijk front te verwijzen naar volgende passage uit het VLOR advies hierover " *vragen een aantal organisaties ( ) de overheid om in het decreet de mogelijkheid te schrappen dat deze specifieke doelgroep een diploma leraar op niveau 5 van de VKS behaalt Zij vragen om onverkort werk te maken van realistische en haalbare trajecten waarmee deze specifieke groep leraren een diploma op niveau 6 kunnen behalen Zij vragen de overheid bovendien om ook geen andere graduaatsprofielen leraar in het onderwijs op te nemen"*

Het GVF vindt het onbegrijpelijk dat de overheid heeft nagelaten lessen te trekken uit de evaluatie van de LIO-banen in 2010 waaruit bleek dat de begeleiding in de school, de samenwerking met de lerarenopleiding en de planlast, vaak een overbelasting voor de school met zich meebrachten Er werden ook toen al vragen gesteld bij het aantal vereiste uren (500 uren leraar, lesuren, leraarsuren, lestijden op jaarbasis) Een voltijdse betrekking (waaraan de meeste scholen de voorkeur geven), is immers een zware belasting voor de LIO-baner, vooral als dit nog gepaard moet gaan met reflectie en analyse Het statuut is personeel-technisch ook niet evident omdat LIO-baners onmiddellijk het statuut van werknemer verwerven terwijl zij nog in opleiding zijn De LIO-opleiding is ook geen oplossing om zij-instromers aan te trekken in het secundair onderwijs Er worden momenteel met het LIO-statuut bijzonder weinig bijkomende zij-instromers aangetrokken Het zijn vooral toevallige omstandigheden die maken dat iemand via een LIO-baan in het secundair onderwijs terechtkomt en het diploma van leraar behaalt

Voor het basisonderwijs werd, na de onderhandelingen, de LIO weliswaar beperkt ingevoerd Enkel kandidaten tewerkgesteld in het ambt van kleuteronderwijzer en onderwijzer op basis van een ander bekwaamheidsbewijs en die tegelijk een opleiding "bachelor in het onderwijs – kleuteronderwijs of lager onderwijs" volgen (met salarisschaal 300) kunnen als LIO aan de slag Daarbij engageerde de overheid zich om dit na twee schooljaren te evalueren Maar wat ben je met evaluaties als de conclusies niet dienen om nieuw beleid te onderbouwen?

Het GVF wijst er bovendien op dat de context van het basisonderwijs erg specifiek is De kandidaten begeleiden meestal één leerlingengroep in alle leergebieden Ook biedt de LIO-baan te weinig verscheiden leercontexten Een model dat uitgedacht werd voor het secundair onderwijs is niet zomaar transfereerbaar naar het basisonderwijs Toch is het diploma dat uitgereikt wordt aan het einde van het LIO-traject identiek aan dat van het reguliere traject Niet onbelangrijk in de huidige omstandigheden is het begeleiden van een LIO, zonder bijkomende middelen en omkadering, een te zware belasting in het basisonderwijs om dit gedegen te organiseren en kwalitatief te begeleiden

Dit decreet is onaanvaardbaar voor het gemeenschappelijk vakbondsfront en het GVF zal zich beraden over de verdere stappen die gezet zullen worden Dit niet-akkoord laat in ieder geval toe dat we alle middelen die ons ter beschikking staan, kunnen overwegen

***

Brussel, 22 december 2017

AFVAARDIGING VAN DE OVERHEID:

VOORZITTER,

Hilde CREVITS,
Viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs

LEDEN,

Geert BOURGEOIS,
Minister-president van de Vlaamse Regering

AFVAARDIGING VAN DE BESTUREN:

Bart TOMMELEIN,
Viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie

Philippe MUYTERS,
Vlaams minister van
Werk, Economie, Innovatie en Sport

AFVAARDIGING VAN DE REPRESENTATIEVE VAKORGANISATIES:

Voor de Algemene Centrale der Openbare Diensten:

L. EECLOO

R. DEWEERDT

Voor de Federatie van de Christelijke Syndicaten der Openbare Diensten:

JAN SOOMS

Voor het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt:

VOORONTWERP VAN DECREET
van 22 december 2017

Vlaamse Regering

Voorontwerp van decreet betreffende de uitbouw van de graduaatsopleidingen binnen de hogescholen en de versterking van de lerarenopleidingen binnen de hogescholen en universiteiten

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 1. Wijzigingen van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991

Art. 2. In artikel 3 van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 oktober 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 35° wordt de zinsnede "of in het volwassenenonderwijs zoals bedoeld in artikel 4 van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs" opgeheven;

2° in punt 36° worden de woorden "en lector in het hoger beroepsonderwijs en de specifieke lerarenopleiding in het volwassenenonderwijs" opgeheven.

Art. 3. Artikel 29bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 23 december 2016, wordt opgeheven.

Art. 4. Aan artikel 31 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 18 mei 1999 en gewijzigd bij de decreten van 14 februari 2003, 30 april 2009, 21 december 2012 en 25 april 2014, worden een paragraaf 5, 6 en 7 toegevoegd, die luiden als volgt:

"§5. In afwijking van paragraaf 1 kan de raad van bestuur een personeelslid dat uiterlijk op 1 september 2017 vast benoemd is in het ambt van lector in een centrum voor volwassenenonderwijs en op diezelfde datum belast is met een coördinatieopdracht, mits zijn akkoord op 1 september 2019 een nieuwe

affectatie toewijzen in een vacante betrekking in het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs, op voorwaarde dat dit personeelslid beschikt over een vereist of voldoend geacht bekwaamheidsbewijs voor dat ambt. Als het personeelslid deze affectatie aanvaardt, behoudt het personeelslid voor het volume van de coördinatieopdracht waarvoor hij op 1 september 2017 vast benoemd is in het ambt van lector de salarisschaal verbonden aan het ambt van lector.

In afwijking van paragraaf 1 kan de raad van bestuur een personeelslid dat uiterlijk op 1 september 2017 vast benoemd is in het ambt van lector in een centrum voor volwassenenonderwijs en op diezelfde datum belast is met een coördinatieopdracht, op zijn verzoek op 1 september 2019 een mutatie toewijzen in een vacante betrekking in het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs, op voorwaarde dat dit personeelslid beschikt over een vereist of voldoend geacht bekwaamheidsbewijs voor dat ambt. Als het personeelslid deze mutatie opneemt, behoudt het personeelslid voor het volume van de coördinatieopdracht waarvoor hij op 1 september 2017 vast benoemd is in het ambt van lector de salarisschaal verbonden aan het ambt van lector.

In afwijking van paragraaf 1 kan de raad van bestuur op 1 september 2020 of op 1 september 2021 een personeelslid op zijn verzoek een mutatie toewijzen in een vacante betrekking in het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs als het personeelslid aan volgende voorwaarden voldoet:

- het personeelslid is op 1 september 2019 overgaan naar een hogeschool overeenkomstig de regeling, vermeld in artikel V.206/1 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013;
- het personeelslid was uiterlijk op 1 september 2017 vast benoemd in het ambt van lector in een centrum voor volwassenenonderwijs en was op diezelfde datum belast met een coördinatieopdracht;
- het personeelslid beschikt over een vereist of voldoend geacht bekwaamheidsbewijs voor het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs.

Als het personeelslid deze mutatie opneemt, heeft het personeelslid voor het volume van de coördinatieopdracht waarvoor hij op 1 september 2017 vast benoemd was in het ambt van lector in het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs recht op de salarisschaal die verbonden was aan het ambt van lector.

§6. In afwijking van paragraaf 1 kan de raad van bestuur een personeelslid dat uiterlijk op 31 augustus 2019 vast benoemd is in het ambt van lector in een centrum voor volwassenenonderwijs en op diezelfde datum belast is met een coördinatieopdracht, mits zijn akkoord op 1 september 2019 een nieuwe affectatie toewijzen in een vacante betrekking in het ambt van stafmedewerker, op voorwaarde dat dit personeelslid beschikt over een vereist of voldoend geacht bekwaamheidsbewijs voor dat ambt.

In afwijking van paragraaf 1 kan de raad van bestuur een personeelslid dat uiterlijk op 31 augustus 2019 vast benoemd is in het ambt van lector in een centrum voor volwassenenonderwijs en op diezelfde datum belast is met een coördinatieopdracht, op zijn verzoek op 1 september 2019 een mutatie toewijzen in een vacante betrekking in het ambt van stafmedewerker, op voorwaarde dat dit personeelslid beschikt over een vereist of voldoend geacht bekwaamheidsbewijs voor dat ambt.

§7. In afwijking van paragraaf 1 kan de raad van bestuur een personeelslid dat uiterlijk op 31 augustus 2019 vast benoemd is in het ambt van lector in een centrum voor volwassenenonderwijs, mits zijn akkoord op 1 september 2019 een nieuwe affectatie toewijzen in een vacante betrekking in het ambt van leraar

secundair volwassenenonderwijs, op voorwaarde dat dit personeelslid beschikt over een vereist of voldoend geacht bekwaamheidsbewijs voor dat ambt. Als het personeelslid deze affectatie aanvaardt, houdt dit in dat het personeelslid ook de salarisschaal verbonden aan dit ambt aanvaardt.

In afwijking van paragraaf 1 kan de raad van bestuur een personeelslid dat uiterlijk op 31 augustus 2019 vast benoemd is in het ambt van lector in een centrum voor volwassenenonderwijs voor een opdracht van maximum 10 procent van een voltijdse betrekking, mits zijn akkoord op 1 september 2019 een nieuwe affectatie toewijzen in een vacante betrekking in het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs, op voorwaarde dat dit personeelslid beschikt over een vereist of voldoend geacht bekwaamheidsbewijs voor dat ambt. Als het personeelslid deze affectatie aanvaardt, behoudt het personeelslid voor het volume van de opdracht waarvoor hij op 31 augustus 2019 vast benoemd is in het ambt van lector de salarisschaal verbonden aan het ambt van lector.

In afwijking van paragraaf 1 kan de raad van bestuur een personeelslid dat uiterlijk op 31 augustus 2019 vast benoemd is in het ambt van lector in een centrum voor volwassenenonderwijs, op zijn verzoek op 1 september 2019 een mutatie toewijzen in een vacante betrekking in het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs, op voorwaarde dat dit personeelslid beschikt over een vereist of voldoend geacht bekwaamheidsbewijs voor dat ambt. Als het personeelslid deze mutatie opneemt, houdt dit in dat het personeelslid ook de salarisschaal verbonden aan dit ambt aanvaardt.

In afwijking van paragraaf 1 kan de raad van bestuur een personeelslid dat uiterlijk op 31 augustus 2019 vast benoemd is in het ambt van lector in een centrum voor volwassenenonderwijs voor een opdracht van maximum 10 procent van een voltijdse betrekking, op zijn verzoek op 1 september 2019 een mutatie toewijzen in een vacante betrekking in het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs, op voorwaarde dat dit personeelslid beschikt over een vereist of voldoend geacht bekwaamheidsbewijs voor dat ambt. Als het personeelslid deze mutatie opneemt, behoudt het personeelslid voor het volume van de opdracht waarvoor hij op 31 augustus 2019 vast benoemd is in het ambt van lector de salarisschaal verbonden aan het ambt van lector.”.

Art. 5. In artikel 34, §2, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 18 mei 1999 en gewijzigd bij het decreet van 21 december 2012, wordt de zinsnede “van artikel 31, §3 of §4” vervangen door de zinsnede “van artikel 31, §3, §4, §5, §6 of §7”.

Art. 6. Artikel 43bis van hetzelfde decreet, ingevoegd door het decreet van 23 december 2016, wordt opgeheven.

Art. 7. In hetzelfde decreet worden in het opschrift van hoofdstuk VI, gewijzigd bij de decreten van 8 mei 2009 en 12 juli 2013, de woorden “of bij de overheveling van een HBO5- of een SLO-opleiding” opgeheven.

Art. 8. Artikel 56/2 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 12 juli 2013 en gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014 en 3 juli 2015, wordt opgeheven.

Art. 9. Aan artikel 88, eerste lid van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 13 juli 2007 en gewijzigd bij de decreten van 8 mei 2009 en 21 december 2012, wordt een punt 7° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“7° als een vastbenoemde lector volgens artikel 103undecies, eerste lid, weigert op 1 september 2019 over te gaan naar een hogeschool.”.

Art. 10. In artikel 88bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 14 juli 1998, vervangen bij het decreet van 13 juli 2007 en gewijzigd bij de decreten van 8 mei 2009 en 19 juni 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de zinsnede "of artikel 88, 3°" wordt vervangen door de zinsnede "of artikel 88, 3° en 7°";

2° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:

"Tijdens deze opzeggingstermijn wordt het personeelslid beschouwd als tijdelijk aangesteld en kan hij door de raad van bestuur - voor de pedagogische begeleidingsdienst en het vormingscentrum door de afgevaardigd bestuurder - met een andere opdracht worden belast en, uitgezonderd bij een ontslag volgens artikel 88, 7°, naar rato van de grootte van zijn oorspronkelijke opdracht worden vervangen.".

Art. 11. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 oktober 2016, wordt een artikel 103undecies ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 103undecies. Een vastbenoemde lector aan een centrum voor volwassenenonderwijs die op 1 september 2019 niet wil overgaan naar een hogeschool overeenkomstig de regeling, vermeld in artikel V.206/1 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, deelt die beslissing uiterlijk op 1 januari 2019 aan de raad van bestuur van het centrum voor volwassenenonderwijs mee. In dat geval komt er in toepassing van artikel 88, 7° op 1 september 2019 een einde aan de vaste benoeming van het betrokken personeelslid als lector bij het centrum voor volwassenenonderwijs.

In afwijking van het eerste lid blijft een personeelslid dat niet wil overgaan naar een vrije hogeschool personeelslid van de scholengroep van het centrum voor volwassenenonderwijs en wordt het op het ogenblik van de overdracht van de opleiding ter beschikking gesteld wegens ontstentenis van betrekking in het ambt van lector.".

Art. 12. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 oktober 2016, wordt een artikel 103duodecies ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 103duodecies. De hierna volgende personeelsleden die op 31 december 2018 aangesteld zijn in een betrekking in een specifieke lerarenopleiding en die na de stopzetting van die opleiding overeenkomstig de regeling, vermeld in artikel V.206/1 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, naar een hogeschool overgaan, delen uiterlijk op 1 januari 2019 aan de raad van bestuur van het centrum voor volwassenenonderwijs mee of zij na de stopzetting van de specifieke lerarenopleiding aan de hogeschool of de universiteit willen werken die de financiering voor die opleiding overneemt:

1° de vastbenoemde lector, voor het deel van zijn opdracht waarvoor hij niet ter beschikking is gesteld wegens ontstentenis van betrekking;
2° de lector die tijdelijk aangesteld is voor doorlopende duur in een vacante betrekking".

Art. 13. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 oktober 2016, wordt een artikel 103terdecies ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 103terdecies. §1. De bevoegde dienst van het ministerie van Onderwijs en Vorming bezorgt ieder centrum voor volwassenenonderwijs dat een HBO5-opleiding

of een specifieke lerarenopleiding aanbiedt, uiterlijk op 1 januari 2019 een nominatieve lijst van de volgende personeelsleden van het centrum voor volwassenenonderwijs:

1° de lectoren die aan de HBO5-opleiding verbonden zijn;
2° de lectoren die aan de specifieke lerarenopleiding verbonden zijn;
3° de leden van het bestuurs- en ondersteunend personeel.

In afwijking van het eerste lid worden de personeelsleden met een terbeschikkingstelling voorafgaand aan het rustpensioen niet op de personeelslijst opgenomen.

Er wordt voor elk van de in het eerste lid vermelde groepen een aparte personeelslijst opgemaakt. Voor de in het eerste lid, 1° en 2°, vermelde groepen worden twee deellijsten gemaakt, met name:

1° een deellijst voor de personeelsleden die overeenkomstig de regeling, vermeld in artikel V.206/1 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, overgenomen worden door een hogeschool;
2° een deellijst voor de personeelsleden die overeenkomstig de regeling, vermeld in artikel V.206/4 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, zonder openbare vacature en vergelijkende selectieprocedure door een hogeschool kunnen overgenomen worden. De vastbenoemde personeelsleden die terbeschikkingstelling gesteld zijn wegens ontstentenis van betrekking in het ambt van lector worden op de tweede deellijst opgenomen.

§2. Een in paragraaf 1 vermelde lijst bevat de volgende gegevens:

1° de voor- en achternaam;
2° het stamboeknummer;
3° het ambt en de daaraan verbonden salarisschaal;
4° het statuut (vastbenoemd, ter beschikking gesteld wegens ontstentenis van betrekking, tijdelijk aangesteld voor doorlopende duur, tijdelijk aangesteld voor bepaalde duur);
5° de aanduiding "titularis" of "vervanger van een titularis";
6° de omvang van de opdracht in de opleiding op 31 december 2018;
7° de werkelijk uitgeoefende omvang van de betrekking op 31 december 2018 met vermelding van het eventuele verlofstelsel.".

Art. 14. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 oktober 2016, wordt een artikel 103quater decies ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 103quater decies. Ieder centrum voor volwassenenonderwijs verifieert de door het ministerie van Onderwijs en Vorming bezorgde lijst. Het centrum stuurt de lijst voor 1 februari 2019 naar het ministerie van Onderwijs en Vorming terug met de volgende vermeldingen:

1° rechtzettingen van administratieve onjuistheden van de bezorgde gegevens;
2° de vastbenoemde personeelsleden die niet naar een hogeschool willen overgaan overeenkomstig de regeling, vermeld in artikel V.206/1 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013;
3° de dienstanciënniteit van de personeelsleden;
4° op de lijst met de vastbenoemde lectoren en lectoren met een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur in een vacante betrekking aan een specifieke lerarenopleiding: de voorkeur van het personeelslid om over te gaan naar de hogeschool of de universiteit die de financiering van de specifieke lerarenopleiding overneemt.".

Art. 15. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 oktober 2016, wordt een artikel 103quinqies decies ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 103quinquies decies. De Vlaamse minister, bevoegd voor het Onderwijs, bezorgt uiterlijk op 15 februari 2019 aan ieder centrum voor volwassenenonderwijs dat een HBO5-opleiding aanbiedt en aan de hogeschool waarmee het centrum een intentieverklaring over die opleiding afgesloten heeft, de geverifieerde en gecorrigeerde lijsten met de in artikel 103terdecies, §1, eerste lid, 1° en 3° vermelde personeelsleden.

De Vlaamse minister, bevoegd voor het Onderwijs, bezorgt uiterlijk op 15 februari 2019 aan ieder centrum voor volwassenenonderwijs dat een specifieke lerarenopleiding aanbiedt en aan de hogeschool en universiteit waarmee het centrum een intentieverklaring over die opleiding afgesloten heeft, de geverifieerde en gecorrigeerde lijsten met de in artikel 103terdecies, §1, eerste lid, 2° en 3° vermelde personeelsleden.".

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991

Art. 16. In artikel 5 van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 oktober 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 25° wordt de zinsnede "of in het volwassenenonderwijs zoals bedoeld in artikel 4 van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs" opgeheven;

2° in punt 26° worden de woorden "en lector in het hoger beroepsonderwijs en de specifieke lerarenopleiding in het volwassenenonderwijs" opgeheven.

Art. 17. Artikel 34bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 23 december 2016, wordt opgeheven.

Art. 18. Artikel 38bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 23 december 2016, wordt opgeheven.

Art. 19. Aan artikel 45 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 21 december 1994, 18 mei 1999, 30 april 2009 en 21 december 2012, worden een paragraaf 5, 6 en 7 toegevoegd, die luiden als volgt:

"§5. In afwijking van paragraaf 2 kan de inrichtende macht een personeelslid dat uiterlijk op 1 september 2017 vast benoemd is in het ambt van lector in een centrum voor volwassenenonderwijs en op diezelfde datum belast is met een coördinatieopdracht, mits zijn akkoord op 1 september 2019 een nieuwe affectatie toewijzen in een vacante betrekking in het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs, op voorwaarde dat dit personeelslid beschikt over een vereist of voldoend geacht bekwaamheidsbewijs voor dat ambt. Als het personeelslid deze affectatie aanvaardt, behoudt het personeelslid voor het volume van de coördinatieopdracht waarvoor hij op 1 september 2017 vast benoemd is in het ambt van lector de salarisschaal verbonden aan het ambt van lector.

In afwijking van paragraaf 1 kan de inrichtende macht een personeelslid dat uiterlijk op 1 september 2017 vast benoemd is in het ambt van lector in een centrum voor volwassenenonderwijs en op diezelfde datum belast is met een coördinatieopdracht, op zijn verzoek op 1 september 2019 een mutatie toewijzen

in een vacante betrekking in het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs, op voorwaarde dat dit personeelslid beschikt over een vereist of voldoend geacht bekwaamheidsbewijs voor dat ambt. Als het personeelslid deze mutatie opneemt, behoudt het personeelslid voor het volume van de coördinatieopdracht waarvoor hij op 1 september 2017 vast benoemd is in het ambt van lector de salarisschaal verbonden aan het ambt van lector.

In afwijking van paragraaf 1 kan de inrichtende macht op 1 september 2020 of op 1 september 2021 een personeelslid op zijn verzoek een mutatie toewijzen in een vacante betrekking in het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs als het personeelslid aan volgende voorwaarden voldoet:

- het personeelslid is op 1 september 2019 overgaan naar een hogeschool overeenkomstig de regeling, vermeld in artikel V.206/1 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013;
- het personeelslid was uiterlijk op 1 september 2017 vast benoemd in het ambt van lector in een centrum voor volwassenenonderwijs en was op diezelfde datum belast met een coördinatieopdracht;
- het personeelslid beschikt over een vereist of voldoend geacht bekwaamheidsbewijs voor het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs.

Als het personeelslid deze mutatie opneemt, heeft het personeelslid voor het volume van de coördinatieopdracht waarvoor hij op 1 september 2017 vast benoemd was in het ambt van lector in het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs recht op de salarisschaal die verbonden was aan het ambt van lector.

§6. In afwijking van paragraaf 2 kan de inrichtende macht een personeelslid dat uiterlijk op 31 augustus 2019 vast benoemd is in het ambt van lector in een centrum voor volwassenenonderwijs en op diezelfde datum belast is met een coördinatieopdracht, mits zijn akkoord op 1 september 2019 een nieuwe affectatie toewijzen in een vacante betrekking in het ambt van stafmedewerker, op voorwaarde dat dit personeelslid beschikt over een vereist of voldoend geacht bekwaamheidsbewijs voor dat ambt.

In afwijking van paragraaf 1 kan de inrichtende macht een personeelslid dat uiterlijk op 31 augustus 2019 vast benoemd is in het ambt van lector in een centrum voor volwassenenonderwijs en op diezelfde datum belast is met een coördinatieopdracht, op zijn verzoek op 1 september 2019 een mutatie toewijzen in een vacante betrekking in het ambt van stafmedewerker, op voorwaarde dat dit personeelslid beschikt over een vereist of voldoend geacht bekwaamheidsbewijs voor dat ambt.

§7. In afwijking van paragraaf 2 kan de inrichtende macht een personeelslid dat uiterlijk op 31 augustus 2019 vast benoemd is in het ambt van lector in een centrum voor volwassenenonderwijs, mits zijn akkoord op 1 september 2019 een nieuwe affectatie toewijzen in een vacante betrekking in het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs, op voorwaarde dat dit personeelslid beschikt over een vereist of voldoend geacht bekwaamheidsbewijs voor dat ambt. Als het personeelslid deze affectatie aanvaardt, houdt dit in dat het personeelslid ook de salarisschaal verbonden aan dit ambt aanvaardt.

In afwijking van paragraaf 2 kan de inrichtende macht een personeelslid dat uiterlijk op 31 augustus 2019 vast benoemd is in het ambt van lector in een centrum voor volwassenenonderwijs voor een opdracht van maximum 10 procent van een voltijdse betrekking, mits zijn akkoord op 1 september 2019 een nieuwe affectatie toewijzen in een vacante betrekking in het ambt van leraar secundair

volwassenenonderwijs, op voorwaarde dat dit personeelslid beschikt over een vereist of voldoend geacht bekwaamheidsbewijs voor dat ambt. Als het personeelslid deze affectatie aanvaardt, behoudt het personeelslid voor het volume van de opdracht waarvoor hij op 31 augustus 2019 vast benoemd is in het ambt van lector de salarisschaal verbonden aan het ambt van lector.

In afwijking van paragraaf 1 kan de inrichtende macht een personeelslid dat uiterlijk op 31 augustus 2019 vast benoemd is in het ambt van lector in een centrum voor volwassenenonderwijs, op zijn verzoek op 1 september 2019 een mutatie toewijzen in een vacante betrekking in het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs, op voorwaarde dat dit personeelslid beschikt over een vereist of voldoend geacht bekwaamheidsbewijs voor dat ambt. Als het personeelslid deze mutatie opneemt, houdt dit in dat het personeelslid ook de salarisschaal verbonden aan dit ambt aanvaardt.

In afwijking van paragraaf 1 kan de inrichtende macht een personeelslid dat uiterlijk op 31 augustus 2019 vast benoemd is in het ambt van lector in een centrum voor volwassenenonderwijs voor een opdracht van maximum 10 procent van een voltijdse betrekking, op zijn verzoek op 1 september 2019 een mutatie toewijzen in een vacante betrekking in het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs, op voorwaarde dat dit personeelslid beschikt over een vereist of voldoend geacht bekwaamheidsbewijs voor dat ambt. Als het personeelslid deze mutatie opneemt, behoudt het personeelslid voor het volume van de opdracht waarvoor hij op 31 augustus 2019 vast benoemd is in het ambt van lector de salarisschaal verbonden aan het ambt van lector.”.

Art. 20. In artikel 46 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 9 april 1992, 21 december 1994, 18 mei 1999 en 21 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid van paragraaf 1 wordt de zinsnede “bij toepassing van artikel 45, §3 en 4” vervangen door de zinsnede “bij toepassing van artikel 45, §3, §4, §5, §6 of §7”;

2° in paragraaf 2 wordt de zinsnede “van artikel 45, §3” vervangen door de zinsnede “van artikel 45, §3, §4, §5, §6 of §7”.

Art. 21. Aan artikel 62, eerste lid van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 18 mei 1999, 8 mei 2009 en 21 december 2012, wordt een punt 6° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“6° als een vastbenoemde lector volgens artikel 84vicies semel, eerste lid, weigert op 1 september 2019 over te gaan naar een hogeschool.”.

Art. 22. In artikel 62bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2007 en gewijzigd bij het decreten van 8 mei 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de zinsnede “of artikel 62, 3°” wordt vervangen door de zinsnede “of artikel 62, 3° en 6°”;

2° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:

“Tijdens deze opzeggingstermijn wordt het personeelslid beschouwd als tijdelijk aangesteld en kan hij door de inrichtende macht met een andere opdracht worden belast en, uitgezonderd bij een ontslag volgens artikel 62, 6°, naar rato van de grootte van zijn oorspronkelijke opdracht worden vervangen.”.

Art. 23. In titel II van hetzelfde decreet worden in het opschrift van hoofdstuk X, gewijzigd bij de decreten van 8 mei 2009 en 12 juli 2013, de woorden "of bij een overheveling van een HBO5- of SLO-opleiding" opgeheven.

Art. 24. Artikel 74bis2 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 12 juli 2013 en gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014 en 3 juli 2015, wordt opgeheven.
Art. 25. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 oktober 2016, wordt een artikel 84vicies semel ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 84vicies semel. Een vastbenoemde lector aan een centrum voor volwassenenonderwijs die op 1 september 2019 niet wil overgaan naar een hogeschool overeenkomstig de regeling, vermeld in artikel V.206/1 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, deelt die beslissing uiterlijk op 1 januari 2019 aan de inrichtende macht van het centrum voor volwassenenonderwijs mee. In dat geval komt er op 1 september 2019 in toepassing van artikel 62, 6° een einde aan de vaste benoeming van het betrokken personeelslid als lector bij het centrum voor volwassenenonderwijs.

In afwijking van het eerste lid blijft een personeelslid dat geaffecteerd is aan een centrum voor volwassenenonderwijs, ingericht door een inrichtende macht van het gesubsidieerd officieel onderwijs, dat niet wil overgaan naar een vrije hogeschool personeelslid van de inrichtende macht van het centrum voor volwassenenonderwijs en wordt het op het ogenblik van de overdracht van de opleiding ter beschikking gesteld wegens ontstentenis van betrekking in het ambt van lector.

In afwijking van het eerste lid blijft een personeelslid dat geaffecteerd is aan een centrum voor volwassenenonderwijs, ingericht door het gesubsidieerd vrij onderwijs, dat niet wil overgaan naar een publiekrechtelijke hogeschool overeenkomstig de regeling, vermeld in artikel V.206/1 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, personeelslid van de inrichtende macht van het centrum voor volwassenenonderwijs en wordt het op het ogenblik van de overdracht van de opleiding ter beschikking gesteld wegens ontstentenis van betrekking in het ambt van lector.".

Art. 26. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 oktober 2016, wordt een artikel 84vicies bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 84vicies bis. De hierna volgende personeelsleden die op 31 december 2018 aangesteld zijn in een betrekking in een specifieke lerarenopleiding en na de stopzetting van die opleiding overeenkomstig de regeling, vermeld in artikel V.206/1 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, naar een hogeschool overgaan, delen uiterlijk op 1 januari 2019 aan de raad van bestuur van het centrum voor volwassenenonderwijs mee of zij na de stopzetting van de specifieke lerarenopleiding aan de hogeschool of de universiteit willen werken die de financiering voor die opleiding overneemt:

1° de vastbenoemde lector, voor het deel van zijn opdracht waarvoor hij niet ter beschikking is gesteld wegens ontstentenis van betrekking;
2° de lector die tijdelijk aangesteld is voor doorlopende duur in een vacante betrekking.".

Art. 27. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 oktober 2016, wordt een artikel 84vicies ter ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 84vicies ter. §1. De bevoegde dienst van het ministerie van Onderwijs en Vorming bezorgt ieder centrum voor volwassenenonderwijs dat een HBO5-opleiding of een specifieke lerarenopleiding aanbiedt, uiterlijk op 1 januari 2019 een nominatieve lijst van de volgende personeelsleden van het centrum:

1° de lectoren die aan de HBO5-opleiding verbonden zijn;
2° de lectoren die aan de specifieke lerarenopleiding verbonden zijn;
3° de leden van het bestuurs- en ondersteunend personeel.

In afwijking van het eerste lid worden de personeelsleden met een terbeschikkingstelling voorafgaand aan het rustpensioen niet op de personeelslijst opgenomen.

Er wordt voor elk van de in het eerste lid vermelde groepen een aparte personeelslijst opgemaakt. Voor de in het eerste lid, 1° en 2°, vermelde groepen worden twee deellijsten gemaakt, met name:

1° een deellijst voor de personeelsleden die overeenkomstig de regeling, vermeld in artikel V.206/1 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, overgenomen worden door een hogeschool;
2° een deellijst voor de personeelsleden die overeenkomstig de regeling, vermeld in artikel V.206/4 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, zonder openbare vacature en vergelijkende selectieprocedure door een hogeschool kunnen overgenomen worden. De vastbenoemde personeelsleden die terbeschikkingstelling gesteld zijn wegens ontstentenis van betrekking in het ambt van lector worden op de tweede deellijst opgenomen.

§2. Een in paragraaf 1 vermelde lijst bevat de volgende gegevens:

1° de voor- en achternaam;
2° het stamboeknummer;
3° het ambt en de daaraan verbonden salarisschaal;
4° het statuut (vastbenoemd, terbeschikking gesteld wegens ontstentenis van betrekking, tijdelijk aangesteld voor doorlopende duur, tijdelijk aangesteld voor bepaalde duur);
5° de aanduiding "titularis" of "vervanger van een titularis";
6° de omvang van de opdracht in de opleiding op 31 december 2018;
7° de werkelijk uitgeoefende omvang van de betrekking op 31 december 2018 met vermelding van het eventuele verlofstelsel.".

Art. 28. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 oktober 2016, wordt een artikel 84vicies quater ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 84vicies quater. Ieder centrum voor volwassenenonderwijs verifieert de door het ministerie van Onderwijs en Vorming bezorgde lijst. Het centrum stuurt de lijst voor 1 februari 2019 naar het ministerie van Onderwijs en Vorming terug met de volgende vermeldingen:

1° rechtzettingen van administratieve onjuistheden van de bezorgde gegevens;
2° de vastbenoemde personeelsleden die niet naar een hogeschool willen overgaan overeenkomstig de regeling, vermeld in artikel V.206/1 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013;
3° de dienstanciënniteit van de personeelsleden;
4° op de lijst met de vastbenoemde lectoren en lectoren met een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur in een vacante betrekking aan een specifieke lerarenopleiding: de voorkeur van het personeelslid om over te

gaan naar de hogeschool of de universiteit die de financiering van de specifieke lerarenopleiding overneemt.”.

Art. 29. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 oktober 2016, wordt een artikel 84vicies quinquies ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 84vicies quinquies. De Vlaamse minister, bevoegd voor het Onderwijs, bezorgt uiterlijk op 15 februari 2019 aan ieder centrum voor volwassenenonderwijs dat een HBO5-opleiding aanbiedt en aan de hogeschool waarmee het centrum een intentieverklaring over die opleiding afgesloten heeft, de geverifieerde en gecorrigeerde lijsten met de in artikel 84vicies ter, eerste lid, §1, 1° en 3° vermelde personeelsleden.

De Vlaamse minister, bevoegd voor het Onderwijs, bezorgt uiterlijk op 15 februari 2019 aan ieder centrum voor volwassenenonderwijs dat een specifieke lerarenopleiding aanbiedt en aan de hogeschool en universiteit waarmee het centrum een intentieverklaring over die opleiding afgesloten heeft, de geverifieerde en gecorrigeerde lijsten met de in artikel 84vicies ter, §1, eerste lid, 2° en 3° vermelde personeelsleden.”.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap

Art. 30. In artikel 5 van het decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 16°/1, wordt punt b) opgeheven;

2° in punt 16°/1, e), wordt de zinsnede “, met uitzondering van de opleiding vermeld in artikel 4, § 3, derde lid, van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs” opgeheven;

3° aan punt 16°/1 wordt een punt f) toegevoegd dat luidt als volgt:
“f) een lerarenopleiding, als vermeld in artikel II.111 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013;”;

4° punt 35° wordt opgeheven.

Art. 31. In artikel 20, §2, van hetzelfde decreet wordt punt 3° opgeheven.

Art. 32. In artikel 21 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 4 juli 2008, wordt paragraaf 1 vervangen door wat volgt:

“§1. Iedere student kan een studietoelage krijgen voor het behalen van een diploma voor twee bachelors, twee graduaten, een master, een lerarenopleiding en voor het voltooien van een voorbereidingsprogramma en een schakelprogramma.”.

Art. 33. In artikel 23, §3, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 4 juli 2008 en gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2011, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt de zinsnede “in het tweede, derde en vierde lid” vervangen door de zinsnede “in het tweede, derde, vierde en vijfde lid”;

2° er wordt een vijfde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Een student mag voor het behalen van een eerste graduaatsdiploma slechts zoveel studiepunten voor opleidingen van het hoger beroepsonderwijs verwerven dan het aantal studiepunten dat de totale studieomvang van de opleiding van het hoger beroepsonderwijs waarvoor de student zich in het academiejaar in kwestie heeft ingeschreven telt, vermeerderd met zestig.
De student die reeds een graduaatsdiploma behaald heeft, is studietoelagegerechtigd voor het behalen van zijn tweede graduaatsdiploma totdat hij in totaal maximaal het aantal studiepunten dat de totale studieomvang van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs waarvoor de student zich inschreef telt, vermeerderd met maximaal zestig studiepunten.".

Art. 34. In artikel 30 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 9 juli 2010, 25 april 2014, 19 juni 2015 en 17 juni 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2, 1°, worden de woorden "het Structuurdecreet" vervangen door de zinsnede "de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013";

2° in paragraaf 3, 3°, wordt de zinsnede "de bijlage bij het besluit van de Vlaamse Regering van 13 februari 2004 tot vaststelling van de lijst van de bachelor- en de masteropleidingen in het hoger onderwijs in Vlaanderen, zoals gewijzigd" vervangen door de zinsnede "de lijst, vermeld in artikel II.170, §2, van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013".

Art. 35. In artikel 70 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 4 juli 2008 en gewijzigd bij de decreten van 8 mei 2009 en 25 april 2014, wordt een paragraaf 1bis ingevoegd, die luidt als volgt:

"§1bis. De diploma's en de opleidingen die de student tussen het academiejaar 2008-2009 en het academiejaar 2020-2021 behaald respectievelijk voltooid heeft, worden in rekening gebracht bij het bepalen of de student een studietoelage kan verkrijgen als vermeld in artikel 21, §1. Daarbij wordt een diploma voor lerarenopleiding als vermeld in artikel 21, §1, met volgende diploma's en voltooide opleidingen gelijkgesteld:

a) elke voltooide specifieke lerarenopleiding;
b) elke voltooide educatieve graduaatsopleiding;
c) elke voltooide bacheloropleiding uit het studiegebied Onderwijs;
d) elke voltooide educatieve masteropleiding;".

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs

Art. 36. In artikel 2 van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 11° wordt vervangen door wat volgt:

"11° deelcertificaat: een van rechtswege erkend studiebewijs, door het centrumbestuur uitgereikt aan een cursist die een module in de basiseducatie of het secundair volwassenenonderwijs met goed gevolg heeft beëindigd;";

2° in punt 12° worden de woorden "of het hoger" opgeheven;

3° in punt 24° worden de woorden "of een lector" opgeheven;

4° in punt 29° wordt de zinsnede ", met uitzondering van deze in het hoger beroepsonderwijs waar modules verder worden onderverdeeld in opleidingsonderdelen," opgeheven;

5° in punt 40° wordt de zinsnede ", het hoger beroepsonderwijs, een specifieke lerarenopleiding" opgeheven;

6° in punt 41° worden de woorden "of in het hoger beroepsonderwijs" opgeheven;

7° punt 42°bis wordt opgeheven;

8° punt 43° wordt opgeheven.

Art. 37. In artikel 4 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 30 april 2009, worden punt 3° en punt 4° opgeheven.

Art. 38. In artikel 5 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 30 april 2009, 9 juli 2010 en 12 juli 2013, wordt paragraaf 3 opgeheven.

Art. 39. Artikel 8 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 12 juli 2013 en gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, wordt opgeheven.

Art. 40. In artikel 9, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 23 december 2016, wordt de zinsnede "en de concordantie tussen de categorieën technisch hoger onderwijs, economisch hoger onderwijs, agrarisch hoger onderwijs, paramedisch hoger onderwijs, sociaal hoger onderwijs, artistiek hoger onderwijs, pedagogisch hoger onderwijs en maritiem hoger onderwijs en de studiegebieden van het hoger beroepsonderwijs" opgeheven.

Art. 41. In titel III, hoofdstuk IV, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 23 december 2016, wordt afdeling II, die bestaat uit artikel 16 tot en met 22, opgeheven.

Art. 42. Artikel 34 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 30 april 2009 en 9 juli 2010, wordt opgeheven.

Art. 43. Artikel 34bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 9 juli 2010, wordt opgeheven.

Art. 44. In artikel 35 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 23 december 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de zinsnede "vermeld in artikel 31, 32, 33, 34 en 34bis" wordt telkens vervangen door de zinsnede "vermeld in artikel 31, 32 en 33";

2° in paragraaf 2, 1°, worden de woorden "of modulebewijs" opgeheven.

Art. 45. In artikel 38 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 30 april 2009 en 19 juni 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, derde lid, worden de woorden "en in het hoger beroepsonderwijs ook voor elk opleidingsonderdeel" opgeheven;

2° paragraaf 2 wordt opgeheven.

Art. 46. In artikel 39 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 30 april 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 6° wordt vervangen door wat volgt:

"6° de procedure waarbij conflicten die plaatsvinden tussen de cursisten en de leden van de evaluatiecommissie voor de beraadslaging, worden behandeld of waarbij vermoede materiële vergissingen die na het afsluiten van de beraadslaging zijn vastgesteld, kunnen worden rechtgezet;";

2° er wordt een punt 7° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"7° de procedure voor vrijstelling van evaluaties en voor de regeling van betwistingen hierover.".

Art. 47. In artikel 41 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 30 april 2009, 8 mei 2009, 12 juli 2013, 19 juni 2015 en 23 december 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt de zin "In het hoger beroepsonderwijs wordt een module bekrachtigd met een modulebewijs." opgeheven;

2° in paragraaf 2 wordt punt 1° vervangen door wat volgt:

"1° een opleiding, met uitzondering van de opleidingen vermeld in § 3 en § 4;";

3° in paragraaf 4, 2°, worden tussen de woorden "een diploma" en de woorden "van gegradueerde" de woorden "of graad" ingevoegd;

4° paragraaf 5 en paragraaf 6 worden opgeheven.

Art. 48. In titel III, hoofdstuk IX, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 1 juli 2011, 12 juli 2013 en 19 juni 2015, wordt afdeling II, die bestaat uit de artikel 54 en 55, opgeheven.

Art. 49. In titel III, hoofdstuk IX, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 1 juli 2011, 12 juli 2013 en 19 juni 2015, wordt afdeling III, die bestaat uit artikel 55bis, opgeheven.

Art. 50. In artikel 56, 4°, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 12 juli 2013, wordt de zinsnede "of, indien het gaat om opleidingen van het hoger beroepsonderwijs of de specifieke lerarenopleiding, een ander daarvoor door de Vlaamse Regering aangewezen orgaan" opgeheven.

Art. 51. In artikel 60, §2, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 12 juli 2013, wordt de zinsnede ", specifieke lerarenopleiding of hoger beroepsonderwijs" opgeheven.

Art. 52. In artikel 63 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 23 december 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, 1°, wordt de zinsnede "vermeld in artikelen 7 en 8" vervangen door de zinsnede "vermeld in artikel 7";

2° in paragraaf 1, 1°, worden de woorden "en de organisatie van de specifieke lerarenopleidingen" opgeheven;

3° paragraaf 2 wordt vervangen door wat volgt:

"§2. De onderwijsbevoegdheid, vermeld in paragraaf 1, 1°, wordt vanaf 1 september 2017 voor het secundair volwassenenonderwijs per vestigingsplaats toegekend in de vorm van een studiegebied als vermeld in artikel 7.";

4° in paragraaf 2bis worden het derde en het vierde lid opgeheven;

5° in paragraaf 2bis wordt het bestaande vijfde lid, dat het derde lid wordt, vervangen door wat volgt:

"De Vlaamse Regering legt op basis van de criteria, vermeld in het eerste en het tweede lid, per vestigingsplaats van de centra voor volwassenenonderwijs een lijst vast met de onderwijsbevoegdheden voor de studiegebieden, vermeld in artikel 7.".

Art. 53. In artikel 64 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 23 december 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 2 wordt opgeheven;

2° in paragraaf 3 wordt de zinsnede "en 2" opgeheven;

3° paragraaf 5 wordt opgeheven;

4° in paragraaf 6, eerste lid, 1°, wordt de zinsnede ", of de specifieke lerarenopleiding" opgeheven;

5° in paragraaf 6, eerste lid, 1°, d), worden de woorden "of de specifieke lerarenopleiding" opgeheven;

6° in paragraaf 6, eerste lid, wordt punt 2° opgeheven;

7° in paragraaf 6, tweede lid, wordt de zinsnede "en 2" opgeheven.

Art. 54. Artikel 71 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 18 december 2015, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 71. De centra voor volwassenenonderwijs kunnen met de hogescholen of universiteiten een overeenkomst sluiten over de organisatie van de lerarenopleidingen voor het gebruik van infrastructuur.".

Art. 55. Artikel 72 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 18 december 2015, wordt opgeheven.

Art. 56. In artikel 97 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 12 juli 2013 en gewijzigd bij de decreten van 19 december 2014 en 16 juni 2017, worden paragraaf 2 en paragraaf 7 opgeheven.

Art. 57. In artikel 97bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 12 juli 2013 en gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, wordt de zinsnede ", II.155" opgeheven.

Art. 58. In artikel 121, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, worden de woorden "of in het hoger beroepsonderwijs het opleidingsonderdeel" opgeheven.

Art. 59. In titel VI, hoofdstuk II, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 30 april 2009 en 21 december 2012, wordt afdeling III, die bestaat uit artikel 130bis, opgeheven.

Art. 60. Artikel 181bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 9 juli 2010 en vervangen bij het decreet van 12 juli 2013, wordt opgeheven.

Art. 61. Artikel 185bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 185bis. Op 1 september 2019 verliezen de centra voor volwassenenonderwijs de onderwijsbevoegdheid voor de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs en de bevoegdheid om de overeenstemmende diploma's van gegradueerde te verlenen.

De centra voor volwassenenonderwijs sluiten een overeenkomst met een hogeschool als vermeld in artikel II.3 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, die de betreffende opleidingen zal aanbieden. Die overeenkomst betreft de wijze waarop de ingeschreven cursisten hun opleiding kunnen voltooien.".

Art. 62. Artikel 194bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 19 juni 2015, wordt opgeheven.

Hoofdstuk 5. Wijzigingen van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur

Art. 63. In artikel 14, eerste lid, van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur, gewijzigd bij de decreten van 1 juli 2011 en 23 december 2016, wordt het woord "vijf" vervangen door het woord "vier".

Art. 64. In artikel 15/1, §3, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 12 juli 2013 en vervangen bij het decreet van 23 december 2016, wordt de zinsnede "samenwerkingsverbanden, vermeld in artikel 50 van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs" vervangen door het woord "hogescholen".

Art. 65. In artikel 15/2 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 23 december 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, wordt de zinsnede "samenwerkingsverbanden, vermeld in artikel 50 van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs," vervangen door het woord "hogescholen";

2° in paragraaf 1, eerste lid, worden de woorden "samenwerkingsverbanden kunnen" vervangen door de woorden "hogescholen kunnen";

3° in paragraaf 3, eerste lid, wordt de zinsnede "artikel 12 van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs" vervangen door de zinsnede "artikel II.26 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013".

Hoofdstuk 6. Wijzigingen van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010

Art. 66. In artikel 2, §2/1, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, ingevoegd bij het decreet van 12 juli 2013, wordt de zinsnede "het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs" vervangen door de zinsnede "de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013".

Art. 67. In artikel 132, tweede lid, van dezelfde codex wordt de zinsnede "het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs" vervangen door de zinsnede "de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013".

Art. 68. In artikel 158, eerste lid, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 12 juli 2013, wordt de zinsnede "de datum voor omvorming, vermeld in artikel 161,

§ 2, eerste lid, van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs" vervangen door de zinsnede "de omvorming, vermeld in artikel II.150/1 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013,".

Hoofdstuk 7. Wijzigingen van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013

Art. 69. In artikel I.3 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, bekrachtigd bij het decreet van 20 december 2013, gewijzigd bij de decreten van 21 maart 2014, 16 juni 2017 en het decreet van 8 december 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een punt 11°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"11°/1 beroepskwalificatie: een afgerond en ingeschaald geheel van competenties waarmee een beroep kan uitgeoefend worden als vermeld in artikel 8 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur;";

2° punt 19° wordt opgeheven;

3° in punt 29° worden tussen de woorden "een diplomacontract voor" en de woorden "een professioneel of" de woorden "een opleiding van het hoger beroepsonderwijs of" ingevoegd;

4° in punt 33° wordt tussen de woorden "aanduiding van" en het woord "bachelor" de zinsnede "gegradueerde," ingevoegd;

5° er wordt een punt 43°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"43°/1 onderwijskwalificatie: een afgerond en ingeschaald geheel van competenties dat noodzakelijk is om maatschappelijk te functioneren en te participeren, waarmee verdere studies in het secundair of in het hoger onderwijs aangevat kunnen worden of waarmee beroepsactiviteiten uitgeoefend kunnen worden als vermeld in artikel 9 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur;";

6° er wordt een punt 77°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"77/1 werkplekleren: leeractiviteiten die gericht zijn op het verwerven van algemene of beroepsgerichte competenties, waarbij de arbeidssituatie de leeromgeving is;".

Art. 70. In artikel II.7 van dezelfde codex wordt tussen de woorden "graden van" en het woord "bachelor" de zinsnede "gegradueerde," ingevoegd.

Art. 71. In artikel II.23 van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 3, eerste lid, wordt punt 3° opgeheven;

2° in paragraaf 4 wordt punt 3° opgeheven.

Art. 72. In artikel II.24 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014, 23 december 2016 en het decreet van 8 december 2017, worden punt 6°, punt 7° en punt 8° opgeheven.

Art. 73. In artikel II.37, §2, van dezelfde codex wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

"De leden van het verzelfstandigd orgaan, vermeld in het eerste lid, moeten expertise hebben met betrekking tot kwaliteitszorg van opleidingen van het hoger beroepsonderwijs, het hoger professioneel onderwijs en het academisch onderwijs.".

Art. 74. In artikel II.57, eerste lid, van dezelfde codex wordt de zin "Het hoger onderwijs omvat opleidingen die leiden tot de graad van bachelor en de graad van master en opleidingen van het hoger beroepsonderwijs die leiden tot een diploma van gegradueerde en specifieke lerarenopleidingen die leiden tot een diploma van leraar." vervangen door de zin "Het hoger onderwijs omvat opleidingen die leiden tot de graad van gegradueerde, de graad van bachelor en de graad van master.".

Art. 75. In artikel II.59 van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 worden de woorden "het diploma" vervangen door de woorden "de graad";

2° in paragraaf 1 wordt de zinsnede "overeenkomstig bepalingen, vermeld in het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs" opgeheven;

3° in paragraaf 3, 1°, worden de woorden "het diploma" vervangen door de woorden "de graad";

4° in paragraaf 4, 1°, worden de woorden "het diploma" vervangen door de woorden "de graad".

Art. 76. Aan artikel II.62, §1, van dezelfde codex worden de woorden "of van een opleiding van het hoger beroepsonderwijs" toegevoegd.

Art. 77. In artikel II.63, §2, van dezelfde codex wordt de zinsnede "een minimale globale duur van 2 jaar en" opgeheven.

Art. 78. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt een artikel II.66/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.66/2. Elke graduaatsopleiding bevat een relevant aandeel werkplekleren. Als minimale norm geldt een derde van de studieomvang.".

Art. 79. Aan artikel II.68 van dezelfde codex wordt een zesde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"De domeinspecifieke leerresultaten voor de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs komen tot stand volgens de procedure, vermeld in artikel 15/2 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur.".

Art. 80. In artikel II.71 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 25 april 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt de inleidende zin vervangen door wat volgt:

"De hogescholen kunnen in het hoger beroepsonderwijs en in het hoger professioneel onderwijs opleidingen organiseren en de overeenstemmende graden van gegradueerde respectievelijk van bachelor verlenen in of over de volgende studiegebieden:";

2° paragraaf 3 wordt vervangen door wat volgt:

"§3. De Hogere Zeevaartschool kan in het hoger beroepsonderwijs, in het hoger professioneel onderwijs en in het academisch onderwijs opleidingen aanbieden en de overeenstemmende graden van respectievelijk gegradueerde, van bachelor en van bachelor en master verlenen in het studiegebied Nautische wetenschappen.".

Art. 81. In artikel II.75, §3, 3°, van dezelfde codex worden tussen de woorden "het diploma" en de woorden "van gegradueerde" de woorden "of de graad" ingevoegd.

Art. 82. Artikel II.83 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 83. §1. De Arteveldehogeschool kan in de vestiging Gent opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:

1° Gezondheidszorg, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
2° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
3° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
4° Onderwijs, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
5° Sociaal-agogisch werk, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.

§2. De Arteveldehogeschool kan in de vestiging Oudenaarde opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:

1° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
2° Gezondheidszorg, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.".

Art. 83. Artikel II.84 van dezelfde codex, vervangen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 20 december 2013 en gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 5 september 2014, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.84. §1. Odisee kan in de vestiging Brussel-Hoofdstad en Dilbeek opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:

1° Gezondheidszorg, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;

b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

2° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

3° Onderwijs, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

4° Sociaal-agogisch werk, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.

§2. Odisee kan in de vestigingen Gent, Sint-Niklaas en Aalst opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:

1° Biotechniek, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

2° Gezondheidszorg, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

3° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

4° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

5° Onderwijs, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.”.

Art. 84. Artikel II.85 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. II.85. §1 De Erasmushogeschool Brussel kan in de vestiging Brussel-Hoofdstad en Vilvoorde opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:

1° Architectuur, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

2° Audiovisuele en beeldende kunst, waarvoor:

a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
b) in het academisch onderwijs de graden van bachelor en master kunnen worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
c) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;

3° Biotechniek, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

4° Gezondheidszorg, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

5° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

6° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

7° Muziek en podiumkunsten, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
b) in het academisch onderwijs de graden van bachelor en master kunnen worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
c) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;

8° Onderwijs, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

9° Sociaal-agogisch werk, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.

§2. De Erasmushogeschool Brussel kan in de vestiging Leuven opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:

1° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

2° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

3° Sociaal-agogisch werk, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.

§3. De Erasmushogeschool kan in de vestiging Diest opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in het studiegebied Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.”.

Art. 85. Aan artikel II.87 van dezelfde codex wordt een punt c) toegevoegd, dat luidt als volgt:

“c) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.”.

Art. 86. Artikel II.88 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

“Art. II.88. §1. De Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen kan in de vestigingen Antwerpen, Turnhout, Mechelen en Lier opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:

1° Audiovisuele en beeldende kunst, waarvoor:
- a) in het academisch onderwijs de graden van bachelor en master kunnen worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
- b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;

2° Gezondheidszorg, waarvoor:
- a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
- b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

3° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
- a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
- b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

4° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:
- a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
- b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

5° Muziek en podiumkunsten, waarvoor:
- a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
- b) in het academisch onderwijs de graden van bachelor en master kunnen worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
- c) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;

6° Onderwijs, waarvoor:
- a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
- b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

7° Sociaal-agogisch werk, waarvoor:
- a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
- b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.

§2. De Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen kan in de vestiging Boom opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:

1° Gezondheidszorg, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

2° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

3° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

4° Onderwijs, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

5° Sociaal-agogisch werk, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.

§3. De Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen kan in de vestiging Turnhout opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in het studiegebied Biotechniek, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.”.

Art. 87. Artikel II.89 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

“Art. II.89. §1. De Hogeschool Gent kan in de vestigingen Gent en Aalst opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:

1° Architectuur, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

2° Audiovisuele en beeldende kunst, waarvoor:
   a) in het academisch onderwijs de graden van bachelor en master kunnen worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;

3° Biotechniek, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

4° Gezondheidszorg, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;

b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

5° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:

a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;

b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

6° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:

a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;

b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

7° Muziek en podiumkunsten, waarvoor:

a) in het academisch onderwijs de graden van bachelor en master kunnen worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;

b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;

8° Onderwijs, waarvoor:

a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;

b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

9° Sociaal-agogisch werk, waarvoor:

a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;

b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.

§2. De Hogeschool Gent kan in de vestiging Dendermonde opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in het studiegebied Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.

§3. De Hogeschool Gent kan in de vestiging Lokeren opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in het studiegebied Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.”.

Art. 88. Artikel II.90 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

“Art. II.90. §1. De Hogeschool PXL kan in de vestiging Hasselt opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:

1° Audiovisuele en beeldende kunst, waarvoor:

a) in het academisch onderwijs de graden van bachelor en master kunnen worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;

b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;

2° Biotechniek, waarvoor:

a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;

b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

3° Gezondheidszorg, waarvoor:

a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

4° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

5° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

6° Muziek en podiumkunsten, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;

7° Onderwijs, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

8° Sociaal-agogisch werk, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.

§2. De Hogeschool PXL kan in de vestiging Maasmechelen opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:

1° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

2° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.".

Art. 89. Artikel II.91 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.91. §1. De Hogeschool West-Vlaanderen kan in de vestigingen Brugge, Oostende en Kortrijk opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:

1° Architectuur, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

2° Gezondheidszorg, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

3° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;

b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

4° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

5° Onderwijs, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

6° Sociaal-agogisch werk, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.”.

Art. 90. Artikel II.92 van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 25 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. II.92. §1. De LUCA School of Arts kan in de vestigingen Brussel-Hoofdstad, Leuven en Gent opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:

1° Architectuur, waarvoor:
a) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
b) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;

2° Audiovisuele en beeldende kunst, waarvoor:
a) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
b) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
c) in het academisch onderwijs de graden van bachelor en master kunnen worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;

3° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:
a) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
b) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;

4° Muziek en podiumkunsten, waarvoor:
a) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
b) in het academisch onderwijs de graden van bachelor en master kunnen worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;

§2. De LUCA School of Arts kan in de vestiging Diepenbeek opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in volgende studiegebieden:

1° Audiovisuele en beeldende kunst, waarvoor:
a) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;

b) in het academisch onderwijs de graden van bachelor en master kunnen worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;

Art. 91. Artikel II.93 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.93. De Karel de Grote Hogeschool, Katholieke Hogeschool Antwerpen kan in de vestiging Antwerpen opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:

1° Audiovisuele en beeldende kunst, waarvoor:
- a) in het academisch onderwijs de graden van bachelor en master kunnen worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
- b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;

2° Gezondheidszorg, waarvoor:
- a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
- b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

3° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
- a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
- b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

4° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:
- a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
- b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

5° Onderwijs, waarvoor:
- a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
- b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

6° Sociaal-agogisch werk, waarvoor:
- a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
- b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.".

Art. 92. Artikel II.94 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.94. §1. De Katholieke Hogeschool Vives Noord kan in de vestigingen Brugge en Oostende opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:

1° Gezondheidszorg, waarvoor:
- a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
- b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

2° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
- a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
- b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

3° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:

a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

4° Onderwijs, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.

§2. De Katholieke Hogeschool Vives Noord kan in de vestigingen Ieper en Koksijde opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:

1° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
2° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.”.

Art. 93. Artikel II.95 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

“Art. II.95. §1. Thomas More Kempen kan in de vestigingen Vorselaar, Turnhout, Geel en Lier opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:

1° Biotechniek, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

2° Gezondheidszorg, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

3° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

4° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

5° Onderwijs, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

6° Sociaal-agogisch werk, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.

§2. Thomas More Kempen kan in de vestiging Westerlo opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:

1° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

2° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
3° Sociaal-agogisch werk, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.”.

Art. 94. Artikel II.96 van dezelfde codex, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. II. 96. §1. UC Leuven kan in de vestigingen Leuven en Diest opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:
1° Gezondheidszorg, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
2° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
3° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
4° Onderwijs, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
5° Sociaal-agogisch werk, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.

§2. UC Leuven kan in de vestiging Leuven opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in het studiegebied Biotechniek, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.”.

Art. 95. Artikel II.97 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 25 april 2014 en het besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. II.97. §1. UC Limburg kan in de vestiging Diepenbeek opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:
1° Gezondheidszorg, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
2° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
3° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:

a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

4° Onderwijs, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

5° Sociaal-agogisch werk, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.".

Art. 96. Artikel II.98 van dezelfde codex, vervangen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 20 december 2013, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.98. §1. Thomas More Mechelen-Antwerpen kan in de vestigingen Mechelen en Sint-Katelijne-Waver opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:

1° Architectuur, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

2° Gezondheidszorg, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

3° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

4° Onderwijs, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

5° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.

§2. Thomas More Mechelen-Antwerpen kan in de vestiging Antwerpen opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:

1° Biotechniek, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

2° Gezondheidszorg, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

3° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
4° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
5° Sociaal-agogisch werk, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.".

Art. 97. Artikel II.100 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.100. De Katholieke Hogeschool Vives Zuid kan in de vestigingen Kortrijk, Tielt, Roeselare en Torhout opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:
1° Biotechniek, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
2° Gezondheidszorg, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
3° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
4° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
5° Onderwijs, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
6° Sociaal-agogisch werk, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.".

Art. 98. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt een artikel II.100/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.100/1. Naast de opleidingen, vermeld in artikel II.88, kan de Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen in de vestiging Mol de opleiding van het hoger beroepsonderwijs Openbare Werken aanbieden en de graad van gegradueerde verlenen.

Naast de opleidingen, vermeld in artikel II.89, kan de Hogeschool Gent in de vestiging Geraardsbergen de opleiding van het hoger beroepsonderwijs Boekhouden aanbieden en de graad van gegradueerde verlenen.

Naast de opleidingen, vermeld in artikel II.91, kan de Hogeschool West-Vlaanderen in de vestiging Antwerpen de opleiding van het hoger beroepsonderwijs Bouwkundig Tekenaar aanbieden en de graad van gegradueerde verlenen.

Naast de opleidingen, vermeld in artikel II.94, kan de Katholieke Hogeschool Vives Noord in de vestiging Kortrijk de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs Elektromechanica, Elektronica en Mechanica aanbieden en de graad van gegradueerde verlenen.

Naast de opleidingen, vermeld in artikel II.95, kan Thomas More Kempen in de vestiging Herentals de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs Boekhouden en Informatica aanbieden en de graad van gegradueerde verlenen.

Naast de opleidingen, vermeld in artikel II.97, kan UC Limburg:

1° in de vestiging Maasmechelen de opleiding van het hoger beroepsonderwijs Boekhouden aanbieden en de graad van gegradueerde verlenen;

2° in de vestiging Overpelt de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs Elektriciteit en Mechanica aanbieden en de graad van gegradueerde verlenen.

Naast de opleidingen, vermeld in artikel II.98, kan Thomas More Mechelen-Antwerpen in de vestiging Sint-Niklaas de opleiding van het hoger beroepsonderwijs Boekhouden aanbieden en de graad van gegradueerde verlenen.

Naast de opleidingen, vermeld in artikel II.100, kan de Katholieke Hogeschool Vives Zuid in de vestiging Brugge de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs Informatica en Motorvoertuigentechniek aanbieden en de graad van gegradueerde verlenen.

Indien een opleiding vermeld in dit artikel, gedurende twee opeenvolgende academiejaren niet wordt ingericht, vervalt de onderwijsbevoegdheid.”.

Art. 99. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt een artikel II.100/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.100/2. §1. Naast de opleidingen vermeld in artikel II.83 tot en met II.100, kan een hogeschool, in functie van de laagdrempeligheid van het aanbod, de educatieve graduaatsopleiding, vermeld in artikel II.112, en het verkorte traject van een educatieve bacheloropleiding voor het secundair onderwijs, vermeld in artikel II.113, §4, ook aanbieden op de vestigingsplaats van een centrum voor volwassenenonderwijs als aan al de volgende voorwaarden wordt voldaan:

1° het centrum voor volwassenenonderwijs had onderwijsbevoegdheid voor de specifieke lerarenopleiding conform bijlage 2 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 8 september 2017 betreffende de onderwijsbevoegdheden per vestigingsplaats van de centra voor volwassenonderwijs;

2° het centrum voor volwassenenonderwijs heeft een overeenkomst gesloten met de hogeschool in kwestie als vermeld in artikel III.33/1.

§2. Naast de opleidingen vermeld in artikel II.78 tot en met II.100, kan een hogeschool, in het kader van een School of Arts, of een universiteit in functie van de laagdrempeligheid van het aanbod, het verkorte traject van een educatieve masteropleiding, vermeld in artikel II.114,§5, ook aanbieden op de vestigingsplaats van een centrum voor volwassenenonderwijs, als aan al de volgende voorwaarden wordt voldaan:

1° het centrum voor volwassenenonderwijs had onderwijsbevoegdheid voor de specifieke lerarenopleiding conform bijlage 2 bij het besluit van de Vlaamse

Regering van 8 september 2017 betreffende de onderwijsbevoegdheden per vestgingsplaats van de centra voor volwassenonderwijs;

2° het centrum voor volwassenenonderwijs heeft een overeenkomst gesloten met de hogeschool of universiteit in kwestie als vermeld in artikel III.33/1.

§3. Onverminderd de toepassing van §2, kan de Universiteit Gent het verkorte traject van de educatieve masteropleiding ook aanbieden in de vestiging Kortrijk.".

Art. 100. Artikel II.104 van dezelfde codex wordt opgeheven.

Art. 101. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 6, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2016, wordt het opschrift van afdeling 1 vervangen door wat volgt:

"Afdeling 1. Inhoudelijke bepalingen".

Art. 102. Artikel II.107 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.107. §1. Het beroepsprofiel van de leraar is de omschrijving van de kennis, vaardigheden en attitudes van de leraar bij zijn beroepsuitoefening. Het beroepsprofiel bevat de taken die een ervaren leraar verricht en zal verrichten in het licht van maatschappelijke en andere ontwikkelingen, zoals de kennis van de te onderwijzen vakinhoud, de noodzakelijke didactische vaardigheden, klasmanagement, de grootstedelijke context, de taalvaardigheid in het Nederlands, de meertaligheid, en de diversificatie van het onderwijsgebeuren.

De Vlaamse Regering bepaalt het beroepsprofiel van de leraar op advies van de Vlaamse Onderwijsraad. De Vlaamse Regering legt het besluit binnen zes maanden na de definitieve goedkeuring ter bekrachtiging voor aan het Vlaams Parlement. Als het Vlaams Parlement dat besluit niet bekrachtigt binnen zes maanden na de definitieve goedkeuring ervan, houdt het op rechtskracht te hebben.

§2. De basiscompetenties van de pas afgestudeerde leraar zijn de omschrijving van de kennis, vaardigheden en attitudes, waarover iedere afgestudeerde moet beschikken om op een volwaardige en kwalitatief gelijkwaardige manier als beginnend leraar te kunnen fungeren met de gepaste beroepshouding. De basiscompetenties stellen de leraar in staat door te groeien naar het beroepsprofiel en worden rechtstreeks afgeleid van het beroepsprofiel.

De Vlaamse Regering bepaalt de basiscompetenties op advies van de Vlaamse Onderwijsraad.".

Art. 103. Artikel II.108 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 29 december 2015, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.108. §1. In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

1° inservicetraining: de praktijkcomponent van de lerarenopleiding die de kandidaat-leraar vervult als een personeelslid van een centrum, instelling of school;

2° preservicetraining: de praktijkcomponent van de lerarenopleiding die de student zonder een statutaire relatie met een centrum, instelling of school vervult.

§2. Het opleidingsprogramma van een lerarenopleiding vormt een geïntegreerd geheel van een of meer vakinhouden en het aspect leraarschap, met inbegrip van een luik vakdidactiek en klasmanagement, en bestaat uit een combinatie van

theoretisch en praktisch onderwijs dat voortdurend inspeelt op actuele maatschappelijke thema's en ontwikkelingen.

De praktijkcomponent van het opleidingsprogramma omvat het geheel van praktijkgerichte onderwijsactiviteiten, preservicetraining en/of inservicetraining. De studieomvang van de praktijkcomponent, uitgedrukt in studiepunten bedraagt ten minste 30 studiepunten.

§3. De preservicetraining wordt begeleid door een personeelslid van de instelling die de lerarenopleiding aanbiedt, de stagebegeleider genaamd, en een personeelslid van het centrum, de instelling of de school, dat belast is met het mentorschap. De instellingen die de lerarenopleidingen aanbieden, sluiten een overeenkomst met de centra, instellingen of scholen. Die overeenkomst bevat onder meer: de verantwoordelijkheidsverdeling tussen het centrum, de instelling of de school, de student en de instelling die de lerarenopleiding aanbiedt, waarbij de rol van het centrum, de instelling of de school bij de evaluatie van de student wordt vastgelegd, de periode van het schooljaar waarin die preservicetraining plaatsvindt en de opdrachten die de stagiair moet opnemen.

De inservicetraining gebeurt in de vorm van een leraar-in-opleidingsbaan, hierna de LIO-baan genoemd, en wordt uitgeoefend in een of meer onderwijsinstellingen. De leraar-in-opleiding wordt begeleid door een personeelslid van een of meer onderwijsinstellingen dat belast is met het mentorschap. De instellingen die de lerarenopleidingen aanbieden, sluiten een overeenkomst met de betrokken onderwijsinstellingen. Die overeenkomst bevat onder meer: de verantwoordelijkheidsverdeling tussen de onderwijsinstelling, de leraar-in-opleiding en de instelling die de lerarenopleiding aanbiedt, waarbij de rol van de onderwijsinstelling bij de opleiding, begeleiding en evaluatie van de leraar-in-opleiding wordt vastgelegd. De LIO-baan moet op jaarbasis ten minste 500 uren-leraar, lesuren, leraarsuren of lestijden bedragen. De LIO-baan in een Centrum voor Basiseducatie bedraagt op jaarbasis ten minste 0,6 VTE. Indien de leraar-in-opleiding er niet in slaagt deze 500 uren te presteren, kan hij dit tekort aanvullen met preservicetraining. De LIO-baan kan hoogstens 30 studiepunten praktijkcomponent vervangen.

Onverminderd het tweede lid van deze paragraaf is een LIO-baan in het basisonderwijs enkel mogelijk voor:

1° de leraar-in-opleiding die wordt aangesteld in het ambt van leermeester lichamelijke opvoeding of in het ambt van leermeester algemene en sociale vorming, specialiteit : lichamelijke opvoeding; of
2° de leraar-in-opleiding die voldoet aan de bepalingen van artikel 11, tweede tot en met zesde lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juni 1990 betreffende de bekwaamheidsbewijzen, de salarisschalen, en de bezoldigingsregeling in het gewoon basisonderwijs.".

Art. 104. Artikel II.109 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.109. Onverminderd het aanbieden van de lerarenopleidingen, vermeld in artikel II.111, hebben de hogescholen en universiteiten die lerarenopleidingen aanbieden, de volgende opdrachten:
1° mee instaan voor de verdere ontwikkeling in het professionele continuüm en de ontwikkeling van het reflectieve vermogen bij aspirant-leraren;
2° een aanbod ontwikkelen voor professionalisering en permanente vorming, met een kwaliteitsvol en complementair team van lerarenopleiders, zeker ook op het vlak van het hebben van voldoende ervaring in het lesgeven zelf, en zo de brug slaan tussen de lerarenopleidingen, de pedagogische begeleidingsdiensten en de andere aanbieders van professionalisering voor leraren;

3° de aanvangsbegeleiding van beginnende leraren ondersteunen, onder verantwoordelijkheid van de school waar die leraren werken, en samen met de pedagogische begeleidingsdiensten.”.

Art. 105. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 6, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2016, wordt het opschrift “Afdeling 2. Geïntegreerde lerarenopleidingen” opgeheven.

Art. 106. Artikel II.110 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014, 19 juni 2015 en 17 juni 2016, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. II.110. §1. De hogescholen en/of universiteiten en/of ambtshalve geregistreerde instellingen kunnen een overeenkomst sluiten over de organisatie van de lerarenopleidingen, namelijk over de onderwijs- en studieactiviteiten, de kwaliteitszorg en het gebruik van infrastructuur, zoals voorzien in artikel II.173.

§2. De Vlaamse Regering kan middelen toekennen voor initiatieven die de kwaliteit van de lerarenopleidingen verbeteren en/of de samenwerking tussen lerarenopleidingen bevorderen.

Die initiatieven kunnen georganiseerd worden door hogescholen en/of universiteiten en/of ambtshalve geregistreerde instellingen die een of meer lerarenopleidingen organiseren.

De Vlaamse Regering stelt nadere inhoudelijke, organisatorische en procedurele regels vast voor de toekenning van de middelen.”.

Art. 107. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 6, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2016, wordt het opschrift “Afdeling 3. Specifieke lerarenopleidingen” vervangen door het opschrift “Afdeling 2. Organisatorische bepalingen”.

Art. 108. Artikel II.111 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

“Art. II.111. Vanaf het academiejaar 2019-2020 worden in het hoger onderwijs de volgende lerarenopleidingen aangeboden:
1° de educatieve graduaatsopleiding voor secundair onderwijs;
2° de educatieve bacheloropleiding voor kleuteronderwijs;
3° de educatieve bacheloropleiding voor lager onderwijs;
4° de educatieve bacheloropleiding voor secundair onderwijs;
5° de educatieve masteropleiding voor secundair onderwijs;
6° de educatieve masteropleiding voor kunstvakken.”.

Art. 109. Artikel II.112 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 29 december 2015 en 17 juni 2016, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. II.112. §1. De educatieve graduaatsopleiding voor secundair onderwijs wordt door de hogescholen aangeboden binnen het hoger beroepsonderwijs in het studiegebied Onderwijs en heeft een studieomvang van 90 studiepunten.

§2. De toegang tot de educatieve graduaatsopleiding wordt beperkt tot studenten die minstens drie jaar nuttige ervaring in een technisch of praktisch vak kunnen bewijzen als bepaald in het besluit van de Vlaamse Regering van 7 oktober 1997 betreffende de nuttige ervaring als bekwaamheidsbewijs voor personeelsleden van het onderwijs.

§3. Om optimaal tegemoet te komen aan de behoeften van de doelgroep van de educatieve graduaatsopleiding, wordt de opleiding op het vlak van organisatie en

methodiek op maat van de student aangeboden. Er wordt versterkt ingezet op de mogelijkheid om de opleiding te volgen binnen een LIO-baan.

§4. In afwijking van de procedure, vermeld in hoofdstuk IV, afdeling II/1, van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur, wordt de educatieve graduaatsopleiding ontwikkeld volgens de procedures vermeld in artikel II.68, II.108, §2, II.141, II.152 en II.153 van deze codex.

De aanvraag, vermeld in artikel II.152, kan voor de educatieve graduaatsopleiding worden ingediend zonder de beslissing van de Vlaamse Regering tot erkenning van een beroepskwalificatie.

§5. In afwijking van paragraaf 2 van dit artikel en artikel II.176 kunnen kandidaten die geslaagd zijn voor een artistiek toelatingsexamen, georganiseerd door de hogeschool die, in het kader van een School of Arts, de professionele bacheloropleiding dans organiseert, en die vijf jaar nuttige ervaring als professionele danser in een erkend gezelschap kunnen aantonen, toegelaten worden tot de educatieve graduaatsopleiding.

§6. De Vlaamse Regering kan nadere regels en voorwaarden bepalen waaronder de educatieve graduaatsopleiding wordt georganiseerd.”.

Art. 110. Artikel II.113 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

“Art. II.113. §1. De educatieve bacheloropleidingen, respectievelijk voor het kleuteronderwijs, lager onderwijs en secundair onderwijs, worden door de hogescholen aangeboden binnen het hoger professioneel onderwijs in het studiegebied Onderwijs en hebben een studieomvang van 180 studiepunten.

In afwijking van artikel II.108, §2, tweede lid, bedraagt de praktijkcomponent ten minste 45 studiepunten.

§2. De Vlaamse Regering legt een lijst van onderwijsvakken vast die de hogescholen mogen aanbieden binnen de educatieve bacheloropleiding voor het secundair onderwijs. De studenten van die opleiding kiezen twee onderwijsvakken uit het aanbod van de hogeschool.

§3. Een student die al beschikt over een van volgende diploma’s of diplomacombinaties kan, in afwijking van paragraaf 2 van dit artikel, een diploma van de educatieve bacheloropleiding voor secundair onderwijs behalen met maar één onderwijsvak:

1° een diploma van een educatieve bachelor of educatieve master;
2° een diploma van een specifieke lerarenopleiding in combinatie met een bachelor- of masterdiploma;
3° een diploma van een academische initiële lerarenopleiding, een initiële lerarenopleiding van academisch niveau of een getuigschrift pedagogische bekwaamheid in combinatie met een bachelor- of masterdiploma;
4° een studiebewijs dat krachtens een wettelijke norm, een Europese richtlijn of een internationale overeenkomst als gelijkwaardig met een van de voorgaande diploma’s wordt erkend.

§4. Een student die al beschikt over een bachelordiploma kan, in afwijking van paragraaf 2 van dit artikel, een diploma van de educatieve bacheloropleiding voor secundair onderwijs behalen zonder de vermelding van onderwijsvakken.

De hogescholen die de educatieve bachelor voor secundair onderwijs aanbieden, bieden de component leraarschap, met inbegrip van een cluster vakdidactiek, aan als een verkort traject van die opleiding.

Het verkorte traject, dat focust op de component leraarschap, vormt een coherent geheel van 60 studiepunten, met inbegrip van de praktijkcomponent van ten minste 30 studiepunten en van een vakdidactische cluster. Het traject wordt op het vlak van organisatie en methodiek op maat van de student aangeboden.

Indien het om een verkort traject gaat, dat volgt op een bachelordiploma dat behaald werd binnen een studiegebied van de kunsten, kan dit enkel gezamenlijk met een School of Arts georganiseerd worden. In afwijking van artikel II.171 kan een School of Arts mee de gezamenlijke opleiding inrichten binnen het studiegebied onderwijs, ook als de hogeschool waartoe de School of Arts behoort niet de onderwijsbevoegdheid heeft voor het studiegebied onderwijs.

In het verkorte traject wordt versterkt ingezet op de mogelijkheid om de opleiding te volgen binnen een LIO-baan.".

Art. 111. Artikel II.114 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 29 december 2015, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.114. §1. De educatieve masteropleidingen voor secundair onderwijs en kunstvakken worden door respectievelijk de universiteiten of de hogescholen in het kader van een School of Arts aangeboden binnen het academisch onderwijs en hebben een studieomvang van 90 of 120 studiepunten.

Aan een student kan alleen het diploma van een educatieve master uitgereikt worden en de graad van master toegekend worden als die student een totale component leraarschap van 60 studiepunten met succes doorlopen heeft.

De component leraarschap in een educatieve masteropleiding heeft ongeacht de studieomvang van de masteropleiding een studieomvang van ten minste 45 studiepunten.

Een student kan de 15 resterende studiepunten verwerven op de volgende manieren:

1° hij volgt studiepunten van de component leraarschap als een pakket van keuzevakken in een academische bacheloropleiding. De hogeschool in het kader van een School of Arts of de universiteit biedt daarvoor 15 studiepunten educatieve keuzevakken in die academische bacheloropleidingen die rechtstreeks toeleiden naar een educatieve masteropleiding aan;

2° als de student de component leraarschap niet opneemt in een bacheloropleiding, kan hij die alsnog verwerven in het kader van een voorbereidingsprogramma dat hij vooraf of samen met de educatieve master volgt;

3° als de student de component leraarschap niet opneemt in een bacheloropleiding of in het kader van een voorbereidingsprogramma, kan hij deze alsnog verwerven als een pakket van keuzevakken in de educatieve masteropleiding. Deze manier kan enkel worden ingericht als, binnen de eigen instelling, de twee eerste manieren ook ingericht worden.

In de educatieve masteropleidingen voor kunstvakken telt de artistieke component ten minste de helft van de studiepunten.

§2. De Vlaamse Regering legt vast welke educatieve masteropleidingen hogescholen, in het kader van een School of Arts, en de universiteiten kunnen aanbieden. De Vlaamse Regering bepaalt ook de studieomvang van de educatieve masteropleiding en het studiegebied waaronder de educatieve masteropleiding ressorteert.

§3. De Vlaamse Interuniversitaire Raad en/of de Vlaamse Hogescholenraad stellen een lijst op van de bacheloropleidingen die rechtstreeks kunnen instromen in de educatieve masteropleidingen, vermeld in paragraaf 2, en bepaalt in functie daarvan de afstudeerrichtingen binnen deze educatieve masteropleidingen.

§4. De hogescholen, in het kader van een School of Arts, en de universiteiten bieden binnen de educatieve masteropleidingen afstudeerrichtingen aan die verwijzen naar de bacheloropleidingen die rechtstreeks kunnen instromen in de desbetreffende educatieve masteropleiding.

§5. Een student die al beschikt over een masterdiploma kan op basis van dat diploma vrijgesteld worden van de vakinhoudelijke component van een educatieve masteropleiding voor secundair onderwijs of kunstvakken.

De universiteiten die de educatieve master voor secundair onderwijs aanbieden, bieden de component leraarschap, met inbegrip van een cluster vakdidactiek, aan als een verkort traject van die opleiding voor studenten die al over een masterdiploma beschikken.

De hogescholen, in het kader van een School of Arts, die de educatieve master voor kunstvakken aanbieden, bieden de component leraarschap, met inbegrip van een cluster vakdidactiek, aan als een verkort traject van die opleiding voor studenten die al over een masterdiploma beschikken.

Het verkorte traject vormt een coherent geheel van 60 studiepunten, met inbegrip van de praktijkcomponent van ten minste 30 studiepunten, en wordt op het vlak van organisatie en methodiek op maat van de student aangeboden.

In het verkorte traject wordt versterkt ingezet op de mogelijkheid om de opleiding te volgen binnen een LIO-baan.

§6. In afwijking van paragraaf 5 kan een hogeschool, in het kader van een School of Arts, een educatieve master voor kunstvakken organiseren in de vorm van een consecutief traject.

Dit consecutief traject heeft een omvang van 60 studiepunten, met inbegrip van de praktijkcomponent van ten minste 30 studiepunten, en wordt op het vlak van organisatie en methodiek op maat van de student aangeboden. De hogeschool biedt het consecutief traject aan zonder dat ze de volledige educatieve masteropleiding organiseert.

Als toelatingsvoorwaarde voor een educatieve master voor kunstvakken waarvoor de hogeschool enkel het consecutieve traject organiseert, geldt dat de student moet beschikken over een masterdiploma in het studiegebied waartoe de educatieve master behoort.”.

Art. 112. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 6, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2016, wordt het opschrift “Afdeling 4. Samenwerking en ondersteuning van lerarenopleidingen” opgeheven.

Art. 113. Artikel II.115 van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 18 december 2015, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. II.115. Met behoud van de toepassing van artikel II.189 hebben met ingang van het academiejaar 2006-2007 alle personeelsleden van het onderwijs toegang tot de bachelor-na-bacheloropleiding Buitengewoon Onderwijs en de bachelor-na-bacheloropleiding Zorgverbreding en Remediërend Leren.”

Art. 114. In artikel II.116, tweede lid, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 18 december 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de zinsnede "en/of centra voor volwassenenonderwijs" wordt opgeheven;

2° de zinsnede "(zowel geïntegreerde lerarenopleidingen als specifieke lerarenopleidingen)" wordt opgeheven.

Art. 115. In artikel II.122 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014 en 19 juni 2015, worden paragraaf 5 en paragraaf 9 opgeheven.

Art. 116. Artikel II.125 van dezelfde codex wordt opgeheven.

Art. 117. In artikel II.133, §1, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in de inleidende zin wordt tussen de woorden "graden van" en het woord "bachelor" de zinsnede "gegradueerde, " ingevoegd;

2° er wordt een punt 4° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"4° ofwel als opleiding van het hoger beroepsonderwijs is geactualiseerd conform afdeling 3/1.".

Art. 118. In artikel II.144, §1, 2°, van dezelfde codex wordt de zinsnede ", met uitzondering van de als afstudeerrichting georganiseerde specifieke lerarenopleiding(en)" opgeheven.

Art. 119. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt een artikel II.150/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.150/1 §1. In het advies over de ontwikkeling van een onderwijskwalificatie, vermeld in artikel 15/1 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur, verleent de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering ook een advies over de verwantschap van:

1° de onderwijskwalificatie met een of meer bestaande opleidingen van het hoger beroepsonderwijs. Daarvoor vraagt de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering inbreng van vertegenwoordigers van de hogescholen;

2° de beroepskwalificatie waarvoor geen onderwijskwalificatie wordt ontwikkeld, met een of meer bestaande opleidingen van het hoger beroepsonderwijs.

De bevoegde dienst van de Vlaamse Regering kan bij het advies over de verwantschap rekening houden met de volgende criteria:

1° de sectorale indeling;

2° de indeling naar beroepsgroep;

3° de wetenschappelijke discipline of het studiegebied.

De verwantschap kan worden vastgelegd op het niveau van de volledige opleiding of op het niveau van de afstudeerrichtingen of de opties van een opleiding van het hoger beroepsonderwijs.

§2. De Vlaamse Regering beslist over de verwantschap met bestaande HBO5-opleidingen.

Als de Vlaamse Regering beslist dat een bestaande HBO5-opleiding verwant is met een beroepskwalificatie waarvoor een onderwijskwalificatie wordt ontwikkeld, wordt de bestaande HBO5-opleiding omgevormd tot die onderwijskwalificatie.

Als er een verwantschap wordt bepaald met verschillende onderwijskwalificaties of met een onderwijskwalificatie met verschillende afstudeerrichtingen, hebben de hogescholen de vrijheid om te kiezen tot welke onderwijskwalificatie ze de bestaande HBO5-opleiding zullen omvormen.

Hogescholen die een bestaande HBO5-opleiding omvormen, hoeven geen macrodoelmatigheidstoets als vermeld in artikel II.152, 3°, aan te vragen.

Als de Vlaamse Regering beslist dat een bestaande HBO5-opleiding verwant is met een beroepskwalificatie waarvoor geen onderwijskwalificatie wordt ontwikkeld, wordt die opleiding stopgezet. De hogeschool kan vanaf het volgende academiejaar geen nieuwe studenten meer inschrijven. Het instellingsbestuur garandeert de voorzieningen die nodig zijn om de ingeschreven studenten hun opleiding te kunnen laten voltooien.

Als de Vlaamse Regering beslist dat er geen bestaande HBO5-opleiding verwant is met een beroepskwalificatie waarvoor een onderwijskwalificatie wordt ontwikkeld, wordt de graduaatsopleiding die leidt tot de onderwijskwalificatie, als een nieuwe opleiding beschouwd. Hogescholen kunnen een aanvraag indienen om die opleiding aan te bieden volgens de procedure, vermeld in artikel II.152 en II.153.

§3. Hogescholen die geen onderwijsbevoegdheid hebben voor een bestaande HBO5-opleiding die wordt omgevormd, kunnen een aanvraag indienen om die opleiding aan te bieden. Die aanvraag wordt ingediend volgens de procedure, vermeld in artikel II.152 en II.153, en kan op zijn vroegst in het kalenderjaar dat volgt op de erkenning van de desbetreffende opleiding aan de andere hogescholen, worden ingediend.”.

Art. 120. In artikel II.153 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015 en het decreet van 8 december 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1, tweede lid, worden de volgende zinnen toegevoegd:

“Dat geldt ook voor de educatieve graduaatsopleidingen, vermeld in artikel II.112, en de educatieve masteropleidingen, vermeld in artikel II.114, die met ingang van het academiejaar 2019-2020 aangeboden worden door de hogescholen en universiteiten. De hogescholen en universiteiten dienen hun dossier bij de accreditatieorganisatie in uiterlijk vóór 15 oktober van het kalenderjaar dat voorafgaat aan het academiejaar waarin de instelling de opleiding op zijn vroegst wil aanbieden. De Vlaamse Regering kan het gehanteerde toetsingskader, vermeld in paragraaf 7, voor deze opleidingen aanpassen.”;

2° aan paragraaf 8 worden een tweede tot en met een vijfde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“In afwijking van het eerste lid, vervalt een positief besluit over de aanvraag van een graduaatsopleiding van het hoger beroepsonderwijs op het einde van het vijfde academiejaar dat volgt op de dag van de start van de opleiding in kwestie.

Een positief besluit over de aanvraag van een graduaatsopleiding van het hoger beroepsonderwijs vervalt automatisch als het instellingsbestuur de opleiding niet start in het derde academiejaar dat volgt op de bekendmaking aan het instellingsbestuur. Voor de besluiten die zijn bekendgemaakt tijdens het academiejaar 2017-2018, start de voormelde periode van 3 jaar in het academiejaar 2019-2020.

De Vlaamse Regering, kan op basis van een advies van de accreditatieorganisatie, de geldigheidsduur van een positief besluit over de aanvraag van een opleiding verlengen ter vrijwaring van de gelijktijdige en geclusterde organisatie van externe beoordelingen. De totale duur van de erkenning als nieuwe opleiding kan nooit meer dan 8 academiejaren zijn.

In afwijking van het tweede lid bedraagt de geldigheidsduur van de positieve besluiten over de aanvragen van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs die zijn verleend tijdens het academiejaar 2014-2015, 6 jaar vanaf het academiejaar dat volgt op de bekendmaking aan het instellingsbestuur.”.

Art. 121. Artikel II.155 van dezelfde codex wordt opgeheven.

Art. 122. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 9, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014, 19 juni 2015 en 17 juni 2016, wordt een afdeling 3/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 3/1. Actualisatie van bestaande opleidingen van het hoger beroepsonderwijs”.

Art. 123. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt in afdeling 3/1, ingevoegd bij artikel 123, een artikel II.155/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.155/1. De bestaande HBO5-opleidingen waarvoor nog geen verwante beroepskwalificatie is erkend, worden geactualiseerd.”.

Art. 124. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt in dezelfde afdeling 3/1 een artikel II.155/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.155/2. §1. De hogescholen die onderwijsbevoegdheid bezitten voor een van de opleidingen, vermeld in artikel II.155/1, schrijven gezamenlijk per opleiding de domeinspecifieke leerresultaten uit op basis van de niveaudescriptoren, vermeld in artikel 6 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur. Ze organiseren daartoe structureel onderling overleg, waarbij ook de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering wordt betrokken. De hogescholen kunnen voor deze opdracht een beroep doen op externe experten.

De formulering van de domeinspecifieke leerresultaten is concreet en beroepsgericht en waarborgt de toepassing van Vlaamse, federale en internationale regelgeving over de beroepsuitoefening.

§2. De beschrijving van de domeinspecifieke leerresultaten wordt gevalideerd door de accreditatieorganisatie. De hogescholen dienen daarvoor samen een vraag tot validatie in bij de accreditatieorganisatie. Die aanvraag vermeldt de hogescholen die onderwijsbevoegdheid bezitten voor de desbetreffende opleiding, maar die de vraag niet mee willen indienen.

§3. Als een hogeschool die onderwijsbevoegdheid bezit voor een opleiding die moet worden geactualiseerd, de aanvraag, vermeld in paragraaf 2, niet mee ondertekent, verliest ze de onderwijsbevoegdheid voor de opleiding en wordt die opleiding stopgezet. De hogeschool kan vanaf het volgende academiejaar geen nieuwe studenten meer inschrijven. Het instellingsbestuur garandeert de nodige voorzieningen die toelaten dat de ingeschreven studenten hun opleiding kunnen voltooien.

§4. De accreditatieorganisatie bezorgt de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering de gevalideerde domeinspecifieke leerresultaten met de daarin vervatte competenties voor registratie in een kwalificatiedatabank.

§5. De bevoegde dienst van de Vlaamse Regering legt, na advies van de hogescholen, de studieomvang van 90 of 120 studiepunten van de opleiding vast en het aandeel werkplekleren van de opleiding, dat minimaal een derde van de studieomvang bedraagt.

§6. De hogeschool bepaalt voor elke geactualiseerde opleiding een opleidingsprogramma, dat bestaat uit een samenhangend geheel van opleidingsonderdelen, en schrijft voor elk opleidingsonderdeel leerresultaten uit.".

Art. 125. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt in dezelfde afdeling 3/1 een artikel II.155/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.155/3. De Vlaamse Regering neemt de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs die volgens de procedure, vermeld in deze afdeling, zijn geactualiseerd, op in de lijst, vermeld in artikel II.170.

Door een opleiding van het hoger beroepsonderwijs op te nemen in de lijst als vermeld in het eerste lid, wordt het door de Vlaamse Regering erkende opleidingsprofiel, het door de Vlaamse minister bevoegd voor Onderwijs goedgekeurde structuurschema of het goedgekeurde leerplan en lessentabel van de desbetreffende opleiding opgeheven.".

Art. 126. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt in dezelfde afdeling 3/1 een artikel II.155/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.155/4. §1. Opleidingen, geactualiseerd volgens de procedure, vermeld in deze afdeling, die op een later tijdstip verwant worden verklaard met een of meer erkende beroepskwalificaties, waarvoor wordt beslist om een onderwijskwalificatie te ontwikkelen, worden omgevormd als vermeld in artikel II.150/1.

§2. De bevoegde dienst van de Vlaamse Regering maakt op 1 februari 2024 een lijst van graduaatsopleidingen die zijn geactualiseerd, maar nog niet zijn omgevormd omdat er nog geen verwante beroepskwalificatie is erkend.

Als de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering adviseert dat er voor een bestaande graduaatsopleiding geen beroepskwalificatie zal worden erkend die ermee verwant kan worden verklaard, beslist de Vlaamse Regering dat de betrokken graduaatsopleiding wordt stopgezet. De hogeschool kan vanaf het volgende academiejaar geen nieuwe studenten meer inschrijven. Het instellingsbestuur garandeert de nodige voorzieningen die toelaten dat de ingeschreven studenten hun opleiding kunnen voltooien.

Als de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering adviseert dat er voor een bestaande graduaatsopleiding in de toekomst wel nog een beroepskwalificatie zal worden erkend die ermee verwant kan worden verklaard, beslist de Vlaamse Regering dat de betrokken graduaatsopleiding opnieuw moet worden geactualiseerd volgens de procedure, vermeld in deze afdeling.

De hogescholen kunnen de opleiding pas aanbieden nadat ze met positief gevolg de toets nieuwe opleiding bij het accreditatieorgaan hebben ondergaan volgens de procedure, vermeld in artikel II.153/1. Ze dienen daarvoor een dossier in uiterlijk op 30 november 2024.

§3. Als een hogeschool voor een opleiding van het hoger beroepsonderwijs, met uitzondering van de HBO5-opleiding verpleegkunde, uiterlijk op 30 november 2024 nog nooit een toets nieuwe opleiding heeft aangevraagd bij de accreditatieorganisatie, verliest de hogeschool de onderwijsbevoegdheid voor die opleiding.”.

Art. 127. In artikel II.157 van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 2°, a), wordt de zinsnede “, andere dan die van leraar” opgeheven;

2° in punt 3° wordt punt a) opgeheven;

3° in punt 3°, b), wordt de zinsnede “, andere dan die van leraar” opgeheven;

4° punt 5° wordt opgeheven.

Art. 128. In artikel II.161 van dezelfde codex wordt tussen de woorden “studieomvang van” en het woord “bachelor” de zinsnede “graduaats-, ” ingevoegd.

Art. 129. Aan artikel II.164 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2016, wordt een paragraaf 3 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§3. In het academiejaar dat de uitbreiding van de studieomvang van een graduaatsopleiding wordt ingevoerd en in de twee academiejaren die daarop volgen kunnen studenten nog het diploma behalen van de graduaatsopleiding op basis van de studieomvang van voor de uitbreiding. Deze mogelijkheid bestaat voor studenten die reeds in de graduaatsopleiding ingeschreven waren vóór het academiejaar waarin de uitbreiding van de studieomvang wordt ingevoerd.

Instellingen moeten door middel van de organisatie van specifieke studietrajecten met een studieomvang van ten hoogste de omvang van de studie-uitbreiding aan studenten die een graduaatsopleiding van 90 of 120 studiepunten hebben voltooid, de mogelijkheid bieden om de graad van gegradueerde te behalen van de in studieomvang uitgebreide graduaatsopleiding.”.

Art. 130. In artikel II.165 van dezelfde codex worden punt 1° en 2° vervangen door wat volgt:

“1° het omvormen van graduaats-, bachelor- of masteropleidingen tot een gezamenlijk georganiseerde opleiding als vermeld in artikel II.171;

2° het omvormen van een graduaats-, bachelor- of masteropleiding tot een gezamenlijk georganiseerde opleiding, waarbij de toetredende instelling de graduaats-, bachelor- of masteropleiding op het ogenblik van de omvorming niet aanbiedt, vermeld in artikel II.166;”.

Art. 131. In artikel II.166, §1, van dezelfde codex wordt tussen het woord “bestaande” en de zinsnede “bachelor-” de zinsnede “graduaats-, ” ingevoegd.

Art. 132. In artikel II.171, §2, van dezelfde codex wordt tussen de woorden “graad van” en het woord “bachelor” de zinsnede “gegradueerde,” ingevoegd.

Art. 133. In artikel II.172 van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt tussen de zinsnede “3 jaar” en het woord “aanbiedt” de zinsnede “of voor opleidingen van niveau 5 ten minste 90 studiepunten” ingevoegd;

2° in paragraaf 1 wordt tussen de woorden "graad van" en het woord "bachelor" de zinsnede "gegradueerde," ingevoegd;

3° paragraaf 3 wordt vervangen door wat volgt:

"§3. Een universiteit of een hogeschool kan binnen de perken van haar onderwijsbevoegdheid met 1 of meer buitenlandse instellingen voor hoger onderwijs of met de Koninklijke Militaire School in Brussel een gezamenlijk diploma uitreiken en de betreffende graad van gegradueerde, bachelor of master verlenen aan de student die met succes een door de betrokken instellingen gezamenlijke opleiding heeft voltooid. Een universiteit kan binnen de perken van haar onderwijsbevoegdheid met 1 of meer universiteiten van de Franse Gemeenschap een gezamenlijk diploma uitreiken en de betreffende graad van bachelor of master verlenen aan de student die met succes een door de betrokken instellingen gezamenlijke opleiding heeft voltooid. Een hogeschool kan binnen de perken van haar onderwijsbevoegdheid met 1 of meer hogescholen van de Franse of Duitstalige Gemeenschap een gezamenlijk diploma uitreiken en de betreffende graad van gegradueerde, bachelor of master verlenen aan de student die met succes een door de betrokken instellingen gezamenlijke opleiding heeft voltooid. De organisatie van de gezamenlijke opleiding vindt plaats in het kader van een internationaal of Europees onderwijsprogramma of in het kader van een samenwerkingsovereenkomst tussen de betrokken instellingen.".

Art. 134. In artikel II.176 van dezelfde codex wordt het woord "cursist" telkens vervangen door het woord "student".

Art. 135. In artikel II.177 van dezelfde codex wordt het woord "cursist" telkens vervangen door het woord "student".

Art. 136. In artikel II.200, §3, eerste lid, van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 21 maart 2014, wordt tussen de woorden "bieden voor" en de woorden "de bacheloropleidingen" de zinsnede "de graduaatsopleidingen," ingevoegd.

Art. 137. Aan artikel II.203, §1, van dezelfde codex wordt een tweede lid toegevoegd dat luidt als volgt:

"In afwijking van het eerste lid wordt het leerkrediet niet ingezet in een educatieve bacheloropleiding als een student al in het bezit is van een bachelordiploma en in educatieve masteropleiding als een student al in het bezit is van een masterdiploma.".

Art. 138. In artikel II.206, derde lid, van dezelfde codex worden de woorden "behalve indien de student al een masterdiploma heeft behaald" opgeheven.

Art. 139. Aan artikel II.219, §2, eerste lid, van dezelfde codex wordt een punt 4° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"4° 335 euro, als het bekwaamheidsonderzoek betrekking heeft op het niveau van gegradueerde.".

Art. 140. In artikel II.247, §1, van dezelfde codex worden de woorden "een diploma van gegradueerde" vervangen door de woorden "de graad van gegradueerde".

Art. 141. In artikel II.248 van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de zinsnede "een diploma van gegradueerde," wordt opgeheven;

2° tussen de woorden "graad van" en het woord "bachelor" wordt telkens de zinsnede "gegradueerde, " ingevoegd.

Art. 142. In deel 2, titel 4, hoofdstuk 8, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014 en 17 juni 2016, wordt een afdeling 1/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

"Afdeling 1/1. Onderwijstaal in graduaatsopleidingen".

Art. 143. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt in afdeling 1/1, ingevoegd bij artikel 142, een artikel II.260/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.260/1. §1. De onderwijstaal in de graduaatsopleidingen is het Nederlands.

In de graduaatsopleidingen kan evenwel een andere onderwijstaal dan het Nederlands worden gebruikt, conform de bepalingen in deze afdeling. Als een instelling gebruik wil maken van die mogelijkheid, moeten de waarborgen inzake kwaliteit en democratisering, vermeld in artikel II.270 en II.271, vervuld zijn voorafgaand aan de start van de opleiding.

§2. Een instelling kan in de volgende gevallen beslissen dat in graduaatsopleidingen voor opleidingsonderdelen een andere onderwijstaal dan het Nederlands wordt gebruikt:

1° de opleidingsonderdelen die een vreemde taal tot onderwerp hebben en die in die taal worden gedoceerd;
2° de opleidingsonderdelen die gedoceerd worden door anderstalige gastprofessoren;
3° de anderstalige opleidingsonderdelen die, op initiatief van de student en met instemming van de instelling, worden gevolgd aan een andere instelling voor hoger onderwijs;
4° de opleidingsonderdelen waar uit de expliciet gemotiveerde beslissing de meerwaarde voor de studenten en het afnemende veld en de functionaliteit voor de opleiding blijkt.

§3. De omvang van de opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, aangeboden in een andere onderwijstaal dan het Nederlands in het modeltraject van die opleiding mag niet hoger zijn dan 18,33% van de totale omvang van de in die opleiding aangeboden opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, in het modeltraject.

§4. Voor de berekening van de grenzen, vermeld in paragraaf 3, worden de opleidingsonderdelen, vermeld in paragraaf 2, 1° en 3°, niet meegeteld.".

Art. 144. In artikel II.271, §1, van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt tussen de woorden "studenten die een initiële" en de woorden "bachelor- of masteropleiding" de zinsnede "graduaats-," ingevoegd;

2° in het tweede lid wordt tussen de woorden "opleidingsprogramma van initiële" en de woorden "bachelor- of masteropleidingen" de zinsnede "graduaats-," ingevoegd.

Art. 145. In artikel II.338 van dezelfde codex wordt het derde lid vervangen door wat volgt:

"De leerlingen in een HBO5-opleiding verpleegkunde, georganiseerd door een instelling voor secundair onderwijs, kunnen toegang hebben tot de sociale voorzieningen van de hogeschool, waarmee de betrokken instelling voor secundair

onderwijs een samenwerkingsovereenkomst met betrekking tot de betreffende HBO5-opleiding heeft afgesloten. Deze overeenkomst legt ten minste de afspraken vast over de afstemming op het vlak van curriculumontwikkeling, de inzet van personeel, de infrastructuur en de kwaliteitszorg in die HBO5-opleidingen.".

Art. 146. In artikel II.344, eerste lid, van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 21 maart 2014, worden de woorden "en cursisten" opgeheven.

Art. 147. In artikel II.352, §1, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 25 april 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in de inleidende zin worden de woorden "of cursisten" opgeheven;

2° in punt 1° worden de woorden "of de cursist" en de woorden "of een centrum voor volwassenenonderwijs" opgeheven;

3° in punt 2° worden de woorden "of cursist" en de woorden "of het centrum" telkens opgeheven;

4° in punt 4° worden de woorden "of het centrum" telkens opgeheven.

Art. 148. In artikel II.352, §2, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 25 april 2014, worden de woorden "of cursisten" telkens opgeheven.

Art. 149. In artikel II.353, §3, §4 en §5, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 25 april 2014, worden de woorden "of cursisten" opgeheven.

Art. 150. In artikel II.355/1, eerste en tweede lid, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 17 juni 2016, worden de woorden "of cursist-stagiair" telkens opgeheven.

Art. 151. In artikel II.381 van dezelfde codex wordt de zinsnede ", met uitzondering van de als afstudeerrichting georganiseerde specifieke lerarenopleiding(en)" opgeheven.

Art. 152. Aan deel 2, titel 8, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt een hoofdstuk 9 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Hoofdstuk 9. Overgangsbepalingen voor de inbedding van de graduaatsopleidingen in de hogescholen".

Art. 153. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017 wordt aan hoofdstuk 9, ingevoegd bij artikel 152, een artikel II.394 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.394. §1. Met ingang van het academiejaar 2019-2020 dragen de centra voor volwassenenonderwijs hun bevoegdheid voor het aanbieden van opleidingen van het hoger beroepsonderwijs en het verlenen van de overeenstemmende studiebekrachtiging over aan de hogescholen.

De hogeschool waaraan een centrum voor volwassenenonderwijs de bevoegdheid, vermeld in het eerste lid, heeft overgedragen, oefent die bevoegdheid uit conform artikel II.83 tot en met II.100.

§2. De hogeschool treedt na de overdracht van de bevoegdheden, vermeld in het eerste lid, voor de overgedragen bevoegdheden in de rechten en verplichtingen van het centrum voor volwassenenonderwijs die zijn bevoegdheden heeft overgedragen aan de hogeschool.

Naar aanleiding van de overdracht van de desbetreffende opleidingen sluiten de hogeschool en het centrum voor volwassenenonderwijs een overeenkomst waarin ten minste afspraken gemaakt worden over de overdracht, de terbeschikkingstelling en het gebruik van infrastructuur en onroerende goederen, en over financiële aangelegenheden.

§3. De hogescholen voorzien in aangepaste overgangs- en begeleidingsmaatregelen opdat studenten die vóór het academiejaar 2019-2020 gestart zijn in een opleiding van het hoger beroepsonderwijs aan een centrum voor volwassenenonderwijs, dat met ingang van het academiejaar 2019-2020 overgedragen wordt aan een hogeschool, hun opleiding kunnen voltooien. Dat betekent minimaal dat:

1° de hogeschool de studiebewijzen en de punten die de student verworven heeft in de desbetreffende opleiding in het centrum voor volwassenenonderwijs, overneemt. Die studiebewijzen worden geacht verworven te zijn in de ontvangende hogeschool;

2° de hogeschool de vrijstellingen voor een module, een opleidingsonderdeel of voor een deel ervan, die de student verkregen heeft voor de desbetreffende opleiding, overneemt.".

Art. 154. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt aan hetzelfde hoofdstuk 9, een artikel II.395 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.395. De accreditatieorganisatie adviseert over de toets nieuwe opleiding voor de omvorming van bestaande HBO5-opleidingen uiterlijk op 15 april voor de aanvragen die uiterlijk op 30 november van het voorafgaande kalenderjaar zijn ingediend, en uiterlijk op 30 oktober voor de aanvragen die uiterlijk op 31 mei van hetzelfde kalenderjaar zijn ingediend.

De accreditatieorganisatie bezorgt uiterlijk één maand vóór het verstrijken van de termijn een ontwerp van toetsingsrapport aan de instelling, die de mogelijkheid krijgt om opmerkingen te formuleren.

Het instellingsbestuur kan het onderdeel van de aanvraag voor de toets nieuwe opleiding intrekken uiterlijk binnen een termijn van twintig dagen, die ingaat de dag na de ontvangst van het ontwerp. Het instellingsbestuur beschikt over een termijn van zestig dagen om het onderdeel van de aanvraag voor de toets nieuwe opleiding opnieuw in te dienen bij de accreditatieorganisatie. De termijn van zestig dagen gaat in op de dag na de intrekking van de initiële aanvraag.

De termijnen, die lopen vanaf de datum waarop de aanvraag uiterlijk ingediend moet zijn tot en met de datum waarop de accreditatieorganisatie uiterlijk haar advies uitbrengt, worden in geval van intrekking van het onderdeel van de aanvraag voor de toets nieuwe opleiding geschorst vanaf de intrekking van het onderdeel van de aanvraag tot en met de datum van de betekening van de herindiening ervan.

Als het besluit over de "toets nieuwe opleiding" in het kader van een omvorming als vermeld in artikel II.150/1, §2, negatief is, kan het instellingsbestuur nog maximaal 1 academiejaar de om te vormen HBO5-opleiding aanbieden en hiervoor studenten inschrijven. Het programma van deze opleiding wordt ingericht conform artikelen II.67 en II.69 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013.

Een instelling kan na een negatief toetsingsbesluit voor een identieke opleiding nog een keer een aanvraag voor een "toets nieuwe opleiding" indienen. Als het besluit over de "toets nieuwe opleiding" in het kader van een omvorming als vermeld in artikel II.150/1, §2, opnieuw negatief is, bouwt de instelling de opleiding

af of zet ze die stop. Het instellingsbestuur garandeert de voorzieningen die nodig zijn om de ingeschreven studenten hun opleiding te kunnen laten voltooien.”.

Art. 155. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt aan hetzelfde hoofdstuk 9, een artikel II.396 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.396. Vanaf het academiejaar 2019-2020 behoren de volgende opleidingen tot de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs:
1° de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs, vastgelegd in de lijst, vermeld in artikel II.170;
2° de opleiding verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs in het secundair onderwijs, die samen met een hogeschool georganiseerd wordt in het kader van een samenwerkingsverband.

De financiering voor een HBO5-opleiding verpleegkunde kan alleen toegekend worden aan een secundaire school en wordt berekend conform de bepalingen van deel III, titel 1, hoofdstuk 3, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010.”.

Art. 156. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt aan hetzelfde hoofdstuk 9 een artikel II.397 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.397. §1. Voor de organisatie van de opleiding verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs wordt een samenwerkingsverband opgericht tussen één hogeschool, met onderwijsbevoegdheid voor de bacheloropleiding verpleegkunde, en een of meer scholen van het voltijds secundair onderwijs.

§2. Eén onderwijsinstelling kan maar participeren in één samenwerkingsverband. Binnen het samenwerkingsverband wordt afgesproken welke onderwijsinstelling de inhoudelijke coördinatie op zich neemt.

De inhoudelijk coördinerende instelling heeft als taak om de gezamenlijke organisatie van de HBO5-opleiding verpleegkunde binnen een samenwerkingsverband te coördineren. Binnen het samenwerkingsverband wordt afgesproken welke onderwijsinstellingen een deel of het geheel van de gemeenschappelijk georganiseerde HBO5-opleiding aanbieden.

De administratief beherende instelling is altijd een secundaire school. De cursist schrijft zich in aan de administratief beherende instelling voor het totaal van de HBO5-opleiding. Op het vlak van financiering, subsidiëring en inschrijvingsgelden gelden de vigerende decretale en regelgevende bepalingen van de administratief beherende instelling.

§3. Binnen het samenwerkingsverband reiken de onderwijsinstellingen gezamenlijk het diploma van gegradueerde met bijbehorende kwalificatie en de deelcertificaten uit.

§4. Een samenwerkingsverband kan samenwerken met:
1° een of meer publieke verstrekkers van beroepsopleidingen voor volwassenen;
2° een of meer sectoren van het beroep waartoe de opleiding leidt;
3° bedrijven en organisaties.

§5. Als een onderwijsinstelling uit een samenwerkingsverband stapt, behoudt ze, voor HBO5-opleidingen, alleen de onderwijsbevoegdheid die ze had op 31 augustus 2013 of, in voorkomend geval, de onderwijsbevoegdheid van de

graduaatsopleidingen die uit de omvorming, vermeld in artikel II.150/1, zijn voortgekomen.

§6. Als twee of meer hogescholen fuseren, fuseren ook de samenwerkingsverbanden waarvan ze lid zijn.”.

Art. 157. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt aan hetzelfde hoofdstuk 9 een artikel II.398 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.398. Een samenwerkingsverband vervult de volgende opdrachten:
1° de gezamenlijke organisatie van de opleiding verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs;
2° het vastleggen van een gezamenlijke onderwijs- en examenregeling en evaluatiereglement voor deze opleidingen;
3° het ontwikkelen van een gemeenschappelijk intern kwaliteitszorgsysteem voor de opleiding verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs;
4° de ontwikkeling van het curriculum met inbegrip van het uittekenen van vervolgtrajecten in inhoudelijk aansluitende professionele bacheloropleidingen;
5° de optimalisering van de dienstverlening voor de leerlingen;
6° de programmatie van het aanbod met als doelstelling dat de verschillende participerende instellingen - elk vanuit hun sterkte - zoveel mogelijk verschillende doelgroepen bereiken;
7° de optimalisering van de inzetbaarheid en professionalisering van het personeel, binnen de grenzen van de regelgeving die op de betrokken personeelsleden van toepassing is;
8° het delen van gebouwen en technische infrastructuur;
9° de uitbouw van een leerlingenbegeleiding;
10° het beschikbaar maken van de sociale voorzieningen voor de cursisten;
11° het uitwerken en evalueren van een kwaliteitsvolle EVC-procedure;
12° het uitwerken van de communicatie(strategie) over het aanbod van de opleiding verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs;
13° de organisatie van de toelatingsproef, vermeld in artikel 163, §2, 3°, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010.”.

Art. 158. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt aan hetzelfde hoofdstuk 9 een artikel II.399 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.399. De hogescholen bouwen de HBO5-opleidingen die door de centra voor volwassenenonderwijs werden aangeboden op basis van een door de Vlaamse Regering erkende opleidingsprofiel, een door de Vlaamse minister bevoegd voor Onderwijs goedgekeurd structuurschema of een goedgekeurd leerplan en lessentabel, en waarvoor de hogeschool de onderwijsbevoegdheid heeft verworven krachtens een overeenkomst met een centrum voor volwassenenonderwijs, af met ingang van het academiejaar 2019-2020.

Tijdens de academiejaren 2019-2020, 2020-2021 en 2021-2022 worden in de lijst, vermeld in artikel II.170, de opleidingen, vermeld in paragraaf 1, ook opgenomen. Hogescholen kunnen voor die opleidingen studenten inschrijven, het curriculum zoals het van kracht was vóór het academiejaar 2019-2020, aanbieden en het diploma van gegradueerde uitreiken onder de voorwaarden, vermeld in het vierde lid.

De opleidingen van het hoger beroepsonderwijs die tot en met schooljaar 2018-2019 werden aangeboden door de centra voor volwassenenonderwijs en die niet worden geactualiseerd of omgevormd, kunnen niet als graduaatsopleiding worden aangeboden door de hogescholen.

Studenten die uiterlijk in het academiejaar 2018-2019 geslaagd zijn voor minstens een derde van een HBO5-opleiding in een centrum voor volwassenenonderwijs, hebben tot en met het academiejaar 2020-2021 het recht die opleiding te voltooien op basis van de inhoud en de studieomvang die van kracht was in het centrum voor volwassenenonderwijs.

De hogescholen bepalen de modaliteiten waaronder de studenten, vermeld in het tweede lid, het diploma van gegradueerde kunnen behalen.".

Art. 159. Aan deel 2, titel 8, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt een hoofdstuk 10 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Hoofdstuk 10. Overgangsbepalingen voor de versterking van de lerarenopleidingen aan de hogescholen en de universiteiten".

Art. 160. Aan deel 2, titel 8, hoofdstuk 10 van dezelfde codex, ingevoegd bij artikel 159, wordt een artikel II.399 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art II.399. §1. Vanaf het academiejaar 2019-2020 worden de specifieke lerarenopleidingen, die georganiseerd werden aan een centrum voor volwassenenonderwijs overgedragen aan een hogeschool of universiteit.

§2. Studenten die, bij de aanvang van het academiejaar 2019-2020 minstens 15 studiepunten verworven hebben in een specifieke lerarenopleiding, hebben het recht hun opleiding af te werken, tot en met het academiejaar 2020-2021.

§3. Ten laatste vanaf het academiejaar 2022-2023 gaat de specifieke lerarenopleiding die georganiseerd wordt door de Evangelische Theologische Faculteit in Heverlee in afbouw. Er mogen vanaf het academiejaar 2022-2023 geen nieuwe studenten meer worden ingeschreven. Studenten die bij de aanvang van het academiejaar 2022-2023 reeds 15 studiepunten in de specifieke lerarenopleiding verworven hebben, hebben het recht om hun opleiding af te werken, tot en met het academiejaar 2023-2024.".

Art. 161. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt aan hetzelfde hoofdstuk 10 een artikel II. 400 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II. 400. De Vlaamse Regering kan een bijkomende kwaliteitscontrole organiseren voor de opleidingen, vermeld in artikel II.111.".

Art. 162. Aan artikel III.3, §1, 1°, d), van dezelfde codex wordt de zinsnede ", opgenomen in het Hogeronderwijsregister" toegevoegd.

Art. 163. In artikel III.5 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 19 december 2014, 18 december 2015 en 30 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een paragraaf 2/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

"§2/1. Vanaf het begrotingsjaar 2022 wordt de volgende component toegevoegd aan de totale werkingsuitkering, vermeld in paragraaf 2, eerste lid: een variabel onderwijsdeel voor de graduaatsopleidingen (VOWhbo).";

2° er wordt een paragraaf 16 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§16. Vanaf het begrotingsjaar 2022 is het bedrag voor het variabel onderwijsdeel VOWhbo, vermeld in paragraaf 2/1, gelijk aan het bedrag dat overgedragen wordt conform artikel III.42/1.

Vanaf het begrotingsjaar 2025 kan het bedrag voor VOWhbo, vermeld in deze paragraaf, evolueren conform artikel III.6, §2/1.

Vanaf het begrotingsjaar 2025 wordt het bedrag voor VOWhbo, vermeld in deze paragraaf, geïndexeerd aan de hand van de indexformule, vermeld in paragraaf 9.".

Art. 164. In artikel III.6 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2016, wordt een paragraaf 2/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

"§2/1. Vanaf het begrotingsjaar 2025 evolueert het bedrag voor het variabele onderwijsdeel VOWhbo conform paragraaf 1, eerste lid.

Voor de vaststelling van het aantal opgenomen studiepunten in het variabele onderwijsdeel VOWhbo voor het begrotingsjaar t wordt het gemiddelde aantal opgenomen studiepunten in aanmerking genomen over de academiejaren t-5/t-4 tot en met t-3/t-2 waarvoor studenten onder diplomacontract zich ingeschreven hebben voor een graduaatsopleiding.

De eerste referentiepunten voor het variabele onderwijsdeel VOWhbo zijn gelijk aan het gemiddelde aantal opgenomen studiepunten in de academiejaren 2019-2020 tot en met 2021-2022 in de graduaatsopleidingen, vastgesteld conform het tweede lid.

Bij elke daling of stijging van het aantal opgenomen studiepunten met 2% of meer in het variabele onderwijsdeel VOWhbo worden er nieuwe referentiepunten vastgelegd. De nieuwe referentiepunten zijn gelijk aan de vorige referentiepunten plus of min 2%.".

Art. 165. In artikel III.11 van dezelfde codex wordt een paragraaf 2/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

"§2/1. Vanaf het begrotingsjaar 2022 wordt voor de berekening van het variabele onderwijsdeel van een hogeschool de volgende formule toegepast: VOWi = VOWi-prof2014 + VOWi-hko2014 + VOWi-hbo, waarbij:

1° VOWi gelijk is aan het variabele onderwijsdeel voor hogeschool i;

2° VOWi-prof2014 = FPi-prof2014 x VOWprof2014 / Σi FPi-prof2014, waarbij:
   a) VOWi-prof2014 gelijk is aan het variabele onderwijsdeel voor de professioneel gerichte opleidingen, met uitzondering van de professioneel gerichte kunstopleidingen, in hogeschool i;
   b) FPi-prof2014 gelijk is aan het totale aantal financieringspunten voor de professioneel gerichte opleidingen, met uitzondering van financieringspunten voor de professioneel gerichte kunstopleidingen, in hogeschool i;
   c) VOWprof2014 gelijk is aan het variabele onderwijsdeel voor de professioneel gerichte opleidingen in de hogescholen, vermeld in artikel III.5, of berekend conform artikel III.5;

3° VOWi-hko2014 = FPi-hko2014 x VOWhko2014 / Σi FPi-hko2014, waarbij:
   a) VOWi-hko2014 gelijk is aan het variabele onderwijsdeel voor de kunstopleidingen in de Schools of Arts in hogeschool i;
   b) FPi-hko2014 gelijk is aan het totale aantal financieringspunten voor de kunstopleidingen in de Schools of Arts in hogeschool i;
   c) VOWhko2014 gelijk is aan het variabele onderwijsdeel voor de kunstopleidingen in de Schools of Arts, vermeld in artikel III.5, of berekend conform artikel III.5;

4° VOWi-hbo = FPi-hbo x VOWhbo / Σi FPi-hbo, waarbij:
a) VOWi-hbo gelijk is aan het variabele onderwijsdeel voor graduaatsopleidingen in hogeschool i;
b) FPi-hbo gelijk is aan het totale aantal financieringspunten voor de graduaatsopleidingen in hogeschool i;
c) VOWhbo gelijk is aan het variabele onderwijsdeel voor de graduaatsopleidingen in de hogescholen, vermeld in artikel III.5, of berekend conform artikel III.5.

De sommatie Σi loopt over het aantal hogescholen die professioneel gerichte opleidingen, kunstopleidingen of graduaatsopleidingen aanbieden.".

Art. 166. In artikel III.12 van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1 wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"In afwijking van het eerste lid is voor de graduaatsopleidingen het aantal financieringspunten voor de berekening van de FPi-input:
1° in het begrotingsjaar 2022 gelijk aan de som van de producten van het aantal opgenomen studiepunten per opleiding, vermeld in paragraaf 2, van het academiejaar 2019-2020, en het overeenkomstige puntengewicht, vermeld in artikel III.19;
2° in het begrotingsjaar 2023 gelijk aan de som van de producten van het gemiddelde aantal opgenomen studiepunten per opleiding, vermeld in paragraaf 2, over de academiejaren 2020-2021 en 2019-2020, en het overeenkomstige puntengewicht, vermeld in artikel III.19;
3° vanaf het begrotingsjaar 2024 gelijk aan de som van de producten van het gemiddelde aantal opgenomen studiepunten per opleiding, vermeld in paragraaf 2, over de academiejaren t-5/t-4 tot en met t-3/t-2, en het overeenkomstige puntengewicht, vermeld in artikel III.19.";

2° paragraaf 2 wordt vervangen door wat volgt:

"§2. Voor de berekening van het aantal opgenomen studiepunten per opleiding wordt het aantal studiepunten in aanmerking genomen waarvoor een student onder diplomacontract zich heeft ingeschreven voor een graduaatsopleiding of een initiële bacheloropleiding tot op het ogenblik dat de student 60 studiepunten heeft verzameld in 1 en dezelfde graduaatsopleiding of bacheloropleiding. Voor de vaststelling van die eerste 60 studiepunten in 1 en dezelfde graduaatsopleiding of bacheloropleiding worden de volgende studiepunten in aanmerking genomen:
1° het aantal studiepunten waarvoor de student een creditbewijs ontvangen heeft in de desbetreffende graduaatsopleiding of bacheloropleiding;
2° het aantal studiepunten waarvoor de student in de desbetreffende graduaatsopleiding of bacheloropleiding een vrijstelling heeft gekregen voor een opleidingsonderdeel.";

3° in paragraaf 3 worden de woorden "of door over te stappen naar een opleiding van het hoger beroepsonderwijs" opgeheven.

Art.167. In artikel III.13 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een paragraaf 2/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

"§2/1. Vanaf het begrotingsjaar 2022 wordt voor de berekening van het aantal financieringspunten FPi-output in aanmerking genomen:

1° voor de graduaatsopleidingen in de hogescholen: het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal verworven studiepunten in de graduaatsopleidingen (FPi-output-initieel);
2° voor de professioneel gerichte opleidingen in de hogescholen: het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal verworven studiepunten in de initiële bacheloropleidingen (FPi-output-initieel) en in de bachelor-na-bacheloropleidingen (FPi-output-banaba), met uitzondering van de verworven studiepunten in de professioneel gerichte kunstopleidingen;
3° voor de kunstopleidingen in de hogescholen: het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal verworven studiepunten in de initiële professioneel gerichte bacheloropleidingen, in de initiële academisch gerichte bachelor- en masteropleidingen, in de schakelprogramma's en de voorbereidingsprogramma's voorafgaand aan een initiële masteropleiding (FPi-output-initieel) en in de bachelor-na-bachelor-opleidingen (FPi-output-banaba);
4° voor de academisch gerichte opleidingen in de universiteiten: het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal verworven studiepunten in de initiële bachelor- en masteropleidingen, in de schakelprogramma's en in de voorbereidingsprogramma's voorafgaand aan een initiële masteropleiding (FPi-output-initieel).";

2° aan paragraaf 3 wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"In afwijking van het eerste lid is voor de graduaatsopleidingen het aantal financieringspunten FPi-output:
1° in het begrotingsjaar 2022 gelijk aan de som van de producten van het aantal verworven studiepunten per opleiding, vermeld in paragraaf 4, voor het academiejaar 2019-2020, en het overeenkomstige puntengewicht, vermeld in artikel III.19;
2° in het begrotingsjaar 2023 gelijk aan de som van de producten van het gemiddelde aantal verworven studiepunten per opleiding, vermeld in paragraaf 4, over de academiejaren 2020-2021 en 2019-2020, en het overeenkomstige puntengewicht, vermeld in artikel III.19;
3° vanaf het begrotingsjaar 2023 gelijk aan de som van de producten van het gemiddelde aantal verworven studiepunten per opleiding, vermeld in paragraaf 4, over de academiejaren t-5/t-4 tot en met t-3/t-2, en het overeenkomstige puntengewicht, vermeld in artikel III.19.";

3° paragraaf 4 wordt vervangen door wat volgt:

"§4. Voor de vaststelling van het aantal verworven studiepunten per opleiding wordt het aantal studiepunten in aanmerking genomen waarvoor een student onder diplomacontract een creditbewijs ontvangen heeft:
1° voor de berekening van FPi-output-initieel:
  a) in een graduaatsopleiding of een initiële bacheloropleiding de studiepunten die niet op basis van inputfinanciering, vermeld in artikel III.12, worden gefinancierd;
  b) in een initiële masteropleiding;
  c) in een schakelprogramma;
  d) in een voorbereidingsprogramma voorafgaand aan een initiële masteropleiding;
2° voor de berekening van FPi-output-banaba: in een bachelor-na-bacheloropleiding, vermenigvuldigd met een factor 0,5;";

4°. er wordt een paragraaf 9 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§9. Bij de educatieve masteropleidingen voor kunstvakken in het studiegebied Audiovisuele en beeldende kunst wordt het aantal door een student verworven

studiepunten dat in aanmerking komt voor financiering, beperkt tot 60 voor de gehele masteropleiding.

In afwijking van paragraaf 4 komen de verworven studiepunten van een educatieve masteropleiding voor kunstvakken in de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst en Muziek en podiumkunsten niet in aanmerking voor het vaststellen van het aantal financieringspunten FPi-output indien de student reeds in het bezit is van een masterdiploma in hetzelfde studiegebied.”.

Art. 168. In artikel III.14 van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een paragraaf 2/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“§2/1. Vanaf het begrotingsjaar 2022 wordt voor de berekening van het aantal financieringspunten FPi-diploma in aanmerking genomen:

1° voor de graduaatsopleidingen in de hogescholen: het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal uitgereikte diploma’s in de graduaatsopleidingen (FP1-diploma-initieel);

2° voor de professioneel gerichte opleidingen in de hogescholen: het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal uitgereikte diploma’s in de initiële bacheloropleidingen (FPi-diploma-initieel) en in de bachelor-na-bacheloropleidingen (FPi-diploma-banaba), met uitzondering van de uitgereikte diploma’s in de professioneel gerichte kunstopleidingen;

3° voor de kunstopleidingen in de hogescholen: het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal uitgereikte diploma’s in de initiële professioneel gerichte bacheloropleidingen, in de initiële masteropleidingen (FPi-diploma-initieel) en in de bachelor-na-bacheloropleidingen (FPi-diploma-banaba);

4° voor de academisch gerichte opleidingen in de universiteiten:

a) het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal uitgereikte diploma’s in de initiële masteropleidingen (FPi-diploma-initieel);

b) het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal uitgereikte diploma’s in die initiële bacheloropleidingen waarvoor de desbetreffende universiteit geen onderwijsbevoegdheid heeft voor het aanbieden van de aansluitende masteropleiding.”;

2° er wordt een paragraaf 2/2 ingevoegd, die luidt als volgt:

“§2/2. In afwijking van paragraaf 2/1 van dit artikel worden de diploma’s van de educatieve masteropleidingen voor kunstvakken in de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst en Muziek en podiumkunsten niet meegenomen voor de berekening van het aantal financieringspunten FPi-diploma indien de student reeds in het bezit is van een masterdiploma in hetzelfde studiegebied.”;

3° aan paragraaf 4 wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het eerste lid is voor de graduaatsopleidingen het aantal financieringspunten FPi-diploma:

1° in het begrotingsjaar 2022 gelijk aan de som van de producten van het aantal uitgereikte diploma’s per opleiding, vermeld in paragraaf 5, voor het academiejaar 2019-2020, en het overeenkomstige puntengewicht, vermeld in artikel III.19, en de doorstroombonus, vermeld in paragraaf 6;

2° in het begrotingsjaar 2023 gelijk aan de som van de producten van het gemiddelde aantal uitgereikte diploma’s per opleiding, vermeld in paragraaf 5, over de academiejaren 2020-2021 en 2019-2020, en het overeenkomstige puntengewicht, vermeld in artikel III.19, en de doorstroombonus, vermeld in paragraaf 6;

3° vanaf het begrotingsjaar 2023 gelijk aan de som van de producten van het gemiddelde aantal uitgereikte diploma’s per opleiding, vermeld in paragraaf

5, over de academiejaren t-5/t-4 tot en met t-3/t-2, en het overeenkomstige puntengewicht, vermeld in artikel III.19, en de doorstroombonus, vermeld in paragraaf 6.";

4° paragraaf 5 wordt vervangen door wat volgt:

"§5. Voor de vaststelling van het aantal uitgereikte diploma's per opleiding komen in aanmerking:
1° voor de berekening van FPi-diploma-initieel:
a) voor de graduaatsopleidingen in de hogescholen: het aantal uitgereikte graduaatsdiploma's. De doorstroombonus voor deze diploma's is gelijk aan 30;
b) voor de professioneel gerichte opleidingen in de hogescholen: het aantal uitgereikte initiële bachelordiploma's, met uitzondering van de bachelordiploma's in de professioneel gerichte kunstopleidingen. De doorstroombonus voor deze diploma's is gelijk aan 30;
c) voor de kunstopleidingen in de hogescholen: het aantal uitgereikte professioneel gerichte initiële bachelordiploma's en het aantal uitgereikte initiële masterdiploma's. De doorstroombonus voor deze diploma's is gelijk aan 30;
d) voor de academisch gerichte opleidingen aan de universiteiten:
1) het aantal uitgereikte initiële bachelordiploma's voor die bachelordiploma's waarvoor de desbetreffende universiteit geen onderwijsbevoegdheid heeft voor het aanbieden van de aansluitende masteropleiding. De doorstroombonus voor deze diploma's is gelijk aan 18;
2) het aantal uitgereikte initiële masterdiploma's. De doorstroombonus voor deze diploma's is gelijk aan 30;
2° voor de berekening van FPi-diploma-banaba: het aantal uitgereikte diploma's van bachelor-na-bacheloropleidingen. De doorstroombonus voor deze diploma's is gelijk aan 15.";

5° in paragraaf 6, tweede lid, wordt het woord "diplomabonus" vervangen door het woord "doorstroombonus";

6° in paragraaf 6, derde lid, wordt tussen de woorden "die zich een tweede maal ingeschreven hebben voor een" en de woorden "bachelor- of masteropleiding" de zinsnede "graduaatsopleiding, een" ingevoegd.

Art. 169. In artikel III.19 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 19 juni 2015, 25 april 2014 en 17 juni 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 worden in punt 1° de woorden "voor de opleidingen in het hoger beroepsonderwijs en" opgeheven;

2° in paragraaf 1 wordt een punt 1°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"1°/1 voor de opleidingen in het hoger beroepsonderwijs aan de hogescholen:

Studiegebied	Puntengewicht
a) Architectuur	1,50
b) Gezondheidszorg	1,50
c) Industriële wetenschappen en technologie	1,50
d) Audiovisuele en beeldende kunst	1,50
e) Muziek en podiumkunsten	1,50
f) Biotechniek	1,50
g) Onderwijs	1,50

h) Sociaal-agogisch werk	1,00
i) Handelswetenschappen en bedrijfskunde	1,15

";

3° in paragraaf 1, punt 3), wordt punt aa) vervangen door wat volgt:
"

aa) Biomedische wetenschappen 2 –	
- educatieve masteropleidingen voor secundair onderwijs	2,00
- overige opleidingen die leiden tot de graad van master	3,00

"

4° in paragraaf 1, punt 3°, wordt punt s) vervangen door wat volgt:
"

s) Geneeskunde 2	
- opleidingen die leiden tot de graad van master in de verpleeg- en vroedkunde	2,00
- opleidingen in de huisartsgeneeskunde	2,00
- educatieve masteropleidingen voor secundair onderwijs	2,00
- overige opleidingen die leiden tot de graad van master	4,00

";

5° in paragraaf 4, punt 1°, wordt punt a) vervangen door wat volgt:

"a) voor de organisatie van de academische bachelor- en masteropleiding in de beeldende kunsten en van de academische bachelor- en masteropleiding in het productdesign en van de educatieve masteropleiding voor kunstvakken met afstudeerrichting beeldende kunsten en productdesign samen, wordt de som van het aantal opgenomen studiepunten, zoals bepaald in artikel III.12, §2, en het aantal verworven studiepunten, zoals bepaald in artikel III.13, §4, 1°, a) en b), in een hogeschool, met een maximum van 24.000 studiepunten, vermenigvuldigd met een puntengewicht 2;";

6° in paragraaf 4, punt 1°, wordt punt b) vervangen door wat volgt:

"b) voor de organisatie van de academische bachelor- en masteropleiding in de audiovisuele kunsten en van de educatieve master voor kunstvakken met afstudeerrichting audiovisuele kunsten samen, wordt de som van het aantal opgenomen studiepunten, zoals bepaald in artikel III.12, §2, en het aantal verworven studiepunten, zoals bepaald in artikel III.13, §4, 1°, a) en b), in een hogeschool, met een maximum van 18.000 studiepunten, vermenigvuldigd met een puntengewicht 2;";

7° in paragraaf 4, punt 2° wordt punt a) vervangen door wat volgt:

"a) voor de organisatie van de academische bachelor- en masteropleiding in de muziek en van de academische bachelor- en masteropleiding in het drama en van de educatieve master voor kunstvakken samen, wordt de som van het aantal opgenomen studiepunten, zoals bepaald in artikel III.12, §2, en het aantal verworven studiepunten, zoals bepaald in artikel III.13, §4, 1°, a) en b), in een hogeschool, met een maximum van 27.000 studiepunten, vermenigvuldigd met een puntengewicht 3;";

8° er wordt een paragraaf 4/1 ingevoegd die luidt als volgt:

"§4/1. In afwijking van paragraaf 4 van dit artikel worden bij het vaststellen van het aantal opgenomen en verworven studiepunten, vermeld in punt 1°, de opgenomen en verworven studiepunten voor een educatieve masteropleiding voor kunstvakken in het studiegebied Audiovisuele en beeldende kunst beperkt tot 60 studiepunten voor de gehele masteropleiding.

In afwijking van paragraaf 4 van dit artikel worden bij het vaststellen van het aantal opgenomen en verworven studiepunten, vermeld in punt 1° en 2°, de opgenomen en verworven studiepunten in een educatieve masteropleiding voor kunstvakken in de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst en Muziek en podiumkunsten niet meegenomen indien de student reeds in het bezit is van een masterdiploma in hetzelfde studiegebied.

In afwijking van paragraaf 4, 2de lid, worden de diploma's van de educatieve masteropleidingen voor kunstvakken in de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst en Muziek en podiumkunsten niet meegenomen in de berekening van de financieringspunten FPi-diploma-initieel indien de student reeds in het bezit is van een masterdiploma in hetzelfde studiegebied.

9° er wordt een paragraaf 4/2 ingevoegd die luidt als volgt:

"§4/2. Tegen 1 januari 2022 worden de puntengewichten en maxima voor de educatieve masteropleidingen voor kunstvakken, vermeld in paragraaf 4, geëvalueerd.

Art. 170. In deel 3, titel 1, hoofdstuk 2, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, wordt het opschrift van afdeling 1 vervangen door wat volgt:

"Afdeling 1. Financiering van de lerarenopleidingen".

Art. 171. Artikel III.32 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 20 december 2013, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. III.32. §1. De universiteiten ontvangen tot en met het begrotingsjaar 2021 een bedrag van 5.121.329,96 euro voor de financiering van de lerarenopleiding. Dat bedrag wordt met ingang van het begrotingsjaar 2018 geïndexeerd conform artikel III.5, §9.

Het bedrag, vermeld in het eerste lid, wordt onder de universiteiten als volgt verdeeld:

1° in het begrotingsjaar 2019 pro rata de verworven studiepunten in de specifieke lerarenopleidingen in het academiejaar 2016-2017;
2° in het begrotingsjaar 2020 pro rata het gemiddelde van de verworven studiepunten in de specifieke lerarenopleiding over de academiejaren 2016-2017 en 2017-2018;
3° in het begrotingsjaar 2021 pro rata het gemiddelde van de verworven studiepunten in de specifieke lerarenopleiding over de academiejaren 2016-2017, 2017-2018 en 2018-2019.

De bedragen, vermeld in het tweede lid, worden beschouwd als extra werkingsmiddelen. Zij worden maandelijks per twaalfden ter beschikking gesteld van de universiteit aan het einde van de maand op die waarop het twaalfde betrekking heeft.

§2. Vanaf het begrotingsjaar 2022 worden de bedragen, berekend voor het begrotingsjaar 2021 conform paragraaf 1, jaarlijks met 1/5de afgebouwd. De

vrijgekomen middelen worden toegevoegd aan het variabel onderwijsdeel voor de universitaire opleidingen VOWun2014, vermeld in artikel III.5.".

Art. 172. Artikel III.33 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 20 december 2013 en 18 december 2015, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. III.33. §1. De hogescholen ontvangen tot en met het begrotingsjaar 2021 een bedrag van 1.499.455 euro voor de financiering van de lerarenopleiding. Dat bedrag wordt met ingang van het begrotingsjaar 2018 geïndexeerd conform artikel III.5, §9.

Het bedrag, vermeld in het eerste lid, wordt onder de hogescholen als volgt verdeeld:

1° in het begrotingsjaar 2019 pro rata de verworven studiepunten in de specifieke lerarenopleidingen in het academiejaar 2016-2017;

2° in het begrotingsjaar 2020 pro rata het gemiddelde van de verworven studiepunten in de specifieke lerarenopleiding over de academiejaren 2016-2017 en 2017-2018;

3° in het begrotingsjaar 2021 pro rata het gemiddelde van de verworven studiepunten in de specifieke lerarenopleiding over de academiejaren 2016-2017, 2017-2018 en 2018-2019.

Voor de berekening van de verworven studiepunten in de specifieke lerarenopleidingen worden de verworven studiepunten in de specifieke lerarenopleiding dans niet meegenomen.

De Artesis-Plantijn Hogeschool Antwerpen ontvangt 52.616 euro voor de specifieke lerarenopleiding dans. Dit bedrag wordt met ingang van het begrotingsjaar 2018 geïndexeerd conform artikel III.5, §9.

§2. Vanaf het begrotingsjaar 2022 worden de bedragen, berekend voor het begrotingsjaar 2021 conform paragraaf 1, tweede lid, punt 3°), jaarlijks met 1/3de afgebouwd. De vrijgekomen middelen worden als volgt verdeeld:

1° in het begrotingsjaar 2022: op basis van het aantal verworven studiepunten in het academiejaar 2019-2020 van de educatieve masteropleidingen voor kunstvakken in de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst en Muziek en podiumkunsten indien de student reeds in het bezit is van een masterdiploma in hetzelfde studiegebied en van de verworven studiepunten in de educatieve masteropleidingen voor kunstvakken in het studiegebied Audiovisuele en beeldende kunst, met uitzondering van de verworven studiepunten die meegerekend worden voor het vaststellen van de financieringspunten FPi-output, vermeld in artikel III.13, §9;

2° in het begrotingsjaar 2023: op basis van het gemiddeld aantal verworven studiepunten over de academiejaren 2019-2020 en 2020-2021 van de educatieve masteropleidingen voor kunstvakken in de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst en Muziek en podiumkunsten indien de student reeds in het bezit is van een masterdiploma in hetzelfde studiegebied en van de verworven studiepunten in de educatieve masteropleidingen voor kunstvakken in het studiegebied Audiovisuele en beeldende kunst, met uitzondering van de verworven studiepunten die meegerekend worden voor het vaststellen van de financieringspunten FPi-output, vermeld in artikel III.13, §9;

3° vanaf het begrotingsjaar 2024: op basis van het gemiddeld aantal verworven studiepunten over de academiejaren t-5/t-4 tot en met t-3/t-2 van de educatieve masteropleidingen voor kunstvakken in de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst en Muziek en podiumkunsten indien de student reeds in het bezit is van een

masterdiploma in hetzelfde studiegebied en van de verworven studiepunten in de educatieve masteropleidingen voor kunstvakken in het studiegebied Audiovisuele en beeldende kunst, met uitzondering van de verworven studiepunten die meegerekend worden voor het vaststellen van de financieringspunten FPi-output, vermeld in artikel III.13, §9.

§3. Het bedrag, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, volgt de evolutie van VOWhko overeenkomstig de bepalingen vermeld in artikel III.6.

§4. Vanaf het begrotingsjaar 2022 wordt het bedrag, vermeld in paragraaf 1, vierde lid, jaarlijks met 1/3de afgebouwd. Het vrijgekomen bedrag wordt toegevoegd aan VOWhbo.".

Art. 173. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt een artikel III.33/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. III.33/1. §1. Een centrum voor volwassenenonderwijs dat specifieke lerarenopleidingen aanbiedt tot en met het academiejaar 2018-2019 en een of meerdere hogescholen en een of meerdere universiteiten die lerarenopleidingen aanbieden sluiten een overeenkomst waarin ten minste afspraken gemaakt worden over de overdracht, de terbeschikkingstelling en het gebruik van infrastructuur en onroerende goederen, de overdracht van personeelsleden.

De hogescholen en universiteiten waarmee een centrum voor volwassenenonderwijs een overeenkomst heeft afgesloten sluiten onderling een overeenkomst over de verdeling van de middelen afkomstig van het centrum voor volwassenenonderwijs en over de verdeling van de personeelsleden.

§2. De hogescholen en universiteiten waarmee een centrum voor volwassenenonderwijs een overeenkomst heeft gesloten als vermeld in paragraaf 1, ontvangen samen de volgende middelen:

1° in het begrotingsjaar 2019: 1/3 van de gegenereerde middelen voor de specifieke lerarenopleidingen voor het schooljaar 2018-2019 in het desbetreffende centrum voor volwassenenonderwijs;

2° in de begrotingsjaren 2020 tot en met 2026: de gegenereerde middelen voor de specifieke lerarenopleidingen voor het schooljaar 2018-2019 in het desbetreffende centrum voor volwassenenonderwijs.

De gegenereerde middelen, vermeld in punt 1° en 2°, zijn het aantal leraarsuren voor de specifieke lerarenopleidingen in het desbetreffende centrum voor volwassenenonderwijs voor het schooljaar 2018-2019, berekend conform de artikelen 98 en 99 van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs, vermenigvuldigd met 100,08 euro. Dit bedrag van 100,08 euro wordt aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex. De referentiedatum voor de aanpassing is 1 september 2017.

De gegenereerde middelen worden vanaf het begrotingsjaar 2020 geïndexeerd aan de hand van de indexformule, vermeld in artikel III.5, §9.

§3. De middelen, vermeld in paragraaf 2, worden verdeeld onder de universiteiten en hogescholen die een overeenkomst, als vermeld in paragraaf 1, 1ste lid, hebben afgesloten, op basis van een percentage dat in de overeenkomst is vastgelegd. Dat percentage wordt meegedeeld aan de bevoegde dienst van de Vlaamse overheid. De betrokken hogescholen en universiteiten kunnen dit percentage jaarlijks aanpassen.

De overeenkomst, vermeld in paragraaf 1, 2de lid, bevat ook een regeling indien het aandeel van de overgekomen personeelsleden, uitgedrukt in voltijdse

eenheden, van de partners in de overeenkomst niet overeenkomt met de verdeling van de financiële middelen, vermeld in het eerste lid.

§4. Vanaf het begrotingsjaar 2027 worden de middelen, vermeld in paragraaf 2, eerste lid, 2°, afgebouwd. De vrijgekomen middelen worden toegevoegd aan VOWhbo, VOWprof2014, VOWun2014 en de aanvullende middelen, vermeld in artikel III.33, §2, op basis van het aandeel diploma's uitgereikt in de academiejaren 2020-2021 tot en met 2024-2025 van respectievelijk:

1° de educatieve graduaatsopleiding voor secundair onderwijs, vermeld in artikel II.112;
2° het verkorte traject van de educatieve bacheloropleiding voor secundair onderwijs, vermeld in artikel II.113, §4;
3° het verkorte traject van de educatieve masteropleiding voor secundair onderwijs, vermeld in artikel II.114, §5;
4° het verkorte of consecutieve traject van de educatieve masteropleiding voor kunstvakken, vermeld in artikel II.114, §5 en §6.".

Art. 174. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt een artikel III.42/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. III.42/1. §1. Bij de overdracht van HBO5-opleidingen van een of meer centra voor volwassenenonderwijs aan een hogeschool in het academiejaar 2019-2020 ontvangt die hogeschool vanaf het begrotingsjaar 2019 daarvoor de volgende middelen:
1° in het begrotingsjaar 2019: 1/3 van de gegenereerde middelen voor de HBO5-opleidingen voor het schooljaar 2018-2019 in het desbetreffende centrum voor volwassenenonderwijs;
2° in de begrotingsjaren 2020 en 2021: de gegenereerde middelen voor de HBO5-opleidingen voor het schooljaar 2018-2019 in het desbetreffende centrum voor volwassenenonderwijs.

De gegenereerde middelen, vermeld in punt 1° en 2°, zijn het aantal leraarsuren voor de HBO5-opleidingen in het desbetreffende centrum of centra voor volwassenenonderwijs voor het schooljaar 2018-2019, berekend conform de artikelen 98 en 99 van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs, vermenigvuldigd met 98,39 euro. Dit bedrag van 98,39 euro wordt aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex. De referentiedatum voor de aanpassing is 1 september 2017.

§2. De middelen vermeld in paragraaf 1, 2°, worden cumulatief vermenigvuldigd met het volgende percentage:
1° voor het begrotingsjaar 2020: het percentage van de evolutie tussen het aantal lestijden waarvoor werd ingeschreven gedeeld door 12 van het schooljaar 2018-2019 en het aantal lestijden waarvoor werd ingeschreven gedeeld door 12 van het schooljaar 2017-2018 van de betrokken centra voor volwassenenonderwijs;
2° voor het begrotingsjaar 2021: het percentage van de evolutie tussen het aantal opgenomen studiepunten van het academiejaar 2019-2020 in de hogeschool en het aantal lestijden waarvoor werd ingeschreven gedeeld door 12 van het schooljaar 2018-2019 van de betrokken centra voor volwassenenonderwijs;
3° voor het begrotingsjaar 2022: het percentage van de evolutie tussen het aantal opgenomen studiepunten in de graduaatsopleidingen van het academiejaar 2020-2021 en het aantal opgenomen studiepunten van het academiejaar 2019-2020 in de hogeschool;
4° voor de begrotingsjaren 2023 en 2024 monitort de Vlaamse Regering budgettaire effecten van de open-end financiering van de graduaatsopleidingen tweemaal per jaar in functie van begrotingsopmaak en

begrotingscontrole. Op basis van deze monitoring kan de regering ingrijpen in het groeimechanisme om deze effecten onder controle te houden en eventueel beslissen om over te stappen op een budgetbeheersbaar financieringssysteem.

§3. De middelen vermeld in paragraaf 1 worden vanaf het begrotingsjaar 2020 geïndexeerd aan de hand van de indexformule, vermeld in artikel III.5, §9.

§4. Vanaf het begrotingsjaar 2022 worden de middelen, berekend overeenkomstig paragraaf 1, 2 en 3 jaarlijks met 1/3de afgebouwd. De vrijgekomen middelen worden toegevoegd aan het variabel onderwijsdeel voor de graduaatsopleidingen VOWhbo, vermeld in artikel III.5.".

Art. 175. Aan artikel III.55 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 18 december 2015 en 17 juni 2016, wordt een paragraaf 6 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§6. In afwijking van paragraaf 3 is het bedrag van de werkingstoelage van een hogeschool in het begrotingsjaar 2020 gelijk aan het conform artikel III.5, §9, geïndexeerde bedrag van de werkingsuitkering dat de hogeschool ontvangen heeft in het begrotingsjaar 2019. Dit bedrag wordt in het begrotingsjaar 2020 toegevoegd aan het bedrag dat de hogescholen ontvangen van de centra voor volwassenenonderwijs, zoals vermeld in artikel III.42/1.".

Art. 176. Aan artikel III.67,§1, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt een vierde lid toegevoegd dat luidt als volgt:

"In het begrotingsjaar 2019 wordt een bedrag van 163.719 euro toegevoegd aan het bedrag van de sociale toelage van de universiteiten en een bedrag van 803.211 euro aan het bedrag van de sociale toelage van de hogescholen. Vanaf het begrotingsjaar 2020 worden deze bedragen verhoogd tot respectievelijk 491.157 euro jaarlijks toe te voegen aan het bedrag van de sociale toelage van de universiteiten en 2.409.632 euro, jaarlijks toe te voegen aan het bedrag van de sociale toelage van de hogescholen.".

Art. 177. In artikel III.68 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2016, wordt het vierde lid vervangen door wat volgt:

"De opgenomen studiepunten in een hogeschool voor het begrotingsjaar t, vermeld in dit artikel, zijn het gemiddelde aantal studiepunten over de academiejaren t-7/t-6 tot en met t-3/t-2 waarvoor studenten onder diplomacontract zich hebben ingeschreven voor een graduaatsopleiding of een initiële bachelor- of masteropleiding in de desbetreffende hogeschool.".

Art. 178. Artikel III.69 van dezelfde codex wordt opgeheven.

Art. 179. In artikel IV.32, §1, van dezelfde codex wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Hogescholen die met ingang van het academiejaar 2019-2020 opleidingen van het hoger beroepsonderwijs aanbieden kunnen tot en met het begrotingsjaar 2025 op gemotiveerde wijze afwijken van de in de eerste alinea bedoelde variatie.".

Art. 180. In deel 5, titel 1, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt een hoofdstuk 4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Hoofdstuk 4. Overname personeel volwassenenonderwijs".

Art. 181. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt in hoofdstuk 4, ingevoegd bij artikel 180, een artikel V.79/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. V.79/1. §1. Als na de stopzetting van een specifieke lerarenopleiding aan een centrum voor volwassenenonderwijs de financiering voor die opleiding deels naar een universiteit overgaat, kan die universiteit met ingang van 1 september 2019 personeelsleden overnemen zonder openbare vacature en vergelijkende selectieprocedure, voor zover deze personeelsleden vermeld zijn op de lijst bedoeld in artikel 103terdecies, §1, eerste lid, 2° en 3°, van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs of artikel 84vicies ter, §1, eerste lid, 2° en 3°, van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs:

1° een lid van het onderwijzend personeel dat aan de specifieke lerarenopleiding verbonden is;

2° een lid van het bestuurs- en ondersteunend personeel dat verbonden is aan het centrum voor volwassenenonderwijs dat de specifieke lerarenopleiding aanbiedt.

§2. De overgenomen personeelsleden worden ingeschaald in een graad van het academisch of het administratief en technisch personeel, rekening houdend met het minimaal vereiste bekwaamheidsbewijs.

Voor de beoordeling van het vereiste bekwaamheidsbewijs, vermeld in het eerste lid, gelden, voor de personeelsleden, vermeld in paragraaf 1, 1°, de bepalingen uit artikel 7 van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juni 1989 betreffende de bekwaamheidsbewijzen, de salarisschalen, het prestatiestelsel en de bezoldigingsregeling in het secundair onderwijs.

De overgenomen personeelsleden verkrijgen in de salarisschaal die verbonden is aan hun graad, ten minste het jaarsalaris dat gelijk is aan of onmiddellijk hoger is dan het jaarsalaris tegen 100% dat ze kregen aan het centrum voor volwassenenonderwijs.

§3. Een overname en inschaling zijn alleen mogelijk met de instemming van het betrokken personeelslid.".

Art. 182. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt in hetzelfde hoofdstuk 4 een artikel V.79/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. V.79/2. §1. Als er door de vrijwillige overname van personeelsleden, vermeld in artikel V.79/1, §1, 1°, minder personeelsleden van de specifieke lerarenopleiding, uitgedrukt in voltijdse eenheden, naar de universiteit overgaan dan het percentage vastgesteld voor de universiteit overeenkomstig artikel III.33/1, §3, kan de universiteit vanaf 1 oktober 2019 personeelsleden tewerkstellen die conform artikel V.206/1 naar een hogeschool overgegaan zijn.

De tewerkstelling, vermeld in het eerste lid, verloopt op een van de volgende wijzen:

1° via een opname in het integratiekader als vermeld in deel 5, titel 1, hoofdstuk 3, afdeling 1;

2° via een overeenkomst als vermeld in artikel V.223.

De tewerkstelling, vermeld in het eerste lid, is mogelijk voor het volledige volume van de opdracht van het betrokken personeelslid aan de hogeschool of voor een gedeelte van de opdracht.

§2. De hogeschool naar waar de personeelsleden op grond van artikel V.206/1 overgaan en de universiteit die de tewerkstelling op grond van paragraaf 1 kan

overnemen, sluiten een overeenkomst zoals vermeld in artikel III.33/1, §1. Deze overeenkomst heeft betrekking op alle personeelsleden uit een specifieke lerarenopleiding van een centrum voor volwassenenonderwijs die op grond van artikel V.206/1 naar een hogeschool overgaan. De hogeschool en de universiteit houden bij de toewijzing van de tewerkstelling maximaal rekening met de voorkeur van de betrokken personeelsleden.”.

Art. 183. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt in hetzelfde hoofdstuk 4 een artikel V.79/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. V.79/3. Een personeelslid dat op basis van een in artikel V.79/2, §2 vermelde overeenkomst aan een universiteit of hogeschool tewerkgesteld is, kan tot 1 september 2024 zonder openbare vacature en vergelijkende selectieprocedure overgaan naar de andere hoger onderwijsinstelling. Deze overgang gebeurt via een aanpassing van de overeenkomst tussen de universiteit en hogeschool en is niet mogelijk zonder instemming van het betrokken personeelslid.”.

Art. 184. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt in hetzelfde hoofdstuk 4 een artikel V.79/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. V.79/4. Een universiteit kan, onder de in het besluit van de Vlaamse Regering van 29 april 1992 betreffende de verdeling van betrekkingen, de terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking, de reaffectatie, de wedertewerkstelling en de toekenning van een wachtgeld of wachtgeldtoelage bepaalde voorwaarden, een lid van het bestuurs- en ondersteunend personeel, vermeld in artikel V.79/1, §1, 2°, tewerkstellen, dat aan het centrum voor volwassenenonderwijs ter beschikking gesteld is wegens ontstentenis van betrekking.”.

Art. 185. Aan artikel V.110, §2, van dezelfde codex, wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Wanneer het hogeschoolbestuur een einde maakt aan de aanstelling van een personeelslid dat met toepassing van artikel V.206/1 naar de hogeschool overgegaan is, wordt voor het bepalen van de opzeggingstermijn ook rekening gehouden met de dienstanciënniteit die het personeelslid in het hoger beroepsonderwijs of de specifieke lerarenopleiding aan het centrum voor volwassenenonderwijs opgebouwd heeft.”.

Art. 186. Aan artikel V.111, §1, eerste lid, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt een punt 8° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“8°. wanneer een personeelslid dat met toepassing van artikel V.206/1, eerste lid, 1°, overgekomen is van een centrum voor volwassenenonderwijs naar een centrum terugkeert met toepassing van artikel 31, §5 van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs of artikel 45, §5 van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs.”.

Art. 187. In deel 5, titel 2, hoofdstuk 4, afdeling 2, van dezelfde codex, worden de bestaande artikelen V.204 tot en met V.206 ondergebracht in een nieuwe onderafdeling 1 waarvan het opschrift luidt als volgt:

“Onderafdeling 1. Omvorming tot professionele bachelor”.

Art. 188. Aan deel 5, titel 2, hoofdstuk 4, afdeling 2, van dezelfde codex, wordt een onderafdeling 2 toegevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling 2. Overname HBO5 of SLO.".

Art. 189. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt in onderafdeling 2, ingevoegd bij artikel 188, een artikel V.206/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. V.206/1. Een hogeschool die de onderwijsbevoegdheid van een opleiding van het hoger beroepsonderwijs of een deel van de financiële middelen voor een stopgezette specifieke lerarenopleiding overneemt, neemt met ingang van 1 september 2019 de leden van het onderwijzend personeel met een ambt binnen de overgenomen opleiding over, voor zover deze personeelsleden vermeld zijn op de lijst bedoeld in artikel 103terdecies, §1, eerste lid, 1° en 2°, van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs of artikel 84vicies ter, §1, eerste lid, 1° en 2°, van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs:

1° de benoemde personeelsleden die op 31 december 2018 benoemd zijn bij het centrum voor volwassenenonderwijs;

2° de personeelsleden die op 31 december 2018 met een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur in een vacante betrekking aangesteld zijn.

De overgenomen personeelsleden worden vanaf het moment dat ze overgenomen zijn door de hogeschool personeelsleden van de hogeschool, betaald met de werkingsuitkeringen van de hogeschool in kwestie.

De hogeschool treedt ten opzichte van de overgenomen personeelsleden vanaf 1 september 2019 in de rechten en verplichtingen van het centrum voor volwassenenonderwijs dat voor de overname de betrokken personeelsleden tewerkstelde. In deze overdracht zijn alle rechten en verplichtingen verbonden aan hangende en toekomstige procedures inbegrepen.".

Art. 190. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt in dezelfde onderafdeling 2 een artikel V.206/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. V.206/2. §1. De hogeschool neemt op 1 september 2019 de vastbenoemde personeelsleden, vermeld in artikel V.206/1, eerste lid, 1°, over voor de omvang van de betrekking waarvan zij op 31 december 2018 titularis zijn. De hogeschool neemt de tijdelijke personeelsleden, vermeld in artikel V.206/1, eerste lid, 2°, over voor de omvang van de betrekking waarvan deze personeelsleden op 30 juni 2019 titularis zijn.

§2. De benoemde personeelsleden behouden na de overname door de hogeschool hun vaste benoeming. De tijdelijke personeelsleden krijgen bij de overname een aanstelling van onbepaalde duur.

In afwijking van het tweede lid kan de hogeschool de personeelsleden die op 30 juni 2019 een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur hebben, bij de overname benoemen. Een benoeming is alleen mogelijk als het personeelslid daarom verzoekt.

Artikel IV.28 van deze codex is niet van toepassing.".

Art. 191. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt in dezelfde onderafdeling 2 een artikel V.206/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. V.206/3. De personeelsleden van het onderwijzend personeel die conform artikel V.97/3, tweede lid, aan een universiteit tewerkgesteld worden via een

opname in het integratiekader, worden vanaf 1 oktober 2019 opgenomen in de lijst, vermeld in artikel V.209.”.

Art. 192. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt in dezelfde onderafdeling 2 een artikel V.206/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. V.206/4. Een hogeschool die de onderwijsbevoegdheid van een opleiding van het hoger beroepsonderwijs of een deel van de financiële middelen voor een stopgezette specifieke lerarenopleiding overneemt, kan met ingang van 1 september 2019 personeelsleden overnemen zonder openbare vacature en vergelijkende selectieprocedure, voor zover deze personeelsleden vermeld zijn op een lijst bedoeld in artikel 103terdecies van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs of artikel 84vicies ter van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs:

1° een lid van het onderwijzend personeel dat verbonden is aan een overgenomen opleiding en dat niet onder de toepassing van artikel V.206/1 valt;

2° een lid van het bestuurs- en ondersteunend personeel dat verbonden is aan het centrum voor volwassenenonderwijs waaraan de overgenomen opleiding verbonden is.”.

Art. 193. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt in dezelfde onderafdeling 2 een artikel V.206/5 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. V.206/5. De personeelsleden die conform deze onderafdeling overgenomen zijn door een hogeschool, vallen onder de rechtspositie en de bezoldigingsregeling van de personeelsleden van de hogescholen.

De personeelsleden worden ingeschaald in een ambt uit groep 1 van het onderwijzend personeel of van het administratief en technisch personeel, rekening houdend met het minimaal vereiste bekwaamheidsbewijs.

De personeelsleden verkrijgen in de salarisschaal die verbonden is aan hun ambt, ten minste het jaarsalaris dat gelijk is aan of onmiddellijk hoger is dan het jaarsalaris tegen 100% dat ze kregen bij het centrum voor volwassenenonderwijs.”.

Art. 194. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt in dezelfde onderafdeling 2 een artikel V.206/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. V.206/6. In afwijking van artikel V.206/5 gelden voor de personeelsleden die conform deze onderafdeling overgenomen zijn door een hogeschool, de volgende overgangsregelingen:

1° voor de beoordeling van het minimale bekwaamheidsbewijs, vermeld in artikel V.206/5, tweede lid, gelden voor de personeelsleden die bij het centrum voor volwassenenonderwijs in een ambt van het onderwijzend personeel werkten, de bepalingen, vermeld in artikel 7 van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juni 1989 betreffende de bekwaamheidsbewijzen, de salarisschalen, het prestatiestelsel en de bezoldigingsregeling in het secundair onderwijs;

2° als voor de benoeming van een personeelslid een bepaalde anciënniteit vereist is, houdt het hogeschoolbestuur bij tijdelijke personeelsleden die van een centrum voor volwassenenonderwijs overgekomen zijn, ook rekening met de dienstanciënniteit die bij het centrum verworven is binnen een opleiding van het hoger beroepsonderwijs of een specifieke lerarenopleiding;

3° artikel V.170 van deze codex is niet van toepassing op de personeelsleden van het onderwijzend personeel die op 31 augustus 2019 aan de volgende twee voorwaarden voldoen:
a) benoemd zijn voor een voltijdse opdracht bij het centrum voor volwassenenonderwijs of de overnemende hogeschool;
b) een vaste betrekking op de personeelsformatie van respectievelijk de overnemende hogeschool of het centrum voor volwassenenonderwijs hebben.”.

Art. 195. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt in dezelfde onderafdeling 2 een artikel V.206/7 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. V.206/7. Een hogeschool kan, onder de in het besluit van de Vlaamse Regering van 29 april 1992 betreffende de verdeling van betrekkingen, de terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking, de reaffectatie, de wedertewerkstelling en de toekenning van een wachtgeld of wachtgeldtoelage bepaalde voorwaarden, een lid van het bestuurs- en ondersteunend personeel, vermeld in artikel V.206/4, 2°, tewerkstellen, dat aan het centrum voor volwassenenonderwijs ter beschikking gesteld is wegens ontstentenis van betrekking.”.

Art. 196. Aan artikel V.210 van dezelfde codex, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid, 3°, wordt een punt b) toegevoegd, dat luidt als volgt:

“b) de personeelsleden, vermeld in artikel V.220, §2, tweede lid.”;

2° na het tweede lid wordt een nieuw derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van artikel V.209, §1, kan een personeelslid, vermeld in het eerste lid, 3°, b), ook opgenomen worden in het integratiekader van een universiteit die niet de academische opleidingen van die hogeschool geïntegreerd heeft.”.

Art. 197. In artikel V.220, §2, van dezelfde codex, wordt tussen het eerste en het tweede lid een nieuw tweede lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“De personeelsleden die opgenomen zijn in de lijst, vermeld in artikel 103terdecies, §1, eerste lid, 2°, van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991, of artikel 84vicies ter, §1, eerste lid, 2°, van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991, kunnen overgedragen worden naar het integratiekader.”.

Hoofdstuk 8. Slotbepalingen

Art. 198. Het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt opgeheven.

Art. 199. Dit decreet treedt in werking op 1 september 2019, met uitzondering van artikel 11 12, 13, 14, 15, 25, 26, 27, 28, 29, 30, punt 1°, 2° en 4°, artikel 31, 171, 172, 173, 174, 176, 177, 189 en 190, die in werking treden op 1 januari 2019 en artikel 120, dat in werking treedt op de dag die volgt op de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

Brussel, ….

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Onderwijs,

Hilde CREVITS

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 62.785/1
van 22 februari 2018

over

een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap ‘betreffende de uitbouw van de graduaatsopleidingen binnen de hogescholen en de versterking van de lerarenopleidingen binnen de hogescholen en universiteiten’

Op 5 januari 2018 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Onderwijs verzocht binnen een termijn van dertig dagen, verlengd tot 16 februari 2018, een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap 'betreffende de uitbouw van de graduaatsopleidingen binnen de hogescholen en de versterking van de lerarenopleidingen binnen de hogescholen en universiteiten'.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 8 februari 2018. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wilfried VAN VAERENBERGH en Wouter PAS, staatsraden, Johan PUT, assessor, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Brecht STEEN, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 22 februari 2018.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

1. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt ertoe, in beginsel met ingang van 1 september 2019, enerzijds de organisatie van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs, ook graduaatsopleidingen genoemd, – met uitzondering van de opleiding verpleegkunde die wordt aangeboden in de vierde graad van het voltijds secundair onderwijs – toe te vertrouwen aan de hogescholen en anderzijds de specifieke lerarenopleidingen, die structureel en inhoudelijk worden vernieuwd, te integreren in het hoger onderwijs dat wordt verstrekt door de hogescholen en universiteiten. Een en ander heeft tot gevolg dat de centra voor volwassenenonderwijs (CVO's) niet langer deze opleidingen kunnen aanbieden. Voor elk van beide soorten opleidingen regelt het voorontwerp de organisatie van de opleidingen, de financiering ervan alsook de rechtspositie van het personeel van de CVO's die momenteel actief zijn in de lerarenopleidingen en de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs.

Daartoe wordt in de eerste plaats de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013 ingrijpend gewijzigd en wordt ook het decreet van 15 juni 2007 'betreffende het volwassenenonderwijs' gewijzigd. Het decreet van 30 april 2009 'betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs' wordt opgeheven. Om het regelgevend kader in overeenstemming te brengen met deze hervormingen worden daarnaast verschillende wijzigingen aangebracht in beide rechtspositiedecreten[1], in het studiefinancieringsdecreet,[2] in het decreet van 30 april 2009 'betreffende de kwalificatiestructuur' en in de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Algemene opmerking: het wettigheidsbeginsel in onderwijsaangelegenheden (artikel 24, § 5, van de Grondwet)

2. Artikel 24, § 5, van de Grondwet bepaalt dat de inrichting[3], de erkenning of de subsidiëring van het onderwijs door de gemeenschap wordt geregeld door de wet of het decreet.

Volgens de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof [4] drukt artikel 24, § 5, van de Grondwet de wil van de Grondwetgever uit om aan de bevoegde wetgever de zorg voor te behouden een regeling te treffen voor de essentiële aspecten of elementen van het onderwijs, wat de inrichting, erkenning of subsidiëring ervan betreft, doch verbiedt die bepaling niet dat onder bepaalde voorwaarden opdrachten aan andere overheden worden toevertrouwd. Die grondwettelijke bepaling vereist dat de door de decreetgever verleende delegaties alleen betrekking hebben op de tenuitvoerlegging van de door hem vastgestelde beginselen. De

[1] Decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991 en decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991.

[2] Decreet van 8 juni 2007 'betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap'.

[3] De inrichting van een bepaalde vorm van onderwijs sluit de financiering ervan in (*Parl.St.* Senaat BZ 1988, nr. 100-1/2°, 91).

[4] Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof, zie bijvoorbeeld GwH 15 maart 2011, nr. 40/2011, B.6.3, en GwH 12 juni 2012, nr. 72/2012, B.4.

gemeenschapsregering of een andere overheid zou daarmee de onnauwkeurigheid van die beginselen niet kunnen opvangen of onvoldoende omstandige beleidskeuzes niet kunnen verfijnen.

3. In het voorontwerp worden een aantal normatieve machtigingen verleend aan de Vlaamse Regering, in het bijzonder in het kader van de organisatie van de lerarenopleidingen.

3.1. In het ontworpen artikel II.110, § 2, van de Codex Hoger Onderwijs (artikel 106 van het voorontwerp) wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om middelen toe te kennen voor initiatieven die de kwaliteit van de lerarenopleidingen verbeteren of samenwerking tussen lerarenopleidingen bevorderen en om de nadere inhoudelijke, organisatorische en procedurale regels vast te stellen voor de toekenning van de middelen. Uit de memorie van toelichting blijkt duidelijk dat de stellers van het voorontwerp een subsidiëringsmechanisme voor ogen hebben. Gelet op de aard van de te subsidiëren initiatieven en het feit dat de subsidies worden toegekend aan hogescholen, universiteiten of ambtshalve geregistreerde instellingen, kan niet betwist worden dat deze regeling betrekking heeft op de subsidiëring van het onderwijs.

De ontworpen bepaling regelt weliswaar de doelstellingen waaraan de te subsidiëren initiatieven moeten beantwoorden alsook de mogelijke bestemmingen van de subsidiëring, maar laat voor het overige een grote vrijheid aan de Vlaamse Regering om de inhoud van de subsidiëring nader te regelen. Aangezien het ontwerpdecreet op dat punt nauwelijks richtinggevende criteria heeft vastgelegd, lijkt de Vlaamse Regering niet anders te kunnen dan de onvoldoende omstandige gemaakte beleidskeuze verder te verfijnen. De bepaling is aldus niet in overeenstemming met artikel 24, § 5, van de Grondwet. De machtiging aan de Vlaamse Regering moet nader worden omschreven.

3.2. In het ontworpen artikel II.113, § 2, van de Codex Hoger Onderwijs (artikel 110 van het voorontwerp) wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om een lijst van onderwijsvakken vast te leggen die hogescholen mogen aanbieden binnen de educatieve bacheloropleidingen (artikel 110). Hierbij wordt geen enkel richtinggevend criterium meegegeven aan de Vlaamse Regering. Ook uit de algemene samenhang van de bestaande regelgeving volgt geen beperking van de beslissingsruimte van de Vlaamse Regering. Het komt aldus de Vlaamse Regering toe om naar eigen goeddunken[5] het aantal en de soorten educatieve bacheloropleidingen te bepalen, weliswaar binnen het kader van de door de Vlaamse Regering vastgestelde basiscompetenties (zie artikel 102 van het voorontwerp) en binnen de bij decreet bepaalde studieomvang. Gelet op het feit dat er geen enkel richtinggevend criterium wordt bepaald, bijv. aansluiting bij de vakken van het secundair onderwijs, staat die bepaling op gespannen voet met artikel 24, § 5, van de Grondwet.[6]

3.3. Eenzelfde opmerking kan worden gemaakt over de machtiging in het ontworpen artikel II.114, § 2, van de Codex Hoger Onderwijs aan de Vlaamse Regering om vast te leggen welke educatieve masteropleidingen de betrokken instellingen kunnen aanbieden (artikel 111 van

[5] Op dit ogenblik worden de onderwijsvakken bij decreet vastgelegd, nl. in artikel II.110, § 3, van de Codex Hoger Onderwijs.

[6] Vgl. RvS 2 februari 1990, nr. 34.237, *vzw O.T.O.*, *Arr. R.v.St.* 1989, z.p., weliswaar in de context van de studierichtingen in het secundair onderwijs.

het voorontwerp). De Vlaamse Regering is aan geen enkel criterium gebonden. Ook deze machtiging moet nader worden omschreven.

3.4. In het ontworpen artikel II.400 van de Codex Hoger Onderwijs wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om een bijkomende kwaliteitscontrole te organiseren voor alle educatieve opleidingen (artikel 161 van het voorontwerp). Indien deze machtiging wordt begrepen als een machtiging om een bijkomende controle te organiseren, maar niet om bijkomende kwaliteitsvereisten op te leggen, is ze aanvaardbaar. Met het oog daarop verdient het aanbeveling het doel en de aard van de controle in de tekst nader aan te geven.

4. In verschillende bepalingen van het voorontwerp, o.m. in de artikelen 99, 103, 109, 181, 184, 194 en 195, wordt verwezen naar bepalingen uit besluiten van de Vlaamse Regering. Verwijzen naar teksten van lager hiërarchisch niveau is af te raden, omdat dit problemen kan doen ontstaan bij wijziging van die lagere teksten.[7] Uit de rechtspraak van het Grondwettelijk hof blijkt inderdaad dat in een aan de formele wetgeving voorbehouden aangelegenheid, hetgeen *in casu* het geval is gelet op artikel 24, § 5, van de Grondwet, een verwijzing naar een "lagere" rechtsnorm impliceert dat die norm in die zin dient te worden geïnterpreteerd dat wordt verwezen naar de "lagere" norm zoals hij van toepassing was op de datum van de totstandkoming van de "hogere" norm.[8] Voor zover de verwijzing gebeurt in de context van een overgangsregeling die slechts één maal moet worden toegepast, lijkt die werkwijze echter aanvaardbaar.

Algemene opmerking: de actieve onderwijsvrijheid (artikel 24, § 1, eerste lid, van de Grondwet)

5.1. De ontworpen regeling heeft tot gevolg dat de centra voor volwassenenonderwijs niet langer graduaatsopleidingen en lerarenopleidingen kunnen aanbieden. Daardoor kunnen deze centra enkel nog secundair volwassenenonderwijs aanbieden.

Wat de graduaatsopleidingen betreft, worden de CVO's verplicht om de betrokken opleidingen over te dragen aan een welbepaalde hogeschool en om "naar aanleiding van d[i]e overdracht" een overeenkomst te sluiten (artikel 153 van het voorontwerp – ontworpen artikel II.394, § 2, tweede lid, van de codex hoger onderwijs).

De CVO's worden eveneens verplicht de specifieke lerarenopleidingen over te dragen aan een hogeschool of universiteit (artikel 160 van het voorontwerp). De CVO's moeten met betrekking tot deze overdracht een overeenkomst sluiten met een of meerdere hogescholen en/of meerdere universiteiten (artikel 173 van het voorontwerp). De betrokken hogescholen en universiteiten moeten ook onderling een overeenkomst sluiten over de verdeling van de middelen en het personeel afkomstig van het CVO.

[7] In gelijkaardige zin adv.RvS 27.612/1 van 30 april 1998 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 14 juli 1998 'houdende diverse maatregelen met betrekking tot het secundair onderwijs en tot wijziging van het decreet basisonderwijs', *Parl.St.* Vl.Parl. 1997-98, nr. 1058/1, opmerking 6.

[8] Zie ook GwH 20 november 2008, nr. 159/2008, B.4.2 en GwH 1 september 2008, nr. 126/2008, B.6.

5.2. De ontworpen regeling bepaalt niet uitdrukkelijk dat de CVO's, de hogescholen en de universiteiten vrij kiezen met welke andere instellingen ze dergelijke overeenkomsten inzake de overdracht sluiten. De verwijzing naar de te sluiten overeenkomsten lijkt echter wel vrijwilligheid en instemming van de betrokken instellingen in te houden.

Voor de nieuwe onderwijsbevoegdheden van de hogescholen voor de graduaatsopleidingen, gaat het voorontwerp uit van de intentieverklaringen voor de overdracht van de opleidingen die door de centra voor volwassenenonderwijs en de hogescholen worden ondertekend. Uit de formulering in de artikelen 15 en 29 van het voorontwerp, lijkt te moeten worden afgeleid dat de betrokken hogeschool met deze intentieverklaring moet instemmen ("… de hogeschool waarmee het centrum een intentieverklaring over die opleiding afgesloten heeft").

6. Artikel 24, § 1, eerste lid, van de Grondwet waarborgt de vrijheid van onderwijs die voor privépersonen het vermogen impliceert om naar eigen inzicht onderwijs in te richten en te laten verstrekken, zowel naar de vorm als naar de inhoud van dat onderwijs.

De bij die bepaling gewaarborgde vrijheid is evenwel niet onbegrensd en staat niet eraan in de weg dat de decreetgever, met het oog op het algemeen belang en het verzekeren van de kwaliteit van het met overheidsmiddelen verstrekt onderwijs, "maatregelen neemt die op de onderwijsinstellingen van algemene toepassing zijn"[9] of bepaalde voorwaarden oplegt, bijvoorbeeld voorwaarden van financiering en subsidiëring,[10] die de vrijheid van onderwijs beperken. Dergelijke maatregelen kunnen als dusdanig niet worden beschouwd als een inbreuk op de vrijheid van onderwijs. Dit zou wel het geval zijn wanneer zou blijken dat de concrete beperkingen die aan die vrijheid worden gesteld, niet adequaat of onevenredig zouden zijn ten aanzien van het nagestreefde doel.[11]

7. De verplichting voor de CVO's, onder meer uitgedrukt in de artikelen 153 en 160 van het voorontwerp, om bepaalde opleidingen over te dragen, kan, gelet op artikel 24, § 1, van de Grondwet niet als zodanig worden opgelegd, tenzij in het kader van de financiering en subsidiëring, waarbij bepaalde opleidingen niet langer betoelaagd wordt. Het verdient de voorkeur dat de tekst van het voorontwerp of de toelichting erbij, dit duidelijker zou aangegeven.[12]

Voor de beperking van het recht op betoelaging van de CVO's zal een objectieve en redelijke verantwoording dienen te bestaan,[13] alsook voor de in die beperking besloten

[9] Bijv. GwH 18 april 2001, nr. 49/2001, B.8.

[10] GwH 21 april 2016, nr. 53/2016, B.22.3.2.

[11] Zie bijv. GwH 23 februari 2005, nr. 44/2005.

[12] Adv.RvS 35.979/1 van 30 oktober 2003 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 19 maart 2004 'betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen', *Parl.St*. Vl.Parl. 2003-04, nr. 1960/1, 197.

[13] "De door artikel 24, § 1, eerste en tweede lid, van de Grondwet gewaarborgde onderwijsvrijheid onderstelt, wil ze niet louter theoretisch zijn, dat de inrichtende machten die niet rechtstreeks afhangen van de gemeenschap onder bepaalde voorwaarden aanspraak kunnen maken op subsidiëring vanwege de gemeenschap. Het recht op subsidiëring vindt zijn beperking, enerzijds, in het vermogen van de gemeenschap om de subsidiëring te laten afhangen van

ongelijke behandeling. In de memorie van toelichting wordt verantwoord waarom het nodig is dat de lerarenopleidingen en graduaatsopleidingen uitsluitend aan de hogescholen en universiteiten worden aangeboden. Onder voorbehoud van hetgeen *sub* 10.2 over de Evangelische Theologische Faculteit te Heverlee wordt opgemerkt, komt die verantwoording niet als onredelijk voor.

8. Aangezien de CVO's op deze wijze verplicht worden opleidingen over te dragen, rijst de vraag of de CVO's de mogelijkheid hebben – of de mogelijkheid hebben gehad – om de opleidingen over te dragen aan een instelling die overeenstemt met hun pedagogisch project.[14] Daarnaast rijst de vraag in welke mate de onderwijsinstellingen van het hoger onderwijs – de universiteiten en hogescholen – vrij kunnen beslissen of zij bepaalde opleidingen overnemen.

De vrijheid van onderwijs houdt immers, voor vrije onderwijsinstellingen, het recht in om onderwijs te organiseren dat zijn eigenheid vindt in een bepaalde godsdienstige, filosofische of onderwijskundige opvatting.

9. De tekst van het voorontwerp is niet voldoende duidelijk op dit vlak. Het voorontwerp laat niet toe te beoordelen of de beperking aan de onderwijsvrijheid niet als onevenredig moet worden beschouwd, in het bijzonder indien de betrokken instellingen verplicht zouden worden opleidingen over te dragen aan of over te nemen van instellingen waarvan het pedagogisch project onverzoenbaar is met hun eigen pedagogisch project.

Zo zouden de bepalingen van het voorontwerp (artikelen 82 tot 99) waarin de onderwijsbevoegdheid aan de hogescholen wordt toegewezen de indruk kunnen wekken dat de instellingen niet over de vrije keuze beschikken om de onderwijsbevoegdheid over te nemen. In de memorie van toelichting wordt hierover evenwel gesteld dat de uitbreiding van de onderwijsbevoegdheid gebeurd is "op basis van de intentieverklaringen voor de overdracht van de opleidingen die door de centra voor volwassenenonderwijs en de hogescholen werden ondertekend".

Hoewel dat niet zo duidelijk uit de teksten blijkt, hebben de betrokken instellingen klaarblijkelijk een intentieverklaring ondertekend,[15] zodat niet moet worden aangenomen dat de CVO's enerzijds en de hogescholen en universiteiten anderzijds verplicht moeten samenwerken in het kader van een samenwerking waarover zij niet mee hebben kunnen beslissen. Het verdient evenwel aanbeveling om minstens in de memorie van toelichting deze stap in de procedure nader te omschrijven, zodat er duidelijkheid ontstaat over de vraag of de instellingen in alle vrijheid hun partners hebben kunnen kiezen. De stellers van het voorontwerp dienen op dit punt de nodige verduidelijking aan te brengen, op zijn minst in de memorie van toelichting.

---

vereisten van algemeen belang, zoals onder meer die van een behoorlijke onderwijsverstrekking, van bepaalde schoolbevolkingsnormen, en van gelijke toegang tot het onderwijs, anderzijds, in de noodzakelijkheid om de beschikbare financiële middelen te spreiden over de onderscheiden opdrachten van de Gemeenschap" (zie onder meer GwH 2 april 1992, nr. 25/92, 4.B.2 en GwH 15 juli 1998, nr. 85/98, B.3.7).

[14] Uit de artikelen 11 en 25 van het voorontwerp blijkt dat met de hypothese van de overdracht tussen vrije onderwijsinstellingen en instellingen van het officieel of het gemeenschapsonderwijs, uitdrukkelijk rekening gehouden wordt.

[15] Een tabel van welke instellingen met elkaar zo'n overeenkomst hebben gesloten, werd door de gemachtigde ter beschikking gesteld.

10. Ook al zou aldus voldoende gewaarborgd zijn dat de betrokken instellingen (CVO's, hogescholen en universiteiten) over voldoende vrijheid beschikken om te beslissen aan welke instellingen de opleidingen worden overgedragen, toch moet op de volgende specifieke problemen gewezen worden.

10.1.1. Uit artikel 189 (ontworpen artikel V.206/1) in samenhang met de artikelen 11 e.v. resp. 25 e.v. van het voorontwerp, vloeit voort dat de hogescholen in bepaalde gevallen, i.t.t. de universiteiten, verplicht worden om bepaalde personeelsleden van CVO's waarmee een overeenkomst is gesloten, over te nemen.

Volgens het Grondwettelijk Hof impliceert de vrijheid van onderwijs de vrijheid, voor de inrichtende macht, om het personeel te kiezen dat wordt tewerkgesteld met het oog op de verwezenlijking van de eigen onderwijsdoelstellingen. Zij verzet zich er niet tegen dat de bevoegde wetgever daaraan beperkingen aanbrengt, met name om de kwaliteit van het onderwijs te waarborgen, op voorwaarde dat die beperkingen redelijkerwijze verantwoord en evenredig zijn met het doel en de gevolgen van de maatregel.[16]

10.1.2. Wat de personeelsleden betreft die actief zijn in een graduaatsopleiding, houdt de verplichte overgang verband met de doelstelling van het voorontwerp, aangezien de hogeschool die opleiding volledig overneemt.

Wat de personeelsleden betreft die actief zijn in een specifieke lerarenopleiding, is dat verband minder duidelijk. Deze opleidingen gaan over naar universiteiten én hogescholen en zij sluiten over de verdeling van de middelen een overeenkomst. Het voorontwerp waarborgt evenwel niet dat er een evenwicht bestaat tussen de verdeling van de financiële middelen van de stopgezette CVO-opleiding tussen de hogescholen en de universiteiten enerzijds en het aantal aan de hogeschool overgedragen personeelsleden anderzijds. Een dusdanig onevenwicht tussen de financiële middelen en het door de hogeschool over te nemen personeel, dat door de automatische overgang van het personeel aan de hogeschool kan worden opgedrongen, zou op gespannen voet kunnen staan met de vrijheid van onderwijs en het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel.

10.2. Het ontworpen artikel II.399, § 3, van de Codex Hoger Onderwijs (artikel 160 van het voorontwerp) voorziet in de verplichte afbouw van de specifieke lerarenopleiding van de Evangelische Theologische Faculteit te Heverlee.

Deze onderwijsinstelling is een ambtshalve geregistreerde instelling is (artikel II.1 van de Codex Hoger Onderwijs), die een specifiek pedagogisch project heeft. Op grond van het ontworpen artikel II.110, § 1, van de Codex Hoger Onderwijs (artikel 106 van het voorontwerp) kan ook een ambtshalve geregistreerde instelling een overeenkomst sluiten over de organisatie van de lerarenopleidingen. Aangezien er evenwel in beginsel geen enkele hogeschool of universiteit is die een gelijkaardig pedagogisch project heeft, worden de studenten gedwongen hun lerarenopleiding te voltooien aan een instelling die mogelijk niet aansluit bij hun levensbeschouwelijke opvattingen.

Hierover ondervraagd, verklaarde de gemachtigde het volgende:

[16] Zie bijv. GwH 17 oktober 2007, nr. 132/2007, B.4.2; GwH 1 april 1998, nr. 34/98, B.4.4.

"Volgens de Codex kunnen de twee theologische faculteiten momenteel een lerarenopleiding (SLO) aanbieden. Aangezien de vroegere SLO van de Faculteit voor Protestantse Godgeleerdheid niet voldeed aan de kwaliteitsvereisten, kan op dit ogenblik enkel de Theologische Faculteit Heverlee een lerarenopleiding (SLO) aanbieden. Deze instelling zal dit ook in de toekomst kunnen doen. Dit moet evenwel nog verder decretaal geregeld worden."

Gelet op de bovenvermelde opmerkingen en de toelichting van de gemachtigde, moet het ontworpen artikel II.399, § 3, van de Codex Hoger Onderwijs worden weggelaten.

Algemene opmerking: het gelijkheidsbeginsel in onderwijsaangelegenheden (artikel 24, § 4, van de Grondwet)

11. De ontworpen regeling heeft tot gevolg dat de CVO's, hun personeelsleden, en de hogescholen en universiteiten met nieuwe regels op het vlak van de organisatie en financiering van bepaalde opleidingen hebben te maken. Zowel op vlak van de organisatie van de opleiding, de overgang van het personeel en de financiering van de opleidingen voorziet het ontwerp evenwel in overgangsmaatregelen. Ook studenten en cursisten worden geconfronteerd met nieuwe regels; ook voor hen worden bepaalde overgangsregelingen getroffen.

Een bepaling zou niet strijdig kunnen worden verklaard met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet enkel omdat zij wordt vervangen door een nieuwe regel.[17] Het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie verzet zich niet ertegen dat de wetgever terugkomt op zijn oorspronkelijke doelstellingen om er andere na te streven. In het algemeen trouwens moet de overheid haar beleid kunnen aanpassen aan de wisselende vereisten van het algemeen belang.[18] Het komt derhalve toe aan de bevoegde wetgever, rekening houdend met de beperkte budgettaire armslag waarover hij beschikt, te oordelen of een beleidswijziging, te dezen inzake de organisatie van de lerarenopleidingen en de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs, noodzakelijk is.[19] Het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie is niet geschonden om de enkele reden dat een nieuwe maatregel de berekeningen in de war stuurt van degenen die op het behoud van het vroegere beleid hadden gerekend.[20] Bovendien komt het de regelgever toe de meest geschikte financieringsmechanismen te kiezen met betrekking tot de instellingen die onder zijn bevoegdheidssfeer vallen. Het is niet aan de Raad van State om te oordelen of die keuze opportuun of wenselijk is.

Uit de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof blijkt daarnaast dat indien de wetgever een beleidswijziging noodzakelijk acht, hij vermag te oordelen dat die beleidswijziging

[17] GwH 19 december 2007, nr. 160/2007, B.9.

[18] Zie o.m. GwH 15 mei 1996, nr. 30/96, B.2.13; GwH 9 februari 2005, nr. 29/2005, B.10.2; GwH 19 december 2007, nr. 160/2007, B.9; GwH 17 april 2008, nr. 67/2008, B.4.2; GwH 18 juni 2009, nr. 100/2009, B.5; GwH 16 juli 2009, nr. 115/2009, B.4; GwH 17 september 2009, nr. 141/2009, B.4; GwH 27 januari 2001, nr. 13/2011, B.3; GwH 12 juni 2012, nr. 73/2012, B.5.1.

[19] GwH 15 mei 1996, nr. 30/96, B.2.13; GwH 9 februari 2005, nr. 29/2005, B.10.2; GwH 12 juni 2012, nr. 73/2012, B.5.1.

[20] GwH 15 mei 1996, nr. 30/96, B.2.13; GwH 9 februari 2005, nr. 29/2005, B.10.2; GwH 12 juni 2012, nr. 73/2012, B.5.1.

met onmiddellijke ingang moet worden doorgevoerd en hij in beginsel niet ertoe gehouden is in een overgangsregeling te voorzien. De artikelen 10 en 11 van de Grondwet zijn slechts geschonden indien de overgangsregeling of de afwezigheid daarvan tot een verschil in behandeling leidt waarvoor geen redelijke verantwoording bestaat[21] of indien aan het vertrouwensbeginsel op buitensporige wijze afbreuk wordt gedaan.[22] Dat laatste is het geval wanneer de rechtmatige verwachtingen van een bepaalde categorie van rechtsonderhorigen worden miskend zonder dat een dwingende reden van algemeen belang voorhanden is die het ontbreken van een overgangsregeling kan verantwoorden.[23] Het vertrouwensbeginsel is nauw verbonden met het rechtszekerheidsbeginsel, dat de wetgever verbiedt om zonder objectieve en redelijke verantwoording afbreuk te doen aan het belang van de rechtsonderhorigen om in staat te zijn de rechtsgevolgen van hun handelingen te voorzien.

Er kan worden aangenomen dat de ontworpen regeling niet op buitensporige wijze afbreuk doet aan het vertrouwensbeginsel. De personeelsleden gaan in principe over met de opleiding die wordt overgedragen, of zij kunnen geaffecteerd of gemuteerd worden naar een betrekking in een ambt in het secundair volwassenenonderwijs in dezelfde instelling. Voor de personeelsleden die overgedragen worden bestaat de kans dat de opleiding ruimtelijk op dezelfde plaats wordt aangeboden. Bovendien worden er maatregelen getroffen die waarborgen dat de meeste personeelsleden qua administratief en geldelijk statuut er niet op achteruit gaan. Ook ten aanzien van de andere betrokkenen lijken geen rechtmatige verwachtingen te worden geschonden.

12. Artikel 24, § 4, van de Grondwet herbevestigt voor onderwijszaken het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie. Volgens die bepaling zijn alle inrichtende machten (lees: schoolbesturen), instellingen en personeelsleden gelijk voor de wet of het decreet. Zij moeten derhalve allen op een gelijke manier worden behandeld, tenzij objectieve onderlinge verschillen een andere behandeling redelijk kunnen verantwoorden. In zijn rechtspraak inzake het gelijkheidsbeginsel in onderwijsaangelegenheden heeft het Grondwettelijk Hof er herhaalde malen op gewezen dat om een verschil in behandeling, bijv. tussen onderwijsinstellingen, ten aanzien van de regel van gelijkheid en niet-discriminatie te verantwoorden, het niet voldoende is te wijzen op het bestaan van objectieve verschillen tussen die instellingen. Bovendien moet worden aangetoond dat, ten aanzien van de geregelde aangelegenheid, het aangevoerde onderscheid relevant is om een verschillende behandeling in redelijkheid te verantwoorden.[24]

De decreetgever, die tegelijk wordt geconfronteerd met de wensen van personeelsleden en anderzijds met de wens van de instellingen, beschikt ook in

[21] GwH 26 april 2007, nr. 71/2007, B.7.3.

[22] Zie o.m. GwH 17 april 2008, nr. 67/2008, B.5.2; GwH 18 juni 2009, nr. 100/2009, B.6; GwH 16 juli 2009, nr. 115/2009, B.5; GwH 17 september 2009, nr. 141/2009, B.5; GwH 20 oktober 2009, nr. 163/2009, B.8; GwH 20 januari 2010, nr. 2/2010, B.7; GwH 27 januari 2011, nr. 13/2011, B.4; GwH 8 mei 2013, nr. 63/2013, B.4.1; GwH 8 mei 2014, nr. 80/2014, B.28.3.2.

[23] Zie o.m. GwH 17 april 2008, nr. 67/2008, B.5.2.; GwH 18 juni 2009, nr. 100/2009, B.6; GwH 20 oktober 2009, nr. 163/2009, B.8; GwH 20 januari 2010, nr. 2/2010, B.7; GwH 27 januari 2011, nr. 13/2011, B.4; GwH 8 mei 2013, nr. 63/2013, B.4.1; GwH 8 mei 2014, nr. 80/2014, B.28.3.2.

[24] Zie o.m. GwH 13 juli 2001, nr. 104/2001, B.5; GwH 23 april 2002, nr. 73/2002, B.3; GwH 11 juni 2008, nr. 90/2008, B.5. In dezelfde zin, GwH 21 maart 1995, nr. 27/95, B.5.

onderwijsaangelegenheden over een ruime beoordelingsbevoegdheid om rekening te houden met de diversiteit van de situaties.[25] De Raad van State, afdeling Wetgeving, beschikt niet over voldoende concrete gegevens om te beoordelen of de decreetgever een billijk evenwicht tot stand heeft gebracht tussen de belangen van alle betrokkenen en zijn beoordelingsmarge niet heeft overschreden. Bovendien zijn elk van de bepalingen van het ontwerp die elk een welbepaald verschil in behandeling tot gevolg hebben slechts een onderdeel van een ruimer pakket maatregelen, die overigens een in de tijd gespreide toepassing vinden, op het vlak van de volledige integratie van de graduaatsopleidingen en de lerarenopleidingen in de hogescholen en de universiteiten. Daardoor zou het voorontwerp, wat betreft het in overeenstemming zijn met het gelijkheidsbeginsel, uiteraard in een bredere context moeten worden beoordeeld, een context waarop de Raad van State, afdeling Wetgeving, gelet op de omvang en de complexiteit van het voorontwerp en het beperkte tijdsbestek waarbinnen hij het voorontwerp diende te onderzoeken, geen volledig zicht heeft. De stellers van het voorontwerp dienen er over te waken dat er voor de verschillen in behandeling een passende verantwoording kan worden gegeven.

Artikelsgewijze opmerkingen

Artikel 9

13. Het in artikel 88 van het decreet rechtspositie gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991 in te voegen punt 7° dient op een grammaticaal correcte wijze te worden geformuleerd. Men schrijve: “de weigering van een vastbenoemde lector van een centrum voor volwassenenonderwijs om op 1 september 2009 over te gaan naar een hogeschool, zoals bedoeld in artikel 103*undecies*”.

Eenzelfde opmerking geldt *mutatis mutandis* voor het punt 6° dat bij artikel 21 van het voorontwerp in artikel 62, eerste lid, van het decreet rechtspositie gesubsidieerd onderwijs wordt ingevoegd.

Artikel 10

14. In artikel 10 van het voorontwerp moet in 1° de zinsnede “of artikel 88, 3° en 7°” vervangen worden door de woorden “artikel 88, *eerste lid*, 3° en 7°”. In artikel 10, 2°, moet de verwijzing naar “88, 7°” worden vervangen door “88, eerste lid, 7°”.

Eenzelfde opmerking kan worden gemaakt bij het bij artikel 22 van het voorontwerp gewijzigde artikel 62*bis* van het decreet rechtspositie gesubsidieerd onderwijs en de verwijzing naar artikel 62.

Artikel 11

[25] Vgl. GwH 18 januari 2012, nr. 7/2012, B.14.2. en GwH 12 juni 2012, nr. 72/2012, B.8-B.9.1.

15. In het ingevoegde artikel 103*undecies*, eerste lid, van het decreet rechtspositie gemeenschapsonderwijs, schrijve men “88, eerste lid, 7°” in plaats van “88, 7°”.

Artikel 33

16. Artikel 33, 2°, van het voorontwerp voegt niet enkel een vijfde lid, maar ook een zesde lid toe. Het punt 2° moet in die zin worden aangepast. Bovendien lijkt aldus in artikel 23, § 3, eerste lid, van het decreet van 8 juni 2007 ‘betreffende studiefinanciering in de Vlaamse Gemeenschap’ ook te moeten worden verwezen naar het zesde lid, zodat het punt 1° in die zin moet worden aangepast.

Artikel 41

17. Artikel 20 van het decreet van 15 juni 2007 ‘betreffende het volwassenenonderwijs’ is reeds opgeheven bij artikel IV.18 van het decreet van 9 juli 2010.

Artikel 46

18. Het gewijzigde artikel 39 van het decreet van 15 juni 2007 bevat een opsomming van acht punten, waarvan er slechts zes genummerd zijn, zodat de indruk ontstaat dat artikel 39 ook een tweede en derde lid heeft. Door het gekozen wijzigingsprocedé, waarbij enkel dezelfde tekst als deze die voorkomt in deze twee leden wordt ingevoegd als een 6° en 7°, blijven die twee “leden” evenwel formeel bestaan. Het verdient aanbeveling om die twee leden ook uitdrukkelijk op te heffen of om deze leden uitdrukkelijk om te vormen tot een 6° en 7°. Een andere rechtszekere manier van werken zou er in kunnen bestaan om artikel 39 in zijn geheel te vervangen.

Artikel 90

19. Omwille van de coherentie met de andere bepalingen inzake de onderwijsbevoegdheid dient de onderwijsbevoegdheid in het hoger beroepsonderwijs telkens in punt b) te worden opgenomen als in het studiegebied ook hoger professioneel onderwijs wordt aangeboden, welke onderwijsbevoegdheid dan in punt a) moet worden opgenomen.

Artikel 143

20. Het ingevoegde artikel II.260/1, § 1, eerste lid, van de Codex Hoger onderwijs, bepaalt dat de onderwijstaal in de graduaatsopleidingen het Nederlands is.

Gelet op artikel II.261, § 1, eerste lid, van de Codex Hoger Onderwijs, dat bepaalt dat de onderwijstaal in de hogescholen en universiteiten het Nederlands is, is het ontworpen artikel II.260/1, § 1, eerste lid, evenwel overbodig. Het zou de rechtszekerheid ten goede komen om het bepaalde in artikel II.261, § 1, eerste zin, van de Codex Hoger Onderwijs (en in het

ontworpen artikel II.260/1, § 1, eerste lid), op te nemen in een afzonderlijke bepaling die de onderwijstaal van de instellingen regelt, waarna de onderwijskundige bepalingen inzake de taalregeling in de verschillende opleidingen en de mogelijke afwijkingen volgen.

Artikel 173

21. Het ontworpen artikel III.33/1, § 1, van de Codex Hoger Onderwijs heeft betrekking op de overeenkomst(en) die moet(en) worden gesloten tussen het CVO en de hogescholen of universiteiten waaraan de specifieke lerarenopleidingen worden overgedragen. Die bepaling heeft als zodanig niet uitsluitend betrekking op de financiële middelen. Het verdient aanbeveling om die bepaling, of althans het eerste lid ervan, onder te brengen in de overgangsbepalingen voor de organisatie van de specifieke lerarenopleiding (*cf.* artikel 160 van het ontwerp). Uit die overgangsbepalingen (het ontworpen artikel II.399 van de Codex Hoger Onderwijs) blijkt immers niet, i.t.t. wat het geval is voor de overdacht van de graduaatsopleidingen, dat het CVO een overeenkomst moet sluiten met de universiteit of hogeschool.

Artikel 189

22. Uit de memorie van toelichting valt af te leiden dat de leden van het onderwijzend personeel die vast benoemd zijn of een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur hebben, en die actief zijn in een specifieke lerarenopleiding aan een CVO, automatisch naar een hogeschool overgaan, als ze er niet vrijwillig voor gekozen hebben om naar de universiteit over te stappen (*cf.* artikel 181). In de memorie van toelichting is ook sprake van een vrijwillige overstap naar een hogeschool. Dat het ontworpen artikel V.206/1 een “restbepaling” zou zijn voor het geval het personeelslid geen vrijwillige keuze heeft gemaakt, komt evenwel geenszins duidelijk tot uiting in de tekst. Integendeel, de tekst wekt de indruk dat de betrokken personeelscategorieën te allen tijde personeelslid van een hogeschool worden zonder dat zij een keuze hebben. Het verdient bijgevolg aanbeveling om de onderlinge verhouding tussen het bij artikel 181 ontworpen artikel V.79/1 van de Codex Hoger Onderwijs en het bij artikel 188 ontworpen artikel V.206/1 beter tot uiting te brengen.

Artikel 190

23. In het ontworpen artikel V.206/2, § 2, tweede lid, van de Codex Hoger Onderwijs dient in plaats van “tweede lid” “eerste lid” te worden geschreven.

DE GRIFFIER	DE VOORZITTER
Greet VERBERCKMOES	Marnix VAN DAMME

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 1. Wijzigingen van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991

Art. 2. In artikel 3 van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 oktober 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 35° wordt de zinsnede "of in het volwassenenonderwijs zoals bedoeld in artikel 4 van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs" opgeheven;

2° in punt 36° worden de woorden "en lector in het hoger beroepsonderwijs en de specifieke lerarenopleiding in het volwassenenonderwijs" opgeheven.

Art. 3. Artikel 29bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 23 december 2016, wordt opgeheven.

Art. 4. Aan artikel 31 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 18 mei 1999 en gewijzigd bij de decreten van 14 februari 2003, 30 april 2009, 21 december 2012 en 25 april 2014, worden een paragraaf 5, 6 en 7 toegevoegd, die luiden als volgt:

"§5. In afwijking van paragraaf 1 kan de raad van bestuur een personeelslid dat uiterlijk op 1 september 2017 vast benoemd is in het ambt van lector in een centrum voor volwassenenonderwijs en op diezelfde datum belast is met een coördinatieopdracht, mits zijn akkoord op 1 september 2019 een nieuwe affectatie toewijzen in een vacante betrekking in het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs, op voorwaarde dat dit personeelslid beschikt over een vereist of voldoend geacht bekwaamheidsbewijs voor dat ambt. Als het personeelslid deze affectatie aanvaardt, behoudt het personeelslid voor het volume van de coördinatieopdracht waarvoor hij op 1 september 2017 vast benoemd is in het ambt van lector de salarisschaal verbonden aan het ambt van lector.

In afwijking van paragraaf 1 kan de raad van bestuur een personeelslid dat uiterlijk op 1 september 2017 vast benoemd is in het ambt van lector in een centrum voor volwassenenonderwijs en op diezelfde datum belast is met een coördinatieopdracht, op zijn verzoek op 1 september 2019 een mutatie toewijzen in een vacante betrekking in het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs, op voorwaarde dat dit personeelslid beschikt over een vereist of voldoend geacht bekwaamheidsbewijs voor dat ambt. Als het personeelslid deze mutatie opneemt, behoudt het personeelslid voor het volume van de coördinatieopdracht waarvoor

hij op 1 september 2017 vast benoemd is in het ambt van lector de salarisschaal verbonden aan het ambt van lector.

In afwijking van paragraaf 1 kan de raad van bestuur op 1 september 2020 of op 1 september 2021 een personeelslid op zijn verzoek een mutatie toewijzen in een vacante betrekking in het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs als het personeelslid aan volgende voorwaarden voldoet:

1° het personeelslid is op 1 september 2019 overgegaan naar een hogeschool overeenkomstig de regeling, vermeld in artikel V.206/1 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013;
2° het personeelslid was uiterlijk op 1 september 2017 vast benoemd in het ambt van lector in een centrum voor volwassenenonderwijs en was op diezelfde datum belast met een coördinatieopdracht;
3° het personeelslid beschikt over een vereist of voldoend geacht bekwaamheidsbewijs voor het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs.

Als het personeelslid deze mutatie opneemt, heeft het personeelslid voor het volume van de coördinatieopdracht waarvoor hij op 1 september 2017 vast benoemd was in het ambt van lector in het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs recht op de salarisschaal die verbonden was aan het ambt van lector.

§6. In afwijking van paragraaf 1 kan de raad van bestuur een personeelslid dat uiterlijk op 31 augustus 2019 vast benoemd is in het ambt van lector in een centrum voor volwassenenonderwijs en op diezelfde datum belast is met een coördinatieopdracht, mits zijn akkoord op 1 september 2019 een nieuwe affectatie toewijzen in een vacante betrekking in het ambt van stafmedewerker, op voorwaarde dat dit personeelslid beschikt over een vereist of voldoend geacht bekwaamheidsbewijs voor dat ambt.

In afwijking van paragraaf 1 kan de raad van bestuur een personeelslid dat uiterlijk op 31 augustus 2019 vast benoemd is in het ambt van lector in een centrum voor volwassenenonderwijs en op diezelfde datum belast is met een coördinatieopdracht, op zijn verzoek op 1 september 2019 een mutatie toewijzen in een vacante betrekking in het ambt van stafmedewerker, op voorwaarde dat dit personeelslid beschikt over een vereist of voldoend geacht bekwaamheidsbewijs voor dat ambt.

§7. In afwijking van paragraaf 1 kan de raad van bestuur een personeelslid dat uiterlijk op 31 augustus 2019 vast benoemd is in het ambt van lector in een centrum voor volwassenenonderwijs, mits zijn akkoord op 1 september 2019 een nieuwe affectatie toewijzen in een vacante betrekking in het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs, op voorwaarde dat dit personeelslid beschikt over een vereist of voldoend geacht bekwaamheidsbewijs voor dat ambt. Als het personeelslid deze affectatie aanvaardt, houdt dit in dat het personeelslid ook de salarisschaal verbonden aan dit ambt aanvaardt.

In afwijking van paragraaf 1 kan de raad van bestuur een personeelslid dat uiterlijk op 31 augustus 2019 vast benoemd is in het ambt van lector in een centrum voor volwassenenonderwijs voor een opdracht van maximum 10 procent van een voltijdse betrekking, mits zijn akkoord op 1 september 2019 een nieuwe affectatie toewijzen in een vacante betrekking in het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs, op voorwaarde dat dit personeelslid beschikt over een vereist of voldoend geacht bekwaamheidsbewijs voor dat ambt. Als het personeelslid deze affectatie aanvaardt, behoudt het personeelslid voor het volume van de opdracht waarvoor hij op 31 augustus 2019 vast benoemd is in het ambt van lector de salarisschaal verbonden aan het ambt van lector.

In afwijking van paragraaf 1 kan de raad van bestuur een personeelslid dat uiterlijk op 31 augustus 2019 vast benoemd is in het ambt van lector in een centrum voor volwassenenonderwijs, op zijn verzoek op 1 september 2019 een mutatie toewijzen in een vacante betrekking in het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs, op voorwaarde dat dit personeelslid beschikt over een vereist of voldoend geacht bekwaamheidsbewijs voor dat ambt. Als het personeelslid deze mutatie opneemt, houdt dit in dat het personeelslid ook de salarisschaal verbonden aan dit ambt aanvaardt.

In afwijking van paragraaf 1 kan de raad van bestuur een personeelslid dat uiterlijk op 31 augustus 2019 vast benoemd is in het ambt van lector in een centrum voor volwassenenonderwijs voor een opdracht van maximum 10 procent van een voltijdse betrekking, op zijn verzoek op 1 september 2019 een mutatie toewijzen in een vacante betrekking in het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs, op voorwaarde dat dit personeelslid beschikt over een vereist of voldoend geacht bekwaamheidsbewijs voor dat ambt. Als het personeelslid deze mutatie opneemt, behoudt het personeelslid voor het volume van de opdracht waarvoor hij op 31 augustus 2019 vast benoemd is in het ambt van lector de salarisschaal verbonden aan het ambt van lector.".

Art. 5. In artikel 34, §2, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 18 mei 1999 en gewijzigd bij het decreet van 21 december 2012, wordt de zinsnede "van artikel 31, §3 of §4" vervangen door de zinsnede "van artikel 31, §3, §4, §5, §6 of §7".

Art. 6. Artikel 43bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 23 december 2016, wordt opgeheven.

Art. 7. In hetzelfde decreet worden in het opschrift van hoofdstuk VI, gewijzigd bij de decreten van 8 mei 2009 en 12 juli 2013, de woorden "of bij de overheveling van een hbo5- of een SLO-opleiding" opgeheven.

Art. 8. Artikel 56/2 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 12 juli 2013 en gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014 en 3 juli 2015, wordt opgeheven.

Art. 9. Aan artikel 88, eerste lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 13 juli 2007 en gewijzigd bij de decreten van 8 mei 2009 en 21 december 2012, wordt een punt 7° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"7° de weigering van een vastbenoemde lector van een centrum voor volwassenenonderwijs om op 1 september 2009 over te gaan naar een hogeschool, zoals bedoeld in artikel 103undecies.".

Art. 10. In artikel 88bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 14 juli 1998, vervangen bij het decreet van 13 juli 2007 en gewijzigd bij de decreten van 8 mei 2009 en 19 juni 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de zinsnede "of artikel 88, 3°" wordt vervangen door de zinsnede "of artikel 88, eerste lid, 3° en 7°";

2° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:

"Tijdens deze opzeggingstermijn wordt het personeelslid beschouwd als tijdelijk aangesteld en kan hij door de raad van bestuur – voor de pedagogische begeleidingsdienst en het vormingscentrum door de afgevaardigd bestuurder – met een andere opdracht worden belast en, uitgezonderd bij een ontslag volgens

artikel 88, eerste lid, 7°, naar rato van de grootte van zijn oorspronkelijke opdracht worden vervangen.".

Art. 11. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt een artikel 103undecies ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 103undecies. Een vastbenoemde lector aan een centrum voor volwassenenonderwijs die op 1 september 2019 niet wil overgaan naar een hogeschool overeenkomstig de regeling, vermeld in artikel V.206/1 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, deelt die beslissing uiterlijk op 1 januari 2019 aan de raad van bestuur van het centrum voor volwassenenonderwijs mee. In dat geval komt er in toepassing van artikel 88, eerste lid, 7°, op 1 september 2019 een einde aan de vaste benoeming van het betrokken personeelslid als lector bij het centrum voor volwassenenonderwijs.

In afwijking van het eerste lid blijft een personeelslid dat niet wil overgaan naar een vrije hogeschool personeelslid van de scholengroep van het centrum voor volwassenenonderwijs en wordt het op het ogenblik van de overdracht van de opleiding ter beschikking gesteld wegens ontstentenis van betrekking in het ambt van lector.".

Art. 12. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt een artikel 103duodecies ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 103duodecies. De hierna volgende personeelsleden die op 31 december 2018 aangesteld zijn in een betrekking in een specifieke lerarenopleiding en die na de stopzetting van die opleiding overeenkomstig de regeling, vermeld in artikel V.206/1 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, naar een hogeschool overgaan, delen uiterlijk op 1 januari 2019 aan de raad van bestuur van het centrum voor volwassenenonderwijs mee of zij na de stopzetting van de specifieke lerarenopleiding aan de hogeschool of de universiteit willen werken die de financiering voor die opleiding overneemt:
1° de vastbenoemde lector, voor het deel van zijn opdracht waarvoor hij niet ter beschikking is gesteld wegens ontstentenis van betrekking;
2° de lector die tijdelijk aangesteld is voor doorlopende duur in een vacante betrekking.".

Art. 13. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt een artikel 103ter decies ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 103ter decies. §1. De bevoegde dienst van het Ministerie van Onderwijs en Vorming bezorgt ieder centrum voor volwassenenonderwijs dat een HBO5-opleiding of een specifieke lerarenopleiding aanbiedt, uiterlijk op 1 januari 2019 een nominatieve lijst van de volgende personeelsleden van het centrum voor volwassenenonderwijs:
1° de lectoren die aan de HBO5-opleiding verbonden zijn;
2° de lectoren die aan de specifieke lerarenopleiding verbonden zijn;
3° de leden van het bestuurs- en ondersteunend personeel.

In afwijking van het eerste lid worden de personeelsleden met een terbeschikkingstelling voorafgaand aan het rustpensioen niet op de personeelslijst opgenomen.

Er wordt voor elk van de in het eerste lid vermelde groepen een aparte personeelslijst opgemaakt. Voor de in het eerste lid, 1° en 2°, vermelde groepen worden twee deellijsten gemaakt, met name:
1° een deellijst voor de personeelsleden die overeenkomstig de regeling, vermeld in artikel V.206/1 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, overgenomen worden door een hogeschool;
2° een deellijst voor de personeelsleden die overeenkomstig de regeling, vermeld in artikel V.206/4 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, zonder openbare vacature en vergelijkende selectieprocedure door een hogeschool kunnen overgenomen worden. De vastbenoemde personeelsleden die ter beschikking gesteld zijn wegens ontstentenis van betrekking in het ambt van lector worden op de tweede deellijst opgenomen.

§2. Een in paragraaf 1 vermelde lijst bevat de volgende gegevens:
1° de voor- en achternaam;
2° het stamboeknummer;
3° het ambt en de daaraan verbonden salarisschaal;
4° het statuut (vastbenoemd, ter beschikking gesteld wegens ontstentenis van betrekking, tijdelijk aangesteld voor doorlopende duur, tijdelijk aangesteld voor bepaalde duur);
5° de aanduiding 'titularis' of 'vervanger van een titularis';
6° de omvang van de opdracht in de opleiding op 31 december 2018;
7° de werkelijk uitgeoefende omvang van de betrekking op 31 december 2018 met vermelding van het eventuele verlofstelsel.".

Art. 14. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt een artikel 103quater decies ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 103quater decies. Ieder centrum voor volwassenenonderwijs verifieert de door het Ministerie van Onderwijs en Vorming bezorgde lijst. Het centrum stuurt de lijst voor 1 februari 2019 naar het Ministerie van Onderwijs en Vorming terug met de volgende vermeldingen:
1° rechtzettingen van administratieve onjuistheden van de bezorgde gegevens;
2° de vastbenoemde personeelsleden die niet naar een hogeschool willen overgaan overeenkomstig de regeling, vermeld in artikel V.206/1 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013;
3° de dienstanciënniteit van de personeelsleden;
4° op de lijst met de vastbenoemde lectoren en lectoren met een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur in een vacante betrekking aan een specifieke lerarenopleiding: de voorkeur van het personeelslid om over te gaan naar de hogeschool of de universiteit die de financiering van de specifieke lerarenopleiding overneemt.".

Art. 15. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt een artikel 103quinqies decies ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 103quinquies decies. De Vlaamse minister, bevoegd voor het Onderwijs, bezorgt uiterlijk op 15 februari 2019 aan ieder centrum voor volwassenenonderwijs dat een hbo5-opleiding aanbiedt en aan de hogeschool waarmee het centrum een intentieverklaring over die opleiding afgesloten heeft, de geverifieerde en gecorrigeerde lijsten met de in artikel 103ter decies, §1, eerste lid, 1° en 3°, vermelde personeelsleden.

De Vlaamse minister, bevoegd voor het Onderwijs, bezorgt uiterlijk op 15 februari 2019 aan ieder centrum voor volwassenenonderwijs dat een specifieke lerarenopleiding aanbiedt en aan de hogeschool en universiteit waarmee het centrum een intentieverklaring over die opleiding afgesloten heeft, de geverifieerde en gecor-

rigeerde lijsten met de in artikel 103ter decies, §1, eerste lid, 2° en 3°, vermelde personeelsleden.".

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991

Art. 16. In artikel 5 van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 oktober 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 25° wordt de zinsnede "of in het volwassenenonderwijs zoals bedoeld in artikel 4 van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs" opgeheven;

2° in punt 26° worden de woorden "en lector in het hoger beroepsonderwijs en de specifieke lerarenopleiding in het volwassenenonderwijs" opgeheven.

Art. 17. Artikel 34bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 23 december 2016, wordt opgeheven.

Art. 18. Artikel 38bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 23 december 2016, wordt opgeheven.

Art. 19. Aan artikel 45 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 21 december 1994, 18 mei 1999, 30 april 2009 en 21 december 2012, worden een paragraaf 5, 6 en 7 toegevoegd, die luiden als volgt:

"§5. In afwijking van paragraaf 2 kan de inrichtende macht een personeelslid dat uiterlijk op 1 september 2017 vast benoemd is in het ambt van lector in een centrum voor volwassenenonderwijs en op diezelfde datum belast is met een coördinatieopdracht, mits zijn akkoord op 1 september 2019 een nieuwe affectatie toewijzen in een vacante betrekking in het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs, op voorwaarde dat dit personeelslid beschikt over een vereist of voldoend geacht bekwaamheidsbewijs voor dat ambt. Als het personeelslid deze affectatie aanvaardt, behoudt het personeelslid voor het volume van de coördinatieopdracht waarvoor hij op 1 september 2017 vast benoemd is in het ambt van lector de salarisschaal verbonden aan het ambt van lector.

In afwijking van paragraaf 1 kan de inrichtende macht een personeelslid dat uiterlijk op 1 september 2017 vast benoemd is in het ambt van lector in een centrum voor volwassenenonderwijs en op diezelfde datum belast is met een coördinatieopdracht, op zijn verzoek op 1 september 2019 een mutatie toewijzen in een vacante betrekking in het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs, op voorwaarde dat dit personeelslid beschikt over een vereist of voldoend geacht bekwaamheidsbewijs voor dat ambt. Als het personeelslid deze mutatie opneemt, behoudt het personeelslid voor het volume van de coördinatieopdracht waarvoor hij op 1 september 2017 vast benoemd is in het ambt van lector de salarisschaal verbonden aan het ambt van lector.

In afwijking van paragraaf 1 kan de inrichtende macht op 1 september 2020 of op 1 september 2021 een personeelslid op zijn verzoek een mutatie toewijzen in een vacante betrekking in het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs als het personeelslid aan volgende voorwaarden voldoet:

1° het personeelslid is op 1 september 2019 overgegaan naar een hogeschool overeenkomstig de regeling, vermeld in artikel V.206/1 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013;

2° het personeelslid was uiterlijk op 1 september 2017 vast benoemd in het ambt van lector in een centrum voor volwassenenonderwijs en was op diezelfde datum belast met een coördinatieopdracht;
3° het personeelslid beschikt over een vereist of voldoend geacht bekwaamheidsbewijs voor het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs.

Als het personeelslid deze mutatie opneemt, heeft het personeelslid voor het volume van de coördinatieopdracht waarvoor hij op 1 september 2017 vast benoemd was in het ambt van lector in het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs recht op de salarisschaal die verbonden was aan het ambt van lector.

§6. In afwijking van paragraaf 2 kan de inrichtende macht een personeelslid dat uiterlijk op 31 augustus 2019 vast benoemd is in het ambt van lector in een centrum voor volwassenenonderwijs en op diezelfde datum belast is met een coördinatieopdracht, mits zijn akkoord op 1 september 2019 een nieuwe affectatie toewijzen in een vacante betrekking in het ambt van stafmedewerker, op voorwaarde dat dit personeelslid beschikt over een vereist of voldoend geacht bekwaamheidsbewijs voor dat ambt.

In afwijking van paragraaf 1 kan de inrichtende macht een personeelslid dat uiterlijk op 31 augustus 2019 vast benoemd is in het ambt van lector in een centrum voor volwassenenonderwijs en op diezelfde datum belast is met een coördinatieopdracht, op zijn verzoek op 1 september 2019 een mutatie toewijzen in een vacante betrekking in het ambt van stafmedewerker, op voorwaarde dat dit personeelslid beschikt over een vereist of voldoend geacht bekwaamheidsbewijs voor dat ambt.

§7. In afwijking van paragraaf 2 kan de inrichtende macht een personeelslid dat uiterlijk op 31 augustus 2019 vast benoemd is in het ambt van lector in een centrum voor volwassenenonderwijs, mits zijn akkoord op 1 september 2019 een nieuwe affectatie toewijzen in een vacante betrekking in het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs, op voorwaarde dat dit personeelslid beschikt over een vereist of voldoend geacht bekwaamheidsbewijs voor dat ambt. Als het personeelslid deze affectatie aanvaardt, houdt dit in dat het personeelslid ook de salarisschaal verbonden aan dit ambt aanvaardt.

In afwijking van paragraaf 2 kan de inrichtende macht een personeelslid dat uiterlijk op 31 augustus 2019 vast benoemd is in het ambt van lector in een centrum voor volwassenenonderwijs voor een opdracht van maximum 10 procent van een voltijdse betrekking, mits zijn akkoord op 1 september 2019 een nieuwe affectatie toewijzen in een vacante betrekking in het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs, op voorwaarde dat dit personeelslid beschikt over een vereist of voldoend geacht bekwaamheidsbewijs voor dat ambt. Als het personeelslid deze affectatie aanvaardt, behoudt het personeelslid voor het volume van de opdracht waarvoor hij op 31 augustus 2019 vast benoemd is in het ambt van lector de salarisschaal verbonden aan het ambt van lector.

In afwijking van paragraaf 1 kan de inrichtende macht een personeelslid dat uiterlijk op 31 augustus 2019 vast benoemd is in het ambt van lector in een centrum voor volwassenenonderwijs, op zijn verzoek op 1 september 2019 een mutatie toewijzen in een vacante betrekking in het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs, op voorwaarde dat dit personeelslid beschikt over een vereist of voldoend geacht bekwaamheidsbewijs voor dat ambt. Als het personeelslid deze mutatie opneemt, houdt dit in dat het personeelslid ook de salarisschaal verbonden aan dit ambt aanvaardt.

In afwijking van paragraaf 1 kan de inrichtende macht een personeelslid dat uiterlijk op 31 augustus 2019 vast benoemd is in het ambt van lector in een cen-

trum voor volwassenenonderwijs voor een opdracht van maximum 10 procent van een voltijdse betrekking, op zijn verzoek op 1 september 2019 een mutatie toewijzen in een vacante betrekking in het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs, op voorwaarde dat dit personeelslid beschikt over een vereist of voldoend geacht bekwaamheidsbewijs voor dat ambt. Als het personeelslid deze mutatie opneemt, behoudt het personeelslid voor het volume van de opdracht waarvoor hij op 31 augustus 2019 vast benoemd is in het ambt van lector de salarisschaal verbonden aan het ambt van lector.".

Art. 20. In artikel 46 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 9 april 1992, 21 december 1994, 18 mei 1999 en 21 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, tweede lid, wordt de zinsnede "bij toepassing van artikel 45, §3 en 4" vervangen door de zinsnede "bij toepassing van artikel 45, §3, §4, §5, §6 of §7";

2° in paragraaf 2 wordt de zinsnede "van artikel 45, §3" vervangen door de zinsnede "van artikel 45, §3, §4, §5, §6 of §7".

Art. 21. Aan artikel 62, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 18 mei 1999, 8 mei 2009 en 21 december 2012, wordt een punt 6° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"6° de weigering van een vastbenoemde lector van een centrum voor volwassenenonderwijs om op 1 september 2009 over te gaan naar een hogeschool, zoals bedoeld in artikel 84vicies semel.".

Art. 22. In artikel 62bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2007 en gewijzigd bij het decreet van 8 mei 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de zinsnede "of artikel 62, 3°" wordt vervangen door de zinsnede "of artikel 62, eerste lid, 3° en 6°";

2° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:

"Tijdens deze opzeggingstermijn wordt het personeelslid beschouwd als tijdelijk aangesteld en kan hij door de inrichtende macht met een andere opdracht worden belast en, uitgezonderd bij een ontslag volgens artikel 62, eerste lid, 6°, naar rato van de grootte van zijn oorspronkelijke opdracht worden vervangen.".

Art. 23. In titel II van hetzelfde decreet worden in het opschrift van hoofdstuk X, gewijzigd bij de decreten van 8 mei 2009 en 12 juli 2013, de woorden "of bij een overheveling van een hbo5- of SLO-opleiding" opgeheven.

Art. 24. Artikel 74bis2 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 12 juli 2013 en gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014 en 3 juli 2015, wordt opgeheven.

Art. 25. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 oktober 2016, wordt een artikel 84vicies semel ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 84vicies semel. Een vastbenoemde lector aan een centrum voor volwassenenonderwijs die op 1 september 2019 niet wil overgaan naar een hogeschool overeenkomstig de regeling, vermeld in artikel V.206/1 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, deelt die beslissing uiterlijk op 1 januari 2019 aan de inrich-

tende macht van het centrum voor volwassenenonderwijs mee. In dat geval komt er op 1 september 2019 in toepassing van artikel 62, eerste lid, 6°, een einde aan de vaste benoeming van het betrokken personeelslid als lector bij het centrum voor volwassenenonderwijs.

In afwijking van het eerste lid blijft een personeelslid dat geaffecteerd is aan een centrum voor volwassenenonderwijs, ingericht door een inrichtende macht van het gesubsidieerd officieel onderwijs, dat niet wil overgaan naar een vrije hogeschool personeelslid van de inrichtende macht van het centrum voor volwassenenonderwijs en wordt het op het ogenblik van de overdracht van de opleiding ter beschikking gesteld wegens ontstentenis van betrekking in het ambt van lector.

In afwijking van het eerste lid blijft een personeelslid dat geaffecteerd is aan een centrum voor volwassenenonderwijs, ingericht door het gesubsidieerd vrij onderwijs, dat niet wil overgaan naar een publiekrechtelijke hogeschool overeenkomstig de regeling, vermeld in artikel V.206/1 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, personeelslid van de inrichtende macht van het centrum voor volwassenenonderwijs en wordt het op het ogenblik van de overdracht van de opleiding ter beschikking gesteld wegens ontstentenis van betrekking in het ambt van lector.".

Art. 26. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt een artikel 84vicies bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 84vicies bis. De hierna volgende personeelsleden die op 31 december 2018 aangesteld zijn in een betrekking in een specifieke lerarenopleiding en na de stopzetting van die opleiding overeenkomstig de regeling, vermeld in artikel V.206/1 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, naar een hogeschool overgaan, delen uiterlijk op 1 januari 2019 aan de raad van bestuur van het centrum voor volwassenenonderwijs mee of zij na de stopzetting van de specifieke lerarenopleiding aan de hogeschool of de universiteit willen werken die de financiering voor die opleiding overneemt:

1° de vastbenoemde lector, voor het deel van zijn opdracht waarvoor hij niet ter beschikking is gesteld wegens ontstentenis van betrekking;
2° de lector die tijdelijk aangesteld is voor doorlopende duur in een vacante betrekking.".

Art. 27. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt een artikel 84vicies ter ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 84vicies ter. §1. De bevoegde dienst van het Ministerie van Onderwijs en Vorming bezorgt ieder centrum voor volwassenenonderwijs dat een hbo5-opleiding of een specifieke lerarenopleiding aanbiedt, uiterlijk op 1 januari 2019 een nominatieve lijst van de volgende personeelsleden van het centrum:

1° de lectoren die aan de hbo5-opleiding verbonden zijn;
2° de lectoren die aan de specifieke lerarenopleiding verbonden zijn;
3° de leden van het bestuurs- en ondersteunend personeel.

In afwijking van het eerste lid worden de personeelsleden met een terbeschikkingstelling voorafgaand aan het rustpensioen niet op de personeelslijst opgenomen.

Er wordt voor elk van de in het eerste lid vermelde groepen een aparte personeelslijst opgemaakt. Voor de in het eerste lid, 1° en 2°, vermelde groepen worden twee deellijsten gemaakt, met name:

1° een deellijst voor de personeelsleden die overeenkomstig de regeling, vermeld in artikel V.206/1 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, overgenomen worden door een hogeschool;

2° een deellijst voor de personeelsleden die overeenkomstig de regeling, vermeld in artikel V.206/4 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, zonder openbare vacature en vergelijkende selectieprocedure door een hogeschool kunnen overgenomen worden. De vastbenoemde personeelsleden die ter beschikking gesteld zijn wegens ontstentenis van betrekking in het ambt van lector worden op de tweede deellijst opgenomen.

§2. Een in paragraaf 1 vermelde lijst bevat de volgende gegevens:
1° de voor- en achternaam;
2° het stamboeknummer;
3° het ambt en de daaraan verbonden salarisschaal;
4° het statuut (vastbenoemd, terbeschikking gesteld wegens ontstentenis van betrekking, tijdelijk aangesteld voor doorlopende duur, tijdelijk aangesteld voor bepaalde duur);
5° de aanduiding 'titularis' of 'vervanger van een titularis';
6° de omvang van de opdracht in de opleiding op 31 december 2018;
7° de werkelijk uitgeoefende omvang van de betrekking op 31 december 2018 met vermelding van het eventuele verlofstelsel.".

Art. 28. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt een artikel 84vicies quater ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 84vicies quater. Ieder centrum voor volwassenenonderwijs verifieert de door het Ministerie van Onderwijs en Vorming bezorgde lijst. Het centrum stuurt de lijst voor 1 februari 2019 naar het Ministerie van Onderwijs en Vorming terug met de volgende vermeldingen:
1° rechtzettingen van administratieve onjuistheden van de bezorgde gegevens;
2° de vastbenoemde personeelsleden die niet naar een hogeschool willen overgaan overeenkomstig de regeling, vermeld in artikel V.206/1 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013;
3° de dienstanciënniteit van de personeelsleden;
4° op de lijst met de vastbenoemde lectoren en lectoren met een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur in een vacante betrekking aan een specifieke lerarenopleiding: de voorkeur van het personeelslid om over te gaan naar de hogeschool of de universiteit die de financiering van de specifieke lerarenopleiding overneemt.".

Art. 29. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt een artikel 84vicies quinquies ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 84vicies quinquies. De Vlaamse minister, bevoegd voor het Onderwijs, bezorgt uiterlijk op 15 februari 2019 aan ieder centrum voor volwassenenonderwijs dat een hbo5-opleiding aanbiedt en aan de hogeschool waarmee het centrum een intentieverklaring over die opleiding afgesloten heeft, de geverifieerde en gecorrigeerde lijsten met de in artikel 84vicies ter, §1, eerste lid, 1° en 3°, vermelde personeelsleden.

De Vlaamse minister, bevoegd voor het Onderwijs, bezorgt uiterlijk op 15 februari 2019 aan ieder centrum voor volwassenenonderwijs dat een specifieke lerarenopleiding aanbiedt en aan de hogeschool en universiteit waarmee het centrum een intentieverklaring over die opleiding afgesloten heeft, de geverifieerde en gecorrigeerde lijsten met de in artikel 84vicies ter, §1, eerste lid, 2° en 3°, vermelde personeelsleden.".

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap

Art. 30. In artikel 5 van het decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 16°/1 wordt punt b) opgeheven;

2° in punt 16°/1, e), wordt de zinsnede ", met uitzondering van de opleiding vermeld in artikel 4, §3, derde lid, van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs" opgeheven;

3° aan punt 16°/1 wordt een punt f) toegevoegd, dat luidt als volgt:

"f) een lerarenopleiding, als vermeld in artikel II.111 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013;";

4° punt 35° wordt opgeheven.

Art. 31. In artikel 20, §2, van hetzelfde decreet wordt punt 3° opgeheven.

Art. 32. In artikel 21 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 4 juli 2008, wordt paragraaf 1 vervangen door wat volgt:

"§1. Iedere student kan een studietoelage krijgen voor het behalen van een diploma voor twee bachelors, twee graduaten, een master, een lerarenopleiding en voor het voltooien van een voorbereidingsprogramma en een schakelprogramma.".

Art. 33. In artikel 23, §3, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 4 juli 2008 en gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2011, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt de zinsnede "in het tweede, derde en vierde lid" vervangen door de zinsnede "in het tweede, derde, vierde, vijfde en zesde lid";

2° er worden een vijfde en zesde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

"Een student mag voor het behalen van een eerste graduaatsdiploma slechts zoveel studiepunten voor opleidingen van het hoger beroepsonderwijs verwerven dan het aantal studiepunten dat de totale studieomvang van de opleiding van het hoger beroepsonderwijs waarvoor de student zich in het academiejaar in kwestie heeft ingeschreven telt, vermeerderd met zestig.

De student die reeds een graduaatsdiploma behaald heeft, is studietoelagegerechtigd voor het behalen van zijn tweede graduaatsdiploma totdat hij in totaal maximaal het aantal studiepunten verworven heeft dat gelijk is aan de totale studieomvang van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs waarvoor de student zich inschreef telt, vermeerderd met maximaal zestig studiepunten.".

Art. 34. In artikel 30 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 9 juli 2010, 25 april 2014, 19 juni 2015 en 17 juni 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2, 1°, worden de woorden "het Structuurdecreet" vervangen door de zinsnede "de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013";

2° in paragraaf 3, 3°, wordt de zinsnede "de bijlage bij het besluit van de Vlaamse Regering van 13 februari 2004 tot vaststelling van de lijst van de bachelor- en de masteropleidingen in het hoger onderwijs in Vlaanderen, zoals gewijzigd" vervangen door de zinsnede "de lijst, vermeld in artikel II.170, §2, van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013".

Art. 35. In artikel 70 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 4 juli 2008 en gewijzigd bij de decreten van 8 mei 2009 en 25 april 2014, wordt een paragraaf 1bis ingevoegd, die luidt als volgt:

"§1bis. De diploma's en de opleidingen die de student tussen het academiejaar 2008-2009 en het academiejaar 2020-2021 behaald respectievelijk voltooid heeft, worden in rekening gebracht bij het bepalen of de student een studietoelage kan verkrijgen als vermeld in artikel 21, §1. Daarbij wordt een diploma voor lerarenopleiding als vermeld in artikel 21, §1, met volgende diploma's en voltooide opleidingen gelijkgesteld:
a) elke voltooide specifieke lerarenopleiding;
b) elke voltooide educatieve graduaatsopleiding;
c) elke voltooide bacheloropleiding uit het studiegebied Onderwijs;
d) elke voltooide educatieve masteropleiding.".

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs

Art. 36. In artikel 2 van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 11° wordt vervangen door wat volgt:

"11° deelcertificaat: een van rechtswege erkend studiebewijs, door het centrumbestuur uitgereikt aan een cursist die een module in de basiseducatie of het secundair volwassenenonderwijs met goed gevolg heeft beëindigd;";

2° in punt 12° worden de woorden "of het hoger" opgeheven;

3° in punt 24° worden de woorden "of een lector" opgeheven;

4° in punt 29° wordt de zinsnede ", met uitzondering van deze in het hoger beroepsonderwijs waar modules verder worden onderverdeeld in opleidingsonderdelen," opgeheven;

5° in punt 40° wordt de zinsnede ", het hoger beroepsonderwijs, een specifieke lerarenopleiding" opgeheven;

6° in punt 41° worden de woorden "of in het hoger beroepsonderwijs" opgeheven;

7° punt 42°bis wordt opgeheven;

8° punt 43° wordt opgeheven.

Art. 37. In artikel 4 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 30 april 2009, worden punt 3° en punt 4° opgeheven.

Art. 38. In artikel 5 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 30 april 2009, 9 juli 2010 en 12 juli 2013, wordt paragraaf 3 opgeheven.

Art. 39. Artikel 8 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 12 juli 2013 en gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, wordt opgeheven.

Art. 40. In artikel 9, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 23 december 2016, wordt de zinsnede "en de concordantie tussen de categorieën technisch hoger onderwijs, economisch hoger onderwijs, agrarisch hoger onderwijs, paramedisch hoger onderwijs, sociaal hoger onderwijs, artistiek hoger onderwijs, pedagogisch hoger onderwijs en maritiem hoger onderwijs en de studiegebieden van het hoger beroepsonderwijs" opgeheven.

Art. 41. In titel III, hoofdstuk IV, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 23 december 2016, wordt afdeling II, die bestaat uit artikel 16 tot en met 19 en artikel 21 tot en met 22, opgeheven.

Art. 42. Artikel 34 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 30 april 2009 en 9 juli 2010, wordt opgeheven.

Art. 43. Artikel 34bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 9 juli 2010, wordt opgeheven.

Art. 44. In artikel 35 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 23 december 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de zinsnede "vermeld in artikel 31, 32, 33, 34 en 34bis" wordt telkens vervangen door de zinsnede "vermeld in artikel 31, 32 en 33";

2° in paragraaf 2, 1°, worden de woorden "of modulebewijs" opgeheven.

Art. 45. In artikel 38 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 30 april 2009 en 19 juni 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, derde lid, worden de woorden "en in het hoger beroepsonderwijs ook voor elk opleidingsonderdeel" opgeheven;

2° paragraaf 2 wordt opgeheven.

Art. 46. Artikel 39 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 30 april 2009, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 39. Elk centrumbestuur bepaalt zijn evaluatiereglement. Dat evaluatiereglement omvat ten minste:
1° de evaluatievoorwaarden;
2° de vorm van iedere evaluatie;
3° de tijdvakken waarbinnen de evaluaties worden afgelegd;
4° de samenstelling van de evaluatiecommissies;
5° de wijze van beraadslaging door de evaluatiecommissies en bekendmaking van de evaluatieresultaten;
6° de procedure waarbij conflicten die plaatsvinden tussen de cursisten en de leden van de evaluatiecommissie voor de beraadslaging, worden behandeld of waarbij vermoede materiële vergissingen die na het afsluiten van de beraadslaging zijn vastgesteld, kunnen worden rechtgezet;
7° de procedure voor vrijstelling van evaluaties en voor de regeling van betwistingen hierover.".

Art. 47. In artikel 41 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 30 april 2009, 8 mei 2009, 12 juli 2013, 19 juni 2015 en 23 december 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt de zin "In het hoger beroepsonderwijs wordt een module bekrachtigd met een modulebewijs." opgeheven;

2° in paragraaf 2 wordt punt 1° vervangen door wat volgt:

"1° een opleiding, met uitzondering van de opleidingen vermeld in paragraaf 3 en paragraaf 4;";

3° in paragraaf 4, 2°, worden tussen de woorden "een diploma" en de woorden "van gegradueerde" de woorden "of graad" ingevoegd;

4° paragraaf 5 en paragraaf 6 worden opgeheven.

Art. 48. In titel III, hoofdstuk IX, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 1 juli 2011, 12 juli 2013 en 19 juni 2015, wordt afdeling II, die bestaat uit artikel 54 en 55, opgeheven.

Art. 49. In titel III, hoofdstuk IX, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 1 juli 2011, 12 juli 2013 en 19 juni 2015, wordt afdeling III, die bestaat uit artikel 55bis, opgeheven.

Art. 50. In artikel 56, 4°, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 12 juli 2013, wordt de zinsnede "of, indien het gaat om opleidingen van het hoger beroepsonderwijs of de specifieke lerarenopleiding, een ander daarvoor door de Vlaamse Regering aangewezen orgaan" opgeheven.

Art. 51. In artikel 60, §2, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 12 juli 2013, wordt de zinsnede ", specifieke lerarenopleiding of hoger beroepsonderwijs" opgeheven.

Art. 52. In artikel 63 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 23 december 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, 1°, wordt de zinsnede "vermeld in artikelen 7 en 8" vervangen door de zinsnede "vermeld in artikel 7";

2° in paragraaf 1, 1°, worden de woorden "en de organisatie van de specifieke lerarenopleidingen" opgeheven;

3° paragraaf 2 wordt vervangen door wat volgt:

"§2. De onderwijsbevoegdheid, vermeld in paragraaf 1, 1°, wordt vanaf 1 september 2017 voor het secundair volwassenenonderwijs per vestigingsplaats toegekend in de vorm van een studiegebied als vermeld in artikel 7.";

4° in paragraaf 2bis worden het derde en het vierde lid opgeheven;

5° in paragraaf 2bis wordt het bestaande vijfde lid, dat het derde lid wordt, vervangen door wat volgt:

"De Vlaamse Regering legt op basis van de criteria, vermeld in het eerste en het tweede lid, per vestigingsplaats van de centra voor volwassenenonderwijs een lijst vast met de onderwijsbevoegdheden voor de studiegebieden, vermeld in artikel 7.".

Art. 53. In artikel 64 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 23 december 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 2 wordt opgeheven;

2° in paragraaf 3 wordt de zinsnede "en 2" opgeheven;

3° paragraaf 5 wordt opgeheven;

4° in paragraaf 6, eerste lid, 1°, wordt de zinsnede ", of de specifieke lerarenopleiding" opgeheven;

5° in paragraaf 6, eerste lid, 1°, d), worden de woorden "of de specifieke lerarenopleiding" opgeheven;

6° in paragraaf 6, eerste lid, wordt punt 2° opgeheven;

7° in paragraaf 6, tweede lid, wordt de zinsnede "en 2" opgeheven.

Art. 54. Artikel 71 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 18 december 2015, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 71. De centra voor volwassenenonderwijs kunnen met de hogescholen of universiteiten een overeenkomst sluiten over de organisatie van de lerarenopleidingen voor het gebruik van infrastructuur.".

Art. 55. Artikel 72 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 18 december 2015, wordt opgeheven.

Art. 56. In artikel 97 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 12 juli 2013 en gewijzigd bij de decreten van 19 december 2014 en 16 juni 2017, worden paragraaf 2 en paragraaf 7 opgeheven.

Art. 57. In artikel 97bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 12 juli 2013 en gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, wordt de zinsnede ", II.155" opgeheven.

Art. 58. In artikel 121, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, worden de woorden "of in het hoger beroepsonderwijs het opleidingsonderdeel" opgeheven.

Art. 59. In titel VI, hoofdstuk II, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 30 april 2009 en 21 december 2012, wordt afdeling III, die bestaat uit artikel 130bis, opgeheven.

Art. 60. Artikel 181bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 9 juli 2010 en vervangen bij het decreet van 12 juli 2013, wordt opgeheven.

Art. 61. Artikel 185bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 185bis. Op 1 september 2019 verliezen de centra voor volwassenenonderwijs de onderwijsbevoegdheid voor de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs en de bevoegdheid om de overeenstemmende diploma's van gegradueerde te verlenen.

De centra voor volwassenenonderwijs sluiten een overeenkomst met een hogeschool als vermeld in artikel II.3 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober

2013, die de betreffende opleidingen zal aanbieden. Die overeenkomst betreft de wijze waarop de ingeschreven cursisten hun opleiding kunnen voltooien.".

Art. 62. Artikel 194bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 19 juni 2015, wordt opgeheven.

Hoofdstuk 5. Wijzigingen van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur

Art. 63. In artikel 14, eerste lid, van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur, gewijzigd bij de decreten van 1 juli 2011 en 23 december 2016, wordt het woord "vijf" vervangen door het woord "vier".

Art. 64. In artikel 15/1, §3, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 12 juli 2013 en vervangen bij het decreet van 23 december 2016, wordt de zinsnede "samenwerkingsverbanden, vermeld in artikel 50 van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs" vervangen door het woord "hogescholen".

Art. 65. In artikel 15/2 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 23 december 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, wordt de zinsnede "samenwerkingsverbanden, vermeld in artikel 50 van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs," vervangen door het woord "hogescholen";

2° in paragraaf 1, eerste lid, worden de woorden "samenwerkingsverbanden kunnen" vervangen door de woorden "hogescholen kunnen";

3° in paragraaf 3, eerste lid, wordt de zinsnede "artikel 12 van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs" vervangen door de zinsnede "artikel II.26 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013".

Hoofdstuk 6. Wijzigingen van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010

Art. 66. In artikel 2, §2/1, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, ingevoegd bij het decreet van 12 juli 2013, wordt de zinsnede "het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs" vervangen door de zinsnede "de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013".

Art. 67. In artikel 132, tweede lid, van dezelfde codex wordt de zinsnede "het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs" vervangen door de zinsnede "de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013".

Art. 68. In artikel 158, eerste lid, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 12 juli 2013, wordt de zinsnede "de datum voor omvorming, vermeld in artikel 161, §2, eerste lid, van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs" vervangen door de zinsnede "de omvorming, vermeld in artikel II.150/1 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013,".

Hoofdstuk 7. Wijzigingen van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013

Art. 69. In artikel I.3 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, bekrachtigd bij het decreet van 20 december 2013, gewijzigd bij de decreten van 21 maart 2014, 16 juni 2017 en 8 december 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een punt 11°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"11°/1 beroepskwalificatie: een afgerond en ingeschaald geheel van competenties waarmee een beroep kan uitgeoefend worden als vermeld in artikel 8 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur;";

2° punt 19° wordt opgeheven;

3° in punt 29° worden tussen de woorden "een diplomacontract voor" en de woorden "een professioneel of" de woorden "een opleiding van het hoger beroepsonderwijs of" ingevoegd;

4° in punt 33° wordt tussen de woorden "aanduiding van" en het woord "bachelor" de zinsnede "gegradueerde," ingevoegd;

5° er wordt een punt 43°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"43°/1 onderwijskwalificatie: een afgerond en ingeschaald geheel van competenties dat noodzakelijk is om maatschappelijk te functioneren en te participeren, waarmee verdere studies in het secundair of in het hoger onderwijs aangevat kunnen worden of waarmee beroepsactiviteiten uitgeoefend kunnen worden als vermeld in artikel 9 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur;";

6° er wordt een punt 77°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"77°/1 werkplekleren: leeractiviteiten die gericht zijn op het verwerven van algemene of beroepsgerichte competenties, waarbij de arbeidssituatie de leeromgeving is;".

Art. 70. In artikel II.7 van dezelfde codex wordt tussen de woorden "graden van" en het woord "bachelor" de zinsnede "gegradueerde," ingevoegd.

Art. 71. In artikel II.23 van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 3, eerste lid, wordt punt 3° opgeheven;

2° in paragraaf 4 wordt punt 3° opgeheven.

Art. 72. In artikel II.24 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014, 23 december 2016 en 8 december 2017, worden punt 6°, punt 7° en punt 8° opgeheven.

Art. 73. In artikel II.37, §2, van dezelfde codex wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

"De leden van het verzelfstandigd orgaan, vermeld in het eerste lid, moeten expertise hebben met betrekking tot kwaliteitszorg van opleidingen van het hoger

beroepsonderwijs, het hoger professioneel onderwijs en het academisch onderwijs.".

Art. 74. In artikel II.57, eerste lid, van dezelfde codex wordt de zin "Het hoger onderwijs omvat opleidingen die leiden tot de graad van bachelor en de graad van master en opleidingen van het hoger beroepsonderwijs die leiden tot een diploma van gegradueerde en specifieke lerarenopleidingen die leiden tot een diploma van leraar." vervangen door de zin "Het hoger onderwijs omvat opleidingen die leiden tot de graad van gegradueerde, de graad van bachelor en de graad van master.".

Art. 75. In artikel II.59 van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 worden de woorden "het diploma" vervangen door de woorden "de graad";

2° in paragraaf 1 wordt de zinsnede "overeenkomstig bepalingen, vermeld in het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs" opgeheven;

3° in paragraaf 3, 1°, worden de woorden "het diploma" vervangen door de woorden "de graad";

4° in paragraaf 4, 1°, worden de woorden "het diploma" vervangen door de woorden "de graad".

Art. 76. Aan artikel II.62, §1, van dezelfde codex worden de woorden "of van een opleiding van het hoger beroepsonderwijs" toegevoegd.

Art. 77. In artikel II.63, §2, van dezelfde codex wordt de zinsnede "een minimale globale duur van 2 jaar en" opgeheven.

Art. 78. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt een artikel II.66/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.66/2. Elke graduaatsopleiding bevat een relevant aandeel werkplekleren. Als minimale norm geldt een derde van de studieomvang.".

Art. 79. Aan artikel II.68 van dezelfde codex wordt een zesde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"De domeinspecifieke leerresultaten voor de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs komen tot stand volgens de procedure, vermeld in artikel 15/2 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur.".

Art. 80. In artikel II.71 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 25 april 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt de inleidende zin vervangen door wat volgt:

"De hogescholen kunnen in het hoger beroepsonderwijs en in het hoger professioneel onderwijs opleidingen organiseren en de overeenstemmende graden van gegradueerde respectievelijk van bachelor verlenen in of over de volgende studiegebieden:";

2° paragraaf 3 wordt vervangen door wat volgt:

"§3. De Hogere Zeevaartschool kan in het hoger beroepsonderwijs, in het hoger professioneel onderwijs en in het academisch onderwijs opleidingen aanbieden en de overeenstemmende graden van respectievelijk gegradueerde, van bachelor en van bachelor en master verlenen in het studiegebied Nautische wetenschappen.".

Art. 81. In artikel II.75, §3, 3°, van dezelfde codex worden tussen de woorden "het diploma" en de woorden "van gegradueerde" de woorden "of de graad" ingevoegd.

Art. 82. Artikel II.83 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.83. §1. De Arteveldehogeschool kan in de vestiging Gent opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:
1° Gezondheidszorg, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
2° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
3° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
4° Onderwijs, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
5° Sociaal-agogisch werk, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.

§2. De Arteveldehogeschool kan in de vestiging Oudenaarde opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:
1° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
2° Gezondheidszorg, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.".

Art. 83. Artikel II.84 van dezelfde codex, vervangen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 20 december 2013 en gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 5 september 2014, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.84. §1. Odisee kan in de vestiging Brussel-Hoofdstad en Dilbeek opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:

1° Gezondheidszorg, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
2° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
3° Onderwijs, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
4° Sociaal-agogisch werk, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.

§2. Odisee kan in de vestigingen Gent, Sint-Niklaas en Aalst opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:

1° Biotechniek, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
2° Gezondheidszorg, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
3° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
4° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
5° Onderwijs, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.".

Art. 84. Artikel II.85 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.85. §1. De Erasmushogeschool Brussel kan in de vestiging Brussel-Hoofdstad en Vilvoorde opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:

1° Architectuur, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

2° Audiovisuele en beeldende kunst, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
   b) in het academisch onderwijs de graden van bachelor en master kunnen worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
   c) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;

3° Biotechniek, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

4° Gezondheidszorg, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

5° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

6° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

7° Muziek en podiumkunsten, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
   b) in het academisch onderwijs de graden van bachelor en master kunnen worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
   c) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;

8° Onderwijs, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

9° Sociaal-agogisch werk, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.

§2. De Erasmushogeschool Brussel kan in de vestiging Leuven opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:
1° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
2° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
3° Sociaal-agogisch werk, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.

§3. De Erasmushogeschool kan in de vestiging Diest opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in het studiegebied Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.”.

Art. 85. Aan artikel II.87 van dezelfde codex wordt een punt c) toegevoegd, dat luidt als volgt:

“c) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.”.

Art. 86. Artikel II.88 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

“Art. II.88. §1. De Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen kan in de vestigingen Antwerpen, Turnhout, Mechelen en Lier opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:
1° Audiovisuele en beeldende kunst, waarvoor:
a) in het academisch onderwijs de graden van bachelor en master kunnen worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
2° Gezondheidszorg, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
3° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
4° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
5° Muziek en podiumkunsten, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
b) in het academisch onderwijs de graden van bachelor en master kunnen worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
c) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;

6° Onderwijs, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
7° Sociaal-agogisch werk, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.

§2. De Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen kan in de vestiging Boom opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:
1° Gezondheidszorg, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
2° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
3° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
4° Onderwijs, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
5° Sociaal-agogisch werk, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.

§3. De Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen kan in de vestiging Turnhout opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in het studiegebied Biotechniek, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.”.

Art. 87. Artikel II.89 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

“Art. II.89. §1. De Hogeschool Gent kan in de vestigingen Gent en Aalst opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:
1° Architectuur, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

2° Audiovisuele en beeldende kunst, waarvoor:
a) in het academisch onderwijs de graden van bachelor en master kunnen worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
3° Biotechniek, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
4° Gezondheidszorg, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
5° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
6° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
7° Muziek en podiumkunsten, waarvoor:
a) in het academisch onderwijs de graden van bachelor en master kunnen worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
8° Onderwijs, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
9° Sociaal-agogisch werk, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.

§2. De Hogeschool Gent kan in de vestiging Dendermonde opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in het studiegebied Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.

§3. De Hogeschool Gent kan in de vestiging Lokeren opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in het studiegebied Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.”.

Art. 88. Artikel II.90 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.90. §1. De Hogeschool PXL kan in de vestiging Hasselt opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:

1° Audiovisuele en beeldende kunst, waarvoor:
   a) in het academisch onderwijs de graden van bachelor en master kunnen worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;

2° Biotechniek, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

3° Gezondheidszorg, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

4° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

5° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

6° Muziek en podiumkunsten, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;

7° Onderwijs, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

8° Sociaal-agogisch werk, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.

§2. De Hogeschool PXL kan in de vestiging Maasmechelen opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:

1° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

2° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.".

Art. 89. Artikel II.91 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.91. §1. De Hogeschool West-Vlaanderen kan in de vestigingen Brugge, Oostende en Kortrijk opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:
1° Architectuur, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
2° Gezondheidszorg, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
3° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
4° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
5° Onderwijs, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
6° Sociaal-agogisch werk, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.".

Art. 90. Artikel II.92 van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 25 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.92. §1. De LUCA School of Arts kan in de vestigingen Brussel-Hoofdstad, Leuven en Gent opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:
1° Architectuur, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
2° Audiovisuele en beeldende kunst, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
b) in het academisch onderwijs de graden van bachelor en master kunnen worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
c) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;

3° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
4° Muziek en podiumkunsten, waarvoor:
   a) in het academisch onderwijs de graden van bachelor en master kunnen worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts.

§2. De LUCA School of Arts kan in de vestiging Diepenbeek opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in volgende studiegebieden:
1° Audiovisuele en beeldende kunst, waarvoor:
   a) in het academisch onderwijs de graden van bachelor en master kunnen worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts.".

Art. 91. Artikel II.93 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.93. De Karel de Grote Hogeschool, Katholieke Hogeschool Antwerpen kan in de vestiging Antwerpen opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:
1° Audiovisuele en beeldende kunst, waarvoor:
   a) in het academisch onderwijs de graden van bachelor en master kunnen worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
2° Gezondheidszorg, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
3° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
4° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
5° Onderwijs, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
   b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

6° Sociaal-agogisch werk, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.".

Art. 92. Artikel II.94 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.94. §1. De Katholieke Hogeschool Vives Noord kan in de vestigingen Brugge en Oostende opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:
1° Gezondheidszorg, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
2° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
3° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
4° Onderwijs, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.

§2. De Katholieke Hogeschool Vives Noord kan in de vestigingen Ieper en Koksijde opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:
1° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
2° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.".

Art. 93. Artikel II.95 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.95. §1. Thomas More Kempen kan in de vestigingen Vorselaar, Turnhout, Geel en Lier opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:
1° Biotechniek, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
2° Gezondheidszorg, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

3° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
4° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
5° Onderwijs, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
6° Sociaal-agogisch werk, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.

§2. Thomas More Kempen kan in de vestiging Westerlo opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:
1° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
2° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
3° Sociaal-agogisch werk, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.".

Art. 94. Artikel II.96 van dezelfde codex, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2014, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.96. §1. UC Leuven kan in de vestigingen Leuven en Diest opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:
1° Gezondheidszorg, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
2° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
3° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
4° Onderwijs, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

5° Sociaal-agogisch werk, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.

§2. UC Leuven kan in de vestiging Leuven opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in het studiegebied Biotechniek, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.".

Art. 95. Artikel II.97 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 25 april 2014 en het besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2014, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.97. §1. UC Limburg kan in de vestiging Diepenbeek opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:
1° Gezondheidszorg, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
2° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
3° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
4° Onderwijs, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
5° Sociaal-agogisch werk, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.".

Art. 96. Artikel II.98 van dezelfde codex, vervangen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 20 december 2013, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.98. §1. Thomas More Mechelen-Antwerpen kan in de vestigingen Mechelen en Sint-Katelijne-Waver opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:
1° Architectuur, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

2° Gezondheidszorg, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
3° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
4° Onderwijs, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
5° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.

§2. Thomas More Mechelen-Antwerpen kan in de vestiging Antwerpen opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:
1° Biotechniek, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
2° Gezondheidszorg, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
3° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
4° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
5° Sociaal-agogisch werk, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.".

Art. 97. Artikel II.100 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.100. De Katholieke Hogeschool Vives Zuid kan in de vestigingen Kortrijk, Tielt, Roeselare en Torhout opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:
1° Biotechniek, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
2° Gezondheidszorg, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;

3° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
4° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
5° Onderwijs, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend;
6° Sociaal-agogisch werk, waarvoor:
a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het hoger beroepsonderwijs de graad van gegradueerde kan worden verleend.".

Art. 98. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt een artikel II.100/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.100/1. Naast de opleidingen, vermeld in artikel II.88, kan de Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen in de vestiging Mol de opleiding van het hoger beroepsonderwijs Openbare Werken aanbieden en de graad van gegradueerde verlenen.

Naast de opleidingen, vermeld in artikel II.89, kan de Hogeschool Gent in de vestiging Geraardsbergen de opleiding van het hoger beroepsonderwijs Boekhouden aanbieden en de graad van gegradueerde verlenen.

Naast de opleidingen, vermeld in artikel II.91, kan de Hogeschool West-Vlaanderen in de vestiging Antwerpen de opleiding van het hoger beroepsonderwijs Bouwkundig Tekenaar aanbieden en de graad van gegradueerde verlenen.

Naast de opleidingen, vermeld in artikel II.94, kan de Katholieke Hogeschool Vives Noord in de vestiging Kortrijk de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs Elektromechanica, Elektronica en Mechanica aanbieden en de graad van gegradueerde verlenen.

Naast de opleidingen, vermeld in artikel II.95, kan Thomas More Kempen in de vestiging Herentals de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs Boekhouden en Informatica aanbieden en de graad van gegradueerde verlenen.

Naast de opleidingen, vermeld in artikel II.97, kan UC Limburg:
1° in de vestiging Maasmechelen de opleiding van het hoger beroepsonderwijs Boekhouden aanbieden en de graad van gegradueerde verlenen;
2° in de vestiging Overpelt de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs Elektriciteit en Mechanica aanbieden en de graad van gegradueerde verlenen.

Naast de opleidingen, vermeld in artikel II.98, kan Thomas More Mechelen-Antwerpen in de vestiging Sint-Niklaas de opleiding van het hoger beroepsonderwijs Boekhouden aanbieden en de graad van gegradueerde verlenen.

Naast de opleidingen, vermeld in artikel II.100, kan de Katholieke Hogeschool Vives Zuid in de vestiging Brugge de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs

Informatica en Motorvoertuigentechniek aanbieden en de graad van gegradueerde verlenen.

Indien een opleiding, vermeld in dit artikel, gedurende twee opeenvolgende academiejaren niet wordt ingericht, vervalt de onderwijsbevoegdheid.".

Art. 99. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt een artikel II.100/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.100/2. §1. Naast de opleidingen, vermeld in artikel II.83 tot en met II.100, kan een hogeschool, in functie van de laagdrempeligheid van het aanbod, de educatieve graduaatsopleiding voor secundair onderwijs, vermeld in artikel II.112, en het verkorte traject van een educatieve bacheloropleiding voor secundair onderwijs, vermeld in artikel II.113, §4, ook aanbieden op de vestigingsplaats van een centrum voor volwassenenonderwijs als aan al de volgende voorwaarden wordt voldaan:

1° het centrum voor volwassenenonderwijs had onderwijsbevoegdheid voor de specifieke lerarenopleiding conform bijlage 2 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 8 september 2017 betreffende de onderwijsbevoegdheden per vestigingsplaats van de centra voor volwassenonderwijs;
2° het centrum voor volwassenenonderwijs heeft een overeenkomst gesloten met de hogeschool in kwestie als vermeld in artikel III.33/1.

§2. Naast de opleidingen vermeld in artikel II.78 tot en met II.100, kan een hogeschool, in het kader van een School of Arts, of een universiteit in functie van de laagdrempeligheid van het aanbod, het verkorte traject van een educatieve masteropleiding, vermeld in artikel II.114, §4, ook aanbieden op de vestigingsplaats van een centrum voor volwassenenonderwijs, als aan al de volgende voorwaarden wordt voldaan:

1° het centrum voor volwassenenonderwijs had onderwijsbevoegdheid voor de specifieke lerarenopleiding conform bijlage 2 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 8 september 2017 betreffende de onderwijsbevoegdheden per vestgingsplaats van de centra voor volwassenonderwijs;
2° het centrum voor volwassenenonderwijs heeft een overeenkomst gesloten met de hogeschool of universiteit in kwestie, als vermeld in artikel III.33/1.

§3. Onverminderd de toepassing van paragraaf 2, kan de Universiteit Gent het verkorte traject van een educatieve masteropleiding voor secundair onderwijs ook aanbieden in de vestiging Kortrijk.".

Art. 100. Artikel II.104 van dezelfde codex wordt opgeheven.

Art. 101. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 6, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2016, wordt het opschrift van afdeling 1 vervangen door wat volgt:

"Afdeling 1. Inhoudelijke bepalingen".

Art. 102. Artikel II.107 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.107. §1. Het beroepsprofiel van de leraar is de omschrijving van de kennis, vaardigheden en attitudes van de leraar bij zijn beroepsuitoefening. Het beroepsprofiel bevat de taken die een ervaren leraar verricht en zal verrichten in het licht van maatschappelijke en andere ontwikkelingen, zoals de kennis van de te onderwijzen vakinhoud, de noodzakelijke didactische vaardigheden, klasmanagement, de grootstedelijke context, de taalvaardigheid in het Nederlands, de meertaligheid, en de diversificatie van het onderwijsgebeuren.

De Vlaamse Regering bepaalt het beroepsprofiel van de leraar op advies van de Vlaamse Onderwijsraad. De Vlaamse Regering legt het besluit binnen zes maanden na de definitieve goedkeuring ter bekrachtiging voor aan het Vlaams Parlement. Als het Vlaams Parlement dat besluit niet bekrachtigt binnen zes maanden na de definitieve goedkeuring ervan, houdt het op rechtskracht te hebben.

§2. De basiscompetenties van de pas afgestudeerde leraar zijn de omschrijving van de kennis, vaardigheden en attitudes, waarover iedere afgestudeerde moet beschikken om op een volwaardige en kwalitatief gelijkwaardige manier als beginnend leraar te kunnen fungeren met de gepaste beroepshouding. De basiscompetenties stellen de leraar in staat door te groeien naar het beroepsprofiel en worden rechtstreeks afgeleid van het beroepsprofiel.

De Vlaamse Regering bepaalt de basiscompetenties op advies van de Vlaamse Onderwijsraad.".

Art. 103. Artikel II.108 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 29 december 2015, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.108. §1. In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:
1° inservicetraining: de praktijkcomponent van de lerarenopleiding die de kandidaat-leraar vervult als een personeelslid van een centrum, instelling of school;
2° preservicetraining: de praktijkcomponent van de lerarenopleiding die de student zonder een statutaire relatie met een centrum, instelling of school vervult.

§2. Het opleidingsprogramma van een lerarenopleiding vormt een geïntegreerd geheel van een of meer vakinhouden en het aspect leraarschap, met inbegrip van een luik vakdidactiek en klasmanagement, en bestaat uit een combinatie van theoretisch en praktisch onderwijs dat voortdurend inspeelt op actuele maatschappelijke thema's en ontwikkelingen.

De praktijkcomponent van het opleidingsprogramma omvat het geheel van praktijkgerichte onderwijsactiviteiten, preservicetraining en/of inservicetraining. De studieomvang van de praktijkcomponent, uitgedrukt in studiepunten bedraagt ten minste dertig studiepunten.

§3. De preservicetraining wordt begeleid door een personeelslid van de instelling die de lerarenopleiding aanbiedt, de stagebegeleider genaamd, en een personeelslid van het centrum, de instelling of de school, dat belast is met het mentorschap. De instellingen die de lerarenopleidingen aanbieden, sluiten een overeenkomst met de centra, instellingen of scholen. Die overeenkomst bevat onder meer: de verantwoordelijkheidsverdeling tussen het centrum, de instelling of de school, de student en de instelling die de lerarenopleiding aanbiedt, waarbij de rol van het centrum, de instelling of de school bij de evaluatie van de student wordt vastgelegd, de periode van het schooljaar waarin die preservicetraining plaatsvindt en de opdrachten die de stagiair moet opnemen.

De inservicetraining gebeurt in de vorm van een leraar-in-opleidingsbaan, hierna de LIO-baan genoemd, en wordt uitgeoefend in een of meer onderwijsinstellingen. De leraar-in-opleiding wordt begeleid door een personeelslid van een of meer onderwijsinstellingen dat belast is met het mentorschap. De instellingen die de lerarenopleidingen aanbieden, sluiten een overeenkomst met de betrokken onderwijsinstellingen. Die overeenkomst bevat onder meer: de verantwoordelijkheidsverdeling tussen de onderwijsinstelling, de leraar-in-opleiding en de instelling die de lerarenopleiding aanbiedt, waarbij de rol van de onderwijsinstelling bij de opleiding, begeleiding en evaluatie van de leraar-in-opleiding wordt vastgelegd. De LIO-baan moet op jaarbasis ten minste vijfhonderd uren-leraar, lesuren, leraarsuren of lestijden bedragen. De LIO-baan in een centrum voor basiseducatie bedraagt

op jaarbasis ten minste 0,6 vte. Indien de leraar-in-opleiding er niet in slaagt deze vijfhonderd uren te presteren, kan hij dit tekort aanvullen met preservicetraining. De LIO-baan kan hoogstens dertig studiepunten praktijkcomponent vervangen.

Onverminderd het tweede lid van deze paragraaf is een LIO-baan in het basisonderwijs enkel mogelijk voor:
1° de leraar-in-opleiding die wordt aangesteld in het ambt van leermeester lichamelijke opvoeding of in het ambt van leermeester algemene en sociale vorming, specialiteit: lichamelijke opvoeding; of
2° de leraar-in-opleiding die voldoet aan de bepalingen van artikel 11, tweede tot en met zesde lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juni 1990 betreffende de bekwaamheidsbewijzen, de salarisschalen, en de bezoldigingsregeling in het gewoon basisonderwijs.".

Art. 104. Artikel II.109 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.109. Onverminderd het aanbieden van de lerarenopleidingen, vermeld in artikel II.111, hebben de hogescholen en universiteiten die lerarenopleidingen aanbieden, de volgende opdrachten:
1° mee instaan voor de verdere ontwikkeling in het professionele continuüm en de ontwikkeling van het reflectieve vermogen bij aspirant-leraren;
2° een aanbod ontwikkelen voor professionalisering en permanente vorming, met een kwaliteitsvol en complementair team van lerarenopleiders, zeker ook op het vlak van het hebben van voldoende ervaring in het lesgeven zelf, en zo de brug slaan tussen de lerarenopleidingen, de pedagogische begeleidingsdiensten en de andere aanbieders van professionalisering voor leraren;
3° de aanvangsbegeleiding van beginnende leraren ondersteunen, onder verantwoordelijkheid van de school waar die leraren werken, en samen met de pedagogische begeleidingsdiensten.".

Art. 105. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 6, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2016, wordt het opschrift "Afdeling 2. Geïntegreerde lerarenopleidingen" opgeheven.

Art. 106. Artikel II.110 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014, 19 juni 2015 en 17 juni 2016, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.110. §1. De hogescholen en/of universiteiten en/of ambtshalve geregistreerde instellingen kunnen een overeenkomst sluiten over de organisatie van de lerarenopleidingen, namelijk over de onderwijs- en studieactiviteiten, de kwaliteitszorg en het gebruik van infrastructuur, zoals voorzien in artikel II.173.

§2. De Vlaamse Regering kan middelen toekennen voor initiatieven die de kwaliteit van de lerarenopleidingen verbeteren en/of de samenwerking tussen lerarenopleidingen bevorderen. Hiertoe zal ze ten minste om de vijf jaar de beleidsprioriteiten vastleggen.

Die initiatieven kunnen georganiseerd worden door hogescholen en/of universiteiten en/of ambtshalve geregistreerde instellingen die een of meer lerarenopleidingen organiseren.

De Vlaamse Regering stelt nadere inhoudelijke, organisatorische en procedurele regels vast voor de toekenning van de middelen.".

Art. 107. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 6, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2016, wordt het opschrift "Afdeling 3. Specifieke lerarenopleidingen" vervangen door het opschrift "Afdeling 2. Organisatorische bepalingen".

Art. 108. Artikel II.111 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.111. Vanaf het academiejaar 2019-2020 worden in het hoger onderwijs de volgende lerarenopleidingen aangeboden:
1° de educatieve graduaatsopleiding voor secundair onderwijs;
2° de educatieve bacheloropleiding voor kleuteronderwijs;
3° de educatieve bacheloropleiding voor lager onderwijs;
4° de educatieve bacheloropleiding voor secundair onderwijs;
5° de educatieve masteropleiding voor secundair onderwijs;
6° de educatieve masteropleiding voor kunstvakken.".

Art. 109. Artikel II.112 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 29 december 2015 en 17 juni 2016, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.112. §1. De educatieve graduaatsopleiding voor secundair onderwijs wordt door de hogescholen aangeboden binnen het hoger beroepsonderwijs in het studiegebied Onderwijs en heeft een studieomvang van negentig studiepunten.

§2. De toegang tot de educatieve graduaatsopleiding voor secundair onderwijs wordt beperkt tot studenten die minstens drie jaar nuttige ervaring in een technisch of praktisch vak kunnen bewijzen. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop deze nuttige ervaring wordt aangetoond.

§3. Om optimaal tegemoet te komen aan de behoeften van de doelgroep van de educatieve graduaatsopleiding voor secundair onderwijs, wordt de opleiding op het vlak van organisatie en methodiek op maat van de student aangeboden. Er wordt versterkt ingezet op de mogelijkheid om de opleiding te volgen binnen een LIO-baan.

§4. In afwijking van de procedure, vermeld in hoofdstuk IV, afdeling II/1, van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur, wordt de educatieve graduaatsopleiding voor secundair onderwijs ontwikkeld volgens de procedures, vermeld in artikel II.68, II.108, §2, II.141, II.152 en II.153.

De aanvraag, vermeld in artikel II.152, kan voor de educatieve graduaatsopleiding voor secundair onderwijs worden ingediend zonder de beslissing van de Vlaamse Regering tot erkenning van een beroepskwalificatie.

§5. In afwijking van paragraaf 2 en artikel II.176 kunnen kandidaten die geslaagd zijn voor een artistiek toelatingsexamen, georganiseerd door de hogeschool die, in het kader van een School of Arts, de professionele bacheloropleiding dans organiseert, en die vijf jaar nuttige ervaring als professionele danser in een erkend gezelschap kunnen aantonen, toegelaten worden tot de educatieve graduaatsopleiding voor secundair onderwijs.

§6. De Vlaamse Regering kan nadere regels en voorwaarden bepalen waaronder de educatieve graduaatsopleiding voor secundair onderwijs wordt georganiseerd.".

Art. 110. Artikel II.113 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.113. §1. De educatieve bacheloropleidingen, respectievelijk voor kleuteronderwijs, lager onderwijs en secundair onderwijs, worden door de hogescholen aangeboden binnen het hoger professioneel onderwijs in het studiegebied Onderwijs en hebben een studieomvang van 180 studiepunten.

In afwijking van artikel II.108, §2, tweede lid, bedraagt de praktijkcomponent ten minste 45 studiepunten.

§2. De Vlaamse Regering legt een lijst van onderwijsvakken vast die de hogescholen mogen aanbieden binnen de educatieve bacheloropleiding voor secundair onderwijs. De studenten van die opleiding kiezen twee onderwijsvakken uit het aanbod van de hogeschool.

§3. Een student die al beschikt over een van volgende diploma's of diplomacombinaties kan, in afwijking van paragraaf 2, een diploma van de educatieve bacheloropleiding voor secundair onderwijs behalen met maar één onderwijsvak:
1° een diploma van een educatieve bachelor of educatieve master;
2° een diploma van een specifieke lerarenopleiding in combinatie met een bachelor- of masterdiploma;
3° een diploma van een academische initiële lerarenopleiding, een initiële lerarenopleiding van academisch niveau of een getuigschrift pedagogische bekwaamheid in combinatie met een bachelor- of masterdiploma;
4° een studiebewijs dat krachtens een wettelijke norm, een Europese richtlijn of een internationale overeenkomst als gelijkwaardig met een van de voorgaande diploma's wordt erkend.

§4. Een student die al beschikt over een bachelordiploma kan, in afwijking van paragraaf 2, een diploma van de educatieve bacheloropleiding voor secundair onderwijs behalen zonder de vermelding van onderwijsvakken.

De hogescholen die de educatieve bacheloropleiding voor secundair onderwijs aanbieden, bieden de component leraarschap, met inbegrip van een cluster vakdidactiek, aan als een verkort traject van die opleiding.

Het verkorte traject, dat focust op de component leraarschap, vormt een coherent geheel van zestig studiepunten, met inbegrip van de praktijkcomponent van ten minste dertig studiepunten en van een vakdidactische cluster. Het traject wordt op het vlak van organisatie en methodiek op maat van de student aangeboden.

Het verkort traject, dat volgt op een bachelordiploma, behaald in een kunstopleiding, kan enkel gezamenlijk met een School of Arts georganiseerd worden. In afwijking van artikel II.171 kan een School of Arts mee de gezamenlijke opleiding inrichten binnen het studiegebied onderwijs, ook als de hogeschool waartoe de School of Arts behoort niet de onderwijsbevoegdheid heeft voor het studiegebied onderwijs.

In het verkorte traject wordt versterkt ingezet op de mogelijkheid om de opleiding te volgen binnen een LIO-baan.".

Art. 111. Artikel II.114 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 29 december 2015, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.114. §1. De educatieve masteropleidingen voor secundair onderwijs en kunstvakken worden door respectievelijk de universiteiten of de hogescholen in het kader van een School of Arts aangeboden binnen het academisch onderwijs en hebben een studieomvang van 90 of 120 studiepunten.

Aan een student kan alleen het diploma van een educatieve master uitgereikt worden en de graad van master toegekend worden als die student een totale component leraarschap van 60 studiepunten met succes doorlopen heeft.

De component leraarschap in een educatieve masteropleiding heeft ongeacht de studieomvang van de masteropleiding een studieomvang van ten minste 45 studiepunten.

Een student kan de 15 resterende studiepunten verwerven op de volgende manieren:

1° hij volgt studiepunten van de component leraarschap als een pakket van keuzevakken in een academische bacheloropleiding. De hogeschool in het kader van een School of Arts of de universiteit biedt daarvoor vijftien studiepunten educatieve keuzevakken in die academische bacheloropleidingen die rechtstreeks toeleiden naar een educatieve masteropleiding aan;

2° als de student de component leraarschap niet opneemt in een bacheloropleiding, kan hij die alsnog verwerven in het kader van een voorbereidingsprogramma dat hij vooraf of samen met de educatieve masteropleiding volgt;

3° als de student de component leraarschap niet opneemt in een bacheloropleiding of in het kader van een voorbereidingsprogramma, kan hij deze alsnog verwerven als een pakket van keuzevakken in de educatieve masteropleiding. Deze manier kan enkel worden ingericht als, binnen de eigen instelling, de twee eerste manieren ook ingericht worden.

In de educatieve masteropleidingen voor kunstvakken telt de artistieke component ten minste de helft van de studiepunten.

§2. De Vlaamse Regering legt vast welke educatieve masteropleidingen hogescholen, in het kader van een School of Arts, en de universiteiten kunnen aanbieden. De Vlaamse Regering bepaalt ook de studieomvang van de educatieve masteropleidingen en het studiegebied waaronder de educatieve masteropleidingen ressorteren.

§3. De Vlaamse Regering legt een lijst van vakdidactieken vast die de hogescholen, in het kader van een School of Arts, en de universiteiten mogen aanbieden binnen de educatieve masteropleidingen voor secundair onderwijs en kunstvakken. De studenten van deze opleidingen kiezen minstens één vakdidactiek uit het aanbod van de hogeschool of de universiteit, die erover waken dat de student de nodige vakinhoudelijke voorkennis heeft.

§4. Een student die al beschikt over een masterdiploma kan op basis van dat diploma vrijgesteld worden van de vakinhoudelijke component van een educatieve masteropleiding voor secundair onderwijs of kunstvakken.

De universiteiten die de educatieve masteropleiding voor secundair onderwijs aanbieden, bieden de component leraarschap, met inbegrip van een cluster vakdidactiek, aan als een verkort traject van die opleiding voor studenten die al over een masterdiploma beschikken.

De hogescholen, in het kader van een School of Arts, die de educatieve masteropleiding voor kunstvakken aanbieden, bieden de component leraarschap, met inbegrip van een cluster vakdidactiek, aan als een verkort traject van die opleiding voor studenten die al over een masterdiploma beschikken.

Het verkorte traject vormt een coherent geheel van 60 studiepunten, met inbegrip van de praktijkcomponent van ten minste 30 studiepunten, en wordt op het vlak van organisatie en methodiek op maat van de student aangeboden.

In het verkorte traject wordt versterkt ingezet op de mogelijkheid om de opleiding te volgen binnen een LIO-baan.

§5. In afwijking van paragraaf 4 kan een hogeschool, in het kader van een School of Arts, een educatieve masteropleiding voor kunstvakken organiseren in de vorm van een consecutief traject.

Dit consecutief traject heeft een omvang van 60 studiepunten, met inbegrip van de praktijkcomponent van ten minste 30 studiepunten, en wordt op het vlak van organisatie en methodiek op maat van de student aangeboden. De hogeschool biedt het consecutief traject aan zonder dat ze de volledige educatieve masteropleiding voor kunstvakken organiseert.

Als toelatingsvoorwaarde voor een educatieve masteropleiding voor kunstvakken waarvoor de hogeschool enkel het consecutieve traject organiseert, geldt dat de student moet beschikken over een masterdiploma in het studiegebied waartoe de educatieve masteropleiding behoort.".

Art. 112. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 6, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2016, wordt het opschrift "Afdeling 4. Samenwerking en ondersteuning van lerarenopleidingen" opgeheven.

Art. 113. Artikel II.115 van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 18 december 2015, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.115. Met behoud van de toepassing van artikel II.189 hebben met ingang van het academiejaar 2006-2007 alle personeelsleden van het onderwijs toegang tot de bachelor-na-bacheloropleiding Buitengewoon Onderwijs en de bachelor-na-bacheloropleiding Zorgverbreding en Remediërend Leren.".

Art. 114. In artikel II.116, tweede lid, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 18 december 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de zinsnede "en/of centra voor volwassenenonderwijs" wordt opgeheven;

2° de zinsnede "(zowel geïntegreerde lerarenopleidingen als specifieke lerarenopleidingen)" wordt opgeheven.

Art. 115. In artikel II.122 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014 en 19 juni 2015, worden paragraaf 5 en paragraaf 9 opgeheven.

Art. 116. Artikel II.125 van dezelfde codex wordt opgeheven.

Art. 117. In artikel II.133, §1, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in de inleidende zin wordt tussen de woorden "graden van" en het woord "bachelor" de zinsnede "gegradueerde," ingevoegd;

2° er wordt een punt 4° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"4° ofwel als opleiding van het hoger beroepsonderwijs is geactualiseerd conform afdeling 3/1.".

Art. 118. In artikel II.144, §1, 2°, van dezelfde codex wordt de zinsnede ", met uitzondering van de als afstudeerrichting georganiseerde specifieke lerarenopleiding(en)" opgeheven.

Art. 119. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt een artikel II.150/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.150/1. §1. In het advies over de ontwikkeling van een onderwijskwalificatie, vermeld in artikel 15/1 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur, verleent de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering ook een advies over de verwantschap van:
1° de onderwijskwalificatie met een of meer bestaande opleidingen van het hoger beroepsonderwijs. Daarvoor vraagt de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering inbreng van vertegenwoordigers van de hogescholen;
2° de beroepskwalificatie waarvoor geen onderwijskwalificatie wordt ontwikkeld, met een of meer bestaande opleidingen van het hoger beroepsonderwijs.

De bevoegde dienst van de Vlaamse Regering kan bij het advies over de verwantschap rekening houden met de volgende criteria:
1° de sectorale indeling;
2° de indeling naar beroepsgroep;
3° de wetenschappelijke discipline of het studiegebied.

De verwantschap kan worden vastgelegd op het niveau van de volledige opleiding of op het niveau van de afstudeerrichtingen of de opties van een opleiding van het hoger beroepsonderwijs.

§2. De Vlaamse Regering beslist over de verwantschap met bestaande hbo5-opleidingen.

Als de Vlaamse Regering beslist dat een bestaande hbo5-opleiding verwant is met een beroepskwalificatie waarvoor een onderwijskwalificatie wordt ontwikkeld, wordt de bestaande hbo5-opleiding omgevormd tot die onderwijskwalificatie.

Als er een verwantschap wordt bepaald met verschillende onderwijskwalificaties of met een onderwijskwalificatie met verschillende afstudeerrichtingen, hebben de hogescholen de vrijheid om te kiezen tot welke onderwijskwalificatie ze de bestaande hbo5-opleiding zullen omvormen.

Hogescholen die een bestaande hbo5-opleiding omvormen, hoeven geen macrodoelmatigheidstoets als vermeld in artikel II.152, 3°, aan te vragen.

Als de Vlaamse Regering beslist dat een bestaande hbo5-opleiding verwant is met een beroepskwalificatie waarvoor geen onderwijskwalificatie wordt ontwikkeld, wordt die opleiding stopgezet. De hogeschool kan vanaf het volgende academiejaar geen nieuwe studenten meer inschrijven. Het instellingsbestuur garandeert de voorzieningen die nodig zijn om de ingeschreven studenten hun opleiding te kunnen laten voltooien.

Als de Vlaamse Regering beslist dat er geen bestaande hbo5-opleiding verwant is met een beroepskwalificatie waarvoor een onderwijskwalificatie wordt ontwikkeld, wordt de graduaatsopleiding die leidt tot de onderwijskwalificatie, als een nieuwe opleiding beschouwd. Hogescholen kunnen een aanvraag indienen om die opleiding aan te bieden volgens de procedure, vermeld in artikel II.152 en II.153.

§3. Hogescholen die geen onderwijsbevoegdheid hebben voor een bestaande hbo5-opleiding die wordt omgevormd, kunnen een aanvraag indienen om die opleiding aan te bieden. Die aanvraag wordt ingediend volgens de procedure, vermeld in artikel II.152 en II.153, en kan op zijn vroegst in het kalenderjaar dat volgt op de erkenning van de desbetreffende opleiding aan de andere hogescholen, worden ingediend.".

Art. 120. In artikel II.153 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015 en het decreet van 8 december 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1, tweede lid, worden de volgende zinnen toegevoegd:

"Dat geldt ook voor de educatieve graduaatsopleidingen, vermeld in artikel II.112, en de educatieve masteropleidingen, vermeld in artikel II.114, die met ingang van het academiejaar 2019-2020 aangeboden worden door de hogescholen en universiteiten. De hogescholen en universiteiten dienen hun dossier bij de accreditatieorganisatie in uiterlijk vóór 15 oktober van het kalenderjaar dat voorafgaat aan het academiejaar waarin de instelling de opleiding op zijn vroegst wil aanbieden. De Vlaamse Regering kan het gehanteerde toetsingskader, vermeld in paragraaf 7, voor deze opleidingen aanpassen.";

2° aan paragraaf 8 worden een tweede tot en met een vijfde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

"In afwijking van het eerste lid, vervalt een positief besluit over de aanvraag van een graduaatsopleiding van het hoger beroepsonderwijs op het einde van het vijfde academiejaar dat volgt op de dag van de start van de opleiding in kwestie.

Een positief besluit over de aanvraag van een graduaatsopleiding van het hoger beroepsonderwijs vervalt automatisch als het instellingsbestuur de opleiding niet start in het derde academiejaar dat volgt op de bekendmaking aan het instellingsbestuur. Voor de besluiten die zijn bekendgemaakt tijdens het academiejaar 2017-2018, start de voormelde periode van drie jaar in het academiejaar 2019-2020.

De Vlaamse Regering kan op basis van een advies van de accreditatieorganisatie de geldigheidsduur van een positief besluit over de aanvraag van een opleiding verlengen ter vrijwaring van de gelijktijdige en geclusterde organisatie van externe beoordelingen. De totale duur van de erkenning als nieuwe opleiding kan nooit meer dan acht academiejaren zijn.

In afwijking van het tweede lid bedraagt de geldigheidsduur van de positieve besluiten over de aanvragen van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs die zijn verleend tijdens het academiejaar 2014-2015, zes jaar vanaf het academiejaar dat volgt op de bekendmaking aan het instellingsbestuur.".

Art. 121. Artikel II.155 van dezelfde codex wordt opgeheven.

Art. 122. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 9, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014, 19 juni 2015 en 17 juni 2016, wordt een afdeling 3/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

"Afdeling 3/1. Actualisatie van bestaande opleidingen van het hoger beroepsonderwijs".

Art. 123. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt in afdeling 3/1, ingevoegd bij artikel 122, een artikel II.155/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.155/1. De bestaande hbo5-opleidingen waarvoor nog geen verwante beroepskwalificatie is erkend, worden geactualiseerd.".

Art. 124. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt in dezelfde afdeling 3/1 een artikel II.155/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.155/2. §1. De hogescholen die onderwijsbevoegdheid bezitten voor een van de opleidingen, vermeld in artikel II.155/1, schrijven gezamenlijk per opleiding de domeinspecifieke leerresultaten uit op basis van de niveaudescriptoren, vermeld in artikel 6 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur. Ze organiseren daartoe structureel onderling overleg, waarbij ook de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering wordt betrokken. De hogescholen kunnen voor deze opdracht een beroep doen op externe experten.

De formulering van de domeinspecifieke leerresultaten is concreet en beroepsgericht en waarborgt de toepassing van Vlaamse, federale en internationale regelgeving over de beroepsuitoefening.

§2. De beschrijving van de domeinspecifieke leerresultaten wordt gevalideerd door de accreditatieorganisatie. De hogescholen dienen daarvoor samen een vraag tot validatie in bij de accreditatieorganisatie. Die aanvraag vermeldt de hogescholen die onderwijsbevoegdheid bezitten voor de desbetreffende opleiding, maar die de vraag niet mee willen indienen.

§3. Als een hogeschool die onderwijsbevoegdheid bezit voor een opleiding die moet worden geactualiseerd, de aanvraag, vermeld in paragraaf 2, niet mee ondertekent, verliest ze de onderwijsbevoegdheid voor de opleiding en wordt die opleiding stopgezet. De hogeschool kan vanaf het volgende academiejaar geen nieuwe studenten meer inschrijven. Het instellingsbestuur garandeert de nodige voorzieningen die toelaten dat de ingeschreven studenten hun opleiding kunnen voltooien.

§4. De accreditatieorganisatie bezorgt de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering de gevalideerde domeinspecifieke leerresultaten met de daarin vervatte competenties voor registratie in een kwalificatiedatabank.

§5. De bevoegde dienst van de Vlaamse Regering legt, na advies van de hogescholen, de studieomvang van 90 of 120 studiepunten van de opleiding vast en het aandeel werkplekleren van de opleiding, dat minimaal een derde van de studieomvang bedraagt.

§6. De hogeschool bepaalt voor elke geactualiseerde opleiding een opleidingsprogramma, dat bestaat uit een samenhangend geheel van opleidingsonderdelen, en schrijft voor elk opleidingsonderdeel leerresultaten uit.".

Art. 125. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt in dezelfde afdeling 3/1 een artikel II.155/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.155/3. De Vlaamse Regering neemt de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs die volgens de procedure, vermeld in deze afdeling, zijn geactualiseerd, op in de lijst, vermeld in artikel II.170.

Door een opleiding van het hoger beroepsonderwijs op te nemen in de lijst als vermeld in het eerste lid, wordt het door de Vlaamse Regering erkende opleidingsprofiel, het door de Vlaamse minister bevoegd voor Onderwijs goedgekeurde structuurschema of het goedgekeurde leerplan en lessentabel van de desbetreffende opleiding opgeheven.".

Art. 126. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt in dezelfde afdeling 3/1 een artikel II.155/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.155/4. §1. Opleidingen, geactualiseerd volgens de procedure, vermeld in deze afdeling, die op een later tijdstip verwant worden verklaard met een of meer erkende beroepskwalificaties, waarvoor wordt beslist om een onderwijskwalificatie te ontwikkelen, worden omgevormd als vermeld in artikel II.150/1.

§2. De bevoegde dienst van de Vlaamse Regering maakt op 1 februari 2024 een lijst van graduaatsopleidingen die zijn geactualiseerd, maar nog niet zijn omgevormd omdat er nog geen verwante beroepskwalificatie is erkend.

Als de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering adviseert dat er voor een bestaande graduaatsopleiding geen beroepskwalificatie zal worden erkend die ermee verwant kan worden verklaard, beslist de Vlaamse Regering dat de betrokken graduaatsopleiding wordt stopgezet. De hogeschool kan vanaf het volgende academiejaar geen nieuwe studenten meer inschrijven. Het instellingsbestuur garandeert de nodige voorzieningen die toelaten dat de ingeschreven studenten hun opleiding kunnen voltooien.

Als de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering adviseert dat er voor een bestaande graduaatsopleiding in de toekomst wel nog een beroepskwalificatie zal worden erkend die ermee verwant kan worden verklaard, beslist de Vlaamse Regering dat de betrokken graduaatsopleiding opnieuw moet worden geactualiseerd volgens de procedure, vermeld in deze afdeling.

De hogescholen kunnen de opleiding pas aanbieden nadat ze met positief gevolg de toets nieuwe opleiding bij het accreditatieorgaan hebben ondergaan volgens de procedure, vermeld in artikel II.395. Ze dienen daarvoor een dossier in uiterlijk op 30 november 2024.

§3. Als een hogeschool voor een opleiding van het hoger beroepsonderwijs, met uitzondering van de hbo5-opleiding Verpleegkunde, uiterlijk op 30 november 2024 nog nooit een toets nieuwe opleiding heeft aangevraagd bij de accreditatieorganisatie, verliest de hogeschool de onderwijsbevoegdheid voor die opleiding.".

Art. 127. In artikel II.157 van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 2°, a), wordt de zinsnede ", andere dan die van leraar" opgeheven;

2° in punt 3° wordt punt a) opgeheven;

3° in punt 3°, b), wordt de zinsnede ", andere dan die van leraar" opgeheven;

4° punt 5° wordt opgeheven.

Art. 128. In artikel II.161 van dezelfde codex wordt tussen de woorden "studieomvang van" en het woord "bachelor" de zinsnede "graduaats-," ingevoegd.

Art. 129. Aan artikel II.164 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2016, wordt een paragraaf 3 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§3. In het academiejaar dat de uitbreiding van de studieomvang van een graduaatsopleiding wordt ingevoerd en in de twee academiejaren die daarop volgen kunnen studenten nog het diploma behalen van de graduaatsopleiding op basis van de studieomvang van voor de uitbreiding. Deze mogelijkheid bestaat voor studen-

ten die reeds in de graduaatsopleiding ingeschreven waren vóór het academiejaar waarin de uitbreiding van de studieomvang wordt ingevoerd.

Instellingen moeten door middel van de organisatie van specifieke studietrajecten met een studieomvang van ten hoogste de omvang van de studie-uitbreiding aan studenten die een graduaatsopleiding van 90 of 120 studiepunten hebben voltooid, de mogelijkheid bieden om de graad van gegradueerde te behalen van de in studieomvang uitgebreide graduaatsopleiding.".

Art. 130. In artikel II.165 van dezelfde codex worden punt 1° en 2° vervangen door wat volgt:

"1° het omvormen van graduaats-, bachelor- of masteropleidingen tot een gezamenlijk georganiseerde opleiding als vermeld in artikel II.171;
2° het omvormen van een graduaats-, bachelor- of masteropleiding tot een gezamenlijk georganiseerde opleiding, waarbij de toetredende instelling de graduaats-, bachelor- of masteropleiding op het ogenblik van de omvorming niet aanbiedt, vermeld in artikel II.166;".

Art. 131. In artikel II.166, §1, van dezelfde codex wordt tussen het woord "bestaande" en de zinsnede "bachelor-" de zinsnede "graduaats-," ingevoegd.

Art. 132. In artikel II.171, §2, van dezelfde codex wordt tussen de woorden "graad van" en het woord "bachelor" de zinsnede "gegradueerde," ingevoegd.

Art. 133. In artikel II.172 van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt tussen de zinsnede "3 jaar" en het woord "aanbiedt" de zinsnede "of voor opleidingen van niveau 5 ten minste 90 studiepunten" ingevoegd;

2° in paragraaf 1 wordt tussen de woorden "graad van" en het woord "bachelor" de zinsnede "gegradueerde," ingevoegd;

3° paragraaf 3 wordt vervangen door wat volgt:

"§3. Een universiteit of een hogeschool kan binnen de perken van haar onderwijsbevoegdheid met een of meer buitenlandse instellingen voor hoger onderwijs of met de Koninklijke Militaire School in Brussel een gezamenlijk diploma uitreiken en de betreffende graad van gegradueerde, bachelor of master verlenen aan de student die met succes een door de betrokken instellingen gezamenlijke opleiding heeft voltooid. Een universiteit kan binnen de perken van haar onderwijsbevoegdheid met een of meer universiteiten van de Franse Gemeenschap een gezamenlijk diploma uitreiken en de betreffende graad van bachelor of master verlenen aan de student die met succes een door de betrokken instellingen gezamenlijke opleiding heeft voltooid. Een hogeschool kan binnen de perken van haar onderwijsbevoegdheid met een of meer hogescholen van de Franse of Duitstalige Gemeenschap een gezamenlijk diploma uitreiken en de betreffende graad van gegradueerde, bachelor of master verlenen aan de student die met succes een door de betrokken instellingen gezamenlijke opleiding heeft voltooid. De organisatie van de gezamenlijke opleiding vindt plaats in het kader van een internationaal of Europees onderwijsprogramma of in het kader van een samenwerkingsovereenkomst tussen de betrokken instellingen.".

Art. 134. In artikel II.176 van dezelfde codex wordt het woord "cursist" telkens vervangen door het woord "student".

Art. 135. In artikel II.177 van dezelfde codex wordt het woord "cursist" telkens vervangen door het woord "student".

Art. 136. In artikel II.200, §3, eerste lid, van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 21 maart 2014, wordt tussen de woorden "bieden voor" en de woorden "de bacheloropleidingen" de zinsnede "de graduaatsopleidingen," ingevoegd.

Art. 137. Aan artikel II.203, §1, van dezelfde codex wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"In afwijking van het eerste lid wordt het leerkrediet niet ingezet in een educatieve bacheloropleiding als een student al in het bezit is van een bachelordiploma en in een educatieve masteropleiding als een student al in het bezit is van een masterdiploma.".

Art. 138. In artikel II.206, derde lid, van dezelfde codex worden de woorden "behalve indien de student al een masterdiploma heeft behaald" opgeheven.

Art. 139. Aan artikel II.219, §2, eerste lid, van dezelfde codex wordt een punt 4° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"4° 335 euro, als het bekwaamheidsonderzoek betrekking heeft op het niveau van gegradueerde.".

Art. 140. In artikel II.247, §1, van dezelfde codex worden de woorden "een diploma van gegradueerde" vervangen door de woorden "de graad van gegradueerde".

Art. 141. In artikel II.248 van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de zinsnede "een diploma van gegradueerde," wordt opgeheven;

2° tussen de woorden "graad van" en het woord "bachelor" wordt telkens de zinsnede "gegradueerde," ingevoegd.

Art. 142. In deel 2, titel 4, hoofdstuk 8, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014, 17 juni 2016 en 16 juni 2017, wordt een afdeling 1/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

"Afdeling 1/1. Onderwijstaal in graduaatsopleidingen".

Art. 143. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt in afdeling 1/1, ingevoegd bij artikel 142, een artikel II.260/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.260/1. §1. De onderwijstaal in de graduaatsopleidingen is het Nederlands.

In de graduaatsopleidingen kan evenwel een andere onderwijstaal dan het Nederlands worden gebruikt, conform de bepalingen in deze afdeling. Als een instelling gebruik wil maken van die mogelijkheid, moeten de waarborgen inzake kwaliteit en democratisering, vermeld in artikel II.270 en II.271, vervuld zijn voorafgaand aan de start van de opleiding.

§2. Een instelling kan in de volgende gevallen beslissen dat in graduaatsopleidingen voor opleidingsonderdelen een andere onderwijstaal dan het Nederlands wordt gebruikt:
1° de opleidingsonderdelen die een vreemde taal tot onderwerp hebben en die in die taal worden gedoceerd;

2° de opleidingsonderdelen die gedoceerd worden door anderstalige gastprofessoren;
3° de anderstalige opleidingsonderdelen die, op initiatief van de student en met instemming van de instelling, worden gevolgd aan een andere instelling voor hoger onderwijs;
4° de opleidingsonderdelen waar uit de expliciet gemotiveerde beslissing de meerwaarde voor de studenten en het afnemende veld en de functionaliteit voor de opleiding blijkt.

§3. De omvang van de opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, aangeboden in een andere onderwijstaal dan het Nederlands in het modeltraject van die opleiding mag niet hoger zijn dan 18,33% van de totale omvang van de in die opleiding aangeboden opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, in het modeltraject.

§4. Voor de berekening van de grenzen, vermeld in paragraaf 3, worden de opleidingsonderdelen, vermeld in paragraaf 2, 1° en 3°, niet meegeteld.".

Art. 144. In artikel II.271, §1, van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt tussen de woorden "studenten die een initiële" en de woorden "bachelor- of masteropleiding" de zinsnede "graduaats-," ingevoegd;

2° in het tweede lid wordt tussen de woorden "opleidingsprogramma van initiële" en de woorden "bachelor- of masteropleidingen" de zinsnede "graduaats-," ingevoegd.

Art. 145. In artikel II.338 van dezelfde codex wordt het derde lid vervangen door wat volgt:

"De leerlingen in een hbo5-opleiding Verpleegkunde, georganiseerd door een instelling voor secundair onderwijs, kunnen toegang hebben tot de sociale voorzieningen van de hogeschool, waarmee de betrokken instelling voor secundair onderwijs een samenwerkingsovereenkomst met betrekking tot de betreffende hbo5-opleiding heeft afgesloten. Deze overeenkomst legt ten minste de afspraken vast over de afstemming op het vlak van curriculumontwikkeling, de inzet van personeel, de infrastructuur en de kwaliteitszorg in die hbo5-opleidingen.".

Art. 146. In artikel II.344, eerste lid, van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 21 maart 2014, worden de woorden "en cursisten" opgeheven.

Art. 147. In artikel II.352, §1, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 25 april 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in de inleidende zin worden de woorden "of cursisten" opgeheven;

2° in punt 1° worden de woorden "of de cursist" en de woorden "of een centrum voor volwassenenonderwijs" opgeheven;

3° in punt 2° worden de woorden "of cursist" en de woorden "of het centrum" telkens opgeheven;

4° in punt 4° worden de woorden "of het centrum" telkens opgeheven.

Art. 148. In artikel II.352, §2, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 25 april 2014, worden de woorden "of cursisten" telkens opgeheven.

Art. 149. In artikel II.353, §3, §4 en §5, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 25 april 2014, worden de woorden "of cursisten" opgeheven.

Art. 150. In artikel II.355/1, eerste en tweede lid, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 17 juni 2016, worden de woorden "of cursist-stagiair" telkens opgeheven.

Art. 151. In artikel II.381 van dezelfde codex wordt de zinsnede ", met uitzondering van de als afstudeerrichting georganiseerde specifieke lerarenopleiding(en)" opgeheven.

Art. 152. Aan deel 2, titel 8, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt een hoofdstuk 9 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Hoofdstuk 9. Overgangsbepalingen voor de inbedding van de graduaatsopleidingen in de hogescholen".

Art. 153. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt aan hoofdstuk 9, ingevoegd bij artikel 152, een artikel II.394 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.394. §1. Met ingang van het academiejaar 2019-2020 dragen de centra voor volwassenenonderwijs hun bevoegdheid voor het aanbieden van opleidingen van het hoger beroepsonderwijs en het verlenen van de overeenstemmende studiebekrachtiging over aan de hogescholen.

De hogeschool waaraan een centrum voor volwassenenonderwijs de bevoegdheid, vermeld in het eerste lid, heeft overgedragen, oefent die bevoegdheid uit conform artikel II.83 tot en met II.100.

§2. De hogeschool treedt na de overdracht van de bevoegdheden, vermeld in het eerste lid, voor de overgedragen bevoegdheden in de rechten en verplichtingen van het centrum voor volwassenenonderwijs die zijn bevoegdheden heeft overgedragen aan de hogeschool.

Naar aanleiding van de overdracht van de desbetreffende opleidingen sluiten de hogeschool en het centrum voor volwassenenonderwijs een overeenkomst waarin ten minste afspraken gemaakt worden over de overdracht, de terbeschikkingstelling en het gebruik van infrastructuur en onroerende goederen, en over financiële aangelegenheden.

§3. De hogescholen voorzien in aangepaste overgangs- en begeleidingsmaatregelen opdat studenten die vóór het academiejaar 2019-2020 gestart zijn in een opleiding van het hoger beroepsonderwijs aan een centrum voor volwassenenonderwijs, dat met ingang van het academiejaar 2019-2020 overgedragen wordt aan een hogeschool, hun opleiding kunnen voltooien. Dat betekent minimaal dat:

1° de hogeschool de studiebewijzen en de punten die de student verworven heeft in de desbetreffende opleiding in het centrum voor volwassenenonderwijs, overneemt. Die studiebewijzen worden geacht verworven te zijn in de ontvangende hogeschool;

2° de hogeschool de vrijstellingen voor een module, een opleidingsonderdeel of voor een deel ervan, die de student verkregen heeft voor de desbetreffende opleiding, overneemt.".

Art. 154. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt aan hetzelfde hoofdstuk 9 een artikel II.395 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.395. De accreditatieorganisatie adviseert over de toets nieuwe opleiding voor de omvorming van bestaande hbo5-opleidingen uiterlijk op 15 april voor de aanvragen die uiterlijk op 30 november van het voorafgaande kalenderjaar zijn ingediend, en uiterlijk op 30 oktober voor de aanvragen die uiterlijk op 31 mei van hetzelfde kalenderjaar zijn ingediend.

De accreditatieorganisatie bezorgt uiterlijk één maand vóór het verstrijken van de termijn een ontwerp van toetsingsrapport aan de instelling, die de mogelijkheid krijgt om opmerkingen te formuleren.

Het instellingsbestuur kan het onderdeel van de aanvraag voor de toets nieuwe opleiding intrekken uiterlijk binnen een termijn van twintig dagen, die ingaat de dag na de ontvangst van het ontwerp. Het instellingsbestuur beschikt over een termijn van zestig dagen om het onderdeel van de aanvraag voor de toets nieuwe opleiding opnieuw in te dienen bij de accreditatieorganisatie. De termijn van zestig dagen gaat in op de dag na de intrekking van de initiële aanvraag.

De termijnen, die lopen vanaf de datum waarop de aanvraag uiterlijk ingediend moet zijn tot en met de datum waarop de accreditatieorganisatie uiterlijk haar advies uitbrengt, worden in geval van intrekking van het onderdeel van de aanvraag voor de toets nieuwe opleiding geschorst vanaf de intrekking van het onderdeel van de aanvraag tot en met de datum van de betekening van de herindiening ervan.

Als het besluit over de toets nieuwe opleiding in het kader van een omvorming als vermeld in artikel II.150/1, §2, negatief is, kan het instellingsbestuur nog maximaal één academiejaar de om te vormen hbo5-opleiding aanbieden en hiervoor studenten inschrijven. Het programma van deze opleiding wordt ingericht conform artikelen II.67 en II.69.

Een instelling kan na een negatief toetsingsbesluit voor een identieke opleiding nog een keer een aanvraag voor een toets nieuwe opleiding indienen. Als het besluit over de toets nieuwe opleiding in het kader van een omvorming als vermeld in artikel II.150/1, §2, opnieuw negatief is, bouwt de instelling de opleiding af of zet ze die stop. Het instellingsbestuur garandeert de voorzieningen die nodig zijn om de ingeschreven studenten hun opleiding te kunnen laten voltooien.".

Art. 155. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt aan hetzelfde hoofdstuk 9 een artikel II.396 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.396. Vanaf het academiejaar 2019-2020 behoren de volgende opleidingen tot de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs:

1° de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs, vastgelegd in de lijst, vermeld in artikel II.170;

2° de opleiding Verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs in het secundair onderwijs, die samen met een hogeschool georganiseerd wordt in het kader van een samenwerkingsverband.

De financiering voor een hbo5-opleiding Verpleegkunde kan alleen toegekend worden aan een secundaire school en wordt berekend conform de bepalingen van deel III, titel 1, hoofdstuk 3, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010.".

Art. 156. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt aan hetzelfde hoofdstuk 9 een artikel II.397 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.397. §1. Voor de organisatie van de opleiding Verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs wordt een samenwerkingsverband opgericht tussen één hogeschool, met onderwijsbevoegdheid voor de bacheloropleiding Verpleegkunde, en een of meer scholen van het voltijds secundair onderwijs.

§2. Eén onderwijsinstelling kan maar participeren in één samenwerkingsverband. Binnen het samenwerkingsverband wordt afgesproken welke onderwijsinstelling de inhoudelijke coördinatie op zich neemt.

De inhoudelijk coördinerende instelling heeft als taak om de gezamenlijke organisatie van de hbo5-opleiding Verpleegkunde binnen een samenwerkingsverband te coördineren. Binnen het samenwerkingsverband wordt afgesproken welke onderwijsinstellingen een deel of het geheel van de gemeenschappelijk georganiseerde hbo5-opleiding aanbieden.

De administratief beherende instelling is altijd een secundaire school. De cursist schrijft zich in aan de administratief beherende instelling voor het totaal van de hbo5-opleiding. Op het vlak van financiering, subsidiëring en inschrijvingsgelden gelden de vigerende decretale en regelgevende bepalingen van de administratief beherende instelling.

§3. Binnen het samenwerkingsverband reiken de onderwijsinstellingen gezamenlijk het diploma van gegradueerde met bijbehorende kwalificatie en de deelcertificaten uit.

§4. Een samenwerkingsverband kan samenwerken met:
1° een of meer publieke verstrekkers van beroepsopleidingen voor volwassenen;
2° een of meer sectoren van het beroep waartoe de opleiding leidt;
3° bedrijven en organisaties.

§5. Als een onderwijsinstelling uit een samenwerkingsverband stapt, behoudt ze, voor hbo5-opleidingen, alleen de onderwijsbevoegdheid die ze had op 31 augustus 2013 of, in voorkomend geval, de onderwijsbevoegdheid van de graduaatsopleidingen die uit de omvorming, vermeld in artikel II.150/1, zijn voortgekomen.

§6. Als twee of meer hogescholen fuseren, fuseren ook de samenwerkingsverbanden waarvan ze lid zijn.".

Art. 157. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt aan hetzelfde hoofdstuk 9 een artikel II.398 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.398. Een samenwerkingsverband vervult de volgende opdrachten:
1° de gezamenlijke organisatie van de opleiding Verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs;
2° het vastleggen van een gezamenlijke onderwijs- en examenregeling en evaluatiereglement voor deze opleidingen;
3° het ontwikkelen van een gemeenschappelijk intern kwaliteitszorgsysteem voor de opleiding Verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs;
4° de ontwikkeling van het curriculum met inbegrip van het uittekenen van vervolgtrajecten in inhoudelijk aansluitende professionele bacheloropleidingen;
5° de optimalisering van de dienstverlening voor de leerlingen;

6° de programmatie van het aanbod met als doelstelling dat de verschillende participerende instellingen – elk vanuit hun sterkte – zoveel mogelijk verschillende doelgroepen bereiken;
7° de optimalisering van de inzetbaarheid en professionalisering van het personeel, binnen de grenzen van de regelgeving die op de betrokken personeelsleden van toepassing is;
8° het delen van gebouwen en technische infrastructuur;
9° de uitbouw van een leerlingenbegeleiding;
10° het beschikbaar maken van de sociale voorzieningen voor de cursisten;
11° het uitwerken en evalueren van een kwaliteitsvolle EVC-procedure;
12° het uitwerken van de communicatie(strategie) over het aanbod van de opleiding Verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs;
13° de organisatie van de toelatingsproef, vermeld in artikel 163, §2, 3°, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010.".

Art. 158. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt aan hetzelfde hoofdstuk 9 een artikel II.399 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.399. De hogescholen bouwen de hbo5-opleidingen die door de centra voor volwassenenonderwijs werden aangeboden op basis van een door de Vlaamse Regering erkend opleidingsprofiel, een door de Vlaamse minister bevoegd voor Onderwijs goedgekeurd structuurschema of een goedgekeurd leerplan en lessentabel, en waarvoor de hogeschool de onderwijsbevoegdheid heeft verworven krachtens een overeenkomst met een centrum voor volwassenenonderwijs, af met ingang van het academiejaar 2019-2020.

Tijdens de academiejaren 2019-2020, 2020-2021 en 2021-2022 worden in de lijst, vermeld in artikel II.170, de opleidingen, vermeld in paragraaf 1, ook opgenomen. Hogescholen kunnen voor die opleidingen studenten inschrijven, het curriculum zoals het van kracht was vóór het academiejaar 2019-2020, aanbieden en het diploma van gegradueerde uitreiken onder de voorwaarden, vermeld in het vierde lid.

De opleidingen van het hoger beroepsonderwijs die tot en met schooljaar 2018-2019 werden aangeboden door de centra voor volwassenenonderwijs en die niet worden geactualiseerd of omgevormd, kunnen niet als graduaatsopleiding worden aangeboden door de hogescholen.

Studenten die uiterlijk in het academiejaar 2018-2019 geslaagd zijn voor minstens een derde van een hbo5-opleiding in een centrum voor volwassenenonderwijs, hebben tot en met het academiejaar 2020-2021 het recht die opleiding te voltooien op basis van de inhoud en de studieomvang die van kracht was in het centrum voor volwassenenonderwijs.

De hogescholen bepalen de modaliteiten waaronder de studenten, vermeld in het tweede lid, het diploma van gegradueerde kunnen behalen.".

Art. 159. Aan deel 2, titel 8, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt een hoofdstuk 10 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Hoofdstuk 10. Overgangsbepalingen voor de versterking van de lerarenopleidingen aan de hogescholen en de universiteiten".

Art. 160. Aan deel 2, titel 8, hoofdstuk 10, van dezelfde codex, ingevoegd bij artikel 159, wordt een artikel II.400 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art II.400. §1. Vanaf het academiejaar 2019-2020 worden de specifieke lerarenopleidingen, die georganiseerd werden aan een centrum voor volwassenenonderwijs overgedragen aan een hogeschool of universiteit.

§2. Studenten die bij de aanvang van het academiejaar 2019-2020 minstens vijftien studiepunten verworven hebben in een specifieke lerarenopleiding, hebben het recht hun opleiding af te werken tot en met het academiejaar 2020-2021.

§3. Vanaf het academiejaar dat de Evangelische Theologische Faculteit in Heverlee een educatieve masteropleiding aanbiedt, bouwt deze instelling de specifieke lerarenopleiding die ze tot dan aangeboden heeft, af. Vanaf dat academiejaar kunnen er geen nieuwe studenten meer worden ingeschreven in de specifieke lerarenopleiding. Studenten die bij de aanvang van het academiejaar dat de Evangelische Theologische Faculteit een educatieve masteropleiding organiseert, reeds vijftien studiepunten in de specifieke lerarenopleiding verworven hebben, hebben het recht om hun opleiding af te werken tot en met het daaropvolgend academiejaar.".

Art. 161. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt aan hetzelfde hoofdstuk 10 een artikel II.401 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.401. De Vlaamse Regering kan een bijkomende kwaliteitscontrole organiseren voor de opleidingen, vermeld in artikel II.111.".

Art. 162. Aan artikel III.3, §1, 1°, d), van dezelfde codex wordt de zinsnede ", opgenomen in het Hogeronderwijsregister" toegevoegd.

Art. 163. In artikel III.5 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 19 december 2014, 18 december 2015 en 30 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een paragraaf 2/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

"§2/1. Vanaf het begrotingsjaar 2022 wordt de volgende component toegevoegd aan de totale werkingsuitkering, vermeld in paragraaf 2, eerste lid: een variabel onderwijsdeel voor de graduaatsopleidingen (VOWhbo).";

2° er wordt een paragraaf 17 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§17. Vanaf het begrotingsjaar 2022 is het bedrag voor het variabel onderwijsdeel VOWhbo, vermeld in paragraaf 2/1, gelijk aan het bedrag dat overgedragen wordt conform artikel III.42/1.

Vanaf het begrotingsjaar 2025 kan het bedrag voor VOWhbo, vermeld in deze paragraaf, evolueren conform artikel III.6, §2/1.

Vanaf het begrotingsjaar 2025 wordt het bedrag voor VOWhbo, vermeld in deze paragraaf, geïndexeerd aan de hand van de indexformule, vermeld in paragraaf 9.".

Art. 164. In artikel III.6 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2016, wordt een paragraaf 2/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

"§2/1. Vanaf het begrotingsjaar 2025 evolueert het bedrag voor het variabele onderwijsdeel VOWhbo conform paragraaf 1, eerste lid.

Voor de vaststelling van het aantal opgenomen studiepunten in het variabele onderwijsdeel VOWhbo voor het begrotingsjaar t wordt het gemiddelde aantal opgenomen studiepunten in aanmerking genomen over de academiejaren t-5/t-4 tot en met t-3/t-2 waarvoor studenten onder diplomacontract zich ingeschreven hebben voor een graduaatsopleiding.

De eerste referentiepunten voor het variabele onderwijsdeel VOWhbo zijn gelijk aan het gemiddelde aantal opgenomen studiepunten in de academiejaren 2019-2020 tot en met 2021-2022 in de graduaatsopleidingen, vastgesteld conform het tweede lid.

Bij elke daling of stijging van het aantal opgenomen studiepunten met 2% of meer in het variabele onderwijsdeel VOWhbo worden er nieuwe referentiepunten vastgelegd. De nieuwe referentiepunten zijn gelijk aan de vorige referentiepunten plus of min 2%.".

Art. 165. In artikel III.11 van dezelfde codex wordt een paragraaf 2/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

"§2/1. Vanaf het begrotingsjaar 2022 wordt voor de berekening van het variabele onderwijsdeel van een hogeschool de volgende formule toegepast: VOWi = VOWi-prof2014 + VOWi-hko2014 + VOWi-hbo, waarbij:

1° VOWi gelijk is aan het variabele onderwijsdeel voor hogeschool i;

2° VOWi-prof2014 = FPi-prof2014 x VOWprof2014 / Σi FPi-prof2014, waarbij:
   a) VOWi-prof2014 gelijk is aan het variabele onderwijsdeel voor de professioneel gerichte opleidingen, met uitzondering van de professioneel gerichte kunstopleidingen, in hogeschool i;
   b) FPi-prof2014 gelijk is aan het totale aantal financieringspunten voor de professioneel gerichte opleidingen, met uitzondering van financieringspunten voor de professioneel gerichte kunstopleidingen, in hogeschool i;
   c) VOWprof2014 gelijk is aan het variabele onderwijsdeel voor de professioneel gerichte opleidingen in de hogescholen, vermeld in artikel III.5, of berekend conform artikel III.5;

3° VOWi-hko2014 = FPi-hko2014 x VOWhko2014 / Σi FPi-hko2014, waarbij:
   a) VOWi-hko2014 gelijk is aan het variabele onderwijsdeel voor de kunstopleidingen in de Schools of Arts in hogeschool i;
   b) FPi-hko2014 gelijk is aan het totale aantal financieringspunten voor de kunstopleidingen in de Schools of Arts in hogeschool i;
   c) VOWhko2014 gelijk is aan het variabele onderwijsdeel voor de kunstopleidingen in de Schools of Arts, vermeld in artikel III.5, of berekend conform artikel III.5;

4° VOWi-hbo = FPi-hbo x VOWhbo / Σi FPi-hbo, waarbij:
   a) VOWi-hbo gelijk is aan het variabele onderwijsdeel voor graduaatsopleidingen in hogeschool i;
   b) FPi-hbo gelijk is aan het totale aantal financieringspunten voor de graduaatsopleidingen in hogeschool i;
   c) VOWhbo gelijk is aan het variabele onderwijsdeel voor de graduaatsopleidingen in de hogescholen, vermeld in artikel III.5, of berekend conform artikel III.5.

De sommatie Σi loopt over het aantal hogescholen die professioneel gerichte opleidingen, kunstopleidingen of graduaatsopleidingen aanbieden.".

Art. 166. In artikel III.12 van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1 wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"In afwijking van het eerste lid is voor de graduaatsopleidingen het aantal financieringspunten voor de berekening van de FPi-input:
1° in het begrotingsjaar 2022 gelijk aan de som van de producten van het aantal opgenomen studiepunten per opleiding, vermeld in paragraaf 2, van het academiejaar 2019-2020, en het overeenkomstige puntengewicht, vermeld in artikel III.19;
2° in het begrotingsjaar 2023 gelijk aan de som van de producten van het gemiddelde aantal opgenomen studiepunten per opleiding, vermeld in paragraaf 2, over de academiejaren 2020-2021 en 2019-2020, en het overeenkomstige puntengewicht, vermeld in artikel III.19;
3° vanaf het begrotingsjaar 2024 gelijk aan de som van de producten van het gemiddelde aantal opgenomen studiepunten per opleiding, vermeld in paragraaf 2, over de academiejaren t-5/t-4 tot en met t-3/t-2, en het overeenkomstige puntengewicht, vermeld in artikel III.19.";

2° paragraaf 2 wordt vervangen door wat volgt:

"§2. Voor de berekening van het aantal opgenomen studiepunten per opleiding wordt het aantal studiepunten in aanmerking genomen waarvoor een student onder diplomacontract zich heeft ingeschreven voor een graduaatsopleiding of een initiële bacheloropleiding tot op het ogenblik dat de student zestig studiepunten heeft verzameld in een en dezelfde graduaatsopleiding of bacheloropleiding. Voor de vaststelling van die eerste zestig studiepunten in een en dezelfde graduaatsopleiding of bacheloropleiding worden de volgende studiepunten in aanmerking genomen:
1° het aantal studiepunten waarvoor de student een creditbewijs ontvangen heeft in de desbetreffende graduaatsopleiding of bacheloropleiding;
2° het aantal studiepunten waarvoor de student in de desbetreffende graduaatsopleiding of bacheloropleiding een vrijstelling heeft gekregen voor een opleidingsonderdeel.";

3° in paragraaf 3 worden de woorden "of door over te stappen naar een opleiding van het hoger beroepsonderwijs" opgeheven.

Art. 167. In artikel III.13 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een paragraaf 2/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

"§2/1. Vanaf het begrotingsjaar 2022 wordt voor de berekening van het aantal financieringspunten FPi-output in aanmerking genomen:
1° voor de graduaatsopleidingen in de hogescholen: het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal verworven studiepunten in de graduaatsopleidingen (FPi-output-initieel);
2° voor de professioneel gerichte opleidingen in de hogescholen: het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal verworven studiepunten in de initiële bacheloropleidingen (FPi-output-initieel) en in de bachelor-na-bacheloropleidingen (FPi-output-banaba), met uitzondering van de verworven studiepunten in de professioneel gerichte kunstopleidingen;
3° voor de kunstopleidingen in de hogescholen: het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal verworven studiepunten in de initiële professioneel gerichte bacheloropleidingen, in de initiële academisch gerichte bachelor- en masteropleidingen, in de schakelprogramma's en de voorbereidingsprogram-

ma's voorafgaand aan een initiële masteropleiding (FPi-output-initieel) en in de bachelor-na-bacheloropleidingen (FPi-output-banaba);

4° voor de academisch gerichte opleidingen in de universiteiten: het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal verworven studiepunten in de initiële bachelor- en masteropleidingen, in de schakelprogramma's en in de voorbereidingsprogramma's voorafgaand aan een initiële masteropleiding (FPi-output-initieel).";

2° aan paragraaf 3 wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"In afwijking van het eerste lid is voor de graduaatsopleidingen het aantal financieringspunten FPi-output:

1° in het begrotingsjaar 2022 gelijk aan de som van de producten van het aantal verworven studiepunten per opleiding, vermeld in paragraaf 4, voor het academiejaar 2019-2020, en het overeenkomstige puntengewicht, vermeld in artikel III.19;

2° in het begrotingsjaar 2023 gelijk aan de som van de producten van het gemiddelde aantal verworven studiepunten per opleiding, vermeld in paragraaf 4, over de academiejaren 2020-2021 en 2019-2020, en het overeenkomstige puntengewicht, vermeld in artikel III.19;

3° vanaf het begrotingsjaar 2023 gelijk aan de som van de producten van het gemiddelde aantal verworven studiepunten per opleiding, vermeld in paragraaf 4, over de academiejaren t-5/t-4 tot en met t-3/t-2, en het overeenkomstige puntengewicht, vermeld in artikel III.19.";

3° paragraaf 4 wordt vervangen door wat volgt:

"§4. Voor de vaststelling van het aantal verworven studiepunten per opleiding wordt het aantal studiepunten in aanmerking genomen waarvoor een student onder diplomacontract een creditbewijs ontvangen heeft:

1° voor de berekening van FPi-output-initieel:

a) in een graduaatsopleiding of een initiële bacheloropleiding de studiepunten die niet op basis van inputfinanciering, vermeld in artikel III.12, worden gefinancierd;

b) in een initiële masteropleiding;

c) in een schakelprogramma;

d) in een voorbereidingsprogramma voorafgaand aan een initiële masteropleiding;

2° voor de berekening van FPi-output-banaba: in een bachelor-na-bacheloropleiding, vermenigvuldigd met een factor 0,5.";

4° er wordt een paragraaf 9 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§9. Bij de educatieve masteropleidingen voor kunstvakken in het studiegebied Audiovisuele en beeldende kunst wordt het aantal door een student verworven studiepunten dat in aanmerking komt voor financiering, beperkt tot zestig voor de gehele masteropleiding.

In afwijking van paragraaf 4 komen de verworven studiepunten van een educatieve masteropleiding voor kunstvakken in de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst en Muziek en podiumkunsten niet in aanmerking voor het vaststellen van het aantal financieringspunten FPi-output indien de student reeds in het bezit is van een masterdiploma in hetzelfde studiegebied.".

Art. 168. In artikel III.14 van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een paragraaf 2/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

"§2/1. Vanaf het begrotingsjaar 2022 wordt voor de berekening van het aantal financieringspunten FPi-diploma in aanmerking genomen:
1° voor de graduaatsopleidingen in de hogescholen: het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal uitgereikte diploma's in de graduaatsopleidingen (FP1-diploma-initieel);
2° voor de professioneel gerichte opleidingen in de hogescholen: het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal uitgereikte diploma's in de initiële bacheloropleidingen (FPi-diploma-initieel) en in de bachelor-na-bacheloropleidingen (FPi-diploma-banaba), met uitzondering van de uitgereikte diploma's in de professioneel gerichte kunstopleidingen;
3° voor de kunstopleidingen in de hogescholen: het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal uitgereikte diploma's in de initiële professioneel gerichte bacheloropleidingen, in de initiële masteropleidingen (FPi-diploma-initieel) en in de bachelor-na-bacheloropleidingen (FPi-diploma-banaba);
4° voor de academisch gerichte opleidingen in de universiteiten:
a) het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal uitgereikte diploma's in de initiële masteropleidingen (FPi-diploma-initieel);
b) het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal uitgereikte diploma's in die initiële bacheloropleidingen waarvoor de desbetreffende universiteit geen onderwijsbevoegdheid heeft voor het aanbieden van de aansluitende masteropleiding.";

2° er wordt een paragraaf 2/2 ingevoegd, die luidt als volgt:

"§2/2. In afwijking van paragraaf 2/1 worden de diploma's van de educatieve masteropleidingen voor kunstvakken in de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst en Muziek en podiumkunsten niet meegenomen voor de berekening van het aantal financieringspunten FPi-diploma indien de student reeds in het bezit is van een masterdiploma in hetzelfde studiegebied.";

3° aan paragraaf 4 wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"In afwijking van het eerste lid is voor de graduaatsopleidingen het aantal financieringspunten FPi-diploma:
1° in het begrotingsjaar 2022 gelijk aan de som van de producten van het aantal uitgereikte diploma's per opleiding, vermeld in paragraaf 5, voor het academiejaar 2019-2020, en het overeenkomstige puntengewicht, vermeld in artikel III.19, en de doorstroombonus, vermeld in paragraaf 6;
2° in het begrotingsjaar 2023 gelijk aan de som van de producten van het gemiddelde aantal uitgereikte diploma's per opleiding, vermeld in paragraaf 5, over de academiejaren 2020-2021 en 2019-2020, en het overeenkomstige puntengewicht, vermeld in artikel III.19, en de doorstroombonus, vermeld in paragraaf 6;
3° vanaf het begrotingsjaar 2023 gelijk aan de som van de producten van het gemiddelde aantal uitgereikte diploma's per opleiding, vermeld in paragraaf 5, over de academiejaren t-5/t-4 tot en met t-3/t-2, en het overeenkomstige puntengewicht, vermeld in artikel III.19, en de doorstroombonus, vermeld in paragraaf 6.";

4° paragraaf 5 wordt vervangen door wat volgt:

"§5. Voor de vaststelling van het aantal uitgereikte diploma's per opleiding komen in aanmerking:
1° voor de berekening van FPi-diploma-initieel:
a) voor de graduaatsopleidingen in de hogescholen: het aantal uitgereikte graduaatsdiploma's. De doorstroombonus voor deze diploma's is gelijk aan 30;
b) voor de professioneel gerichte opleidingen in de hogescholen: het aantal uitgereikte initiële bachelordiploma's, met uitzondering van de bachelordiploma's in de professioneel gerichte kunstopleidingen. De doorstroombonus voor deze diploma's is gelijk aan 30;
c) voor de kunstopleidingen in de hogescholen: het aantal uitgereikte professioneel gerichte initiële bachelordiploma's en het aantal uitgereikte initiële masterdiploma's. De doorstroombonus voor deze diploma's is gelijk aan 30;
d) voor de academisch gerichte opleidingen aan de universiteiten:
1) het aantal uitgereikte initiële bachelordiploma's voor die bachelordiploma's waarvoor de desbetreffende universiteit geen onderwijsbevoegdheid heeft voor het aanbieden van de aansluitende masteropleiding. De doorstroombonus voor deze diploma's is gelijk aan 18;
2) het aantal uitgereikte initiële masterdiploma's. De doorstroombonus voor deze diploma's is gelijk aan 30;
2° voor de berekening van FPi-diploma-banaba: het aantal uitgereikte diploma's van bachelor-na-bacheloropleidingen. De doorstroombonus voor deze diploma's is gelijk aan 15.";

5° in paragraaf 6, tweede lid, wordt het woord "diplomabonus" vervangen door het woord "doorstroombonus";

6° in paragraaf 6, derde lid, wordt tussen de woorden "die zich een tweede maal ingeschreven hebben voor een" en de woorden "bachelor- of masteropleiding" de zinsnede "graduaatsopleiding, een" ingevoegd.

Art. 169. In artikel III.19 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 19 juni 2015, 25 april 2014 en 17 juni 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 worden in punt 1° de woorden "voor de opleidingen in het hoger beroepsonderwijs en" opgeheven;

2° in paragraaf 1 wordt een punt 1°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"1°/1 voor de opleidingen in het hoger beroepsonderwijs aan de hogescholen:

Studiegebied	Puntengewicht
a) Architectuur	1,50
b) Gezondheidszorg	1,50
c) Industriële wetenschappen en technologie	1,50
d) Audiovisuele en beeldende kunst	1,50
e) Muziek en podiumkunsten	1,50
f) Biotechniek	1,50
g) Onderwijs	1,50
h) Sociaal-agogisch werk	1,00
i) Handelswetenschappen en bedrijfskunde	1,15

";

3° in paragraaf 1, 3°, wordt punt aa) vervangen door wat volgt:

"

aa) Biomedische wetenschappen 2 –	
– educatieve masteropleidingen voor secundair onderwijs	2,00
– overige opleidingen die leiden tot de graad van master	3,00

";

4° in paragraaf 1, 3°, wordt punt s) vervangen door wat volgt:

"

s) Geneeskunde 2	
– opleidingen die leiden tot de graad van master in de verpleeg- en vroedkunde	2,00
– opleidingen in de huisartsgeneeskunde	2,00
– educatieve masteropleidingen voor secundair onderwijs	2,00
– overige opleidingen die leiden tot de graad van master	4,00

";

5° in paragraaf 4, 1°, wordt punt a) vervangen door wat volgt:

"a) voor de organisatie van de academische bachelor- en masteropleiding in de beeldende kunsten en van de academische bachelor- en masteropleiding in het productdesign en van de educatieve masteropleiding voor kunstvakken met afstudeerrichting beeldende kunsten en productdesign samen, wordt de som van het aantal opgenomen studiepunten, zoals bepaald in artikel III.12, §2, en het aantal verworven studiepunten, zoals bepaald in artikel III.13, §4, 1°, a) en b), in een hogeschool, met een maximum van 24.000 studiepunten, vermenigvuldigd met een puntengewicht 2;";

6° in paragraaf 4, 1°, wordt punt b) vervangen door wat volgt:

"b) voor de organisatie van de academische bachelor- en masteropleiding in de audiovisuele kunsten en van de educatieve master voor kunstvakken met afstudeerrichting audiovisuele kunsten samen, wordt de som van het aantal opgenomen studiepunten, zoals bepaald in artikel III.12, §2, en het aantal verworven studiepunten, zoals bepaald in artikel III.13, §4, 1°, a) en b), in een hogeschool, met een maximum van 18.000 studiepunten, vermenigvuldigd met een puntengewicht 2;";

7° in paragraaf 4, 2°, wordt punt a) vervangen door wat volgt:

"a) voor de organisatie van de academische bachelor- en masteropleiding in de muziek en van de academische bachelor- en masteropleiding in het drama en van de educatieve masteropleiding voor kunstvakken samen, wordt de som van het aantal opgenomen studiepunten, zoals bepaald in artikel III.12, §2, en het aantal verworven studiepunten, zoals bepaald in artikel III.13, §4, 1°, a) en b), in een hogeschool, met een maximum van 27.000 studiepunten, vermenigvuldigd met een puntengewicht 3;";

8° er wordt een paragraaf 4/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

"§4/1. In afwijking van paragraaf 4 worden bij het vaststellen van het aantal opgenomen en verworven studiepunten, vermeld in punt 1°, de opgenomen en verworven studiepunten voor een educatieve masteropleiding voor kunstvakken

in het studiegebied Audiovisuele en beeldende kunst beperkt tot zestig studiepunten voor de gehele masteropleiding.

In afwijking van paragraaf 4 worden bij het vaststellen van het aantal opgenomen en verworven studiepunten, vermeld in punt 1° en 2°, de opgenomen en verworven studiepunten in een educatieve masteropleiding voor kunstvakken in de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst en Muziek en podiumkunsten niet meegenomen indien de student reeds in het bezit is van een masterdiploma in hetzelfde studiegebied.

In afwijking van paragraaf 4, tweede lid, worden de diploma's van de educatieve masteropleidingen voor kunstvakken in de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst en Muziek en podiumkunsten niet meegenomen in de berekening van de financieringspunten FPi-diploma-initieel indien de student reeds in het bezit is van een masterdiploma in hetzelfde studiegebied.";

9° er wordt een paragraaf 4/2 ingevoegd, die luidt als volgt:

"§4/2. Tegen 1 januari 2022 worden de puntengewichten en maxima voor de educatieve masteropleidingen voor kunstvakken, vermeld in paragraaf 4, geëvalueerd.".

Art. 170. In deel 3, titel 1, hoofdstuk 2, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, wordt het opschrift van afdeling 1 vervangen door wat volgt:

"Afdeling 1. Financiering van de lerarenopleidingen".

Art. 171. Artikel III.32 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 25 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. III.32. §1. De universiteiten ontvangen tot en met het begrotingsjaar 2021 een bedrag van 5.121.329,96 euro voor de financiering van de lerarenopleiding. Dat bedrag wordt met ingang van het begrotingsjaar 2018 geïndexeerd conform artikel III.5, §9.

Het bedrag, vermeld in het eerste lid, wordt onder de universiteiten als volgt verdeeld:

1° in het begrotingsjaar 2019 pro rata de verworven studiepunten in de specifieke lerarenopleidingen in het academiejaar 2016-2017;
2° in het begrotingsjaar 2020 pro rata het gemiddelde van de verworven studiepunten in de specifieke lerarenopleiding over de academiejaren 2016-2017 en 2017-2018;
3° in het begrotingsjaar 2021 pro rata het gemiddelde van de verworven studiepunten in de specifieke lerarenopleiding over de academiejaren 2016-2017, 2017-2018 en 2018-2019.

De bedragen, vermeld in het tweede lid, worden beschouwd als extra werkingsmiddelen. Zij worden maandelijks per twaalfden ter beschikking gesteld van de universiteit aan het einde van de maand op die waarop het twaalfde betrekking heeft.

§2. Vanaf het begrotingsjaar 2022 worden de bedragen, berekend voor het begrotingsjaar 2021 conform paragraaf 1, jaarlijks met 1/5 afgebouwd. De vrijgekomen middelen worden toegevoegd aan het variabel onderwijsdeel voor de universitaire opleidingen VOWun2014, vermeld in artikel III.5.".

Art. 172. Artikel III.33 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014 en 18 december 2015, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. III.33. §1. De hogescholen ontvangen tot en met het begrotingsjaar 2021 een bedrag van 1.499.455 euro voor de financiering van de lerarenopleiding. Dat bedrag wordt met ingang van het begrotingsjaar 2018 geïndexeerd conform artikel III.5, §9.

Het bedrag, vermeld in het eerste lid, wordt onder de hogescholen als volgt verdeeld:

1° in het begrotingsjaar 2019: pro rata de verworven studiepunten in de specifieke lerarenopleidingen in het academiejaar 2016-2017;
2° in het begrotingsjaar 2020: pro rata het gemiddelde van de verworven studiepunten in de specifieke lerarenopleiding over de academiejaren 2016-2017 en 2017-2018;
3° in het begrotingsjaar 2021: pro rata het gemiddelde van de verworven studiepunten in de specifieke lerarenopleiding over de academiejaren 2016-2017, 2017-2018 en 2018-2019.

Voor de berekening van de verworven studiepunten in de specifieke lerarenopleidingen worden de verworven studiepunten in de specifieke lerarenopleiding Dans niet meegenomen.

De Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen ontvangt 52.616 euro voor de specifieke lerarenopleiding Dans. Dit bedrag wordt met ingang van het begrotingsjaar 2018 geïndexeerd conform artikel III.5, §9.

§2. Vanaf het begrotingsjaar 2022 worden de bedragen, berekend voor het begrotingsjaar 2021 conform paragraaf 1, tweede lid, 3°, jaarlijks met 1/3 afgebouwd. De vrijgekomen middelen worden als volgt verdeeld:

1° in het begrotingsjaar 2022: op basis van het aantal verworven studiepunten in het academiejaar 2019-2020 van de educatieve masteropleidingen voor kunstvakken in de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst en Muziek en podiumkunsten indien de student reeds in het bezit is van een masterdiploma in hetzelfde studiegebied en van de verworven studiepunten in de educatieve masteropleidingen voor kunstvakken in het studiegebied Audiovisuele en beeldende kunst, met uitzondering van de verworven studiepunten die meegerekend worden voor het vaststellen van de financieringspunten FPi-output, vermeld in artikel III.13, §9;
2° in het begrotingsjaar 2023: op basis van het gemiddeld aantal verworven studiepunten over de academiejaren 2019-2020 en 2020-2021 van de educatieve masteropleidingen voor kunstvakken in de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst en Muziek en podiumkunsten indien de student reeds in het bezit is van een masterdiploma in hetzelfde studiegebied en van de verworven studiepunten in de educatieve masteropleidingen voor kunstvakken in het studiegebied Audiovisuele en beeldende kunst, met uitzondering van de verworven studiepunten die meegerekend worden voor het vaststellen van de financieringspunten FPi-output, vermeld in artikel III.13, §9;
3° vanaf het begrotingsjaar 2024: op basis van het gemiddeld aantal verworven studiepunten over de academiejaren t-5/t-4 tot en met t-3/t-2 van de educatieve masteropleidingen voor kunstvakken in de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst en Muziek en podiumkunsten indien de student reeds in het bezit is van een masterdiploma in hetzelfde studiegebied en van de verworven studiepunten in de educatieve masteropleidingen voor kunstvakken in het studiegebied Audiovisuele en beeldende kunst, met uitzondering van de verworven studiepunten die meegerekend worden voor het vaststellen van de financieringspunten FPi-output, vermeld in artikel III.13, §9.

§3. Het bedrag, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, volgt de evolutie van VOWhko overeenkomstig de bepalingen vermeld in artikel III.6.

§4. Vanaf het begrotingsjaar 2022 wordt het bedrag, vermeld in paragraaf 1, vierde lid, jaarlijks met 1/3 afgebouwd. Het vrijgekomen bedrag wordt toegevoegd aan VOWhbo.".

Art. 173. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt een artikel III.33/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. III.33/1. §1. Een centrum voor volwassenenonderwijs dat specifieke lerarenopleidingen aanbiedt tot en met het schooljaar 2018-2019 en een of meerdere hogescholen en een of meerdere universiteiten die lerarenopleidingen aanbieden sluiten een overeenkomst waarin ten minste afspraken gemaakt worden over de overdracht, de terbeschikkingstelling en het gebruik van infrastructuur en onroerende goederen, de overdracht van personeelsleden.

De hogescholen en universiteiten waarmee een centrum voor volwassenenonderwijs een overeenkomst heeft afgesloten sluiten onderling een overeenkomst over de verdeling van de middelen afkomstig van het centrum voor volwassenenonderwijs en over de verdeling van de personeelsleden.

§2. De hogescholen en universiteiten waarmee een centrum voor volwassenenonderwijs een overeenkomst heeft gesloten als vermeld in paragraaf 1, ontvangen samen de volgende middelen:

1° in het begrotingsjaar 2019: 1/3 van de gegenereerde middelen voor de specifieke lerarenopleidingen voor het schooljaar 2018-2019 in het desbetreffende centrum voor volwassenenonderwijs;

2° in de begrotingsjaren 2020 tot en met 2026: de gegenereerde middelen voor de specifieke lerarenopleidingen voor het schooljaar 2018-2019 in het desbetreffende centrum voor volwassenenonderwijs.

De gegenereerde middelen, vermeld in punt 1° en 2°, zijn het aantal leraarsuren voor de specifieke lerarenopleidingen in het desbetreffende centrum voor volwassenenonderwijs voor het schooljaar 2018-2019, berekend conform de artikelen 98 en 99 van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs, vermenigvuldigd met 100,08 euro. Dit bedrag van 100,08 euro wordt aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex. De referentiedatum voor de aanpassing is 1 september 2017.

De gegenereerde middelen worden vanaf het begrotingsjaar 2020 geïndexeerd aan de hand van de indexformule, vermeld in artikel III.5, §9.

§3. De middelen, vermeld in paragraaf 2, worden verdeeld onder de universiteiten en hogescholen die een overeenkomst, als vermeld in paragraaf 1, tweede lid, hebben afgesloten, op basis van een percentage dat in de overeenkomst is vastgelegd. Dat percentage wordt meegedeeld aan de bevoegde dienst van de Vlaamse overheid. De betrokken hogescholen en universiteiten kunnen dit percentage jaarlijks aanpassen.

De overeenkomst, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, bevat ook een regeling indien het aandeel van de overgekomen personeelsleden, uitgedrukt in voltijdse eenheden, van de partners in de overeenkomst niet overeenkomt met de verdeling van de financiële middelen, vermeld in het eerste lid.

§4. Vanaf het begrotingsjaar 2027 worden de middelen, vermeld in paragraaf 2, eerste lid, 2°, afgebouwd. De vrijgekomen middelen worden toegevoegd aan VOWhbo, VOWprof2014, VOWun2014 en de aanvullende middelen, vermeld in

artikel III.33, §2, op basis van het aandeel diploma's uitgereikt in de academiejaren 2020-2021 tot en met 2024-2025 van respectievelijk:
1° de educatieve graduaatsopleiding voor secundair onderwijs, vermeld in artikel II.112;
2° het verkorte traject van de educatieve bacheloropleiding voor secundair onderwijs, vermeld in artikel II.113, §4;
3° het verkorte traject van de educatieve masteropleiding voor secundair onderwijs, vermeld in artikel II.114, §5;
4° het verkorte of consecutieve traject van de educatieve masteropleiding voor kunstvakken, vermeld in artikel II.114, §5 en §6.".

Art. 174. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt een artikel III.42/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. III.42/1. §1. Bij de overdracht van hbo5-opleidingen van een of meer centra voor volwassenenonderwijs aan een hogeschool in het academiejaar 2019-2020 ontvangt die hogeschool vanaf het begrotingsjaar 2019 daarvoor de volgende middelen:
1° in het begrotingsjaar 2019: 1/3 van de gegenereerde middelen voor de hbo5-opleidingen voor het schooljaar 2018-2019 in het desbetreffende centrum voor volwassenenonderwijs;
2° Vanaf het begrotingsjaar 2020: de gegenereerde middelen voor de hbo5-opleidingen voor het schooljaar 2018-2019 in het desbetreffende centrum voor volwassenenonderwijs.

De gegenereerde middelen, vermeld in punt 1° en 2°, zijn het aantal leraarsuren voor de hbo5-opleidingen in het desbetreffende centrum of centra voor volwassenenonderwijs voor het schooljaar 2018-2019, berekend conform de artikelen 98 en 99 van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs, vermenigvuldigd met 98,39 euro. Dit bedrag van 98,39 euro wordt aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex. De referentiedatum voor de aanpassing is 1 september 2017.

§2. De middelen, vermeld in paragraaf 1, 2°, worden cumulatief vermenigvuldigd met het volgende percentage:
1° voor het begrotingsjaar 2020: het percentage van de evolutie tussen het aantal lestijden waarvoor werd ingeschreven gedeeld door 12 van het schooljaar 2018-2019 en het aantal lestijden waarvoor werd ingeschreven gedeeld door 12 van het schooljaar 2017-2018 van de betrokken centra voor volwassenenonderwijs;
2° voor het begrotingsjaar 2021: het percentage van de evolutie tussen het aantal opgenomen studiepunten van het academiejaar 2019-2020 in de hogeschool en het aantal lestijden waarvoor werd ingeschreven gedeeld door 12 van het schooljaar 2018-2019 van de betrokken centra voor volwassenenonderwijs;
3° voor het begrotingsjaar 2022: het percentage van de evolutie tussen het aantal opgenomen studiepunten in de graduaatsopleidingen van het academiejaar 2020-2021 en het aantal opgenomen studiepunten van het academiejaar 2019-2020 in de hogeschool;
4° voor de begrotingsjaren 2023 en 2024 monitort de Vlaamse Regering budgettaire effecten van de open-end financiering van de graduaatsopleidingen tweemaal per jaar in functie van begrotingsopmaak en begrotingscontrole. Op basis van deze monitoring kan de regering ingrijpen in het groeimechanisme om deze effecten onder controle te houden en eventueel beslissen om over te stappen op een budgetbeheersbaar financieringssysteem.

§3. De middelen, vermeld in paragraaf 1, worden vanaf het begrotingsjaar 2020 geïndexeerd aan de hand van de indexformule, vermeld in artikel III.5, §9.

§4. Vanaf het begrotingsjaar 2022 worden de middelen, berekend overeenkomstig paragraaf 1, 2 en 3, jaarlijks met 1/3 afgebouwd. De vrijgekomen middelen worden toegevoegd aan het variabel onderwijsdeel voor de graduaatsopleidingen VOWhbo, vermeld in artikel III.5.".

Art. 175. Aan artikel III.55 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 18 december 2015 en 17 juni 2016, wordt een paragraaf 6 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§6. In afwijking van paragraaf 3 is het bedrag van de werkingstoelage van een hogeschool in het begrotingsjaar 2020 gelijk aan het conform artikel III.5, §9, geïndexeerde bedrag van de werkingsuitkering dat de hogeschool ontvangen heeft in het begrotingsjaar 2019. Dit bedrag wordt in het begrotingsjaar 2020 toegevoegd aan het bedrag dat de hogescholen ontvangen van de centra voor volwassenenonderwijs, zoals vermeld in artikel III.42/1.".

Art. 176. Aan artikel III.67, §1, van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 16 juni 2017, wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"In het begrotingsjaar 2019 wordt een bedrag van 163.719 euro toegevoegd aan het bedrag van de sociale toelage van de universiteiten en een bedrag van 803.211 euro aan het bedrag van de sociale toelage van de hogescholen. Vanaf het begrotingsjaar 2020 worden deze bedragen verhoogd tot respectievelijk 491.157 euro jaarlijks toe te voegen aan het bedrag van de sociale toelage van de universiteiten en 2.409.632 euro, jaarlijks toe te voegen aan het bedrag van de sociale toelage van de hogescholen.".

Art. 177. In artikel III.68 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2016, wordt het vierde lid vervangen door wat volgt:

"De opgenomen studiepunten in een hogeschool voor het begrotingsjaar t, vermeld in dit artikel, zijn het gemiddelde aantal studiepunten over de academiejaren t-7/t-6 tot en met t-3/t-2 waarvoor studenten onder diplomacontract zich hebben ingeschreven voor een graduaatsopleiding of een initiële bachelor- of masteropleiding in de desbetreffende hogeschool.".

Art. 178. Artikel III.69 van dezelfde codex wordt opgeheven.

Art. 179. Aan artikel IV.32, §1, van dezelfde codex wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Hogescholen die met ingang van het academiejaar 2019-2020 opleidingen van het hoger beroepsonderwijs aanbieden kunnen tot en met het begrotingsjaar 2025 op gemotiveerde wijze afwijken van de in de eerste alinea bedoelde variatie.".

Art. 180. In deel 5, titel 1, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt een hoofdstuk 4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Hoofdstuk 4. Overname personeel volwassenenonderwijs".

Art. 181. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt in hoofdstuk 4, ingevoegd bij artikel 180, een artikel V.79/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. V.79/1. §1. Als na de stopzetting van een specifieke lerarenopleiding aan een centrum voor volwassenenonderwijs de financiering voor die opleiding deels naar een universiteit overgaat, kan die universiteit met ingang van 1 september 2019 personeelsleden overnemen zonder openbare vacature en vergelijkende selectie-

procedure, voor zover deze personeelsleden vermeld zijn op de lijst bedoeld in artikel 103ter decies, §1, eerste lid, 2° en 3°, van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991 of artikel 84vicies ter, §1, eerste lid, 2° en 3°, van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991:

1° een lid van het onderwijzend personeel dat aan de specifieke lerarenopleiding verbonden is;
2° een lid van het bestuurs- en ondersteunend personeel dat verbonden is aan het centrum voor volwassenenonderwijs dat de specifieke lerarenopleiding aanbiedt.

§2. De overgenomen personeelsleden worden ingeschaald in een graad van het academisch of het administratief en technisch personeel, rekening houdend met het minimaal vereiste bekwaamheidsbewijs.

Voor de beoordeling van het vereiste bekwaamheidsbewijs, vermeld in het eerste lid, gelden, voor de personeelsleden, vermeld in paragraaf 1, 1°, de bepalingen uit artikel 7 van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juni 1989 betreffende de bekwaamheidsbewijzen, de salarisschalen, het prestatiestelsel en de bezoldigingsregeling in het secundair onderwijs.

De overgenomen personeelsleden verkrijgen in de salarisschaal die verbonden is aan hun graad, ten minste het jaarsalaris dat gelijk is aan of onmiddellijk hoger is dan het jaarsalaris tegen 100% dat ze kregen aan het centrum voor volwassenenonderwijs.

§3. Een overname en inschaling zijn alleen mogelijk met de instemming van het betrokken personeelslid.".

Art. 182. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt in hetzelfde hoofdstuk 4 een artikel V.79/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. V.79/2. §1. Als er door de vrijwillige overname van personeelsleden, vermeld in artikel V.79/1, §1, 1°, minder personeelsleden van de specifieke lerarenopleiding, uitgedrukt in voltijdse eenheden, naar de universiteit overgaan dan het percentage vastgesteld voor de universiteit overeenkomstig artikel III.33/1, §3, kan de universiteit vanaf 1 oktober 2019 personeelsleden tewerkstellen die conform artikel V.206/1 naar een hogeschool overgegaan zijn.

De tewerkstelling, vermeld in het eerste lid, verloopt op een van de volgende wijzen:

1° via een opname in het integratiekader als vermeld in deel 5, titel 1, hoofdstuk 3, afdeling 1;
2° via een overeenkomst als vermeld in artikel V.223.

De tewerkstelling, vermeld in het eerste lid, is mogelijk voor het volledige volume van de opdracht van het betrokken personeelslid aan de hogeschool of voor een gedeelte van de opdracht.

§2. De hogeschool naar waar de personeelsleden op grond van artikel V.206/1 overgaan en de universiteit die de tewerkstelling op grond van paragraaf 1 kan overnemen, sluiten een overeenkomst zoals vermeld in artikel III.33/1, §1. Deze overeenkomst heeft betrekking op alle personeelsleden uit een specifieke lerarenopleiding van een centrum voor volwassenenonderwijs die op grond van artikel V.206/1 naar een hogeschool overgaan. De hogeschool en de universiteit houden bij de toewijzing van de tewerkstelling maximaal rekening met de voorkeur van de betrokken personeelsleden.".

Art. 183. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt in hetzelfde hoofdstuk 4 een artikel V.79/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. V.79/3. Een personeelslid dat op basis van een in artikel V.79/2, §2, vermelde overeenkomst aan een universiteit of hogeschool tewerkgesteld is, kan tot 1 september 2024 zonder openbare vacature en vergelijkende selectieprocedure overgaan naar de andere hogeronderwijsinstelling. Deze overgang gebeurt via een aanpassing van de overeenkomst tussen de universiteit en hogeschool en is niet mogelijk zonder instemming van het betrokken personeelslid.".

Art. 184. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt in hetzelfde hoofdstuk 4 een artikel V.79/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. V.79/4. Een universiteit kan, onder de in het besluit van de Vlaamse Regering van 29 april 1992 betreffende de verdeling van betrekkingen, de terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking, de reaffectatie, de wedertewerkstelling en de toekenning van een wachtgeld of wachtgeldtoelage bepaalde voorwaarden, een lid van het bestuurs- en ondersteunend personeel, vermeld in artikel V.79/1, §1, 2°, tewerkstellen, dat aan het centrum voor volwassenenonderwijs ter beschikking gesteld is wegens ontstentenis van betrekking.".

Art. 185. Aan artikel V.110, §2, van dezelfde codex, wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Wanneer het hogeschoolbestuur een einde maakt aan de aanstelling van een personeelslid dat met toepassing van artikel V.206/1 naar de hogeschool overgegaan is, wordt voor het bepalen van de opzeggingstermijn ook rekening gehouden met de dienstanciënniteit die het personeelslid in het hoger beroepsonderwijs of de specifieke lerarenopleiding aan het centrum voor volwassenenonderwijs opgebouwd heeft.".

Art. 186. Aan artikel V.111, §1, eerste lid, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt een punt 8° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"8° wanneer een personeelslid dat met toepassing van artikel V.206/1, eerste lid, 1°, overgekomen is van een centrum voor volwassenenonderwijs naar een centrum terugkeert met toepassing van artikel 31, §5, van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991 of artikel 45, §5, van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991.".

Art. 187. In deel 5, titel 2, hoofdstuk 4, afdeling 2, van dezelfde codex worden de bestaande artikelen V.204 tot en met V.206 ondergebracht in een nieuwe onderafdeling 1, waarvan het opschrift luidt als volgt:

"Onderafdeling 1. Omvorming tot professionele bachelor".

Art. 188. Aan deel 5, titel 2, hoofdstuk 4, afdeling 2, van dezelfde codex wordt een onderafdeling 2 toegevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling 2. Overname hbo5 of SLO".

Art. 189. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt in onderafdeling 2, ingevoegd bij artikel 188, een artikel V.206/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. V.206/1. Een hogeschool die de onderwijsbevoegdheid van een opleiding van het hoger beroepsonderwijs of een deel van de financiële middelen voor een stopgezette specifieke lerarenopleiding overneemt, neemt met ingang van 1 september 2019 de leden van het onderwijzend personeel in het ambt van lector over, voor zover deze personeelsleden vermeld zijn op de lijst bedoeld in artikel 103ter decies, §1, eerste lid, 1° en 2°, van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991 of artikel 84vicies ter, §1, eerste lid, 1° en 2°, van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991:

1° de benoemde personeelsleden die op 31 december 2018 benoemd zijn bij het centrum voor volwassenenonderwijs;
2° de personeelsleden die op 31 december 2018 met een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur in een vacante betrekking aangesteld zijn.

De overgenomen personeelsleden worden vanaf het moment dat ze overgenomen zijn door de hogeschool personeelsleden van de hogeschool, betaald met de werkingsuitkeringen van de hogeschool in kwestie.

De hogeschool treedt ten opzichte van de overgenomen personeelsleden vanaf 1 september 2019 in de rechten en verplichtingen van het centrum voor volwassenenonderwijs dat voor de overname de betrokken personeelsleden tewerkstelde. In deze overdracht zijn alle rechten en verplichtingen verbonden aan hangende en toekomstige procedures inbegrepen.".

Art. 190. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt in dezelfde onderafdeling 2 een artikel V.206/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. V.206/2. §1. De hogeschool neemt op 1 september 2019 de vastbenoemde personeelsleden, vermeld in artikel V.206/1, eerste lid, 1°, over voor de omvang van de betrekking waarvan zij op 31 december 2018 titularis zijn. De hogeschool neemt de tijdelijke personeelsleden, vermeld in artikel V.206/1, eerste lid, 2°, over voor de omvang van de betrekking waarvan deze personeelsleden op 30 juni 2019 titularis zijn.

§2. De benoemde personeelsleden behouden na de overname door de hogeschool hun vaste benoeming. De tijdelijke personeelsleden krijgen bij de overname een aanstelling van onbepaalde duur.

In afwijking van het eerste lid kan de hogeschool de personeelsleden die op 30 juni 2019 een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur hebben, bij de overname benoemen. Een benoeming is alleen mogelijk als het personeelslid daarom verzoekt.

Artikel IV.28 van deze codex is niet van toepassing.".

Art. 191. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt in dezelfde onderafdeling 2 een artikel V.206/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. V.206/3. De personeelsleden van het onderwijzend personeel die conform artikel V.79/3, tweede lid, aan een universiteit tewerkgesteld worden via een opname in het integratiekader, worden vanaf 1 oktober 2019 opgenomen in de lijst, vermeld in artikel V.209.".

Art. 192. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt in dezelfde onderafdeling 2 een artikel V.206/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. V.206/4. Een hogeschool die de onderwijsbevoegdheid van een opleiding van het hoger beroepsonderwijs of een deel van de financiële middelen voor een stopgezette specifieke lerarenopleiding overneemt, kan met ingang van 1 september 2019 personeelsleden overnemen zonder openbare vacature en vergelijkende selectieprocedure, voor zover deze personeelsleden vermeld zijn op een lijst bedoeld in artikel 103ter decies van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991 of artikel 84vicies ter van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991:

1° een lid van het onderwijzend personeel dat verbonden is aan een overgenomen opleiding en dat niet onder de toepassing van artikel V.206/1 valt;

2° een lid van het bestuurs- en ondersteunend personeel dat verbonden is aan het centrum voor volwassenenonderwijs waaraan de overgenomen opleiding verbonden is.".

Art. 193. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt in dezelfde onderafdeling 2 een artikel V.206/5 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. V.206/5. De personeelsleden die conform deze onderafdeling overgenomen zijn door een hogeschool, vallen onder de rechtspositie en de bezoldigingsregeling van de personeelsleden van de hogescholen.

De personeelsleden worden ingeschaald in een ambt uit groep 1 van het onderwijzend personeel of van het administratief en technisch personeel, rekening houdend met het minimaal vereiste bekwaamheidsbewijs.

De personeelsleden verkrijgen in de salarisschaal die verbonden is aan hun ambt, ten minste het jaarsalaris dat gelijk is aan of onmiddellijk hoger is dan het jaarsalaris tegen 100% dat ze kregen bij het centrum voor volwassenenonderwijs.".

Art. 194. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt in dezelfde onderafdeling 2 een artikel V.206/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. V.206/6. In afwijking van artikel V.206/5 gelden voor de personeelsleden die conform deze onderafdeling overgenomen zijn door een hogeschool, de volgende overgangsregelingen:

1° voor de beoordeling van het minimale bekwaamheidsbewijs, vermeld in artikel V.206/5, tweede lid, gelden voor de personeelsleden die bij het centrum voor volwassenenonderwijs in een ambt van het onderwijzend personeel werkten, de bepalingen, vermeld in artikel 7 van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juni 1989 betreffende de bekwaamheidsbewijzen, de salarisschalen, het prestatiestelsel en de bezoldigingsregeling in het secundair onderwijs;

2° als voor de benoeming van een personeelslid een bepaalde anciënniteit vereist is, houdt het hogeschoolbestuur bij tijdelijke personeelsleden die van een centrum voor volwassenenonderwijs overgekomen zijn, ook rekening met de dienstanciënniteit die bij het centrum verworven is binnen een opleiding van het hoger beroepsonderwijs of een specifieke lerarenopleiding;

3° artikel V.170 van deze codex is niet van toepassing op de personeelsleden van het onderwijzend personeel die op 31 augustus 2019 aan de volgende twee voorwaarden voldoen:
   a) benoemd zijn voor een voltijdse opdracht bij het centrum voor volwassenenonderwijs of de overnemende hogeschool;
   b) een vaste betrekking op de personeelsformatie van respectievelijk de overnemende hogeschool of het centrum voor volwassenenonderwijs hebben.".

Art. 195. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt in dezelfde onderafdeling 2 een artikel V.206/7 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. V.206/7. Een hogeschool kan, onder de in het besluit van de Vlaamse Regering van 29 april 1992 betreffende de verdeling van betrekkingen, de terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking, de reaffectatie, de wedertewerkstelling en de toekenning van een wachtgeld of wachtgeldtoelage bepaalde voorwaarden, een lid van het bestuurs- en ondersteunend personeel, vermeld in artikel V.206/4, 2°, tewerkstellen, dat aan het centrum voor volwassenenonderwijs ter beschikking gesteld is wegens ontstentenis van betrekking.".

Art. 196. Aan artikel V.210 van dezelfde codex, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan het eerste lid, 3°, wordt een punt b) toegevoegd, dat luidt als volgt:

   "b) de personeelsleden, vermeld in artikel V.220, §2, tweede lid.";

2° na het tweede lid wordt een nieuw derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

   "In afwijking van artikel V.209, §1, kan een personeelslid als vermeld in het eerste lid, 3°, b), ook opgenomen worden in het integratiekader van een universiteit die niet de academische opleidingen van die hogeschool geïntegreerd heeft.".

Art. 197. In artikel V.220, §2, van dezelfde codex, wordt tussen het eerste en het tweede lid een nieuw tweede lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"De personeelsleden die opgenomen zijn in de lijst, vermeld in artikel 103ter decies, §1, eerste lid, 2°, van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991, of artikel 84vicies ter, §1, eerste lid, 2°, van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991, kunnen overgedragen worden naar het integratiekader.".

Hoofdstuk 8. Slotbepalingen

Art. 198. Het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt opgeheven.

Art. 199. Dit decreet treedt in werking op 1 september 2019, met uitzondering van artikel 11, 12, 13, 14, 15, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 1°, 2° en 4°, artikel 31, 171, 172, 173, 174, 176, 177, 189 en 190, die in werking treden op 1 januari 2019, en artikel 120, dat in werking treedt op de dag die volgt op de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

Brussel, 2 maart 2018.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Onderwijs,

Hilde CREVITS

BIJLAGE BIJ DE MEMORIE VAN TOELICHTING:
Reguleringsimpactanalyse

Vlaamse overheid

Reguleringsimpactanalyse Voorontwerp van decreet betreffende de uitbouw van de graduaatsopleidingen binnen de hogescholen en de versterking van de lerarenopleidingen binnen de hogescholen en de universiteiten.

Gebruik de RIA-leidraad en de RIA-checklist om deze RIA in te vullen.

1 Gegevens van het advies

1.1 Gegevens van de regelgeving

nummer taal- en wetgevingstechnisch advies	2017-144
bevoegde minister(s) van de regelgeving	Hilde Crevits
RIA	
JoKER	ja
armoedetoets	neen
toets lokale besturen	neen
link naar de regelgevingsagenda	http://regelgevingsagenda.bestuurszaken.be/regelgevingsagenda-initiatief/titel-ov-ov-11605

1.2 Gegevens van de aanvrager

e-mailadres	Nina.mares@ond.vlaanderen.be, liesbeth.hens@ond.vlaanderen.be
organisatie	Departement Onderwijs en Vorming
beleidsdomein	Onderwijs en Vorming
entiteit	Afdeling Hoger Onderwijs en Volwassenenonderwijs, Afdeling Beleid Onderwijspersoneel

2 Titel en fase

Titel: Ontwerp van decreet betreffende de uitbouw van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs en de versterking van de lerarenopleidingen binnen de hogescholen en universiteiten

Hieronder worden deze twee thema's van dit ontwerp van decreet per onderdeel van de RIA telkens apart behandeld:

1. Uitbouw van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs (HBO5) in de hogescholen
2. Versterking van de lerarenopleidingen in de hogescholen en de universiteiten

Fase: 3.15 Actualisering van de RIA

3 Samenvatting

1. Uitbouw van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs in de hogescholen

De onderwijsbevoegdheid voor de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs berust op dit ogenblik bij de centra voor volwassenenonderwijs (cvo), die hiervoor sinds 2014 een samenwerkingsverband met een hogeschool moeten afsluiten. Maar op het vlak van financiering, subsidiëring, personeelsregelgeving, inschrijvingsgelden, studiegelden, … gelden nog steeds de voorwaarden van het volwassenenonderwijs.
Het huidige aanbod van HBO5 binnen de CVO spreekt een specifieke doelgroep aan, die een ander profiel heeft dan de studenten die momenteel de hogescholen bevolken. Cursisten HBO5 volgen hun opleiding vaak op latere leeftijd, doelgericht in functie van kansen op de arbeidsmarkt, en volgens een deeltijds regime. Het gaat om een publiek van zij-instromers in het kader van levenslang leren. De cvo zijn niet trekken niet zo veel de aandacht van de "jongeren" die bij de start van het hoger onderwijs voor een opleiding op niveau 5 willen kiezen. Die laatste doelgroep is momenteel ondervertegenwoordigd. Maar zeker voor hen heeft het HBO5 bovendien een dubbele finaliteit: gekwalificeerde uitstroom naar de arbeidsmarkt op basis van het diploma van gegradueerde, of verdere doorstroom binnen het hoger onderwijs in de geest van het zalmprincipe.

Opleidingen van het hoger beroepsonderwijs moeten een nog belangrijkere schakel in de democratisering van het hoger onderwijs vormen, ze bieden namelijk een alternatief voor veel studenten die een bacheloropleiding starten maar niet beëindigen en bijgevolg geen diploma hoger onderwijs behalen.
Mogelijkheden om dit te bereiken zouden kunnen zijn dat de bestaande samenwerkingsverbanden worden behouden, de onderwijsbevoegdheid toekennen aan de hogescholen of de opleidingen laten aanbieden door de cvo én de hogescholen afzonderlijk.
Er wordt voor geopteerd om de HBO5-opleidingen vanaf academiejaar 2019-2020 uitsluitend door de hogescholen aan te bieden en ze dan graduaatsopleidingen te noemen. De onderwijsbevoegdheid voor deze opleidingen, samen met de financiering en het personeel die hieraan verbonden zijn, zullen worden overgedragen van de cvo naar de hogescholen.

2. Versterking van de lerarenopleidingen in de hogescholen en de universiteiten

Overdracht van de specifieke lerarenopleiding van de cvo naar de hogescholen en de universiteiten.
Sinds het academiejaar 2007-2008 zijn er twee wegen om leraar te worden: de geïntegreerde lerarenopleiding en de specifieke lerarenopleiding. De beleidsevaluatie van de lerarenopleiding in 2013 en de verschillende visitatierapporten van de lerarenopleidingen brachten verschillende problemen aan het licht rond de gelijkwaardigheid van de SLO-opleidingen, de inhoud van de lerarenopleidingen en het landschap van de lerarenopleidingen.

Om hieraan tegemoet te komen, en dus kwaliteitsvol onderwijs in de toekomst te verzekeren, wordt er geopteerd om vanaf het academiejaar 2019-2020 de specifieke lerarenopleiding in Vlaanderen aan de cvo stop te zetten en over te dragen aan de hogescholen en de universiteiten, inclusief personeel en financiering aan de hogescholen en de universiteiten.

Versterking van de lerarenopleidingen
Om de kwaliteit van de opleiding verder te versterken wordt er geopteerd om vanaf het academiejaar 2019-2020 de specifieke lerarenopleiding in Vlaanderen stop te zetten. Deze wordt vervangen door drie verschillende trajecten voor zij-instromers: een graduaatsopleiding voor het secundair onderwijs voor zij-instromers met beroepservaring, een verkorte educatieve bachelor secundair onderwijs voor zij-instromers die reeds een bachelor behaalden en een (verkorte) educatieve master voor zij die reeds een masterdiploma behaalden. Studenten zullen ook rechtstreeks na een academische bachelor kunnen instromen in de educatieve master en al tijdens de academische bachelor kunnen proeven van het leraarschap.

4 Probleembeschrijving

1. Uitbouw van de graduaatsopleidingen in de hogescholen

De HBO5-opleidingen worden op dit ogenblik georganiseerd in het kader van een samenwerkingsverband tussen een hogeschool en een of meerdere centra voor volwassenenonderwijs.

Er zijn in Vlaanderen 14 samenwerkingsverbanden voor HBO5, telkens gevormd rond één hogeschool. Bij wijze van uitzondering behoort de Hogere Zeevaartschool als tweede hogeschool tot hetzelfde samenwerkingsverband als de AP Hogeschool. In het samenwerkingsverband van de Karel De Grote Hogeschool zit enkel een secundaire school voor verpleegkunde, en geen CVO. In het samenwerkingsverband van de Hogeschool West-Vlaanderen geldt de omgekeerde situatie.

Er zijn in Vlaanderen 29 centra voor volwassenenonderwijs die HBO5-opleidingen aanbieden. Van die centra zijn er twee die louter HBO5-opleidingen aanbieden, zijn er twee die naast HBO5 enkel nog een specifieke lerarenopleiding aanbieden, en combineren de andere 25 hun HBO5-aanbod ook met een aanbod secundair volwassenenonderwijs.

Momenteel bestaan er 54 verschillende HBO5-opleidingen, gespreid over 5 studiegebieden met dezelfde naam als deze van de professionele bacheloropleidingen. Op basis van het aanbod en de onderdelen waarvoor cursisten inschrijven zijn er drie relatief grote studiegebieden: handelswetenschappen en bedrijfskunde (56%), sociaal-agogisch werk (31%) en industriële wetenschappen en technologie (11%). De overige 2% betreft de studiegebieden biotechniek en gezondheidszorg (waarbij dit laatste studiegebied niet te verwarren is met de HBO5-opleiding verpleegkunde, die zich immers situeert in het studiegebied personenzorg van het secundair onderwijs).

Het HBO5 vormt op basis van het aantal cursisten 5% van het totale aanbod binnen het volwassenenonderwijs (uitgedrukt in lesurencursist is het aandeel 9%). Binnen de 29 centra die HBO5-opleidingen hebben, vertegenwoordigt dit aanbod ongeveer 20% van het totaal. Meer dan een vijfde (22,5%) van dat aanbod situeert zich in de vier centra die daarnaast geen ander aanbod of enkel een specifieke lerarenopleiding hebben. De overige 77,5% van het aanbod situeert zich in de 25 centra die daarnaast ook nog secundair volwassenenonderwijs hebben.

De HBO5-opleidingen zijn relatief fijnmazig ingeplant in Vlaanderen. De grootste concentraties bevinden zich in de studentensteden. Daarnaast is er ook een aanbod in enkele gemeenten waar geen campussen zijn van hogescholen of universiteiten.

De HBO5-opleidingen tellen zo'n 14.000 unieke cursisten (het exacte aantal varieert naargelang de telling aangezien cursisten inschrijven per module en er dus dubbeltellingen voorkomen indien de cijfers gegeven worden op het niveau van het centrum, de opleiding, de vestigingsplaats…). Er zijn ongeveer evenveel mannelijke als vrouwelijke cursisten.

Deze cursisten nemen per schooljaar meestal slechts één of enkele modules op en dus een "deeltijds" programma – wat binnen het volwassenenonderwijs uiteraard logisch is. Daarmee verschilt hun profiel danig van dat van de studenten in bachelor- en masteropleidingen, voor wie een voltijds jaarprogramma 60 studiepunten telt en bij wie het gemiddeld aantal opgenomen studiepunten op 51 ligt (voor een generatiestudent in een professionele bacheloropleiding).

Op basis van de registraties in het volwassenenonderwijs blijkt dat van de huidige cursisten HBO5 ongeveer 45% aan het werk is en 20 à 25% werkzoekend. Verder blijkt dat zo'n 10% van de inschrijvingen vrijgesteld is van inschrijvingsgeld omdat de cursisten de opleiding volgen in het kader van een erkend VDAB-traject naar werk. Anderzijds heeft +-20% van de cursisten al een diploma hoger onderwijs. In termen van leeftijd blijkt de grootste groep cursisten (+- 40%) tussen de 26 en de 35 jaar, terwijl ongeveer 1/3 jonger is. Ter vergelijking: van de studenten in een bacheloropleiding is meer dan 88% jonger dan 26 jaar.

Deze cijfers bevestigen dat het huidige aanbod van HBO5 binnen de CVO een specifieke doelgroep aanspreekt, die een ander profiel heeft dan de studenten die momenteel de hogescholen bevolken. Cursisten HBO5 volgen hun opleiding vaak op latere leeftijd, doelgericht in functie van kansen op de arbeidsmarkt, en volgens een deeltijds regime. Het gaat om een publiek van zij-instromers in het kader van levenslang leren. Ook bachelor- en masteropleidingen kennen een dergelijk publiek, maar het is duidelijk dat de reguliere student in deze opleidingen de jongere blijft die een diploma wenst te behalen vooraleer de arbeidsmarkt te betreden. De lacune bestaat erin dat er voor deze jongeren momenteel geen volwaardig alternatief is om dit eerste diploma te behalen op niveau 5.

De "jongeren" die bij de start van het hoger onderwijs voor een opleiding op niveau 5 willen kiezen, zijn momenteel ondervertegenwoordigd. Zeker voor hen heeft het hoger beroepsonderwijs bovendien een dubbele finaliteit: gekwalificeerde uitstroom naar de arbeidsmarkt op basis van het diploma van gegradueerde, of verder doorstroom binnen het hoger onderwijs in de geest van het zalmprincipe. Op deze wijze kunnen de HBO5-opleidingen de belangrijkere schakel in de democratisering van het hoger onderwijs vormen. Maar doordat het aanbod niet genoeg is uitgebouwd op maat van de noden van de jongeren wordt deze doelstelling niet bereikt. Het merendeel van de opleidingen bestaat uit afzonderlijke modules die cursisten gespreid kunnen opnemen. Die modules worden meestal tijdens de week aangeboden (79%) maar soms ook in het weekend. Een kleine helft van het aanbod is geregistreerd als contactmomenten overdag, een derde 's avonds en daarnaast een gedeelte gemengd of onbepaald.

De opleidingen bieden geen volwaardig alternatief voor veel studenten die een bacheloropleiding starten maar niet beëindigen en bijgevolg geen diploma hoger onderwijs behalen.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de drop out van generatiestudenten in professionele bacheloropleidingen na 1 jaar studie, na 2 jaar studie, ….. Grosso modo kan men stellen dat na 3 academiejaren meer dan 9.000 generatiestudenten (= ongeveer 1/3) het hoger onderwijs (professionele bacheloropleidingen) verlaten hebben zonder een diploma.

Generatiestudenten die starten in een professionele bacheloropleiding – uitval na .. academiejaar:

Aantal dropout	1	2	3	4	5	6	7	**Totaal aantal generatiestudenten**
2008-2009	3.846	2.300	1.266	680	404	294	198	25.740
2009-2010	4.411	2.485	1.366	731	514	327	(3)	27.120
2010-2011	4.921	2.648	1.377	856	582	(3)	(3)	28.009
2011-2012	5.159	2.642	1.556	969	(3)	(3)	(3)	28.323
2012-2013	5.217	2.988	1.738	(3)	(3)	(3)	(3)	28.093
2013-2014	5.457	3.050	(3)	(3)	(3)	(3)	(3)	28.417
2014-2015	5.755	(3)	(3)	(3)	(3)	(3)	(3)	28.983
Percentage dropout	1	2	3	4	5	6	7	**Totaal Percentage dropout**
2008-2009	14,94%	8,94%	4,92%	2,64%	1,57%	1,14%	0,77%	34,92%
2009-2010	16,26%	9,16%	5,04%	2,70%	1,90%	1,21%	(3)	36,26%
2010-2011	17,57%	9,45%	4,92%	3,06%	2,08%	(3)	(3)	37,07%
2011-2012	18,21%	9,33%	5,49%	3,42%	(3)	(3)	(3)	36,46%
2012-2013	18,57%	10,64%	6,19%	(3)	(3)	(3)	(3)	35,39%
2013-2014	19,20%	10,73%	(3)	(3)	(3)	(3)	(3)	29,94%
2014-2015	19,86%	(3)	(3)	(3)	(3)	(3)	(3)	19,86%

(1) Een generatiestudent is een student die zich, in een bepaald academiejaar, voor het eerst inschrijft met een diplomacontract voor een professioneel of academisch gerichte bachelor in het Vlaamse hoger onderwijs.
(2) De studenten onder 'geen drop out' hadden nog een inschrijving in academiejaar 2015
(3) Er zijn nog geen gegevens beschikbaar over het aantal afgestudeerden in 2016-2017 of later.

Via een HBO5-opleiding kunnen deze studenten alsnog een kwalificatie bekomen, waarmee ze kunnen instromen op de arbeidsmarkt ofwel via een verkort traject een professionele bacheloropleiding kunnen volgen.

Maar tegelijkertijd moeten graduaatsopleidingen ook de mogelijkheid tot omscholing of specialisatie blijven bieden en bijdragen aan een leven lang leren door aantrekkelijk en toegankelijk te zijn voor volwassenen en niet-traditionele lerenden. De arbeidsmarkt nood heeft aan werknemers met deze kwalificaties, waardoor om- of herscholing mogelijk moet blijven.

Zowel in het onderwijsveld als op de arbeidsmarkt zijn de HBO5-opleidingen en het kwalificatieniveau 5 nog te weinig gekend. Een graduaatsdiploma wordt zelden gevraagd in vacatures, te weinig jongeren kiezen voor deze opleidingen, regelgeving van andere overheden houdt niet altijd rekening met dit niveau van de kwalificatiestructuur. Een duidelijke positionering en erkenning van de opleidingen, transparantie, een duidelijk regelgevend kader, stabiliteit, financiële haalbaarheid en rechtszekerheid zijn noodzakelijk om deze opleidingen echt uit te bouwen tot een volwaardig onderdeel van het hoger onderwijs.

2. Versterking van de lerarenopleidingen in de hogescholen en de universiteiten

Huidige situatie:
Het decreet van 15 december 2006 betreffende de lerarenopleidingen in Vlaanderen heeft de basis gelegd voor de huidige structuur en organisatie van de lerarenopleidingen. Sinds 1 september 2007 zijn er nog twee soorten lerarenopleidingen, namelijk een geïntegreerde lerarenopleiding (GLO), waarbij gedurende de gehele opleiding een integratie van vakinhoudelijke en pedagogisch-didactische onderdelen wordt nagestreefd, en een specifieke lerarenopleiding (SLO) na een vakinhoudelijke basisopleiding of een beroepservaring.
De geïntegreerde lerarenopleidingen worden aangeboden door hogescholen. Deze opleidingen leiden tot de graad van bachelor in onderwijs, respectievelijk in kleuteronderwijs, lager onderwijs en secundair onderwijs. De studieomvang van deze bacheloropleidingen bedraagt 180 studiepunten, met een praktijkcomponent van 45 studiepunten. Deze opleidingen zijn, zoals alle bacheloropleidingen, ingeschaald op niveau 6 van de Vlaamse kwalificatiestructuur. In de opleidingen die opleiden naar het secundair onderwijs kiezen de studenten twee onderwijsvakken uit een decretaal vastgelegde lijst.

De specifieke lerarenopleidingen worden aangeboden door hogescholen, universiteiten en centra voor volwassenenonderwijs (cvo). De hogescholen bieden deze SLO aan voor de afgestudeerden in de masteropleidingen in de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst en Muziek en podiumkunsten en voor de bachelor dans. Decretaal was ook de mogelijkheid voorzien dat hogescholen ook een SLO zouden kunnen inrichten voor andere professionele bacheloropleidingen, maar daar is geen vraag toe gekomen. De universiteiten bieden de SLO aan voor afgestudeerden van hun masteropleidingen. De cvo bieden de SLO aan voor iedereen (afgestudeerden secundair onderwijs , professionele en academische bacheloropleidingen en masteropleidingen, …). Daarnaast wordt er ook een SLO aangeboden, voor leraren Protestantse godsdienst, door de Evangelische Theologische Faculteit Heverlee.
De SLO hebben een studieomvang van 60 studiepunten. Zowel de omvang van de praktijkcomponent als van de theoretische component bedraagt 30 studiepunten. De praktijkcomponent kan worden aangeboden als een preservicetraining of als een inservicetraining (LIO-baan) of als een combinatie van beide.
Een SLO kan in drie vormen worden aangeboden: als een aparte opleiding voor mensen die vanuit een beroepservaring de stap naar het lerarenberoep willen zetten, als een aansluitende opleiding bij een vakinhoudelijke opleiding (na of gedeeltelijk samen met een professionele bachelor of master) of als een gedeeltelijk ingebouwde opleiding als afstudeerrichting van een vakinhoudelijke opleiding. Voor de hogescholen en universiteiten betekent dit laatste concreet dat zij een SLO voor 30 studiepunten kunnen laten indalen in een masteropleiding van 120 studiepunten. Zij kunnen ook 15 studiepunten als keuzepakket aanbieden in het opleidingsprogramma van de academische bacheloropleiding.
De SLO zijn niet ingeschaald in de Vlaamse kwalificatiestructuur.
Met het decreet van 2006 werd gestreefd naar een maximale gelijkvormigheid van de verschillende lerarenopleidingen. Dit komt onder meer tot uiting in de methodiek van de beroepsprofielen en basiscompetenties en het gemeenschappelijk diploma van leraar. Zo krijgt al wie een opleiding tot leraar met succes afrondt, het diploma van leraar, ongeacht de aard van het opleidingsinstituut, het specifiek gevolgde traject of de wijze waarop de praktijkcomponent wordt ingevuld.

In het academiejaar 2014-2015 werd de professionele bacheloropleiding in het onderwijs, geïntegreerde lerarenopleidingen, aangeboden in 15 hogescholen 1 (GLO). In deze opleidingen werden 21.609 unieke studenten geteld. Daarvan volgden 22,56% de bachelor in het onderwijs: kleuteronderwijs, 33,04% de bachelor in het onderwijs: lager onderwijs en 44,40% de bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs. In deze professionele bacheloropleidingen zijn 1.001 studenten
(of 4,63%) werkstudent.
In het hoger onderwijs worden de specifieke lerarenopleidingen aangeboden door 5 hogescholen, binnen de School of Arts, en 5 universiteiten (SLO HO). Bij de hogescholen gaat het over SLO na master in de kunsten

(audiovisuele en beeldende kunst, muziek en podiumkunsten) en de SLO dans. In het academiejaar 2014-2015 telden de SLO 1.809 unieke studenten, waarvan 456 in de SLO aangeboden door de hogescholen en 1.353 in de SLO aangeboden door de universiteiten. In het volwassenenonderwijs waren in de referteperiode 2014-2015 9.355 unieke cursisten ingeschreven in de specifieke lerarenopleidingen (SLO CVO). Deze werden aangeboden in 23 CVO. Van deze cursisten in de SLO van de CVO heeft ongeveer 35% een diploma master of hoger, 32% een bachelordiploma, 1% een diploma hoger beroepsonderwijs en 22% een diploma secundair onderwijs. 6% heeft geen diploma secundair onderwijs en van 4% is het diploma ongekend. Het profiel van de cursisten in de SLO aangeboden door de CVO is verschillend van deze van de SLO aangeboden door de hogescholen en de universiteiten.
De lerarenopleidingen zijn relatief fijnmazig ingeplant in Vlaanderen. Onderstaande kaart toont het aantal ingeschreven studenten en cursisten per gemeente. De grootste concentraties bevinden zich in de studentensteden. Daarnaast is er ook een aanbod in enkele gemeenten waar geen campussen zijn van hogescholen of universiteiten. De databank hoger onderwijs registreert de ingeschreven studenten van de geïntegreerde lerarenopleidingen allen op de hoofdvestigingsplaats van de betreffende hogescholen. Hierdoor bevat onderstaande kaart voor de geïntegreerde lerarenopleidingen niet de detail op niveau van alle vestigingsplaatsen van de hogescholen.

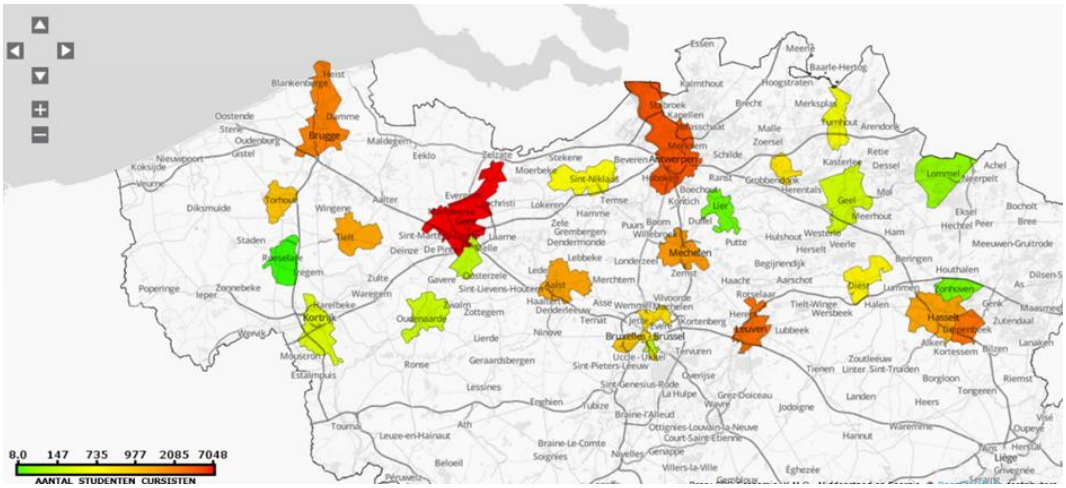

Met betrekking tot leeftijd stellen we vast dat de professionele bacheloropleidingen in het onderwijs aangeboden door de hogescholen en de specifieke lerarenopleidingen aangeboden door de hogescholenen de universiteiten hoofdzakelijk studenten jonger dan 26 jaar aantrekken. Voor de SLO van de CVO bevindt bijna de helft van de cursisten zich in de leeftijdscategorie tussen 26 en 35 jaar.

Leeftijdscategorieën	Studenten GLO	cursisten SLO CVO	cursisten SLO HO
-26j	87,22%	21,8%	74,1%
26-35j	9,23%	48,6%	19,6%
36-45j	2,97%	20,6%	4,5%
46-55j	0,55%	8,4%	1,4%
56+	0,03%	0,5%	0,2%

Van de inschrijvingen aan een SLO van een CVO is meer dan de helft aan het werk en 13% werkzoekend.

	Percentage
Zelfstandige	4,3%
Niet Werkend	2,9%
Onbekend	18,4%
Werkzoekend	13,0%
Vrij Beroep	0,3%
Werknemer	51,2%
Leerling Secundair Onderwijs SenSe/HBO	0,1%
Gepensioneerd	0,0%
Student Hoger Onderwijs	6,5%
Student Universitair Onderwijs	2,9%
Leerling Secundair Onderwijs	0,3%

In de SLO aan de hogescholen en universiteiten nemen studenten gemiddeld 35 studiepunten op (academiejaar 2014-2015, unieke studenten/ opgenomen studiepunten), aan de CVO 20 (LUC/12/inschrijvingen – 2014-2015).

Probleemstelling:
Onderzoek heeft aangetoond dat de invloed van de leraar op de onderwijsprestaties van leerlingen groot is, met een blijvende impact op het verdere leven van die leerlingen. Vlaanderen heeft dan ook excellent onderwijs nodig en omgekeerd heeft excellent onderwijs excellente leraren nodig. Daarom is het een zorgwekkende vaststelling dat het beroep van leraar onder druk staat. Het gemiddelde onderwijsniveau van de beroepsbevolking is de afgelopen decennia gestaag toegenomen. Elke nieuwe generatie instromende leraren telt globaal gezien minder masters. Onder meer hierdoor is de relatieve positie van het lerarenberoep op de maatschappelijke ladder gedaald, wat uiteindelijk de status van het beroep aantast .

De onderwijsvisitaties van de lerarenopleiding[1] en de beleidsevaluatie van de lerarenopleidingen[2] legden verschillende pijnpunten van de initiële lerarenopleidingen bloot.

De beleidsevaluatie van de lerarenopleidingen bracht verschillende problemen en uitdagingen aan het licht. Deze evaluatie werd uitgevoerd door een onafhankelijke commissie onder leiding van prof. dr. Gert Biesta. De commissie heeft haar conclusies gebaseerd op het EVALO-onderzoek, literatuurstudie, een eigen bevraging bij de lerarenopleidingen en gesprekken met lerarenopleidingen en stakeholders.

De twee voornaamste problemen die de commissie Biesta aanhaalt gaan over de aanvangsbegeleiding en de (on)gelijkwaardigheid van de verschillende trajecten van de specifieke lerarenopleidingen. Waar de aanvangsbegeleiding een onderdeel is van het loopbaandebat, is de (on)gelijkwaardigheid van de verschillende trajecten van de specifieke lerarenopleidingen (SLO) een belangrijke maatschappelijk probleem. De idee van het decreet van 15 december 2006 dat de SLO gelijkwaardig is in alle instellingen die ze aanbiedt, is volgens de

[1] http://vluhr.be/default.aspx?PageId=207
[2] http://onderwijs.vlaanderen.be/sites/default/files/atoms/files/2013-10-05-rapport-beleidsevaluatie-lerarenopleidingen.pdf

commissie niet omgezet in de praktijk. Tussen de verschillende aanbieders van de specifieke lerarenopleiding en voornamelijk tussen hogescholen en universiteiten enerzijds en de cvo anderzijds, zijn er veel verschillen vastgesteld. Zo hebben de opleidingen een ander financieringsmechanisme, hebben de studenten/cursisten andere rechten, is er een verschillende aandacht voor vakdidactiek en is het aantal uren stage dat de studenten moeten lopen heel verschillend. Ook het werkveld geeft kwaliteitsverschillen aan bij afgestudeerden van opleidingen van verschillende aanbieders. Het gaat dan onder meer over kennis van het vakgebied, kennis van vakdidactiek en onderzoeksvaardigheden.

Naast de problematiek van de (on)gelijkwaardigheid telt het Vlaamse landschap veel lerarenopleidingen, wat voor een goede regionale spreiding en bereikbaarheid zorgt, maar ook voor een versnippering van mensen en middelen.

Daarnaast stelde de commissie ook problemen vast met de instroom in de lerarenopleidingen, het realiseren van de basiscompetenties, de onderwijsvakken in de opleiding voor het secundair onderwijs (SO), de stage en de lerarenopleiders.

De verschillende visitatierapporten over de lerarenopleidingen bevestigden de hierboven beschreven aspecten van de (on) gelijkwaardigheid en het landschap. Daarnaast vermeldden zij ook elementen als: een tekort aan professionalsering van lerarenopleiders, onvoldoende aandacht voor onderzoekscompetenties, taalvaardigheid en diversiteit in de lerarenopleidingen.

Juridische context
De regelgeving rond lerarenopleidingen staat beschreven in twee decreten: de codex hoger onderwijs voor de lerarenopleidingen, aangeboden door de universiteiten en de hogescholen en het decreet volwassenenonderwijs, voor de lerarenopleidingen aan de cvo.

Politieke context
Op 25 maart 2016 keurde de Vlaamse Regering de conceptnota 'Lerarenopleidingen versterken: wervende en kwalitatieve lerarenopleidingen als basispijler voor hoogstaand onderwijs' goed. Deze conceptnota tekent het kader uit voor de hervorming van de lerarenopleidingen.
De basis voor de conceptnota is terug te vinden in het Regeerakkoord 2014-2019 waar de Vlaamse Regering het volgende stelt over de lerarenopleidingen:

“De kwaliteit van ons onderwijs hangt in hoge mate af van de kwaliteit van de leerkrachten: onderwijs gebeurt in de klas en in de school. Met dat doel voor ogen hervormen we de lerarenopleiding en verwachten we van de pedagogische begeleidingsdiensten dat ze zich bijsturen. Instromers zullen moeten deelnemen aan een niet-bindende toelatingsproef. Met de onderwijsverstrekkers en de vakorganisaties sluiten we een pact om de lerarenloopbaan aantrekkelijker te maken en beroepsuitval te verminderen.”

“We hervormen de lerarenopleiding. De beleidsevaluatie en de rapporten van de thematische werkgroepen kunnen daartoe een aanzet geven. In elk geval zullen instromers in de lerarenopleidingen voor inschrijving moeten deelnemen aan een niet-bindende toelatingsproef. Deze niet-bindende toelatingsproef wordt na 3 jaar geëvalueerd. Bij het uittekenen van de nieuwe lerarenopleiding zetten we in op de kennis van de te onderwijzen vakinhoud net zoals op de noodzakelijke didactische vaardigheden alsook klasmanagement. Van onderwijsinstellingen verwachten we dat ze hun verantwoordelijkheid nemen door voldoende stageplaatsen aan te bieden.”
…
“We stimuleren onderzoek gericht op het didactisch handelen van leraren (praxisonderzoek) en het versterken ervan.”

Uit het Regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2014-2019 en de beleidsnota zijn, naast de globale doelstelling 'het aantrekkelijker maken van de lerarenopleiding en het lerarenberoep', de doelstellingen rond de lerarenopleiding samen te brengen in vier grote lijnen:

- Strategieën ontwikkelen voor een brede en kwaliteitsvolle instroom in de lerarenopleiding;
  - Jongeren en zij-instromers met ambitie én kunde moeten opnieuw met overtuiging kiezen voor het beroep van leraar;
  - Wervende opleidingen aanbieden;
  - Een verplichte niet-bindende toelatingsproef organiseren.

- De inhoud van de lerarenopleiding versterken en actualiseren;
  - Alle lerarenopleidingen zetten versterkt in op de kennis van de te onderwijzen vakinhoud en -didactiek, didactische vaardigheden, klasmanagement, diversiteit, grootstedelijke context en inzicht in organisatieprincipes van scholen en van goed schoolbeleid;
  - Voor de lerarenopleiding kleuter- en lager onderwijs wordt de didactiek van Nederlands als vreemde taal extra versterkt;
  - Actualisatie van de basiscompetenties en het beroepsprofiel in functie van de resultaten en aanbevelingen van de visitaties, de evaluatie van de lerarenopleiding en de daaropvolgende beleidsgroepen.

- Maatregelen nemen die versnippering van het aanbod tegengaan en samenwerking tussen aanbieders bevorderen;
  - Betere samenwerking tussen de aanbieders zodat het aanbod minder versnipperd georganiseerd is en behoeftedekkend blijft voor (generatie)studenten en zij-instromers.
  - Onderzoek stimuleren gericht op het didactisch handelen van leraren.

- De weg van de opleiding naar de uitoefening van het beroep van leraar faciliteren;
  - Lerarenopleidingen en werkveld komen samen tot een werkbaar model van samenwerking dat minder planlast genereert en elkaar versterkt. Onder andere de organisatie van stage, die een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid is, wordt samen opgenomen.
  - Actualisatie van de basiscompetenties en het beroepsprofiel in functie van de resultaten en aanbevelingen van de visitaties, de evaluatie van de lerarenopleiding en de daaropvolgende beleidsgroepen.

In het kader van deze RIA focussen we verder op de problemen van het landschap en de feitelijke ongelijkwaardigheid van de specifieke lerarenopleidingen. De andere probleemstellingen komen enkel in de marge aan bod.

5 Beleidsdoelstelling

1. Uitbouw van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs in de hogescholen

Het regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2014-2019 bepaalt:
"We bouwen het hoger beroepsonderwijs uit tot een volwaardig onderdeel van het hoger onderwijs. We hebben in het bijzonder oog voor een goede regionale spreiding en de arbeidsmarktgerichtheid van de opleidingen, waarin leren en werken zijn geïntegreerd."

De conceptnota 'Uitbouw van het hoger beroepsonderwijs' bekrachtigt de volgende beleidsdoelstellingen:
- We bouwen het hoger beroepsonderwijs zoals het nu bestaat in de centra voor volwassenenonderwijs uit tot een volwaardig onderdeel van het hoger onderwijs.
- Het huidige aanbod is succesvol bij volwassen cursisten en beantwoordt dankzij een fijnmazige spreiding en flexibele organisatie aan de noden van levenslang leren. Dit is een troef die moet behouden blijven.
- Het potentieel van HBO5 voor generatiestudenten is onderbenut. Het biedt nochtans uitgelezen kansen: voor een nog bredere instroom in het hoger onderwijs (democratisering), voor meer studiesucces dankzij een verbreding van de studiekeuzemogelijkheden (oriëntering en heroriëntering), en voor een eventuele doorstroom vanuit het HBO5 naar een bacheloropleiding (zalmprincipe).

Dit wil de Vlaamse Regering realiseren aan de hand van de volgende beleidskeuzes:

- Een volwaardig studentenstatuut voor HBO5, met toegang tot studentenvoorzieningen en studietoelagen;
- Een opleidingsaanbod dat beter aansluit bij de rest van het hoger onderwijs maar toch de eigenheid van het huidige aanbod garandeert (werkplekleren, fijnmazigheid, flexibiliteit) ;
- Een structurele inbedding van het HBO5 in de hogescholen, met overname van de expertise die nu in de cvo aanwezig is.

De doelstelling van de uitbouw van het hoger beroepsonderwijs is om dit onderwijsniveau als belangrijkere schakel in de democratisering van het hoger onderwijs vorm te geven zodat er een groter aantal personen een diploma hoger onderwijs behaalt.

<u>Cursisten/ studenten</u>

Uit analyses is gebleken dat cursisten in het hoger beroepsonderwijs vaak een deeltijds programma opnemen. Daarmee verschilt hun profiel danig van dat van de studenten in bachelor- en masteropleidingen. De cijfers bevestigen dat het huidige aanbod van HBO5 binnen de cvo een specifieke doelgroep aanspreekt, die een ander profiel heeft dan de studenten die momenteel de hogescholen bevolken. HBO5-cursisten volgen hun opleiding vaak op latere leeftijd, doelgericht in functie van kansen op de arbeidsmarkt, en volgens een deeltijds regime. Het gaat om een publiek van zij-instromers in het kader van levenslang leren.
De uitbouw van het hoger beroepsonderwijs moet gericht zijn op een dubbele doelgroep: de "volwassenen" die nu reeds hun weg vinden naar het bestaande aanbod, maar ook de "jongeren" die bij de start van het hoger onderwijs voor een opleiding op niveau 5 willen kiezen. Die laatste doelgroep is momenteel ondervertegenwoordigd. Zeker voor hen heeft het hoger beroepsonderwijs bovendien een dubbele finaliteit: gekwalificeerde uitstroom naar de arbeidsmarkt op basis van het diploma van gegradueerde, of verder doorstroom binnen het hoger onderwijs in de geest van het zalmprincipe.

Meer jongeren moeten een diploma hoger onderwijs behalen. Hoogopgeleide jongeren zijn in de periode van vijf jaar na hun afstuderen gemiddeld drie jaar aan het werk. Hun laaggeschoolde leeftijdsgenoten hebben in dezelfde periode gemiddeld maar iets langer dan één jaar een baan (Cockx, 2013)[3]

Arbeidsmarkt

Op de arbeidsmarkt zijn de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs en het kwalificatieniveau 5 nog te weinig gekend. Een graduaatsdiploma wordt zelden gevraagd in vacatures, te weinig jongeren kiezen voor deze opleidingen, regelgeving van andere overheden houdt niet altijd rekening met dit niveau van de kwalificatiestructuur. Maar de arbeidsmarkt heeft nood aan werknemers die praktijkkennis, goed inzicht en verantwoordelijkheidszin hebben en daarnaast goed kunnen samen werken. Een werknemer met enkel een diploma secundair onderwijs bezit deze competenties niet altijd, terwijl een bachelor vaak meer verantwoordelijkheden wil. Dit onderscheid wordt ook gemaakt in de Vlaamse kwalificatiestructuur, waar van een afgestudeerde bachelor (niveau 6) bijvoorbeeld wordt verwacht dat deze moet kunnen 'functioneren met volledige autonomie en een ruime mate van initiatief, terwijl een gegradueerde (niveau 5) moet 'autonoom functioneren met initiatief.' Een gegradueerde moet 'handelen in een reeks van nieuwe, complexe contexten', na het secundair onderwijs moet men 'handelen in een combinatie van wisselende contexten'[4]. '
Een HBO5-/ graduaatsopleiding is tevens de ideale oplossing om tal van knelpuntfuncties in te vullen. Er zijn heel wat jobs waarvoor werkgevers te weinig kandidaten vinden bij de populatie met enkel een diploma secundair onderwijs en waarvoor bachelors te hoog gekwalificeerd zijn. Zo is er volgens de studie in verband met knelpuntberoepen uit 2015 van de VDAB bijvoorbeeld een gebrek aan technisch leidinggevenden en is het voor 'gespecialiseerde bediendefuncties moeilijk om personeel te vinden dat aan de (hoge) eisen van de werkgevers voldoet. Vooral de combinatie van talenkennis, commerciële, technische, administratieve, boekhoudkundige en soms juridische vaardigheden vormt het voornaamste struikelblok'[5] . Dit zijn voorbeelden van 'typische HBO5-profielen'.

2. Versterking van de lerarenopleidingen in de hogescholen en de universiteiten

Het bovenliggende doel van elke actie in onderwijs is het verder streven naar excellent onderwijs in Vlaanderen. Om excellent onderwijs te kunnen geven aan alle leerlingen, hebben we excellente leraren nodig. De vorming van leraren is een continuüm, dat start bij de instroom in de lerarenopleiding en eindigt bij de pensionering. In deze RIA wordt enkel de eerste stap van het continuüm beschreven, nl. de lerarenopleidingen. Om voldoende, kwaliteitsvolle leraren te hebben in ons onderwijs, willen we inzetten op het verder versterken van de lerarenopleidingen.

In de conceptnota "lerarenopleidingen versterken: wervende en kwalitatieve lerarenopleidingen als basispijler voor hoogstaand onderwijs, beschrijft de Vlaamse Regering volgende beleidsdoelstellingen voor de hervorming van de lerarenopleidingen:

> "We versterken de instroom, hervormen onze lerarenopleidingen en positioneren ze duidelijk binnen het hoger onderwijs met als doel kwalitatief en faciliterend op te treden naar de studenten, de startende leerkrachten en het gehele werkveld.
>
> De kwaliteit van ons onderwijs hangt in hoge mate af van de kwaliteit van de leerkrachten. Het beroep en de opleiding moeten wervend zijn voor alle potentiële instromers. Jongeren en zij-instromers met passie,

3 Zie Cockx, Jeugdwerkloosheid in België. Diagnose en Sleutelremedies, Gent, 2013, p. 2.
4 Zie artikel 6 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur
5 Zie https://www.vdab.be/trendsdoc/vacatureanalyse/vacatureanalyse_2015.pdf p 45.

ambitie, kunde en kennis moeten opnieuw met overtuiging kiezen voor het beroep van leraar. Met deze doelen voor ogen versterken en hervormen we de lerarenopleidingen."

De Vlaamse Regering wil deze beleidsdoelstellingen realiseren we aan de hand van de volgende beleidskeuzes:

- Alle toekomstige lerarenopleidingen worden bachelor- en masteropleidingen onder eindverantwoordelijkheid van respectievelijk de hogescholen, de universiteiten en de School of Arts. Dit impliceert onder meer dat jongeren als basisopleiding meteen kunnen kiezen om leraar te worden en dit zowel op bachelor- als masterniveau.
- Het toekomstige aanbod wordt transparanter en blijft op maat van (generatie)studenten en zij-instromers. Flexibiliteit en toegankelijkheid zijn daarbij kritische succesfactoren. Binnen iedere lerarenopleiding zal zowel een traject voor (generatie)studenten als voor zij-instromers voorzien worden zodat maximaal kan worden ingespeeld op de voorkennis en noden van beide doelgroepen.
- Bij het uittekenen van de nieuwe lerarenopleidingen zal worden ingezet op de kennis van de te onderwijzen vakinhoud maar ook op de noodzakelijke didactische vaardigheden en klasmanagement.
- Er wordt onderzocht of een profiel in onderwijs op niveau 5 Vlaamse Kwalificatiestructuur noodzakelijk is.
- De expertise van de huidige aanbieders wordt gebundeld binnen de hogescholen/universiteiten. Van daaruit krijgen de toekomstige lerarenopleidingen vorm.

6 Opties

1. Uitbouw van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs in de hogescholen

➔ Nuloptie: voorzetting van een bestaande toestand

HBO5 aangeboden door de Samenwerkingsverbanden

De opleidingen van het hoger beroepsonderwijs kunnen enkel worden aangeboden in het kader van een samenwerkingsverband van één hogeschool met 1 of meerdere cvo en / of 1 of meerdere scholen voor voltijds onderwijs die de HBO5-opleiding verpleegkunde aanbieden.

➔ Optie 2: nieuwe beleidsmaatregel(en) – gekozen optie

Hoger beroepsonderwijs aangeboden door de hogescholen

De opleidingen van het hoger beroepsonderwijs worden exclusief aangeboden door de hogescholen.

GEKOZEN OPTIE

➔ Optie 3: nieuwe beleidsmaatregel(en)

Hoger beroepsonderwijs aangeboden door de hogescholen en de cvo afzonderlijk

De opleidingen van het hoger beroepsonderwijs kunnen worden aangeboden door de cvo én door de hogescholen afzonderlijk.

2. Versterking van de lerarenopleidingen in de hogescholen en de universiteiten

➔ Nuloptie: voorzetting van een bestaande toestand

Er wordt niet ingegrepen in de huidige lerarenopleidingen

De hogescholen kunnen de geïntegreerde lerarenopleiding op bachelorniveau aanbieden, die opleidt tot het kleuteronderwijs of het lager onderwijs of het secundair onderwijs. In deze laatste kiest de student twee onderwijsvakken. De specifieke lerarenopleiding van 60 studiepunten wordt aangeboden door hogescholen (voor studenten die in het bezit zijn van een bachelor of masterdiploma), universiteiten (voor studenten die in het bezit zijn van een masterdiploma) en cvo (voor studenten die instromen op basis van beroepservaring, een bachelor- of masterdiploma).

➔ Optie 2: nieuwe beleidsmaatregel(en) – gekozen optie

GEKOZEN OPTIE

Behoud van de geïntegreerde lerarenopleidingen op bachelorniveau, installeren van een educatieve master aan de universiteiten en de schools of Arts en een educatieve graduaatsopleiding, een verkorte educatieve bachelor en een verkorte educatieve master voor zij-instromers

De hogescholen kunnen de geïntegreerde lerarenopleiding op bachelorniveau aanbieden, die opleidt tot het kleuteronderwijs of het lager onderwijs of het secundair onderwijs. In deze laatste kiest de student twee onderwijsvakken. Daarnaast komt er een educatieve masteropleiding, met een rechtstreekse toegang vanuit de academische bachelors. In de academische bachelors kan reeds een keuzetraject leraarschap van 15 studiepunten worden voorzien. De specifieke lerarenopleiding van 60 studiepunten wordt vervangen door een educatieve graduaatsopleiding voor zij-instromers die instromen op basis van beroepservaring, door een verkorte educatieve bachelor secundair onderwijs voor zij-instromers die instromen op basis van een bachelordiploma en een verkorte educatieve masteropleiding voor zij-instromers die instromen op basis van een masterdiploma.

➔ Optie 3: nieuwe beleidsmaatregel(en)

Overdracht van de specifieke lerarenopleiding van de cvo naar hogescholen en universiteiten en een hervorming naar geïntegreerde lerarenopleidingen, die enkel ingericht worden op bachelor- en masterniveau.

De hogescholen bieden de geïntegreerde bacheloropleidingen aan voor het kleuter, lager en secundair onderwijs. In deze laatste kiest de student voor een cluster van onderwijsvakken, die zijn onderwijsbevoegdheid in het secundair onderwijs bepaalt. Aan de universiteiten en de school of Arts kunnen educatieve masters ingericht worden. Deze tweejarige masters worden eveneens in clusters georganiseerd, die de onderwijsbevoegdheden in het onderwijs bepalen. Studenten kunnen rechtstreeks vanuit een academische bachelor instromen. In de academische bachelors kan reeds een keuzetraject leraarschap van 15 studiepunten worden voorzien. Zij-instromers die leraar willen worden op basis van beroepservaring of een bachelordiploma, stromen in in de (verkorte) geïntegreerde bacheloropleidingen voor het secundair onderwijs, in een cluster die aansluit bij hun ervaring/vooropleiding. Zij-instromers die leraar willen worden op basis van een masterdiploma, stromen in in de (verkorte) educatieve master, in een cluster die aansluit bij hun ervaring/vooropleiding.

7 Analyse van de effecten

1. Uitbouw van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs in de hogescholen

Doelgroepen

Studenten

Personeel: De personeelsleden van de centra voor volwassenenonderwijs vallen onder een andere rechtspositieregeling dan deze van de hogescholen en variëren naargelang de personeelscategorie (onderwijzend personeel of administratief en technisch personeel).

Om de inbedding van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs in de hogescholen te doen slagen, is het belangrijk dat ook de personeelsleden – zo niet allemaal, dan toch zo veel mogelijk – die aan deze opleidingen verbonden zijn mee overgaan naar de hogescholen. Op die manier wordt enerzijds de continuïteit en de kwaliteit van een opleiding verder verzekerd en wordt anderzijds het risico op een sociaal passief voor de cvo door de achterblijvende personeelsleden verkleind. Bovendien moet er bij het uitwerken van een regeling een evenwicht gevonden worden tussen enerzijds de implementatielasten voor de ontvangende hogeschool en anderzijds de verwachtingen van de personeelsleden die vanuit een cvo overkomen.

Arbeidsmarkt
Onderwijsinstellingen die opleidingen van het hoger beroepsonderwijs aanbieden

Nuloptie

Effectbeschrijving
HBO5 aangeboden door de Samenwerkingsverbanden

Vergelijkingstabel van alle effecten

doelgroepen	voordelen		nadelen	
	omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
Studenten	- Behoud van de huidige situatie betekent stabiliteit - Lagere drempel voor werkende studenten	+- 14.000 cursisten volgden een of meerdere modules in een HBO5-opleiding tijdens de referteperiode 15-16	- Jongeren die net een diploma secundair onderwijs hebben verworven vinden hun weg niet naar de HBO5-opleidingen - Jongeren die afhaken in een bacheloropleiding starten niet in een andere opleiding van het hoger onderwijs - Door de onduidelijke positie van de HBO5-opleidingen bestaat de kans dat de onderwijsinstelling en onvoldoende investeren in deze opleidingen en dat bijgevolg de kwaliteit ervan daalt - Cursisten die zich inschrijven voor een HBO5-opleiding aan een CVO kunnen niet genieten van de voorzieningen van de hogeschool noch van	+- 55.000 studenten per jaar die een diploma secundair onderwijs behalen +- 5.000 studenten per jaar +- 14.000 cursisten volgden een of meerdere modules in een HBO5-opleiding tijdens de referteperiode 15-16

			studietoelagen	
Personeel	Behoud van de huidige situatie betekent stabiliteit	- +- 1.400 personeelsleden waren tijdens het schooljaar 2015-2016 in een cvo aangesteld binnen het ambt van lector – incl. vervangers. - Adjunct-directeur HBO5 qua aanstelling verbonden aan HBO5 : 20,72 VTE	- De opleidingen worden samen met een hogeschool georganiseerd, maar personeel kan moeilijk worden uitgewisseld, de rechtspositieregelingen verschillen	- +- 1.400 personeels-leden waren tijdens het schooljaar 2015-2016 in een cvo aangesteld binnen het ambt van lector – incl. vervangers. - Adjunct-directeur HBO5 qua aanstelling verbonden aan HBO5 : 20,72 VTE
Arbeidsmarkt	Behoud van de huidige situatie betekent stabiliteit: bv VDAB kent de HBO5-opleidingen en heeft een goede samenwerking met de cvo om gezamenlijk meer studenten te laten afstuderen in deze opleidingen		Te weinig afgestudeerden voor knelpuntberoepen (technisch leidinggevenden, gespecialiseerde bediendefuncties,..) doordat de studenten de HBO5-opleidingen niet aanzien als een volwaardig alternatief voor hoger onderwijs	

Onderwijsinstellingen die HBO5 aanbieden	De samenwerking kan uitgaan van ieders sterktes waardoor de investeringen die de verschillende onderwijsinstellingen deden en de expertise die ze ontwikkelden gevaloriseerd wordt	29 cvo werken samen in 14 samenwerkings-verbanden met telkens 1 hogeschool	- Er is geen duidelijke afbakening van verantwoordelijkheden, instellingen van een verschillend niveau en met een andere omvang en regelgeving worden geacht alles gezamenlijk te doen - Er blijft onduidelijkheid en onzekerheid over de plaats van de opleidingen	29 werken samen in 14 samenwerkings-verbanden met telkens 1 hogeschool

Optie 2: nieuwe beleidsmaatregel(en) – gekozen optie

Effectbeschrijving

GEKOZEN OPTIE

Hoger beroepsonderwijs aangeboden door de hogescholen

Vergelijkingstabel van alle effecten

doelgroepen	voordelen		nadelen	
	omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
Studenten	- Studenten zullen een positieve keuze voorde graduaatsopleiding maken, aangezien deze een volwaardig alternatief vormen naast de andere opleidingen van het hoger onderwijs - Jongeren die afhaken in een bacheloropleiding kunnen	+- 55.000 studenten per jaar die een diploma secundair onderwijs behalen +- 5.000 studenten per jaar	- Wijzigen van onderwijsinstelling kan een drempel zijn om een opleiding niet aan te vatten of verder te zetten. Een hogeschool wordt anders gepercipieerd dan een CVO - Mogelijks minder opleidingen die s' avonds worden aangeboden	+- 14.000 cursisten +- 6.500 cursisten van de huidige opleidingen zijn werkend

	starten in een andere opleiding van het hoger onderwijs aan de hogeschool - Doordat de graduaatsopleidingen aangeboden worden door dezelfde aanbieders als de professionele bacheloropleidingen, zal de doorstroom naar de bacheloropleidingen vlotter verlopen. - Studenten die zich inschrijven voor een graduaatsopleiding aan een hogeschool zullen kunnen genieten van de voorzieningen van de hogeschool en van studietoelagen - Meerwaarde van het diploma, omdat het wordt afgeleverd door een hogeschool	+- 14.000 cursisten volgden een of meerdere modules in een HBO5-opleiding tijdens de referteperiode 15-16		

Personeel	Meer uitstraling voor de positie van het personeel doordat het voor de buitenwereld duidelijker wordt dat men in het hoger onderwijs werkt	- +- 1.400 personeelsleden waren tijdens het schooljaar 2015-2016 in een cvo aangesteld binnen het ambt van lector – incl. vervangers. - Adjunct-directeur HBO5 qua aanstelling verbonden aan HBO5 : 20,72 VTE	De personeelsleden zullen een andere werkgever hebben en onder een andere rechtspositie vallen	- +- 1.400 personeelsleden waren tijdens het schooljaar 2015-2016 in een cvo aangesteld binnen het ambt van lector – incl. vervangers. - Adjunct-directeur HBO5 qua aanstelling verbonden aan HBO5 : 20,72 VTE
Arbeidsmarkt	- Grotere herkenbaar-heid van de waarde van de diploma's - Meer transparantie van het opleidingen-aanbod - Meer afgestudeer-den voor de knelpunt-beroepen		De specifieke kennis van cvo i.v.m. het opleiden van volwassenen kan verloren gaan, waardoor er misschien minder werknemers zich zullen omscholen	+- 6.500 cursisten van de huidige opleidingen zijn werkend
Onderwijsinstelling en die opleidingen van het hoger beroepsonderwijs aanbieden	- De onderwijsbevoegdheid van de hogescholen wordt uitgebreid - Duidelijkheid over de plaats van de graudaatsopleidingen, waardoor de hogescholen zullen investeren	16 hogescholen in Vlaanderen	- Leefbaarheid van sommige cvo na overdracht van de HBO5-opleidingen - De specifieke kennis van cvo naar het opleiden van volwassenen kan verloren gaan - Mogelijke verzwakking	29 cvo bieden HBO5-opleidingen aan

	(inhoudelijk en financieel) in nieuwe graduaatsopleidingen - Vergelijkbaarheid op internationaal vlak, waar short cycle education ook vaak exclusief door hogescholen wordt aangeboden - Door in de omgeving van een hogeschool terecht te komen, zullen de graduaatsopleidingen mee profiteren van de ontwikkelingen in onderzoek, onderwijs en dienstverlening, kennis van kwaliteitszorg, de draagkracht, etc. van de andere opleidingen van die hogeschool.		van de band en uitwisseling met de opleidingen van het secundair volwasseneonderwijs	

Optie 3: nieuwe beleidsmaatregel(en)

Effectbeschrijving

De opleidingen van het hoger beroepsonderwijs kunnen worden aangeboden door de cvo én door de hogescholen afzonderlijk.

Vergelijkingstabel van alle effecten

doelgroepen	voordelen		nadelen	
	omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
Studenten	Werkende studenten zullen gemakkelijk hun weg vinden naar een cvo	+- 6.500 cursisten van de huidige opleidingen zijn werkend	Er blijven verschillen bestaan tussen cursisten aan de cvo en de studenten aan de hogeschool op het vlak van inschrijving, financiering, studiegeld, studietoelagen, studentenvoorzieningen	+- 14.000 cursisten volgden een of meerdere modules in een HBO5-opleiding tijdens de referteperiode 15-16
Personeel	Voor de personeelsleden verbonden aan een cvo blijft de huidige situatie behouden	- +- 1.400 personeelsleden waren tijdens het schooljaar 2015-2016 in een cvo aangesteld binnen het ambt van lector – incl. vervangers. - Adjunct-directeur HBO5 qua aanstelling verbonden aan HBO5 : 20,72 VTE	- Het personeel verbonden aan een cvo en dat aan een hogeschool werkt onder een andere rechtspositieregeling (bv. werktijden en vakantieregeling) - Het personeel verbonden aan de hogeschool heeft nog niet genoeg expertise om deze opleidingen op te starten, waardoor bijscholing noodzakelijk is	
Arbeidsmarkt	De bestaande relaties tussen de arbeidsmarktactoren en de cvo om werknemers bij – of om te scholen kunnen blijven bestaan		De diploma's van een cvo en van een hogeschool zullen anders worden gewaardeerd, hoewel het om dezelfde opleidingen zou gaan	

Onderwijsinstellingen die opleidingen van het hoger beroepsonderwijs aanbieden	CVO kunnen hun aanbod richten op werkende cursisten en hogescholen op generatiestudenten	+- 6.500 cursisten van de huidige opleidingen zijn werkend, +- 55.000 studenten per jaar behalen een diploma secundair onderwijs	De onderwijsinstellingen worden verschillend gefinancierd en vallen onder andere regelgeving	

3. Versterking van de lerarenopleidingen in de hogescholen en de universiteiten

Doelgroepen

Studenten: kandidaat leraren. Binnen deze doelgroep vallen zowel generatiestudenten (die rechtstreeks na het secundair onderwijs de keuze maken voor het lerarenberoep) als zij-instromers (zij die eerst een ander bachelor- of masterdiploma behaalden en/of beroepservaring hebben).
Arbeidsmarkt: scholen
Onderwijsinstellingen die de lerarenopleidingen aanbieden (incl. hun personeel):
- Hogescholen
- Universiteiten
- CVO

Nuloptie

Effectbeschrijving

Vergelijkingstabel van alle effecten

doelgroepen	voordelen		nadelen	
	omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
Studenten: kandidaat leraren	Wat betreft de GLO: duidelijkheid over waarvoor welke opleiding staat. Wat betreft de zij-instromers: het behoud van de huidige vestigingsplaatsen en civiel effect geeft zekerheid aan kandidaat leraren. De domeinkennis van de leraar zal groot zijn, aangezien de student		Studenten die niet voor de geïntegreerde lerarenopleiding kiezen, kunnen pas laat in hun studietraject kiezen voor het leraarschap. Zij-instromers: de SLO is een generieke opleiding, waardoor er weinig aandacht kan zijn voor vakdidactiek.	

	eerst beroepservaring/ een bachelor of een master dient te doorlopen, voor hij/zij mag starten in de SLO de situatie herkenbaar voor studenten. De die reeds een master behaalde kan kiezen waar hij zijn SLO volgt: aan een school of Arts (hogeschool) een universiteit of een CVO.		Het krijgen van een studietoelage is niet mogelijk indien met de SLO aan een cvo volgt.	
Arbeidsmarkt	duidelijkheid over diploma' s en inzetbaarheid. De situatie is herkenbaar voor scholen.		Geen aanpassing van de programma's van de lerarenopleidingen aan recente onderwijsnoden. Er is een (gepercipieerd) kwaliteitsverschil tussen de afgestudeerden van de verschillende SLO.	

Onderwijsinstelling: hogescholen	Door het behoud van de huidige situatie is er geen impact op personeel en vestigingsplaatsen. De SLO gaat binnen een instelling de concurrentie met de andere opleidingen niet aan. Alle lerarenopleidingen, inclusief de SLO, hebben een positief visitatierapport.		De SLO van de verschillende aanbieders heeft niet dezelfde kwaliteit, maar wel hetzelfde civiel effect. Het overaanbod aan aanbieders zorgt voor versnippering van mensen en middelen tot gevolg heeft.	
Onderwijsinstelling: Universiteiten	Door het behoud van de huidige situatie is er geen impact op personeel en vestigingsplaatsen. De SLO gaat binnen een instelling de concurrentie met de andere opleidingen niet aan. Alle SLO hebben een positief visitatierapport.		De SLO van de verschillende aanbieders heeft niet dezelfde kwaliteit, maar wel hetzelfde civiel effect. Het overaanbod aan aanbieders zorgt voor versnippering van mensen en middelen tot gevolg heeft.	

Onderwijsinstelling: cvo	Door het behoud van de huidige situatie is er geen impact op personeel en vestigingsplaatsen. De cvo blijven zelfstandig aanbieder van de SLO. Alle SLO hebben een positief visitatierapport.		De SLO van de verschillende aanbieders heeft niet dezelfde kwaliteit, maar wel hetzelfde civiel effect. Het overaanbod aan aanbieders zorgt voor versnippering van mensen en middelen tot gevolg heeft.	

Optie 2: nieuwe beleidsmaatregel(en) – gekozen optie

Effectbeschrijving

Behoud van de geïntegreerde lerarenopleidingen op bachelorniveau, overdracht van de specifieke lerarenopleiding van de cvo naar de hogescholen en de universiteiten, vervangen van de SLO door een educatieve graduaatsopleiding, een verkorte educatieve bachelor voor het secundair onderwijs en een verkorte educatieve masteropleiding.

Vergelijkingstabel van alle effecten

doelgroepen	voordelen		nadelen	
	omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
Studenten: kandidaat leraren	Generatiestudenten kunnen rechtstreeks vanuit de bachelor instromen in de educatieve master. Voor studenten die rechtstreeks voor de educatieve master kiezen is er een studieduurverkorting t.o.v. de optie master + SLO Kandidaat praktijkleraren krijgen een specifiek programma, waardoor beter op hun noden		Er bestaat een risico op verlies van bestaande flexibiliteit, die nu de opleidingen aan de cvo kenmerkt. Er bestaat een risico dat niet alle vestigingsplaatsen behouden blijven, en dat de fijnmazige regionale inbedding afneemt. De inschrijvingsgelden worden deze van het hoger onderwijs. Deze zijn licht hoger dan in het volwassenenonderwijs.	

	ingespeeld kan worden. Voor zij-instromers met een bachelor- of masterdiploma is het traject vastgelegd op 60 studiepunten (verkorte opleidingen) Doordat alle lerarenopleidingen indalen in het hoger onderwijslandschap, zal het in elke lerarenopleiding mogelijk zijn een studietoelage aan te vragen. Daarnaast kan ook gebruik gemaakt worden van alle andere diensten van een hogeschool of universiteit (sociale dienst, bibliotheek, …)		Voor zij-instromers met beroepservaring zal de opleiding langer zijn dan de SLO.	
Arbeidsmarkt	Doordat de SLO vervangen wordt door een graduaatsopleiding, een bachelor en een masteropleiding, kan de opleiding specifieker worden aangeboden, ook gericht op de toekomstige onderwijsbevoegdheid van de student. Het opleidingsniveau van toekomstige leraren zal stijgen.		Doordat de trajecten voor leraar allemaal graduaats-, bachelor- of master-trajecten worden, zal de opleiding voor sommige studenten van niveau verzwaren. De vraag is of nog voldoende studenten zullen kiezen voor deze trajecten.	

Onderwijsinstelling: hogescholen	Er wordt niets gewijzigd aan het huidige aanbod van geïntegreerde bacheloropleidingen. Dit geeft zekerheid. Hogescholen krijgen de mogelijkheid om bijkomende vestigingsplaatsen en personeel te verwerven door een samenwerking aan te gaan met een CVO. De afstand tussen de domeinmasters en de educatieve masters is 'klein', veel domeingerichte vakken kunnen gemeenschappelijk worden ingericht. Er komt een afzonderlijke educatieve graduaatsopleiding voor zij-instromers met beroepservaring. Daardoor kan deze opleiding meer op maat van de doelgroep georganiseerd worden.		Voor ze de graduaatsopleiding en de educatieve masters kunnen inrichten, moet de hogeschool een positieve toets nieuwe opleiding kunnen voorleggen. Ondanks de positieve visitatierapporten voor de SLO is een instelling niet zeker dat ze de nieuwe opleidingen zullen mogen aanbieden. Doordat er veel van de domeinmaster aangeboden kan worden in de educatieve master, is er weinig integratie mogelijk tussen het leraarschap en de vakinhoud van de masters.	

Onderwijsinstelling: Universiteiten	Universiteiten krijgen de mogelijkheid om bijkomende vestigingsplaatsen en personeel te verwerven door een samenwerking aan te gaan met een CVO. De afstand tussen de domeinmasters en de educatieve masters is klein, veel domeingerichte vakken kunnen gemeenschappelijk worden ingericht.		Voor ze de educatieve masters kunnen inrichten, moet de universiteit een positieve toets nieuwe opleiding kunnen voorleggen. Ondanks de positieve visitatierapporten voor de SLO is een instelling niet zeker dat ze de nieuwe opleidingen zullen mogen aanbieden. Doordat er veel van de domeinmaster aangeboden kan worden in de educatieve master, is er weinig integratie mogelijk tussen het leraarschap en de vakinhoud van de masters.	
Onderwijsinstelling: cvo			De cvo mogen niet langer de SLO inrichten. Ze moeten hun opleiding overdragen door een samenwerkingsovereenkomst af te sluiten met een hogeschool en/of universiteit. Voor het niet vastbenoemd personeel is er geen zekerheid op tewerkstelling in een hogeschool of universiteit.	

Optie 3: nieuwe beleidsmaatregel(en)

Effectbeschrijving

Overdracht van de specifieke lerarenopleiding van de cvo naar hogescholen en universiteiten en een hervorming van de geïntegreerde lerarenopleidingen, die aangeboden worden op bachelor- en masterniveau.

Vergelijkingstabel van alle effecten

doelgroepen	voordelen		nadelen	
	omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
Studenten: kandidaat leraren	Generatiestudenten kunnen rechtstreeks vanuit de bachelor instromen in de educatieve master. Voor veel studenten		Er bestaat een risico op verlies van bestaande flexibiliteit, die nu de opleidingen aan de cvo kenmerkt.	

	zal er een verkorting zijn van de studieduur in dit programma. Voor studenten die rechtstreeks voor de educatieve master kiezen is er een studieduurverkorting t.o.v. de optie master + SLO Doordat alle lerarenopleidingen indalen in het hoger onderwijslandschap, zal het in elke lerarenopleiding mogelijk zijn een studietoelage aan te vragen. Daarnaast kan ook gebruik gemaakt worden van alle andere diensten van een hogeschool of universiteit (sociale dienst, bibliotheek, …) De clusters van de bachelor secundair onderwijs en de educatieve masters zullen de onderwijsbevoegdheid van de studenten bepalen, waardoor deze breder dan vandaag ingevuld zal kunnen worden.		Er bestaat het risico dat niet alle vestigingsplaatsen behouden blijven, en dat de fijnmazige regionale inbedding afneemt. De inschrijvingsgelden worden deze van het hoger onderwijs. Deze zijn licht hoger dan in het volwassenenonderwijs. Voor zij-instromers met een masterdiploma ligt het studietraject niet vast. Zij zullen op basis van EVK en EVC een verkort traject van de educatieve master kunnen volgen.	

Arbeidsmarkt	Alle leraren worden opgeleid op bachelor- of masterniveau, ook de leraren voor praktijk- en technische vakken. Doordat onderwijsvakken inhoudelijk geclusterd worden in de bachelor secundair onderwijs en de educatieve masters zullen afgestudeerden vakinhoudelijk sterker en breder inzetbaar zijn.		Doordat de trajecten voor leraar allemaal graduaats-, bachelor of master trajecten worden, zal de opleiding voor sommige studenten van niveau verzwaren. De vraag is of nog voldoende studenten zullen kiezen voor deze trajecten. De vrees hiervoor is zeer groot voor praktijkleraren die nu instromen op basis van beroepservaring + SLO.	
Onderwijsinstelling: hogescholen	Hogescholen krijgen de mogelijkheid om bijkomende vestigingsplaatsen en personeel te verwerven door een samenwerking aan te gaan met een CVO. De afstand tussen de domeinmasters en de educatieve masters is groot, het is een totaal verschillende opleiding, die anders in de markt gezet zal kunnen worden. Er is een optimale integratie tussen vakinhoud mogelijk in alle lerarenopleidingen.		Dit model vereist dat de hogescholen hun organisatie wijzigen (organisatie van de nieuwe lerarenopleiding schilt danig van de huidige). Voor ze de educatieve masters kunnen inrichten, moet de hogeschool een positieve toets nieuwe opleiding kunnen voorleggen. Ondanks de positieve visitatierapporten voor de SLO is een instelling niet zeker dat ze de nieuwe opleidingen zullen mogen aanbieden. Deze opleidingen kunnen een sprong in het ongewisse zijn. Het is onduidelijk hoe studenten en de arbeidsmarkt buiten onderwijs op deze opleidingen zullen reageren.	

Onderwijsinstelling: Universiteiten	Universiteiten krijgen de mogelijkheid om bijkomende vestigingsplaatsen en personeel te verwerven door een samenwerking aan te gaan met een CVO. De afstand tussen de domeinmasters en de educatieve masters is groot, het is een totaal verschillende opleiding, die anders in de markt gezet zal kunnen worden. Er is een optimale integratie tussen vakinhoud mogelijk in alle lerarenopleidingen.		Dit model vereist dat de universiteiten hun organisatie wijzigen (organisatie van de nieuwe lerarenopleiding schilt danig van de huidige).. Voor ze de educatieve masters kunnen inrichten, moet de universiteit een positieve toets nieuwe opleiding kunnen voorleggen. Ondanks de positieve visitatierapporten voor de SLO is een instelling niet zeker dat ze de nieuwe opleidingen zullen mogen aanbieden. Deze opleidingen kunnen een sprong in het ongewisse zijn. Het is onduidelijk hoe studenten en de arbeidsmarkt buiten onderwijs op deze opleidingen zullen reageren.	
Onderwijsinstelling: CVO			De CVO mogen niet langer de SLO inrichten. Ze moeten hun opleiding overdragen door een samenwerkingsovereenkomst af te sluiten met een hogeschool en/of universiteit. Voor het niet vastbenoemd personeel is er geen zekerheid op tewerkstelling in een hogeschool of universiteit.	

8 Vergelijking van de opties

1. Uitbouw van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs in de hogescholen

Om het hoger beroepsonderwijs uit te bouwen tot een volwaardig onderdeel van het hoger onderwijs is de inbedding van deze opleidingen in de hogescholen de meest logische keuze.

Het huidige aanbod is succesvol bij volwassen cursisten en beantwoordt dankzij een fijnmazige spreiding en flexibele organisatie aan de noden van levenslang leren. Dit is een troef die moet behouden blijven.

Maar het potentieel van het hoger beroepsonderwijs voor generatiestudenten is onderbenut. Het biedt nochtans uitgelezen kansen: voor een nog bredere instroom in het hoger onderwijs (democratisering), voor meer studiesucces dankzij een verbreding van de studiekeuzemogelijkheden (oriëntering en heroriëntering), en voor een eventuele doorstroom vanuit het hoger beroepsonderwijs naar een bacheloropleiding (zalmprincipe).

Volgende aspecten zijn hiervoor noodzakelijk:

1. Het gelijktrekken van het statuut van de deelnemers met het statuut van de andere studenten hoger onderwijs, m.b.t. toegang tot studietoelagen; toegang tot de studentenvoorzieningen; de hoogte van het studiegeld.

2. De afstemming en uitbouw van het opleidingsaanbod in functie van een dubbele doelgroep: generatiestudenten en zij-instromers, met garanties voor beide groepen. De opleidingen zullen worden omgevormd tot opleidingen van 90 of 120 studiepunten, die aansluiten bij onderwijskwalificaties (en dus beroepskwalificaties) op niveau 5 van de Vlaamse Kwalificatiestructuur. Tevens wordt onderwijsregelgeving en de systemen voor kwaliteitszorg die van toepassing zullen zijn op de graduaatsopleidingen afgestemd met deze van de andere opleidingen van het hoger onderwijs.

3. Structurele inbedding in de hogescholen en overdracht van het personeel, met een afstemming op de daar geldende rechtspositie, maar met garanties voor de huidige personeelsleden van de CVO. Ook de middelen worden overgeheveld, waarbij de financiering van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs na inbedding in de hogescholen gegarandeerd blijft. Het financieringsmechanisme sluit aan bij dat van het hoger onderwijs. Het moet toelaten om de groei en de verschuivingen binnen de participatie aan hoger onderwijs op te vangen.

2. Versterking van de lerarenopleidingen in de hogescholen en de universiteiten

Voor het realiseren van de eerder beschreven beleidsdoelstellingen is de optie voor het behoud van de geïntegreerde lerarenopleidingen op bachelorniveau, het installeren van een educatieve master aan de universiteiten en de schools of Arts en een graduaatsopleiding, een verkorte educatieve bachelor secundair onderwijs en een verkorte educatieve master voor zij-instromers de beste beleidskeuze.

Deze optie geeft een oplossing voor het probleem van de (on)gelijkwaardigheid van de SLO en geeft alle lerarenopleidingen een plaats in het hoger onderwijslandschap. Daardoor zullen studenten sneller de keuze voor het lerarenberoep kunnen maken. Voor zij-instromers worden er drie nieuwe wegen voorzien. Een educatieve graduaatsopleiding voor praktijkleraren, een verkorte educatieve bachelor secundair onderwijs voor zij die reeds een bachelor behaalden en een verkort traject van de educatieve master voor zij die reeds een masterdiploma behaalden. Deze diversiteit zal opleidingsinstellingen de mogelijkheid geven om de opleidingen op maat van de doelgroep vorm te geven, zonder dat hierbij aan de eindkwalificaties geraakt wordt. Deze keuze is een keuze voor efficiëntie en kwaliteit, afgewogen tegen gedragenheid en bereidwilligheid.

9 Uitvoering

GEKOZEN OPTIE

1. Uitbouw van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs in de hogescholen

De uitvoering van de nieuwe regelgeving is in de eerste plaats een zaak van de hogescholen. Wel wordt op geregelde tijdstippen overleg gepleegd met alle betrokken partijen om tijdig implementatieproblemen te detecteren en op te lossen – voornamelijk via het Overlegplatform Graduaatsopleidingen dat werd opgericht binnen de Vlaamse Hogescholenraad.
Monitoring van de opleidingen zal gebeuren via de erkenning ervan door de Vlaamse Regering na het positief doorlopen van een toets nieuwe opleiding bij de omvorming van de HBO5-opleiding en de accreditatie in een later stadium.
Via de databank hoger onderwijs en het Hogeronderwijsregister zal het aanbod worden opgevolgd.
Aanpassingen aan de databank hoger onderwijs zullen moeten gebeuren, zodat de graduaatsopleidingen erin kunnen worden opgenomen en de koppeling kan worden gemaakt met de DAVINCI-databank van het volwassenenonderwijs.
De impact op de bestaande ICT-toepassingen van de afdeling Hoger en Volwassenenonderwijs van AHOVOKS worden ten dele ondervangen door het huidige IP-plan.

De personeelsverschuivingen van cvo naar hogescholen en universiteiten zullen een verschuiving betekenen van personeelsdossiers en taakbelasting van de werkstations volwassenenonderwijs naar het werkstation hoger onderwijs binnen de afdeling Hoger en Volwassenenonderwijs van AHOVOKS.

2. Versterking van de lerarenopleidingen in de hogescholen en de universiteiten

De uitvoering van de bepalingen in het ontwerpdecreet is voornamelijk een zaak van hogescholen, universiteiten en cvo. De implementatie zal opgevolgd worden via de werkgroepen lerarenopleiding van VLIR en VLHORA, om snel mogelijke problemen of uitdagingen te detecteren.
Om de transitie naar de nieuwe opleidingen te ondersteunen heeft de Vlaamse Regering, via een beheersovereenkomst met VLIR en VLHORA bijkomende middelen beschikbaar gesteld.
Monitoring van de opleidingen zal gebeuren via de erkenning ervan door de Vlaamse Regering na het positief doorlopen van een toets nieuwe opleiding en door de kwaliteitscheck die enkele jaren na de inwerkingtreding van het decreet kan plaatsvinden.
Via de databank hoger onderwijs en het Hogeronderwijsregister zal het aanbod worden opgevolgd. Aanpassingen aan de databank hoger onderwijs zullen moeten gebeuren, zodat de nieuwe lerarenopleidingen erin kunnen worden opgenomen. De impact op de bestaande ICT-toepassingen van de afdeling Hoger en Volwassenenonderwijs van AHOVOKS worden ten dele ondervangen door het huidige IP-plan.

De personeelsverschuivingen van cvo naar hogescholen en universiteiten zullen een verschuiving betekenen van personeelsdossiers en taakbelasting van de werkstations volwassenenonderwijs naar het werkstation hoger onderwijs binnen de afdeling Hoger en Volwassenenonderwijs van AHOVOKS of naar de personeelsdiensten van de universiteiten.

Ook zullen er nog enkele uitvoeringsbesluiten worden opgemaakt.

10 Administratieve lasten

1. Uitbouw van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs in de hogescholen

De administratieve lasten voor de inschrijving van bijkomende studenten zijn zeer beperkt, aangezien de betrokken instellingen hiervoor reeds de nodige procedures en infrastructuur bezitten.
Daarnaast zijn er enkel inhoudelijke taken:
- voor de hogescholen zijn er bijkomende taken, voornamelijk in de beginfase doordat voor alle opleidingen domeinspecifieke leerresultaten moeten worden uitgeschreven en dossiers voor de 'toets nieuwe opleiding' moeten worden opgesteld.
- De taken in verband met de curriculumopbouw en kwaliteitszorg vervallen bij de centra voor volwassenenonderwijs.

2. Versterking van de lerarenopleidingen in de hogescholen en de universiteiten

De administratieve lasten voor de inschrijving van bijkomende studenten zijn verwaarloosbaar, aangezien de betrokken instellingen hiervoor reeds de nodige procedures en infrastructuur bezitten. De taken in verband met de curriculumopbouw en kwaliteitszorg vervallen bij de cvo. Er worden geen nieuwe informatieverplichtingen naar de overheid opgelegd.
Voor de overheid zullen er aanpassingen aan de databank hoger onderwijs moeten gebeuren, zodat de nieuwe lerarenopleidingen erin kunnen worden opgenomen.

11 Handhaving

1. Uitbouw van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs in de hogescholen

De bestaande mechanismen van handhaving van de regelgeving en ev. sanctionering in het hoger onderwijs zullen toepasselijk zijn: kwaliteitszorg door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie, via de regeringscommissarissen, …

2. Versterking van de lerarenopleidingen in de hogescholen en de universiteiten

De bestaande mechanismen van handhaving van de regelgeving en ev. sanctionering in het hoger onderwijs zullen toepasselijk zijn: kwaliteitszorg door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie, via de regeringscommissarissen, …

Bijkomend kan er enkele jaren na de inwerkingstreding van het decreet een specifieke kwaliteitscheck worden voorzien.

.

12 Evaluatie

GEKOZEN OPTIE

1. Uitbouw van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs in de hogescholen

Er wordt geen formele evaluatie voorzien, maar op geregelde tijdstippen wordt er overleg gepleegd met alle betrokken partijen om tijdig implementatieproblemen te detecteren en op te lossen – voornamelijk via het Overlegplatform Graduaatsopleidingen dat werd opgericht binnen de Vlaamse Hogescholenraad en de VLOR Commissie HBO5.

2. Versterking van de lerarenopleidingen in de hogescholen en de universiteiten

Er wordt geen formele evaluatie voorzien, maar op geregelde tijdstippen wordt er overleg gepleegd met alle betrokken partijen om tijdig implementatieproblemen te detecteren en op te lossen – voornamelijk via de werkgroepen lerarenopleiding van VLIR en VLHORA.

13 Consultatie

GEKOZEN OPTIE

1. Uitbouw van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs in de hogescholen

In mei 2014 werd er binnen de Vlaamse Hogescholenraad een Platform HBO5 opgericht (nu Overlegplatform Graduaatsopleidingen), met vertegenwoordigers van de samenwerkingsverbanden en van de overheid. Dit platform vergadert ongeveer maandelijks, over alle mogelijke aspecten van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs (curriculum, aanbod, financiering,..). De input die de onderwijsverstrekkers bezorgen, werd verwerkt in het ontwerp van decreet.
In de periode november 2016 – maart 2017 zijn er 3 werkgroepen actief geweest, met vertegenwoordigers van de overheid, de onderwijsverstrekkers en de vakbonden, om een nieuw regelgevend kader uit te werken. De 3 werkgroepen werkten rond de thema's 'organisatie', 'personeel' en financiering'. De denkpistes die werden ontwikkeld in deze werkgroepen zijn omgezet in het ontwerp van decreet.

In de aanloop van de agendering van dit voorontwerp op de Vlaamse Regering werd een artikel 70 overleg met de vertegenwoordigers van de werkgevers en een artikel 70 overleg met de vertegenwoordigers van de werknemers georganiseerd.

De VLOR en de SERV hebben advies uitgebracht over het voorontwerp van decreet dat de Vlaamse Regering op 14 juli 2017 een eerste maal principieel goedkeurde.

2. Versterking van de lerarenopleidingen in de hogescholen en de universiteiten

In de aanloop naar dit ontwerpdecreet werden verschillende consultaties georganiseerd.
In eerste instantie waren er de beleidsgroepen lerarenopleiding die in navolging van de resultaten van de beleidsevaluatie lerarenopleiding, in het voorjaar van 2014 beleidsaanbevelingen aan de minister formuleerden. In deze beleidsgroepen waren de lerarenopleidingen, het afnemend werkveld (koepels, scholen), de vakorganisaties en onderzoekers aanwezig. Het eindrapport van deze consultatie is digitaal beschikbaar[6] en werd meegenomen in de voorbereiding van het Regeerakkoord 2014-2019.

In het najaar van 2015 heeft de minister een task force opgericht om verdere maatregelen te bespreken. In deze task force waren vertegenwoordigers van de verschillende lerarenopleidingen, de onderwijskoepels en het GO!,

[6] http://onderwijs.vlaanderen.be/sites/default/files/atoms/files/2014.06.05_resultaten_beleidsgroepen.pdf

VELOV en VVS aanwezig. Vertrekkende vanuit het regeerakkoord, de beleidsnota en de geformuleerde doelstellingen werd ter voorbereiding van de conceptnota een Task Force Lerarenopleidingen opgericht. Deze Task Force bestond uit een vertegenwoordiger van VVS, drie vertegenwoordigers van de centra voor volwassenenonderwijs, drie vertegenwoordigers van de hogescholen, drie vertegenwoordigers van de universiteiten, een vertegenwoordiger van het OVSG, een vertegenwoordiger van het POV, een vertegenwoordiger van het GO!, een vertegenwoordiger van het Katholiek Onderwijs Vlaanderen en een vertegenwoordiger van VELOV. Parallel werd afgestemd met de vakorganisaties. De Task Force formuleerde uitgangspunten voor het versterken van lerarenopleidingen.
Op basis van deze task force heeft de Vlaamse Regering in maart 2016 een conceptnota aangenomen. De conceptnota beschrijft de uitgangspunten en bouwstenen voor de hervorming van de toekomst en legt daarmee de grote krijtlijnen vast. De conceptnota is eveneens digitaal beschikbaar.[7]

In het najaar van 2016 werden er vervolgens opnieuw werkgroepen georganiseerd, met als doel de bepalingen in de conceptnota verder te concretiseren. Deze werkgroepen waren samengesteld uit vertegenwoordigers van de lerarenopleidingen, onderwijskoepels en GO! en de vakorganisaties.
Naast deze processen was er ook steeds overleg binnen de werkgroepen lerarenopleiding VLIR en VHLORA en was er een advies van de VLOR over de conceptnota.

De VLOR en de SERV hebben een advies uitgebracht over de amendementen ter versterking van de lerarenopleidingen, zoals door de Vlaamse Regering goedgekeurd op 22 september 2017.

14 Contactinformatie

Nina Mares – nina.mares@ond.vlaanderen.be
Liesbeth Hens – Liesbeth.hens@ond.vlaanderen.be

[7] https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/conceptnota-lerarenopleidingen